

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ TUTANAK DERGİSİ

108'inci Birleşim 28 Haziran 2016 Salı

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İ Ç İ N D E K İ L E R

	<u>Sayfa</u>
I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ	350
II.- GELEN KÂĞITLAR	354
III.- YOKLAMALAR	384,394,396,464, 497,518,532,558
IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR	358,366
<i>A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI</i>	<i>358:361,366:367</i>
1.- Kocaeli Milletvekili İlyas Şeker'in, Kocaeli'nin düşman işgalinden kurtuluşunun 95'inci yıl dönümüne ilişkin gündem dışı konuşması	358:359
2.- Hatay Milletvekili Serkan Topal'ın, Hatay ilinin sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması	359:361
3.- Ağrı Milletvekili Dirayet Taşdemir'in, Ağrı ilinin sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması	366:367
	339

V.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR**361,410,426,432,****500,514,524,543**

- 1.- Hatay Milletvekili Orhan Karasayar'ın, Hatay Milletvekili Serkan Topal'ın yaptığı gündem dışı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması 361:364
- 2.- Hatay Milletvekili Serkan Topal'ın, Hatay Milletvekili Orhan Karasayar'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması 364:365
- 3.- Ankara Milletvekili Ahmet Haluk Koç'un, Adana Milletvekili Talip Küçükcan'ın HDP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması 410
- 4.- Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken'in, Bursa Milletvekili Cemalettin Kani Torun'un HDP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında şahsına ve Halkların Demokratik Partisine sataşması nedeniyle konuşması 411
- 5.- Malatya Milletvekili Veli Ağbaba'nın, Adana Milletvekili Talip Küçükcan'ın HDP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine sataşması nedeniyle konuşması 412
- 6.- İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un, Malatya Milletvekili Veli Ağbaba'nın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine sataşması nedeniyle konuşması 412:414
- 7.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine sataşması nedeniyle konuşması 414:417
- 8.- Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın, İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisi eski Genel Başkanına sataşması nedeniyle konuşması 417
- 9.- Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın, Mardin Milletvekili Mithat Sancar'ın CHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine sataşması nedeniyle konuşması 426:427
- 10.- Mardin Milletvekili Mithat Sancar'ın, Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması 427
- 11.- Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken'in, Siirt Milletvekili Yasin Aktay'ın CHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında Halkların Demokratik Partisine sataşması nedeniyle konuşması 432:433

- 12.- Ankara Milletvekili Levent Gök'ün, Siirt Milletvekili Yasin Aktay'ın CHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine sataşması nedeniyle konuşması 433:434
- 13.- Siirt Milletvekili Yasin Aktay'ın, Ankara Milletvekili Levent Gök'ün sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması 434:437
- 14.- İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un, Ankara Milletvekili Murat Emir'in 400 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın 4'üncü maddesiyle ilgili önerge üzerinde yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine sataşması nedeniyle konuşması 500:501
- 15.- Aksaray Milletvekili İlknur İnçöz'ün, Siirt Milletvekili Besime Konca'nın 400 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın 5'inci maddesiyle ilgili önerge üzerinde yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine sataşması nedeniyle konuşması 514:515
- 16.- Siirt Milletvekili Besime Konca'nın, Aksaray Milletvekili İlknur İnçöz'ün sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması 516
- 17.- İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un, Trabzon Milletvekili Haluk Pekşen'in 400 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın 6'ncı maddesiyle ilgili önerge üzerinde yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine sataşması nedeniyle konuşması 524
- 18.- İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un, Muğla Milletvekili Mehmet Erdoğan'ın 400 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın 9'uncu maddesiyle ilgili önerge üzerinde yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine sataşması nedeniyle konuşması 543:544
- 19.- Muğla Milletvekili Mehmet Erdoğan'ın, İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması 544:545

VI.- AÇIKLAMALAR

365,368,394,421,
442,445,461,465,
470,491,501,505,
510,525,533,551

- 1.- Hatay Milletvekili Mehmet Necmettin Ahrazoğlu'nun, Hatay Milletvekili Orhan Karasayar'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 365:366
- 2.- Hatay Milletvekili Hilmi Yarayıcı'nın, Kağıthane İlçe Millî Eğitim Müdürü hakkında, düzenlemiş olduğu iftar yemeğine katılmayan aday ve danışman öğretmenlere soruşturma açması nedeniyle cezai işlem başlatılması gerektiğine ilişkin açıklaması 368

- 3.- İstanbul Milletvekili Didem Engin'in, Sarıyer ilçesindeki devlet hastanelerinin kapasite ve donanım yetersizliğine ve Sarıyerlilerin sağlık hizmetlerine erişimde yaşadıkları sorunların çözülmesini beklediklerine ilişkin açıklaması 368
- 4.- Bursa Milletvekili Erkan Aydın'ın, millî eğitimde Atatürk ilke ve inkılaplarına bağlılığın her geçen gün daha fazla çığnendiğine ilişkin açıklaması 368
- 5.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın, İsrail'le yapılan ve uluslararası hukuk açısından örnek teşkil edecek anlaşmayla ülkemizin gücü ve itibarının bir kez daha görüldüğüne ilişkin açıklaması 369
- 6.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, muhtarların ve İstanbul'un Şile ilçesinin sorunlarına ilişkin açıklaması 369
- 7.- Mersin Milletvekili Aytuğ Atıcı'nın, Başbakanın 1 Temmuz Cuma günü 10 bin tonluk insani yardımın Mersin Limanı'ndan Filistin'e törenle gönderileceği ifadelerine ve halkın, Gazze ablukasının kalkmadığının, tam tersine tescillendiğinin farkında olduğuna ilişkin açıklaması 369:370
- 8.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Niğde'de Kızılca deresine dökülen bir atıktan kaynaklanan metan gazının kente yayılması sonucu yaşanan çevre sorunuyla ilgili yetkilileri göreve çağırdığına ilişkin açıklaması 370:371
- 9.- Bursa Milletvekili Ceyhun İrgil'in, 27/6/2016 tarihinde Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonunda görüşülen tasarıya baskın bir önergeyle öğretmenler için sözleşmeli, mülakata dayalı ve sekiz yıl mecburi hizmet içeren bir hüküm getirildiğine ilişkin açıklaması 371
- 10.- Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu'nun, Toprak Mahsulleri Ofisinin açıkladığı buğday alım fiyatı ve yapılan alım miktarının çiftçiyle dalga geçmek olduğuna ilişkin açıklaması 371
- 11.- Hatay Milletvekili Birol Ertem'in, Hatay'da nakliye sektörünün sorunlarına ilişkin açıklaması 371:372
- 12.- Kocaeli Milletvekili Fatma Kaplan Hürriyet'in, İzmit'in düşman işgalinden kurtuluşunun 95'inci yıl dönümüne ve bu nedenle istemiş olduğu gündem dışı söz talebini yerine getirmeyen Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Ahmet Aydın'ı kınadığına ilişkin açıklaması 372:373
- 13.- İzmir Milletvekili Müslüm Doğan'ın, yerelin görüşünü almadan ve bir ihtiyaç hasıl olmadan bazı ilçelerin il yapılması konusunun gündeme getirilmesini doğru bulmadığına ilişkin açıklaması 373

- 14.- Ankara Milletvekili Murat Emir'in, müftülere de nikâh kıyma yetkisi verilmesi konusunun tartışılmasının bile yersiz ve gereksiz olduğuna ilişkin açıklaması 373
- 15.- Konya Milletvekili Mustafa Hüsni Bozkurt'un, Yarbay Mehmet Alkan hakkında, 11 Mayıs'ta Osmaniye'de şehit aileleriyle yaptığı bir sohbette söylediği sözler nedeniyle siyasi faaliyette bulunmak suçlamasıyla idari ve adli soruşturma başlatıldığına ilişkin açıklaması 374
- 16.- İstanbul Milletvekili Gamze Akkuş İlgezdi'nin, Bursa'da karne töreninde Atatürk'ün Gençliğe Hitabesi'ni okuyan 3 lise öğrencisi hakkında disiplin soruşturması açılmasına ilişkin açıklaması 374
- 17.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Hükûmetin ilkesiz, tutarsız, pusulasız, maceracı, hayalci ve kendi kendine gelin güvey olan bir dış politika anlayışı izlediğine ve bu yanlış politikalarla derhâl uzaklaşmaya davet ettiğine ilişkin açıklaması 374:375
- 18.- Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken'in, AKP Hükûmetinin İsrail devletiyle dış siyasette iflası belgeleyen bir anlaşmanın altına imza attığına, dış politikada yapılan yanlışlıklarla ilgili verdikleri araştırma önergesine destek verilmesini umduğuna ve Lice'de gerçekleştirilen operasyonlar sırasında yaşanan duruma ilişkin açıklaması 375:376
- 19.- Ankara Milletvekili Levent Gök'ün, birkaç gündür yaşanan gelişmelerin, iktidarın uyguladığı dış politikanın ne denli yanlış boyutlarda sürdürüldüğünü ve Türkiye'ye ne kadar ağır maliyetler getirdiğini gösterdiğine ilişkin açıklaması 376:377
- 20.- İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un, İsrail'le yapılan anlaşmanın Türkiye'nin şimdiye kadar uygulamış olduğu dirayetli dış politikasını ortaya koyduğuna, her zaman Filistin halkının yanında olunacağına, AK PARTİ'nin terörle kararlı mücadelesinin aynı şekilde devam edeceğine ve hiç kimsenin etnisite üzerinden bir dil geliştirerek farklı bir algı oluşturmaya yeltenmemesi gerektiğine ilişkin açıklaması 377
- 21.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Manisa Milletvekili Recai Berber ile Bayburt Milletvekili Şahap Kavcıoğlu'nun MHP grup önerisi üzerinde yaptıkları konuşmalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 394
- 22.- Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken'in, sosyal medya üzerinden Halkların Demokratik Partisi Eş Başkanının şahsında tüm seçmenlerine hakaret eden Ağrı Valisini kınadıklarına ve bu konuda Hükûmeti uyardığına ilişkin açıklaması 421

- 23.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın yerinden sarf ettiği bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 442:443
- 24.- Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken'in, İç Tüzük'ün 60'ıncı maddesine göre söz hakkı istediği zaman kendisine söz verilmemesine ilişkin açıklaması 445
- 25.- Ankara Milletvekili Levent Gök'ün, Diyarbakır Lice'de güvenlik güçlerine bir saldırı yapıldığına ve Atatürk Havalimanı'nda art arda patlamaların olduğuna dair haberler aldıklarına ve Hükûmetten bu konuda bilgi vermesi gerektiğine ilişkin açıklaması 461
- 26.- Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken'in, Atatürk Havalimanı'nda art arda patlamaların meydana geldiği haberlerine ve Hükûmetin bu konuda acilen Genel Kurulu ve kamuoyunu bilgilendirmesini talep ettiğine ilişkin açıklaması 465
- 27.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Türkiye'nin topyekûn saldırı altında olduğuna ve bu topyekûn saldırıya karşı yine millet olarak, ülke olarak, Türkiye Cumhuriyeti olarak topyekûn bir mücadele verilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması 470:471
- 28.- Ankara Milletvekili Levent Gök'ün, Atatürk Havalimanı'na yapılan saldırının Türkiye demokrasisine ve Türkiye'nin bütünlüğüne, birliğine yapılmış bir saldırı olduğuna ve Cumhuriyet Halk Partisi olarak bu saldırıyı yapanları lanetlediklerine ve hayatını kaybedenlere Allah'tan rahmet dilediklerine ilişkin açıklaması 471
- 29.- Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken'in, Atatürk Havalimanı'na yapılan saldırının açık bir terör saldırısı olduğuna ve kınanması gerektiğine, hayatını kaybedenlere Allah'tan rahmet, yaralılara acil şifalar dilediğine ilişkin açıklaması 472
- 30.- İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un, AK PARTİ Grubu olarak Atatürk Havalimanı'na yapılan terör saldırısını kınadıklarına ve hayatını kaybedenlere Cenab-ı Hak'tan rahmet, yaralılara acil şifalar dilediğine ilişkin açıklaması 472
- 31.- Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken'in, Atatürk Havalimanı'nda gerçekleştirilen terör saldırısında hayatını kaybedenlerin sayısının giderek arttığına ve bu kadar vahim bir tabloda teknik bir tartışma yürütmenin siyaset kurumunun ve Meclis itibarı açısından değerlendirilmesi gereken bir husus olduğuna ilişkin açıklaması 491

- 32.- Ankara Milletvekili Levent Gök'ün, Atatürk Havalimanı'nda gerçekleştirilen terör saldırısında hayatını kaybedenlerin sayısının giderek arttığına ve Hükûmetin geline aşama konusunda yeni bir bilgilendirme yapmasına ihtiyaç olduğuna ilişkin açıklaması 491:492
- 33.- Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın, Atatürk Havalimanı'nda gerçekleştirilen terör saldırısını şiddetle kınadığına ve Meclisin çalışmalarını devam ettirmesinin aynı zamanda teröre karşı kendi hayat rutinlerini sürdürmeleri istikametinde vatandaşlara bir mesaj olacağına ilişkin açıklaması 492
- 34.- Ankara Milletvekili Levent Gök'ün, Cumhuriyet Halk Partisinin teröre karşı olan durumunun çok net olduğuna ve hiçbir milletvekilinin teröre prim verdirecek anlayışlar içerisinde olmaması gerektiğine ilişkin açıklaması 501:502
- 35.- Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın, terör hadiselerinin doğrudan millete yönelik eylemler olduğuna ve bir terör olayı yaşandığında milletin beklediği ortak tavır göstermenin herkesin boynunun borcu olduğuna ilişkin açıklaması 502:503
- 36.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 503
- 37.- Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken'in, dünyanın en iyi korunan havaalanlarından birinde yapılan bu saldırıyla ilgili sorumluluğu taşıyan Hükûmet ya da bir parti grubuyla asla ortak bir tavır içinde olamayacaklarına ve Hükûmetin bu konuda Genel Kurulu ve kamuoyunu doğru bir şekilde bilgilendirmesi gerektiğine ilişkin açıklaması 503:504
- 38.- Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın, Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 505
- 39.- Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken'in, Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 505
- 40.- Adalet Bakanı Bekir Bozdağ'ın, İstanbul Atatürk Havalimanı'nda gerçekleştirilen terör saldırısının milletin birliğine, barışına, huzur ve güvenliğine yönelik olduğuna ve buna karşı herkesin aynı duyarlılıkta tavır koymasının memnuniyet verici olduğuna ve olayla ilgili kendilerine son ulaşan bilgilere ilişkin açıklaması 510:511

- 41.- Trabzon Milletvekili Haluk Pekşen'in, İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 525
- 42.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Genel Kurulun sabah saatlerine kadar çalışma anlayışına ve böyle bir yasama çalışması olamayacağına ilişkin açıklaması 533:534
- 43.- Adalet Bakanı Bekir Bozdağ'ın, Türkiye Cumhuriyeti devletinin dünyada DEAŞ'ı terör örgütü ilan eden ilk ülkeler arasında yer aldığına, DEAŞ'la en etkili mücadele eden devlet olduğuna ve DEAŞ terör örgütüne Türkiye Cumhuriyeti devletinin onayıyla herhangi bir şekilde terörist aktarımı yapılmadığına ilişkin açıklaması 551:553
- 44.- Ankara Milletvekili Levent Gök'ün, Adalet Bakanı Bekir Bozdağ'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 553:554
- 45.- Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken'in, terör saldırısı nedeniyle hayatını kaybeden ve yaralanan çok sayıda insan varken Meclisin sabaha kadar teknik konuları konuşmakla etik bir tutum ortaya koymadığına ilişkin açıklaması 554
- 46.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Hükûmetin gündemi ile Türkiye'nin gündeminin farklı olduğuna ilişkin açıklaması 555
- 47.- İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un, ülkenin birliğini ve bölünmez bütünlüğünü her şeyin üstünde tutan bir AK PARTİ Hükûmetinin görevinin başında olduğuna ve devletin tüm birimlerinin terörle mücadele noktasında üzerlerine düşeni en iyi derecede yaptıklarına ilişkin açıklaması 555:556

VII.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

378,384,438,
443,478

A) GENEL GÖRÜŞME ÖNERGELERİ

378:379

1.- MHP Grubu adına, Grup Başkan Vekilleri İzmir Milletvekili Oktay Vural ile Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, başta 13 Mayıs 2014'teki Soma maden faciası olmak üzere maden kazalarının araştırılması ile iş sağlığı ve iş güvenliği tedbirlerinin görüşülmesi ve 24'üncü Dönemde bu amaçla kurulan Meclis Araştırması Komisyonu raporunun tespit ve önerilerinin değerlendirilmesi amacıyla genel görüşme açılmasına ilişkin önergesi (8/5)

378:379

B) MECLİS ARAŞTIRMASI ÖNERGELERİ

379:382

1.- HDP Grubu adına, Grup Başkan Vekilleri Diyarbakır Milletvekili Çağlar Demirel ile Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken'in, Türkiye'de derin devlet yapılanmasının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/247)

379:380

2.- İstanbul Milletvekili Atila Kaya ve 21 milletvekilinin, taşeron işçi, 4/C’li personel, geçici işçi, geçici personel ve sözleşmeli personelin sorularının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/248)

380:382

C) TEZKERELER

383,384

1.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, ABD Kongresi ve Avusturya İçişleri Bakanlığının 20 Haziran 2016 tarihinde Avusturya’nın başkenti Viyana’da düzenleyeceği “İstihbarat ve Güvenlik Parlamenter Forumu” toplantısına katılım sağlanmasına ilişkin tezkeresi (3/803)

383

2.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, Türkiye Büyük Millet Meclisi Dışişleri Komisyonu üyelerinden oluşan bir heyetin, İngiltere Parlamentosu Dış İlişkiler Komitesi Başkanı Crispin Blunt’ın vaki davetine icabetle İngiltere’ye resmî bir ziyarette bulunmasına ilişkin tezkeresi (3/804)

383,384

D) ÖNERGELER

438:442,443:444,
478

1.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu’nun, (2/202) esas numaralı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi’nin doğrudan gündeme alınmasına ilişkin önergesi (4/48)

438:442,443:444

2.- Ankara Milletvekili Levent Gök’ün, İç Tüzük’ün 70’inci maddesine göre 400 sıra sayılı Kanun Tasarısı’nın 1’inci maddesi üzerindeki önergelerin görüşmelerinin kapalı oturumda yapılmasına ilişkin önergesi

478

VIII.- ÖNERİLER

384,394,396,
418,422,428,438

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ

384:393,394,
396:410,418:421,
422:426,428:432,
438

1.- MHP Grubunun, Türkiye Büyük Millet Meclisi gündeminin “Genel Görüşme ve Meclis Araştırması Yapılmasına Dair Öngörüşmeler” kısmında yer alan, İzmir Milletvekili Ahmet Kenan Tanrıkulu ve arkadaşları tarafından, vatandaşların, özel sektörün ve kamunun aşırı borçlanmalarına neden olan sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan (10/210) esas numaralı Meclis Araştırması Önergesi’nin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 28 Haziran 2016 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

384:393,394,396

2.- HDP Grubunun, Grup Başkan Vekili Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken tarafından, Türkiye’deki iç ve bölgesel siyasal alandaki olumsuz sonuçların açığa çıkarılması ve ilkeli bir dış politikanın oluşturulması amacıyla 28/6/2016 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin, Genel Kurulun 28 Haziran 2016 Salı günü birleşiminde sunuşlarda okunmasına ve ön görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

396:410,418

3.- CHP Grubunun, Ankara Milletvekili Gülsün Bilgehan ve arkadaşları tarafından, Türkiye'nin dış ilişkilerinde bazı ani değişikliklerin nedenlerinin açıklanması, bugüne kadar süregelen uygulamaların yol açtığı zararların boyutlarının ortaya konulması ve bundan sonra izlenecek dış politikanın ana hatlarının belirlenmesi amacıyla 28/6/2016 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin, Genel Kurulun 28 Haziran 2016 Salı günü birleşiminde sunuşlarda okunmasına ve ön görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

418:421,422:426,
428:432,438

IX.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

446,453,461,465,
466,473,480,492,
497,506,511,516,
519,525,526,533,
534,545,556,558

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ

446:450,453:461,
461:464,465,
466:470,473:478,
480:490,492:496,
497,497:500,
506:510,511:514,
516:518,519:524,
525,526:532,533,
534:543,545:551,
556:557,558:564

1.- Danıştay Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/726) ve Adalet Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 400)

446:450,453:461,
461:464,465,
466:470,473:478,
480:490,492:496,
497,497:500,
506:510,511:514,
516:518,519:524,
525,526:532,533,
534:543,545:551,
556:557,558:564

2.- Dünya Posta Birliği Kuruluş Yasasına Sekizinci Ek Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 343)

564

X.- USUL HAKKINDA GÖRÜŞMELER

450

1.- 400 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülmesinin İç Tüzük hükümlerine uygun olup olmadığı hakkında

450:453

XI.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Ahmet Aydın'ın, Başkanlık Divanı olarak terörü şiddetle ve nefretle kınadıklarına, şehitlere Allah'tan rahmet, yaralılara acil şifalar dilediklerine ilişkin açıklaması 470

2.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Ahmet Aydın'ın, Meclisin, normal işleyişinin dışına çıkmayarak ve tüm kurumlara örnek olarak çalışmalarına devam edeceğine ilişkin açıklaması 497

3.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Ahmet Aydın'ın, teröre karşı herkesin birlik olunması ve terörün amacına hizmet edecek her türlü davranıştan kaçınmak gerektiğine ilişkin açıklaması 504

XII.- KAPALI OTURUMLAR

479

YEDİNCİ OTURUM

(Kapalıdır)

XIII.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

565

1.- İzmir Milletvekili Tacettin Bayır'ın, 2003-2016 yılları arasında Bakanlık tarafından düzenlenen kurs, seminer ve eğitimlere ait harcamalara ilişkin sorusu ve Gençlik ve Spor Bakanı Akif Çağatay Kılıç'ın cevabı (7/4965) 565:566

2.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, bağlı kurum ve kuruluş binalarının depreme karşı dayanıklılık durumuna ilişkin sorusu ve Gençlik ve Spor Bakanı Akif Çağatay Kılıç'ın cevabı (7/5195) 567:568

3.- Van Milletvekili Lezgin Botan'ın, Van'da yapılan spor yatırımlarına ilişkin sorusu ve Gençlik ve Spor Bakanı Akif Çağatay Kılıç'ın cevabı (7/5325) 569:572

4.- Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal'ın, Afyonkarahisar ve ilçelerindeki yükseköğrenim yurdu ihtiyacına ilişkin sorusu ve Gençlik ve Spor Bakanı Akif Çağatay Kılıç'ın cevabı (7/5642) 573:574

5.- Adana Milletvekili Mevlüt Karakaya'nın, bazı stadyumların isimlerinin değiştirilmesine ilişkin sorusu ve Gençlik ve Spor Bakanı Akif Çağatay Kılıç'ın cevabı (7/5721) 575:577

6.- Sivas Milletvekili Ali Akyıldız'ın, bir futbol maçı sonrasında yaşanan olaya ilişkin sorusu ve Gençlik ve Spor Bakanı Akif Çağatay Kılıç'ın cevabı (7/6042) 578:579

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

TBMM Genel Kurulu saat 14.03'te açılarak sekiz oturum yaptı.

İstanbul Milletvekili Didem Engin, amatör spor kulüplerine gerekli desteğin sağlanması, modern standartlarda spor faaliyetleri gerçekleştirebilmelerini sağlayacak tesis ve altyapı sorunlarının çözülmesi gerektiğine,

Balıkesir Milletvekili Ahmet Akın, Edremit Körfezi'nde meydana gelen şiddetli rüzgâr ve fırtınanın ciddi maddi hasara neden olduğuna,

Hatay Milletvekili Serkan Topal, turizmciilerin içine düştüğü darboğazdan ve ekonomik krizden çıkabilmesi için Hükümetin ne gibi projeler hazırladığını öğrenmek istediğine,

Mersin Milletvekili Aytağ Atıcı, Mersin'de 5 bin kişiyle yapılan bir ankette nükleer santral kurulmasına halkın yüzde 79'unun "hayır" dediğine ve nükleer enerji bilgilendirme ofisleri kurularak öğrencilere yanlış bilgiler verildiğine,

Adana Milletvekili İbrahim Özdiş, Şehit ve Gazi Yakınlarına İş Hakkına Dair Yönetmelik'teki adaletsizliğin giderilmesi için herhangi bir adım atılıp atılmayacağını ve adil kullanım kotası uygulamasının ne zaman sona ereceğini öğrenmek istediğine,

İstanbul Milletvekili Sibel Özdemir, toplumda güvenlik düzeyi çatışma derecelerine göre yapılan değerlendirme sonunda hazırlanan küresel barış endeksine göre Türkiye'nin 163 ülke arasında 145'inci olduğuna,

Manisa Milletvekili Mazlum Nurlu, Ensar Vakfının Manisa'daki devlet okullarında yaz okulu açma girişiminin Manisalıları rahatsız ettiğine,

Hatay Milletvekili Birol Ertem, Hatay Kadın Doğum ve Çocuk Hastalıkları Hastanesinin durumuna ve basına yansıyan iddiaların araştırılmasını talep ettiğine,

İstanbul Milletvekili Gamze Akkuş İlgezdi, Erciyes Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesinde 150 civarında sağlık çalışanına konulan kanser teşhisinin incelenmesi için müfettiş gönderilmesini arzu ettiğine,

Denizli Milletvekili Kazım Arslan, terörün önlenmesi için yalnızca askerî ve polisîye tedbirlerin yeterli olmadığına ve komşu ülkelerle ilişkilerin ne zaman düzeltileceğini öğrenmek istediğine,

Ankara Milletvekili Nihat Yeşil, İsrail ile Türkiye arasında Roma'da gerçekleştirilen görüşmeler sonrasında varılan mutabakat şartlarıyla ilgili bilgi almak istediğine,

Aydın Milletvekili Hüseyin Yıldız, Aydın'ın Sultanhisar, Atça, Köşk ve İncirliova ilçelerinde çilek üreticilerinin zor durumda olduğuna ve Ziraat Bankasına olan borçlarının ertelenmesini istediğine,

Kayseri Milletvekili Çetin Arık, Başbakan Yardımcısı Numan Kurtulmuş'un bir toplantıda sarf ettiği bazı ifadelerine,

İzmir Milletvekili Müslüm Doğan, İzmir'in Bayraklı ilçesi Yamanlar Mahallesi'nde 4 caminin, içinde "Yamanlar Cemevi" ifadeleri olduğu için bir ölüm duyurusunu yapmadıklarına ve bu konunun araştırılmasını istediğine,

İstanbul Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir, İstanbul'da LGBTİ'lilerin yaptığı basın açıklamasına,

İzmir Milletvekili Musa Çam, Diyanet İşleri Başkanlığının insanları ayırt etmeksizin ve ötekileştirmeksizin herkese hizmet vermek zorunda olduğuna ve bu topraklarda yaşayan her vatandaşın selasının ve ölüm duyurusunun camilerden yapılabilmesi gerektiğine,

Balıkesir Milletvekili Mehmet Tüm, Balıkesir'in Altınoluk beldesi ile Çanakkale'nin Küçükkuş beldesinde ciddi bir fırtına ve kasırga felaketi yaşandığına ve yurttaşların zararlarının ne zaman ve nasıl giderileceğini öğrenmek istediğine,

Tokat Milletvekili Kadim Durmaz, desteklemelerin üretici birlikleri üzerinden ödenmemesi hâlinde bu birliklerin gelirlerinin kesilmiş olacağına ve 100 bin ton şeker ithal edilmesi konusunda açıklama yapılmasını beklediğine,

Diyarbakır Milletvekili Çağlar Demirel, 26 Haziran Birleşmiş Milletlerin İşkence Görenlerle Dayanışma Günü'ne, toplumsal yaşamın her alanında işkencenin sürdüğüne, baskıların şiddetin ve işkencenin arttığı bu süreçte sessiz kalındığına ve herhangi bir adım atılmadığına,

Ankara Milletvekili Levent Gök, İsrail'le ilişkiler konusunda birtakım anlaşmalara varıldığının ifade edildiğine, böylesine önemli bir konuda Hükümetin Meclisi bilgilendirmesi gerektiğine ve Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın terörle mücadele bağlamında sarf ettiği bazı ifadelerine,

Manisa Milletvekili Erkan Akçay, uzunca bir süredir devam eden müzakereler neticesinde AKP Hükümeti ile İsrail'in anlaşma sağladığına ve Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın İsrail'le ilgili daha önceki açıklamalarına,

İstanbul Milletvekili Mehmet Muş, Türkiye'nin özellikle son dönemde terörle mücadele noktasında çok kararlı bir tutum içerisinde olduğuna, Türkiye ve İsrail arasında epey zamandır müzakereleri süren anlaşmayla alakalı bugün bir noktaya ulaşıldığına ve hayırlı olmasını temenni ettiğine,

Ankara Milletvekili Levent Gök, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın terörle mücadele bağlamında sarf ettiği bazı ifadeleriyle ilgili Meclisin iradesini ortaya koyması gerektiğine,

İstanbul Milletvekili Mehmet Muş, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın bütün konuşmalarında terörle mücadele noktasındaki kararlılığı ortadayken zorlama bir yorumla bir anlam çıkarmaya çalışmanın ve bunun üzerinden bir polemik oluşturma doğru bir tutum olmadığına,

Manisa Milletvekili Erkan Akçay, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın terörle mücadele bağlamında sarf ettiği bazı ifadelerine,

Ankara Milletvekili Levent Gök, İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Antalya Milletvekili Çetin Osman Budak ve 20 milletvekilinin, özelleştirme işlemleri konusundaki yargı kararlarının uygulanmaması nedeniyle oluşan kamu zararının boyutlarının (10/244),

Gaziantep Milletvekili Mehmet Gökdağ ve 19 milletvekilinin, Antep fıstığı üreticilerinin sorunlarının (10/245),

Kırklareli Milletvekili Vecdi Gündoğdu ve 21 milletvekilinin, Kırklareli ili Demirköy ilçesi İğneada beldesinde yapılması planlanan nükleer enerji santralinin Kırklareli ve Trakya bölgesine vereceği zararların (10/246),

Araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önerileri Genel Kurulun bilgisine sunuldu; önerilerin gündemdeki yerlerini alacağı ve ön görüşmelerinin sırası geldiğinde yapılacağı açıklandı.

Başbakanlığın, Birleşmiş Milletler Geçici Görev Gücü bünyesinde Türk Silahlı Kuvvetlerinin 5 Eylül 2016 tarihinden itibaren bir yıl daha UNIFIL harekâtına iştirak etmesi hususunda Anayasa'nın 92'nci maddesi uyarınca Hükûmete izin verilmesine dair Başbakanlık tezkeresi (3/802) Genel Kurulun bilgisine sunularak yapılan görüşmelerinden sonra kabul edildi.

Ankara Milletvekili Levent Gök, düşen Rus uçağıyla ilgili olarak Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan tarafından Putin’e mektup gönderildiğine dair Kremlin’den yapılan resmi açıklama konusunda bilgi verilmesini istediğine ilişkin bir açıklamada bulundu.

MHP Grubunun, 7/1/2016 tarihinde Antalya Milletvekili Ahmet Selim Yurdakul ve arkadaşları tarafından, sağlık sektöründeki kamu-özel ortaklığı projelerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin Genel Kurulun 27 Haziran 2016 Pazartesi günü (bugün) birleşiminde sunuşlarda okunmasına (674 sıra no.lu),

HDP Grubunun, 20/6/2016 tarihinde Siirt Milletvekili Kadri Yıldırım ve arkadaşları tarafından, kamu emekçilerinin sendikal hak ve özgürlüklerinin korunması ve güvence altına alınması için neler yapılması gerektiğinin belirlenmesi amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin Genel Kurulun bilgisine sunulmak üzere bekleyen diğer önergelerin önüne alınarak Genel Kurulun 27 Haziran 2016 Pazartesi günü (bugün) birleşiminde sunuşlarda okunmasına (2294 sıra no.lu),

CHP Grubunun, Türkiye Büyük Millet Meclisi gündeminin “Genel Görüşme ve Meclis Araştırması Yapılmasına Dair Öngörüşmeler” kısmında yer alan, sağlık çalışanlarına uygulanan şiddetin nedenlerinin ve sonuçlarının araştırılması ve alınacak tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan (10/120) esas numaralı Meclis Araştırması Önergesi’nin,

Görüşmelerinin Genel Kurulun 27 Haziran 2016 Pazartesi günü (bugün) birleşiminde yapılmasına ilişkin önerileri yapılan görüşmelerden sonra kabul edilmedi.

Antalya Milletvekili Ahmet Selim Yurdakul, Kütahya Milletvekili Vural Kavuncu’nun MHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında şahsına ve Milliyetçi Hareket Partisine,

Manisa Milletvekili Erkan Akçay, Ankara Milletvekili Ahmet Gündoğdu’nun HDP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında Milliyetçi Hareket Partisine,

Van Milletvekili Lezgin Botan, Ankara Milletvekili Ahmet Gündoğdu’nun HDP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında Halkların Demokratik Partisine,

Ankara Milletvekili Levent Gök, Ankara Milletvekili Ahmet Gündoğdu’nun HDP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine,

Ankara Milletvekili Ahmet Gündoğdu, Manisa Milletvekili Erkan Akçay, Van Milletvekili Lezgin Botan ile Ankara Milletvekili Levent Gök’ün sataşma nedeniyle yaptıkları konuşmaları sırasında şahsına,

Van Milletvekili Lezgin Botan, Ankara Milletvekili Ahmet Gündoğdu’nun sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Halkların Demokratik Partisine,

İzmir Milletvekili Musa Çam, Ankara Milletvekili Ahmet Gündoğdu’nun sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine,

İstanbul Milletvekili Mehmet Muş, Diyarbakır Milletvekili Çağlar Demirel’in CHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine,

Antalya Milletvekili Ahmet Selim Yurdakul, Adana Milletvekili Necdet Ünüvar’ın CHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında şahsına,

Adana Milletvekili Meral Danış Beştaş, İstanbul Milletvekili Mehmet Muş’un sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında HDP Grubuna,

Ankara Milletvekili Murat Emir, Adana Milletvekili Necdet Ünüvar’ın CHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında şahsına,

İstanbul Milletvekili Mehmet Muş, Adana Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına,

Adana Milletvekili Meral Danış Beştaş, İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Halkların Demokratik Partisine,

Sataşmaları nedeniyle birer konuşma yaptılar.

Manisa Milletvekili Özgür Özel, Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Eczanesinde öldürülen 4 eczacı için yapılan anma törenine iktidar partisinden hiç kimsenin katılmadığına ilişkin bir açıklamada bulundu.

Gündemin “Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmının:

1'inci sırasında yer alan ve İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülmesi kabul edilen, Danıştay Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/726) ve Adalet Komisyonu Raporu'nun (S. Sayısı: 400) görüşmelerine başlanarak maddelerine geçilmesi kabul edildi, verilen aradan sonra Komisyon yetkilileri Genel Kurulda hazır bulunmadığından ertelendi.

2'nci sırasında yer alan, Dünya Posta Birliği Kuruluş Yasasına Sekizinci Ek Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu'nun (S. Sayısı: 343) görüşmeleri, Komisyon yetkilileri Genel Kurulda hazır bulunmadığından ertelendi.

400 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın Anayasa'ya aykırı olduğu gerekçesiyle görüşmelerinin yapılıp yapılamayacağı konusunda bir usul görüşmesi yapıldı. Başkanlığın tutumunda herhangi bir değişiklik olmadığı açıklandı.

Ankara Milletvekili Levent Gök, Gaziantep Milletvekili Abdulhamit Gül'ün 400 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın tümü üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine,

Gaziantep Milletvekili Abdulhamit Gül, Ankara Milletvekili Levent Gök'ün sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına,

İstanbul Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir, Gaziantep Milletvekili Abdulhamit Gül'ün 400 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın tümü üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşması sırasında Halkların Demokratik Partisine,

İstanbul Milletvekili Mehmet Muş, İstanbul Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir'in sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine,

Sataşmaları nedeniyle birer konuşma yaptılar.

İstanbul Milletvekili Mehmet Muş, Beşinci Oturumda sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin bir açıklamada bulundu.

İç Tüzük'ün 72'nci maddesi uyarınca, görüşülmekte olan Danıştay Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın tümü üzerindeki görüşmelerinin devam ettirilmesi amacıyla verilen önerenin gerekçesinin okunmamasının İç Tüzük hükümlerine uygun olup olmadığı konusunda bir usul görüşmesi yapıldı. Başkanlığın tutumunun İç Tüzük hükümlerine uygun olduğu kabul edildi.

Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, İç Tüzük'ün 72'nci maddesiyle ilgili önerenin okunup okunmamasının Genel Kurulun takdirine sunulması gerektiğine,

Manisa Milletvekili Özgür Özel, İç Tüzük'ün 72'nci maddesiyle ilgili önerge verilmesini bir hak olduğuna ve önerenin gerekçesiyle bütün olduğuna,

Diyarbakır Milletvekili Çağlar Demirel, önergelerin hepsinde gerekçelerin okutulması ve daha önceki süreçlerde gerekçe okutulmamışsa bu yanlışlıktan geri dönülmesi gerektiğine,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Komisyonların bulunmayacağı anlaşıldığından, alınan karar gereğince, 28 Haziran 2016 Salı günü saat 15.00’te toplanmak üzere 01.39’da birleşime son verildi.

Ahmet AYDIN

Başkan Vekili

Mücahit DURMUŞOĞLU

Osmaniye

Kâtip Üye

Elif Doğan TÜRKMEN

Adana

Kâtip Üye

No: 143

II.- GELEN KÂĞITLAR

28 Haziran 2016 Salı

Tasarılar

1.- 2015 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı (1/733) (Plan ve Bütçe Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.06.2016)

2.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Filistin Devleti Arasında Eğitim ve Yükseköğretim Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/734) (Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor ile Dışişleri Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.06.2016)

3.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı Hükümeti Arasında Savunma ile İlgili Gizlilik Dereceli Bilginin Korunması Konusunda Güvenlik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/735) (Milli Savunma ile Dışişleri Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.06.2016)

4.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Elektrik Alanında İşbirliğine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/736) (Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji ile Dışişleri Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.06.2016)

5.- Türkiye Cumhuriyeti Genelkurmay Başkanlığı Adına Türk Deniz Kuvvetleri Komutanlığı ile İspanya Krallığı Savunma Bakanlığı Adına İspanya Deniz Kuvvetleri Komutanlığı Arasında Çok Maksatlı Amfibi Hücum Gemisi (LHD) Projesi İşbirliği Faaliyetlerine İlişkin Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/737) (Milli Savunma ile Dışişleri Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.06.2016)

6.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Guatemala Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/738) (Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji ile Dışişleri Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.06.2016)

7.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ruanda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/739) (İçişleri ile Dışişleri Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.06.2016)

8.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Arnavutluk Cumhuriyeti Bakanlar Kurulu Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/740) (İçişleri ile Dışişleri Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.06.2016)

9.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moğolistan Hükümeti Arasında Askeri Eğitim İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/741) (Milli Savunma ile Dışişleri Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.06.2016)

Teklifler

1.- Muğla Milletvekili Akın Üstündağ'ın; 21/7/1983 Tarih ve 2863 Sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1247) (Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor ile İçişleri Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.06.2016)

2.- Ankara Milletvekili Şenal Sarıhan'ın; 26/5/1981 Tarihli ve 2464 Sayılı Belediye Gelirleri Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi (2/1248) (İçişleri ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.06.2016)

3.- Balıkesir Milletvekili Ahmet Akın'ın; 657 Sayılı Devlet Memurları Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1249) (Plan ve Bütçe Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.06.2016)

4.- Zonguldak Milletvekili Şerafettin Turpcu'nun; Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Hakkında 2809 Sayılı Kanun ile 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/1250) (Plan ve Bütçe ile Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.06.2016)

Raporlar

1.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Afganistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Habibe Kadiri Kız Okullarının Kuruluşu ve Faaliyetlerine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/415) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 390) (Dağıtma tarihi: 28.06.2016) (GÜNDEME)

2.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuveyt Devleti Hükümeti Arasında Yükseköğretim ve Bilimsel Araştırma Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/568) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 391) (Dağıtma tarihi: 28.06.2016) (GÜNDEME)

3.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gambiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Turizm Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/613) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 394) (Dağıtma tarihi: 28.06.2016) (GÜNDEME)

4.- Türkiye Cumhuriyeti ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hukukuna Göre Kurulmuş Olan Üniversitelerin Karşılıklı Tanınmasına Dair Milletlerarası Anlaşmaya Ek Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/702) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 396) (Dağıtma tarihi: 28.06.2016) (GÜNDEME)

5.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Burundi Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticari ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/704) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 397) (Dağıtma tarihi: 28.06.2016) (GÜNDEME)

Sözlü Soru Önergeleri

1.- Balıkesir Milletvekili Ahmet Akın'ın, Balıkesir'de gıda güvenliğini sağlamaya yönelik olarak 2014 yılından itibaren gerçekleştirilen kesimhane, kasap ve et satışı yapılan market denetimlerine ilişkin Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı'ndan sözlü soru önergesi (6/441) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.06.2016)

2.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, son beş yılda yabancılara verilen çalışma izinlerine ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan sözlü soru önergesi (6/442) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.06.2016)

3.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Niğde'de entegre bir patates işleme tesisi kurulmasına ve patates üreticilerinin sorunlarına ilişkin Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı'ndan sözlü soru önergesi (6/443) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.06.2016)

4.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Niğde'de İŞKUR tarafından istihdam edilen kişilere ve açılan kurslara ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan sözlü soru önergesi (6/444) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.06.2016)

5.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, yabancılara verilen çalışma izinlerinin sınırlandırılmasına yönelik uygulamalara ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan sözlü soru önergesi (6/445) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.06.2016)

6.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, antik duvar resimleri bulunan mağaralara ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan sözlü soru önergesi (6/446) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.06.2016)

7.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, MTA Mağara Araştırmaları Projesi kapsamında Niğde'de incelenen ve açığa çıkarılan mağaralara ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan sözlü soru önergesi (6/447) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.06.2016)

8.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Niğde'de İl Özel İdaresi ve belediyelerin MTA ile birlikte yürüttüğü çalışmalara ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan sözlü soru önergesi (6/448) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.06.2016)

9.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Doğu Akdeniz'deki jeotermal enerji aramalarına ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan sözlü soru önergesi (6/449) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.06.2016)

10.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Melendiz ve Hasan Dağı'nın jeotermal potansiyelinin araştırılmasına ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan sözlü soru önergesi (6/450) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.06.2016)

11.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Niğde'nin Kitreli Beldesi'nde MTA tarafından yapılan su sondajlarına ilişkin Orman ve Su İşleri Bakanı'ndan sözlü soru önergesi (6/451) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.06.2016)

12.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Nevşehir'in Acıgöl, Derinkuyu ve Gülşehir ilçelerindeki jeotermal sahalarda yürütülen çalışmalara ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan sözlü soru önergesi (6/452) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.06.2016)

13.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Nevşehir'de patates üretimi yapmak için bitki pasaportu sistemine kayıt yaptıran çiftçilere ilişkin Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı'ndan sözlü soru önergesi (6/453) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.06.2016)

14.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, mevsimsel değişimler ve küresel ısınmadan etkilenen hayvan ve bitki türlerine ilişkin Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı'ndan sözlü soru önergesi (6/454) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.06.2016)

15.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Aksaray'da patates üretimi yapmak için bitki pasaportu sistemine kayıt yaptıran çiftçilere ilişkin Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı'ndan sözlü soru önergesi (6/455) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.06.2016)

16.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Niğde'de patates üretimi yapmak için bitki pasaportu sistemine kayıt yaptıran çiftçilere ilişkin Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı'ndan sözlü soru önergesi (6/456) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.06.2016)

17.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Niğde'nin Kitreli Beldesi'nde MTA tarafından yapılan su sondajlarına ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan sözlü soru önergesi (6/457) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.06.2016)

18.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Niğde'nin Çiftlik ilçesinde bulunan Uyuz Göleti'nin suyunun tedavi amaçlı kullanılmasına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan sözlü soru önergesi (6/458) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.06.2016)

Meclis Araştırması Önergeleri

1.- MHP Grubu adına Grup Başkanvekilleri İzmir Milletvekili Oktay Vural ve Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, 24 'üncü Yasama Dönemi 680 Sıra Sayılı Araştırma Komisyonu Raporu konusunda bir genel görüşme açılmasına ilişkin önergesi (8/5) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.12.2015)

2.- HDP Grubu adına Grup Başkanvekilleri Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken ve Diyarbakır Milletvekili Çağlar Demirel'in, derin devlet uygulamalarının varlığının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/247) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.12.2015)

3.- İstanbul Milletvekili Atilla Kaya ve 21 milletvekilinin, taşeron işçi ve sözleşmeli personelin kadroya geçirilmesi ile ilgili sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/248) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.12.2015)

28 Haziran 2016 Salı

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 15.03

BAŞKAN: Başkan Vekili Ahmet AYDIN

KÂTİP ÜYELER: Mücahit DURMUŞOĞLU (Osmaniye), Özcan PURÇU (İzmir)

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 108’inci Birleşimini açıyorum.

Toplantı yeter sayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz.

Gündeme geçmeden önce üç sayın milletvekiline gündem dışı söz vereceğim.

Gündem dışı ilk söz, Kocaeli’nin düşman işgalinden kurtuluş yıl dönümü münasebetiyle söz isteyen Kocaeli Milletvekili İlyas Şeker’e aittir.

Buyurun Sayın Şeker. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI

1.- Kocaeli Milletvekili İlyas Şeker’in, Kocaeli’nin düşman işgalinden kurtuluşunun 95’inci yıl dönümüne ilişkin gündem dışı konuşması

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 28 Haziran 1921 İzmit’in düşman işgalinden kurtuluşunun 95’inci yıl dönümü.

Gerek Kurtuluş Savaşı’nda gerekse bugün terörle mücadeledeki şehitlerimizi rahmetle, şükranla anıyorum, mekânları cennet olsun. Teröre karşı mücadele eden gazilerimize acil şifalar diliyorum, yaralılarımıza acil şifalar diliyorum. 780 bin kilometrekare ülkemizin her bir metrekaresi için gözünü kırpmadan terörle mücadele eden asker ve polisimizi kutluyorum, yaklaşan Ramazan Bayramlarını tebrik ediyorum.

Konu İzmit’in kurtuluşu olunca Erzurumlu Fatma Seher Hanımefendi’yi anmadan geçmek olmaz. “Kara Fatma” lakabıyla tanınan Fatma Seher Hanım, Sivas Kongresi nedeniyle Sivas’ta bulunan Mustafa Kemal Atatürk’e giderek millî mücadelede görev almak üzere kendilerinden izin isterler ve Mustafa Kemal Atatürk de kendilerine izin verir. Bunun üzerine İstanbul’a giden Fatma Seher, Mustafa Kemal’den aldığı izinle Topkapılı Pire Mehmet ve Laz Tahsin’le birlikte bir çete oluşturarak trenle gizlice İzmit’e kadar giderler. Bu bölgede kısa sürede teşkilatlanmalarını tamamlayan Fatma Seher, çevredeki Türk köyleriyle birlikte Yunanlılara karşı uzun süre mücadele eder, özellikle Bahçecik, Yeniköy, Servetiye, Kaynarca ve Fındıktepe civarında büyük başarılar elde eder. İzmit, Kara Fatma gibi cesur yürekli insanlarımız sayesinde 28 Haziran 1921 tarihinde düşman işgalinden kurtulmuştur. Bu vesileyle, Erzurumlu Fatma Seher Hanım’ı tekrar rahmetle, şükranla anıyorum, mekânı cennet olsun. Şehit kanlarıyla sulanan bu cennet vatani korumak ve daha iyi noktalara getirmek bizler için önemli bir görev.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; genelde sanayiyle anılan ve biraz da hor kullanılan Kocaeli, AK PARTİ yerel yöneticilerinin göreve gelmesiyle artık sanayi kenti olmanın yanında, aynı zamanda bir turizm ve kültür kenti olma yolunda da emin adımlarla ilerlemeye devam etmektedir. Eşsiz güzellikteki Karadeniz'in incisi Kefken Adası ve sahilleriyle, Kartepe kayak tesisleriyle, orman alanlarıyla, eşsiz vadileri ve yaylalarıyla, Ballıkayalar'ıyla, harika kanyonlarıyla, iki bin yedi yüz yıllık tarihiyle, güneşin sıfır noktadan battığı körfeziyle, AK PARTİ yerel yöneticilerinin yaptığı hizmet ve projelerle artık herkesin yaşamayı hayal ettiği kent oldu Kocaeli.

İl bazında planlamasını tamamlayan ilk il olma unvanını Kocaeli tamamlamış oldu. Oluşturulan 19 milyon metrekare aktif yeşil alanla kişi başına düşen yeşil alan 11 kat artırıldı. Dikilen 7 milyon ağaçla nüfus başı 4,5 ağaç dikilmiş oldu. Doğal ortamda 142 kilometre yürüyüş yolu, bin kilometre trekking parkuru ve 35 kilometre bisiklet yoluyla bir turizm kentine dönüşüyor. 9'u Körfez sahilinde olmak üzere il genelinde toplam 18 arıtma tesisiyle evsel ve sanayi atık sularının yüzde 98'i ileri arıtma teknolojisiyle artık arıtıldıktan sonra Körfeze deşarj ediliyor. Deniz kenarları yaşam alanına dönüştü. Marmara ve Karadeniz'de plajlara mavi bayraklar alındı. Büyükşehir Belediyesinin yaptığı bu yatırımlar sonucu 2004 öncesinde birbirine kavuşma hasretiyle bekleyen iki sevgiliden deniz ve Kocaeli halkı birbirine kavuştu. Hükümetimiz ve Büyükşehir Belediyesi tarafından son on iki yılda kente toplam 11,3 milyar TL yatırım yapıldı. Kente ve kent insanına yapılan yatırımlarla, Kocaeli, küllerinden yeniden doğan bir dünya kenti oldu. Sanayinin başkenti olan Kocaeli, aynı zamanda turizm ve kültürde de iddialı bir duruma geldi. AK PARTİ iktidarı, "Ben değil biz, kendim değil kentim." anlayışıyla hizmet etmektedir.

Kocaeli'ye bugüne kadar yapılan hizmetleri ve bu hizmetlere vesile olanlara tekrar teşekkür ediyor, yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Gündem dışı ikinci söz, Hatay'ın sorunları hakkında söz isteyen Hatay Milletvekili Serkan Topal'a aittir.

Buyurun Sayın Topal. (CHP sıralarından alkışlar)

2.- Hatay Milletvekili Serkan Topal'ın, Hatay ilinin sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması

SERKAN TOPAL (Hatay) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Ben bu kürsüden, yerimden defalarca güzel Hatay'ımızın sorunlarını dile getirdim. Sorunlar çözülmünceye kadar da bu kürsüden defalarca dile getirmeye devam edeceğim.

Hatay, vergide en çok ödeyen illerimizden bir tanesi ama maalesef vergiden kepçeyle alıyorsunuz, hizmete gelince damlayla veriyorsunuz ve maalesef Suriye savaşını en yakın hisseden illerimizden bir tanesi de Hatay. Sınır kapıları kapandı, turizm felç oldu, ticaret bitme noktasına geldi. Sözde, esnafa kredi vereceksiniz ama esnafımıza, krediyi almaması için her türlü kriteri koydunuz.

NECİP KALKAN (İzmir) – Serkan Bey, af çıkardık, af!

SERKAN TOPAL (Devamla) – AKP Hükümeti her seçimde Hatay'a gider ve seçimden önce yüzlerce söz verir ama seçim bittikten sonra sözler havada kalır.

Bakın, her ilçemizin ayrı ayrı sorunları var; mesela Altınözü, dünyanın en güzel zeytini orada, Altınözü'nde üretiliyor. Zeytin üreticisi mağdur, artık ürünü satamıyor. Bakın, oraya yol lazım. Bırakın yolu, yahu ilçemizde trafik lambası bile yok, trafik lambası bile yok.

Reyhanlı: Reyhanlı’da sınır kapıları kapandı ve orada Suriyeli nüfus Reyhanlılı vatandaşımızdan daha fazla oldu. Esnafımız mağdur.

Bakın, ovada soğan ve patates üreticisi artık ürünlerini satamaz hâle geldi. Kimin yüzünden? AKP Hükûmetinin yanlış dış politikası yüzünden.

Bakın, 2002 yılında mazot 1,5 TL’ydi, bugün 4 TL.

VELİ AĞBABA (Malatya) – AKP Hatay milletvekilleri duymuyor bile.

SERKAN TOPAL (Devamla) – Ben onları da göreve çağıracağım.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Onların tuzu kuru, AKP Hatay milletvekillerinin tuzu kuru, duymuyorlar onlar.

SERKAN TOPAL (Devamla) – Değerli AKP’nin Hatay milletvekili arkadaşlarım, sizleri seviyorum, biz kardeşiz ancak Hatay’ın sorunlarını çözme noktasında, lütfen gelin, Hatay’a verdiğiniz sözleri neden yerine getiremediniz, bu kürsüde açıklayın. (CHP sıralarından alkışlar)

VELİ AĞBABA (Malatya) – Onların tuzu kuru.

SERKAN TOPAL (Devamla) – Onları ben bekliyorum az sonra.

Bakın, 2002 yılında pamuk 2 TL’ydi, bugün 1,5 TL.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Gözlerinin içine baka baka söyle Hatay milletvekillerinin.

SERKAN TOPAL (Devamla) – Bu duruma getirenler maalesef utanmalıdır.

Değerli arkadaşlar, İskenderun’da, Defne’de her evde bir üniversite mezunu var ve hepsi şu anda işsiz, maalesef işsiz.

Arsuz’a, güzelim Arsuz’a termik santral yapmayı düşünüyorlar. Yahu onu bırakın, oraya hastane lazım, yol lazım, okul lazım.

Aynı şekilde, Erzincan’da maalesef termik santral yapmayı düşünüyorlar, güzelim doğayı katletmeye çalışıyorlar ama biz ne olursa olsun buna izin vermeyeceğiz. (CHP sıralarından alkışlar)

VELİ AĞBABA (Malatya) – Para var, para var Serkan, para, para.

SERKAN TOPAL (Devamla) – Yayladağı’nda sosyal tesis yok, Yayladağı’nda sosyal tesis yok değerli arkadaşlar. Bakın, yine, orada sınır kapısı kapandı, esnafımız mağdur, halkımız mağdur. Orada insanlarımız işsiz.

Değerli AKP milletvekilleri, Samandağ’ına gelmek istiyorum, benim yaşadığım ilçeye. Double yol lazım, bitirilmedi; çevre yolu lazım, yine, başlanmadı. Sahili görmüyorsunuz, dünyanın en önemli sahillerinden bir tanesi. Neden yatırım yapmıyorsunuz Samandağ’ına, bizim bilmediğimiz bir durum mu var?

Değerli arkadaşlar, Antakya’nın Uzun Çarşısı eskiden cıvıl cıvıldı, günde en az 100 bin kişiye orada misafirperverlik yapardı ama şu anda, maalesef in cin top oynuyor.

Değerli AKP milletvekilleri, Değerli AKP Hükûmeti; Hatay’a verdiğiniz sözleri lütfen yerine getirin.

AKP’nin Hatay milletvekili arkadaşlarım, bakın, sizleri seviyorum, sataşmıyorum. (CHP sıralarından alkışlar) Gelin, Hatay’a verdiğiniz sözleri yerine getiremediniz, neden getiremediniz, lütfen, bu kürsüde dile getirin.

Yanlış dış politikanız yüzünden, maalesef şu anda sadece Hatay’da değil her yerde bir işsiz ordusu yarattınız.

Ben, bu kürsüde Hatay’ın sorunlarını dile getirmeye devam edeceğim.

Hepinize teşekkür ediyor, saygılarımı sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

ORHAN KARASAYAR (Hatay) – Sayın Başkan, Serkan Bey yanlış bilgilendirmede bulunmuştur. Cevap vermek istiyorum.

BAŞKAN – Buyurun Orhan Bey. Sizi kürsüye davet etti zaten.

İki dakika süre veriyorum, lütfen yeni bir sataşmaya meydan vermeyelim.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sataşma yok Sayın Başkan.

BAŞKAN - Kürsüye davet etti ya “Gelin, ne yaptığınızı anlatın.” diye.

Buyurun.

V.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR

1.- Hatay Milletvekili Orhan Karasayar’ın, Hatay Milletvekili Serkan Topal’ın yaptığı gündem dışı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

ORHAN KARASAYAR (Hatay) – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; demin kürsüdeki hatip Hatay’ımızla ilgili hem Meclisimizi hem kamuoyumuzu tamamen yanlış bilgilendirmiştir.

Hatay’ımız AK PARTİ iktidarında, on dört yıllık iktidarımız süresince cumhuriyet tarihinde aldığı hizmetlerin en az 50 katını almıştır. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Bunu biz rakamlarla da, projelerle de, programlarla da ortaya koyabiliriz. Çünkü arkadaşımızın Hatay’la alakası yok. Arkadaşımız Hatay’ı tanımıyor, Hatay’ı görmüyor, sadece Samandağ’a gidiyor, Samandağ’da siyaset yapıyor, maalesef, Samandağ’ında yapılan hizmetleri de görmüyor.

Değerli Arkadaşım, Samandağ’ında AK PARTİ gelmeden hangi hizmetler vardı? Samandağ’a giden yolunuz hangi şartlardaydı? Samandağ’ı yolunu kim yaptı? Samandağ’a gelen onlarca hizmeti kim getirdi? Reyhanlı Barajı’nı kim yaptı?

Değeli arkadaşlar, ilimizde duble yollarımızın tamamı bitmek üzere.

Bir Arsuz yolumuz vardı değerli arkadaşlar, benim dedem “Buradan bir yol geçecek.” derdi. Biz büyüdük, Allah’a şükür milletvekili olduk, o yolu yapmak bize nasip oldu. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Her hafta orada en az 5-6 kişimiz ölürdü. Ama şu anda Arsuz yolumuz inanın Avrupa standartlarının üzerinde bir yol.

Antakya’ya bölge hastanemiz bitmek üzere, devlet hastanemiz yapıldı, adalet saraylarımız, emniyet saraylarımız, PTT binalarımız... Bana söyleyin sayın vekilimiz, “Sayın vekilim, Hatay’ımızda şu hizmet yok.” desin, biz hep beraber bir ay sonra o hizmeti de hayata geçiririz.

Bakın, değerli arkadaşlar, Arsuz’da devlet hastanemizin projesi bitti, emniyet sarayımızın bitti, kaymakamlık binamız yapılıyor. Burası ilçe olalı daha iki yıl oldu. Buradaki gecikmeleri sağlayan da Arsuz Belediyesinin imarla ilgili sıkıntıları, büyükşehirin imarla ilgili problemleri. Biz işlerimizi günlük, bire bir takip ediyoruz. Arsuz’la alakalı da tüm yatırımlar projelendirildi, başladı, en kısa sürede de bitecek.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ORHAN KARASAYAR (Devamla) – Sayın Vekilim, varsa yapılmak istenen Hatay’a onu söyleyin, onu da biz hemen başlatır onu da getiririz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Hatay’ımız bugün Türkiye’nin en fazla proje gelen illerinden bir tanesi. Sadece Reyhanlı Barajı’mız ilimizin en az yüz yıllık hayali, inşallah en kısa sürede açılacaktır.

VELİ AĞBABA (Malatya) – AKP döneminde Suriye’den 1 milyon turist geldi arkadaşlar Hatay’a, 1 milyon mülteci geldi AKP sayesinde, daha ne yapsın Hatay’a.

ORHAN KARASAYAR (Devamla) – Ben başta Cumhurbaşkanımıza, Başbakanımıza, sizlere, Hatay’ımıza yapılan hizmetlere vermiş olduğunuz desteklerden dolayı teşekkür ediyorum. Bundan sonra da Hatay’ımıza hizmetler vermeye devam edilecektir.

Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Karasayar.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Akçay...

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Vereceğim söz, bir saniye...

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Tabii, Hatay’la ilgili polemik yaşandı ve sataşmalar var. Tabii, Hatay Milletvekilimiz Sayın Ahrazoğlu’nu da lütfen siz davet edin efendim.

BAŞKAN – Sayın Akçay, ben yerlerinden birer dakika söz veririm. Çünkü özellikle AK PARTİ milletvekillerini orada kürsüye davet ederek birtakım sataşmalarda bulundu. Ben sizin vekile de yerinden söz vereceğim.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Yerinden niye veriyorsun? AKP’li vekile kürsüde veriyorsun aynı partiden diye Sayın Aydın, böyle bir şey olur mu?

BAŞKAN – Onun takdirini ben yapayım lütfen Sayın Ağbaba.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Şöyle Sayın Başkan: Sayın milletvekilinin “AKP döneminde hizmetlerin 50 katını aldı.” demesi sayın milletvekilimize de bir sataşmadır

BAŞKAN – Sayın Akçay, sizin milletvekilinize sataşma olmadı, siz de biliyorsunuz, ısrarcı olmayalım.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Ama Sayın Başkan...

BAŞKAN - Ben yerinden söz veririm, yani gerçekten veririm, problem değil ama uygulamaya çalışalım. Yerinden söz veririm ben.

Buyursunlar şimdi, evet, Sayın Gök, sizin talebiniz nedir?

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkanım, gündem dışı konuşmalarda oturumu açan başkan, başkan vekili beşer dakikayı geçmemek üzere gündem dışı söz talep eden üyeye söz verir; Hükûmet bu konuşmalara cevap verebilir.

BAŞKAN – Doğrudur.

LEVENT GÖK (Ankara) – Yani gündem dışı konuşmalarda...

BAŞKAN – Hayır, Hükûmetin cevap verme hakkı her hâlükârda var sataşma olsun, olmasın; İç Tüzük gereği ama sataşma olduğu zaman, kürsüde bir sataşma varsa ona da cevap verilir.

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan, arkadaşımız hiçbir AKP’li milletvekilinin adını zikrederek bir satışmada bulunmamıştır.

AYŞE SULA KÖSEOĞLU (Trabzon) – “Hatay vekilleri” dedi ya.

ORHAN KARASAYAR (Hatay) – “Hatay milletvekilleri” dedi.

BAŞKAN – Kürsüye davet etti efendim. “Bir şey yapmadınız, gelin anlatın ne yaptığınızı.” dedi, kürsüye davet etti, o da geldi, anlattı.

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkanım, onu anlatacak olan Hükûmettir yani Hükûmet ile AKP Grubunu birbirine karıştırmayın lütfen. Tutanaklara geçmesi açısından söylüyorum, bir daha tekrarlanmaması açısından söylüyorum, bu yaptığınız usul hatasıdır. Bunu bir kere zabıtlara geçirmek istiyorum yani gündem dışı konuşma yapan bir kişiye, bir milletvekiline cevap verecek olan Hükûmettir.

BAŞKAN – Hükûmetin her hâlükârda cevap verme hakkı vardır, istediği zaman her gündem dışına çıkar, cevap verir...

LEVENT GÖK (Ankara) – Gelsinler versinler.

BAŞKAN - ...ama Hükûmet dışında da bir satışma olduğu zaman da bunu karşılıklı yaparız yani iktidar partisinden bir milletvekili konuşup muhalefetten birine satışırsa ona da cevap veriyor, satışmadan söz veriyoruz. Niye böyle zorunuza gidiyor ki?

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkanım, İç Tüzük’e aykırıdır bu yaptığınız, bir kere bunu zapta geçirelim, bir.

İkincisi, söz alan AKP sözcüsü, sayın milletvekilimizin siyaseti sadece Samandağ’ıyla sınırlı olarak yaptığını, siyaseti bilmediğini, Hatay’ı tanımadığını ifade etmek suretiyle kendisinin bir Hataylı ve oranın milletvekili olması sıfatından kaynaklanan unvanına ve sıfatlarına ve şahsına satışmada bulunmuştur. Arkadaşımıza satışmadan söz istiyoruz.

SERKAN TOPAL (Hatay) – Evet efendim.

BAŞKAN – Bir dakika, söz vereceğim Sayın Topal.

Az önce ifade ettiniz ya, yani “Gündem dışılara sadece Hükûmet cevap verir.” demiştiniz az önce.

LEVENT GÖK (Ankara) – Ama hayır, o farklı.

BAŞKAN - Şimdi, bak, satışma var, kabul ediyorum, satışmadan dolayı Serkan Bey’e de söz veriyorum.

Buyurun Sayın Topal.

LEVENT GÖK (Ankara) – Hayır, o farklı, bu farklı.

BAŞKAN – Söz veriyorum, kabul ediyorum.

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan, şimdi, bakın, dünden beri usul tartışmaları yapıyoruz, haklı olduğumuz ortaya çıkıyor.

Şimdi, orada konuşan hatip, bizzat arkadaşımızın ismini vererek, onun Hatay’ı tanımadığını, bilmediğini, Samandağ’ın dışına çıkmadığını ifade etti.

BAŞKAN – Doğru, kabul ediyorum ben, zaten onun için söz veriyorum.

LEVENT GÖK (Ankara) – Dolayısıyla, o arkadaşımızın söz alması ile sayın milletvekilimizin söz alması arasında dağlar kadar fark var.

BAŞKAN – Peki, Sayın Gök, madem siz öyle diyorsunuz.

Sayın Topal, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

Lütfen yeni bir sataşmaya meydan vermeyelim.

2.- Hatay Milletvekili Serkan Topal'ın, Hatay Milletvekili Orhan Karasayar'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

SERKAN TOPAL (Hatay) – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Değerli milletvekilleri, sayın vekilimiz az önce olayı biraz kişiselleştirdi, ama ortak paydamız Hatay, biz, Hatay'da, AKP'li, MHP'li, CHP'li hepimiz kardeşiz. Tek bir şey söyleyeceğim, kişiselleştirmeyeceğim, onun gibi cevap vermeyeceğim. (CHP sıralarından alkışlar) Ben kendisini çok seviyorum.

Benim amacım şu: Bu kürsüde Hatay'ın sorunlarını çözmek adına, beraber çözüm bulma noktasında uğraşalım, gelin, bu kürsüde onları dile getirin, ama sayın vekilimiz dedi ki: “Samandağ'dan çıkmıyor.”

ORHAN KARASAYAR (Hatay) – Arsuz'un dışına çıkmamışsan ben sana ne diyebilirim ki?

SERKAN TOPAL (Devamla) – Bakın, ben Hatay'ın bütün ilçelerini, bütün mahallelerini gezdim, istisnasız, bilaistisna bütün ilçelerini gezdim.

ORHAN KARASAYAR (Hatay) – Bölge Hastanesini görmemişsin, havaalanına giden yol...

SERKAN TOPAL (Devamla) – Sayın Vekilim, beni dinlerseniz... Bakın, ben size öyle saygısızlık yapmadım, bakın sizi sevdiğimi de söyledim.

BAŞKAN – Sayın hatibi dinleyelim.

SERKAN TOPAL (Devamla) – Bakın, Samandağ'da duble yol tamamlanmadı, 8 vatandaşımız öldü, haberiniz var mı? Sayın Karasayar, öldü. Niye yapmadınız? Çevre yoluna niye başlamadınız? (CHP sıralarından alkışlar)

ORHAN KARASAYAR (Hatay) – AK PARTİ gelmeden duble yol mu vardı?

SERKAN TOPAL (Devamla) – Bakın, mesela Karaçay Barajı hâlâ tamamlanmadı, Reyhanlı Barajı hâlâ tamamlanmadı. Neden tamamlanmadı, gelin burada açıklayın...

ORHAN KARASAYAR (Hatay) – AK PARTİ gelmeden kazma vuran oldu mu? Onların hepsi tamamlanır.

SERKAN TOPAL (Devamla) – Ne zaman tamamlayacaksınız...

ORHAN KARASAYAR (Hatay) – En kısa sürede.

SERKAN TOPAL (Devamla) – Bakın, hizmeti götürün, hizmetleri yapın Hatay'a, ben de bu kürsüden Hatay halkı adına size teşekkür edeyim.

ORHAN KARASAYAR (Hatay) – Hatay halkı ediyor zaten! Hatay halkı ediyor!

SERKAN TOPAL (Devamla) – Bakın, Arsuz'da termik santral yapılacak, gelin, deyin ki: “Biz izin vermeyeceğiz.”

ORHAN KARASAYAR (Hatay) – Yalan söylüyorsun, termik santral yapılmayacak.

SERKAN TOPAL (Devamla) – Erzin'e izin vermeyeceğiz.

ORHAN KARASAYAR (Hatay) – Sayın Başkan, yalan söylüyor!

SERKAN TOPAL (Devamla) – Erzin’deki narenciye üretimi zor durumda. Kaç esnafımız kepenk kapattı, bunu biliyor muyuz Sayın Vekil?

ÖZKAN YALIM (Uşak) – 1 milyon Suriyeli geldi!

ORHAN KARASAYAR (Hatay) – Arsuz’a termik santral yapılmayacak, yalan söylüyorsunuz!

SERKAN TOPAL (Devamla) – Gelin, beraber çalışalım, Hatay’ın sorunlarını beraber çözelim, çözüm bulma noktasında da biz size destek olalım.

ORHAN KARASAYAR (Hatay) – Gelin, her zaman kapımız açık, her zaman başımızın üstünde!

SERKAN TOPAL (Devamla) – Ben hepinize teşekkür ediyorum.

Saygılarımı sunuyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SERKAN TOPAL (Devamla) – Ama Serkan Topal Hatay’ın her mahallesinde, her ilçesinde, her köyünde, her evinde.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından “Bravo!” sesleri, alkışlar)

BAŞKAN – Evet, Sayın Ahrazoğlu, sisteme girmişsiniz, size de söz veriyorum.

Buyurun Sayın Ahrazoğlu.

VI.- AÇIKLAMALAR

1.- Hatay Milletvekili Mehmet Necmettin Ahrazoğlu’nun, Hatay Milletvekili Orhan Karasayar’ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MEHMET NECMETTİN AHRAZOĞLU (Hatay) – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Maalesef, 1939 yılından bu yana Hatay’a yapılan hizmetlerin hepsi inkâr edilmiştir, kusura bakmasın Sayın Başkanım.

ORHAN KARASAYAR (Hatay) – İnkâr etmedim, “50 katını biz yaptık.” dedim.

MEHMET NECMETTİN AHRAZOĞLU (Hatay) - AKP geldikten sonra yapılmayanları ben söyleyeyim: Hâlâ Kırıkhan Devlet Hastanesi bitirilememiştir.

ORHAN KARASAYAR (Hatay) - Hangi aşamada Sayın Vekil?

MEHMET NECMETTİN AHRAZOĞLU (Hatay) - Milliyetçi Hareket Partisinin iktidarı döneminde başlayan Yayladağı Yolu hâlâ bitirilememiştir.

ORHAN KARASAYAR (Hatay) - Allah’tan korkun!

MEHMET NECMETTİN AHRAZOĞLU (Hatay) - Menzelet Barajı’nda hâlâ tünel bitirilememiştir. Her çıktığınızda “Ovadaki bütün araziler sulanıyor.” demenize rağmen hâlâ bitirilememiştir. Reyhanlı Barajı Milliyetçi Hareket Partisi tarafından başlatılmıştır, hâlâ bitirilememiştir. İslahiye-Kırıkhan yolu Hassa bağlantısı hâlâ bitirilememiştir, teslim alınmamıştır. Reyhanlı-İskenderun bağlantısı olan otoban yol hâlâ bitirilmemiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET NECMETTİN AHRAZOĞLU (Hatay) - Samandağ yolu hâlâ bitirilememiştir.

ORHAN KARASAYAR (Hatay) - Ama “Bitirilememiştir.” diyor, “Yapılmamıştır.” demiyor arkadaşlar, dikkatinizi çekerim.

MEHMET NECMETTİN AHRAZOĞLU (Hatay) - Bunlarla ilgili AKP'nin Hatay'da söyleyecek sözü yoktur. Devlet hastanesi başlatılmıştır, bitirilememiştir. Kumlu'da yapılan poliklinik "hastane" olarak gösterilmiştir, Hastane Birliklerine bile dâhil edilmemiştir ancak AKP tarafından hastane olarak açılmıştır.

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum.

ORHAN KARASAYAR (Hatay) - Peki, AK PARTİ'den önce ne yapılmıştı Kırıkhan'a, ovaya Sayın Vekilim? AK PARTİ'den önce var mıydı hiç bir şey orada?

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum sayın milletvekilleri.

Sayın Ahrazoğlu, size de teşekkür ediyorum. Hatay hepimizin.

ORHAN KARASAYAR (Hatay) - Hepsini bitireceğiz. Hepsini bitecek, hepsi.

BAŞKAN - Sayın Karasayar, Hatay'a tüm milletvekillerini, tüm Hatay milletvekilleri olarak, tüm grupların milletvekili olarak davet edeceksiniz, bütün Meclisimizi; olay mahallinde keşif yapacağız, ne yapıp ne yapılmadığını göreceğiz ve orada da ev sahipliğini de siz yapacaksınız.

ORHAN KARASAYAR (Hatay) - Şeref verirsiniz Başkanım, şerefle bekleriz.

BAŞKAN - Peki, çok teşekkür ediyorum.

IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR (Devam)

A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI (Devam)

3.- Ağrı Milletvekili Dirayet Taşdemir'in, Ağrı ilinin sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması

BAŞKAN - Şimdi gündem dışı üçüncü söz, Ağrı'nın sorunları hakkında söz isteyen Ağrı Milletvekili Dirayet Taşdemir'e aittir.

Buyurun Sayın Taşdemir. (HDP sıralarından alkışlar)

DİRAYET TAŞDEMİR (Ağrı) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün Orhan Doğan'ın ölüm yıl dönümü. Kendisini buradan bir kez daha saygıyla anıyorum, Allah'tan rahmet diliyorum.

Bugünkü gündem dışı konuşmam Ağrı'nın sorunlarına ilişkin. Açıkçası, Ağrı'nın o kadar tarihsel, derin sorunları var ki beş dakikada bunları ifade etmek oldukça güç.

Seçim bölgesi olan Ağrı, aslında, 1927 yılında il olan, 7 ilçesi olan, 547 bin nüfuslu bir kent. Ama, maalesef, Ağrı'ya bugün baktığımızda bir kasaba görünümünde. Ağrı'nın sorunlarının bu kadar derinleşmesinin ve bu durumda olmasının nedeni, elbette ki Şark Islahat Planı'ndan günümüze kadar devam eden asimilasyon, göç ettirme ve yoksullaştırma politikalarının bir ürünü olduğunu, bir sonucu olduğunu da ifade etmek isterim.

ÖZKAN YALIM (Uşak) – Şeker fabrikasını kapattılar!

DİRAYET TAŞDEMİR (Devamla) – Bu politikalar hâlâ da devam ediyor. En son Ağrı'ya gelen Başbakan, Kürt çocuklarına "Vatan Yahut Silistre" kitabını hediye etti. Zaten Kürtler, Kürt çocukları da dört gözle bu kitabı bekliyorlardı!

Bakın, on dört yıldır sizler iktidardasınız, Ağrı'nın, aslında, gerçek anlamda hiçbir sorununu çözmediniz. Gelişen mücadelemiz, halkımızın yükselttiği itiraz karşısında aslında yaptığınız tek şey, bunun karşısında geliştirdiğiniz politika ne oldu? Ağrı'ya her sene sefer düzenlemek, içerisinde Cumhurbaşkanının, Başbakanın, bakanların ve bürokratların olduğu heyetlerle Ağrı'ya gelip gerçekleşmeyen vaatlerde bulunmak.

Bakın, 2011 yılında o dönem Başbakan olan Recep Tayyip Erdoğan Ağrı'ya geldiğinde "Ey Ağrı halkı, biz size doğal gaz getireceğiz ve hastane yapacağız." dediler. Bakın, aradan beş yıl geçti; bir gecede AVM yapmakla övünenler, beş yıldır Ağrı Devlet Hastanesini bitiremedi ne yazık ki.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Her yerde aynı, her yerde, Bingöl de aynı.

DİRAYET TAŞDEMİR (Devamla) – 21 Haziranda Ağrı'ya gelen Başbakan Binali Yıldırım, Ağrılıların aklıyla dalga geçer gibi “Biz Ağrı'yı tarım ve hayvancılık kenti yapacağız.” dediler. Belki kendisi bilmiyor olabilir ama Ağrı zaten bir tarım ve hayvancılık kentiydi. Sizin politikalarınız Ağrı'da hayvancılığı da öldürdü, tarımı da öldürdü.

ÖZKAN YALIM (Uşak) – Şeker fabrikasını kapattılar.

DİRAYET TAŞDEMİR (Devamla) – Ona da geleceğim.

Bakın, eğer gerçek anlamda bunu yapmak istiyorsanız öncelikle mera ve yaylaların yasaklarını kaldırın.

Yine, Ağrı'ya gelen, sefer düzenleyen bürokratlar her seferinde: “Aslında biz yatırım yapmak istiyoruz da -sözüm ona- terör buna engel...” Allah aşkına Ağrı Şeker Fabrikasını terörden kaynaklı mı kapattınız? Yine yapay şeker kotası Avrupa'da yüzde 2, yüzde 15'e çıkartmanın nedeni terör mü? Yine, daha nisan ayında yapay şekerdeki gümrük vergisini sıfırlamadınız mı? Yani önümüzdeki dönem şeker pancarının katliamı olarak anılan tasarıyı Meclise getirip yasalaştırmayı düşünüyorsunuz. Bütün bunların nedeni terör mü, yoksa sizin aslında söyleyip de yapmadığınız, algı oluşturarak politika üretmeye çalıştığınız, yerine getirmediğiniz sözleriniz mi?

Bunları yapmıyorsunuz, peki şunu ısrarla soruyoruz: Bu işsizlik sorunu nasıl çözülecek? Sizlerin politik olarak bizlere söylediği şey ise şu, diyorsunuz ki: “İş gücü eğitim programlarıyla.” İnsanlar buradan aldıkları yevmiyeyle geçiniyor ve siz bunları bir gurur tablosu olarak sunuyorsunuz. Bizce bunlar utanç duyulması gereken bir durumdur. İşsizlikle böyle mücadele edilmez.

Yine, şunu bir kez daha ifade etmek isterim: Ağrı'nın aslında birçok sorunu var ama temel sorunlardan bir tanesi de devlet kurumlarının bugün AKP'nin il, ilçe teşkilatları gibi çalışması ve saltanat mantığıyla yönetiliyor olması. İnsanlar işe alınırken tercihler nasıl yapılıyor biliyor musunuz? Facebook ve Twitter sayfaları takip edilerek siyasi tercihleri, siyasi görüşleri, etnik yapıları, mezhepsel tercihleri dikkate alınarak insanlar işe alınıyor.

Bakın, bir tane örnek göstereceğim sizlere. Ağrı İl Özel İdaresinin başında daha önce şu an AKP sıralarında milletvekili seçilen bir kişi vardı. O, milletvekili seçildikten sonra yerine yine AKP 3'üncü sıradan aday olan Erhan Tenekeci getirildi. Bir devlet kurumunu siyasi bir partinin kurumuymuş gibi işleten mantığın halka adalet, eşitlik ve...

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Ağrı Belediyesini konuş o zaman. Ağrı Belediyesini kim aldı, ona bak bir o zaman. Bırak Allah aşkına!

DİRAYET TAŞDEMİR (Devamla) – Ağrı Belediyesi, bugün Ağrı'da on dört yıldır sizin getirmediğiniz hizmeti...

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Diyarbakır Belediyesini kim aldı, ona bak bir Allah aşkına! Böyle bir şey olmaz. Sözleşmeleri görüyoruz biz ya.

DİRAYET TAŞDEMİR (Devamla) – Siz gelin, bunu Ağrılılara sorun.

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Ağrı Belediyesini kim aldı?

DİRAYET TAŞDEMİR (Devamla) – Siz gelin, burada görüşlerinizi ifade edin. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyoruz.

Sayın milletvekilleri, şimdi sisteme giren ilk 15 sayın milletvekiline birer dakika süreyle 60'a göre söz vereceğim.

Sayın Yarayıcı...

VI.- AÇIKLAMALAR (Devam)

2.- Hatay Milletvekili Hilmi Yarayıcı'nın, Kağıthane İlçe Millî Eğitim Müdürü hakkında, düzenlemiş olduğu iftar yemeğine katılmayan aday ve danışman öğretmenlere soruşturma açması nedeniyle cezai işlem başlatılması gerektiğine ilişkin açıklaması

HİLMİ YARAYICI (Hatay) – Sayın Başkan, on yedi yıllık eğitimcilik hayatımda hiç karşılaşmadığım ve bugüne kadar duymadığım bir uygulamaya tanık oldum. Kağıthane İlçe Millî Eğitim Müdürü, düzenlemiş olduğu iftar yemeğine katılmayan aday ve danışman öğretmenlere soruşturma açarak resmî bir yazıyla savunmalarının alınmasını talep etmiş. Toplu iftar, sosyal bir etkinlik olmakla beraber özünde dinsel bir etkinliktir ve katılımın zorunlu tutulması düşünülemez. Böyle bir dayatma, Anayasa'nın 24'üncü, TCK'nın 115'inci maddelerine açıkça aykırıdır ve suçtur. Soruşturmayı başlatan Kağıthane İlçe Millî Eğitim Müdürü Muhammet Çayır, derhâl görevinden alınmalı ve hakkında cezai işlem başlatılmalıdır. Söz konusu müdür görevinde kaldığı sürece iktidarın ortak olduğu bu suç katlanarak artacaktır.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Engin...

3.- İstanbul Milletvekili Didem Engin'in, Sarıyer ilçesindeki devlet hastanelerinin kapasite ve donanım yetersizliğine ve Sarıyerlilerin sağlık hizmetlerine erişimde yaşadıkları sorunların çözülmesini beklediklerine ilişkin açıklaması

DİDEM ENGİN (İstanbul) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Sarıyer ilçemizdeki devlet hastanelerinin kapasite ve donanım yetersizliği Sarıyerliler için çok büyük bir sorun. 344 bin nüfuslu Sarıyer'deki iki devlet hastanesinin toplam yatak kapasitesi sadece 168. Sarıyerliler yıllardır Çayırbaşı'nda inşaatı devam eden hastanenin hizmete girmesini bekliyorlar ama maalesef, inşaat bir türlü bitirilemiyor. İnşaat çalışmaları 2012 yılı Şubat ayında başlayan Çayırbaşı'ndaki hastanenin 2014 yılında hizmet vermeye başlayacağı söylenmişti, sonra açılış 2015 yılına ertelendi. 2016 yılı Haziran ayındayız ve 350 yatak kapasitesiyle hizmet vermesi beklenen hastane inşaatı hâlâ bitirilemedi. İki yıllık bu gecikmenin sebebine ilişkin de somut bir açıklama yapılmıyor. Sarıyerlilerin sağlık hizmetlerine erişimde yaşadıkları sorunların çözülmesi ve Çayırbaşı'ndaki devlet hastanesinin bir an evvel hizmete başlaması için Sağlık Bakanımızın acilen konuyu gündeme almasını ve Sarıyerlilerin sesini duymasını bekliyoruz.

Teşekkürler.

BAŞKAN – Sayın Aydın...

4.- Bursa Milletvekili Erkan Aydın'ın, millî eğitimde Atatürk ilke ve inkılaplarına bağlılığın her geçen gün daha fazla çiğnendiğine ilişkin açıklaması

ERKAN AYDIN (Bursa) – Millî Eğitim Bakanlığının teşkilat ve görevlendirmeye ilişkin kanunun maddesi olan “Atatürk ilke ve inkılaplarına bağlılık” her geçen gün daha fazla çiğneniyor. Atatürkçü eğitime karşı çıkan, cumhuriyet kurumları yerine tarikatları savunan Nurettin Topçu'nun kitapları öğretmenlere yaz döneminde zorunlu seminer olarak gösteriliyor. Bu, açıkça ulusal laik eğitimin içinin boşaltılma çabasıdır, Anayasa'ya, çağdaş ve bilimsel eğitime aykırıdır. Gerici eğitim o kadar artmıştır ki Bursa'da Hasan Âli Yücel Anadolu Lisesi 10'uncu sınıf öğrencisi Begüm Özkan, karne töreninde Ulu Önder Mustafa Kemal Atatürk'ün Gençliğe Hitabesi'ni okudu diye hakkında disiplin süreci başlamıştır. Okul yönetimi, Atatürk'ün Gençliğe Hitabesi'ni siyasi bir eylem olarak nitelemiştir. Şiddetle kınıyorum. Gerici eğitime asla izin vermeyeceğimizi buradan bildiriyorum.

Saygılarımla.

BAŞKAN – Sayın Özkan...

5.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın, İsrail'le yapılan ve uluslararası hukuk açısından örnek teşkil edecek anlaşmayla ülkemizin gücü ve itibarının bir kez daha görüldüğüne ilişkin açıklaması

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Teşekkürler Sayın Başkan.

31 Mayıs 2010 tarihinde Gazze'ye insani yardım götüren Mavi Marmara gemisine yaptığı saldırı neticesinde İsrail'le ilişkiler gerilmiştir. Hükümetimizin dik duruşu sayesinde İsrail, boyun eğmiş ve anlaşma yapmak zorunda kalmıştır. Yapılan anlaşmayla uluslararası hukuki yaptırım olarak Türkiye'den özür dileyecek, hayatını kaybedenlerin yakınlarına ve yaralananlara 20 milyon dolar tazminat ödenecek, ambargo kaldırılarak Gazze'nin elektrik ve su ihtiyacının karşılanması, santral ve tesis inşa etme müsaadesi verilecek. Bu anlaşma sonucunda Filistin meselesinde Türkiye'nin garantör ülke olduğu kabul edilmiştir. İsrail'in bölgedeki egemenlik hakkı sınırlandırılmış, uluslararası hukuk açısından örnek teşkil edecek bu anlaşmayla ülkemizin gücü ve itibarı bir kez daha görülmüştür.

BAŞKAN – Sayın Tanal...

6.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, muhtarların ve İstanbul'un Şile ilçesinin sorunlarına ilişkin açıklaması

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Tabii, bakanlar eğer bizi dinlerlerse, mümkünse milletvekilleri de izin verirse Hükümetin icraatlarıyla ilgili birkaç sorum var.

Muhtarlarımızın sosyal güvenlik primleri devlet tarafından ödenmemektedir. Muhtarlarımız seçtiği bölgedeki imar değişikliğiyle ilgili toplantılarda öneri sunamamakta ve oy kullanamamaktadır. Muhtarlarımızın görevleri bittikten sonra ruhsatlı silah sorunları vardır. Muhtarlarımızın makamlarının bulunduğu yerin kirası, elektrik bedeli, telefon, sekreter sorunu vardır. Muhtarlarımıza verilen ödenek maaşa dönüşmelidir. Asgari ücret altında ödenek verilmektedir, verilen ücretler çok düşüktür ve mağdur durumdadırlar.

Aynı zamanda, İstanbul ili Şile ilçemizin sağlık sorunu, hastane sorunu, ulaşım sorunu, otopark sorunu vardır. Eğer yetkililer, Hükümet yetkilileri buradaki sohbeti bırakıp milletvekillerini dinlerlerse gerçekten...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MAHMUT TANAL (İstanbul) - ...Parlamentoya bir saygınlık, itibar gelmiş olur, aksi takdirde, burası bir kahveden öteye geçmemiş olacak.

Ben teşekkür ediyorum, saygılarımı sunuyorum.

BAŞKAN – Sayın Atıcı...

7.- Mersin Milletvekili Aytuğ Atıcı'nın, Başbakanın 1 Temmuz Cuma günü 10 bin tonluk insani yardımın Mersin Limanı'ndan Filistin'e törenle gönderileceği ifadelerine ve halkın, Gazze ablukasının kalkmadığının, tam tersine tescillendiğinin farkında olduğuna ilişkin açıklaması

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli arkadaşlar, Başbakan, 1 Temmuz Cuma günü 10 bin tonluk insani yardımın Mersin Limanı'ndan Filistin'e törenle gönderileceğini söyledi. Nereye gidiyor bu yardım? Önce İsrail'in Aşdod Limanı'na oradan Filistin'e. Sayın Başbakan hani Gazze'ye abluka kalkıyordu? Allah aşkına biraz hicap duyun, bari tören yapmayın. Halkımız, Gazze'ye yardım yapılmasını gönülden destekler,

aklıyla dalga geçilmesine ise asla tahammül etmez. Halkımız, İsrail'in yazılı olarak Türkiye'den özür dilemediğinin farkındadır. Halkımız, 20 milyon dolar tazminat karşılığında İsrail'in kendi askerini kurtardığının ve kâra geçtiğinin farkındadır. Halkımız, Gazze ablukasının kalkmadığının tam tersine tescillendiğinin farkındadır. Halkımız, Cumhurbaşkanının, tükürdüğünü yalamak zorunda kaldığının farkındadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Halkımıza bu utancı yaşatmaya hakkınız yoktur. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Sayın Atıcı, lütfen kelimelerimize daha dikkat edelim.

ORHAN KIRCALI (Samsun) - Ne biçim konuşuyorsun öyle!

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Gayet dikkat ediyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Cumhurbaşkanıyla ilgili bu tür ağza alınmayacak hakaretleri kabul edemez bu Meclis, biz de kabul edemeyiz kesinlikle.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Gayet dikkat ediyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Lütfen, istirahat ediyorum.

ORHAN KIRCALI (Samsun) – Ayıp ya, ayıp, ayıp!

BAŞKAN – İsrail'e özür diletmesinden bu kadar mı rahatsız oluyorsunuz Sayın Cumhurbaşkanının?

EMRE KÖPRÜLÜ (Tekirdağ) - Dilemedi ki.

BAŞKAN – Bu kadar mı rahatsız oluyorsunuz? Yakışır mı size bu, yakışır mı?

EMRE KÖPRÜLÜ (Tekirdağ) – Ya, dilemedi ki, dilemedi ki...

BAŞKAN – Sayın Gürer...

8.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Niğde'de Kızılca deresine dökülen bir atıktan kaynaklanan metan gazının kente yayılması sonucu yaşanan çevre sorunuyla ilgili yetkilileri göreve çağırdığına ilişkin açıklaması

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Niğde ilinde iki gündür ciddi bir çevre sorunu yaşanmaktadır. (AK PARTİ ve CHP sıralarından karşılıklı laf atmalar)

NİHAT ÖZTÜRK (Muğla) – Her şeyden rahatsızsınız.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Başkan konuşayım mı, bekleyeyim mi?

BAŞKAN – Konuşun siz efendim.

Sayın milletvekilleri, lütfen, Sayın Gürer konuşuyor.

Buyurun.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Niğde ilinde iki gündür büyük bir çevre sorunu yaşanmaktadır. Dün başlayan gaz, kenti sarmış, bunun sonucunda 71 yurttaşımız hastaneye başvurmuştur. Öncelikle onlara geçmiş olsun dileklerinde bulunuyorum. Yetkililer, Kızılca deresine dökülen bir atıktan kaynaklanan metan gazının kente yayılması olarak olayı açıklamaktadır ancak olayın çok boyutlu olduğunu düşünüyoruz. Bu bağlamda, bir an önce sorumluların bulunarak sorunun yurttaşların da tatmin olacağı biçimde neticelendirilmesi gerektiğini ifade ediyoruz. Niğde'nin çevre sorunlarıyla

ilgili bugüne kadar duyarsız kalındı. Bir kentin tamamen yok olması mı gerekiyor? Bu bağlamda, çevre sorunuyla ilgili Akkaya Barajı ve diğer sorunları da ileriki günlerde Mecliste de dile getireceğiz. Yetkilileri göreve çağırıyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın İrgil...

9.- Bursa Milletvekili Ceyhun İrgil'in, 27/6/2016 tarihinde Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonunda görüşülen tasarıya baskın bir önergeyle öğretmenler için sözleşmeli, mülakata dayalı ve sekiz yıl mecburi hizmet içeren bir hüküm getirildiğine ilişkin açıklaması

CEYHUN İRGİL (Bursa) – Sayın Başkan, teşekkürler.

Arkadaşlar, yeni eğitim yasa tasarısı paket torba yasa olarak Millî Eğitim Komisyonunda görüşülmektedir şu anda da ve Komisyon yukarıda çalışmalarına devam ediyor. Dün gece saat on ikide, tasarıda olmadığı hâlde, baskın bir önergeyle öğretmenler için sözleşmeli, mülakata dayalı ve sekiz yıl mecburi hizmet içeren bir tasarı getirdiler.

Arkadaşlar, biraz vicdanlı olan, biraz öğretmenlerin dilinden, derdinden anlayan insanların bu tasarıya karşı çıkması gerekir. Özellikle iktidar partisinin öğretmen kökenli milletvekillerine ve annesi, babası öğretmen olan milletvekillerine sesleniyorum: Lütfen bu tasarıya engel olunuz. Sekiz yıl mecburi hizmet, üstelik sözleşmeli, üstelik mülakatla... Bu, torpille yol açacak bir gelişmedir. Torpille atamaya, sözleşmeyle atamaya karşı çıkınız.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Gaytancıoğlu...

10.- Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu'nun, Toprak Mahsulleri Ofisinin açıkladığı buğday alım fiyatı ve yapılan alım miktarının çiftçiyle dalga geçmek olduğuna ilişkin açıklaması

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bugün, Başbakan, Toprak Mahsulleri Ofisinin buğday alım fiyatını geçen seneye göre 5 kuruş artırarak 91 kuruş olarak açıkladı. Hasat, birçok yerde çoktan bitti. Borcu olan yüzbinlerce çiftçimiz buğdayını 75-80 kuruş aralığında sattı. Başbakan “Müdahale etmeyi düşünmüyorduk, biraz fiyatlar düşünce müdahale ettik.” diye övünerek 91 kuruşluk fiyatı açıkladı. Buğdayın maliyeti 105-110 kuruş aralığında değişiyor. Maliyetin altında, alkışlar eşliğinde fiyat açıklıyorsunuz. Bu fiyat ve yapılan alım miktarı çiftçiyle dalga geçmektir. Geçen sene 3,5 milyon ton ürünü Toprak Mahsulleri Ofisi satın almışken bu sene 250 bin ton buğday almıştır. Paranız yok, buğdayı tüccara aldırınız, üreticiyi yine düşünmediniz...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Ertem...

11.- Hatay Milletvekili Birol Ertem'in, Hatay'da nakliye sektörünün sorunlarına ilişkin açıklaması

BİROL ERTEM (Hatay) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Üç dönem Hatay Milletvekilliği yapmasına rağmen Hatay'ın sorunlarını çok fazla bilmeyen Karasayar'a bir soru soracaktım ama sanırım salondan ayrıldı.

Hatay'daki tır filosu, İstanbul'daki tır filosundan sonra Türkiye'de 2'nci sıradadır. Hatay'da 8 bine yakın uluslararası taşımacılık yapan tır mevcuttur. Bunun yanında, 10 bine yakın şoför bulunmaktadır. Son dört yılda, özellikle Suriye krizi nedeniyle nakliye sektörü, en sıkıntılı günlerini yaşamaktadır.

Binlerce tır ovamızda boş yatmaktadır. Birçok firma iflasın eşiğine gelmiştir. Bu duruma acil bir çözüm bulunmak zorundadır. Şoför arkadaşlarımızın, borçlarını nasıl ödeyecekleri belli değildir. Bitme noktasına gelen nakliye sektörüne acil destek bekliyoruz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Hürriyet...

12.- Kocaeli Milletvekili Fatma Kaplan Hürriyet'in, İzmit'in düşman işgalinden kurtuluşunun 95'inci yıl dönümüne ve bu nedenle istemiş olduğu gündem dışı söz talebini yerine getirmeyen Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Ahmet Aydın'ı kınadığına ilişkin açıklaması

FATMA KAPLAN HÜRRİYET (Kocaeli) – Teşekkür ediyorum.

Bugün İzmit'imizin düşman işgalinden kurtuluşunun 95'inci yıl dönümünü kutlamanın haklı gururunu yaşıyoruz.

Aziz milletimiz, düşman botunun çiğnediği her vatan toprağında verdiği haklı mücadele sonucu, Anadolu'nun işgal edilemeyeceğini 28 Haziran günü tüm dünyaya duyurmuş oldu. Başta Gazi Mustafa Kemal Atatürk olmak üzere, Kara Fatma, İpsiz Recep ve Yahya Kaptan gibi nice vatan evlatlarını minnet ve rahmetle anıyoruz.

Ayrıca, Sayın Başkan, geçen hafta özellikle bugünün hassasiyetine istinaden sizi şahsi telefonunuzdan aradım ve gündem dışı söz istedim. Size ulaşamadığım gibi, danışmanınızla bu konuda özellikle ricamı ilettim ama bize göstermediğiniz hassasiyeti kendi grubunuza fazlasıyla gösterdiniz ve bugün, Kocaeli milletvekiline, kendi bölge vekilimize aynı konuda söz verdiniz. Ben bu konuda, her zamanki taraflı davranışınızdan dolayı sizi kınıyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyorum.

Bir defa, bu söyleminiz doğru değil. Ben eşit bir şekilde... Bakın, Adalet ve Kalkınma Partisinin milletvekili sayısı, sizin milletvekili sayısının en az 2 katından fazla olmasına rağmen Adalet ve Kalkınma Partisi ile CHP'ye eşit oranda gündem dışı söz veriyorum. Asıl haksızlık, Adalet ve Kalkınma Partisi Grubuna yaptığım haksızlıktır. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Olur mu öyle şey? İç Tüzük var, İç Tüzük! Sayın Başkan, İç Tüzük'e göre...

BAŞKAN – Sadece ben değil, bütün Meclis başkan vekilleri bunu yapıyor.

Bir defa, sözünüzü söylerken nereye gittiğini... Ben geçen hafta burada değildim. Bundan özür diliyorum, gerçekten, aramışsanız eğer dönmemişsem geçen hafta burada değildim ama bakın, üç tane gündem dışı var, dağıtıyorum; bir AK PARTİ'ye, bir CHP'ye her zaman veriyorum. Kalkıp da bu şekilde... Kaldı ki sizin arkadaşlarınızdan da arayan çok var, Cumhuriyet Halk Partisinden. Hakikaten, en çok gündem dışı talebi bulunan siyasi parti grubu ama eşit oranda vereceğiz, size vermedik, bir başka arkadaşınıza verdik, Serkan Topal'a verdik. Yani, hepiniz aynı grubun mensubusunuz. Dolayısıyla, hepinize aynı anda, aynı gün, aynı hafta verebilecek imkânım olsa yine vereceğim ama öyle bir imkân mümkün değil. Dolayısıyla, ulaşamadığınız için özür diliyorum. Yani, benim dönmüş olmam lazımdı ama iletişimde bir kopukluk olmuş, geçen hafta burada değildim. Ama öbür türlü, haksızlık yok. Haksızlık varsa, gündem dışılarda en büyük haksızlığı Adalet ve Kalkınma Partisi Grubuna yapıyoruz.

Teşekkür ediyorum.

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Gök.

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkanım, arkadaşlarımız, söz aldıkları konularda ülkenin önemli konularını gündeme taşıyarak özellikle, Hükûmetin, iktidarın bilgisine sunmayı amaçlıyorlar. Ama şu tabloda da gördüğünüz gibi, Hükûmet sıralarında oturan sayın bakanlar, saatlerden beri, sanki birbirlerini hiç görmemişçesine konuşma yaparak arkadaşlarımızın ne söylediklerini dahi dinlemiyorlar. Bu, gerçekten... Söz bulamıyorum şu anda, bir söz söyleyeceğim ama o sözün de maksadını aşmasını istemiyorum. Sayın bakanların, iktidarın temsilcilerinin Meclis Genel Kuruluna saygılı olmalarını beklediğimi ifade ediyorum efendim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Gök.

Yalnız, gündem dışılarda ve İç Tüzük 60'a göre konuşmalarda İç Tüzük, Hükûmetin temsilini aramıyor. Ama tabii ki burada olan Hükûmet sözcülerinin de burada...

LEVENT GÖK (Ankara) – Herhâlde dinlemek durumundalar.

BAŞKAN – Muhakkak doğru. Sadece Hükûmet sözcüleri için değil, tüm milletvekillerinin, bir sayın milletvekili konuşurken muhakkak ki gerekli ortamı sağlaması lazım. Ama Hükûmetin temsilini İç Tüzük aramıyor, bunu da özellikle belirtmek istiyorum.

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkanım, önemli konular söyleniyor burada. Yani, karşılıklı saygıyı, nezaketi korumak gerekiyor.

BAŞKAN – Bu, burada bulunan herkes için geçerli olan bir şey, doğrudur.

LEVENT GÖK (Ankara) – Bunu saygın bir şekilde ifade etmeyi bir görev saydığımı tekrar belirtiyorum efendim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Doğan, buyurun.

13.- İzmir Milletvekili Müslüm Doğan'ın, yerelin görüşünü almadan ve bir ihtiyaç hasıl olmadan bazı ilçelerin il yapılması konusunun gündeme getirilmesini doğru bulmadığına ilişkin açıklaması

MÜSLÜM DOĞAN (İzmir) – Sayın Başkan, basında çıkan haberlerde, bazı ilçelerin il yapılması konusunda çalışmalar olduğu ve yakında bu konuda yasa teklifinin Meclis Genel Kuruluna getirileceği bilgisi yer almaktadır. Geçmişte Şırnak da il yapılmıştı, sorunun ulaştığı düzey ortadadır. Bu nedenle, yerelin görüşünü almadan, öyle bir ihtiyaç hasıl olmadan Hükûmetin bu konuyu gündeme getirmesini doğru bulmuyoruz, takdirlerine sunuyoruz tekrar.

BAŞKAN – Sayın Emir...

14.- Ankara Milletvekili Murat Emir'in, müftülere de nikâh kıyma yetkisi verilmesi konusunun tartışılmasının bile yersiz ve gereksiz olduğuna ilişkin açıklaması

MURAT EMİR (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Çökmüş dış politikasını onarmaya gayret eden AKP Hükûmeti, İsrail'le anlaşabilmek için her türlü tavizi verdiği bu süreçte ve Rusya'dan özür dilediği sıralarda, gündemi örtebilmek adına, her zaman yaptığı gibi, halkımızın dinsel duygularını istismar etmek amacıyla müftülere de nikâh kıyma yetkisini vereceğini söyledi. Bunun tartışılması bile yersiz ve gereksizdir çünkü hepimiz biliyoruz ki şu ana kadar nikâh memurlarının nikâh kıymasıyla ilgili bir sorun elbette yoktur ve insanlarımızın dinî nikâh kıymasının da önünde bir engel olmadığına göre bu tartışmanın yersiz, gereksiz ve İsrail önünde diz çökmenin bir sancısını gidermek amacıyla yapıldığını ifade etmek istiyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Bozkurt...

15.- Konya Milletvekili Mustafa Hüsni Bozkurt'un, Yarbay Mehmet Alkan hakkında, 11 Mayıs'ta Osmaniye'de şehit aileleriyle yaptığı bir sohbette söylediği sözler nedeniyle siyasi faaliyette bulunmak suçlamasıyla idari ve adli soruşturma başlatıldığına ilişkin açıklaması

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şehit kardeşi Yüzbaşı Ali Alkan'ın cenazesinde söylediği sözler nedeniyle uyarı cezası alan Yarbay Mehmet Alkan'ın 11 Mayıs'ta Osmaniye'de şehit aileleriyle yaptığı bir sohbette söylediği sözler nedeniyle şimdi de siyasi faaliyette bulunmak suçlamasıyla kesin ihraç istemiyle hakkında idari ve adli soruşturma başlatıldığını öğrenmiş bulunuyoruz. Yarın, 29 Haziran'da bu duruşma veya görüşme yapılacaktır.

Bütün askerlerin, bütün Silahlı Kuvvetler mensuplarının nikâhlarda şahitlik yapmasını beklemek ya da kimi üst düzey yargı mensupları gibi çay toplama şovlarına katılmasını beklemek doğru değil. Bırakın da kimi Silahlı Kuvvetler mensupları da sebep olduğunuz şehadet...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Son olarak Sayın İlgezdi...

16.- İstanbul Milletvekili Gamze Akkuş İlgezdi'nin, Bursa'da karne töreninde Atatürk'ün Gençliğe Hitabesi'ni okuyan 3 lise öğrencisi hakkında disiplin soruşturması açılmasına ilişkin açıklaması

GAMZE AKKUŞ İLGEZDİ (İstanbul) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Bursa'da karne töreninde Büyük Önder Mustafa Kemal Atatürk'ün Gençliğe Hitabesi'ni okuyan 3 lise öğrencisi hakkında disiplin soruşturması açılması basına yansıdı. Bu soruşturma ilk değil. 4+4+4 sistemiyle eğitimi gericileştiren anlayış, Türkiye'nin dört bir tarafında liseli gençlerin isyan etmesine neden olmaktadır. Gençler, sisteme karşı isyanlarını Atatürk'ün Gençliğe Hitabesi'yle dile getirmektedirler. Gençliğe Hitabe'nin okunmasına engel olmak isteyen okul müdürlerinin töreni yarıda keserek liselileri okuldan atmakla tehdit ettikleri bilinen bir gerçektir. Bizler bu gençlerin yanında olarak laik eğitimden vazgeçmeyeceğimizi bir kez daha haykırıyoruz.

Buradan Millî Eğitim Bakanına soruyorum: Cumhuriyet Türkiye'sinde Atatürk'ün Gençliğe Hitabesi'ni okumak neden ve ne zamandan beri suç olmuştur? Bu 3 öğrenciyle ilgili müdürlere, işlem başlatma talimatını kimler vermiştir? Öğrencileri okuldan atmakla tehdit eden müdürler kimlerdir ve bu müdürler hakkında başlatılan soruşturma var mıdır?

Teşekkürler.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Şimdi grup başkan vekillerimizden sisteme giren arkadaşlarımız var.

Sayın Akçay, iki dakika süreyle lütfen toparlayın meramınızı.

Buyurun.

17.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Hükümetin ilkesiz, tutarsız, pusulasız, maceracı, hayalci ve kendi kendine gelin güvey olan bir dış politika anlayışı izlediğine ve bu yanlış politikalarla derhâl uzaklaşmaya davet ettiğine ilişkin açıklaması

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Dış politikada hızlı gelişmelerin olduğu bir gündem içerisindeyiz. Cumhurbaşkanı Sayın Erdoğan'ın 2 Ocak 2016'da, Suudi Arabistan dönüşü uçağında "İsrail'e ihtiyacımız var." açıklamasından beş buçuk ay sonra, Sözcü Sayın Ömer Çelik'in 20 Aralık 2015'teki "Kuşkusuz İsrail devleti, İsrail halkı Türkiye'nin dostudur." açıklamasından altı ay sonra, 23 Haziran 2015'te Dışişleri Müsteşarı

Sinirlioglu'nun Roma'da İsrail'le gizli görüşmeler yürüttüğünün ortaya çıkmasından bir yıl sonra İsrail'le anlaşma imzalandı. Böylece, Adalet ve Kalkınma Partisi iktidarı, bizim için yabancı olmayan ve pek şaşırmadığımız bir tutumla, terörist ilan ettikleriyle önce müzakere sonra anlaşma yapmıştır. Çünkü gelişmeler İsrail'le sınırlı kalmadı, Cumhurbaşkanı Sayın Erdoğan, Rusya'ya da bir özür mektubu gönderdi. Rusya'yla da bir yumuşama dönemi başlatmak için harekete geçilmiş görünüyor ve bu krizde de nereden nereye geldiğimiz malumlarıdır.

Yine, 26 Kasım 2015'te, Rusya'dan özür dilemeyeceklerini ve özür dilemesi gerekenin hava sahamızı ihlal edenler olduğunu söyleyen açıklamasından yedi ay sonra, yine Rus uçağı için "Bugün olsa yine düşürürüz." açıklamasından yedi ay sonra ve 7 Ağustos 2015'te "Boynunu büken, gündemi belirlenen, özür dileyen Türkiye artık geride kaldı." ifadelerini kullanmasından on bir ay sonra Sayın Cumhurbaşkanı Erdoğan, Rusya'dan özür dilemiştir. Gözden uzak tutmayalım, dün Sayın Başbakan da bir televizyonda yaptığı açıklamada Mısır'la ilişkilere dair sıcak mesajlar vermişti. Hani şu "darbeci" diye nitelendirdikleri Sisi...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım Sayın Akçay.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – ...için bu mesajlar veriliyor. Bu gelişmeleri nitelendirebilecek tek kavram, "tornistan"dır. Tornistan, malum bir deniz taşıtının geri geri giderek dönüş yapmasıdır. Bir sonraki dönüş manevrası ne olacak?

Esad'la da bir Avrupa başkentinde görüşmeler yapılır mı ya da bir özür mektubu da ona yazılır mı? Belki Esad ailesi yine tatile davet edilir, birlikte yat turu yapılır; olmaz olmaz deme, olmaz, olmaz demişler. Bunlar, ilkesiz, tutarsız, pusulasız, maceracı, hayalci ve kendi kendine gelin güvey olan bir dış politika anlayışının tezahürüdür. Hükûmeti bu yanlış politikarlardan derhâl uzaklaşmaya davet ediyoruz.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Baluken...

18.- Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken'in, AKP Hükûmetinin İsrail devletiyle dış siyasette iflası belgeleyen bir anlaşmanın altına imza attığına, dış politikada yapılan yanlışlıklarla ilgili verdikleri araştırma önergesine destek verilmesini umduğuna ve Lice'de gerçekleştirilen operasyonlar sırasında yaşanan duruma ilişkin açıklaması

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, İsrail'in zulmü karşısında Filistin'in mazlum halkının yanında olduğunu her daim iddia eden AKP Hükûmeti, İsrail devleti ile dış siyasette iflas ve mazlumun yüzüstü bırakılması tarihine yazılacak olan bir anlaşmanın altına bugün itibarıyla imza atmıştır. Bölgesel güç olduğunu iddia eden AKP, 9 yurttaşımızın katledildiği Mavi Marmara olayında öne sürdüğü 3 şarttan da vazgeçmek suretiyle dış politikadaki iflas bayrağını Orta Doğu ve İslam coğrafyasının ortasına dikmiştir. Erdoğan bir "..."(x) da özellikle bu anlaşmayla beraber kendisini "asrın önderi" olarak ilan etmeye çalışan siyaset trollerine çekmiş, dış politika, iflasa, maalesef palyatif ve ilkesiz birtakım çözümlere terk edilmiştir.

(x) Bu bölümde hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.

Biz, başından beri AKP'nin dış politikada büyük yanlışlar yaptığını ve bu yanlışlardan geri dönülmediği sürece de Türkiye'yi küçük düşürecek bu tarz süreçlerin önümüze geleceğini hep ifade ediyorduk. Nitekim, bugün gelinen aşama, İsrail'le olan ilişkiler, Rusya'yla olan ilişkiler, Mısır'la olan ilişkilerde gelinen aşama, Halkların Demokratik Partisinin ortaya koymuş olduğu uyarıların ne kadar önemli olduğunu, bu Mecliste yapılan uyarılara bu ülkeyi yöneten Hükûmetin sırtını dönme gibi bir lükse sahip olmadığını bir kez daha ortaya koymuştur.

Bugün bu anlamda bir araştırma önergesi de indireceğiz dış politikada yapılan yanlışlarla ilgili. Umarım, iktidar partisi milletvekilleri, her zaman yaptıkları gibi ön yargılarla bu önergeyi reddetmek yerine, Meclisin bu dış politikada içine girilen kötü durumla ilgili çıkışı sağlamak üzere destekleyecekleri bir tutum ortaya koyarlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Diğer taraftan dış politikadaki temel yanlış, hep içeride ve dışarıda yanlış Kürt politikası ve bu politikanın getirmiş olduğu “içeride savaş, dışarıda savaş” anlayışının olduğunu ifade etmiştik. AKP Hükûmeti, Kürt karşıtı politikadan ve içeride ve dışarıda savaş öncelleyen bu yaklaşımlardan vazgeçmediği sürece bunları toplama şansına sahip olmayacaktır. Bu temelde içeride özellikle Lice, Kulp, Hani, Hazro, Bingöl, Silvan kırsalında on binlerce askerin katılmış olduğu operasyonlar da AKP'nin çöktürme planının hâlâ pervasız bir şekilde devrede olduğunu ortaya koyuyor. Lice'de başlatılan operasyonlarda ormanlar yakılmakta, köyler boşaltılmakta, hastaneye acil gitmesi gereken çocukların hastaneye gidişi engellenmekte, temel ihtiyaç maddelerine bile oradaki halkın ulaşması bir şekilde engellenmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Bugün Lice'ye milletvekillerimiz, sayısız yapmış olduğumuz telefon görüşmelerinden sonra ancak gidebildiler, önerge üzerinde bu konulara da değineceğiz.

Bu uygulamalardan vazgeçilmesi, içeride ve dışarıda barışı öncelleyen politikalara geri dönülmesi gerektiği çağrısını bir kez daha yinelemek istiyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Gök...

19.- Ankara Milletvekili Levent Gök'ün, birkaç gündür yaşanan gelişmelerin, iktidarın uyguladığı dış politikanın ne denli yanlış boyutlarda sürdürüldüğünü ve Türkiye'ye ne kadar ağır maliyetler getirdiğini gösterdiğine ilişkin açıklaması

LEVENT GÖK (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, birkaç gündür yaşadığımız gelişmeler, iktidarın uyguladığı dış politikanın ne denli yanlış boyutlarda sürdürüldüğünü ve Türkiye'ye ne kadar ağır maliyetler getirdiğini bir kez daha göstermiştir. İktidar partisi, daha önceki gelişmelerde ifade ettiği tüm sözlerinden, iddialarından vazgeçmiştir ve bunlar yapılırken de -geçmişte yapıldığı zamanda ve şimdi yapıldığı zamanda da- iç politikada ve Türkiye'nin içinde de çok önemli sonuçlar doğuracak nitelik kazanmıştır. Türkiye eğer bugün turizmde bir çöküş yaşıyorsa bu, Türk dış politikasında uğranılan başarısızlıktan kaynaklanmaktadır.

Bunlar etraflıca bugünlerde tartışılacaktır, değerlendirilecektir ancak ben iki hususu gündeme getirmek istiyorum. Birincisi Rusya Devlet Başkanı Putin'e verildiği ifade edilen mektubun ve ikincisi de İsrail Başbakanı Netanyahu'nun Türkiye'ye yazdığı mektubun kamuoyuyla acilen paylaşılması gerekmektedir. Bu konuda bütün tartışmaların dışına çıkacak şekilde ve berrak bir şekilde kamuoyunun yazılan ve Türkiye'ye gönderilen mektuplar konusunda derhâl bilgi sahibi olması, bu konuda verilen ifadelerin, Türkiye adına verilen ifadelerin hangi önermeleri içerdiği, hangi belirgin özellikleri taşıdığı konusunda Türkiye kamuoyunun acilen bilgilendirilmesi gerekmektedir. Bu bakımdan bu iki mektubun da süratle açıklanmasını beklediğimizi ifade ediyoruz.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Muş...

20.- İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un, İsrail'le yapılan anlaşmanın Türkiye'nin şimdiye kadar uygulamış olduğu dirayetli dış politikasını ortaya koyduğuna, her zaman Filistin halkının yanında olunacağına, AK PARTİ'nin terörle kararlı mücadelesinin aynı şekilde devam edeceğine ve hiç kimsenin etnisite üzerinden bir dil geliştirerek farklı bir algı oluşturmaya yeltenmemesi gerektiğine ilişkin açıklaması

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün Türkiye ve İsrail arasındaki anlaşma imzalanmıştır. Türkiye'nin öne sürdüğü şartlar İsrail tarafından yerine getirilmiştir ve Türkiye bu anlamda şimdiye kadar uygulamış olduğu dirayetli dış politikasını burada da ortaya koymuştur. Dün Filistin halkının yanındaydık, bugün de Filistin halkının yanındayız ve bundan sonraki süreçte de Filistin halkının yanında her zaman olacağız. Biz, hiçbir zaman Filistin halkını yalnız bırakan bir iktidar olmadık. Filistin halkının yaşadıklarını dahi ifade edemeyen, ağzına alamayanlar, bize bu konuda hiçbir şey söyleyemezler.

AK PARTİ'nin terörle kararlı bir mücadelesi vardır ve bu terörle kararlı mücadelemiz aynı şekilde devam edecektir ve örgütün hem lojistik anlamındaki bütün altyapısı, kırsalda, Kulp'ta, Lice'de, Şenyayla kırsalında, oradaki lojistik merkezlerinden tutun da o kırsallarda ekip, uyuşturucunun hammaddesi olarak kullandığı alanlar tahrip edilmektedir, imha edilmektedir Silahlı Kuvvetler tarafından ve örgütün finans kaynakları çöktürülmektedir. Bunun bir kere altını iyi çizmemiz lazım. Hem lojistik altyapısı hem manevra kabiliyeti hem de finansal kaynak olarak bu alanlarda ekip, bunların hasadını yapma zamanı yaklaştığı için Silahlı Kuvvetlerimiz tarafından temizlenmektedir ve Şenyayla, burada önemli bir yerdir. Örgüt burayı kendisinin bir merkezi gibi kullanmak istemektedir ve burası da tahrip edilip bu örgütün kullanımından çıkartılacaktır. İmha edilen, ormanlar değildir imha edilen, milletimizi, gençlerimizi zehirleyen uyuşturucunun hammaddesidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın siz de lütfen.

MEHMET MUŞ (İstanbul) - O açıdan bunun iyi bilinmesi lazım ki farklı bir bilgi kirliliğine sebep olmasın. Bu operasyonlar çok daha kararlı, artarak devam edecektir ve terör örgütünü Türkiye'nin gündeminden çıkartacağız. Türkiye Cumhuriyeti 78 milyondur ve Türkiye'nin bütün vatandaşları eşit haklara sahiptirler. Bu açıdan herhangi bir ayrımcılık asla şimdiye kadar söz konusu olmamıştır. Fakat sürekli bir etnisite üzerinden bir dil geliştirilmeye çalıştırılıp sanki bir şey varmış gibi bu açıdan farklı bir algı oluşturmaya kimse de yeltenmesin diyor, Genel Kurulu selamlıyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Gündeme geçiyoruz.

Başkanlığın Genel Kurula sunuşları vardır.

Genel görüşme açılmasına ilişkin bir, Meclis araştırması açılmasına ilişkin iki adet önerge vardır, ayrı ayrı okutuyorum:

VII.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI**A) GENEL GÖRÜŞME ÖNERGELERİ**

1.- MHP Grubu adına, Grup Başkan Vekilleri İzmir Milletvekili Oktay Vural ile Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, başta 13 Mayıs 2014'teki Soma maden faciası olmak üzere maden kazalarının araştırılması ile iş sağlığı ve iş güvenliği tedbirlerinin görüşülmesi ve 24'üncü Dönemde bu amaçla kurulan Meclis Araştırması Komisyonu raporunun tespit ve önerilerinin değerlendirilmesi amacıyla genel görüşme açılmasına ilişkin önergesi (8/5)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

13 Mayıs 2014 tarihinde Manisa'nın Soma ilçesindeki Eynez kömür madeni ocağında meydana gelen facia neticesinde 301 maden işçimiz feci şekilde hayatını yitirmiş, 486 işçimiz yaralanmıştır. Bu kaza ile anne ve babalar evlatlarını, kadınlar eşlerini, çocuklar babalarını yitirmiştir.

Soma maden faciası, Türkiye'de madencilik faaliyetleri ile iş sağlığı ve iş güvenliği konularına dair bir kamuoyu oluşmasına da vesile olmuştur.

Madenlerde işçilerin iş güvenliğinin ve işçi sağlığının hiçe sayılarak düşük ücret ve uzun mesai saatleriyle çalıştırılması, sektörel bir konu olmanın ötesinde bir anlam arz eder olmuştur.

Özelleştirme, taşeronlaştırma, redevans ve dayıbaşılık gibi uygulamalar ile yeterli iş güvenliği tedbirlerinin alınmaması ve bilhassa denetimin etkin yapılmaması iş kazalarının artmasına neden olduğuna dair toplumsal bir bilinç oluşmuştur.

Türkiye'yi iş kazalarında Avrupa'da 1'inci, dünyada 3'üncü sıraya ve yine dünyada ölümlü maden kazalarında 1'inci sıraya yerleştiren bu tablonun değiştirilmesi büyük önem arz eder hâle gelmiştir.

Türkiye ve dünya kamuoyunda derin bir infial uyandıran 13 Mayıs Soma faciası olayı ülkemizdeki madencilik faaliyetlerinin ciddi olarak sorgulanmasını gerektirmiştir. Bu doğrultuda 13 Mayıstaki Soma maden faciası sonrasında gerek 13 Mayıs faciasının gerekse de diğer maden kazalarının araştırılması ve iş sağlığı ve iş güvenliği için alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla 21/5/2014 tarihinde "Manisa'nın Soma İlçesinde, Başta 13 Mayıs 2014 Tarihinde Olmak Üzere Meydana Gelen Maden Kazalarının Araştırılarak Bu Sektörde Alınması Gereken İş Sağlığı ve İş Güvenliği Tedbirlerinin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonu" kurulmuştur. 4/6/2014 tarihinde çalışmalarına başlayan Komisyonun Raporu 680 sıra sayısıyla 30/1/2015 tarihinde dağıtılmıştır. Raporun dağıtılmasını takiben Genel Kurul çalışmalarının sona erdiği 4/4/2015 tarihine kadar komisyon raporunun Genel Kurul görüşmeleri yapılamamıştır.

Komisyon raporu madencilik ve iş sağlığı ve iş güvenliği alanlarındaki bazı temel noksanlıklara rağmen raporda yer alan bilgi ve belgeler, ilgililerin ifade tutanakları ciddi bir birikimi yansıtmaktadır. Bu anlamda komisyon raporu, başta Hükümet olmak üzere bütün ilgili kurum ve kuruluşların, şirketlerin, yöneticilerin, çalışanların, basın-yayın kuruluşlarının, meslek odalarının, sendikaların ve üniversitelerin titizlikle incelemesi gereken bir muhteviyat sunmaktadır. Komisyon çalışması önemli tespitler sunmakta ve bakış açıları getirmektedir. Burada önemli olan ilgili ve sorumlu kişi, kurum ve kuruluşların çalışmayı değerlendirerek gereğini yapmalarıdır, önemli olan uygulamadır. Eğer Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından ortaya konan araştırma komisyonu raporları, KİT Komisyonu raporları, Devlet Denetleme Kurulu raporu gibi bu rapor da rafa kaldırılsa bütün emekler boşa gidecek ve önemli bir bilgi birikimi kamu kurumlarından özel sektör şirketlerine kadar bir bütün olarak sektöre aktarılamayacaktır.

Bu nedenle, başta 13 Mayıs 2014'teki Soma maden faciası olmak üzere maden kazalarının araştırılması ile iş sağlığı ve iş güvenliği tedbirlerinin görüşülmesi ve Genel Kurulda görüşülemeyen 24'üncü Dönem Manisa'nın Soma İlçesinde, Başta 13 Mayıs 2014 Tarihinde Olmak Üzere Meydana Gelen Maden Kazalarının Araştırılarak Bu Sektörde Alınması Gereken İş Sağlığı ve İş Güvenliği Tedbirlerinin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonu raporunun tespit ve önerilerinin değerlendirilmesi, çözüm önerilerinin tartışılması ve yol göstermesi amacıyla Anayasa'nın 98'inci maddesi ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 101, 102 ve 103'üncü maddeleri gereğince Meclis genel görüşmesi açılmasını Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına arz ve teklif ederiz.

Oktay Vural

Erkan Akçay

İzmir

Manisa

MHP Grup Başkan Vekili

MHP Grup Başkan Vekili

B) MECLİS ARAŞTIRMASI ÖNERGELERİ

1.- HDP Grubu adına, Grup Başkan Vekilleri Diyarbakır Milletvekili Çağlar Demirel ile Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken'in, Türkiye'de derin devlet yapılanmasının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/247)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Derin devlet yapılanmalarının Kürtlerin yoğunluklu yaşadığı coğrafyalardaki güncel uzantılarının deşifre edilmesi, açığa çıkarılması ve toplum ile hukuk önünde yargılanması amacıyla Anayasa'nın 98'inci, İç Tüzük'ün 104'üncü ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis araştırması açılması için gereğini arz ve teklif ederiz.

Çağlar Demirel

İdris Baluken

Diyarbakır

Diyarbakır

HDP Grubu Başkan Vekili

HDP Grubu Başkan Vekili

Gerekçe:

Türkiye'de derin devlet tartışmaları on yıllardır süregelen tartışma konusu konumundadır. Özellikle Kürt sorununun çözümsüzlüğünden kaynaklı gelişen çatışmalı süreçte derin devletin Kürtlerin yoğun olarak yaşadıkları bölgede faaliyet gösterdiği, bu faaliyetlerinde insanlık dışı uygulamalara imza attığı da bilinen bir gerçektir.

Son dönemlerde tekrardan alevlenen derin devlet tartışmaları, geçmişe ait bir hesaplaşma olarak algılatılmak istenmektedir. Oysa Kürtler dün olduğu gibi bugün de derin devlet ve uzantılarıyla karşı karşıya bulunmakta, her türlü acıyı yaşamaktadırlar. İçindeki derin yapılanmayla mücadele eden devletler pratiğinde derin devleti açığa çıkarmanın en sağlam yolunun bu derin yapılanmaların üzerine gidip, derin devlet yapılanmalarını var eden resmî ideolojiyi değiştirip bir hesaplaşma, yüzleşme süreci yaşanmasıdır.

1990'lara atıfla tartışılan derin devlet yapılanması pratiğinin bölge insanına dayattığı olaylar kaba hatlarıyla toplu mezarlar, faili meçhuller, yerinden edilmeler ve resmî ideolojinin yok saydığı Kürt kimliğinin sahiplenilmesinin ölüm sebebi sayılmasıydı. Türkiye demokrasisi açısından derin devletle yüzleşildiği iddia edilmesine rağmen bu durum Kürtler açısından iddia bile edilemez. Şöyle ki; o dönem var olan derin devlet uygulamaları günümüzde de bölgede uygulanmaktadır. Bölgede var olan toplu

mezarlar açığa çıkarılmamış ve bu konuda ciddi bir adım atılmamıştır. Faili meçhuller eskiden devlet görevlilerinin kontra örgütlenmeleri tarafından gerçekleştirilirken bugün konralara ihtiyaç duyulmadan kamu görevlileri tarafından insanlar sokak ortasında vurulmakta, öldüren kamu görevlileriyle ilgili ciddi bir yasal işlem gerçekleşmemektedir. Yine siyasi bir sorunun güvenlik konseptine devredilmesi sonucu ilçe ve merkezleri hızla boşalmaktadır. Velhasıl, Kürtler için 1924'ten beri devlet-derin devlet ikileminde değişen herhangi bir şey yoktur. 1924 ve 1938 arası tenkil harekâtları, 1990'larda köy boşaltmalara sebep olurken 2015 itibarıyla "temizlik operasyonları" adı altında paramiliter esedullah timleri devreye konmuştur.

Hepsinden önemlisi ve belki de bu tarz uygulamalara kaynak oluşturan resmî ideolojinin tekçi/ötekileştirici anlayışının değiştirilmemesi günümüzde derin devlet tarafından uygulanan politikaların kendi politik meşruiyetine de zemin hazırlamaktadır. İktidar partisine mensup siyasilere kullandığı her ayırıştırıcı dil, derin yapıları harekete geçirmekte ve Kürtlere yönelik şiddet dalgası büyümektedir.

Derin devletin, derinliğe ihtiyaç duymadan Kürtlere insanlık dışı uygulamaları dayatmaya devam ettiği Kürt kamuoyunda son dönemlerde rağbet gören bir kanıdır. Bu kanının siyasal ve toplumsal alana yansımaları da birlikte yaşam açısından değerlendirilmesi gereken bir konudur.

Yaşanan acıların katmerleşmesi halklar arasındaki güveni, halklar arasındaki güvenin zedelenmesi de birlikte yaşamın sağlanmasını ciddi ölçüde etkilemektedir. Tüm Türkiye kamuoyunun en yüksek temsil organı olan TBMM'nin derin devlet-devlet uygulamalarını masaya yatırması, var olan resmî ideoloji çarpıklığını ortaya çıkarması, birlikte yaşam isteklerini bitirmek üzere olan tehlikelerin önüne geçmesi amacıyla bir Meclis araştırması talep ediyoruz.

2.- İstanbul Milletvekili Atıla Kaya ve 21 milletvekilinin, taşeron işçi, 4/C'li personel, geçici işçi, geçici personel ve sözleşmeli personelin sorularının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/248)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Ülkemizde birçok kamu kurum ve kuruluşunda çalışmakta olan taşeron işçi, 4/C'li personel, geçici işçi, geçici personel ve sözleşmeli personelin kadroya geçirilmeleri, gerekli haklarının sağlanması ve sorunlarının araştırılarak kalıcı çözümler sağlanması amacıyla Anayasa'mızın 98'inci, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 104'üncü ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis araştırması açılması için gereğini saygılarımızla arz ederiz. 29/12/2015

1) Atıla Kaya	(İstanbul)
2) Oktay Vural	(İzmir)
3) Ahmet Kenan Tanrıku	(İzmir)
4) Edip Semih Yalçın	(İstanbul)
5) İsmet Büyükataman	(Bursa)
6) Celal Adan	(İstanbul)
7) Ümit Özdağ	(Gaziantep)
8) Kadir Koçdemir	(Bursa)
9) Seyfettin Yılmaz	(Adana)

10) Mehmet Parsak	(Afyonkarahisar)
11) Deniz Depboylu	(Aydın)
12) Arzu Erdem	(İstanbul)
13) Yusuf Halaçoğlu	(Kayseri)
14) Baki Şimşek	(Mersin)
15) Ruhi Ersoy	(Osmaniye)
16) Mustafa Mit	(Ankara)
17) Ahmet Selim Yurdakul	(Antalya)
18) Zihni Açba	(Sakarya)
19) Şefkat Çetin	(Ankara)
20) Erkan Haberal	(Ankara)
21) Mevlüt Karakaya	(Adana)
22) Ekmeleddin Mehmet İhsanoğlu	(İstanbul)

Gerekçe:

Ülkemizde birçok kamu kurum ve kuruluşlarında taşeron işçi, 4/C’li personel, geçici işçi, geçici personel ve sözleşmeli personel çalışmaktadır. Devlet Personel Başkanlığının Kasım 2015 verilerine göre kamuda 218.529 geçici işçi, geçici personel ve sözleşmeli personel ile Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının verilerine göre 585.788 taşeron işçi bulunmaktadır.

Ülkemizde kamu hizmetlerinin önemli bir bölümü taşeron şirketlere gördürülmektedir.

2003 yılında AKP hükûmetlerinin ilk günlerinde “hizmet alımı” kavramıyla yasalaştırılan taşeronluk sistemi ilk günden bugüne Türk ekonomisinin ve Türk sosyal güvenlik sisteminin aleyhine işlemektedir. Taşeronluk sistemiyle özel sektöre devredilen kamu hizmetlerinde niteliğin düşmesiyle birlikte çalışanların iş güvenliği ve sosyal güvenlik hakları da büyük zarara uğramaktadır.

AKP iktidarıyla başlayan taşeron sistemi kamuoyunda bir “emek sömürüsü” olarak algılanır hâle gelmiştir. Bu sistem ucuz işçilik ve taşeron yandaş firmalara kaynak aktarmanın bir aracı olarak görülmekte ve kamu yönetiminde rasyonellik ilkesinden uzaklaştığı algısının oluşmasına sebep olmaktadır. Hâlihazırda kamuda 585.788 taşeron işçi şirketlerde -alt işverende- çalışmakta, taşeron şirketlerde çalışan işçilerin her geçen gün problemleri artmaktadır.

Bunlardan bazılarını şu şekilde sıralayabiliriz: İşçilerin ücretlerini tam ve düzenli alamaması; kamu makamlarının, alt işverene verdiği belirli işler dışında, alt işverenin işçisinin ücretini ödeyip ödemediğini kontrol etme yükümlülüğü bulunmaması; alt işveren yanında çalışan işçi sık işveren değişikliği nedeniyle yıllık ücretli izne hak kazanamıyor olması; alt işverenler ekonomik açıdan zayıf olmaları nedeniyle iş sağlığı ve güvenliği tedbirlerinin alınmasını asıl işverenden bekliyor, iş kazası ve meslek hastalıklarının oluşmasını önleyici tedbirlere ve eğitime gereken önemi vermemesi; alt işverenlik uygulaması kapsamında çalışan işçilerin örgütlenmeleri ve kendi işverenleriyle toplu iş sözleşmesi akdetmeleri önünde yasal hiçbir engel olmamasına karşın alt işverenlik uygulaması yapısı gereği örgütlenmeyi ve toplu iş sözleşmesinden yararlanmayı imkânsızlaştırması; bir yıldan az sürelerle sözleşme yapılması ve bir yıllık kıdem şartı sağlansa dahi kıdem tazminatları alt işveren tarafından

ödenmemesi sonucunda, işçilerin kıdem tazminatlarını ya hiç alamıyor ya da uzun yargı süreçleriyle alabiliyor olması; işçilerin asıl işverenin emir ve talimatları doğrultusunda çalıştırılması; işten çıkış bildirgelerine göre, kıdem tazminatına hak kazanabilecek şekilde işten çıkan ya da çıkarılan işçilerin oranının yüzde 10 civarında olması.

Bu sorunlar, aynı zamanda, ilgili Bakanlık tarafından “alt işverenlik, geçici iş ilişkisi ve uzaktan çalışma” konusunda hazırlanan raporda da belirtilmiştir.

Ayrıca, 657 sayılı Kanun’un 4’üncü maddesinin (c) fıkrasında çalışanlar aynı işi yapan sözleşmeli veya kadrolu çalışanlara göre çok daha düşük ücret almaktadır. Bu kapsamdaki personel aile, çocuk yardımı, fazla çalışma, üretimi teşvik primi, ek ödeme gibi mali ve sosyal haklardan yararlandırılmamaktadır. Bu durum, iç hukuk kuralı olarak benimsenen “eşit işe eşit ücret” ilkesine açıkça aykırıdır.

Bunlarla birlikte, “mevsimlik işçi” diye adlandırdığımız geçici işçiler, yılda en fazla beş ay yirmi dokuz gün çalıştırılmakta, kadro almamaları için yüz yetmiş dokuzuncu gün çıkışları verilmektedir. Yılda on iki ay çalışan ücretlilerin geçinmekte zorlandığı ülkemizde geçici statüde en fazla beş ay yirmi dokuz gün çalışan işçilerin geçinmeleri mümkün değildir. Gelecek kaygısıyla çalışan geçici işçiler çoluk çocuklarının rızkından ve geleceklerinden endişelidir. Yılda beş ay yirmi dokuz gün sigortalı olan mevsimlik işçilerimiz sosyal güvence anlamında büyük sorunlar yaşamaktadır.

Anayasa’mızın çalışma hak ve ödevine ilişkin 49’uncu maddesi “Devlet, çalışanların hayat seviyesini yükseltmek, çalışma hayatını geliştirmek için çalışanları ve işsizleri korumak, çalışmayı desteklemek, işsizliği önlemeye elverişli ekonomik bir ortam yaratmak ve çalışma barışını sağlamak için gerekli tedbirleri alır.” şeklindedir.

Tüm bu konular göz önünde bulundurulduğunda, anayasal ilkelere ve uluslararası sözleşme hükümlerine rağmen ülkemizde kamuda sağlıklı ve tutarlı bir personel politikası uygulanmadığı açıkça ortadadır.

Bu bağlamda, taşeron işçi, 4/C’li personel, geçici işçi, geçici personel ve sözleşmeli personelin kadroya geçirilmesi ve gerekli haklarının sağlanması, sosyal devlet sorumluluğunun yerine getirilmesini sağlamak amacıyla bir Meclis araştırması açılması gerekli görülmektedir.

BAŞKAN – Bilgilerinize sunulmuştur.

Önergeler gündemdeki yerlerini alacak, genel görüşme ve Meclis araştırması açılıp açılmaması konusundaki görüşmeler sırası geldiğinde yapılacaktır.

Sayın milletvekilleri, birleşime beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 16.11

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 16.22

BAŞKAN: Başkan Vekili Ahmet AYDIN

KÂTİP ÜYELER: Mücahit DURMUŞOĞLU (Osmaniye), Özcan PURÇU (İzmir)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 108’inci Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının iki tezkeresi vardır, ayrı ayrı okutup oylarınıza sunacağım.

C) TEZKERELER

1.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, ABD Kongresi ve Avusturya İçişleri Bakanlığının 20 Haziran 2016 tarihinde Avusturya’nın başkenti Viyana’da düzenleyeceği “İstihbarat ve Güvenlik Parlamenter Forumu” toplantısına katılım sağlanmasına ilişkin tezkeresi (3/803)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kuruluna

ABD Kongresi ve Avusturya İçişleri Bakanlığının 20 Haziran 2016 tarihinde Avusturya’nın başkenti Viyana’da “İstihbarat ve Güvenlik Parlamenter Forumu” toplantısı düzenlenecektir.

Söz konusu seminare katılım sağlanması hususu, 28/3/1990 tarihli ve 3620 sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisinin Dış İlişkilerinin Düzenlenmesi Hakkında Kanun’un 9’uncu maddesi uyarınca Genel Kurulun tasviplerine sunulur.

İsmail Kahraman

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Başkanı

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Diğer tezkereyi okutuyorum:

2.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, Türkiye Büyük Millet Meclisi Dışişleri Komisyonu üyelerinden oluşan bir heyetin, İngiltere Parlamentosu Dış İlişkiler Komitesi Başkanı Crispin Blunt’ın vaki davetine icabetle İngiltere’ye resmî bir ziyarette bulunmasına ilişkin tezkeresi (3/804)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kuruluna

Türkiye Büyük Millet Meclisi Dışişleri Komisyonu üyelerinden oluşan bir heyetin İngiltere Parlamentosu Dış İlişkiler Komitesi Başkanı Crispin Blunt’ın vaki davetine icabetle İngiltere’ye resmî ziyaret yapması öngörülmektedir.

Anılan heyetin söz konusu İngiltere ziyareti, 28/3/1990 tarihli ve 3620 sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisinin Dış İlişkilerinin Düzenlenmesi Hakkında Kanun’un 6’ncı maddesi uyarınca Genel Kurulun tasviplerine sunulur.

İsmail Kahraman

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Başkanı

III.-YOKLAMA

(CHP ve MHP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

LEVENT GÖK (Ankara) – Yoklama talebimiz var efendim.

BAŞKAN – Oylamadan önce yoklama talebi var.

Sayın Gök, Sayın Yalım, Sayın Gürer, Sayın Yıldız, Sayın Havutça, Sayın Uslupehlivan, Sayın Toprak, Sayın Özcan, Sayın Kayan, Sayın Tüm, Sayın Yüceer, Sayın Emir, Sayın Yarkadaş, Sayın Koç, Sayın Tanal, Sayın Bozkurt, Sayın Kuşoğlu, Sayın Koçdemir, Sayın Erdoğan, Sayın Ahrazoğlu. [AK PARTİ sıralarından alkışlar(!)]

Yoklama için dört dakika süre veriyorum ve başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı vardır.

VII.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI (Devam)**C) TEZKERELER (Devam)**

2.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, Türkiye Büyük Millet Meclisi Dışişleri Komisyonu üyelerinden oluşan bir heyetin, İngiltere Parlamentosu Dış İlişkiler Komitesi Başkanı Crispin Blunt'ın vaki davetine icabetle İngiltere'ye resmî bir ziyarette bulunmasına ilişkin tezkeresi (3/804) (Devam)

BAŞKAN - Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlık tezkeresini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Milliyetçi Hareket Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

VIII.- ÖNERİLER**A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ**

1.- MHP Grubunun, Türkiye Büyük Millet Meclisi gündeminin “Genel Görüşme ve Meclis Araştırması Yapılmasına Dair Öngörüşmeler” kısmında yer alan, İzmir Milletvekili Ahmet Kenan Tanırkulu ve arkadaşları tarafından, vatandaşların, özel sektörün ve kamunun aşırı borçlanmalarına neden olan sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan (10/210) esas numaralı Meclis Araştırması Önergesi'nin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 28 Haziran 2016 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulunun 28/6/2016 Salı günü (bugün) yaptığı toplantısında siyasi parti grupları arasında oy birliği sağlanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını arz ederim.

Saygılarımla.

Erkan Akçay

Manisa

MHP Grubu Başkan Vekili

Öneri:

Türkiye Büyük Millet Meclisi gündeminin “Genel Görüşme ve Meclis Araştırması Yapılmasına Dair Öngörüşmeler” kısmında yer alan, İzmir Milletvekili Ahmet Kenan Tanrıkulu ve arkadaşlarının (10/210) esas numaralı “Vatandaşlarımızın, özel sektörün ve kamunun aşırı borçlanmalarına neden olan sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla” verdiğimiz Meclis araştırması açılması önergemizin 28/6/2016 Salı günü (bugün) Genel Kurulda okunarak görüşmelerinin bugünkü birleşiminde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Milliyetçi Hareket Partisi Grubu önerisi lehinde ilk söz İzmir Milletvekili Ahmet Kenan Tanrıkulu’na aittir.

Buyurun Sayın Tanrıkulu. (MHP sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakikadır.

AHMET KENAN TANRIKULU (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; hâlen çözüm bekleyen, çıg gibi büyüyen, özel sektörün aşırı borçluluğunun nedenlerini araştırmak ve alınması gereken tedbirlerin tespiti için bugün Milliyetçi Hareket Partisinin grup önerisini inşallah görüşeceğiz. Arkadaşlar müsaade ederlerse tabii birkaç kelime etme fırsatımız olacak. Bu vesileyle Genel Kurulu öncelikle saygıyla selamlıyorum.

Sayın milletvekilleri, tabii, Türkiye’nin bu ağır gündeminde ekonomik meselelerin de görüşülebilmesi ve bir kenara atılmaması anlamında Milliyetçi Hareket Partisi olarak bu grup önerisini vermiş bulunuyoruz. 2016 yılının ilk üç ayını kapsayan yüzde 4,8’lik büyüme rakamı, farklı ülkelerle karşılaştırılarak parlatılmaya çalışılsa da esasen sorunun özü, üzeri örtülerek bir kenara bırakılmaktadır. Açıklanan ve neredeyse tümüyle özel tüketim ve devlet harcamaları kaynaklı bu büyüme rakamları ve makroekonomik büyüklükler, önümüzdeki dönem için Türkiye adına, Türkiye ekonomisi adına da bazı sıkıntılara girebileceğimizin işaretini vermektedir. Kaliteli ve sürdürülebilir bir ekonomik büyüme modelini on dört yıldır uygulamaya koyamayan bugünkü ekonomi yönetimi, bu büyümenin ancak günü kurtaran, ancak kalkınmayı gözetmeyen bir model olduğunu da bugünlerde anlamak zorundadır. Zira, özel yatırımların neredeyse 2011 seviyesinde kaldığı bu büyüme modeli, Türkiye’nin orta gelir tuzağına hapsedilmesine sebep olmakta ve dolar bazında da millî gelirimiz gerilemektedir.

2015 yılını yaklaşık 720 milyar dolar millî gelirle kapatan Türkiye, bu yılın ilk çeyreğinde millî gelirini 709 milyar dolara geriletmiştir. Yine, geçen yıl kişi başına 9.261 dolar olan millî gelirimiz, bu yılın ilk çeyreğinde 9.092 dolara düşmüş ve dolar bazında Türkiye’de kişi başına 169 dolarlık bir fakirleşme karşımıza çıkmıştır. Türkiye, küresel büyüme liginde 17’ncilikten 18’inciliğe maalesef gerilemiştir.

Uzun dönemdir ekonomi yönetiminde bulunanların, bizlerin yıllardır bu kürsülerde ve diğer platformlarda dile getirdiği sorunları aslında kendiliğinden kabul etmesi, esasen bu verdiğimiz önergemize temel oluşturabilecek bir niteliktedir. Bakın “Şu cümleler kime aittir?” diye soracağım şimdi sizlere: Türkiye ekonomisinin dışarıya aşırı bağımlı, teknoloji ve bilgi üretmeyen, finansı kontrol edemeyen fasoncu bir ülke olduğu itirafını Sayın Nihat Zeybekci 14 Haziran 2016 tarihinde bizzat kendi ağzından yapmıştır ve on dört yıllık başarısızlığın önemli bir göstergesi olarak da bir itiraf olarak karşımızda durmaktadır. Bu on dört yılın ardından açıklanan son rakamlara göre, girişimcimizin, özel sektörümüzün bir durum tespitini yaparsak, on dört yıl önce 43 milyar dolar olan özel kesim dış borcu,

2016'nın Mart sonunda, en son açıklanan rakamlara göre 310 milyar dolara yaklaşmıştır. Yılın ilk dört ayında ithalatımız yüzde 10,4 düşerken 2002 yılında sadece 5 milyar dolar olan ithalatımızın ithalat borçları yine bu yıl yaklaşık 30 milyar dolara yükselmiştir. Özel sektörün varlıkları ile yurt dışına olan yükümlülüklerinin farkı olarak tanımladığımız net döviz pozisyonu açığı da yine on dört yıl önce 6,5 milyar dolarken bu yılın mart ayına geldiğimiz zaman 188,3 milyar doları bulmuştur.

Değerli milletvekilleri, Ege Bölgesi Sanayi Odasının açıkladığı üretimden satışlara göre bölgede 2015 yılının 100 büyük firması çalışmasının sonuçlarına şöyle bir göz attığımız zaman, üretimden satışların payında 2 puanlık bir gerileme görüyoruz ve bu gerileme, aslında, satışların payında 2 puanlık gerilemeyi finansman giderlerinin yeni yatırımlara engel olduğunu da ortaya koymakta. Buna benzer sonuç, İstanbul Sanayi Odasının her yıl açıkladığı Türkiye'nin ilk 500 büyük sanayi kuruluşu araştırmasında da görülmektedir. Buna göre, hızla borç yapısı yükselen ISO 500 şirketlerinin finansman giderleri kalemi yüzde 75 gibi çok yüksek bir oranda artış göstermiştir bir önceki seneye göre. Yani, sanayici 2015'te elde ettiği 44 milyarlık kârın 28 milyar lirasını, bir başka ifadeyle yaklaşık yüzde 63'ünü finansman gideri olarak kaybetmiştir ve telafi etme şansı da maalesef olmamıştır.

Kısacası, sanayicimiz geçen yıl hem faiz hem de kur artışından kaynaklanan bu zararlarını kapatabilmek için büyük bir uğraş vermiştir. Mayıs ayı itibarıyla bankacılık kesimine baktığımız zaman, sistemde kredi mevduat oranı yüzde 120'leri aşmış yani bankalar aslında topladıkları mevduattan daha fazla kredi kullanırmışlar. Fakat, burada esas olan, ilginç olan mesele şu: Aylık faiz oranı yüzde 15-16 gibi çok yüksek bir oranı bulan bu ticari kredilerle yatırımcının beli bükülmüş ve maalesef batık kredi oranı da çok yüksek bir oranda artmıştır. Mayıs sonu itibarıyla batık KOBİ kredileri yüzde 6'yı, tüketici kredileri de yüzde 9'u bulmuştur. Sorunlu kredilerdeki bu ciddi artış bankacılık kesiminin kredi verme iştahını da frenlemiş ve zaten yetersiz olan -biraz önce söylediğim- yatırım rakamları giderek daha da fazla kısılmaya başlamıştır.

Bu kapsamda 2006-2015 yılları arası yatırımlardaki sektörlerin ağırlığına da bir göz atarsak değerli milletvekilleri, imalat sanayinin payının da 6 puan gerilediğini görüyoruz. Demek ki üretim yolundaki bu zor şartlar girişimcimizin iflas erteleme başvurularının da artmasına sebebiyet vermiş. Geçen yıl, bu yılın birinci çeyreğine göre yüzde 63'lük bir artışla karşımıza çıkan iflas başvuru sayısı 184 adedi bulmuştur. Bu ayın içerisinde baktığımız zaman da 246 tane iflas başvurusu karşımızda duruyor.

Yine, protestolu senet sayısı yılın ilk beş ayında 386 bin artmış, tutar olarak geçen yıla göre yüzde 19'luk bir artış göstermiş, 4,2 milyar lirayı bulmuş. Daha enteresani, 2012 yılında bu Parlamentoda yapılan düzenlemeyle çek kesene hapis cezası kaldırılmıştı, hatırlayacaksınız. Bunun sonucunda, 2016'nın ilk beş ayında karşılıksız çek sayısı geçen yıla göre yüzde 16'lık bir artış göstermiş, tutar olarak da 11 milyar lirayı bulmuştur.

Değerli milletvekilleri, o gün ve daha sonrasında Milliyetçi Hareket Partisi Grubu olarak yaptığımız eleştirilerimizin haklılığını bugün ekonomi yönetimi ancak idrak edebilmiş ve şimdilerde de yeni bir düzenleme yapılacağını kamuoyuna açıklamıştır.

On dört yıldır ekonominin çarkları bu aşırı borçlanmayla döndürülmekte ve Türkiye'nin ihtiyacı olan ihracata dayalı sanayi modeli de maalesef ihmal edilmektedir. İhracatımız bu yıl ilk beş ayda yüzde 6,5 düşmüş, on iki aylık ihracatta yüzde 8'lik bir kayıpla karşı karşıya kalmışız ve tabii ki dış finansman ihtiyacı da bizi oldukça ertelemiştir.

Türkiye'nin hemen her bölgesinde yatırımların önünü açacak yani yeni teşvik modellerinin ortaya konulacağı, iller arasındaki kıskançlıkların ve haksız rekabetlerin ortadan kaldırılacağı yeni bir teşvik modelinin de uygulanmasına büyük ölçüde ihtiyaç vardır değerli milletvekilleri. Baktığınız zaman, bugünkü teşvik modeli istediğimiz kapsamda sanayileşmemize maalesef imkân ve fırsat da vermemektedir.

Şimdi, denilebilir ki ekonomide her şey güllük gülistanlıksa, her şey yolundaysa o zaman niçin durmadan arkamızdaki ekonomi yönetiminin saygıdeğer bakanları paketler getiriyorlar, paketler açıyorlar, süslü birtakım ambalajlar içerisinde bazı uygulamaları Meclisi sabaha kadar çalıştırarak çıkarmaya çalışıyorlar? Demek ki geçtiğimiz dönemlerdeki açıklanan paketler eğer yerine ulaşabilseydi, maksadını sağlayabilseydi, o zaman bu paketlere de yeniden ihtiyaç olmayacaktı. Eğer, yatırımcılara gerçek anlamda bir teşvik sağlanmak isteniyorsa, bunun yolu, yeni yatırımlar yerine yabancıya mal mülk satmak veya vatandaşlık vermek olmamalıdır değerli milletvekilleri.

Ülkemizde kutuplaşmanın bu kadar hızlı arttığı bir dönemde yatırımcının derdi, ayağına serilecek olan halının turkuaz veya başka bir renkte olması değil.

Bu maksatla, tekrar hepinizi, Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına saygılarımla selamlıyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Tanrıkulu.

Önerinin aleyhinde ilk söz, Manisa Milletvekili Recai Berber'e aittir.

Buyurun Sayın Berber. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

RECAİ BERBER (Manisa) – Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; ben de heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Milliyetçi Hareket Partisi tarafından verilen bu öneride, özel sektörün finansal risklerinin arttığından bahisle, aynı zamanda, borç aldıkları kurumların risklerini de içerdiğinden söz ediyorlar ve bununla ilgili bir Meclis araştırması komisyonu kurulmasını teklif ediyorlar.

Değerli arkadaşlar, bugün belki, son bir yıldır, özellikle son yıllardaki konjonktürel gelişmelerden dolayı, biraz önce sayın konuşmacının da belirttiği, ihracattaki birtakım sıkıntılardan ve ihracat pazarlarında meydana gelen konjonktürel daralmadan dolayı ihracatta birtakım küçülmelerin olmasına rağmen, Türkiye ekonomisinin, her ne kadar, işte “Tüketicilerden kaynaklanıyor, şundan kaynaklanıyor.” dense de dünyanın, bugün içinde bulunduğumuz Avrupa ülkelerinin yanında, çok daha büyük bir ölçüde büyümesini gerçekleştirdiğini hep birlikte kendileri de ifade ediyorlar.

Değerli arkadaşlar, özellikle 2015 yılından bu yana yani sonundan bu yana, özellikle özel sektörün yurt dışından sağladığı kredi borcu gelişmelerine baktığımızda, uzun vadeli kredi borcunun, yaklaşık 9 milyar dolarlık -8,9 milyar dolarlık- bir artışla beraber 204,5 milyar dolara çıktığını görüyoruz. Kısa vadeli borcun yani ticari krediler hariç toplamında ise 1,4 milyar dolar azalarak 19,2 milyar dolar düzeyinde gerçekleştiğini görüyoruz. Değerli arkadaşlar, bu borçlanmanın önemli bir kısmı, yüzde 52'si finansal kurumların oluşturduğu borçlar, geri kalan uzun vadeli borçların yüzde 47'siyse tamamen özel sektörün, reel sektörün borçlanmasından ibaret. Ayrıca, bu özel sektörün -özel sektör dediğimiz zaman kamu ve finansal kuruluşlarla beraber bütün kurumların- kısa vadeli borçları içinde sadece bankaların payının yüksek olduğunu, diğerlerinin özel sektörün, reel sektörün kısa vadeli borç oranının son derece düşük olduğunu görüyoruz çünkü zaten reel sektör, özel sektör uzun vadeli borçlanmaktadır Türkiye'de

ve uzun vadeli borçlanması dolayısı ile şimdi 2015 yılında sadece kur artışlarından kaynaklanan, kur farklarından oluşan finansal giderlerini çok da abartmamak gerekir çünkü izleyen yıllarda mutlaka bilançolarda bir düzeltme, bunu görüyoruz. Aynı şeyi 2008 yılında da gördük değerli arkadaşlar, 2008 krizi dünyanın en büyük ekonomik krizi, İkinci Dünya Savaşı'ndan bu yana yaşanan en büyük krizde Türkiye'nin, 2009'un ilk iki çeyreği küçülmesini yaptıktan sonra alınan tedbirlerle beraber hemen tekrar büyümeye geçtiğini ve on dört yıllık AK PARTİ hükümetleri döneminde sadece 2009 yılında bir negatif büyüme olmuştur, onun dışında kesintisiz olarak ekonomimiz büyümüştür ve bu büyümeyi de temel olarak AK PARTİ hükümetleri kamu yatırımlarıyla değil, özel sektörün öncülüğünde gerçekleştirilen yatırımlarla sağlamıştır.

Bakın, neden Türkiye'de özel sektör borçlanması bu kadar arttı? Yani onlar diyor ki: "2002 yılında bu yaklaşık 40 milyar-45 milyar dolardı, şimdi 295 milyar dolar civarında." Şimdi, bunun 2008 yılına gelinceye kadar olan kısmı zaten 140 milyar dolar yani 2008 yılından bu yana yaklaşık son sekiz yıldaki, dünyadaki ekonomik krizden sonraki artış yaklaşık yüzde 50 civarında bile yok ama esas büyük artış ne zaman oldu? Özel sektörün geçmişte borçlanamadığı yani tabiri caizse, kamunun bütün fonların üzerine çıktığı, devlete borç vermenin çok daha kolay, çok daha avantajlı, çok daha rantlı olduğu bir dönemden artık devletin borçlanma gereğinin neredeyse sıfıra, negatifle indiği bir dönem yaşadık ve devletin borçlanma gereği azaldıktan sonra da özel sektör yani bankalar, özellikle yurt dışı finans kuruluşları bu parayı başka verecek yerleri olmadığından özel sektöre kanallandırdılar.

Burada dile getirilmiyor ama başka platformlarda da söylendi, aynı şekilde, tüketici kredilerinde de Türkiye'de hep söyleniyor, işte "Hane halkı başına şu kadar artışlar oldu." diye. Bu artışların hepsi geçmişte bu kredilere ulaşamayan, bu kredileri elde edemeyen insanların hem daha düşük maliyetli hem de daha uzun vadeli krediye ulaşabilmeleri sayesinde aslında bir avantaj olarak ortaya çıkmıştır. Biliyorsunuz, 2008 yılındaki krizden sonra özel sektörde bireysel kredilerde döviz kredisi kullanımını yasakladık hep birlikte ve o zaman da hatırlarsanız, bir euro kredileri, özellikle İsviçre Frangı, Japon Yeni kredileri krizi yaşandı. Onu da ciddi anlamda, hep birlikte, bütün gruplar olarak çözmeye çalıştık ve büyük ölçüde de çözdük.

Şimdi, değerli arkadaşlar, bu tablo, aslında, Türkiye'nin, riski değil, olması gereken tablo. Bugün, dünyada, özellikle özel sektörün toplam borçluluğuna baktığımız zaman, gelişmiş ülkelerde filan yüzde 100'lerin üzerinde gayri safi millî hasılanın ama bizde -biraz önce siz de verdiniz rakamları- henüz gayri safi millî hasılanın yarısına bile ulaşmış değil. Dolayısıyla, burada, herhangi bir korkulacak durum yok. Ha, yönetilebilmesi söz konusu.

Değerli arkadaşlar, konjonktürel olarak, Türkiye'de çevremizdeki bu son olaylardan dolayı yaşanan sıkıntıları sanki bütün ekonomi politikalarının bir sonucuymuş gibi değerlendirmek yanlış olur. Bunları, tabii ki konjonktürel olarak ortaya çıkan bu tabloyu düzeltmek adına da birtakım önlemler alınması, birtakım reformların gündeme getirilmesi, yatırım teşviklerinin ortaya konması hiçbir zaman uygulanan ekonomi politikasındaki eksiklik dolayısıyla değil; yeni çıkan konjonktür, yeni çıkan şartlar bunu gerektiriyor ve bu nedenle bu tedbirler alınıyor. Siz de zaten bu tedbirlerin alınması gerektiğini muhalefet olarak önermiyor musunuz? Dolayısıyla, bu tedbirlerin alınıyor olmasından, aslında, Türkiye ekonomisi adına sevinmemiz lazım, bunların gecikmesinden dolayı belki üzülmemiz gerekir.

Özellikle, değerli arkadaşlar, finansman açığımız, tasarruf açığımız dolayısıyla Türkiye'nin büyümesini sağlamak için zorunlu olarak yabancı kaynak kullanmamız gerektiğini biliyoruz artık. Özellikle son on dört yılda -bizim bu kadar yüksek oranda büyümemizi- hem özel sektör yatırımları vasıtasıyla hem de kamunun geçmişte kendisi borçlanarak yaptığı ama aslında özel sektör ve kamu birlikte yapabileceği, "PPP" dediğimiz, kamu-özel sektör iş birliği projelerinin finansmanında da ciddi anlamda kaynak kullanıldı.

Şimdi, önümüzdeki günlerde, işte, iki gün sonra açacağımız İstanbul-İzmir otoyolu yaklaşık 8 milyar dolara mal olan bir proje ve bunun finansmanı da tabii ki yurt içi, yurt dışı kaynaklardan sağlandı. Şimdi, bu tip projelerin bize, ekonomimize geri dönüşünü, büyük ölçüde büyümemize sağladığı katkıyı göz ardı ederek özel sektörün borçlarını sanki büyük ölçüde risk varmış gibi takdim etmeye bence gerek yok ve şu anda hem ekonomi yönetimi hem de Türkiye'deki finans kurumlarının denetiminde bulunan BDDK, Merkez Bankası çok ciddi anlamda bunları takip ediyor, yayımlıyor ve zaten biz neredeyse aylık olarak bu verilere sahibiz.

Dolayısıyla, değerli arkadaşlar, özel sektör yatırımları, kamu-özel sektör iş birliği projeleri ve bir de tarihinin en büyük özelleştirme projelerini biz yaptık; yaklaşık 60 milyar dolarlık özelleştirme. Bu özelleştirmeler için de hem yurt içinden hem yurt dışından, katılımcıların bunun finansmanını da büyük ölçüde yurt içinden ve yurt dışından krediyle sağladığı ortada.

Onun için, değerli arkadaşlar, bizim ekonomi yönetimimiz, Türkiye ekonomisinin büyümesi için gerekli önlemleri alıyor. Özel sektörün 2015 yılındaki kur farklarından kaynaklanan riskini sanki realize olmuş, cebinden çıkmış bir para olarak görmeyelim. Türkiye'nin özel sektörünün uzun vadeli kredilerinin bir nevi karşılığıdır bu ve bu yıl kurda eğer o şekilde bir artış olmazsa, enflasyonun bile altında olursa, bu defa pozitif bir kur artışı yani kur geliri elde etme söz konusu oluyor biliyorsunuz. Dolayısıyla özel sektörün şimdiye kadar kullandığı kredilerin hepsinin yine özel bankalar ve özel sektör tarafından verildiğini de unutmayalım. Yani hiçbir özel sektör, hiçbir banka özel sektöre kredi verirken karşılıksız, riskli, geri dönmeyecek bir krediyi vermez. Onun için de burada bizim kendimiz birtakım endişelerle ekonomi yönetimini sadece spekülasyon sonuçları dolayısıyla eleştirmemiz doğru değil, yerinde değil, böyle bir araştırma komisyonuna bence de gerek yoktur. Çünkü ekonomi yönetimi ve kurumlarımız iş başındadır ve Türkiye'nin hele hele çevremizdeki sorunlar aşıldıkça büyümesini yeniden yüzde 5'lerin üzerine çıkaracağını ve mutlaka da çıkarması gerektiğini hepimiz biliyoruz. Bu nedenle de Türkiye'nin önünün aydınlık olduğunu ve finansal bir sorunu yaşamayacağını ben buradan da ifade etmek istiyorum. Samimiyetle bunu söylüyorum, inşallah, önümüzdeki sorunlar çözüldükçe de bunu hep birlikte göreceğiz ve yaşayacağız.

Ben tekrar böyle bir görüşmenin yerinde olmadığını, araştırma komisyonunun yerinde olmadığını düşünüyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Berber.

Öneri lehinde ikinci konuşmacı, Ankara Milletvekili Bülent Kuşoğlu.

Buyurun Kuşoğlu.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Milliyetçi Hareket Partisinin özel sektör borçları konusunda verdiği araştırma önergesinin lehinde bir konuşma yapacağım.

Değerli arkadaşlarım, birçok şeyi, gündemi değerlendiriyoruz, hızla da gelip geçiyor birçok konu. Biraz önce, Değerli Recai Berber de bu konuda araştırma önergesinin değerlendirilip bir araştırma komisyonu kurulmasına gerek olmadığını söyledi ama ben çok önemli olduğunu görüyorum. Biz şu anda Plan ve Bütçe Komisyonunda, yukarıda yatırım ortamının iyileştirilmesiyle ilgili 77 maddelik -hatta 2 de geçici madde var, 80 maddeye yakın- bir torba kanunu görüşüyoruz. Büyük sıkıntılar var -siz de biliyorsunuz- ekonomide, esnaf için, vatandaş için, işçi, köylü için, çalışanlar için ve epeyden beri Türkiye'de doğru dürüst yatırım yapılamıyor.

Şimdi, bu özel sektör borçlarının özellikle gelişimine baktığımız zaman, gelişimi Sayın Berber'in dediği gibi 2008'den sonra değil, 2002'den sonra olduğunu görüyoruz, tam tersine, siz dediniz ki: "Türkiye'nin ya da kamunun borçlanamadığı dönemde." Dünyanın en fazla borç verebildiği dönem 2000'li yıllar oldu, en fazla likit yarattığı, nakit yarattığı dönem 2000'li yıllardır, bütün dünyada bütün ülkeler para bulabilmiştir rahatlıkla, her devlet, her ülke, her kuruluş rahatlıkla her yerden para bulabilmiştir faizine katlandıktan sonra ki faizler de oldukça düşmüştü bu dönemde. Daha önce büyük sıkıntılar vardı, daha önce dövizle muhtaç olabiliyorduk, para bulamıyorduk, sıkıntılar vardı ama 2000'li yıllar paranın, nakdin, likidin en fazla olduğu yıllar oldu, rahat borçlanılabildi. Neden öyle oldu? Çünkü reel ekonomiden yani üretim ekonomisinden finans ekonomisine geçildi, paradan para kazanmak ön plana çıktı, yeni enstrümanlar türedi ve para çok fazla bollaştı, öyle bir dönem yaşadık; Türkiye de bundan etkilendi.

Şimdi, borç bulmanın, borç almanın bir mahzuru yok, alırsınız ama aldığınız borcu yatırıma yönelip, hem aldığınız borcun faizini ödeyebiliyorsanız hem de o borcun üstesinden gelip ödeyebildikten sonra bir miktar size kalabiliyorsa o zaman bir anlamı var, yatırım budur. Öbür türlü, sıkıntıya girmiş olursunuz. Yani düşünün, çevrenizde bir bankadan, birisinden, bir tefeciden borç alıp çok iyi yaşayanlar vardır; arabasını değiştirip Mercedes'e binen, uçakla seyahat eden, birdenbire esnaftan iş adamlığına terfi edenler vardır ama doğru dürüst yatırım yapamıyorsa, o borcunu ödeyebilecek durumda değilse kısa süre sonra, iki yıl sonra, üç yıl sonra iflas eder gider.

Türkiye bu dönemde borç aldı ama Türkiye bu dönemde aldığı borcu maalesef çok iyi değerlendiremedi değerli arkadaşlarım, iyi bir şekilde yatırıma yönlendiremedi, tüketti; tüketim harcamalarında çok büyük artışlar var. Onun için, geldik, şimdi sıkıntımız var.

Bakın, biraz önce değerli arkadaşım borç verilerimizin sıkıntılı olmadığını söyledi. Kamu verileri öyle görünüyor, kamu borçlanma stokunu değerlendirdiğiniz zaman birçok ülkeye göre avantajlı görüyoruz ama öyle değil.

Bakın, çok değerli bir ekonomist arkadaşımın yaptığı, Sayın Özyıldız'ın yaptığı bir karşılaştırmaya göre 2002 yılında sadece hane halkının -yani vatandaşın ve özel sektörün- borç toplamı 94,4 milyar lira. 2015 sonunda bu rakam ne olmuş, biliyor musunuz? Özel sektör ve hane halkının borçları 94 milyar liradan 1 trilyon 820 milyar liraya çıkmış, 1 trilyon 820 milyar liraya.

Ha, diyorsunuz ki: "Millî gelir içerisinde karşılaştırm." Tabii ki, millî gelir içerisinde karşılaştıralım. Özel sektör ve hane halkı borçlarının millî gelire oranı 2002'de 27,7; 2015 sonunda 92,7. Bu çok korkunç bir rakam. Bunlar muhakkak araştırılması gereken rakamlar. Korkunç bir rakam bu; muhakkak üzerinde durmamız, tartışmamız gereken, detayını bilmemiz gereken bir rakam.

Neden oldu? Mesela siz, Sayın Berber, değinmediniz; niye biz bu borçları, özel sektör borçlarını artırdık? Daha önce, 2009'dan önce döviz geliri olmayan bir şirket borçlanamıyordu, bilenleriniz vardır; döviz geliriniz yoksa, ihracat yapmıyorsanız, döviz olarak turizm geliri elde etmiyorsanız döviz olarak borçlanamıyordunuz. Ama 2009'da bir kararname çıkarıldı, ondan sonra döviz geliri olmayan şirketler de borçlanmaya başladı, borç ondan sonra arttı; borçlanmada, dövizle borçlanmada ondan sonra çok önemli bir artış oldu. Büyük bir sıkıntı ondan sonra söz konusu oldu, 2009'dan sonra. Dövizli borçlarımız da -ki şu anda yüzde 60'lardadır, 40'larda değil- özel sektör borçlarının dövizli borç/TL borcuna oranı yüzde 60 ve gittikçe de dövizle olan borç artmaktadır, 2009'daki bu kararnameden sonradır. 32 sayılı Kararname'de değişiklik yapıldı, bunlar oldu. Şimdi, bu süreci, bu

gidişatı çok iyi değerlendirmek lazım. Onun için, Milliyetçi Hareket Partisinin verdiği bu önergeyi doğru değerlendirmemiz ve gerçekten bir komisyon kurmamız lazım, gidiş kötü. Şimdi, siz diyorsunuz ki: “Türkiye’nin makro rakamları iyi, büyüme iyi çıktı ilk çeyrekte.” Bakın, merkez bankaları değil, TÜİK gibi kuruluşların bağımsızlığı daha önemli hâle geldi özellikle Türkiye için. Verilen rakamların sürekli olarak soru işareti doğurması büyük bir sıkıntıdır.

Bakın, turizmde -şu anda herkes biliyor ve kabul ediyor- yatırımlar düştü, harcamalar düştü, turizm şirketleri büyük bir sıkıntı içerisinde. Sayın başkan burada, detayını anlatsın. Ama, turizmde TÜİK verilerine göre istihdamda artış var. Olur mu böyle bir şey? Aynı dönemde hem turizm çöküyor, sıkıntıda şirketler hem de istihdamda artış var. Olabilir mi böyle bir şey? Böyle bir şey olamaz değil mi? Yani, bu mantığa aykırı, bilime aykırı. Aynı dönem içerisinde turizmde küçülme var, istihdamında artış var, TÜİK’in verdiği rakamlarla böyle. Onun için, maalesef, o rakamlara da fazla güvenmememiz gerekir.

Şimdi, bizdeki borçlanma -özel sektör borçlanması ve dövizli borçlanma- 2009’dan itibaren başladı ama dünyada bu konuyla ilgili temayül 1970’lerden itibaren var. Washington Mutabakatı diye bir konu vardır. Washington Mutabakatı, işte, özellikle gelişmekte olan ülkelerin mali disipline daha fazla önem vermelerini, açıklarına daha fazla dikkat etmelerini falan ister, böyle 10 tane maddesi vardır. Bu, sonradan, ekonomist Williamson tarafından bilimselleştirilmiştir. Sonradan buna bir 10 madde daha ilave edilmiştir ve neredeyse liberal ekonominin amentüsü hâline getirilmiştir. Bunun 2008 krizinden sonra yanlış olduğu ortaya çıktı, büyük bir sıkıntı olduğu ortaya çıktı. Ki İngiliz Maliye Bakanı bir açıklama yapmıştı 2008’de: “Bundan sonra hiçbir şekilde devlet yatırımlarına, devlet müdahalelerine ihtiyaç yoktur.” dedi. Ertesi gün bir özel sektör bankasına el koymak zorunda kaldılar İngiltere’de. Her şey değişti, Washington Mutabakatı artık iflas etmiş vaziyette. Washington Mutabakatı’yla beraber borçlanma daha fazla arttı, çok daha rahatladı ve bugünlere gelindi. Şimdi, gelinen bu ortamda bizim çok daha dikkatli olmamız lazım.

Bakın, yukarıda -biraz önce söylediğim gibi- Plan ve Bütçe Komisyonunda bir tasarı var, Hükümet tasarısı. Diyor ki: “Yurt dışından ne getirirseniz getirin vergisiz kuruş almayacağım, hesap sormayacağım.” Şimdiye kadar biz yüzde 3 alıyorduk, çok düşük rakamlar, bunları da eleştiriyorduk hep beraber. “Şimdi bir kuruş almayacağım, yeter ki getirin çünkü sıkıştık.” diyor. İsrail’le anlaşma yapıyoruz. Niye? İlla İsrail’le anlaşıyoruz çünkü paraya ihtiyacımız var, döviz ihtiyacımız... Sıkıştık, kuruluşlarımız, özel sektör kuruluşlarımız sıkıştı, bir sebep de budur. Böyle bir ortamdayız, bu konunun muhakkak bir araştırma komisyonu kurularak değerlendirilmesi gerekir, böyle bir durumdayız. Ama yukarıda getirilen, Plan ve Bütçe Komisyonunda Hükümetin getirdiği tasarıda Panama Port yok. Panama Port’ta adı geçen kişiler bir suç işlemiş, bütün dünyada olduğu gibi Türkiye’de de işlemiş ama onların hiçbirisiyle ilgili 77 maddelik düzenlemede bir madde yok.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BÜLENT KUŞOĞLU (Devamla) - Tam tersine, onları affeder nitelikte bir düzenleme yapılmış, varlık barışı getirilmiş. Dolayısıyla, ne olursa olsun değerli arkadaşlarım, özel sektörün bu artan borçluluğuyla ilgili olarak bir araştırma komisyonu kurulması doğrudur diyorum, hepimize saygılar sunuyorum. (CHP ve MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Önerinin aleyhinde ikinci ve son konuşmacı Bayburt Milletvekili Şahap Kavcıoğlu.

Buyurun Sayın Kavcıoğlu. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ŞAHAP KAVCIOĞLU (Bayburt) – Kıymetli Başkan, değerli milletvekilleri; MHP grup önerisinin aleyhinde konuşmak üzere AK PARTİ Grubu adına söz almış bulunmaktayım.

Değerli milletvekilleri, özel sektörün aşırı borçlanması dolayısıyla verilmiş bu önerenin biraz geçmişine dönerek baktığımızda, 2002 yılında ülkemizin özel sektör borcunun 42 milyar dolar seviyelerinden günümüzde 283 milyar dolar seviyelerine geldiğini görüyoruz. 2015 yılında küresel ve yurt içi gelişmelerle artan kurların bu krediler üzerinde, bu paralar üzerinde risk oluşturduğu doğrudur. Firmaların elbette borçlarını ödememesi ülkemiz ekonomisi üzerinde olumsuzluk nedeni olabilecektir. Burada bilinmesi gereken: Kur baskılarının bahsedilen olumsuz durumları çıkarmaması adına Türkiye’de güçlü bir Merkez Bankası ve güçlü bir AK PARTİ Hükûmetinin olduğunu göz ardı etmeyelim.

Değerli arkadaşlar, piyasalardaki ekonomik koşullar dolayısıyla az gelişmiş ülkelerin ekonomik faaliyetlerinde devlet ön plana çıkmaktadır. 2002 yılında AK PARTİ göreve geldiğinde olmayan ekonomik faaliyetlerimizde devletin rolünün ağır bastığı ve özel sektör borçlarımızın bugüne kıyasla daha sınırlı olduğu doğrudur. Ama, ülkemiz AK PARTİ’nin gelişyle büyümeye, gelişmeye başlamıştır. Hepimizin bildiği gibi tasarruf yetersizliği olan ve bunu gidermeye çalışan bir ülkeyiz. Bu koşullarda “Benim ülkem hem büyüsün, gelişsin.” diyeceksiniz hem de özel sektörün borçlanmasını engelleyeceksiniz. Tasarruf yetersizliği olan bir ülkede büyümeyi nasıl finanse edeceksiniz? Az gelişmiş bir ülkeyse kamu sektörü daha yoğun borçlanacak, gelişmekte olan bir ülkeyse, kusura bakmayın, özel sektör motoruyla daha da gelişerek güçleneceksiniz, gerekirse de borçlanarak büyüyeceksiniz. 2002 yılında bu ülkenin gayrisafi yurt içi hasılası 230 milyar dolardan bugün 720 milyar dolar seviyelerine gelmiştir. Kamunun etkin olduğu, özel sektörün oyuna sokulduğu bu dönemlerde tablo şöyledir: Bakın, bugün AB birtakım Maastricht Kriterleri koymuştur. Bunun oranlarına baktığımızda, bütçe açıklarının gayrisafi yurt içi hasılaya oranının yüzde 3’ü, kamu borçlarının gayrisafi yurt içi hasılaya oranının yüzde 60’ı geçmemesi gerekiyor. Bu ne demektir? Bu, benim ekonomik yapımın sağlam olması için kamu borçlarımızın sınırlı olması, aracın ise özel sektör motorlu olması gerektiği demektir. Örneğin, AK PARTİ Hükûmetleri başa geldiğinde yüzde 74 olan kamu borçlarının gayrisafi yurt içi hasılaya oranı bugün yüzde 30’lara gerilemiştir. Bu kriterleri hâlâ sağlayamayan Avrupa Birliği ülkeleri vardır. Özel sektör borçlarındaki artışın ülkemizin gelişmesi ve büyümesinin bir sonucu olduğunu unutmayalım.

Artık, bankacılık başta olmak üzere birçok özel sektör alanında dünyaya tecrübeler aktarır hâle geldik. Bu özel sektör borçlarına baktığımızda bunların en önemli, en büyük payının bankacılık sektörünün borçları olduğunu görüyoruz. Bakınız, banka borçlarının dağılımına baktığımızda da 2002 yılında banka borçlarının yüzde 60’ı kısa vadeliyken 2015 yılında yüzde 39’u kısa vadeli hâle gelmiştir. Bu genel borç yapısı da... Bu şekilde uzun vadeli borç oranı kısa vadeli borç oranının altına gelmiştir. Dolayısıyla -borç ödeme yapısı da- AK PARTİ Hükûmetleriyle 2002 yılına göre kısa vadeli borç oranı daha da azalmıştır.

Peki, özel sektör borçlarımız arttı da, bugün özel kesim borçlarımızın önemli bir kısmını -biraz önce ifade ettiğim gibi- banka borçları oluşturmaktadır. Banka borçlarının bugün, 2002’den 2015’e kadar, 2016’ya kadar sendikasyon kredileri olarak hiç aksatmadan ödendiğini ve borçlanarak banka sektörünün 2002 yılından 2015 yılına kadar nasıl bir duruma geldiğini hepimiz takip ediyoruz herhâlde. Bugün, 2002 yılında bankalarımızın ne durumda olduğu, batan bankalarımız, işten çıkarılan bankacılarımız, takipteki oranlarımız... Biraz önce, o dönemlerde bakan olan sayın konuşmacı KOBİ

kredilerinden, takibe düşen oranlardan ve bankacılık sektöründen bahsetti; esnafın, ticaret erbabının finansmanının bugün nasıl sıkıntılara geldiğini söylüyor. Herkesin hatırlayacağı gibi, 2002 yılında bankacılık sektörü yaklaşık 22 bankanın battığı, yüzlerce, binlerce bankacımızın işten çıkarıldığı, KOBİ kredilerimizin neredeyse finansmanının sıfırlandığı, bankacılık takip oranının yüzde 200'lerin üzerine geldiği bir bankacılık sektörünü AK PARTİ döneminde devraldık. Bugün itibarıyla, 123 bin kişi devraldığımız bankacılık sektörü istihdamında 218 bin kişiye ulaştığımız bir istihdam söz konusudur.

Değerli arkadaşlar, bankacılık sektörünün yanında, toplam, reel sektör de dâhil, özel sektör borçlarına baktığımızda şunu unutmayınız: Borçlanmak bir itibar meselesidir. Biraz önce de ifade ettiğim gibi, bugün az gelişmiş ülkelerin özel sektörlerinin, hatta devlet olarak borçlanmaları mümkün değildir. Bunun en iyi örneği yanı başımızdaki Yunanistan'ın önceki yıllarda nasıl borçlanırken, bugün bırakın devleti, özel sektörünün bir kuruluş borçlanamadığını, buna karşılık Türk özel sektörünün dünyanın her yerinde borçlanabilecek bir itibara sahip olduğunu unutmayınız. Nedir? Biz bankacılar olarak –ben eski bankacıyım- itibarı olan insanlara kredi veririz. Batak insanlara, batak firmalara kredi vermezsiniz; aktif, bilançosu sağlam firmalara kredi verirsiniz. Dolayısıyla, Türkiye, günümüzde bilançosu sağlam olduğu için, itibarı yüksek olduğu için dünyada da bu borçlanmayı sağlayabiliyor ve Türkiye'nin son on dört yıldır bu gelişimini gösteren, yüzde 10'lar civarındaki büyümeyi sağlamasının önemli bir nedenidir. Bakın, toplam borcumuzun yaklaşık 172 milyarı bir yıl vadeli borçlarımız. Bunun yapısına baktığımız zaman, bu borçlarımızın yaklaşık 172 milyarı bir yıl vadeli borçlarımızdır, bunun 30 milyar dolar civarında da cari açıktan kaynaklandığını düşündüğümüzde 205 milyar dolar bir borç ödenecekmiş gibi duruyor. Belki buradan tereddüt ediyorsunuz, rahatsız oluyorsunuz ama bakın, bu, bütün bankaların mevduatlarının aynı gün çekilecekmiş gibi davranmak gibi bir psikoloji, bütün krediler aynı gün iade edilecekmiş gibi bir psikoloji. Böyle bir şey mümkün değil. Üç ihtimalle konuştuğumuz zaman bu 205 milyar doların hepsinin bu yıl yenilenmesi mümkün değil. Bunların bir kısmının yenilenebileceğini düşündüğümüzde yaklaşık bu rakam da 57,6 milyar dolar ediyor. Bunun üzerine 30 milyar dolar da cari açığı koyduğumuzda yaklaşık 90 milyar dolar civarında bir açığı finanse etmemiz gerektiği görülüyor ki nisan ayı itibarıyla bu 160 milyar dolara düştü, zaten kendi içerisinde dönüyor. Dolayısıyla, bu da uygulamada, yıllarca izlediğimiz kadarıyla zaten çok mümkün değil. Üçüncü senaryo, bu kredilerin yani 205 milyar doların hepsinin yenilenebilir olması ve vadelerinin uzatılarak devam etmesi ki bu, uygulamada çok yoğun bir şekilde devam etmektedir. Bunun nedeni de siz güçlü bir ülkeyseniz, itibarlı bir ülkeyseniz insanlar kredi verecek, para verecek yerler arıyorlar. Dolayısıyla, Türkiye'ye verilen bu paraların -kısa vadeli kredileri söylüyorum- bu dönem içerisinde geri çağırılması mümkün değil. Ne kadar siyasi istikrarlılık olsa da biraz önce ifade ettiğim gibi, bunların sadece bir kısmı geri çağırılabilir ki güçlü bir Merkez Bankamız var, güçlü rezervleri var, güçlü ve itibarlı bir AK PARTİ Hükümeti ile Türkiye var karşınızda. Dolayısıyla, bu kredilerin sadece bir kısmının “roll over” yapılması söz konusu ki bunların da Türkiye açısından hiçbir sıkıntı yaratmayacağını burada ifade ederek verilen önergenin şu an gündemi değiştirme dışında, özel sektörün kafasını karıştırma dışında ekonomiye hiçbir fayda sağlamayacağı, her şey yerli yerinde giderken Türk özel sektörü de yakaladığı ivmeyi en iyi şekilde götürecektir.

Hepinize saygılar sunuyor, teşekkür ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Akçay, buyurun efendim bir dakika süre veriyorum.

VI.- AÇIKLAMALAR (Devam)

21.- *Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Manisa Milletvekili Recai Berber ile Bayburt Milletvekili Şahap Kavcıoğlu'nun MHP grup önerisi üzerinde yaptıkları konuşmalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Adalet ve Kalkınma Partisini temsilen konuşma yapan iki değerli konuşmacının anlatımından da çıkan şudur ki: Yani borca dayalı bir büyümeyi açık açık savunduklarını ve bu borçları normal ve makul gördüklerini ortaya koymuşlardır. Şimdi, bu araştırma önergesini reddetmek, kabul etmemek ayrı şey, “Bu araştırma önergesini kabul etmeyeceğim.” diyerekten borçlu bir ekonomi yönetiminin savunulması ayrı şeydir. Yani bu alınan borçların büyümeye etkisi dile getirildi, zaten biz de eleştirirken borca dayalı bir büyüme faktörünü eleştirdik. Üretime dayalı, üretime ilişkin...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Devam edebilir miyim?

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Ayrıca bu değerlendirmeler Adalet ve Kalkınma Partisinin ilgili bakanlarının geçmişten bugüne kadarki bu borçlarla ekonomi yönetimiyle ilgili yaptıkları değerlendirmeye de pek uymuyor. 2003’lerde “Borç yiğidin kamçısıdır.” diyerek başlatılan bu borca dayalı ekonomi politikası daha sonra hatırlayınız Sayın Ali Babacan’ın “Ayağımızı yorgana göre uzatalım.” söylemine evrilmiştir ve daha sonra da yine Sayın Mehmet Şimşek’in ve ilgili bakanların da bu borçlara ilişkin; özel sektör borçluluğu, vatandaşların borçluluğu ve diğer borçluluk hususlarına ilişkin değerlendirmeleri farklı olmuştur. Bu kadar borcu savunmamıştır Hükûmet, ne gariptir ki Adalet ve Kalkınma Partisinin değerli milletvekilleri burada borçlanmanın faziletlerini anlatmaya çalıştılar.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Akçay.

VIII.- ÖNERİLER (Devam)**A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)**

1.- *MHP Grubunun, Türkiye Büyük Millet Meclisi gündeminin “Genel Görüşme ve Meclis Araştırması Yapılmasına Dair Öngörüşmeler” kısmında yer alan, İzmir Milletvekili Ahmet Kenan Tanrıkulu ve arkadaşları tarafından, vatandaşların, özel sektörün ve kamunun aşırı borçlanmalarına neden olan sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan (10/210) esas numaralı Meclis Araştırması Önergesi'nin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 28 Haziran 2016 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)*

BAŞKAN – Milliyetçi Hareket Partisi grup önerisini oylarınıza sunmadan önce...

III.- YOKLAMA

(CHP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Yoklama istiyoruz.

BAŞKAN – Bir yoklama talebi var.

Evet, önce ismi olan arkadaşlarımızı tespit edeceğiz.

Sayın Özel, Sayın Ağbaba, Sayın Cihaner, Sayın Tanal, Sayın Bakan, Sayın Yıldız, Sayın Uslupehlivan, Sayın Tümer, Sayın Bayır, Sayın Özcan, Sayın Yılmaz, Sayın Tarhan, Sayın İlgezdi, Sayın Altay, Sayın Yarkadaş, Sayın Bekaroğlu, Sayın Koç, Sayın Turpcu, Sayın Karadeniz, Sayın Köksal.

Yoklama için dört dakika süre veriyorum ve yoklama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı yoktur, birleşime on beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 17.21

ÜÇÜNCÜ OTURUM**Açılma Saati: 17.37****BAŞKAN: Başkan Vekili Ahmet AYDIN****KÂTİP ÜYELER: Mücahit DURMUŞOĞLU (Osmaniye), Zihni AÇBA (Sakarya)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 108’inci Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

III.- YOKLAMA

BAŞKAN - Milliyetçi Hareket Partisi grup önerisinin oylamasından önce istem üzerine yapılan yoklamada toplantı yeter sayısı bulunamamıştı.

Şimdi yoklama işlemini tekrarlayacağım.

Yoklama için üç dakika süre veriyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı vardır.

VIII.- ÖNERİLER (Devam)**A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)**

1.- MHP Grubunun, Türkiye Büyük Millet Meclisi gündeminin “Genel Görüşme ve Meclis Araştırması Yapılmasına Dair Öngörüşmeler” kısmında yer alan, İzmir Milletvekili Ahmet Kenan Tanrıkulu ve arkadaşları tarafından, vatandaşların, özel sektörün ve kamunun aşırı borçlanmalarına neden olan sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan (10/210) esas numaralı Meclis Araştırması Önergesi’nin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 28 Haziran 2016 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Milliyetçi Hareket Partisi grup önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmemiştir.

Şimdi, Halkların Demokratik Partisi Grubunun İç Tüzük’ün 19’uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

2.- HDP Grubunun, Grup Başkan Vekili Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken tarafından, Türkiye’deki iç ve bölgesel siyasal alandaki olumsuz sonuçların açığa çıkarılması ve ilkeli bir dış politikanın oluşturulması amacıyla 28/6/2016 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin, Genel Kurulun 28 Haziran 2016 Salı günü birleşiminde sunuşlarda okunmasına ve ön görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulunun 28/6/2016 Salı günü (bugün) yaptığı toplantısında siyasi parti grupları arasında oy birliği sağlanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük’ün 19’uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Çağlar Demirel

Diyarbakır

Grup Başkan Vekili

Öneri:

28 Haziran 2016 tarihinde Diyarbakır Milletvekili Grup Başkan Vekili İdris Baluken tarafından verilen (2372 sıra numaralı) “Türkiye’deki iç ve bölgesel siyasal alandaki olumsuz sonuçların açığa çıkarılması ve ilkeli bir dış politikanın oluşturulması amacıyla” Türkiye Büyük Millet Meclisine verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin Genel Kurulun bilgisine sunulmak üzere bekleyen diğer önergelerin önüne alınarak 28/06/2016 Salı günlü birleşiminde sunuşlarda okunması ve görüşmelerin aynı tarihli birleşiminde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen... Salonda büyük bir uğultu var. Şimdi, hatibi kürsüye çağırmadan önce, sayın milletvekillerimizi uygun pozisyona davet ediyorum, uğultuyu kesmelerini rica ediyorum. Evet, sessizlik, sayın milletvekilleri...

Halkların Demokratik Partisi Grubu önerisi lehinde ilk söz, Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken’e aittir.

Buyurun Sayın Baluken. (HDP sıralarından alkışlar)

Sayın milletvekilleri, lütfen, sessizlik...

Buyurun efendim.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; dış politikada geline aşama ve alınması gereken tedbirlerle ilgili vermiş olduğumuz araştırma önergesi üzerine söz almış bulunmaktayım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Tabii, önergemizin konusuna aslında bakılacak olursa bu önergenin ne kadar önemli olduğu...

Sayın Başkan, herhâlde tekrar bir uyarıda bulunacaksınız, şu anda konuşacak bir zemin yok.

BAŞKAN – Siz konuşun efendim.

Sayın milletvekilleri, lütfen, bir kez daha uyarıyorum, sessizlik... Salonda uğultu var, uğultuyu keselim.

Buyurun Sayın Baluken.

İDRİS BALUKEN (Devamla) – Geline aşama itibarıyla bu önergenin ne kadar hayati olduğu, dış politikayla ilgili geline noktadan aslında AKP tabanının da büyük bir rahatsızlık duyduğu ve buradan çıkışla ilgili bugüne kadar herhangi bir çözüm üretemeyen Hükûmetin vizyonsuzluğuyla ilgili Meclisin mutlaka bir komisyon aracılığıyla gerekli araştırmaları yapması gerektiği hususu açık ve net olsa gerek.

Bakın biz, en başından beri iç ve dış politikada yapılan yanlışları bu kürsüden ifade ettik. Böyle gidilmesi durumunda Türkiye’nin büyük bir dış politik iflasla karşı karşıya geleceğini, özellikle dışarıdan bakıldığında kendi içerisine kapanmış, giderek dış dünyadan izole olan ve otoriter uygulamalarla anılan bir ülke pozisyonuna geleceğini hep ifade ettik. Ama maalesef bu uyarılarımızın hiçbirini dikkate almadığınız için bugün maalesef böyle bir noktaya çoktan gelmiş durumdayız. Avrupa Birliğiyle ilişkiler, Amerika’yla ilişkiler, Rusya’yla ilişkiler; bölge ülkelerinden Irak’la ilişkiler, İran’la ilişkiler, Suriye’yle ilişkiler, yani neresinden tutarsanız tutun, elinizde herhangi somut bir politik gelişmenin olmadığı bir iflasla karşı karşıyayız. Şimdi, bu iflasın sonuçları üzerinden tabii ki yıllarca iç politikada kullanmış olduğunuz birtakım sorunlarla yüzleşmek durumunda kaldığınızda da şimdi gerçekleri kabul etmek, hakikatleri kabul etmek yerine sahte zafer havası yaratarak algı operasyonlarıyla bu meselelerin içinden çıkmaya çalışıyorsunuz.

Bakın, Orta Doğu siyasetinin, Türkiye'nin temel dış politikasının bu kadar yanlış gitmesinin en temel sebebi Suriye ve Rojava'da yapılan yanlışlardır. Bu işler çorap söküğü gibi, en başından nasıl yanlış kurgularsanız sonrasında da o yanlışlar durmadan önünüze gelecek şekilde ilerler ve bunu biz defalarca, yine dediğim gibi, bu kürsüden ifade ettik. Siz, maalesef, Suriye ve Rojava'da Kürtler bir statü elde etmesin diye, Rojava halklarının bir statüsü olmasın diye, orada daha çok tekçi, statükocu, mezhepçi bir dış politika yürüttüğünüz için, orada bulunan çete yapılarıyla ilişkiye girmeyi tercih ettiniz. Buna hep itiraz ettiniz, bunu hep reddettiniz ama bakın, gelinen aşamada artık bütün dünya bu içerisine girilen ilişkileri sorgulamaya başladı. AKP-IŞİD ilişkisi, AKP-El Nusra, AKP-Ahrar el Şam ilişkisi bütün dünyada yüksek sesle dillendirilmeye başlandı. Sizler de eminim ki nereye gidiyorsanız bu dile getirilen hususlarla bir şekilde yüzleşmek, karşılaşmak durumunda kalıyorsunuz. Bakın, ret ve inkardan da artık vazgeçtiniz. Yani, bugün Cumhurbaşkanı Erdoğan çıkıp bütün dünyanın gözünün içine baka baka El Nusra'nın aslında neden bir terör örgütü olmaması gerektiğini ifade ederken aslında bir tirafıta bulunuyor. Şimdi, tam da aynı dönemlerde AKP'ye yakın birtakım yandaş kalemler ekran ekran doluşup 11 Eylül saldırılarını meşrulaştırmaya çalışmaları, Charlie Hebdo saldırısı, Brüksel'deki patlamaları Müslümanların bir misillemesi olarak tanımlamaları her hâlde tesadüf olmasa gerek. Yani, siz öyle bir algı yarattınız ki, o yarattığınız algıyla aslında bütün dış politikanızın itirafını yaptınız. Ya, şimdi bütün dünyayı nasıl inandıracaksınız? El Nusra bütün dünyada eşittir El Kaide olarak biliniyor, El Kaide eşittir 11 Eylül saldırıları olarak biliniyor; IŞİD, bütün dünyada vahşi, barbar bir tecavüzcü ve katliamcı örgüt olarak biliniyor. Şimdi, siz bunlar üzerinden bir algı yaratmaya çalışırsanız, bütün dünya içerisine girmiş olduğunuz bu durumu önünüze getirmeye devam eder.

Bakın, bu çetelerle girilen ilişkilerden dolayı Rus uçağı düşürüldü; o Rus uçağı, öyle, bilmem, Türkmen Dağı'nda Türkmen halkını korumak için falan düşürülmedi. O dönemde Türkmen Dağı'nda Türkmen kalmamıştı zaten. Görüntüleri hepiniz izlediniz, o pilotların öldürülme görüntüsünü. Orada El Nusra ve Ahrar el Şam çeteleri vardı. Sırf o çeteleri koruma adına Rus uçağını düşürdünüz; büyük bir diplomatik, ekonomik, siyasi krizi bu halkların önüne getirdiniz; yetmedi, çıkıp meydan okudunuz. Yani, o dönemin Başbakanı Sayın Davutoğlu çıkıp "Talimatı ben verdim." dedi, Cumhurbaşkanı Erdoğan muhtarlar toplantısında "Bugün olsa bugün yine düşürürüz." dedi. Hem Cumhurbaşkanı hem AKP siyasetçileri "Özür dilemesi gereken Rusya'dır. Asla özür dilemeyiz." dedi. Bütün bunlar, bakın, kayıtlarda var. Sosyal medyadan ufak bir tarama yaparsanız bunların hepsini görürsünüz.

ORHAN DELİGÖZ (Erzurum) – Özür dilemedik, "Olaydan dolayı üzgünüz." dedik.

İDRİS BALUKEN (Devamla) – HDP olarak biz, AKP'nin bu politikasının faturasının Türkiye halklarının önüne gelmemesi için Rusya'ya gittiğimizde bizi vatan ihanetiyle suçladınız; ne hainliğimiz kaldı ne vatana yaptığımız ihanet. Bir heyet görüşmesine bu şekilde yaklaşım ortaya koyarken şimdi bir de bakıyoruz ki çarşaf çarşaf özür mektupları göndermişsiniz. Şimdi, bu ne perhiz, bu ne lahana turşusu! Madem Moskova'yla ilişkileri geliştirmek, madem Moskova'nın Türkiye halklarına bir fatura geliştirmesini engellemeye çalışmak vatan hainliğiye o zaman sizin bu yaptığınıza ne diyeceğiz? Mektupta -hani özür dilemeyecektiniz- özür dilemişsiniz. Kremlin açıklama yapıyor: "Türkiye özrü kabul etti." Başbakan burada açıklama yapıyor: "Tazminat ödemeye hazırız." Şimdi, bu kadar tutarsız bir yaklaşım olabilir mi? Siz bu yaklaşımlarla Türkiye'yi ve Türkiye halklarını uluslararası arenada küçük düşürdüğünüzün herhâlde farkındasınız. Bu kadar ilkesiz, bu kadar tutarsız bir yaklaşımı kabul etmek mümkün değil. Hele hele o "Gerekirse tezek yakarız." efelenmeleri daha hafızalarda taze. Böyle bir dış politika olabilir mi?

Bakın, şimdi, İsrail'le ilgili eminim ki bu grup içerisindeki birçok milletvekili rahatsızdır. Mübarek ramazan ayında İsrail'le anlaşmayla bu ramazan ayının maneviyatını taçlandırmış oldunuz. Hangi AKP'li milletvekili bunu içine sindirerek kabul edebilir? Böyle bir şey olabilir mi?

MEHMET UĞUR DİLİPAK (Kahramanmaraş) – Sana ne!

İDRİS BALUKEN (Devamla) – Nasıl bana ne? Ben bu ülkenin vatandaşı olduğum için siz de bu ülkeyi yöneten Hükûmet olduğunuz için bu Hükûmet politikalarını halkım adına denetlemekle sorumluyum.

MEHMET UĞUR DİLİPAK (Kahramanmaraş) – AK PARTİ’lilerden sana ne, sen kendine bak!

İDRİS BALUKEN (Devamla) – Siz İsrail’e “terör devleti” demediniz mi? “Filistin halkına bu kadar zulmedenle asla benim dönemimde hiçbir şekilde bir normalleşme olmaz.” demediniz mi?

MEHMET UĞUR DİLİPAK (Kahramanmaraş) – Sen kendi düşüncelerini söyle.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, müdahale etmeyelim lütfen.

İDRİS BALUKEN (Devamla) – Siz... Ya, bakın, muhalefeti bu şekilde susturamazsınız. Muhalefet doğru politikayla, iradeli siyasetle ve bu şekilde yanlışlar yapmamakla susturulur. Bu yanlışları yaptığınız sürece bunları dile getirmeye tabii ki devam edeceğiz. Varsa bir itirazınız gelip burada cevap verirsiniz.

Şimdi, bakın, İsrail’le ilgili üç şart vardı: Özür, tazminat ve ablukanın kaldırılması. Hangi biri yerine geldi?

ORHAN DELİGÖZ (Erzurum) – Hepsi de geldi.

İDRİS BALUKEN (Devamla) – Özür dilendi mi, resmî bir özür mektubu var mı?

ORHAN DELİGÖZ (Erzurum) – Dilendi, bütün dünya duydu. Bütün dünya duydu özrü.

İDRİS BALUKEN (Devamla) – Türkiye kamuoyuna açıklayacağınız bir özür metni var mı? Mesela siz Rusya’dan mektupla özür dilediniz ya, Kremlin o mektubu yayınladı; buyurun, İsrail’in göndermiş olduğu özür mektubu varsa yayınlayın. Güya Cumhurbaşkanına telefon açmışlar da özür dilemişler. Ya, siz diplomasiyi mi bilmiyorsunuz, siyaseti mi bilmiyorsunuz, dış politika böyle yürütülebilir mi? Böyle bir özür yöntemi yok ki. Kendiniz yapmamışsınız, Putin’e telefon açmadan mektuba resmî olarak o özrü nasıl yazmışsınız İsrail’den de onu isteyeceksiniz.

Tazminat... Ortada bir tazminat yok. Bir ceza hukukuna göre tanımlanmış suç ve onun getirdiği bir tazminat yok. 20 milyon doları bir vakfa hibe etmiş, bağışlamış, onun üzerinden tazminat diyorlar. Ya, ne alakası var? Zaten siz İsrail’in “Kaz gelen yerden tavuk esirgenmez.” anlayışını bilmiyor musunuz? İsrail mevcut askerî anlaşmalarla, doğal gaz anlaşmalarıyla yüzlerce 20 milyon doları kazanacak, onların bir tanesini göz boyamak için buraya tazminat diye yutturamazsınız. Abluka kalktı mı? Kalkmadı.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Resmileşti.

İDRİS BALUKEN (Devamla) – Gazze aynı ablukayı daha sert bir şekilde hissedecek çünkü siz, o ablukayı resmileştirmiş oldunuz.

ORHAN DELİGÖZ (Erzurum) – O da kaldırılacak. Şu anda Filistin halkı rahatlayacak, kaldırılacak.

İDRİS BALUKEN (Devamla) – Yani bütün bunları -zamanımız yetmedi- keşke satışmalar olmasaydı, daha uzun konuşsaydık ama bir politik iflasla karşı karşıyasınız. Şimdi Başbakan diyor ki: “Mısır’la Bakanlar düzeyinde işte görüşmeler başlayacak.” O görüşmeden sonra herhâlde Bakanlar Rabia işaretini yaparak ortak açıklama yapacaksınız. Daha dün “Darbeci.” diyordunuz Sisi’ye, bilmem “Darbeci, katliamcı, sinsî.” diyordunuz...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İDRİS BALUKEN (Devamla) – ...bugün hangi yüzle çıkıp açıklama yapacaksınız? Dolayısıyla bütün bu dış politikalarla ilgili uyarılarımızı dikkate almak durumundasınız.

Eğer yanlıştan vazgeçmek istiyorsanız bu önergemize onay verin, bütün muhalefet milletvekillerinden oluşan bir komisyonla dış politikadaki yanlışları ve buradan çıkışı hep birlikte araştıralım diyorum.

Hepinize saygılar sunuyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Baluken.

Önerinin aleyhinde ilk söz, Bursa Milletvekili Cemalettin Kani Torun’a aittir.

Buyurun Sayın Torun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

CEMALETTİN KANİ TORUN (Bursa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye Cumhuriyeti’nin 1990’lı yıllardaki temel dış politika anlayışını en iyi anlatan kelime “çözumsuzlük”tür. Çözumsuzlük, görüşmeleri içinden çıkılmaz hâle getirmek, getirilen her öneriye mesafeli yaklaşmak, somut bir çözüm politikası üretmemek 1990’lı yılların Türkiye siyasetini şekillendirmiştir.

AK PARTİ iktidara gelişinin ilk yılından itibaren çok farklı, dinamik, aktif ve ezber bozan bir dış politika yürüterek bölgenin önemli bir aktörü hâline gelmiştir. Avrupa Birliği’nden Orta Doğu siyasetine, Afrika’dan Latin Amerika ülkeleri ve Pasifiklere kadar Türk dış politikasının ufkunu açan politikalar AK PARTİ döneminde sağlanmıştır.

Dış politikada aktif bir rol benimseyen Türkiye, kendi bölgesindeki sorunlara ilişkin yapıcı çözümler üretmiş, komşularla sıfır sorun politikası doğrultusunda yapıcı adımlar atarak bölgede gücü yükselen bir aktör hâline gelmiştir.

Aynı zamanda “yumuşak güç” ilkesi doğrultusunda sosyal ve insani yardımlarla kültürel hinterlandıyla ilişkilerini yeniden tesis etmiş, kısa sürede saygınlığını artırmıştır. “Bekle ve gör” politikasının yerini, “anla, öngör ve hamle yap” stratejisi almıştır.

Bu süreçte dış politikanın insani prensipler üzerinden yürütülmesi, vicdani değerlerin korunması, ilkel bir söylemin oluşturulması Türkiye’nin prestijini artırmış, bu durum Türkiye’nin ekonomik ilişkilerine de yansımış ve bölge ülkeleriyle ticaret hacmimiz ciddi oranda artmıştır.

2003’te Irak’ın işgaliyle başlayan süreç bölgeyi destabilize etmiş, El Kaide terör örgütü Irak’ta faaliyete başlamıştır. Türkiye Irak’ın işgali sonrasında bölgede yapıcı bir rol oynamış ve ülkenin istikrara kavuşması için elinden geleni yapmıştır.

Özellikle Anbar bölgesindeki Sünni aşiretlerle olan ilişkilerimiz sayesinde Sünni Arapların siyasi sürece katılmaları bizim çabalarımız sonucu mümkün olmuş ve 2009’a geldiğimizde El Kaide bölgede taban kaybetmiş ve terör olayları ciddi oranda azalmıştır. Ancak ABD’nin ülkeden çekilmesi sonrası Başbakan seçilen Nuri El Maliki’nin mezhepçi politikaları Sünni Arap toplumu ve bilahare Kürdistan bölgesel yönetimini ötekileştirmiş ve Irak’ta istikrar yeniden bozulmuş ve özellikle Anbar eyaletinde terör gruplarının yeniden aktif hâle gelmesine yol açmıştır.

Bu gelişme, 2013 yılında DAİŞ terör örgütünün ortaya çıkmasına yol açmış, sonrasında Anbar bölgesini kontrol altına almasına ve bölgede etkin bir aktör hâline gelmesine yol açan süreç başlamıştır. Türkiye, Irak yönetiminin mezhepçi tavrının sonuçları konusunda müttefiklerimizi sürekli uyarılmış ancak Musul’un düşmesinden sonra haklılığımız kabul edilmiş fakat maalesef çok geç kalmıştır.

2010 yılında başlayan Arap Baharı, Orta Doğu'nun demokratikleşmesine ilişkin umutları artırmış fakat demokratikleşme süreci militarist müdahalelerle kesintiye uğramıştır. Arap Baharı'na kadar olan süreçte Türkiye bölge ülkeleriyle olan ilişkilerini geliştirmiş, Arap Baharı sürecinde güç kazanan yeni aktörlere destek olarak bölgede sorumluluk almıştır. Bu aktif yaklaşım tamamen insani kaygılarla şekillenmiştir.

Libya'da başlangıçta sorunun barışçı bir şekilde çözülmesi için Kaddafi yönetimiyle ilişkiler muhafaza edilmiş ve demokratik reformlar için teşvik etmiş ancak yönetimin maalesef silahı tercih etmesinden sonraki gelişmelerle bölge istikrarını kaybetmiştir. Türkiye bugün de tüm taraflarla ilişkilerini sürdürerek Libya'da barış sürecini desteklemektedir.

Mısır'daki devrim sonrasında Türkiye demokrasinin yerleşmesi konusunda her türlü teknik yardımı yapmış ve yönetimi daha kapsayıcı olması konusunda uyarmıştır. Mısır'da seçimle gelen yönetimin askerî darbeye devrilmesi ve sonrasında Türkiye ilkeli bir politika izlemiştir. Bize her platformda demokrasi dersi vermeye çalışan Batı ülkeleri Mısır olayında sınıfta kalmış ve askerî yönetime alenen destek olarak ikiye bölünmüşlerdir. Burada kınanacak olan Türkiye'nin tavrı değil, bu çifte standartçı Batı'nın tavrıdır.

Her vesileyle Batı başkentlerini arşınlayıp Türkiye'nin seçilmiş Hükûmetini şikâyet edenlerden bu konuda bir eleştiri duymamamız, bu kesimlerin de ikiye bölünmüşlerinin teyididir. Bu arada Batı'nın Mısır konusundaki ikiye bölünmüşlüğüne terör örgütlerine malzeme sağladığını belirtmem gerek.

Suriye meselesine gelince... Türkiye aynen Libya'da olduğu gibi yönetimle ilişkilerini sürdürmüş ve demokratik reformlar için teşvik etmiştir. Suriye'de ilk gösterilerin silahla karşılık görmesi ve bilahare tanklarla şehirlerin bombalanması sürecinde altı ay süreyle biz yönetimi iknaya çalıştık.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Suriye politikanız doğru, Allah var(!) Elimizi vicdanımıza koyalım, Suriye politikası doğru(!)

CEMALETTİN KANİ TORUN (Devamla) - Ancak bir halkın ayırım gözetilmeden katledilmesine göz yumamazdık. Sonrasında Türkiye barışçı tüm çabaları desteklemiş ancak rejim bu çabaları boşa çıkarmış ve bugün geline nokta 5 milyonu ülke dışına, 7 milyonu da ülke içine olmak üzere nüfusun yarısı evlerini terk etmek zorunda kalmıştır.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Çok kimse ölmedi(!) 1,5-2 milyon insan öldü, 5 milyon insan mülteci oldu, 7 milyon insan yer değiştirdi. Allah var, doğru(!) Tek parti döneminde oldu galiba, tek parti(!)

CEMALETTİN KANİ TORUN (Devamla) - Türkiye'nin bütün iyi niyetine rağmen maalesef Birleşmiş Milletler ve uluslararası kuruluşlar bu konuda etkili olamamış ve savaşın derinleşmesine çanak tutmuşlardır.

Bu arada, Irak'ta ortaya çıkan DAİŞ terör örgütü Suriye'ye geçmiş ve Suriye'de demografik mühendislik yapmak isteyen güçlere hizmet etmeye başlamıştır.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Kararı İsmet Paşa aldı, bunlar mecburen uyguladı(!)

VELİ AĞBABA (Malatya) – Tek parti döneminde oldu, tek parti(!)

BAŞKAN – Arkadaşlar, lütfen müdahale etmeyelim.

Buyurun Sayın Torun.

CEMALETTİN KANİ TORUN (Devamla) – Suriye'nin kuzeyinde PKK terör örgütünün...

VELİ AĞBABA (Malatya) – Bu Suriye politikası var ya... İsmet Paşa var ya, İsmet Paşa; İsmet Paşa yaptı bunu da(!)

CEMALETTİN KANİ TORUN (Devamla) – ...Suriye kolu eliyle etnik ve ideolojik temizlik yapılmasına DAİŞ aracılık etmiştir. Türkiye'nin bu örgütle ilişkisi olduğu bir iftiradır.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Külliye(!)

CEMALETTİN KANİ TORUN (Devamla) – Esasen örgütün eylemlerinin sonuçlarına bakarsanız onlarla PKK arasında bir muvazaa olduğu aşîkârdır. Her ikisinin de ipleri aynı yere bağlıdır, aynı amaca yani bölgenin yeniden dizaynına hizmet etmektedirler.

Türkiye, Suriye rejimiyle önceki sürdürdüğü ilişkileri hiçbir şey olmamış gibi sürdürseydi, bugün bize “İlişkileri niye kestiniz?” diyenler o zaman da “Suriye’de sivilleri katleden bir rejimle nasıl ilişkiyi devam ettirirsiniz? Müslümanlar katledilirken nasıl ses çıkarmazsınız?” diye bize yine saldıracaklardı. Türkiye tarih önünde ve vicdanlarda doğru olanı yapmıştır. Orta Doğu siyasetinde ilkeli ve kararlı duruşunun yanı sıra...

VELİ AĞBABA (Malatya) – Hakikaten ilkeli ve kararlı(!) Allah var, bu dış politika var ya, AKP’nin en başarılı olduğu alan(!) Elinizi vicdanınıza koyun.

CEMALETTİN KANİ TORUN (Devamla) – ...son zamanlarda yaptığı açılımlar ve anlaşmalar AK PARTİ siyasetinin Türk dış politikasında açtığı çığır, devrim niteliğindedir.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Irak’ta 1,5 milyon Müslüman öldü, Suriye’de 5 milyon insan mülteci oldu, Libya beşe bölündü. Allah var, bu konuda başarılısınız(!)

CEMALETTİN KANİ TORUN (Devamla) – Zira savunduğu mazlum halkların kalplerini kırmadan Filistin’e, Gazze’ye bir katkı sağlamak niyetiyle yapılan bu son anlaşma ileride sonuçları daha açık görülecek bir barış siyasetidir.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Öyle vallaha(!) Allah var, bu konuda başarılısınız(!)

CEMALETTİN KANİ TORUN (Devamla) – Biraz dinle de öğren arkadaşım.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Başarılısınız yani dış politikada(!) Amerika’yla düşman, Rusya’yla düşman...

BAŞKAN – Sayın Ağbaba, lütfen ama... Mütemadiyen, böyle, tacizde bulunuyorsunuz. Lütfen...

CEMALETTİN KANİ TORUN (Devamla) – İsrail’le ilişkilere bu açıdan bakıldığında, ülkemizin, bölgemizin geleceği açısından AK PARTİ’nin gerektiğinde bölgenin barış ve refahı için risk ve inisiyatif alabileceğinin de kanıtıdır.

Rusya’yla uçak krizi sonucu başlayan süreç her iki ülke ekonomisinin zarar görmesine yol açmış ve yapılan anlaşmalar sonunda krizin çözülmesi süreci başlamıştır. (AK PARTİ ve CHP sıraları arasında karşılıklı laf atmalar)

BAŞKAN – Arkadaşlar, lütfen... Bakın, kürsüde hatip var, lütfen hatibe saygılı olalım.

CEMALETTİN KANİ TORUN (Devamla) – Bildiğiniz üzere yarın Sayın Cumhurbaşkanımız Rusya lideri Putin’le bir telefon görüşmesi yapacaklardır. Rusya’yla düzeyli ilişkilerimiz ve birçok alandaki iş birliğimizin devam edeceğini ümit ediyoruz.

Yükselen ekonomisi, demokratikleşen siyaseti, uluslararası arenada artan prestijiyle ve son olarak Suriye krizinde gösterdiği insanlık dersiyile Türkiye, Avrupa Birliğinin ihtiyaç duyduğu bir ülke hâline AK PARTİ sayesinde gelebilmiştir.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Evet, bravo! Vallahi bravo! Suriye, Irak, Rusya, Amerika Birleşik Devletleri, İsrail...

CEMALETTİN KANİ TORUN (Devamla) - 3 Ekim 2005'ten bu yana Avrupa Birliğiyle başlatılan müzakereler hâlen devam etmektedir. Şu anda Türkiye Avrupa Birliğinin kendisinden beklediği kriterlerin birçoğunu karşılamıştır. Bunu Avrupa Birliği için değil, kendi demokrasisi ve refahı için yapmıştır. Özellikle son yapılan mülteci anlaşmasıyla Ege'de günlük 7 bin olan geçişler neredeyse sıfırlanmıştır. Geçen yıl 5 binin üzerinde mülteci bu geçişler sırasında hayatını kaybetmişti, bu anlaşma sayesinde yeni Aylan bebek vakaları olmayacak ve geçişler yasal göçe dönüşecektir.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Eskiden 15, 15 ölüyordu, şimdi 500, 500 ölüyor.

CEMALETTİN KANİ TORUN (Devamla) - Türkiye'ye bu anlaşma karşılığında vadedilen vize muafiyeti konusunda 72 kriterin 67'si gerçekleşmiştir. Bu konuda terörle mücadelemize zarar verecek hiçbir dayatmaya boyun eğmeyeceğiz. Kendi şehirlerinde meydana gelen bir terör olayı yüzünden aylarca olağanüstü hâl ilan edip özgürlükleri kısıtlayanların bize ders vermeye hakkı ve haddi yoktur. Ülkemiz 2002'den bu yana AK PARTİ hükûmetleriyle birlikte yalnız kendi bölgesinde değil, küresel ölçekte önemli bir siyasi, diplomatik, ekonomik aktör hâline gelmiştir. 2002'de 36 milyar dolar olan ihracatımız bugün 150 milyar dolarlara yükselmiş, ayrıca TİKA, Yunus Emre ve Yurtdışı Türkler Başkanlığı gibi yumuşak gücümüzün aracı olan kurumlar aracılığıyla da dış politika çalışmalarımızı yürütmekteyiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

CEMALETTİN KANİ TORUN (Devamla) - Dışişleri Bakanlığımızın dış temsilciliklerinin sayısı 228'e çıkmış ve ülkemiz her alanda olduğu gibi bu alanda da büyük başarılar elde etmeye AK PARTİ yönetiminde devam etmektedir, inşallah, daha sağlam adımlarla ilerleyecektir.

Hepinize saygılar sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Torun.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Baluken.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Sayın hatip konuşması esnasında “Suriye politikamızı eleştirenler...” dedi ki ben de Suriye politikasını eleştirdim kürsüden.

CEMALETTİN KANİ TORUN (Bursa) – PKK'ya sataştım ben, onlara değil.

BAŞKAN – Sayın Baluken, bunu sataşma olarak sayamayız.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Hayır, “Suriye politikasını eleştirenler...”

BAŞKAN – Sayamayız. Sizin şahsınızı ya da grubunuzu ilzam etti mi?

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Benim cümlemi bitirmemi bekleyin yani.

BAŞKAN – Olur mu öyle bir şey ya? Ben tutanakları isteyeyim.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Cümlemi bitirmedim ben.

BAŞKAN – Eğer şahsınıza ya da grubunuza yönelik...

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Hayır, ne diyecektim? Cümlemi bitirdim mi?

BAŞKAN – Sizin grubunuza ya da şahsınıza yönelik bir ithamda bulunduyorsa söyleyin.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Tamam, bir cümlemi bitirmemi bekleyin, sonra takdir edin.

BAŞKAN – Söyleyin, bitirin.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Ben daha birinci cümlemin arasına virgül koymadan engel çıkarıyorsunuz.

BAŞKAN – Tamam, tamamlayın cümlelerinizi.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Bu, ne kadar şartlandığınızı gösteriyor.

BAŞKAN – Hayır, şartlandığımı değil yani...

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Ya, bir dinleyin, ondan sonra takdir edin. Sayın hatip dedi ki: “Suriye politikamızı eleştirenler, eğer Esad’a karşı biz bir tavır geliştirmemiş olsaydık ‘Müslümanları katledenlerle ortak hareket ediyorlar.’ şeklinde bir eleştiri getireceklerdi.” dedi.

BAŞKAN – Evet, bunun neresi sizinle alakalı?

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Böyle bir tanımlama yaptı. Ben Suriye politikasını eleştiren grup başkan vekili olarak bu tarz bir tespiti...

BAŞKAN – Bu genel bir tespitti, genel bir yaklaşımdı. Ben buna ilişkin olarak tutanakları da istiyorum.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Bizi kastetmediğini sayın hatip ifade eder o zaman.

BAŞKAN – Tamam, tamam.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Çünkü Suriye politikasını eleştirirken tek bir noktadan değil, bütün Suriye ve Rojava’daki gelişmeleri değerlendirdi...

BAŞKAN – Sayın Baluken, zorlama bir şey yapmayalım lütfen. Ben tutanakları isteyeyim, varsa vereceğim söz.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Bir bakın siz.

BAŞKAN – Önerinin lehinde ikinci söz Ankara Milletvekili Ahmet Haluk Koç’a aittir.

Buyurun Sayın Koç. (CHP sıralarından alkışlar)

AHMET HALUK KOÇ (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum. Görüşülmekte olan önerge üzerinde söz aldım.

Öncelikle, bugün Diyarbakır’da hain terör saldırısında hayatını kaybeden polis memurumuza Allah’tan rahmet diliyorum; ailesine sabır, aziz milletimize de başsağlığı diliyorum.

Ülkemizin birlikte yaşama iradesine, halkımızın huzur ve refahına kasteden terör örgütüne destek olanları, kol kanat gerenleri, bugünkü düzeye eylem yapabilme cesaretine ulaşmada önünü açanları huzurlarınızda telin ediyorum, kınıyorum.

Değerli milletvekilleri, terörle mücadele nasıl bir partinin siyasi çıkarları doğrultusunda yürütülemezse dış politika da bir partinin siyasi çıkarları doğrultusunda şekillendirilemez, olgunlaştırılmaz, yürütülemez. Dış politika bütün ülkeler için geçerli. Herkes bazı kelimelerden alerji kapabilir ama dış politika millîdir. Dış politikalar, bu ülkede yaşayan herkesin ortak çıkarlarını savunan bir çizgide olmak zorundadır. Ve dış politikanın çıkarımından ortaya çıkan sonuçlar ülkede yaşayan herkesin geleceğiyle doğrudan ilintilidir.

Değerli arkadaşlarım, dış politika hamasetle, şovenizmle, süslü laflarla, iç piyasaya malzeme sunmak amacıyla yapılabilecek bir politika türü değildir. Dış politika rüyalar âleminde yaşayanlar, soğuk gerçek karşısında uyandıkları zaman, bedelleri kendileri değil, bütün milletin ödediği gerçeğiyle karşılaşılır.

Değerli arkadaşlarım -ifade ettim- dış politika iç politik ihtiyaçlara göre şekillendirilemez. Yapılan hatalara geleceğim. “Hadi bakalım, biz bir taş atalım. Allah kerim, yürüyelim, kervan yolda düzülür.” mantığıyla yürütülecek silsile politikası değildir dış politika. Dış politikanın tarihsel boyutu vardır, konjonktürel boyutu vardır -demin söylediğim gibi- her şeyden önemlisi millî eksenidir.

Değerli arkadaşlarım, Sayın Kılıçdaroğlu da bugün grup konuşmasında belirtti. Devletlerin daimî dostları, daimî düşmanları yoktur; devletlerin daimî çıkarları vardır, bu çıkarları korumak ve geliştirmek de hükûmetin görevidir. Tarihin binbir badiresinden süzülerek gelen birtakım kurallara maalesef Hükûmetiniz sırtını döndü. Yapılan iyi niyetli uyarılara, hiçbir siyasi beklenti olmadan, demin söylediğim eksen etrafında yapılan tüm uyarılara kulaklarınızı kapattınız, gerçeklerle yüzleşmek istemediniz. Ve daha da ileri gittiniz, oluşturduğunuz havuz medyalarıyla, algı oluşturma mekanizmalarıyla, bu uyarıları birer millî görev, birer siyasi görev olarak yapanları hain olarak ilan ettiniz, çarmıha gerdiniz, haysiyet cellatlığı yaptınız bu arkadaşlarımıza karşı. Maalesef bunları yaşadık ama gün geldi, katı gerçekler hepimizle buluştu.

Sayın Başkan, değerli arkadaşlarım; “stratejik derinlik” dendi bir dönem, hayaller âlemi bence, daha farklı da ifade edebiliriz. Yani, buradan kalktık, bugün cumhuriyetin temel değerleri üzerinden sürekli yıpratıcı, eleştirici, küçük görücü, hakir görücü politika oluşturan bir yayın organının da belirttiği gibi, gerçekten, yurtta sulh, dünyada sulh... “Bu, gerçekten önemli bir kavrammış.” deme noktasına geldi o yayın organı da bir köşe yazarı aracılığıyla.

Şunu söylemek istiyorum: İşin ehli olan, aldığı eğitim ve yıllara dayanan tecrübeleriyle sizi uyarmaya çalışanları monşerler olarak küçük gördünüz, onları önemsizleştirdiniz, toplum önünde itibarsızlaştırmaya çalıştınız. “Ey Moskova, ey Washington, ey Şam, ey Bağdat, ey Brüksel...” Bu “ey”le başlayan çok nutuk dinledik, hatırlıyorsunuz. Bu “ey”lerin sonunda aynı kahramanlık tınıları sonuç paragrafında çıkmadı; sonuç paragrafında tam tersine alınması gereken dersler gerçeği önümüzde dururken -benden önce konuşan çok değerli hatibin ifade ettiği gibi- aynı sözleri söylemeye, aynı hatalar üzerinden politika oluşturmaya savunmaya devam ediyorsunuz. Bugün yaşadığımız gerçekler de işin cabası.

Değerli arkadaşlarım, hiç özel şeylere girmeyeceğim. Çok konuşuldu, konuşuluyor da, bir sonraki araştırma önergesinin konusu da aynı, İsrail konusu, Rusya konusu.

Yine, bugün bir köşe yazarımızın dediği gibi, hani Nasrettin Hoca fıkrasında var, oradaki deyimiyse söylemiyorum ama “Biz bu halı niye karıştırdık?” noktasına geldi iş. Hani, usta ile şey giderken eşekle “Biz bu halı niye karıştırdık köyün girişinde?”, o noktaya geldi bugün politikamız. Yani, yapılanlar hakikaten ulusal çıkarlar bakımından, getirdiği ekonomik sıkıntılar bakımından, oluşturduğu Türkiye aleyhine bölgedeki dengeler bakımından hepimize ağır faturalar olarak çıkmaya başladı.

Bunlardan bir sonuncusu -belki değinilecek ama özetlemeye çalışayım- Avrupa Konseyi. Avrupa Konseyi, Türkiye’nin de kurucu üyesi olduğu, 47 üyeden oluşan bir demokrasi okulu, Sayın Abdullah Gül’ün dediği gibi. Birçok arkadaşım var, ben de 2007 yılından itibaren orada görev yapıyorum.

Sosyalist grupta da bana verilen önemli görevleri şu ana kadar ifa ettim ve Türkiye’yi de temsil ettim. Arkadaşlarımızla beraber kapalı toplantılarda da bulunduk, onlar da bilirler. Türkiye’de, burada ne söylüyor isek basın özgürlüğüyle ilgili, medya bağımsızlığıyla ilgili, güçler ayrılığı ilkesinin tahrip edilmesiyle ilgili, otoriterleşmeyle ilgili orada da aynısını söylüyoruz ama Türkiye’nin birlikte yaşaması bakımından, Kürt kardeşlerimizle birlikte eşit haklara sahip, eşit hukuku savunan, eşit hukuku paylaştan eşit cumhuriyet yurttaşları olmak yolunda ne eksikimiz varsa onun giderilmesinin meşru, açık zeminde -gizli kapaklı değil- Parlamentoda, bu milletin tanıklığında burada tartışılması gereğinin de altını çiziyoruz.

Teröre orada da karşı çıktık, burada da karşı çıkıyoruz; Sayın Küçükcan orada. Bütün konuşmalarımızda bunun altını özellikle çiziyoruz. Yani, Brüksel’de terör olduğu zaman, o Avrupa için terör; Ankara’da, İstanbul’da terör olduğu zaman, o terör değil. Böyle bir mantığı kabul etmek mümkün değil Batı gözünde. Buna da şiddetle karşı çıkıyoruz. Terörün insanlık suçu olduğunun, hiçbir siyasi kurum, kuruluş, kişi tarafından korunmaması gerektiğinin altını çiziyoruz.

Ve burada baktığımız zaman, Avrupa Konseyi, insan hakları, demokrasi, hukuk devleti, temel ilkeler; Türkiye darbe döneminden sonra 2004 yılında denetim sürecinden çıkmış... Sayın Çavuşoğlu’yla da birlikte çalıştık, başkan seçilmesine de sosyalist grupta da katkımız oldu karınca kararınca. Kendisi bunu değerlendirdi, değerlendirmede ama kendi grubundan daha çok imzayı toplayan bir arkadaşınızım o dönemde. Burada daha farklı yorumlar oldu, ben de cevap vermişim o zaman, o geride kaldı.

Baktığımız zaman, Türkiye 2004 yılında bu kurumda denetimden çıkıyor ve bugünkü uygulamalar karşısında, Türkiye 2017 Nisanında tekrar denetim altındaki ülke statüsüne girecek.

Değerli arkadaşlarım, bu eleştirileri ciddiye alın. Burada bir iç siyaset malzemesi yok, hatalarınız var. Hâlâ bundan sonra görüşülecek olan kanun tasarısı, bu hatalardan bir tanesi. Bunu, hiçbir demokratik süreçte, hiçbir demokratik organizasyona anlatamayız, anlatamazsınız, nitekim anlatamayacağız da. 17 Aralıktan sonra, belki, Konseyi Rusya gibi terk edeceğiz bize yaptırılan, yapılan, yapılacak olan muameleden sonra. Bu acılarla karşı karşıyayız. Bizi destekleyen Azerbaycan, Ukrayna, Gürcistan’ın iktidar partisi dışında, bir iki dost milletvekilinden başka tutacak dalmız yok orada. Bu gerçekleri saklayamayız, Avrupa’nın gözünden de saklayamayız. Bunlarla sizler de yüzleşmek zorundasınız.

Onun için, sayın vekilimin buradaki konuşmasının, gerçeklerle biraz daha uyumlu olmasını beklerdim. Türkiye’nin dış politikasıyla ilgili koalisyon görüşmeleri sırasında orada da görevliydim...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

AHMET HALUK KOÇ (Devamla) – ...bazı arkadaşlarımla beraber çok net ifade etmiştik, a’den z’ye değişmesi gerekir. Orada da itham edildik -itham değil, tartışmalar sırasında- ama bugün geldiğimiz noktada bazı yanlışlardan dönülüyor; dönülüyor ama hani, Nasreddin Hoca’nın fıkrasındaki gibi “Biz bu halı niye karıştırdık?” denilerek, faturalar üstlenilerek dönülüyor.

Umarım, bundan sonrasında daha sağlıklı, daha sağduyulu, daha birbirini okuyabilen ve iç politikanın dışında değerlendirilebilen, ulusal çıkarları önceleyen bir dış politikayı hep beraber yürütme şansımız olur.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Koç.

Önerinin aleyhinde ikinci ve son konuşmacı, Adana Milletvekili Talip Küçükcan.

Buyurun Sayın Küçükcan. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

TALİP KÜÇÜKCAN (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. HDP Grubunun verdiği Meclis araştırması önerisinin aleyhine söz almış bulunmaktayım.

HDP'nin, Türkiye'nin dış politikasına ilişkin verdiği grup önerisini dikkatle okudum. Önerge, bir sistematığı olmayan, somut verilere dayanmayan, bölgesel gelişmeleri doğru okumaktan yoksun iddialarla dolu.

Dış politikadaki gelişmeleri ve bunların bölgedeki yansımalarını ele alabilmek için olayların akışını hızlıca bir değerlendirmek gerekiyor, aksi hâlde dış politika analizleri ve eleştirileri havada kalacaktır. Türkiye'nin dış politikasının içinde yer aldığı ittifakları, uluslararası örgütleri ve bölgesel güç dengelerini etkileyen üç önemli gelişme yaşandı bu bölgede. Bu gelişmeleri anlamadan yapacağımız eleştirilerin çok fazla anlamı yok.

Bunlardan birincisi şu: Soğuk savaşın sona ermesiyle beraber iki kutuplu dünyadan tek kutuplu dünyaya doğru bir evrilme yaşandı. Bu dönemde içinde Türkiye'nin de olduğu bazı ülkeler yeni fırsat alanları yakaladı. Özellikle ideoloji ve güvenlik eksenli dış politika yerine daha rasyonel ve daha çıkarlara dayalı bir iş birliği, bir dış politika algısı oluşmaya başladı. Türkiye'nin belki de terk ettiği en önemli konulardan bir tanesi bu oldu. Soğuk savaş döneminin ideolojik ve güvenlik tehdidine dayalı dış politikasında ciddi değişimler yaşandı AK PARTİ döneminde özellikle.

İkinci önemli gelişme 11 Eylül 2001 olayları oldu. Amerika Birleşik Devletleri'ndeki terör saldırıları özellikle Orta Doğu'daki dengeleri değiştirecek ve uzun yıllar sürecek krizlerin, istikrarsızlıkların başlangıcı oldu. Bu noktada 11 Eylül olaylarını veya Charlie Hebdo gibi bazı saldırıları Müslümanların bir şekilde meşrulaştırdığını söylemek son derece yanlış bir yaklaşım olur; bu, Müslümanlar açısından bir bütündür. Bazı İslami hareketleri veya Müslümanları sanki bu hareketleri destekleyen, bu radikal örgütleri meşrulaştıran şekilde göstermenin yanlış olduğu kanaatindeyiz. 2003 Irak işgaliyle başlayan talihsiz süreç Irak'ta etnik ve mezhepsel fay hatlarını harekete geçirmiş, Türkiye, ABD işgaline bu dönemde ortak olmamış, yanı başındaki ve sınırındaki bu komşu ülkedeki gelişmelerden ister istemez etkilenmiştir.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ortak olmadıysa bizim sayemizedir, bizim; 1 Mart tezkeresi.

TALİP KÜÇÜKCAN (Devamla) – Bu da Suriye ve Türkiye'nin aldığı kararlar alakalı değildir, Irak'ın işgali Türkiye'nin taraf olmadığı, tercih de etmediği bir işgaldir. Bu ülkede mezhepsel ve etnik kimlikler üzerinden yeni bir Orta Doğu tasarlanmış ve kurgulanmıştır. Bunun faturasını Türkiye'ye, hele hele AK PARTİ'ye kesmek son derece yanlıştır.

Sevgili milletvekilleri, Şiilik, Sünnilik, Araplık, Kürtlük ve Türkmenlik üzerinden ayrışmanın ne kadar büyük risklerle bizi karşı karşıya bıraktığını sürekli hatırlattık ve sürekli gündeme taşıdık. O nedenle, AK PARTİ'yi ve AK PARTİ'nin takip ettiği dış politikayı mezhepçi olarak, etnik milliyetçi olarak tanımlamak son derece yanlıştır. ABD ve ona destek veren ülkelerin Irak'tan çekilirken arkalarında bıraktıkları kaosu faturasını Türkiye'ye kesmek, bölgesel dinamikleri görmemek ve dış politikadaki çoklu değişkenleri okuyamamak demektir.

Üçüncü önemli gelişme Arap Baharı olmuştur ya da Arap devrimleri süreci. Demokratikleşme, sivilleşme ve otoriter rejimlere son verme amacıyla Tunus, Libya, Mısır, Yemen ve Suriye'de halk hareketleri başlamıştır. Sivil hareketler yönetim ve rejim değişikliklerine yol açmıştır. Libya ve Suriye ise özellikle merkezi hükümetin güç kaybetmesinden dolayı, ne yazık ki, diğer ülkelerdeki gibi süreçlerin

dışında kalmıştır. Yani, özellikle Tunus'ta belirli bir istikrar sağlanmış ama ne yazık ki Suriye'de ve Libya'da bu gerçekleşmemiştir. Türkiye'nin bu konudaki duruşu açık ve netti; o zaman da netti, şimdi de net. Demokratikleşme ve insan haklarına dayalı, geniş kesimlerin temsiline imkân sağlayan meşruiyet arayışlarına Türkiye her zaman destek vermiştir. İşte, dış politikadaki belki de en önemli ilkelerimizden bir tanesi bu olagelmıştır. Ancak, bölgemizi yakından etkileyen gelişmeler önemli bir jeopolitik boşluk bırakmış ve oluşturmuştur ya da var olan jeopolitik boşluğu özellikle 2003'ten itibaren çeşitli devlet dışı aktörler ve örgütler doldurmaya başlamıştır ama bakın, Türkiye bu konuda son derece açık ve net bir tavır almıştır. Türkiye'yi bazı örgütlerle iş birliği, bazı çetelerle iş birliği içinde göstermek isteyenlere cevabımız şudur: Türkiye bu coğrafyadaki sıkıntıların başlangıcından itibaren Arap Ligi, İslam İşbirliği Teşkilatı ve BM girişimlerini tamamen desteklemiştir. Yani, devlet dışı sağda soldaki örgütlerin peşine düşmemiş, onlarla arasına ciddi mesafeler koymuş, özellikle radikal diye bilinen, terör örgütü olarak bilinenleri zaten ilk andan itibaren terör listesine almıştır.

Sevgili milletvekilleri, dolayısıyla, Türkiye ilkeli, tutarlı, ülke çıkarlarını önceleyen, Sayın Koç'un da söylediği gibi millî bir dış politikayı takip etmekte ve takip etmeye devam edecektir.

Araştırma önergesinin gerekçesinde yer alan iddialara baktığımızda bunların rasyonel temelden yoksun olduğunu görüyoruz. Bu, aslında, doğrudan bir algı yaratma çabasıdır. Türkiye bölgede oluşan jeopolitik boşluğu dolduran veya alanını genişleten gruplara, özellikle radikal ve toplumsal tabanı ve meşruiyeti sorgulanan hareketlere her zaman mesafeli durmuştur ve asla destek vermemiştir. El Kaide ve DAİŞ gibi gruplara ve oluşumlara ve bunların zararlarına ilk baştan itibaren dikkat çekmiş ve bunları terör listesine koymuştur. Bugün de zaten DAİŞ'le mücadele konusunda Türkiye mümkün olduğunca geniş bir katılım sağlamakta ve mücadele etmektedir.

Tabii, Türkiye sadece DAİŞ'le mücadele etmiyor. Bu coğrafyada DAİŞ gibi, PKK gibi, PYD gibi, YPG gibi başka terör örgütleri de var. Yani, silahların gölgesinde bu bölgeyi tasarlamak isteyenlere de Türkiye karşı çıkıyor ve onlarla da mücadelesine devam ediyor.

Bu noktada çok önemli bir konuya değinmek zorundayım. Sayın Baluken konuşmasının bir yerinde dedi ki: "Türkiye'nin Suriye politikasının en önemli handikabı, Türkiye'nin Kürtlere ilişkin statü reddi ya da Kürtlerin kazanacağı statüyü reddediyorlar." Kesinlikle öyle bir şey söz konusu değil. Bakın, Türkiye, bölgedeki ülkelerin toprak bütünlüğüne önem veriyor, toprak bütünlüğünün olmadığı ve parçalandığı, yeni yeni devletçiklerin ve grupların olduğu bir coğrafya istemiyor. Çünkü, biz her bölünmenin yeni bir kriz, yeni bir kaos olduğunu biliyoruz. Bu, bölgedeki Kürt kardeşlerimizin statü kazanmalarıyla ilgili bir mesele değil. Biz, Kürt kardeşlerimizin, yaşadıkları ülkelerde eşit vatandaş olarak yaşamaları arzusundayız ve bunu zaten sonuna kadar destekliyoruz. Kimlik kazanmaları, siyasi katılımında bulunmaları, eşit bir şekilde orada temsil edilmeleri bizim en büyük arzumuz. Biz kendi ülkemizde de zaten aynı süreçleri başlatmışız. O nedenle, Türkiye'nin bölgemizdeki Kürtlerin statü kazanmasına karşı olduğunu söylemek, sadece bir suçlamadan ibarettir ve hiçbir temeli, somut karşılığı yoktur, bunu ifade etmekte yarar görüyorum.

Türkiye'nin karşı olduğu nedir, biliyor musunuz sevgili milletvekilleri, sevgili meslektaşlarımız. Statünün dışında, Türkiye'nin hemen yanı başında eli silahlı bir örgütün DAİŞ'le mücadele adı altında etnik temizlik yaparak bir bölgesel güç olarak karşımıza çıkmasına Türkiye karşı. Bunun Kürtlerle alakası yok. Bu, bölgedeki dengeleri değiştirmek isteyenlerin bir planı, bizim karşı olduğumuz bu.

Burada, elbette İsrail’le ilişkilerin normalleşmesi konusu da gündeme geldi. Bakın, bizim, İsrail’le ilişkilerimizin normalleşmesi, Rusya’yla ilişkilerimizin normalleşmesinden daha doğal bir şey olamaz. Bizim bu ilişkilerimiz, birtakım haklı gerekçelerimizle gerginleştiği zaman muhalefet bizi çok eleştirdi. “Niye gerginleşiyorsunuz, niye Türkiye’yi yalnızlaştırıyorsunuz, niye izole ediyorsunuz?” denildi. Evet, şimdi de biz diyoruz ki: İşte, yeni ilişkiler kuruyoruz, normalleşiyoruz. E, bu defa da “Niye normalleşiyorsunuz?” diye bize yükleniyorlar. (HDP sıralarından gürültüler)

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Ya dün doğruydu ya bugün doğru; hangisi? İkisinden birisi yanlış ama.

TALİP KÜÇÜKCAN (Devamla) – Şimdi, asıl ikircikli olan budur, asıl ilkesizlik budur. Dün söylediklerinizin tamamen tersini söylüyorsunuz. İşte, biz de diyoruz ki: Hiçbir ülkenin bir başka ülkeyle ebediyen dostluğu ve düşmanlığı söz konusu olamaz, böyle bir şey mümkün değil. O nedenle, Türkiye’nin özellikle İsrail meselesinde 3 tane şartı vardı, birileri de diyor ki: “Niye yazılı bir belge yok?” Gerek yok ki, bütün dünya âlem biliyor, 6 milyar insana sorun, Obama da biliyor, Netanyahu da biliyor, İsrail’deki bütün medya organları da bunu yazdı çizdi zaten, bunun mektubunu getirmeye gerek yok ki.

Ve bakın, Gazze şehitlerinin 2010’da yapamadığını yapıyor Türkiye bugün. Gazze şehitleri 2010 yılında o yardımı götürememişti ama bugün kapılar açıldı, biz onların amaçlarını gerçekleştiriyoruz bugün. Türkiye’de AK PARTİ’nin yaptığı alkışlanması gereken bir hareket arkadaşlar, bunu bilin. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sipariş alkış bu kadar oluyor, kusura bakma.

TALİP KÜÇÜKCAN (Devamla) – Rusya ilişkileri de aynı şekilde. Biz -2015 yılı Kasım ayında Rusya’yla ilişkilerimiz gerginleşti- o günden bugüne kadar çok yapıcı bir dil kullandık, bugün de onun sonucunu alıyoruz, bundan daha doğal ve daha güzel bir şey olamaz ki. Aslında bunu sizin alkışlamanız lazım Türkiye ilişkilerini düzelttiği için.

Son olarak şunu dikkatinize sunmak istiyorum: Sayın Koç’la biz Avrupa Konseyi Parlamenterler Meclisinde beraber çalışıyoruz. Kendisine, özellikle terörle ilgili olarak orada bize verdiği destekten dolayı teşekkür etmek istiyorum ama diğer taraftan şunu da ifade etmek istiyorum çünkü bu çok önemli bir mesele bizim için: Avrupa Konseyi Parlamenterler Meclisinde kabul edilen rapor, 2017 Nisanıyla alakalı bir rapor değildir. Bu rapor, sevgili arkadaşlar, zaten 2017 yılında denetim komisyonundaki raportörler tarafından yazılması gereken bir rapor. 2017’de zaten verilecek, bu öne alınmış bir rapor değil. Bu anlamda, bir düzeltme yapmam gerekiyor: Sayın Koç burada farklı bir algı yaratmak istedi, bu doğru değil. Zaten bu süreç 2017 sonunda ortaya gelecek, Türkiye’nin karnesi ortaya konulacak ve değerlendirme yapılacak. Yani Türkiye, bu diyalog sonrası süreçte mi kalacak, yoksa diyalog sürecine tekrar mı indirilecek? Bu, 2017 sonunda zaten tartışılacak bir konu, doğal olarak bu takvim işliyor zaten. Bunu sanki öne almış gibi, sanki Türkiye’nin orada, dış politikada bir başarısızlığı varmış gibi sunmanın ben yanlış olduğu kanaatindeyim, burada doğruları konuşalım. AK PARTİ ve AK PARTİ Hükümeti, dün sürdürdüğü gibi bugün de millî dış politikasını sürdürecektir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

TALİP KÜÇÜKCAN (Devamla) – Dünyayla ve bölgesi ülkelerle barış içerisinde yaşamaya devam edeceğiz ve bunun gayreti içerisinde olacağız.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan...

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Sayın Başkan...

AHMET HALUK KOÇ (Ankara) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Bir saniye, sırayla söz verelim.

Sayın Koç önce sizin isminiz geçti, evet...

AHMET HALUK KOÇ (Ankara) – İsmimi zikrederek bir çarpıtma yaptığımı söyledi Sayın Küçükcan. Bunu tashih etmek istiyorum.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Koç.

İki dakika süre veriyorum.

Lütfen yeni bir sataşmaya meydan vermeyelim.

V.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

3.- Ankara Milletvekili Ahmet Haluk Koç'un, Adana Milletvekili Talip Küçükcan'ın HDP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

AHMET HALUK KOÇ (Ankara) – Sayın Başkan, teşekkür ederim.

Sayın Küçükcan'ı dinledim. Biraz daha yaşça büyüğüm, biraz daha parlamenter deneyimim var. Ben, çok faydacı siyaset gütmesini önermiyorum Sayın Küçükcan'a çünkü siyaset o katı gerçeklerle yüzleştiriyor adamı.

Siz de biliyorsunuz, benim söylediğim çok açık ve net, sizden önce de ben o Komisyonunda görev yaptım. Yani Türkiye, 12 madde üzerinde yoğunlaşan denetim sonrası yapması gerekenlerin 4'ünü ya da 5'ini yapabildi biliyorsunuz. Bu, doğal olarak gelecek ama Komisyondaki tartışmalar ve Genel Kurula gelmeden önceki tartışmaların ağırlık noktası Türkiye'nin hemen denetime alınması yönünde bir baskı oluşturdu, siz de hatırlıyorsunuz, ben bunu söyledim ve şunu da çok açık söyleyeyim: Basın özgürlüğü, yargı bağımsızlığı, otoriterleşme, temel hak ve özgürlüklerin geriletilmesi noktasında Cumhuriyet Halk Partili 4 üye de bu bağlamdaki tespitlere olumlu oy verdiler, sizin önerelerinize aleyhte oy verdiler ama Türkiye'nin kazandığı merhalenin her şeye rağmen geri götürülmesi için verilen önergeye Cumhuriyet Halk Partili 4 milletvekili de ret oyu verdi ve yanılmıyorsam 68-64 o önerge reddedildi. 4 Cumhuriyet Halk Partilinin oradaki oyunun önemini hatırlatıyorum. Hiç olmazsa hakkı da teslim edin.

Çok teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Baluken...

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, AKP Grubu adına konuşan sayın hatip ismimi de zikrederek ikiyüzlü politika izlediğimizi söyledi.

BAŞKAN – Buyurun.

Size de iki dakika süre veriyorum.

Lütfen, yeni bir sataşmaya meydan vermeyelim.

4.- Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken'in, Bursa Milletvekili Cemalettin Kani Torun'un HDP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında şahsına ve Halkların Demokratik Partisine sataşması nedeniyle konuşması

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Teşekkür ediyorum.

Değerli milletvekilleri, bakın, iki yıldır şunu söylüyoruz: Suriye’de Suriye’yi bölmeyi amaçlayan herhangi bir yapı ya da herhangi bir oluşumun desteklenmesiyle ilgili bir talep koymadık. Suriye’de, Suriye halklarının iradesini yansıtan, Rojava halklarının iradesini yansıtan, orada Kürt halkının iradesini yansıtan demokratik, federatif yapıyla doğru temelde ilişki geliştirilmesi gerektiğini söylüyoruz. Eğer Rojava’daki bu demokratik, federatif yapıyla doğru temelde bir ilişki geliştirilmiş olsaydı demokratik Suriye cumhuriyetine giden yolda Türkiye öncü pozisyonda olacaktı. Bugün böyle birçok küresel ya da bölgesel emperyal güçlerle bu tarz sorun alanlarına bulaşmamış olacaktı. Oradaki yapılar Türkiye’ye düşman değil, birçoğu zaten burada, sınırın bu tarafında akrabası olan insanlar; Kürtler için de öyle, Türkmenler için de öyle, Araplar için de öyle. Dolayısıyla, hâlâ Rojava’daki federatif yapıyı bir bölücülük gibi Türkiye halklarına yutturmaya çalışmaktan vazgeçin, yok öyle bir şey. Demokratik Suriye cumhuriyetine gidecek yol da, dediğim gibi, tüm Suriye’de yerel demokrasiyi geliştirecek olan bu bölgesel modellerden geçer, gidişat oraya. Biz istiyoruz ki, ülkemiz bu konuda yanlış yapmasın. Ama siz ısrarla yanlış yaparsanız maalesef bu ülkeyi felaketlerin eşiğine getirirsiniz.

Şimdi, bakın, İsrail ve benzeri gibi diğer hususlarda siz o konuyu iç siyaset malzemesi yaptığınız için, boyunuzdan büyük cümleleri kullandığınız için eleştiriyoruz zaten. Bütün cümleler ortada, “Benim dönemimde asla İsrail’le normalleşme olmaz, Mescidi Aksa’yı postallarıyla ezenlerle bizim bir işimiz olmaz.” diyen ben değilim herhâlde, AKP’nin genel başkanları, bu ülkenin Başbakanı, Cumhurbaşkanı. Değişti mi peki? Dün postallar Mescidi Aksa’da 35 kişiyi yine yaralamadı mı? Hâlâ Filistin halkının katliam tehdidi ortadan mı kalktı?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İDRİS BALUKEN (Devamla) – Yani bütün bunları iç siyaset malzemesi hâline getirerek seçim meydanlarında kullandığınızda bugünleri düşünmeniz gerekiyordu. Düşünmüyorsanız tabii ki bu çelişkileri önünüze getiririz. Tekrar bunların düzeltilmesi için bu önerge bir fırsattır diyorum.

Saygılar sunuyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Baluken.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN - Sayın Özel...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, sayın hatip konuşması sırasında “Dış politikayı eleştiren muhalefet partileri, biz iyi geçindiğimizde eleştiriyordu, bozduğumuzda eleştiriyor, yeniden eleştiriyor. Bu tavır ikircikli, tutarsız, ikiyüzlü tavidir.” diyerek grubumuza sataşmıştır, cevap hakkı istiyoruz.

BAŞKAN – Sizin grubunuzu kastederek...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Aynen.

Sayın Veli Ağbaba konuşacak.

BAŞKAN – Sayın Ağbaba, buyurun.

İki dakika süre veriyorum.

Lütfen yeni bir sataşmaya meydan vermeyelim.

5.- Malatya Milletvekili Veli Ağbaba'nın, Adana Milletvekili Talip Küçükcan'ın HDP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine sataşması nedeniyle konuşması

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; tabii, bu ortamda, dış politikayı hakikaten AKP Grubu sözcüleri açısından savunmak son derece önemli bir iş ve güç isteyen bir iş, yani bütün yanlışları bu kadar anlatabilmek hakikaten zor olsa gerek.

Şimdi, değerli arkadaşlar, CHP'yi suçlayanlara şunu söylemek istiyorum: Utanılmasa bunu da tek parti dönemine yoracaksınız, bunu da “İsmet Paşa yaptı.” diyeceksiniz. Hakikaten söylüyorum, bunu da İsmet Paşa'ya yorabilirsiniz.

Bakın, değerli arkadaşlar, 2002'de AKP iktidara geldiği zaman İran'la dosttuk, Irak'la dosttuk, Suriye'yle dosttuk, Libya'yla dosttuk, Mısır'la dosttuk, Rusya'yla dosttuk.

Şimdi, AKP iktidara geldi, diyor ki: “Biz Irak savaşında yer almadık.” O Irak savaşında yer almadıysa Türkiye, bu, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu sayesinde. (CHP sıralarından alkışlar)

Bakın, o Irak savaşında tezkereyi geçirmek için uğraştınız; 1,5 milyon Iraklı öldürüldü, yüz binlerce kadına tecavüz edildi. Kimin zamanında? AKP'nin zamanında. Yine, Suriye'yle dosttuk; Suriye'de 400 bin kişi ölmüş, 7 milyon kişi ülke içinde yer değiştirmiş, 5 milyon Suriyeli mülteci olmuş, “Bizim günahımız yok.” diyorsunuz. Suriye'de bugün kan akıyorsa, mezhebinden, etnik kimliğinden dolayı insanlar katlediliyorsa, sizin sayenizdedir. O terör örgütlerini hâlâ siz destekliyorsunuz.

El Nusra'ya “terör örgütü” demeyen sizsiniz. O El Nusra ki belli mezhepleri hedef gösterip çocukların ciğerini yiyen eli kanlı bir terör örgütüdür. Ona bile hâlâ “terör örgütü” diyemediniz. (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli arkadaşlar, Türkiye'de akan kanın da sorumlusu sizsiniz. Suruç'ta katledilen 33 insanın, Ankara'nın göbeğinde IŞİD militanları tarafından katledilen 101 masum insanın sorumlusu da sizsiniz.

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) – Yazıklar olsun!

VELİ AĞBABA (Devamlı) – İsrail'le ilgili söyleyeceğim bir iki şey daha var. “Eli kanlı” diyen sizsiniz, bugün dost olan sizsiniz, İsrail'e küfreden sizsiniz, bugün önünde eğilen sizsiniz. (CHP sıralarından alkışlar)

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) – Müfterisin, müfteri!

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Muş.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, hatibin yaptığı konuşma ortada; bizi kan dökmekle itham ediyor, Suriye'deki gelişmeleri bize bağlıyor. Onun için sataşmadan söz istiyorum.

BAŞKAN – Buyurun efendim.

Size de iki dakika süre vereceğim sataşmadan dolayı.

6.- İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un, Malatya Milletvekili Veli Ağbaba'nın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine sataşması nedeniyle konuşması

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bakınız, Suriye'de katliamlardan bahsedildi, doğru, Suriye'de 400 bin insanın bir katili var. Ama bakın o katille birilerinin de fotoğrafı var. Fotoğrafını görüyor musunuz? (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Bak, iyi bak iyi! Ağbaba, görüyor musun?

VELİ AĞBABA (Malatya) – Görüyorum Sayın Muş, görüyorum.

MEHMET MUŞ (Devamla) – İkincisi, bakın değerli milletvekilleri, şu elimdeki CHP'nin Cizre raporu, görüyor musunuz, sitenizde var.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Ortak bakanlar kurulu!

İBRAHİM ÖZDİŞ (Adana) – Katil dediğinizle yatlarda fotoğraflarınız...

MEHMET MUŞ (Devamla) - Açıyorsunuz, 3'üncü sayfasında ne yazmışlar, bakın... Terörle mücadele ediyoruz her gün. O eli kanlı terör örgütünü şehir merkezlerinden temizliyorken CHP'nin oraya heyet gönderip yaptığı açıklama: "Cudi, Sur, Nur ve Yafes Mahallelerinde sivil vatandaşların yaşam alanları ağır silahlar, tanklar ve uçaksavarlar ile orantısız güç kullanılarak yerle bir edilmiş durumdadır." (CHP ve HDP sıralarından gürültüler)

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Yalan mı, bunlar yalan mı? Bunların hangisini yapmadınız?

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Yapmadınız mı? Yapmadınız mı? Hepsini yaptınız.

MEHMET MUŞ (Devamla) – Değerli milletvekilleri, bu ifadelerin aynısını kim kullandı, biliyor musunuz?

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Tümünü yaptınız, tümünü! Ben gittim, tümünü yaptınız!

MEHMET MUŞ (Devamla) – Macar asıllı Hollanda Milletvekili Türkiye Raportörü Kati Piri de kullandı. Bir tarafta CHP'nin raporu, öbür tarafta Kati Piri'nin raporu.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Tümünü yaptınız! Bodrumlarda ölenlere ne diyeceksiniz?

MEHMET MUŞ (Devamla) – Şimdi gideceksiniz, gözlerinden ağır yaralanan o Binbaşıya orantısız gücün ne olduğunu anlatacaksınız. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Bodrumlarda ölenlere ne diyeceksiniz, bodrumlarda! İnsanlığa karşı suç işlediniz, insanlığa karşı!

MEHMET MUŞ (Devamla) – Hiç kusura bakmayın, o şehitlerin ailelerine orantısız güç neymiş, anlatacaksınız. Kusura bakmayın!

Şehirlerde egemenlik alanı kurmaya çalışan terör örgütüne karşı ne yapacak, ne yapacak Silahlı Kuvvetler? Terör örgütüne karşı, karşılık neyse o verilir.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Sivilleri mi öldüreceksiniz, halkı mı katledeceksiniz? Tankla mı saldıracaksınız, havanla mı saldıracaksınız?

MEHMET MUŞ (Devamla) – O açıdan değerli milletvekilleri, terör örgütlerine "terör örgütü" denir, Türkiye'dekine "terör örgütü" denir, ona karşı yapılan mücadele de terörle mücadeledir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Yargılanacaksınız! Yargılanacaksınız!

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özel.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – İnsanlık yargılayacak sizi, insanlık!

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Grup Başkan Vekili Mehmet Muş konuşmasında “Katille fotoğraf çektirenler var.” deyip Cumhuriyet Halk Partili milletvekillerinin fotoğrafını göstererek....

MEHMET UĞUR DİLİPAK (Kahramanmaraş) – Yalan mı, yalan mı? Söyle!

VELİ AĞBABA (Malatya) – Katile kim gitti, katile? Katile kim gitti? “Kardeşim!”

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – ...o katliamdan Cumhuriyet Halk Partisinin sorumlu olduğunu söyledi. Grup adına cevap hakkı kullanacağız.

BAŞKAN – Buyurun, iki dakika süre veriyorum.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Mahmut Tanal...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Tanal. (CHP sıralarından alkışlar)

7.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine sataşması nedeniyle konuşması

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Değerli Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla, hürmetle selamlıyorum.

Tabii, fotoğraflardan ziyade şimdi ben size resmî bir evrak okuyacağım. Dikkatle dinleyelim. Kimin hangi terör örgütleriyle ne iş birliği yaptığını okuyorum:

NİHAT ÖZTÜRK (Muğla) – Fotoğraf ne olacak? Fotoğrafa gel!

MAHMUT TANAL (Devamla) – Adana Cumhuriyet Başsavcılığı, (2016/4856) numarasıyla, 16/5/2016 tarih...

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Geç onları, geç! Oradan sana eklemek çıkmaz! (AK PARTİ ve CHP sıraları arasında karşılıklı laf atmalar)

MAHMUT TANAL (Devamla) – “Şüpheli Önder Sığırcıkıoğlu’nun ifadesinde, alındığı sırada, geçen dava konusu olayın, eylemin tüm ayrıntılarını, kurumsal hiyerarşiyi...” (AK PARTİ ve CHP sıralarından karşılıklı laf atmalar, gürültüler ve birbirleri üzerine yürümeler)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen... Sayın milletvekilleri... (AK PARTİ ve CHP sıralarından karşılıklı laf atmalar, gürültüler ve birbirleri üzerine yürümeler)

Tamam, herkes yerine otursun. (AK PARTİ ve CHP sıralarından gürültüler)

Arkadaşlar, oturun. (Gürültüler)

Tamam, siz devam edin Sayın Tanal.

MAHMUT TANAL (Devamla) – Efendim, sükûneti sağlamadan nasıl devam edebilirim?

BAŞKAN – Tamam devam edin, sessizlik var.

Oturun, herkes yerine otursun.

Buyurun Sayın Tanal, size bir dakika süre ilave ediyorum.

MAHMUT TANAL (Devamla) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

“Şüpheli Önder Sığırcıkıoğlu denilen kişi MİT’in personeli. Bu kişinin alınan ifadesinde, tüm ayrıntıları vâkif olduğunuz üzere, eylemin kurumsal hiyerarşi, disiplin içerisinde yapıldığını, bu nedenle hiyerarşi içerisindeki isimlerin, makamların açıklamasını –dikkatlice altını çiziyoruz- Başbakan, Dışişleri Bakanı, MİT Müsteşarının bu eylemlerde doğrudan sorumlu olduklarını, eylemin onların talimatıyla gerçekleştirildiğini söyleyerek bu doğrultuda ifade...” Alın, size kapı gibi belge, kapı gibi belge! Kim bu belgedeki? Bu belge ne? Bakın, bu belge, aynı zamanda... Albay Harmuş vardı, Harmuş, kamptan kim kaçırdı?

NİHAT ÖZTÜRK (Muğla) – Paralelcidir onlar, paralelci!

MAHMUT TANAL (Devamla) – MİT ile Suriye istihbaratı birlikte kaçırdı, belgesi burada.

NİHAT ÖZTÜRK (Muğla) – Ya, bırak bu işleri, boş işler onlar!

HİLMİ BİLGİN (Sivas) – Yazık ya, bir de hukukçu olacaksın!

MAHMUT TANAL (Devamla) – Kimin talimatıyla yaptınız? Bunu kimin talimatıyla yaptınız? Başbakanın talimatıyla, MİT'in talimatıyla. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Karar mı o, karar mı?

NİHAT ÖZTÜRK (Muğla) – Senin ifaden mi Tanal o?

MAHMUT TANAL (Devamla) – Bakın, bu kimin? Bakar mısınız, burada Cumhurbaşkanı ile Esad birlikte.

NİHAT ÖZTÜRK (Muğla) – E, ne olmuş?

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Ne zaman, ne zaman? Tarihini söyle, tarihini.

MAHMUT TANAL (Devamla) – Ailecek gitmişlerdi, pikniğe gitmişlerdi, Bodrum'da kamp yapmışlardı, aile dostları... Fotoğrafla bakın, al sana belge, al sana belge!

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Ya, ifade tutanağına belge diyorsun be! Bir de hukukçu olacaksın!

NİHAT ÖZTÜRK (Muğla) – O karar mı, ifade mi kardeşim, o ne? İfade mi, ne o?

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Ya, Tanal, bir de hukukçu olacaksın be!

MAHMUT TANAL (Devamla) – Değerli arkadaşlar, bakın, terör örgütleriyle hukukun, fiilen, kapı gibi, resmî evrak değerli kardeşlerim.

NİHAT ÖZTÜRK (Muğla) – Ne gösteriyorsun sen bize, ne anlatıyorsun?

MAHMUT TANAL (Devamla) – Daha devam ediyorum: Tevhid Selam örgütünün dosyasında Esad ile Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın konuşmaları var, mektupları var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

NİHAT ÖZTÜRK (Muğla) – Senin ifaden mi o?

MAHMUT TANAL (Devamla) – Bakın, Esad ile Recep Tayyip Erdoğan Tevhidi Selam dosyasında mektuplaştı. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

MUSTAFA AÇIKGÖZ (Nevşehir) – Rapor ne oldu, rapor, rapor?

BAŞKAN – Sayın Tanal, buyurun yerinize, süreniz bitti.

MAHMUT TANAL (Devamla) – Bir dakika ilave edecektiniz.

BAŞKAN – Onu da ilave ettim, farkında değilsiniz.

Buyurun.

MAHMUT TANAL (Devamla) – Yani şu ismi tanıyor musunuz? (AK PARTİ sıralarından sıra kapaklarına vurmalar)

BAŞKAN – Sayın Tanal, lütfen...

Sayın grup başkan vekilleri, bakın, disiplin uygulayacağım.

MAHMUT TANAL (Devamla) – Şu belge... Şu belgeyi görüyor musunuz? (CHP sıralarından alkışlar, AK PARTİ sıralarından gürültüler)

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Ayıp be, ayıp!

BAŞKAN – Arkadaşlar, lütfen...

MAHMUT TANAL (Devamla) – Değerli arkadaşlar, devletler hukukla yaşar.

BAŞKAN – Sayın idare amirlerini çağırmak durumunda kalacağım Sayın Tanal, size yakışmıyor, lütfen...

MAHMUT TANAL (Devamla) – Efendim, bakın, siz sükûneti sağlayacaksınız.

BAŞKAN – Sayın Tanal, yakışmıyor bu yaptığınız. Buyurun. Yakışmıyor ama. Bir saattir orada duruyorsunuz. Buyurun oturun lütfen yerinize! (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

Ben sizi oraya oturtmakla da mükellefim, buyurun.

Sayın milletvekilleri, lütfen herkes bir yerine otursun.

NURETTİN YAŞAR (Malatya) – Sayın Başkanım...

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Bir saniye, söz vereceğim.

NURETTİN YAŞAR (Malatya) – Sayın Başkan, kayıtlara geçsin diye söylüyorum. Bu arkadaş paralel çantacıdır, ucuz bir çantacıdır, çanta taşır; parça başı iş yapar, paralelle iş birliği yapar.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen...

İç Tüzük'ün 65'inci maddesinde Genel Kurulda söz kesmek, şahsiyatla uğraşmak ve çalışma düzenini bozucu hareketlerde bulunmak yasaklanmıştır. Görüşmelerin sağlıklı ve verimli yürütülebilmesi, gerginliklere sebep olunmaması için tüm milletvekillerimizin konu dışına çıkmaması, temiz bir dil kullanması ve şahsiyatla uğraşmamasını özellikle istirham ediyorum. Bu Genel Kurulda bu milletin onurunu taşıyan, bu Mecliste görev yapan tüm milletvekili arkadaşlarımızın bu azami hassasiyete dikkat etmesi gerektiğini ifade etmek istiyorum.

Yine, özellikle yargıdaki meselelerle ilgili Anayasa'mızın 138'inci maddesinin de dikkatle bir kez daha okunmasını istirham ediyorum. Herkesin kullanacağı dili çok iyi bir şekilde tespit edip karşılığının da nereye varacağını düşünerek kullanması lazım diye düşünüyorum. Dolayısıyla hepinizden özellikle istirhamım, lütfen burada bu milletin onuruna yakışır, bu Meclisin mehabetine yakışır tarzda bir usulde Meclisi idare edelim, yönetelim ve hep birlikte bu millete hizmet edelim diyorum.

Teşekkür ediyorum.

Sayın Bostancı...

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Tanal, yapmış olduğu konuşmada yüz binlerce sivilin katili olan Esad'la o dönem AK PARTİ'nin Genel Başkanı olan Sayın Erdoğan'ı aynı resim içerisinde göstererek, tarihinden, zamanından çarpıtarak farklı bir imaj ve algı yaratmak istemiştir. Bu, açık bir sataşmadır, bu çerçevede 69'a göre söz istiyorum.

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun efendim.

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan, kime sataşılıyor da Naci Bey söz istiyor?

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Cumhurbaşkanlığı sözcüsü mü?

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Genel Başkana, AK PARTİ'nin Genel Başkanına.

BAŞKAN – Sayın Genel Başkanı, Başbakanı da ifade etti, Cumhurbaşkanını, hepsini ifade etti Sayın Tanal.

LEVENT GÖK (Ankara) – Neden dolayı sataşmadan söz veriyorsunuz?

BAŞKAN – Buyurun efendim, sataşmadan dolayı iki dakika söz veriyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

LEVENT GÖK (Ankara) – Yani, Recep Tayyip Erdoğan’ı savunmak Naci Bey’e mi kalmış, olur mu öyle bir şey?

VELİ AĞBABA (Malatya) – İstedikleri zaman Genel Başkan, istedikleri zaman Cumhurbaşkanı!

MEHMET MUŞ (İstanbul) – O zaman Genel Başkandı.

8.- *Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı’nın, İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal’ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisi eski Genel Başkanına sataşması nedeniyle konuşması*

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar...

Sayın Gök, gösterilen resim Sayın Erdoğan’ın AK PARTİ’nin Genel Başkanı ve Başbakan olduğu döneme aittir.

LEVENT GÖK (Ankara) – Naci Bey, size dönük sataşma var mı ki ortada?

MEHMET NACİ BOSTANCI (Devamla) – Buradaki sataşma AK PARTİ’ye yönelik, onun Genel Başkanına ve Başbakana yönelik bir sataşmadır.

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan, taraflı davranıyorsunuz. Buradan istendiği zaman söz vermiyorsunuz, oradan istendiği zaman söz veriyorsunuz, olmaz öyle şey.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Devamla) – Evet, biz Esad’la bir dönem dosttık, Esad’la dosttık arkadaşlar çünkü Esad, babası zalim Hafız’ın yerine gelmiş, daha demokratik bir Suriye vadetmişti, biz de cesaretlendirdik. Komşumuz, oradaki insanlar daha özgür yaşayacaklar. Bize zaman zaman diyorlar ya “Siz mezhebe göre davranıyorsunuz.” Hayır, Esad yine kendi mezhebindeydi ama demokratik bir Suriye vadetti, cesaretlendirdik. Yanlış mı yaptık? Hayır. Ne zamanki Esad bu vaatlerinden vazgeçti, Suriye’yi bir cehenneme çevirdi, biz de Esad’ın karşısına çıktık. AK PARTİ’nin tek bir referansı var: Zalimlik, zalimlik, mezhep filan değil; Esad zalim olduğu için karşısına çıktık. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Sayın Tanal bunları bilmiyor mu? Tabii ki biliyor ama gelip burada bir resim göstererek çarpıtma yapacağını zannediyor. Sayın Tanal bunun için uğraşabilir ama millet neyin ne olduğunu gayet iyi biliyor. Gelip burada mahkeme kararı gösteriyor Sayın Tanal. Gelse, o kadar çok mahkeme var ki Türkiye’de yaşanan, bugün insanların acıyla bahsettiği, kapı gibi mahkeme kararı diye benim de Sayın Tanal’a göstereceğim birçok mahkeme kararı var.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Onunki ifade tutanağı.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Devamla) – Yargı üzerine bu kadar çok konuşuyoruz, yargıyı tartışıyoruz, sonra da gelip sanki hakikatin karinesiymiş gibi kullanmaya kalkışmak bütün bunları tekzip etmektir. Tutarlı olalım.

Saygılarımla.

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – O ifade tutanağıymış Başkanım.

BAŞKAN – Birleşime beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 18.44

DÖRDÜNCÜ OTURUM**Açılma Saati: 18.51****BAŞKAN: Başkan Vekili Ahmet AYDIN****KÂTİP ÜYELER: Mücahit DURMUŞOĞLU (Osmaniye), Elif Doğan TÜRKMEN (Adana)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 108’inci Birleşiminin Dördüncü Oturumunu açıyorum.

VIII.- ÖNERİLER (Devam)*A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)*

2.- HDP Grubunun, Grup Başkan Vekili Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken tarafından, Türkiye’deki iç ve bölgesel siyasal alandaki olumsuz sonuçların açığa çıkarılması ve ilkeli bir dış politikanın oluşturulması amacıyla 28/6/2016 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin, Genel Kurulun 28 Haziran 2016 Salı günü birleşiminde sunuşlarda okunmasına ve ön görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi grup önerisini oylarınıza sunuyorum...

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Karar yeter sayısı...

BAŞKAN – Karar yeter sayısı arayacağım.

Kabul edenler... Kabul etmeyenler...

Elektronik cihazla yapacağız.

İki dakika süre veriyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – Karar yeter sayısı vardır. Öneri reddedilmiştir.

Şimdi Cumhuriyet Halk Partisi Grubu’nun İç Tüzük’ün 19’uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım:

3.- CHP Grubunun, Ankara Milletvekili Gülsün Bilgehan ve arkadaşları tarafından, Türkiye’nin dış ilişkilerinde bazı ani değişikliklerin nedenlerinin açıklanması, bugüne kadar süregelen uygulamaların yol açtığı zararların boyutlarının ortaya konulması ve bundan sonra izlenecek dış politikanın ana hatlarının belirlenmesi amacıyla 28/6/2016 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin, Genel Kurulun 28 Haziran 2016 Salı günü birleşiminde sunuşlarda okunmasına ve ön görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

Sayı: 189

28/6/2016

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulunun 28/6/2016 Salı günü (bugün) yaptığı toplantısında siyasi parti grupları arasında oy birliği sağlanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük’ün 19’uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Levent Gök

Ankara

Grup Başkan Vekili

Öneri:

Ankara Milletvekili Gülsün Bilgehan ve arkadaşları tarafından “Türkiye’nin dış ilişkilerinde bazı ani değişikliklerin nedenlerinin açıklanması, bugüne kadar süregelen uygulamaların yol açtığı zararların boyutlarının ortaya konulması ve bundan sonra izlenecek dış politikanın ana hatlarının belirlenmesi” amacıyla 28.6.2016 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırma önergesinin (690 sıra no.lu) Genel Kurulun bilgisine sunulmak üzere bekleyen diğer önergelerin önüne alınarak 28.6.2016 Salı günlü birleşimde sunuşlarda okunması ve görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grup önerisi lehinde ilk söz Ankara Milletvekili Ayşe Gülsün Bilgehan’a aittir.

Buyurun Sayın Bilgehan. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakikadır.

AYŞE GÜLSÜN BİLGEHAN (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın milletvekilleri, Türkiye’nin dış ilişkilerindeki bazı ani değişikliklerin nedenlerinin açıklanması, bugüne kadar süregelen uygulamaların yol açtığı zararların boyutlarının ortaya konulması ve bundan sonra izlenecek dış politikanın ana hatlarının belirlenmesi amacıyla, Anayasa’nın 98’inci, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü’nün 104 ve 105’inci maddeleri gereğince, Meclis araştırması talebiyle ilgili olarak CHP Grubu adına söz aldım. Sizleri saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, son altı yılda Türk dış politikasındaki sert dönüşleri, ani değişiklikleri, kaybettiklerimizi, bekleyip de kazanamadıklarımızı, dünyada uğradığımız itibar kaybını anlatmak için on dakikam var. Ama geriye giden bu süreci hep birlikte, anbean, hayretle yaşadık. Söze, sade bir vatandaşın sorusuyla başlıyorum: “Madem başladığımız noktaya dönecektik, ülkeyi her türlü maceraya kim, neden sürükledi? Son altı yılda dünyada ne kazandık, ne kaybettik?” Bu sürenin, iktidar döneminin yarısı olduğunu hatırlatıyorum.

Bu sabah Türkiye ile İsrail arasında bir mutabakat metni imzalandı. Oysa, 2 ülke arasındaki ilişkiler daha İsrail’in kurulmasıyla başlamıştı. Bundan altı yıl öncesine kadar Türkiye, Orta Doğu’da hem İsrail hem Arap ülkeleriyle eşit ilişkiler sürdürebilen ve Filistin halkının onurlu savaşını destekleyen tek ülke özelliğini koruyordu. Bir anda Mavi Marmara krizi çıktı. 10 vatandaşımız öldü, bütün dengeler değişti, İsrail’le ilişkilerimiz koptu. “...”(x) gibi büyük laflar edildi. Bölgedeki hakem konumunu kaybettiğimiz gibi, krizin sadece turizm sektöründeki olumsuz yansımalarının mali boyutu 5 milyar doları buldu.

Bugün imzalanan anlaşmanın ekonomik getirilerinin olacağı düşünülebilir. Akdeniz’deki doğal gaz potansiyeli her ülke için de çekicidir. Ama kimse daha fazlasına kanmasın. İsrail, Türkiye’ye kendi kontrolü altında Gazze’ye Aşdod Limanı’ndan yardım yapma izni vermiştir. E, zaten daha önce de bu hak vardı. Ablukanın kalkması ise söz konusu değildir. İsrail tutumunu ancak kendi seçmenlerinin iradesiyle değiştirecektir. Unutmayalım ki, onlarda da bir zamanlar barışa inanan ve bu uğurda hayatını kaybeden İzak Rabin gibi devlet adamları vardı.

Rusya’yla aramızda yaşananlarsa gerçekten şaka gibi. Yine angajman kuralları, “Emri bizzat ben verdim.” gibi büyük sözlerle sınırda bir Rus uçağının düşürülmesi devlet politikası olarak sahiplenildi. Ancak Rusya’nın bir pilotunun öldürülmesini çok da ciddiye aldığı kısa sürede anlaşıldı. Onlar bunu bir şaka olarak almadılar, neredeyse bütün ilişkilerimizi anında kestiler. Krizin Türkiye’ye, özellikle

(x) Bu bölümde hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edilmiştir.

turizm, inşaat ve gıda sektörüne faturası 10 milyar doları bulabilir. Ayrıca, Türkiye bölgedeki askeri hava gücünü de yitirdi. İsrail’le girişilen normalleşme süreci bu ülke ile ne zaman başlayacaktır, belli değil. Cumhurbaşkanı Erdoğan’ın Rusya Devlet Başkanı Putin’e yazdığı mektupta öldürülen pilotun ailesine “kusura bakmasınlar” demesi krizin çözülmesine yetecek midir? Dünyanın gözü önünde özür dileyen, mahcup olan kim olmuştur? Özür dilenmesi gereken aslında bizim vatandaşlarımız değil midir? (CHP sıralarından alkışlar)

Gelelim Avrupa Birliğiyle ilişkilerimize. 2005’te başlayan üyelik müzakerelerinin on yılda bir arpa boyu bile ilerlemediği konusuna girmeyeceğim ama şu son günlere kadar gündemde olan, vatandaşlarımıza Avrupa topraklarında serbest dolaşım izni sağlayacak olan AB-Türkiye Dzensiz Göçmen Girişi ve Geri Kabul Anlaşması ne oldu? Büyük başarı olarak imzalanan, mülteci hukuku açısından sakıncalı görünerek çok da eleştirilen bu anlaşmayla ne kazandık? Mültecilerin daha iyi yaşamaları için AB tarafından verilecek 6 milyar euroluk destek geldi mi? Vizesiz Avrupa rüya olmaya devam ediyor. Tek teselli, son üç ayda Ege’de kaçak göçün azalması ve ölüm olmamasıdır. Ama, şu soruları soruyoruz: Ülkemizde ne kadar göçmen hangi şartlarda yaşamaktadır? Yurt dışından gelen heyetlere gösterilen örnek kamplar dışındaki gerçek nedir? Gittikçe ağırlık kazanan bir kuşkuyla da belirtmeliyim. Acaba, hakikaten, ülkemizde 3 milyon Suriyeli sığınmacı var mı? Çünkü, bu soru gittikçe daha fazla sorulmaya başlandı.

Değerli milletvekilleri, Arap Baharı başladığında demokrasi arayışındaki ülkelerin model aldığı tek ülke Türkiye’ydi. Türk televizyon dizilerinin bile devrimleri tetiklediği konuşuluyordu. İslam dünyası, bir temsilcisinin AB üyesi olacağı günleri umutla bekliyordu. Ne hazindir ki bizde laiklik ilkesi tartışılmaya açılırken onlar din ile devlet işlerinin ayrılması gerektiğini dile getirmeye başladılar. (CHP sıralarından alkışlar)

İngiltere’de “AB’den çıkalım.” diyenlerin kazandığı referandum sürecinde kampanya yürüten iki tarafın da Türkiye’nin AB üyelik hedefinin getireceği olumsuzlukları gündeme taşıması bir dış politika başarısı olarak görülebilir mi? Adaylık süresince en büyük destekçimiz olan İngiltere, hangi nedenlerle bizden vazgeçmiştir?

1963 Ankara Antlaşması’nın imzalarının atıldığı gün dönemin Avrupa Ekonomik Topluluğu Komisyonu Başkanı Profesör Hallstein’in sözlerini hatırlayalım, şöyle demiş: “Türkiye, Avrupa’nın bir parçasıdır. Bunu bu ülkede her attığımız adımda karşılaştığımız Atatürk’ün güçlü kişiliğinin Türk toplumunda bıraktığı izlerden anlıyoruz. Bu hareketin tarihte bir benzeri yoktur. Hatta, biz burada, gerçekleştirmek istediğimiz Avrupa Birliğinin en modern şekliyle uygulandığını görüyoruz. Bu aydınlık, akılcı, gerçekçi duruş; bilime verilen önem; gelişmeye, ilerlemeye yönelik bizim fikirlerimizin mükemmel bir uzantısı olarak görülüyor. Türkiye ile Avrupa’nın askerî, siyasi ve ekonomik olarak birbirine bağlanmasından daha doğal ne olabilir ki.” Ne kadar şaşırtıcı sözler değil mi? Anlaşılan 1963’ten beri her iki taraf da çok değişmiş.

Geçen hafta 1949’dan beri kurucu üyesi olduğumuz Strazburg’taki Avrupa Konseyinde Türkiye’de demokratik kurumların işleyişi üzerine düzenlenen rapor görüşülürken aslında bu sorunun cevabını aldık. Haluk Koç ve heyet başkanımız Talip Bey de biraz önce bu konudan bahsettiler. Ben onların dışında, onlardan daha önce Avrupa Konseyi heyetinde yer alıyordum.

2000’li yılların başında bu Mecliste iktidar, muhalefet birlikte kabul ettiğimiz demokratikleşme paketleri, Anayasa madde değişiklikleri, “ışkenceye sıfır tolerans” söylemleriyle denetimden çıkmıştık. Geçen hafta on yılda ülkenin ileriye değil, geriye gittiği vurgulandı. Terörle mücadelenin

her türlü baskıya kılıf gösterilmesi, yargı ve basın özgürlüklerinin kısıtlanması önemli demokrasi eksiklikleri olarak gündeme geldi. Ama biliyor musunuz en büyük tepkiyi Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın kadınlarla ilgili söylediği sözler çekti. Meclis Boşanma Komisyonunun taslak raporunun önerileriyle aile planlaması, çocuk yapmayan kadınlara suçlamalar dikkatle ve dehşetle izlendi. Ha, tabii, tam biz o raporu konuşurken Sınır Tanımayan Gazeteciler örgütü temsilcisinin de bulunduğu 3 aydının tutuklanması da kimin işine yaradı, bilemiyorum.

Evet, iktidar partisi yapılan her eleştiriye “Ama yüzde 50 oyumuz var.” diye karşılık veriyor. Bu yanıt, karşıda da bir yüzde 50'nin olduğunu gösteriyor. Bu ülkede birlikte, huzur içinde yaşamak istiyoruz. Bu Mecliste Hükûmetin uygulamalarını çoğunluk ve muhalefet partileri olarak inceleyebilmeliyiz. Biz, seçilmiş milletvekilleri olarak yürütmeyi denetleme görev ve sorumluluğumuzu üstlenebiliriz. Yurt dışındaki heyetlerde farklılığımızı koruyarak ülke çıkarları için gösterdiğimiz dayanışmayı neden burada gösteremiyoruz?

Verdiğimiz soru önergelerine baştan savma cevaplar veriliyor. Buradaki kürsü konuşmaları etkisiz kalıyor. Dışişleri Bakanlığının yetkin elemanları saf dışı bırakılıyor. İşte bu nedenlerle, bunları konuşabilmek için bir araştırma komisyonu kurulmasını önerdik ama sonucu biraz sonra göreceğiz.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Baluken.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – İç Tüzük 60'a göre bir söz talebim var.

BAŞKAN – Şimdi fark ettim.

Sistemi açıyorum, bir dakika süre veriyorum.

Buyurun.

VI.- AÇIKLAMALAR (Devam)

22.- *Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken'in, sosyal medya üzerinden Halkların Demokratik Partisi Eş Başkanının şahsında tüm seçmenlerine hakaret eden Ağrı Valisini kınadıklarına ve bu konuda Hükûmeti uyardığına ilişkin açıklaması*

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, Ağrı Valisi sıfatını taşıyan kişinin eş başkanımız şahsında bütün HDP seçmenlerine yönelik hakaret ve tehditlerini sosyal medya üzerinden yeni tespit etmiş durumdayız. Burada ağzımıza alamayacağımız birtakım tanımlamalar, hakaretler ve tehditler yapan kişi bu ülkede valilik görevini yapmaya layık olmayan bir kişidir. HDP'nin yüzde 78 oy aldığı bir kentte HDP eş başkanına ya da HDP seçmenine bu şekilde hakaretlerde, tehditlerde bulunmak açık bir provokasyondur. Bu kişi, Diyadin'de fırında çalışan 2 gencin infazı başta olmak üzere, Ağrı'da adalet önünde hesap vermesi gereken bir sorumluluğu da taşımaya devam ediyor. Ağrı halkı da bunun bilincindedir.

Bu provokasyonu yapan kişiyi Halkların Demokratik Partisi olarak kınadığımızı, derhâl istifaya çağıracağımızı ifade etmek istiyorum. Eğer istifa edecek yüreği yoksa bir an önce Hükûmet tarafından görevden alınmalı. HDP'yle, HDP eş başkanıyla bir sorunu varsa da siyasi mecraya gelip burada HDP'ye karşı olan tutumunu ortaya koymalıdır diyorum. Dedğim gibi, bu hakaret ve tehdit dili başlı başına bir provokasyondur. Hükûmeti de özellikle Ağrı'daki bu provokatif girişim için buradan uyarıyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkürler.

VIII.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

3.- CHP Grubunun, Ankara Milletvekili Gülsün Bilgehan ve arkadaşları tarafından, Türkiye'nin dış ilişkilerinde bazı ani değişikliklerin nedenlerinin açıklanması, bugüne kadar süregelen uygulamaların yol açtığı zararların boyutlarının ortaya konulması ve bundan sonra izlenecek dış politikanın ana hatlarının belirlenmesi amacıyla 28/6/2016 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin, Genel Kurulun 28 Haziran 2016 Salı günü birleşiminde sunuşlarda okunmasına ve ön görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Şimdi, önerinin aleyhinde ilk söz Manisa Milletvekili Erkan Akçay'a aittir.

Buyurun Sayın Akçay. (MHP sıralarından alkışlar)

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Cumhuriyet Halk Partisinin grup önerisi lehine söz aldım. Muhterem heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, bir ülkenin dış politikasını belirleyen en önemli faktörlerden birincisi coğrafyası, ikincisi jeopolitik durumu ve üçüncü olarak da millî ve tarihî referansları ve çıkarları olarak sayabiliriz. Dış politikanın hedefi, eldeki bütün imkânları kullanarak ülkenin güvenliği, siyasi, ekonomik ve kültürel çıkarlarının savunulması ve geliştirilmesi olur.

Bu on dakikalık süre içerisinde de yine, önergedeki bu Hükûmetin uyguladığı, bugüne kadar uygulayageldiği dış politika yanlışlarına ilişkin sadece İsrail'le olan ilişkiler bağlamında kısa bir özet sunmaya çalışacağım.

Tabii, on dört yıllık Adalet ve Kalkınma Partisinin dış politikasının genel karakteristiğine baktığımızda, maalesef ilkesiz, çelişkili, tutarsız, maceracı, hayalci ve kendi kendine gelin güvey olan bir politika olarak tarif etmek mümkündür. (CHP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar) Mevcut Hükûmet, on dört yıldır, yüzlerce yıldır ve bilhassa da cumhuriyet tarihimiz boyunca uygulanagelen temel dış politika eksenini kaybetmiştir. Bunun birincisi “Yurtta sulh, cihanda sulh” ilkesi; ikincisi, komşularla iyi geçinme; üçüncüsü, yabancı ülkelerin ve bilhassa komşuların iç işlerine karışmama politikasını terk ettiği için işte bu çelişkili, tutarsız, dün öyle bugün böyle politikalarla, uygulamalarla karşı karşıyayız.

2009 yılı Ocak ayı Davos'ta “...”(x) şovuyla başladı, bayağı bir, birkaç yıl gitti ve İsrail'le bir sürtüşme başladı. Gazzeli Müslümanlara yapılan zulümler ve İsrail düşmanlığı üzerinden iç kamuoyuna mesajlar verilerek siyasi rant devşirilmeye çalışıldı ve devşirildi. 31 Mayıs 2010, Gazze'ye insani yardım malzemesi götüren Mavi Marmara gemisine uluslararası sularda saldıran İsrail, 1'i Türk asıllı Amerikan vatandaşı olmak üzere 9 Türk vatandaşını öldürmüştü, onlarcasını da yaralamıştı. Sonradan öğrendik ki bazı AKP milletvekillerinin bu Gazze'ye gidecek gemiye son anda binmekten vazgeçirildiğini. Bu da hâlâ meçhul bir durumda. Ve bu tarihten itibaren de Türkiye-İsrail ilişkileri, görünen yüzüyle, kopma noktasına gelmişti. Sayın Erdoğan Mavi Marmara gemisine yapılan bu saldırıları kınamış, İsrail'i terör devleti olarak suçlamış, İsrail'in döktüğü kandan dolayı hesap vereceğini ifade etmiştir. Demiştir ki: “Ben bu görevde bulunduğum sürece hiçbir zaman İsrail'le olumlu bir şey düşünemem. Zulüm bitmedikçe Türkiye-İsrail ilişkileri normalleşmez. O masum çocukların ahı, o masum annelerin feryadı er ya da geç İsrail'den sorulacak.” E, bugün ne oldu da âdeta İsrail'in sözcülüğüne soyunuldu?

(x) Bu bölümde hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edilmiştir.

Dün Sayın Başbakan yaptığı açıklamayla 2009 yılında başlayan iç kamuoyuna yönelik, siyasi ranta yönelik İsrail düşmanlığı şovunu bir anda bitirdi. Şimdi, merak ediyoruz, dün İsrail’le ilgili bu ağır ithamları yapanlar bugün 180 derece neden dönmüştür? Sabahki konuşmamda söyledim, neden tornistan yapılmıştır? Bir gemicilik terimidir biliyorsunuz “tornistan”, gemiler geri geri giderken iskeleye yanaşma manevrası yaparlar.

Türkiye’nin şartları vardı İsrail’e; tazminat, özür ve Gazze’ye ablukanın kalkması. Bu imzalanan mutabakata baktığımızda, İsrail devleti resmî olarak özür dilemedi. Obama’yla olan bir görüşmede “Hadi hadi, olur böyle şeyler.” denilerek geçirtilmeye çalışıldı. İsrail özür dileyenirse dün Sayın Erdoğan’ın mektubundaki gibi bir dileme olması gerekirdi. (CHP sıralarından alkışlar) Yani, Rusya’ya gönderilen mektupta özür dilenmiş, “Yok, özür dilenmedi.” diyor, “kusura bakma” veya başka birtakım kelimeler ama İsrail’den Türkiye’ye verilmiş bir mektup filan yok, özür de yok. Kimse özür diye bahsetmesin.

İsrail hayatını kaybedenlerin ailelerine insani fon aracılığıyla 20 milyon dolar ödeyecek ancak Türkiye’de İsraililer hakkındaki davalar da düşecek. Bunun adına tazminat değil, sus payı derler değerli arkadaşlar. Bunun hukuki niteliği de tartışmalıdır ve tazminat da değildir. (CHP sıralarından alkışlar)

İsrail’in Gazze’ye yönelik deniz ablukası sürecektir, Türkiye Gazze’ye İsrail’in Aşdod Limanı üzerinden yardım gönderebilecek. Yani, İsrail’in ablukasını Türkiye resmen de tanımış oluyor. E, şimdi, ne oldu? İsrail’in dediği yere geldiniz.

Mavi Marmara gemisi yardımı gideceği zaman da İsrail “Yardımları bana vereceksiniz, ben ulaştıracağım.” demişti. Şimdi anlaşılmaya vardığınız, altına imza attığınız bu yardım meselesi de bu şekilde.

İBRAHİM ÖZDİŞ (Adana) – Olan da 10 garibana oldu Sayın Akçay, 10 garibana oldu.

ERKAN AKÇAY (Devamla) – Ve Türkiye-Hamas ilişkisi fotoğrafın içine girecek. Yani, bu ilişki, Türkiye’nin Hamas’la olan münasebeti artık İsrail’in bilgisi dâhilinde yürütülecek. Korkunç bir durum ve egemenlik hakkının da ihlalidir. Neden bilgi vermek durumunda kalacak eğer yaptığı doğruysa, hakkıysa? Bunu da yapacak.

Dün, İsrail’i terör devleti olarak suçlayanlar bugün sadece İsrail’in çıkarlarına hizmet eden bu mutabakat metnine neden imza atmışlardır? Yani, netice itibarıyla, daha evvel İsrail’in dediği noktaya gelinmiş ve anlaşılmış oldu.

Roma’da imzalanan mutabakat metniyle İsrail âdeta Türkiye Cumhuriyeti’ni uluslararası arenada teröristlere yardım etmekle suçluyor ama dolaylı ama doğrudan. Türkiye’nin Hamas’la ilişkileri İsrail’in bilgisi dâhilinde yürütülecek, tekraren söylüyorum tekraren düşünülün diye. Bu anlaşma sadece İsrail’in çıkarlarına hizmet etmektedir en başta. Bu anlaşmanın yapılmasının tek nedeni vardır o da, Doğu Akdeniz’de büyük doğal gaz yataklarına sahip olan İsrail’in doğal gazının hem Türkiye’ye hem Türkiye üzerinden Avrupa’ya taşınması. Ancak havuz medyası, İsrail çıkarlarına yapılan bu hizmeti bir zafer gibi göstermeye çalışmaktadır. Bu anlaşma kesinlikle zafer değildir, başarı değildir. O yüzden, bazı iktidar sözcüsü milletvekili arkadaşlarımız diyor ki: “Yahu dün de eleştiriye aldınız bu politikamızı, e bugün de eleştiriyorsunuz.” E, işte, sizin çelişkilerinizi eleştiriyoruz. Siz istiyorsunuz ki “Benim dün dost olduklarımla sen de dost ol, eğer ben onlarla bugün düşman olmuşsam sen de düşman ol.” Kusura bakmayın, biz bu tutarsızlıklara prim veremeyiz.

Aslında, AKP döneminde İsrail’le ilişkiler kapalı kapılar ardında farklı, dışarıda çok farklı cereyan etmiştir. Filistin’in yanında olduğunu, Filistinlilerin haklarını savunduğunu söyleyenlerin İsrail’le dostluğuna bir göz atarsak Filistin için dediklerinin ne kadar samimi olduğunu anlarız. 30 Ocak 2009’daki “...”(x) şovundan sonra dahi AKP, İsrail’le ilişkilerini kapalı kapılar ardında sürdürmüştür. 11 Ocak 2010’da İsrail Dışişleri Bakan Yardımcısının Türk Büyükelçisine muamelesini hatırlayınız ve bu olaylardan sonra dönemin Başbakanı Sayın Erdoğan ve AKP’li yetkililer kameralar karşısında İsrail’le ilgili sert eleştiriler yaparken bir taraftan da İsrail’le ilgili gizli görüşmelere devam etmişlerdir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ERKAN AKÇAY (Devamla) - Süremizin elverdiği bu kadar.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (MHP ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Akçay.

Önerinin lehinde ikinci söz Mardin Milletvekili Mithat Sancar’a aittir.

Buyurun Sayın Sancar. (HDP sıralarından alkışlar)

MİTHAT SANCAR (Mardin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye’de dış politika alanında yaşanan bu hızlı dönüşümler üzerine verilen CHP grup önerisi hakkında söz almış bulunuyorum. Bu önerinin lehinde konuşacağım.

İki gündür önemli gelişmeler var dış politikada, herkes izliyor. Bunları da dünden beri konuşuyoruz Mecliste. Rusya’yla uçak krizinden sonra özür mektubu birinci olay; diğeri de İsrail’le uzun süredir devam ettiği söylenen görüşmelerin ardından varılan mutabakat ya da imzalanan anlaşma. Şimdi “ya da” diyorum çünkü ne olduğunu tam bilmiyoruz. Ne oldu? İsrail’le hangi konularda anlaşma yapıldı? Açık anlaşmanın hükümleri nelerdir? Gizli bir anlaşma var mı? Bu konuda net bilgiler gelmiyor Hükümetten. Esasen, bu anlaşmayı Hükümet mi yaptı, Cumhurbaşkanı mı yaptı; o da belirsiz çünkü anlaşmayla ilgili açıklamalar Hükümetten çok Cumhurbaşkanlığından geliyor, ya Cumhurbaşkanı Sözcüsü ya da bizzat Cumhurbaşkanının kendisi açıklama yapıyor. Dolayısıyla, burada, zaten bir anayasal sorun var. Dış politikadan kim sorumlu? Dış politikayı yürütmekten kim sorumlu? Hükümet şüphesiz ve Dışişleri Bakanlığı birinci derecede burada yetkili ama Dışişleri Bakanlığından ayrıntılı herhangi bir açıklamayı ben şimdiye kadar okumadım.

Peki, ne var? Söylenen ne? İsrail’le anlaşmadan başlayalım: Öncelikle üç şart ileri sürülmüştü İsrail’le ilişkilerin normalleşebilmesi için. Aslında, bu üç şart yerine gelse bile İsrail’le ilişkileri hiçbir zaman normalleştirmeyeceğini Sayın Cumhurbaşkanı defalarca söylemişti, bu konuşmayı yine İnternet’te bulabilirsiniz, açıkça şunu demişti: “Ben görevde olduğum sürece, benim sorumluluğum altında bir yönetim bulunduğu sürece, İsrail’le hiçbir zaman iyi bir şey olmayacaktır.”

Peki, şimdi ne oldu? Kendisi hâlâ sorumlu, sorumlu olduğunu da zaten her açıklaması ve tavrıyla açıkça belli ediyor, ama İsrail’le iyi şeyler oldu. Dün terör devletiydi, dün zalim devletti, zulüm yapan devletti, bugün dost ve müttefik bir ülke olarak anılıyor. Nasıl oldu da bu kadar büyük bir dönüşüm gerçekleşebildi, neyin karşılığında gerçekleşebildi?

Hükümet ve Cumhurbaşkanı üç şart ileri sürdüğünü söylüyordu; bunlardan biri özürdü -arkadaşlarımız belirttiler- özürle ilgili açık ve resmî herhangi bir belge ortada yok. Nasıl bir özür bu? Hükümetten Hükümete resmî bir belgeyle iletilen bir özür mü, yoksa Obama’nın tanıklığında bir telefonla üzgün olduğunu bildirmesi mi özür sayılıyor? Bunu açıklığa kavuşturmanız gerekiyor.

(x) Bu bölümde hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.

İkincisi, tazminat meselesi. İsrail “Tazminat yok, sadece bir fona 20 milyon dolar bir para verilecek, tazminat vermeyeceğiz.” diyor, ama Hükümet ve Cumhurbaşkanlığı adına yapılan açıklamalarda tazminatın da kabul edildiği belirtiliyor.

En önemlisi ablukaydı, biliyorsunuz Mavi Marmara’nın yola çıkışının sebebi buydu, ablukayı kaldırmaktı; ablukanın uluslararası hukuka, insancıl hukuk kurallarına aykırı olduğunu göstermekti. Peki, abluka kalktı mı? Hayır.

Netanyahu çok açık söyledi, Abluka aynen devam edecek, sadece Aşdod Limanı’na getirilecek insani yardım malzemeleri Gazze’ye ulaştırılacak.

Peki, 2009’dan önceki durum bundan farklı mıydı, 2010’dan önceki durum bundan farklı mıydı? Hayır, aynı şeydi, zaten insani yardımlar o limandan ulaştırılıyordu.

Peki, burada, ortada bir büyük diplomasi zaferi, bir büyük başarı olduğunu iddia ederken neye dayanıyorsunuz? Dün söylenenler ile bugünkü arasındaki bu yaman çelişkiyi nasıl açıklıyorsunuz? Hangisi doğru? İsrail’in terör devleti olduğu mu, dost ve müttefik olduğu mu? Şimdi bize deniyor ki: “Diyalogdan niye rahatsız oluyorsunuz?” Hayır, biz ülkeler arası, toplumlar arası ve toplum içi bütün sorunların medeni yollarla çözülmesini savunuyoruz. Her alanda ve her durumda diyalogu, müzakereyi en doğru yöntem olarak öneriyoruz. Esasen, Eş Genel Başkanımız Sayın Demirtaş’ın Rusya uçağının düşürülmesinin ardından kriz ortaya çıkınca Rusya’ya ziyaretinde dile getirdiği görüş de buydu, amacının da bunu vurgulamak ve anlatmak olduğunu defalarca söyledi ama o gün hain ilan ettiniz, bugün peş peşe hangi kelimelerle özür dileyeceğinizin yollarını arıyorsunuz. Diyalog tamam ama özür dilerken unutmamanız gereken bir şey var: Geçmişte söylediğiniz sözlerden dolayı, o sözlerin üzerinden rant devşirmek için yaptıklarınızdan dolayı bu toplumdaki öncelikle özür dileyebilirsiniz. Sadece Rusya’nın uçağını düşürdüğünüz için ölen pilotun ailesinden özür dilemek yetmiyor, özür dileyeniz gereken asıl merci insanlık vicdanıdır ama öncelikle de bu toplumdur. Bu topluma defalarca yalan söylendi, dendi ki: “Bu uçağı bilerek düşürdük, hava sahamızı ihlal etti, bugün olsa gene düşürürüz.” Ama, sonrasında hemen çark edildi ve başka bir dil kullanıldı. Ne dendi o zaman da? Yok, efendim “Yanlışlık olmuş.”; yok, işte, bilmem “istihbarat hatası”, “bir pilotun hatası”, “bir komutanın hatası” falan dendi. Hangisi doğru? O gün toplumu galeyana getirirken, milliyetçi duyguları okşarken, insanları bu duygularla sokağa dökmeye çalışırken mi yalan söylendi, bugün mü yalan söyleniyor? Eğer bugün doğru söylüyorsanız dün yalan söylediniz. O yalanın hesabını, hiç olmazsa, özürle ödemek zorundasınız ama Türkiye toplumundan özür dilemek zorundasınız.

Peki, devam edelim: Ne için yapılıyor bütün bunlar, mesela İsrail’le bu pazarlığın ardında ne var? Netanyahu’nun açıklamasına baktığımızda “Gazze ablukası sürecektir ve -burada çok konuşulmayan bir başka konu- İsrail askerlerine açılan davalar da düşecek.” diyor. Biliyorsunuz, Türkiye’de, İstanbul’da 7. Ağır Ceza Mahkemesinde İsrail ordusunun üst düzey komutanlarına dava açıldı. İki yıldır mahkemenin gönderdiği fezlekeler bekletiliyor, INTERPOL’e iletilmiyor. Peki, o davalar açılırken ne yapılmış oldu? O davalar açılırken kamuoyunun gazını almak, bir yandan da milliyetçilik gazını pompalamak amaçlandı. Yazık değil mi, bu topluma yazık değil mi? Bu kadar yalan, bu kadar ikiyüzlülük nasıl yapılır, niye yapılır, hangi menfaat için yapılır? Eğer iktidarda kalmak için yapılıyorsa bu iktidarın kimseye bir hayrı olmayacaktır. Bu iktidar önünde sonunda kazdığı bu derin çukurlarda, yarattığı bu derin hamaset oyununda ve yalan havuzunda boğulur çünkü hiçbir toplumda bu kadar kamuoyunu aldatan, yanıltan, bu kadar kolay manevra yapan, bu kadar kolay çark eden bir iktidarın uzun ömürlü olması mümkün değil.

Evet, belki İsrail’le anlaşmanın temelinde şöyle bir sebep aramak daha mantıklı olur: İtiraz edemediğiniz yöntemleri var İsrail’in. İsrail “terörle mücadele” adı altında Gazze’yi ablukaya alıyor, orada evleri yıkıyor, altyapı tesislerini yıkıyor. Aynı şeyler burada da Cizre’de, Sur’da ve diğer ilçelerde yapılıyor; Nusaybin’de yapılıyor, Şırnak’ta yapılıyor, ortak bir yöntem var. İsrail’in bugünkü hükümetiyle, Netanyahu’nun zihniyetiyle burada Kürt sorununda izlenen politika aynıdır. Size diyor ki: “Askerlerimi yargılayamazsınız.” Siz de askere dokunulmazlık getiren yasalar geçiriyorsunuz. Belki de bu zihniyet yakınlığından, belki de “terörle mücadele” adı altında yapılan bu uygulamalara itiraz edilemediği için şimdi çok kolay anlaşma yapılıyor. Netanyahu zihniyetiyle anlaşmak o nedenle bu kadar kolay olabiliyor. Belli ki burada yine Kürtler pazarlık konusu yapılmıştır. Kürtlere karşı ortak hareket amacıyla kim bilir başka hangi kirli pazarlıklar yapılmıştır.

Bakın, Lincoln’un bir sözü var, hepiniz biliyorsunuz ama kayıtlara geçsin diye söyleyeceğim: “Bazı insanları her zaman, bütün insanları da bazen kandırabilirsiniz ama bütün insanları her zaman kandıramazsınız.”

Bir de bir şey söyleyeceğim, hukuk önemlidir, bir toplumu ayakta tutmak için ona uymanız lazım. Ahlak da önemlidir ama hepsinden önemlisi, insanlığı kurtaracak şey hicaptır, utançtır. Bu ikiyüzlülüktən, ahlaksızlıktan utanç duymayanın insanlığı da sorgulanır.

Saygılarımla. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Sancar, yani, getirdiniz getirdiniz ama son anda kullandığınız kelimeler kabul edilebilir kelimeler değildir. (AK PARTİ sıralarından “Aynen iade ediyoruz.” sesleri) Lütfen temiz bir dil kullanalım.

MİTHAT SANCAR (Mardin) - Sayın Başkan, açıklayayım.

BAŞKAN – Ahlaksızlık gibi...

MİTHAT SANCAR (Mardin) - Açıklamama izin verir misiniz?

BURHAN KUZU (İstanbul) – Neyi açıklayacaksın, özür dilersin.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Başkan, sayın konuşmacı, yalancılık, ikiyüzlülük, ahlaksızlık, bütün bunlarla süslü bir konuşma yapmıştır. Doğrusu Sayın Sancar’a da yakıştıramadım.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Politikalarınıza dedi, şahsiyetinize demedi.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Bunların hepsi açık bir sataşmadır. Bu çerçevede 69’a göre söz talep ediyorum.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Bostancı. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

İki dakika süre veriyorum.

V.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

9.- Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı’nın, Mardin Milletvekili Mithat Sancar’ın CHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine sataşması nedeniyle konuşması

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; AK PARTİ iktidarının dış politikasını beğenmeyebilirsiniz, eleştirebilirsiniz ama böyle birtakım sıfatlarla tahkir ve tezyif etme kastıyla yapacağınız süslemeler ancak onu yapan kişiyi küçültür, yoksa AK PARTİ politikalarına yönelik rasyonel, akılcı bir yaklaşım anlamına gelmez. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Ayrıca, Sayın Sancar, sizin müktesebatınız böyle değildi, sizin diliniz de böyle değildi. Bana, lütfen, beni siz delirtiniz demeyin yani öyle bakmayın tamam mı? Eğer bu ülkede Kürt meselesine, demokrasiye, barışa, özgürlüğe -hani her zaman söylüyorsunuz ya- katkı yapacaksanız emin olun bu dilin hiçbir faydası yok. Bu dille o katkıyı yapamazsınız, onu belirtiyim.

Gelelim şu Gazze ile Nusaybin, Cizre benzetmesine. Bu akıllara seza bir benzetme. Gazze’de 2 milyon sivil İsrail tarafından kuşatma altına alınmış ve büyük bir mahrumiyette ve büyük sıkıntılarla yaşıyor. Peki, Nusaybin’de, Cizre’de olan nedir?

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – İsrail de aynı şeyi söylüyor.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Devamla) - Bir terör örgütü çukur kazıyor, oradaki insanları, yaşayan insanları oradan âdeta kovalıyor -çünkü can güvenliği yok o insanların terör örgütü sebebiyle- insanlar oraları boşaltmak durumunda kalıyor ve devlet o terör örgütüne karşı mücadele ediyor. Bunun Gazze’yle ne alakası var? Bulunan her fırsatta, Nusaybin’de, Sur’da, Cizre’de terör örgütünü âdeta aklayan bir dille konuşmak emin olun barışa fayda sağlamaz.

Saygılarımla. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MİTHAT SANCAR (Mardin) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Sancar.

MİTHAT SANCAR (Mardin) – Adım geçti doğrudan. Bana yönelik sözler var.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Sancar.

Lütfen ama sayın milletvekilleri, eleştirilebiliriz ancak hiç kimseye hakaret etme hakkımız yok.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Sancar’ın adı geçti ama ben bir şey demedim.

BAŞKAN – Tenkit edebiliriz ama tahkir etmeyelim lütfen.

Buyurun.

10.- Mardin Milletvekili Mithat Sancar’ın, Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı’nın satışma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına satışması nedeniyle konuşması

MİTHAT SANCAR (Mardin) – Naci Hoca, benim söylediklerim hiç kimseye doğrudan adres belirterek söylenmiş sözler değil. Bir ölçü koyuyorum. Bu ölçü eğer bu Hükûmet tarafından kullanılıyorsa o sıraladığım sıfatlar geçerlidir. Ben yaparsam benim için geçerlidir. Aktardığım sözler, yaptığım tespitler 2009 yılında Sayın Erdoğan Başbakanken yaptığı o “...(x)” çıkışından sonra söylediğim sözlerin aynısı sayılır. Özü aynıdır, o zaman da söyledim. Bu önemli bir çıkıştı ama eğer bu sözü bir kere ağzınızdan çıkardıysanız o söz sizin çıtanız olacaktır. “Zalim olmayın. Siz ancak zulüm bilirsiniz, çocuk katletmeyi bilirsiniz.” dedikten sonra, o çıta sizin çıtanızdır. Gün gelir buna aykırı davranırsanız, o söz karşınıza çıkar. Şimdi, benim yaptığım konuşmada kullandığım ölçüler de, burada yaptığım değerlendirmeler de yedi yıl önceden farklı değildi. Öte yandan, İsrail’in abluka için gerekçe gösterdiği şey terörle mücadeledir, biz de biliyoruz bunu. Hamas’ı terörist sayıyor. Bir mahalleye bomba atarken orada bir terörist var diye gerekçe gösteriyor. Açın, okuyun açıklamaları. “Terörle mücadele” adı altında bir yeri abluka altına alamazsınız. Orada silahlı 5 kişi var diye 100 kişinin ölme ihtimalini göze alan bir operasyon yapamazsınız. Yaparsanız, işte, iki anlayış aynı olur diyorum. Burada anlaşılmayacak ne var? “Türkiye ile İsrail’i aynı kefiye koymayın.” diyorsunuz, bunu biz koymuyoruz, bu politikalar aynılaştıkça bunu yapanlar bizzat bu politikaların sahipleri oluyor.

Teşekkürler. (HDP sıralarından alkışlar)

(x) Bu bölümde hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.

VIII.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

3.- CHP Grubunun, Ankara Milletvekili Gülsün Bilgehan ve arkadaşları tarafından, Türkiye'nin dış ilişkilerinde bazı ani değişikliklerin nedenlerinin açıklanması, bugüne kadar süregelen uygulamaların yol açtığı zararların boyutlarının ortaya konulması ve bundan sonra izlenecek dış politikanın ana hatlarının belirlenmesi amacıyla 28/6/2016 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin, Genel Kurulun 28 Haziran 2016 Salı günü birleşiminde sunuşlarda okunmasına ve ön görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Grup önerisinin aleyhinde ikinci ve son konuşmacı Siirt Milletvekili Yasin Aktay.

Buyurun Sayın Aktay. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

YASİN AKTAY (Siirt) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Cumhuriyet Halk Partisinin, Türkiye'nin dış politikasında son zamanlarda yaşanmakta olan hızlı değişimler üzerine vermiş olduğu önerge aleyhine söz almış bulunuyorum. Hepinizi hürmetle, muhabbetle selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, dış politikanın genel olarak anlamı, daha doğrusu, politikanın genel olarak anlamı sorun çözmektir, dünyanın değişen durumlarına intibak etmektir, çıkarlarımızı korumaktır. Bu dünyada yalnız olmadığımıza göre, başka insanlarla barış içerisinde, birlikte birtakım sorunlarımızı nasıl çözebiliriz, bunların arayışı içerisinde olmaktır. İnsanlar arasında, beraber yaşadıkları sürece birtakım krizler olur, sorunlar olur, hatta yer yer kavgalar olur, savaşlar olur. Politika nerede devreye girer? Politika, bizzat, bu sürdürülemeyen, aslında, insanlık tarihinde istisnai olan bu çatışma hallerini bitirebilmek ve kalıcı bir çözüm ortaya koyabilmek, bütün tarafların daha lehine olabilecek birtakım çözümler, bir uzlaşma zemini ortaya koymak için söz konusudur ki dış politika bundan farklı bir şey değil tabii ki. Dış politikada ülkeler arasında birtakım sorunlar yaşanır, o sorunları çözmek için akıl devreye girer, politik akıl devreye girer, siyasal akıl devreye girer ve sorunlara çözüm getirmeye çalışır.

Şimdi, ben açıkçası Cumhuriyet Halk Partisinin araştırma önergesini şöyle bir okuduğumda -hatipleri de dinliyoruz sabahdan beri, bir önceki önerge de aşağı yukarı aynı konudaydı- yani dış politikamızı yeterince anlamadıklarını, izleyemediklerini, sanki başka bir dünyadan, başka bir âlemden bizim politikamızı, bizim politik hamlelerimizi, bizim politik adımlarımızı izliyor oldukları izlenimini ediniyorum. Şöyle ki: Yani sordukları soru aşağı yukarı şöyle bir soru, “Dış politikada neden değişim oluyor, ne güzel mutluyduk.” der gibi bir şey yani “Her şey güllük gülistanlıktı. Dün çok güzeldi.”, “Ya, kavga ediyorduk, bugün niye barıştık?”

BARİŞ YARKADAŞ (İstanbul) – Bugün barışacaksak niye kavga çıkarttık, onu soruyoruz.

YASİN AKTAY (Devamla) – Bunu aşıyoruz, ertesi gün şöyle: “Ya, dün barış içindeydik, niye bugün kavga ediyoruz?”

MEHMET EMİN ADIYAMAN (İğdır) – Barışacak isen niye kavga ettiniz?

YASİN AKTAY (Devamla) – “Barışacak idiysek niye kavga ediyoruz?” Yahu, yatacak idiysek niye uyanıyoruz, uyanacaksak niye yattık? Arkadaşlar, bu mantık, mantık değil; bu mantık insanlık tarihini de anlayan bir mantık değil, politikayı anlayan da bir mantık değil.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Biz niye saçmaladığımızı merak ediyoruz.

YASİN AKTAY (Devamla) – Bir de şöyle bir şey söz konusu oluyor: Yani, nerede böyle, özellikle şu son on dört-on beş yıldır herhangi bir ülkeyle bir ihtilafa düşüyor olalım, bir gerilime düşüyor olalım, bir çatışmaya düşüyor olalım ve muhalefet partisi soluğu bizim düşmanlarımızın, Türkiye’nin düşmanlarının yanında almasın. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Yahu arkadaşlar, bir defa da Türkiye’nin yanında yer alın, bir defa da Türkiye milletinin yanında yer alın.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Doğru yapın yanınızda yer alalım.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Yahu düşman dediğinle masada otuyorsun yani.

YASİN AKTAY (Devamla) – Arkadaşlar, Türkiye İsrail’le, evet, bir sorun yaşadı. Bu sorun bizim istediğimizle mi yaşandı? Hayır. Biz ilkelerimizle bağdaşan, ilkeleri gözeten insani siyaset diye bir paradigmayı sahiplenmişiz, o siyaseti güdüyoruz. Evet, sır değildir bu, bununla iftihar ediyoruz.

ERTUĞRUL KÜRKCÜ (İzmir) – Yahu uymadı, uymadı!

YASİN AKTAY (Devamla) – Herkesin sessiz kaldığı, sağır kaldığı, suskun kaldığı Gazze’deki insanlık dışı ablukaya karşı bir tek Türkiye gereken tepkileri her zaman gösterdi, göstermeye de devam ediyor. Türk halkı da sivil toplumuyla bir Mavi Marmara çıkışı yaptı. O Mavi Marmara çıkışının nasıl neticelendiğini biliyorsunuz. Bu, Türkiye toplumu olarak kendi vatandaşının, kendi halkının, kendi sivil toplumunun arkasında durdu ve Mavi Marmara’dan doğan o krize gereken tavrı, onurlu tavrı koydu. O onurlu tavrı koyduğumuz zaman nelerle karşılaştığımızı hatırlıyoruz, isterseniz hepinizin önüne çıkaralım siz neler neler söylediniz, herkes neler neler söyledi, “Vay İsrail bize cezalar kesecekmiş, İsrail bize dünyayı dar edecekmiş, İsrail’in dostu, İsrail’in hamisi olan Amerika hele hele bize neler neler yapacakmış?” falan. Vız geldi tırıs gitti bize. Biz, o kadar uzun yıl, altı yıl boyunca ilkemizi, daha doğrusu şartlarımızı koyduk. Eğer bir daha... Ki baskı var, bütün dünyadan, âlemden, Avrupa’sından, Amerika’sından ilişkileri düzeltme yönünde baskı var. Bazı arkadaşlar diyorlar ki: “Türkiye politikası, siyaseti iflas etmiş, dış politikası iflas etmiş.” Neden iflas etmiş? İşte bu değişimler oluyor ya, dün kavga ettiklerimizle bugün barışmak zorunda kalıyormuşuz. Yahu kardeş, barışmak niye sizi bu kadar rahatsız ediyor ya? Yani İsrail’le veya Rusya’yla eğer ilişkileri düzeltmişsek...

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – İsrail için ne söylüyordunuz ne yapıyorsunuz, o rahatsız ediyor bizi ya!

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Kim söyledi, kim?

YASİN AKTAY (Devamla) – Eğer ilişkileri düzeltme yönünde birkaç adım atmışsak bu sizi niye rahatsız ediyor?

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Siz niye gereksiz kavga ettiniz?

YASİN AKTAY (Devamla) – Gereksiz olup olmadığını isterseniz baştan anlatayım size ama galiba siz bu dünyada yaşamıyorsunuz. Arkadaşlar size bir haber vermek istiyorum: Dünya dönüyor. (AK PARTİ sıralarından alkışlar, CHP sıralarından “O doğru, o doğru.” sesleri)

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – AKP siyaseti dönüyor!

YASİN AKTAY (Devamla) – Belki şaşıracaksınız ama biraz daha ötesini söyleyeyim: Dünya güneşin etrafında dönüyor. Güneş dünyanın etrafında dönmüyor, biraz uyanın, bugüne gelin, yaşananları şöyle günümüzde tekrar bir canlandırın arkadaşlar.

BARIŞ YARKADAŞ (İstanbul) – Başkan, döne döne başımız döndü, döne döne.

YASİN AKTAY (Devamla) – Yaşananları hep beraber yaşıyoruz. Türkiye eğer iflas eden bir dış politikaya sahip olsaydı arkadaşlar... (CHP sıralarından gürültüler) Şunu dinleyin, eğer iflas eden bir dış politikaya sahip olsaydı...

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Dönmezdi.

YASİN AKTAY (Devamla) – ...bugün bu İsrail barışının şöyle bir cemaziyelevveline bir bakın, barışı isteyen Türkiye değil İsrail oldu baştan itibaren. Türkiye'yle ilişkileri düzeltmek isteyen İsrail oldu. (CHP sıralarından “Aa” “Oo” sesleri)

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Türkiye'yi bu kadar küçük görmeyin be, yazık! Vallahi, Türkiye'yi bu kadar küçük görmeyin.

YASİN AKTAY (Devamla) – Aynı şey Rusya için de söz konusu. Biz şartımızı koyduk, şartlarımızı koyduk arkadaşlar. Net bir biçimde şartlarımızı şöyle koyduk, dedik ki: “Eğer bir barış isteniyorsa İsrail Türkiye’den özür dileyecek.” Bazı arkadaşlara özür beğendiremiyoruz. Ya, özür...

ÖZKAN YALIM (Uşak) – İsrail’in özür dilediğini ispat edin, kabul edelim.

YASİN AKTAY (Devamla) – Cümle âlem duydu, dünya âlem duydu, özür diledi ya, İsrail özür diledi. “...”(x) dedi.

BARIŞ YARKADAŞ (İstanbul) – Nerede, nerede...

YASİN AKTAY (Devamla) – Bu, dünya literatürüne girdi. İsterseniz, size...

BARIŞ YARKADAŞ (İstanbul) – Yazılı görelim başkan, yazılı, yazılı. Yazılı görelim, devlet işi yazılı yapılır, sözlü olmaz.

LEVENT GÖK (Ankara) – Onu bekliyoruz.

YASİN AKTAY (Devamla) – Evet, “...”(x) dedi, özür diledi ve bunu herkes duydu.

Senin elinde şu anda yazılı hâldedir şu anda mutlaka, değil mi?

BARIŞ YARKADAŞ (İstanbul) - Yazılı var mı?

YASİN AKTAY (Devamla) - Yazılı şu anda, bak.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Yeni Şafak’ta yazılı, değil mi?

YASİN AKTAY (Devamla) - Yazılı bir metne de dönüştü.

BARIŞ YARKADAŞ (İstanbul) - Getirin, hemen göstereceğiz, bütün kamuoyuna ben açıklayacağım.

YASİN AKTAY (Devamla) - Televizyonlarda söylenen, cümle âlemin duyduğu şeyler yazılı hâlde de gelmiş olur arkadaşlar.

BARIŞ YARKADAŞ (İstanbul) – Olmayan şeyi nasıl göstereceksin?

YASİN AKTAY (Devamla) - Dolayısıyla, İsrail, özür dileyecekti, diledi; tazminat ödeyecekti, ödedi; Gazze’deki ablukayı kaldıracaktı, kaldırdı ve biz ilk defa...

BARIŞ YARKADAŞ (İstanbul) – Abluka kalkmadı, resmî hâlde geldi, resmî hâlde getirdiniz ablukayı.

(x) Bu bölümlerde hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.

YASİN AKTAY (Devamla) - Bunu niçin yaptı? Vay, İsrail çok kârlı çıkmış bundan. Evet, dış politikada hiç kimse “Ben tek başıma kârlı çıkacağım.” diye yola çıkmaz. Eğer politika yapıyorsanız kazandırıcaksınız da kazanacaksınız da. Biz, onun için onun adına “Kazan, kazan” diyoruz. Evet, Türkiye’nin bu siyasetiyle Türkiye de kazanıyor. Ama şöyle bir şey: Sanki yeni bir şey yapılmamış, yeni bir şey söylenmemiş, Gazze’ye yeni bir kazanım getirilmemiş. Ya, iyi de kardeşim, Gazze’ye kazanım getirilmemişse Gazze halkı niye teşekkür ediyor iki gündür?

ERTUĞRUL KÜRKÇÜ (İzmir) - Ne zaman etti ya?

YASİN AKTAY (Devamla) - Hamas niye teşekkür ediyor?

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Aleyhte açıklamaları da var.

YASİN AKTAY (Devamla) - Bugün İslam dünyasındaki her taraf bu adımı büyük bir sevinçle karşılıyor. Nasıl böyle...

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Aleyhte konuşanlar da var, onları da oku Hoca.

YASİN AKTAY (Devamla) - Siz İslam dünyasını da izlemiyorsunuz belli ki. Hamas’ı izlemediğinizi biliyorum, Gazze’yi izlemediğinizi biliyorum.

BARIŞ YARKADAŞ (İstanbul) - Gemi Aşdod’a uğramadan dönebilecek mi?

YASİN AKTAY (Devamla) - Gazze’yi izliyor olsaydınız şu anda bu konuşmaları burada bu şekilde yapmazdınız.

BARIŞ YARKADAŞ (İstanbul) - Gemi Aşdod’a uğramadan gidecek mi? Hepimiz soruyoruz.

YASİN AKTAY (Devamla) - Değerli arkadaşlar, bu önergeyi yazarların, burada bazı hatiplerin kafaları karışık.

BARIŞ YARKADAŞ (İstanbul) – Bırakın bu lafları!

YASİN AKTAY (Devamla) - Hele hele şu lafa, vaktimden yediğimin farkındayım ama bu lafa da sessiz kalamam yani. İsrail’in Filistinlilere yaptığını Türkiye’de sanki Kürtlere yapılanlarla denkleştirmek, bu yüz karası bir durumdur, ayıptır, günahıdır. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MEHMET EMİN ADIYAMAN (İğdır) – Yapanların da yüz karasıdır!

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Yapanların yüz karasıdır, doğru söylüyorsunuz.

YASİN AKTAY (Devamla) - Böyle bir şey yok! Böyle bir şey yok!

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Yapanların yüz karasıdır!

YASİN AKTAY (Devamla) - Yani orada bir defa Kürtler Türkiye’nin birinci sınıf vatandaşıdır ve AK PARTİ Kürtlerin partisidir. (AK PARTİ sıralarından alkış) Kürtlerin partisi de AK PARTİ’dir. Bugün Kürtlerin partisi olma iddiası taşıyan partilerin Kürtlere zulmetmekten başka, tıpkı İsrail gibi zulmetmekten başka bir şey yaptıkları yok. İsrail’in Filistinlilere yaptığı asıl zulmü bugün Kürtlerin partisi olduğu iddiası taşıyan parti yapıyor ne yazık ki, PKK yapıyor.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Çok müthiş tespitleri var bunun!

YASİN AKTAY (Devamla) - Cizre’de ne olupbitiyor? Cizre’de ne olupbittiğini ben biliyorum, ben görüyorum, ben yaşıyorum orada. O şehirleri harabe hâline getiren, hendekleri kazıyan... Acaba Kürt halkı sizden bunu mu istedi? Size oy verirken gelin istediğiniz gibi burayı savaş alanına çevirin; bunu mu istedi? Tonlarca patlayıcı yerleştirildi ya, her tarafa, evlerin içerisine tonlarca patlayıcı yerleştirilirken...

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Siz ne yapıyordunuz o zaman?

YASİN AKTAY (Devamla) - ...“Ya bırakınız onları, mücadele etmeyin, kendi hâlinde kalsınlar.” öyle mi diyeceğiz? Yok ya, var mı başka derdiniz!

Değerli arkadaşlar, madem barışacaktık neden kavga ettik? Arkadaşlar, hayat böyle bir şeydir, dinamiktir. “Dünya dönüyor.” dedim ya, biraz da öyle, değişim doludur dünya. Dünyada bazen pozisyonlar değişir, çıkarlarınız bazen farklılık arz eder, bazen biri size bir hakaret eder, kalkar dayak atarsınız, bazen size birisi yan bakar, siz kalkar onur meselesi hâline getirirsiniz, hele hele millî mesele hâline getirirsiniz. Dünya böyle bir şeydir. Sosyoloji budur, tabiat budur, insan tabiatı budur, toplumların tabiatı da böyle bir şeydir. Biz de gereğini yaptık zamanında.

Arkadaşlar, özür meselesine gelince: Sayın Cumhurbaşkanımızın Rusya’dan özür dilemiş olduğu doğru değildir. Orada kullanılan kelime son derece...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

YASİN AKTAY (Devamla) – ...dikkatli kullanılmıştır, son derece diplomatik bir dil kullanılmıştır. Orada siz boşu boşuna Rusya’nın avukatlığını burada yaparsanız, hatta Rusya’nın da değil. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar) Rusya’nın ve Türkiye’nin ortak düşmanlarının avukatlığını yaparak, öyle bir barış olmasın diye cehdû çaba gösteriyorsunuz, hayret doğrusu ya!

Teşekkür ederim. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Aktay.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Sayın Başkan...

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan...

BAŞKAN - Sayın Baluken...

Sayın Gök, size de söz vereceğim.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Sayın hatip konuşması sırasında dış politikayla ilgili bakış açımızı başka bir dünyadan bakmak, gerçekleri algılamamaktan başladı, işte, en son düşmanlarla ortak hareket etmeye kadar getirdi.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Baluken.

İki dakika süre veriyorum.

V.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

11.- *Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken’in, Siirt Milletvekili Yasin Aktay’ın CHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında Halkların Demokratik Partisine sataşması nedeniyle konuşması*

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; şimdi bir kere şundan rahatsız olmayacaksınız: İlkesiz dış politika olunca, ortada söylediğiniz sözleri tamamen tekzip eden gelişmeler olunca muhalefetten tabii ki bu eleştirileri duyacaksınız. “Dünya dönüyor.” demekle bizi bir şeylerin farkındalığına vardiıyor falan değilsiniz, dünyanın döndüğünü biliyoruz, AKP’nin döndüğünü de biliyoruz. (HDP sıralarından alkışlar) Sisi’nin, İsrail’in ve AKP’nin kol kola yürüdüğünü de biliyoruz, zaten bunu söylüyoruz biz de.

AYŞE SULA KÖSEOĞLU (Trabzon) - Çok esprilisiniz.

İDRİS BALUKEN (Devamla) - Bakın, burada sorun ne biliyor musun, Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın cümlesi, eleştirdiğimiz şey bu. Diyor ki, "Ben görevde bulunduğum sürece hiçbir zaman İsrail'le olumlu bir şey düşünmem, başkaları düşünebilir beni enterese etmiyor. Biz sizinle nasıl normalleşiriz, bunlarla nasıl normalleşiriz." diyor. "Bunlar terör devleti, Gazze'ye saldırdı; plajda oynayanları, masum çocukları katletti, barbarlıkta Hitler'i geçti." diyor. Şimdi, barbarlıkta Hitler'i geçenlerin size yetişmesine, sizinle buluşmasına -tabii ki- itiraz etmeyecek miyiz? Yani bunların tamamıyla ilgili söyleyeceğiniz şey ne? Siz kendinizi bağlamışsınız. "Ben bunu yapmayacağım." demişsiniz, bugün tersini yapmışsınız.

Diğer taraftan, bakın, vakit çok fazla yok, yani her meselede böyle bilmem terör örgütü, şu, bu falan diyerek bu işlerin içinden çıkamazsınız. Rusya politikası, Mısır politikası, İsrail politikası... Türkiye toplumuna söylediğiniz yalanların hesabını vereceksiniz. Üç seçim boyunca buradan siyasi rant devşirdiniz. Şimdi, o rantın hesabını sormak bu muhalefetin, Meclisin görevi. Cizre'de, Nusaybin'de, Şırnak'ta, Yüksekova'da nelerin olduğunu biz söylemiyoruz, Birleşmiş Milletler Yüksek İnsan Hakları Komiserliği söylüyor.

ORHAN DELİGÖZ (Erzurum) – Hesabı millete verip geliyoruz.

İDRİS BALUKEN (Devamla) – "Cizre'ye heyet göndereceğim. Nusaybin'de tanklarla, toplarla, sivil yerleşim alanları yıkıldı." diyor. Avrupa Konseyi Parlamenter Meclisi söylüyor, Avrupa Birliğinin ilerleme raporu söylüyor. Sur, Cizre, Silopi, Nusaybin, Şırnak sizin için korkulu rüya olsun. Bütün dünya gerçeği görüyor.

Hepinize saygılar sunuyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Gök...

YASİN AKTAY (Siirt) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Bir saniye Sayın Aktay...

Sayın Gök...

LEVENT GÖK (Ankara) – Efendim, az önce konuşan, AKP adına konuşan sözcü önergemizi incelediğinde "Cumhuriyet Halk Partisinin dış politikayı başka bir âlemden izlediğini", daha sonraki cümlesinde "muhalefet partisi olarak düşmanların yanında yer aldığını" ifade etmek suretiyle sataşmada bulunmuştur.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Gök size de iki dakika süre veriyorum.

Sayın milletvekilleri, iftara az bir zaman kaldı. Daha İç Tüzük 37 var, bunları bitirelim inşallah, uzatmayalım.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

12.- Ankara Milletvekili Levent Gök'ün, Siirt Milletvekili Yasin Aktay'ın CHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine sataşması nedeniyle konuşması

LEVENT GÖK (Ankara) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; AKP adına konuşan sözcü, herhâlde Cumhuriyet Halk Partisinin "yurtta sulh, cihanda sulh" ilkesine ne kadar bağlı olduğunun, dış politikanın kendine özgü bir eksen olduğunun farkından değil. AKP'nin çıkarlarını Türkiye'nin çıkarları gibi gösteren bir anlayışı biz reddediyoruz. Türkiye'nin çıkarları farklıdır, AKP'nin çıkarları farklıdır. Siz şu ana kadar on dört yıllık iktidarınızda AKP'nin çıkarlarına göre dış politikayı götürmek

durumunda kaldığınız için her zaman duvara tosladınız. Dünya dönüyor, Sayın Yasin Aktay da dönüyor, fırıl fırıl dönüyor. 2013 yılında çıkacak, diyecek ki: “Öcalan dünyanın geleceğini iyi okuyor.” Ondan sonra Cumhuriyet Halk Partisini düşmanlarla beraber olmakla suçlayacak. Hadi oradan, hadi oradan! (CHP sıralarından alkışlar) Kalkmış, “Dünya dönüyor...” Evet, dünya dönüyor. Dünya dönüyor ama siz bu dünyanın döndüğü gerçeğinin farkında değilsiniz. Siz, AKP’nin çıkarlarının etrafında dönüyorsunuz. O yüzden de dünya döndükçe dünya gerçeğini ve Türkiye gerçeğini göremiyorsunuz.

2013 yılında diyeceksiniz ki: “Öcalan dünyanın geleceğini iyi görecek.” Sonra, bugün gelecek, diyeceksiniz ki: “Şimdi, doğuda PKK silah depoluyor, şunu yapıyor, bunu yapıyor.” Var mı öyle yağma? Hangi Cumhuriyet Halk Partiliden duyduunuz bu sözleri? Yasin Aktay, Cumhuriyet Halk Partililer senin gibi fırlıdak değildir. (AK PARTİ sıralarından “Yuh” sesleri, gürültüler)

ORHAN DELİGÖZ (Erzurum) – Fırıldak sensin, fırlıdak sensin, terbiyesiz!

BAŞKAN – Sayın Gök, son kullandığınız kelimenin doğru olmadığını...

LEVENT GÖK (Ankara) – Ne kullanmışım? “Dünya dönüyor.” diyor. Fırıldak ne demek?

BAŞKAN – ...bu sözlerin size yakışmadığını siz bir grup başkan vekili olarak çok daha iyi biliyorsunuz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

LEVENT GÖK (Ankara) – Peki, kendisine yakışıyor mu?

ADNAN BOYNUKARA (Adıyaman) – Otur yerine!

ORHAN DELİGÖZ (Erzurum) – Edepsizlikte sınır yok!

BAŞKAN – Herkes kendine yakışan sözü ifade eder.

LEVENT GÖK (Ankara) – Dünya dönüyor demekle, fırlıdağın ne anlamı var, aynı anlamda mı ikisi de? (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Polislere küfreden sen değil miydin be? Ana avrat küfreden sen değil misin polise?

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen...

Sayın Aktay, buyurun.

İki dakika süre veriyorum.

13.- Siirt Milletvekili Yasin Aktay’ın, Ankara Milletvekili Levent Gök’ün sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

YASİN AKTAY (Siirt) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; burada, tabii, ben bir eleştiri yaptım, gayet esprili de bir eleştiri yaptım.

LEVENT GÖK (Ankara) – Siz yapınca espri oluyor, öyle mi?

YASİN AKTAY (Devamla) – Burada karşılaştığım bu söz karşısında hakikaten hicap duyuyorum. Yani, Millet Meclisi, bu yüce Meclisin içerisinde bu tür sözlerin...

LEVENT GÖK (Ankara) – Sen “Öcalan dünyanın geleceğini iyi okuyor dedin mi, demedin mi? Söyle bakayım, dedin mi, demedin mi?

YASİN AKTAY (Devamla) – ...bu tür seviyenin bu kadar alçalmış olması karşısında hicap duyuyorum. Sizi daha fazla düşürmemek için size cevap vermeyeceğim.

LEVENT GÖK (Ankara) – Vereceksin, buna cevap vereceksin.

YASİN AKTAY (Devamla) – Ama şunu söyleyeyim arkadaşlar: Zaman...

LEVENT GÖK (Ankara) – Öcalan dünyanın geleceğini iyi görüyor mu görmüyor mu? Yok öyle yaş dava. Oradan çıkıp CHP'yi suçlamak yok.

YASİN AKTAY (Devamla) – Laf zamanında söylenir.

LEVENT GÖK (Ankara) – Sen bir cevap ver bakalım. Sen buna cevap ver bakalım.

YASİN AKTAY (Devamla) – Bir sus! Bir sus! Bir sus! Bir sus, konuşayım!

LEVENT GÖK (Ankara) – Ne konuşacaksın? Buna cevap ver sen.

TAHİR ÖZTÜRK (Elâzığ) – Dinle, dinle! Terbiyeli ol ya! Terbiyeli ol! Dinle, dinle, dinle!

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Başkanım, yeniden başlatın.

BAŞKAN – Sayın Aktay, siz Genel Kurula hitap edin.

YASİN AKTAY (Devamla) – Yani bir konuşturmuyor, baştan alalım.

BAŞKAN – Siz Genel Kurula hitap edin Sayın Aktay.

LEVENT GÖK (Ankara) – Kalkmış CHP'yi suçluyor! On dört yıldır siz yönetiyorsunuz Türkiye'yi, biz mi yönetiyoruz?

YASİN AKTAY (Devamla) – Arkadaşlar, laf zamanında söylenir, adamına söylenir. Biz o sözün söylendiği...

LEVENT GÖK (Ankara) – On dört yıldır teröre boğdunuz Türkiye'yi.

YASİN AKTAY (Devamla) – Cımbızla çekilmiş bir laf...

LEVENT GÖK (Ankara) – Neresi cımbızla çekilmiş, neresi?

YASİN AKTAY (Devamla) – Bir sus, anlatayım! Bir sus, anlatayım!

LEVENT GÖK (Ankara) – Anlatamazsın sen bunu, anlatamazsın!

YASİN AKTAY (Devamla) – Sen anlamazsın zaten biliyorum. Sen anlamazsın.

Arkadaşlar...

LEVENT GÖK (Ankara) – Sen meramını anlatamıyorsun zaten! Öcalan dünyanın geleceğini iyi görüyor, öyle mi? Öyle mi?

BAŞKAN – Sayın Gök, hiç yakışmıyor Sayın Gök, lütfen, bir grup başkan vekili olarak...

LEVENT GÖK (Ankara) – Ona yakışıyor mu? Bir teröristi övmek ona yakışıyor mu?

BAŞKAN – Bakın, siz konuşurken hiç müdahale etmedi, o ağır laflarınıza dahi müdahale etmedi o, lütfen...

LEVENT GÖK (Ankara) – Hangisi ağır laf? Hangisi ağır lafmış? Sayın Başkan, tarafsız olun, tarafsız olun, tarafsız kalın!

BAŞKAN – En son kullandığınız.

Buyurun Sayın Aktay.

YASİN AKTAY (Devamla) – Süre bitti arkadaşlar, ne yapayım?

BAŞKAN – Buyurun, konuşun.

YASİN AKTAY (Devamla) – Arkadaşlar, şimdi, garabeti görüyorsunuz; biri gelip ne söylüyor, öbürü ne söylüyor.

LEVENT GÖK (Ankara) – CHP’ye haksız yere sataşacak, ondan sonra cevabını alınca da susacak orada. Yok öyle yaş dava! Anlat bakayım, 2013’te ne söyledin sen?

YASİN AKTAY (Devamla) – Biz zamanında bir laf söyledik, evet. Öcalan 2013 yılının Mart ayında PKK’ya kalktı dedi ki: “Silahları bırakın. Artık devir silah devri değildir. Bundan sonra...”

LEVENT GÖK (Ankara) – Ha, söyle, söyle! Söyle şunları, rahatla, söyle!

YASİN AKTAY (Devamla) – Ya, sus Allah aşkına ya!

LEVENT GÖK (Ankara) – Söyle! Söyle! Söyle bakalım! O zaman öyle, bu zaman böyle değil mi?

BAŞKAN – Sayın Aktay, siz Genel Kurula konuşun.

LEVENT GÖK (Ankara) – Yok öyle yaş dava!

BAŞKAN – Sayın Gök... Sayın Gök...

YASİN AKTAY (Devamla) – Eğer bu sözü söylediği zaman... Dünya dönüyor dediğimiz zaman dünya değişiyor demek istiyoruz. Dünya değişiyor.

LEVENT GÖK (Ankara) – Dedin değil mi? Söyledin değil mi Yasin Aktay, bunu söyledin.

BAŞKAN – Sayın Gök, hiç yakışmıyor size, Sayın Gök, lütfen...

LEVENT GÖK (Ankara) – Bunu söyledin. Bunu söyledin sen.

YASİN AKTAY (Devamla) – La havle vela kuvvete illa billahil aliyyl aziym. Sen adam mısın ya! Hayret bir şey ya!

LEVENT GÖK (Ankara) – Bunu söyledin, sen bunu söyledin.

BAŞKAN – Sayın Gök, lütfen... Sayın Gök, lütfen...

LEVENT GÖK (Ankara) – Sen bir teröristi övdün! Söyledin bunu.

BAŞKAN – Sayın Gök, hiç yakışmıyor bir grup başkan vekili olarak.

ADNAN BOYNUKARA (Adıyaman) – Yuh sana! Grup başkan vekili mi, provokatör mü ya!

YASİN AKTAY (Devamla) – Arkadaşlar, şimdi...

BAŞKAN – Sayın Aktay, siz Genel Kurula hitap edin.

Sayın milletvekilleri, lütfen, hiç kimse konuşmasın, lütfen...

Buyurun Sayın Aktay.

YASİN AKTAY (Devamla) – Şimdi, bir söz söyleyeceğim işine gelmeyecek, onun için konuşurmuyor, belli, evet.

LEVENT GÖK (Ankara) – İtirafılara devam edin bakalım.

YASİN AKTAY (Devamla) – Eğer Öcalan “PKK’ya silahları bırakın, artık devir silah devri değildir. Türkiye’ye de bağlılığınızı bildirin.” diyorsa doğru söylüyor deriz. Bozuk bir saat bile günde 2 defa doğru söyler değil mi?

LEVENT GÖK (Ankara) – Öyle mi?

YASİN AKTAY (Devamla) – Öcalan da bir ara bir doğru söyledi, biz de “Doğru söylüyor.” dedik, doğru.

LEVENT GÖK (Ankara) – Söyle bakalım, hah işte, biz de bunu söylüyoruz. (CHP sıralarından alkışlar)

YASİN AKTAY (Devamla) - Sen bile bazen doğru söylüyorsun!

LEVENT GÖK (Ankara) – Biz de bunu söyledik.

YASİN AKTAY (Devamla) - Sen bile bazen doğru söylüyorsun! (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

LEVENT GÖK (Ankara) – Biz de bunu söyledik, niye karşı çıkıyorsun? Biz de buna karşı söyledik.

YASİN AKTAY (Devamla) - Arkadaşlar, siz bozuk saat kadar bile olamıyorsunuz.

LEVENT GÖK (Ankara) – İtiraf etmedi mi arkadaşlar?

YASİN AKTAY (Devamla) - Tam doğru söyleyeceğiniz anda kaçırıyorsunuz.

LEVENT GÖK (Ankara) – İtiraf ettin, tamam, hadi bakalım.

BAŞKAN – Beş dakika ara veriyorum.

Kapanma saati: 19.53

BEŞİNCİ OTURUM**Açılma Saati: 20.00****BAŞKAN: Başkan Vekili Ahmet AYDIN****KÂTİP ÜYELER: Mücahit DURMUŞOĞLU (Osmaniye), Elif Doğan TÜRKMEN (Adana)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 108’inci Birleşiminin Beşinci Oturumunu açıyorum.

VIII.- ÖNERİLER (Devam)*A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)*

3.- *CHP Grubunun, Ankara Milletvekili Gülsün Bilgehan ve arkadaşları tarafından, Türkiye’nin dış ilişkilerinde bazı ani değişikliklerin nedenlerinin açıklanması, bugüne kadar süregelen uygulamaların yol açtığı zararların boyutlarının ortaya konulması ve bundan sonra izlenecek dış politikanın ana hatlarının belirlenmesi amacıyla 28/6/2016 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin, Genel Kurulun 28 Haziran 2016 Salı günkü birleşiminde sunuşlarda okunmasına ve ön görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)*

BAŞKAN - Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmemiştir.

İç Tüzük’ün 37’nci maddesine göre verilmiş bir doğrudan gündeme alınma önergesi vardır. Okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

Buyurun:

VII.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI (Devam)*D) ÖNERGELER*

1.- *İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku’nun, (2/202) esas numaralı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi’nin doğrudan gündeme alınmasına ilişkin önergesi (4/48)*

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

(2/202) esas numaralı Kanun Teklifi’nin İç Tüzük’ün 37’nci maddesine göre doğrudan Genel Kurul gündemine alınmasını arz ederim.

Saygılarımla.

Mustafa Sezgin Tanrıku

İstanbul

BAŞKAN – Öneri üzerinde teklif sahibi olarak İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku.

Buyurun Sayın Tanrıku. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri... (Gürültüler) Arkadaşlar, iftar saatinden önce bunu konuşmak gerçekten... Aslında iftardan sonraya kalsa çok daha önemli olurdu.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, sessizlik lütfen... Lütfen sessizlik...

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Devamla) – Çünkü, Alevi yurttaşlarımızın inanç özgürlüğüyle ilgili bir mesele. Bu sıkışıklıkta konuşmak doğru değil bence. İftardan sonra konuşsak çok daha doğru olurdu.

Değerli arkadaşlar, gerçekten önemli bir meseleyi konuşuyoruz, gerçekten. Çok esaslı bir biçimde -18 maddelik- inanç özgürlüğüne ilişkin bir paket hazırlamıştık, İç Tüzük'ün 37'nci maddesine göre gündeme getirdik. İsterdim ki Alevi yurttaşlarımızın inancına saygı nedeniyle Başkan buna iftardan sonra daha geniş bir ortamda konuşma imkânı sunsun ama bu imkânı sunmadı. Bunu da, ben özellikle de Alevi yurttaşlarımızın inanç hakkına bir saygısızlık olarak görüyorum bu sıkışık ortamda konuşmuş olmayı; bunu özellikle belirtiyim.

Değerli arkadaşlar, 18 madde içerisinde cemevleri var, 2 Temmuzla ilgili olarak, 2 Temmuz Sivas katliamıyla ilgili olarak “Hoşgörü günü” ilan edilmesi var ve Madımak Otel'i'nin utanç müzesi olarak kabul edilmesi var ve başka öneriler var ama bunlarla beraber... Tabii, bunlar sizin umurunuzda değil. Niye umurunuzda değil? Çünkü Alevi yurttaşlarımızın inanç özgürlüğüyle ilgili olarak onlarca çalıştay yaptınız, bir tanesi bir yasaya dönüşmedi bu Meclis çatısı altında.

Bakın değerli arkadaşlar, bu, bir doktora tezi değil, bu, bir yüksek lisans tezi değil, bu, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin 26 Nisan 2016 tarihinde verdiği, Alevi yurttaşlarımızın başvurusu üzerine verdiği karar; tam 90 sayfa değerli arkadaşlar. 26 Nisanda verildi, 27 Temmuzda kesinleşecek ve Büyük Daire Kararı. Bu daire kararında Alevi yurttaşlarımızın inanç özgürlüğüyle ilgili olarak çok önemli tespitler var. Biz Alevi yurttaşlarımızın inanç özgürlüklerini, ibadet özgürlüklerini Türkiye'de sağlamaktan uzağız, o yurttaşlarımızı burada mahkeme mahkeme dolaştırıyoruz, karar alamıyorlar, alamadıkları gibi Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine gidiyorlar. Bakın, tez gibi kararlar yazılıyor ama hâlen bu Meclisin umurunda değil bu yurttaşlarımızın, onların hakları.

Bir tespiti okuyayım mı bakın değerli arkadaşlar? Karar İngilizce, daha Türkçeye çevrilmedi; umarım çevrilmiştir. Aynen şöyle: “Mahkeme, dinî toplulukların özerkliği gereği bir topluluğun hangi inanca ait olduğunu devletin değil sadece o dinî topluluğun otoritelerinin belirleyebileceğini belirtmiştir. Alevi toplumu belirgin, ayırıcı özelliklere sahip olup Alevi inancının tanımlanması tamamen ve münhasıran Alevilere ait bir konudur. Devletin dinsel inançların meşruiyeti ile, bu inançlarını nasıl ifade edecekleri konusunda herhangi bir değerlendirme hakkına sahip olması dinsel toplulukların özerk olarak var olma hakkını ihlal etmektedir.” Daha birçok önemli tespit var bu mahkeme kararında ama on yıllar geçti Alevi yurttaşlarımız hâlen kendi tayin ettikleri yerlerde inançlarının gereğini, ibadetlerini yapamamaktadırlar ve bu...

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Önünde hiçbir engel yok, yapabilirler.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Devamla) – ...bu çoğunluk nedeniyle olmuyor maalesef.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Ne engel var?

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Devamla) – Daha iki gün önce İzmir'de cami imamları Alevi yurttaşlarımızın selasını okumadı, içinde “cemevi” geçtiği için. Bu yurttaşlarımıza bu zulmü bu Meclis gösteremez değerli arkadaşlar ama sizler gösteriyorsunuz. Niye gösteriyorsunuz? Bakın, 64'üncü Hükümet Programı -aynı paragrafı aldım, 64'üncü Hükümet Programı da burada- orada ne yazıyor 64'te? “Cemevleri eğitim sisteminde bilgilendirme, üniversitelerde araştırma ve uygulama merkezleri oluşturma...” ve sonuçta “İrfan merkezleri ve cemevlerine hukuki statü tanıyacağız.” var, 64'üncü Hükümet Programı değerli arkadaşlar. 65'inci Hükümet de sizin Hükümetiniz, cemevlerinin c'si yok değerli arkadaşlar. Ne değişti? Dört ay geçti aradan, ne değişti?

TAHİR ÖZTÜRK (Elâzığ) – Ne engel var?

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Devamla) – Niye 64’üncü Hükûmet Programı’nda “Cemevlerine hukuki statü tanıyacağız.” var? Neden 65’inci Hükûmet Programı’nda “Cemevlerine hukuki statü tanıyacağız.” paragrafı yok? Bunu bir akliselim kalksın bize açıklasın burada, ne değişti?

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararı var, onlarca var; Hasan Zengin, Türkiye kararı var ve en önemlisi, Alevi yurttaşlarımızın talepleri var, bu talepleri var. Eğer ayrımcı davranmayacaksak; ibadet özgürlüğüne, inanç özgürlüğüne Sünni çoğunluk olarak saygı göstereceksek bu yurttaşlarımızın inanç özgürlüğüne saygı göstermek zorundayız. Bu da bizden daha çok bu çoğunluğun, yani AKP çoğunluğunun boyun borcudur, namus borcudur.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Başkanım... Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Evet Sayın Bostancı, buyurun.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sezgin Bey herhâlde konuşmanın heyecanı içerisinde bazı hususları birbirine karıştırdı. Türkiye’de nerede cemevi var ise orada Alevi vatandaşlarımız serbestçe ibadetlerini de yapıyorlar, toplantılarını da yapıyorlar. Hukuki statü ile toplantılarını yapmaları birbirinden farklıdır. Türkiye’de gittiğim her yerde cemevlerine de giden, oradaki vatandaşlarla görüşen birisiyim.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Cemevlerini tanıyor musunuz Sayın Bostancı?

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Onların her türlü ibadetlerini orada yaptıklarını biliyorum, şahsi bir bilgi.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Sayın Başkanım, 69’a göre söz istiyorum. Bazı kavramları birbirine karıştırdığımı ifade etti, o vesileyle söz istiyorum.

BAŞKAN – Buyurun, siz de yerinizde, öyle.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Hayır efendim, kürsüden söyleyeceğim.

BAŞKAN – Hayır, hayır, kürsüden söz vermiyorum.

Buyurun, yerinizde söyleyin.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – 69’uncu maddeye göre kürsüden...

BAŞKAN – Efendim, kürsüye çağrılıp size karşı herhangi bir şey olmadı, oturduğu yerden meramını ifade etti.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Efendim, doğrudan doğruya...

BAŞKAN – Siz de buyurun tutanaklara geçecek şekilde söyleyin.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Ben kayıtlara geçsin diye konuştum, kendisi de kayıtlara geçsin diye konuşabilir.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) - ...şahsımı hedef alarak bazı kavramları birbirine karıştırdığımı ifade etti.

BAŞKAN – Tamam, karıştırmadığınızı söyleyin siz de oradan.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Hayır efendim, kürsüde söyleyeceğim.

BAŞKAN – Vermiyorum ben kürsüden Sayın Tanrıkulu.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Benim hakkımda...

BAŞKAN – Daha yeni konuştunuz. Sayın Bostancı yerinden kalktı, meramını ifade etti, gerekeni söyledi, siz de oradan öyle olmadığını söyleyin.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Efendim, meramını değil, 69’a göre, bazı kavramları karıştırdığımı ifade etti, doğrudan doğruya sataştı bana.

BAŞKAN – Kürsüde bir konuşması olsaydı, kürsüde bu şekilde deseydi ben size verirdim.

Lütfen, buyurun.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Hayır, efendim, bakın, 69’da göre buna takdir hakkınız yok.

BAŞKAN – Hayır, hayır...

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Takdir hakkınız yok 69’a göre.

BAŞKAN – Sayın Tanrıkulu, yerinizden vereyim, lütfen...

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Hayır efendim yerimden değil, ben kürsüden konuşacağım.

BAŞKAN – Bakın, yerinizden...

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Sayın Gök, bakın, kürsüde konuşsaydı, o şekilde söyleseydi verirdim ben.

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkanım...

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Sayın Başkanım...

LEVENT GÖK (Ankara) – Bir saniye...

BAŞKAN – Ben yerinizden veriyorum.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Kendi takdiri efendim, konuşsaydı kürsüden, kendi takdiri.

LEVENT GÖK (Ankara) – Bir saniye...

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Şimdi, Sayın Tanrıkulu, yerinizden vereyim. Bakın, iki dakika çoktan geçmişti ama yerinizden ben vereyim size söz.

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Gök.

LEVENT GÖK (Ankara) – Konuşmacımız son derece medeni ölçüler içerisinde, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinden de bahsederek çok ayrıntılı bir bilgi verdi. Yani, bir doktora tezi niteliğinde bilgiler verdi ve bu bilgilere karşı Naci Bey bir refleks gösterdi.

BAŞKAN – Tamam.

LEVENT GÖK (Ankara) – O gösterdiği reflekste arkadaşımızın burada olağanüstü güzellikte anlattığı bir konuyu sanki kafası karışıkmiş da, konuyu bilmiyormuş da yani sanki kürsüye niye çıkmış gibi bir ifadeyle anlattı.

Siz, şimdi, dünden beri AKP sözcülerinin her sataşmadan söz almalarına olanak tanıdınız ve söz verdiniz.

BAŞKAN – Sayın Gök, lütfen, size verdiğim kadar onlara vermemiştir.

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Açın, bakın.

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan, Sezgin Bey sıradan bir konuşma yapmadı, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin Türkiye profilini çizdi. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Şimdi, bakın, iki dakika değil, beş dakika geçti.

Sayın Tanrıkulu, yerinizden vereyim.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Efendim, söz verin o zaman iki dakika konuşalım.

BAŞKAN – Yerinizden vereyim ben size.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Hayır efendim, iki dakika verin, kürsüden konuşacağım.

BAŞKAN – Sayın Tanrıkulu, yerinizden vereyim.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Efendim, benim hakkım değil mi bu 69’a göre?

BAŞKAN – Yok, sizin hakkınız değil.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Nasıl hakkım değil?

BAŞKAN – Hakkınız değil, ben takdir edersem. Yerinizden vereyim size diyorum.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Efendim, kendisi oradan konuşsaydı.

BAŞKAN – Bakın, ben size yerinizden vereyim diyorum.

Şimdi, yerinden kalktı, bir iki kelime etti, meramını anlattı. Size de yerinizden söz vereyim ben, vermeyeyim demiyorum ki.

LEVENT GÖK (Ankara) – İki dakika verin efendim o zaman, açın burayı o zaman iki dakika.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Tanrıkulu.

LEVENT GÖK (Ankara) – İki dakika süre verin Sayın Başkan, iki dakika.

BAŞKAN – Pazarlık yapmayın, ben takdir ederim onu.

Buyurun.

VI.- AÇIKLAMALAR (Devam)

23.- *İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu’nun, Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı’nın yerinden sarf ettiği bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; gerçekten bu konuyu bu sıkışıklıkta tartışmak benim tercihim değildi, Sayın Başkanın tercihiydi; keşke iftardan sonra bunu tartışsaydık. Ama Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin kararından tekrar okuyacağım Naci Bey, kimin kafası karışık göreceğiz.

İnsan Hakları Mahkemesi aynen şunu söylüyor: “Ancak bu hizmetlerden sadece Diyanet İşleri Başkanlığı tarafından benimsenen tek bir anlayışa bağlı olan yurttaşlar yararlanmaktadır. Hukuki tanıma önemli avantajlar sağlamaktadır. Diyanet İşleri Başkanlığı tarafından sağlanan dinsel hizmetler devlet bütçesinden önemli pay almaktadır, Aleviler ise benzer statüden ve bu statüye bağlı avantajlardan tamamen yoksun bırakılmışlardır.”

Hangi cemevine statü tanıdınız bugüne kadar? Alevi yurttaşlarımız cemevlerini kendi imkânlarıyla yapıyorlar. Hangi devlet bütçesinden bugüne kadar tek kuruş gitmiş? Dolayısıyla, bu bir kafa karışıklığı değil, sizin ayrımcı tutumunuz bu noktaya getirmiştir.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

VII.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI (Devam)

D) ÖNERGELER (Devam)

1.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, (2/202) esas numaralı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi'nin doğrudan gündeme alınmasına ilişkin önergesi (4/48) (Devam)

BAŞKAN - Şimdi, İç Tüzük 37'ye göre bir milletvekili adına İstanbul Milletvekili Mehmet Bekaroğlu.

Buyurun Sayın Bekaroğlu. (CHP sıralarından alkışlar)

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; bakın, bu coğrafyada doğudan batıya, kuzeyden güneye her tarafta bu coğrafyanın insanları boğuşuyor, kimlik üzerinde hesaplaşıyorlar, birbirlerini öldürüyorlar. Aslında, barış içinde, kardeşlik içinde yaşayabilirdik, yapamıyoruz. Kaldı ki yüce dinimiz İslam “Herkesin dini kendisine.” diyor.

(Hatip tarafından Kafirûn Suresi'nin 6'ncı ayetikerimesinin okunması)

MEHMET BEKAROĞLU (Devamla) - Değerli arkadaşlarım, herkesin dininin kendisine olabilmesi için önce iftar vakti biraz saygılı olup dinleyeceksiniz, sonra eşitliği kabul edeceksiniz, eşitliği. Eşitliği kabul etmeyeceksiniz... (Malatya Milletvekili Nurettin Yaşar'ın ayakta alkışı)

Şimdi, bu ayakta duran arkadaş bana saygısızlık yapıyor, Başkana saygısızlık yapıyor, bütün milletvekillerimize saygısızlık yapıyor. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen... Sabrınızı az daha tutun.

MEHMET BEKAROĞLU (Devamla) – Niye? Çünkü eşitliği kabul etmiyor. Niye? Çok şırmarmış. Niye? Çok kibirlenmiş de öyle davranıyor arkadaş, değerli arkadaşlarım.

Bakın, eğer eşitliği kabul edersek biz, gerçekten, herkesin dini herkesin olur.

Değerli arkadaşlarım, bu coğrafya, bu ülke çok inançlı, farklı inançlar var, aynı inancı farklı yorumlayanlar var, böyle bir toplum.

Şimdi, bakın, inançların en iyisi olmaz. Benim dinim bana göre en iyi, sizinki de size göre en iyi. Benim dinimin en iyi kabul edilebilmesi için, ben öncelikle sizinkine, size saygılı olmalıyım, bu Nurettin Bey gibi davranmamalıyım değerli arkadaşlarım.

Bakın, anayasalar önemli, yasalar önemli. Nitekim, arkadaşlarımızın vermiş olduğu kanun teklifi de yasa değişikliğini istiyor inançlar konusunda, Alevilerin inançlarıyla ilgili yasal düzenlemeler yapılmasını istiyor ama öncelikle zihinleri değiştirmemiz gerekiyor, zihniyeti değiştirmemiz gerekiyor.

Bakın, Türkiye Cumhuriyeti yasalarının hiçbir yerinde Alevilere bir ayrımcılık yapmıyor gibi gözüküyor, Alevilere ayrımcılık yapan bizim zihniyetimizdir, kafamızdır. “İbadethane” diyor yasalar ama siz cemevini ibadethane olarak görüyorsunuz. (CHP sıralarından alkışlar) Niye? Çünkü siz hak olduğunuza inanıyorsunuz. Yok arkadaşlar, en doğru siz değilsiniz, nereden çıkarıyorsunuz?

Bakın, İmam Ebu Hanife diyor ki: “Ben bu konuda doğru düşünüyorum ama yanılabilirim de.” Sayın Hocam “yanılabilirim de” diyor ama siz asla yanılmıyorsunuz, en doğru... Alevileri hak olarak kabul etmiyorsunuz, cemevlerini de ibadethane olarak kabul etmiyorsunuz. Sizin probleminiz bu değerli arkadaşlarım.

Bakın, bu ülkede sadece sizin zamanınızda değil, Osmanlı’dan bu yana Alevilere ayrımcılık yapılıyor. Şurada bir medeniyetler yolu yaptınız, Anadolu Medeniyetler Yolu. Onda da sanat açısından, estetik açısından çok tartışılacak komiklikler var, bana öyle geliyor ama arkadaşlar, bu Anadolu medeniyetlerinin içinde bir tek Alevi izi yok mu? Bir tane, bir tane! Hadi, bina bulamadınız, büyük bir cemevi bulamadınız... Bulamadınız çünkü insanlar dağlarda, kaçarak, baskılar dolayısıyla gizli ibadetlerini yaptılar. Cemevi yapamadılar, başlarına yıktılar.

Peki, bir tane saz, Pir Sultan Abdal’ın sazını koyamadınız mı oraya? Ayrımcılık var arkadaşlar, bu bilinçli yapılıyor yapılmıyor meselesi değil, zihinlerde ayrımcılık var. Bu ayrımcılığı öncelikle zihinlerde yıkmamız gerekiyor. Alevi yurttaşlarımızla empati yapın. Aleviler korkuyor, Aleviler çekiniyor, niçin? Çünkü, bu ülkenin tarihinde büyük ayrımcılıklar var, kanlar akmış. En yakın, bakın, 2 Temmuz geliyor, Sivas katliamı; Çorum geliyor, bir buçuk ay devam etmiş, insanlar bir mahallede hapsolmuş, 50’ye yakın insan ölmüş, bunlar yaşanmış.

FEVZİ ŞANVERDİ (Hatay) – Reyhanlı’yı niye konuşmadın, Reyhanlı’yı niye konuşmadın!

MEHMET BEKAROĞLU (Devamla) – Şimdi, sizin, “Büyük çoğunluğu temsil ediyoruz.” diyen sizin anlayışla davranmanız gerekiyor, empati kurmanız gerekiyor. Siz, yeryüzünde Allah’ın temsilcileri, izleri, gölgeleri filan değilsiniz, insanlarsınız. O insanlar öyle anlıyor, öyle inanıyor. O zaman, devlet olarak, demokrasi olarak o insanlar ne istiyorsa onları vereceksiniz. Cemevi, ibadethane tarifi, tanımı devlete düşmez, Müslüman’a da düşmez, Diyanet İşleri Başkanlığına da düşmez değerli arkadaşlarım. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

HAMZA DAĞ (İzmir) – Kime düşer, kime?

MEHMET BEKAROĞLU (Devamla) – Kim neye inanıyorsa ve nasıl kabul ediyorsa öyledir, öyle kabul etmek zorundasınız. Dürüst olun, dürüst! Her şeyden evvel Allah’a, Peygamber’e ve Kur’an-a karşı dürüst olun! (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

Saygılarımla. (CHP sıralarından alkışlar)

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan...

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, söz talebimiz var.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Buyurun Sayın Muş.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, sayın hatip bizim dürüst olmadığımızı söylüyor, bizi dürüst olmaya davet ediyor. Bu açık bir satışmadır. Biz dürüstüz, biz herhangi dürüstlük dışı bir şey hiçbir dönem göstermedik. O açıdan, yaptığı, ortaya koyduğu iddiaları kabul etmiyoruz, reddediyoruz.

BAŞKAN – Sayın Baluken, siz de sisteme girmişsiniz.

Buyurun.

VI.- AÇIKLAMALAR (Devam)

24.- Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken'in, İç Tüzük'ün 60'ıncı maddesine göre söz hakkı istediği zaman kendisine söz verilmemesine ilişkin açıklaması

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, oylama öncesinde söz istemiştim ben ama niye söz vermediğinizi anlamış değilim. İç Tüzük 60'a göre parmağımı kaldırdım ve son derece önemseydiğimiz bu kanun teklifiyle ilgili grubumuzun görüşlerini aktarmak istedim. Yani, burada Alevi halkımızın inançlarıyla ilgili, kendi inançlarının içtihatlarını yerine getirmeleriyle ilgili, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin almış olduğu kararlar doğrultusunda cemevlerine ibadethane statüsü tanınması başta olmak üzere yapılması gereken yasal ve anayasal düzenlemelerle ilgili önemli bir kanun teklifi görüşülüyor. Bu konuda AKP'li vekillere de çağrı yapacak ve bu kanuna hangi gerekçelerle ret vereceklerini soracaktım ama, maalesef, siz oylama öncesinde bu söz talebimizi dikkate almadınız ve dolayısıyla da söz hakkımızı gasbetmiş oldunuz.

BAŞKAN – Sayın Muş'a da oylamadan sonra söz verdim.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Ama bu yaklaşım doğru değil Sayın Başkan.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Hayır, Sayın Muş'u görünce söz verdiniz.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Yani, Grup Başkan Vekili olarak oylama öncesinde söz istediğimde kendi grubumun görüşlerini dile getirerek diğer milletvekillerine çağrıda bulunmak istemiştim.

BAŞKAN – Söz veriyoruz efendim.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Buna dikkat etmenizi rica ediyoruz.

BAŞKAN – Peki.

Birleşime bir saat ara veriyorum.

Kapanma Saati: 20.18

ALTINCI OTURUM

Açılma Saati: 21.25

BAŞKAN: Başkan Vekili Ahmet AYDIN

KÂTİP ÜYELER: Mücahit DURMUŞOĞLU (Osmaniye), Elif Doğan TÜRKMEN (Adana)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 108’inci Birleşiminin Altıncı Oturumunu açıyorum.

Alınan karar gereğince, sözlü soru önergeleri ile diğer denetim konularını görüşmüyor, gündemin “Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmına geçiyoruz.

1’inci sırada yer alan, Danıştay Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu’nun görüşmelerine başlayacağız.

**IX.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN
GELEN DİĞER İŞLER**

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ

1.- Danıştay Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/726) ve Adalet Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 400) (x)

BAŞKAN – Komisyon? Burada.

Hükûmet? Burada.

Geçen birleşimde İç Tüzük’ün 91’inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülen 400 sıra sayılı Kanun Tasarısı’nın maddelerine geçilmesi kabul edilmişti.

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Evet, Sayın Gök, buyurun.

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan, görüşmekte olduğumuz kanun tasarısının İç Tüzük’ün 91’inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülemeyeceği yönündeki itirazımı ifade etmek istiyorum. Şöyle ki: Temel kanun uygulamasıyla ilgili olarak gerek İç Tüzük’ümüzde yapılan değişiklikler ve şu anda İç Tüzük’ümüzde belirlenmiş olan tanım çerçevesinde görüşülen bu kanun tasarısının temel kanun mantığı dışında, ayrı, farklı bir kanun olarak hazırlandığı ve getirildiği ortadadır. Bir temel kanun olarak nitelendirilebilmesi için o temel kanunun -örneğin Medeni Kanun, Borçlar Kanunu, Ticaret Kanunu gibi- hayatın tüm alanını düzenleyen alanlarda, toplumun tümünü ilgilendiren alanlarda olması gerekir. Bu nedenle şu anda görüşmelerine başlayacağımız kanunun temel kanun olarak görüşülmesi İç Tüzük’e aykırıdır. Bu bakımdan bu itirazımızı belirtiyoruz ve temel kanun kapsamı dışında ancak normal, daha önceki kanunlar çerçevesinde görüşülmesine olanak olduğunu düşünüyoruz ve görüşmelerin temel kanun kapsamı dışında yapılmasını ifade ediyoruz. Bu konudaki görüşümü sizlerle paylaşıyorum ve Sayın Başkanlığınızın bu konudaki düşünceme itibar etmemesi hâlinde usul tartışması açmak istiyorum.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Muş...

(x) 400 S. Sayılı Basmayazı 27/6/2016 tarihli 107’nci Birleşim Tutanağı’na eklidir.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, şimdi, bu kanunun görüşmelerine başlayırken Sayın Gök o zaman da bir usul tartışması açmıştı ve siz tutumunuz hakkında bir değişikliğe gitmediniz. Tamamı üzerine, tümü üzerine görüşmelerini yaptığımız, sonra soru-cevabı yaptığımız, oylanana, bölümlere geçilmesini Genel Kurulda oya sunduğunuz, bunun da oylandığı tasarının birinci bölümü üzerindeki konuşmalara geldik. Şimdi, kanunun önemli bir kısmını içeren tartışmaları gerçekleştirdik, birinci bölümüne geldik. Levent Bey’in şimdi aklına gelmiş, bu temel kanundur veya temel kanun değildir. Kaldı ki İç Tüzük’ün 91’inci maddesi gerçekten açık Levent Bey, dikkatli okursanız bunun bir temel kanun olduğunu görürsünüz. Bu açıdan, iftar sonrası çalışmalara devam edelim ve hatipler fikirlerini beyan etsinler. Gecikmeden milletimizin ihtiyaç duyduğu bu tasarımı tartışalım, Genel Kurul uygun gördüğü kararı versin.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Gök, bir saniye, ben bir konuya izahat getireyim.

Şimdi burada Meclis Başkanlık Divanı olarak yapabileceğimiz hiçbir şey yok. Çünkü Genel Kurulun kararıyla grup önerisi oylanarak -geçen hafta içerisinde- temel kanun olarak yapılmış. Ortada bir Genel Kurul kararı varken ve İç Tüzük’ün 91’inci maddesi de ortadayken gündemimizde yer alan bu kanunun temel kanun olarak görüşülmesi dışında hiçbir usulümüzün olmayacağı çok açıktır. Dolayısıyla Genel Kurul üzerinde bir yetkimiz yok bizim, bu kararı zaten Genel Kurul vermiş, dolayısıyla bu usul tartışmasına dahi konu olabilecek bir karar değildir. Keşke başka bir itiraz yapsanız, keşke başka bir şey olsun. Tamam, usulümlle ilgili... Benim usulümden bir sıkıntı yok ki. Usul nedir? Meydana gelen, önüne gelen gündemi uygulamak ve -bu gündem- bunun temel kanun olarak yapılması da Genel Kurulun kararıyla olmuş. Genel Kurulun kararı üzerinde bir karar ortaya koyabilir miyim ben? Koyamam, mümkün değil. Dolayısıyla bu noktada bizim kaldığımız yerden devam etmemiz lazım. Yani usul tartışmasına yönelik açıp baktığımızda da hangi şartlarda istenebileceği açıktır. “Başkanı gündeme davet” diyorsunuz, Başkan zaten gündemi uyguluyor, gündemin dışında bir şey de uygulamıyor. Başka herhangi bir problem var mı, neye dayanarak? Yani, bu, bir hakkın kötüye kullanılmasından başka bir şey olmaz Sayın Gök, lütfen istirham ediyorum.

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan, dün görüşmeler başlarken çok açık bir şekilde size iki ayrı usuli itirazımı olduğunu ifade ettim. Siz ısrarla birinci itirazımı dinlediniz ve ona göre bir işlem tesis ettirdiniz ama ikinci usuli itirazımın olduğunu ısrarla belirtmeme karşın o konuda maalesef söz vermediniz.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, olur mu öyle şey ya? Dün dün de kaldı.

LEVENT GÖK (Ankara) – Bütün kanunlarda olduğu gibi elbette onun da bir sırası olabilirdi diye düşündüm. Çünkü her kanun maddesinde olduğu gibi kanunların başlangıcında tümü üzerinde görüşmeler tamamlanıyor ve tamamlandıktan sonra da bölümlere geçiliyor. İşte tam bu aşama o aşamadır.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan...

LEVENT GÖK (Ankara) – Yani, bu kanun temel kanun olarak görüşülme dahi, dün yine biz dün yaptığımız görüşmeleri yapacaktık, tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanacaktı. Şimdi, bölümlerine geçilmesi maddesine gelinmiştir.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Tamam da ben dünkü oylamayı kastetmedim. Geçen hafta AK PARTİ'nin grup önerisi bunu gündeme alırken aynı zamanda temel kanun olarak da aldığını ifade etmiş, bölümleri belirlemiş ve bu Genel Kurulun kararıyla onaylanmış. Dolayısıyla, Genel Kurulun kararı dışında bir şey yapamıyoruz ki.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan...

LEVENT GÖK (Ankara) – İzin verir misiniz?

BAŞKAN – Bir saniye... Bitirsin Sayın Gök.

LEVENT GÖK (Ankara) – Şimdi, bu temel kanun nitelendirilmesi Anayasa Mahkemesi kararlarında istikrar kazanmıştır. Şimdi, ben burada sorumlu bir muhalefet partisinin Grup Başkan Vekili olarak hem Adalet Komisyonunun Başkanına, Sayın Bakana hem de Meclisteki tüm milletvekillerine bu konuda Anayasa Mahkemesinin uygulamalarını anlatmak istiyorum. Çünkü bu konuda farklı bir tutum izlendiği takdirde böyle bir tablonun Anayasa Mahkemesinde başvurmuz üzerine sıkıntı yaratacağı tabiidir. Bu konuda önümde önemli kararlar bulunmaktadır. Bu kararlar çerçevesinde...

BAŞKAN – Tamam, bölüm üzerinde konuşun, siz konuşun grubunuz adına, açıklayın bunları gene Sayın Gök.

LEVENT GÖK (Ankara) – Ama, o farklı. O bölüme girilmeden bunun görüşülmesi gerekiyor. Yine, dünkü gibi tartışmaların...

BAŞKAN – Ben olmazsa bakın bu noktada size yerinizden söz vereyim, siz bunları izah edin.

Bakın, şunu söyleyeyim Sayın Gök: Yani, bu İç Tüzük'ü hep birlikte ortak uygulamak durumundayız değil mi?

LEVENT GÖK (Ankara) – Evet, tabii.

BAŞKAN – Bakın, 63'üncü madde ne diyor? “Görüşmeye yer olup olmaması...” Bununla ilgili bir problem yok, zaten gündemde olan konu bu konu. “...Başkanı gündeme veya Türkiye Büyük Millet Meclisinin çalışma usullerine uymaya davet.” Burada da problem yok.

LEVENT GÖK (Ankara) – Evet.

BAŞKAN – Gündemi zaten uyguluyoruz.

“...bir konuyu öne alma veya geri bırakma gibi usule ait konular diğer işlerden önce...”

LEVENT GÖK (Ankara) – Evet.

BAŞKAN – Şimdi hangisine dayanarak usul tartışması istiyorsunuz siz?

LEVENT GÖK (Ankara) - Ben sizi Türkiye Büyük Millet Meclisinin çalışma usulüne uymaya davet ediyorum efendim.

BAŞKAN – Peki, daha yeni başladık, çalışma usulünde hangi sıkıntı var?

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkanım, bildiğiniz gibi...

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Tüzük'e aykırı.

BAŞKAN – Tüzük'ün neresine aykırı, neyine aykırı? Arkadaşlar, lütfen zorlamayalım.

LEVENT GÖK (Ankara) - ...biz kanunu bir temel kanun çerçevesinde görüşüyoruz bir de normal, kanunlar çerçevesinde görüşüyoruz.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkanım...

LEVENT GÖK (Ankara) – Ben bu kanunun temel kanun kapsamı dışında görüşülmesi gerektiğini ifade ediyorum.

BAŞKAN – Peki, Genel Kurul karar vermiş. Genel Kurulun kararı üzerinde karar mı icra edeceğiz biz?

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkanım, şimdi, ben, geçen gün yaptığım itirazda çok açık bir şekilde size iki ayrı itirazım olduğunu ifade ettim.

BAŞKAN – Evet.

LEVENT GÖK (Ankara) – Siz bir şekilde birinci itirazımızı dinlediniz ve bir sonuca vardınız ama bu ikinci itirazımızı dinlemediniz. Şimdi bu ikinci itirazımı benim kayıtlara geçirmemin, zabıtlara geçirmemin ve usul tartışmasının tam zamanı yani daha bölümlere geçmeden yapıyorum bunu çünkü bu kanun temel kanun olarak görüşülme dahi biz, dün, başka normal kanunlar gibi görüşülse dahi bütünü üzerindeki görüşmeleri yapmış olacaktık. O bakımdan, bu tartışmanın şu anda yapılması çok da sağlıklı.

Yine, ben sizden rica ediyorum yani çok da fazla zamanınızı almaz, ben birkaç tane Anayasa Mahkemesi kararını Komisyon ile Genel Kurulla paylaşmak istiyorum. O konudaki görüşünüzü bu tartışmayı yaptıktan sonra belirtirseniz mesele de kalmaz, takdir sizin tabii ki.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Gök, ben iki dakika söz vereyim sizlere, usul tartışması açayım.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun lehte, aleyhte madem öyle...

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, açmadan önce...

BAŞKAN – Sayın Muş, isterseniz burada dile getirin.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Açmadan önce, şöyle Sayın Başkan...

BAŞKAN – Usul tartışması açılması yolunda kararımı verdim. İsterseniz kürsüde dile getirin Sayın Muş.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Açmadan önce... Açacaksınız, yalnız, arkadaşlar...

BAŞKAN – Evet, ben söyledim söyleyeceğimi, kanaatimi de ortaya koydum.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, arkadaşlar; tabii ki muhalefet muhalefetini yapacaktır ama birinci bölümün üzerine gelmişiz, “Ben dün açacaktım da açamadım...” E? İşte, açmam gerekiyor. Arkadaşlar, oturum kapandıktan sonra bile bir önceki oturumla alakalı konu bir sonraki oturuma taşınmıyor. “Dün açacaktık, fırsat olmadı, şimdi açacağız.” Ya, bunlara gerek yok. Maddelerde itirazınızı yaparsınız, fikirlerinizi ortaya koyarsınız. Olmayan bir yerden usul tartışması açmaya... Yakışmıyor bize, Meclisin saygınlığına da yakışmıyor ama burada takdir Başkanındır.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Gök.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Tamam, tartışmaya açtım efendim. Orada konuşalım, kürsüde konuşalım usul tartışmasını.

BAŞKAN – Lehte...

LEVENT GÖK (Ankara) – Aleyhte benimki, tutumunuzla ilgili aleyhte.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Aleyhte...

BAŞKAN – Tamam, ikiniz aleyhte.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Lehte...

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Lehte...

BAŞKAN – Lehte, Sayın Muş ve Sayın Tunç.

Lehte ilk söz Sayın Muş, buyurun.

İki dakika veriyorum.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – İki niye Sayın Başkan? Üçtür ya.

X.- USUL HAKKINDA GÖRÜŞMELER

1.- 400 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülmesinin İç Tüzük hükümlerine uygun olup olmadığı hakkında

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; şu an tartışmakta olduğumuz kanun tasarısının görüşmelerine dün başladık, tümü üzerinde görüşmelerine başladık ve bunun gündeme alınmasıyla alakalı, temel kanun olarak görüşülmesiyle ilgili meseleyi geçtiğimiz hafta burada oyladık; Genel Kurulun bilgisine, onayına sunuldu ve bu Genel Kuruldan onay aldı. Daha sonra, dün yine itirazlar yapıldı, yine usul tartışması açıldı ve bu anlamda usul tartışması da yapıldı. Kanunun tümü üzerindeki görüşmeler bitti, soru-cevap yapıldı, bölümlerine geçilmesine karar verildi. Şimdi, bölümlerin üzerinden tartışmaya devam edeceğiz. Burada Başkanı usule davet etmeye... Hangi maddeye dayanarak davet ediyorsunuz Başkanı usule? Önündeki gündemi uygulamakla mükellef Meclisi yöneten Başkan ve şu anki gündeminde bulunan tasarı dün tümü üzerinde görüşmelerini bitirdiğimiz ve birinci bölüm üzerinde görüşmelerini yapacağımız tasarıdır. Efendim, “Anayasa’yla alakalı kararlar okuyacağız...” Tartışmalarda okuyun kararlarınızı. “Anayasa’ya aykırıdır...” Komisyon Anayasa’ya aykırı olan bir metni iade eder. Ayrıca, bu, Başkanın usulüyle alakalı bir mesele de değildir. Yani, burada, inanın şu an yeri olmamasına rağmen, Tüzük’te herhangi bir dayanağı olmamasına rağmen bir tartışma açmak için sağ olsun Sayın Gök bir çaba sarf ediyor. Ama, şunu ifade ettim: Bu Meclisin saygınlığına, Gazi Meclisin ruhuna yakışan bir usul, yakışan bir tarz değildir, Meclisin ciddiyetine yakışan bir şey değildir. Tabii ki muhalefet İç Tüzük gereği haklarını kullanacaktır ama burada olmayana, sırf “Bunu biraz daha uzatır mıyız, nasıl uzatırız?” gibi bir çabanın içerisine girerek bir usul tartışması açmaya çalışmak bize zaman kaybettirir, başka bir şey kazandırmaz. Bu açıdan Başkanın tutumunun doğru olduğunu ifade ediyor, lehinde olacağımızı takdirlerinize sunuyorum.

Teşekkür ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Aleyhte Sayın Gök, buyurun.

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; temel kanun uygulaması ilk defa 16/5/1996 tarihli Türkiye Büyük Millet Meclisi Kararı’yla bizim kurallarımız arasına girmiştir. 20’nci Dönemde bu kural hiç uygulanmamıştır. Daha sonra, 7/2/2001 tarihli, 713 sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisi Kararı’yla temel kanun olarak görüşülecek işlerin kapsamı genişletilmiş ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunun üye tam sayısının beşte 3 çoğunluğunun oyuyla temel kanun olarak görüşülme kararı alınmıştır.

Şimdi, AKP Sözcüsü Sevgili Kardeşim Mehmet Muş bu konuları, bilmiyorum, biliyor mu ama o tarihte temel kanun olarak uygulanmaya başlandığında, gariptir ki Anayasa Mahkemesine bu konuyu Sayın Komisyon Başkanı Ahmet İyimaya'nın da içinde bulunduğu bir milletvekili grubu götürmüştür ve Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilmiştir. Sayın İyimaya da bu konuyu çok iyi bilecektir.

Şimdi, temel kanunun uygulanmasındaki amaç şudur değerli arkadaşlarım: Temel kanun nedir, ona bakmak lazım. Temel kanun, Medeni Kanun –hepimizi ilgilendirir- Ticaret Kanunu, Ceza Kanunu, Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunu. Yani, bu büyük kanunlar temel kanundur. Nitekim geçtiğimiz dönemde, 21'inci Dönemde 7 temel kanun görüşülmüştür, 22'nci Dönemde 29, tüm madde sayısı 1.590'dır; 23'üncü Dönemde 51 kanun, toplam madde sayısı 5.118; 24'üncü Dönemde 63, 2.846 madde görüşülmüştür. Yani, temel kanun olabilmesi için hayatın her alanında, hepimizi ilgilendiren kanun olması gerekir. Bir kere bu berraklığa ulaşmamız gerekiyor. Bu nedenle, bu kanun o anlamda bir kanun değildir yani hayatın tüm alanını düzenleyen bir kanun değildir değerli arkadaşlarım. Medeni Kanun'da, Ceza Kanunu'nda yapılacak bir değişiklik hepimizi ilgilendirir.

Bu nedenle, buna itiraz ediyorum ve bu kanunun temel kanun olarak değil, normal, diğer kanunlar gibi görüşülmesi gerektiği yönündeki görüşüşümü ifade ediyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Baluken, buyurun.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Aleyhteydi...

BAŞKAN – Aleyhte Sayın Erkan Akçay aldı.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Yani lehinizde mi olacağım?

BAŞKAN – Bir kere de lehimizde konuş ya, ne var ya mübarek. Aziz mübarek günde, ne olmuş?

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Mümkün değil Başkan.

BAŞKAN – Buyurun.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Keşke, İç Tüzük ve Anayasa'ya uygun olarak Genel Kurulu yönetseniz de biz de bir kez olsun lehinizde burada söz almış olsak.

Şimdi, bir kere, Sayın Başkan, şunu yapmak zorundasınız: Görüşülen bir yasa tasarısının ya da yasa teklifinin İç Tüzük'e veya Anayasa'ya uygunluğuyla ilgili muhalefetten gelecek olan bütün itirazları işleme almak durumundasınız. Siz uzun süredir şöyle bir şey yapıyorsunuz: Yani diyelim ki Anayasa'ya aykırılık üzerinden bir usul tartışması açıldı, İç Tüzük'e aykırılık ya da farklı hususlardan bir usul tartışmasının önüne geçmek için hemen onunla ilgili kararınızı verip başka açıdan gelecek olan itirazların önünü kapatıyorsunuz. Dün ben yoktum Genel Kurulda ancak sordum, CHP Grubu Anayasa'ya aykırılık üzerinden bir itiraz yapmış ama temel kanun olarak görüşülmesi İç Tüzük'e aykırıysa siz bunu dinlemek zorundasınız. Yani “Ben usul tartışmasını açtım, hadi bitti. Ondan sonra sonuna kadar gideceğiz.” diyemezsiniz. Madde ya da yasa görüşülürken, bölümler, maddeler görüşülürken de eğer başlangıçta değerlendirmedığınız itirazlarla ilgili birtakım hususlar tespit etmişsek yine o itirazlarımızı yükseltiriz, yine siz uymazsanız yine usul tartışması açarız.

Bakın, bugünkü yönetiminizden bile nasıl davrandığınız ortaya çıkıyor. Ben burada üç dakika konuşacağım. Usul tartışmasıyla ilgili burada bir yerleşmiş teamül var, standart var, üç dakikalık, on dakika da olabilir ama yerleşmiş teamülleri yerine getirmek durumundasınız. Yani yarın o zaman

başka bir Meclis başkan vekili çıkıp on dakika verirse ne olacak? Siz daha geçen, Meclis Başkanlığı öncülüğünde toplanmadınız mı? Meclis başkan vekilleri olarak buradaki çalışmalarını bir standardizasyona kavuşturmak için kararlar almadınız mı? Niye uymuyorsunuz? Yani buradaki bir dakikayı kısarak neyi amaçlıyorsunuz?

BAŞKAN – Siz bir dakika daha konuşun Sayın Baluken.

İDRİS BALUKEN (Devamla) – Yani, yoklama yapılıyor Sayın Başkan, yoklama yapılıyor, ben ilk defa bugün gördüm, “Dört dakika ara.” diyorsunuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Beş dakika da veriyor.

İDRİS BALUKEN (Devamla) – Ya, şimdi ayıp denen bir şey var. O zaman bir başka Meclis başkan vekili çıkar, “Ben yarım dakika sonra tekrar yoklama istiyorum.” der, böyle bir şey olur mu? Bunlar olmasın diye -bizim bildiğimiz- Meclis Başkanı Meclis başkan vekilleriyle birlikte bir toplantı yaptı, Genel Kuruldaki uygulamanın standardizasyonu açısından belli bir tartışma yürütüldü. Hatta sırf bu toplantıda karar almışsınız diye grup başkan vekillerinin söylediği sözler için süre yetmemesine rağmen biz itiraz etmiyoruz. Bir karar almışsınız, o kararı boşa çıkarmayalım, o iradeye saygı duyalım diye, doğru bulmasak bile en azından oradaki kararın hayata geçmesi için katkı sağlamaya çalışıyoruz. Şimdi, biz böyle yaparken siz yoklamada dört dakika, bilmem, usul tartışmasında iki dakika; Anayasa’ya aykırılıkta usul tartışmasına evet ama İç Tüzük’te hayır, bunları diyemezsiniz Sayın Başkan. O yüzden sizin lehinize olmam mümkün değil. Umarım bir gün bizi şaşırtırsınız. Bir gün buraya tarafsız bir yönetim sergilediğiniz için sizin lehinizde konuşmuş olarak çıkarız.

Saygılar sunarım. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Ben İç Tüzük’ü doğru uyguluyorum Sayın Baluken. Siz takdir etmeniz de etmeseniz de İç Tüzük’e göre bu Meclisi yönetmeye çalışıyorum ama burada azami iyi ilişkiler kurarak. Dün de yine Sayın Gök’le görüştük. Mesela, iki dakika tamam, kendisi de öyle kabul etti. Bakın, burada Genel Kurulun karara bağladığı bir konuyu usul tartışması yapıyoruz. Benim suçum belki bu usul tartışmasını açtırmamaktı ama açtırdık, bu şekilde konuştuk, “Tamam, iki dakika.” da dedim ben öncesinde. Bu noktada bir mutabakat olmasına rağmen kalkıp onu da büyütüyorsanız takdir sizin.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Temel kanun hangi koşullarda olur burada yazılı.

BAŞKAN – Ama ben bu Genel Kurulu tamamen İç Tüzük’e uygun olarak yönetiyorum. Kesinlikle tarafsızlığımdan da en ufak bir endişeniz olmasın.

Sayın Akçay, buyurun, aleyhte en son söz sizin.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Şimdi, bugün Plan ve Bütçe Komisyonu toplandı. 70’ten fazla maddeyi içeren bir torba kanun tasarısının görüşmelerine başlandı, muhtemelen sayısı da artarak Genel Kurula gelecek ve bu yoğun tartışmaları, yine torba kanun tasarısı görüşmeleri sırasında da maalesef yaşayacağız.

Tabii işin özüne ve ruhuna baktığımızda, görüştüğümüz bu 400 sıra sayılı Kanun Tasarısı’nı bir temel kanun olarak değerlendirmek mümkün değildir; bunu hiç kimse iddia edemez fakat temel kanun olarak görülmesinin bir noktada alışkanlık hâline getirilmesi yasama kalitesini düşürdüğü gibi Meclisin bu çalışmalarını da âdeta bir prosedüre döndürüyor.

Şimdi, 2577, 2797, 2802, 4954, 5235, 5271 gibi çeşitli kanunlarda çok önemli düzenlemeler var. Bu kayyumluk düzenlemesinden, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Yasası, Danıştay, Yargıtay kararları olmak üzere bunların hepsinin ayrı ayrı ve İç Tüzük'te belirtildiği şekilde görüşülmesi ve tartışılması gerekir. O nedenle İç Tüzük'teki bu hükümler de dikkate alınarak, eğer doğru bir yasama yapacaksak ve bu yasama, kaliteli, etkili ve verimli bir yasama faaliyeti olacaksa bu tasarıyı temel kanun olarak görüşmek mümkün değildir diye düşünüyor, hepinize saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Akçay.

Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisi başkan vekilleri olarak 7 Nisan 2016 tarihinde almış olduğumuz mutabakat metninde de, Başkanlıkça karşılanmayacak usul tartışması taleplerine baktığımızda aynen ifade şu: “İç Tüzük'te açıkça düzenlenmiş veya teamülü yerleşmiş hususlar ile gündem dışına çıkılmasını konu edinen veya Başkanın tutumuna ilişkin olmayan usul tartışması talepleri Başkanlıkça karşılanmayacaktır.” diyor. Buna rağmen, konuşuldu, ben ısrarını görünce Sayın Gök'ün, nezaketen de olsa, ortamın yumuşak bir şekilde seyri noktasında “iki dakika” dedim hatta, birlikte verelim; yoksa üç dakika olduğunu ben de biliyorum ve bu üç dakikanın da dışına çıkmamaya çalışıyoruz ama buna rağmen bu problem oldu.

Netice itibarıyla görüşülmekte olan tasarı 22 Haziran 2016 tarihli 105'inci Birleşimde grup önerisinin Genel Kurul tarafından kabul edilmesiyle İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülmesi benimsenmiştir. Genel Kurul kararına konu olmuş bir hususta oturumu yöneten Başkan olarak tasarıyı İç Tüzük'ün 91'inci maddesindeki usulün dışında görüştürmem mümkün değildir. Kaldı ki tutumum geçmiş Meclis uygulamalarına da uygundur. Başta belirttiğim tutumum değişmemiştir.

IX.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)

1.- Danıştay Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/726) ve Adalet Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 400) (Devam)

BAŞKAN - Şimdi, tasarının birinci bölümü üzerindeki görüşmelere geçiyoruz.

Gruplar adına ilk söz, Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Afyonkarahisar Milletvekili Mehmet Parsak'a aittir.

Sayın Parsak, buyurun. (MHP sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakikadır.

MHP GRUBU ADINA MEHMET PARSAK (Afyonkarahisar) – Aziz Türk milleti, saygıdeğer milletvekilleri; 400 sıra sayılı Danıştay Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın birinci bölümü üzerinde Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle Gazi Meclisi ve sizleri saygılarımla selamlıyorum.

Açılmış olan usul tartışması amacına ulaştı mı bilmiyorum ama oturum açıldığında 7 kişi vardı, en azından şimdi 57 kişi oldu. Belki böyle bir faydası olduğunu da kayıtlara geçmek gerekir.

Saygıdeğer milletvekilleri, iktidar, bu ve buna benzer düzenlemelerle kendi nefsinin kurtarma hayaliyle Türk milletinin kendisine belirli bir süre için verdiği görevi âdeta kötüye kullanmakta, gerek iç politikada gerekse bugünlerde şahit olduğumuz gibi dış politikada yalpalayan, dün söylediğini bugün inkâr eden, dönme hızı düştükçe yalpalamaya ve durmaya yüz tutan siyasetiyle milletimiz üzerinde ne yazık ki büyük hayal kırıklıkları oluşturmaktadır.

Türk milleti 7 Haziran seçimlerinde iktidara olan güvensizliğini net bir şekilde ortaya koymuş ve iktidarı daha ölçülü hareket etmeye açıkça davet etmiştir ancak bu mesajı ısrarla almayan iktidar, kendi hataları nedeniyle tırmanan terör ve yine kendi bilinçli politikaları sonucunda istikrarını kaybeden ekonomiyi işaret ederek yeniden iktidara gelmenin yollarını aramış, Türk milleti de iktidara belki de son kez bir şans vermiştir. İktidar tarafından eğitim alanında futbol takımlarında bile görülemeyecek sıklıkta gerçekleştirilen sistem değişiklikleri, terörle mücadele konusundaki “U” ve hatta “O” dönüşler, idare tarafından gerçekleştirilen hukuksuz idari işlemleri ve bürokrat atamalarını geri çeviren Danıştaya yapılan baskılar, Cumhurbaşkanına yapılan her türlü eleştirinin suç ve hatta örgütlü suç kapsamında değerlendirilmesine yönelik yargı üzerinde oynanan oyunlar, bir kişinin sözüyle bir günde değişen hükümetler ve başbakanlar ile neredeyse hiçbir ülke tarafından dikkate alınmayacak derecede gelgitlerle dolu dış politika zannediyorum ki iktidarın içinde bulunduğu durumu en açık şekilde ortaya koyan örneklerdir. İktidar ne yaparsa yapsın, kendisine emanet edilen yönetim erkini kullanırken yaptığı hukuksuzlukların ve yolsuzlukların hesabını bir gün mutlaka verecektir. Bundan kurtuluş olmadığı unutulmamalıdır.

Saygıdeğer milletvekilleri, iktidar yargıyı tahakküm altına almak için özellikle 12 Eylül 2010 referandumu aracılığıyla âdeti yargının çivisini çıkarmış ve tuzu kokutmuştur. 2010 Anayasa değişikliğinin asıl amacının Anayasa Mahkemesi ve HSYK’nın yapısıyla oynayarak yargıyı âdeti ele geçirmek olduğu bugün artık herkes tarafından bilinmektedir.

Referandum sürecinde dönemin Başbakanı Sayın Recep Tayyip Erdoğan’ın AKP grup toplantısında ülkücü şehidimiz Mustafa Pehlivanoglu’nun 12 Eylül cuntacıları tarafından idam edilmeden hemen önce ailesine yazdığı mektubun son kısmında yer alan “Şunu hiçbir zaman unutmayın ki Mustafalar ölür, Allah davası ölmez, milliyetçilik yaşar.” cümlesini sansürleyerek timsah gözyaşlarıyla istismar etmesi, buna paralel bir diğerinin ise yeryüzündeki seçmenlerle yetinmeyerek ölümlerin bile “evet” oyu kullanması gerektiğini söylemesi, referandum propaganda çalışmaları sırasında bir başka ülkü şehidimiz Hüseyin Kurumahmutoğlu’nun annesinin platformların üzerine çıkarılarak istismar edilmesi, iktidar yalakalarının ve iş birlikçi yapıların ise “yetmez ama evet” sözleriyle yargıya yapılan bu ihanete ortak olması hafızalarımızdan asla silinmeyecek tarihî gerçeklerdir. 2010 Anayasa değişikliklerinden hemen sonra 18 Ekim 2010 tarihinde HSYK ve yönetim yapısı oluşurken anlaşılmıştır ki, AKP deyim yerindeyse farkında olarak ya da olmayarak ava giderken avlanmış, iktidar tarafından 9 Şubat 2011 tarihinde 6110 sayılı Kanun’la Danıştay ve Yargıtay’ın üye sayılarının artırılması yoluyla yapılan düzenleme de işi kurtarmaya yetmemiştir.

İktidar, yargı sistemi üzerinde yapmış olduğu bu oynamaların aslında kendi kuyusunu kazmak olduğunu çok geç fark etmiştir. Süreç içerisinde ortaya çıkan 2012 yılındaki MİT krizi ve 2013 yılındaki 17-25 Aralık yolsuzluk ve rüşvet soruşturmasıyla birlikte büyük yanlışın vahameti günden güne daha fazla anlaşılmıştır. Özellikle 17-25 Aralıkla birlikte AKP, yaptığı yanlış iliklerine kadar hissedip paralel yapıyı bizzat kendisinin kurmuş olduğunu itiraf etmek durumunda kalmış ve o andan itibaren AKP’nin kurmuş olduğu veya kurulmasına fırsat verdiği paralel yapı, ülke gündemimizin en önemli meselelerinden biri hâline gelmiştir.

12 Ekim 2014 tarihinde yapılan HSYK seçimlerinde ortaya çıkan ortak akılla yargı krizi ve böylece devlet krizi çözülmeye çalışılmış ancak sorun hâlen tam anlamıyla çözülememiştir.

Son olarak 2 Aralık 2014 tarihinde çıkarılan 6572 sayılı Kanun’la iktidar tarafından, Yargıtay ve Danıştay’ın daire ve üye sayıları bir kez daha arttırılmıştır. Bugün, konuyla ilgili yapılan son değişikliğin üzerinden henüz iki yıl bile geçmeden, mevcut kanun tasarısıyla Yargıtay ve Danıştayın üye ve daire sayıları bu kez azaltılmak istenmektedir. Anlaşılan o ki iktidar, tabiri caizse açık arttırma ihale usulüyle yüksek yargı üyelerini belirlemeye çalışmakta, yeni sezona hazırlanan futbol takımı misali kadrosunu oluşturma telaşına düşmektedir. Gelinek noktada iktidar, üvey kardeşi paralel yapıyı işaret ederek insanlarımızı Erdoğan yargısına razı etmeye çalışmaktadır.

Sayın milletvekilleri, sadece yargı sistemi içerisinde değil, devletin tüm kademelerinde ve birimlerindeki bütün kirli yapılanmaların temizlenmesi ne kadar gerekli ve önemli bir girişim ise bu müdahaleyi AKP’nin kendi çıkarları doğrultusunda kullanması da bir o kadar sakıncalı ve tehlikelidir.

Diğer yandan, devletin kendi bünyesine bulaşmış bir mikrobu veya bir virüsü temizlemesi yani Türkiye Cumhuriyeti’nin devlet refleksi ile AKP’nin eski suç ortağı ve üvey kardeşiyle hesaplaşması birbirine karıştırılmamalıdır.

Bu yaklaşımdan hareketle yargının bağımsızlığını tehlikeye düşürecek her türlü yapılanmaların temizlenmesine “evet”, hukukun katledilmesine ve AKP’nin yargı üzerindeki tahakkümünün artırılmasına ise “hayır” dediğimiz bilinmelidir. Bir dönemin kahramanı ilan edilen, altlarına Başbakanlıktan çıkma zırhlı Mercedeslerin tahsis edildiği sözde savcıların, gün geldiğinde, devran döndüğünde sinsice yurt dışına kaçması, taraflı bir yargıya onu oluşturan yapının dahi güvenemeyeceğinin en net örneğidir.

Saygıdeğer milletvekilleri, adaletin güçlü nefesinden korkan Erdoğan ve iktidarın kendi ihanetlerini örtmek için kullandıkları bu tür keyfi ve kısa vadeli sözde çözümler, ileride yeterli çoğunluğu elde edecek her siyasi partinin çıkaracağı kanunlarla yüksek yargının temel yapısını her seferinde yeniden belirlemeye kalkışması gibi tehlikeli bir durumun da önünü açmakta, “Her iktidarın kendi yargısını oluşturması haktır.” gibi bir anlayışı sinsi bir şekilde zihinlere yerleştirmektedir. Milliyetçi Hareket Partisi olarak, devlete sızan kötü niyetli yapıların devletten uzaklaştırılmasının iktidarın âdeti bir sivil darbeye devlete doğrudan el koymasıyla değil, devletin kendi bağımsızlık sisteminin devreye sokulmasıyla mümkün olduğunu düşünüyoruz. Aslında burada “Sebepl olan sizsiniz, o zaman daha beter olun.” da denilebilir. Ancak, biz Milliyetçi Hareket Partisi olarak sorumlu ve millî siyaset anlayışımızdan dolayı asla “Beter olun.” demiyoruz, diyemiyoruz. Çünkü burada beter olan AKP değil, ne yazık ki Türk yargısı, Türk adaleti, onun üzerinde Türk devletidir. Nitekim, Sayın Genel Başkanımız bu tasarının sunulmasından henüz yirmi dört saat geçmeden “Tasarının makul olan, doğru olan, gerekli olan yanlarını, yönlerini destekliyoruz ama haksız, yanlış ya da ileriye dönük endişelere haklı olarak bizi sevk eden durumlarıyla ilgili de bunun karşısında kararlılıkla durup buna muhalefet edeceğiz.” sözleriyle tavrımızı net bir şekilde ortaya koymuştur.

Sayın milletvekilleri, AKP sözcüleri tarafından devamlı olarak ifade edilen, AKP’li hatipler tarafından da ifade edilen bir durum var, işte paralel yapı üzerinden yürütülen bir algı... Nitekim Adalet Bakanı Sayın Bekir Bozdağ da 17-25 Aralık sonrasında “Devlet şerik kabul etmez.” demişti. Biz bu sözün tamamen arkasındayız; devlet asla ama asla şerik kabul etmez. Fakat şunun hiç unutulmaması lazım, bizim için de önemli olan tarafı orası: Devlete şerik hâle getirilen bu yapılar ortaya çıkarıldığında ne yazık ki iktidarda olan gene bugünkü iktidar partisiydi. Dolayısıyla bu noktadaki sorumluluğun bu çerçevede her zaman iktidar partisinde olduğunun bilinmesi gerektiğini yeniden hatırlatarak bu vesileyle Gazi Meclisi ve sizleri bir kere daha saygıyla selamlıyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Muş.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – AK PARTİ milletten aldığı yetkiyle bugüne kadar ülkeyi yönetmiştir. Buradan hatip şöyle bir ifade kullandı Erdoğan ve AK PARTİ’yi kastederek: “Kendi ihanetlerini örtmek için...” Biz hiçbir zaman milletten aldığımız emanete ihanet etmedik, ettirmedik de; ettirmediğimiz için bu millet ülkeyi yönetme vazifesini bize vermiştir. Bunun altını özellikle çizmek istiyorum ve kayıtlara geçmesini istiyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Gruplar adına ikinci söz, Hakların Demokratik Partisi Grubu adına Mardin Milletvekili Erol Dora’ya aittir.

Buyurun Sayın Dora. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA EROL DORA (Mardin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 400 sıra sayılı Danıştay Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı’nın birinci bölümü üzerinde Halkların Demokratik Partisi Grubu adına söz almış bulunuyorum. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, hukuk devleti ilkesinin vazgeçilmez olan unsurlarından birincisi “Hukuk devletinde devletin, dolayısıyla yürütmenin bütün tasarrufları hukuk denetimine tabidir.” düsturudur. Elbette devletin ve yürütmenin yani hükümetlerin nitelikli hukuki denetimleri yüksek yargı eliyle gerçekleştirilebilmektedir. Bugün bulunduğumuz noktada Türkiye’de gerek Sayıştay raporlarının etkin denetiminden uzak ve yüzeysel bir yapıda olması gerekse Sayıştayın denetimine tabi olan bakanlık ve kurumların denetim sürecinde ilgili harcamalara dair belgeleri sunma konusunda takındıkları lakayt tutum göz önüne alındığında Hükümetin kamunun ekonomik birikimini ne şekilde harcadığıyla ilgili etkin bir denetim yapılabildiğini maalesef hiçbirimiz iddia edemeyiz.

Diğer taraftan, yüksek yargının diğer önemli bileşenleri olan Danıştay ve Yargıtaya dair düzenlemeler içeren bu kanun tasarısında da açıkça görüldüğü gibi, yürütmenin iş ve işlemlerinin etkin denetimi alabildiğine ortadan kaldırılmaktadır.

Değerli milletvekilleri, tabii, gerek Danıştay gerekse Yargıtay üyeliklerine ilişkin 2011 ve 2014 yıllarında yine AKP Hükümetince kapsamlı ve bir o kadar da çarpık düzenlemeler gerçekleştirildi. Bu iki yüksek yargı organının üye sayıları neredeyse 2 katına çıkarıldı. Ancak üye sayılarına ilişkin yapılan düzenlemeler adaletin daha hızlı tecelli etmesi için yapılmadı, siyasi iktidarın bağımsız olması gereken yargı organları üzerinde baskı gücü oluşturabilmesi amacıyla yapıldı.

Değerli milletvekilleri, tasarının ne hukuk devleti ilkeleriyle ne de Anayasa’nın yüksek yargıyı düzenleyen maddeleriyle bağdaşmadığı gayet açıktır. AKP Hükümeti tarafından Yargıtay ve Danıştaya 2011 ve 2014’te yapılan müdahaleye bakıldığında, her iki yüksek yargı organının üye ve daire sayıları artırılmışken bu tasarıyla azaltılması yoluna gidilmektedir. Âdeta olağanüstü rejim dönemlerinde devreye konulan örneklerle açıklanabilecek bir müdahale söz konusudur. Zira, başkan, başkan vekili ve daire başkanları dışında tüm üyeliklerin düşürülmesini başka türlü açıklamak mümkün değildir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; tasarıyla Yargıtay ve Danıştaya seçilecek yeni üyelerin görev sürelerinin on iki yılla sınırlanmasıyla Anayasa'nın 139'uncu maddesinde yer alan hâkim teminatı ilkesine açıkça aykırıdır. Mevcut durumda, yüksek yargı organı üyelerinin emekli olana kadar o makamda kalmalarının esprisi, hâkimlik teminatıyla, yüksek yargı üyesi hâkimlerini, vereceği kararlardan dolayı yürütmenin rahatsız olacağı endişesinden korumaktır.

Bu düzenlemeyle, âdeta bir darbeyle bir gecede yüksek yargı üyelikleri lağvedilecektir. Yargı bağımsızlığına alenen müdahaleyi hedefleyen bu tasarıyla yüksek yargı organı hâkimlerin özlük hakları da yine Anayasa'nın 13'üncü maddesine aykırı bir biçimde ihlal edilmektedir. Yargıtay ve Danıştay üyesi yargıçlarının bir bölümünün üyeliğinin devam edecek olması ise eşitlik ilkesine açıkça aykırıdır.

Değerli milletvekilleri, AKP iktidarı on dört yıllık hükümetleri süresince sözüm ona “Yargıyı vesayetten kurtaracağız.” sloganıyla hem yargı kurumunun güvenilirliğini alt seviyelere düşürmüş hem de yargı üzerinde kendi vesayetini kurma ve güçlendirmenin çabası içerisinde olmuştur önce statükocu vesayete savaş açtığını ilan ederek, sonra da paralel devlet vesayetine karşı savaş açtığını ilan ederek; kısaca, hep birilerine karşı savaş açarak aslında savaş açtığı odaklarla iş birliğini de güçlendirerek kendisini vesayetin en büyük ortağı hâline getirmiştir. AKP Hükümetinin bu anlayışı aslında kendinden önceki hükümet anlayışları gibi yargıya hâkim olmak ve yargıyı siyasal iktidarın baskı aracı olarak kullanmaktan başka bir anlam ifade etmemektedir.

Değerli milletvekilleri, yargı bağımsızlığına müdahalenin son halkası niteliğindeki bu tasarıyla, hâkimlik mesleğine girişte uygulanan yazılı sınavın yanı sıra sürekli bir biçimde haksızlıkların, kayırmacı ve ötekileştirici yaklaşımların bir aracı olarak kullanılagelen sözlü sınavın mesleğe kabuldeki oranının yüzde 40 olarak belirlenmesi denetimsiz ve subjektif yöntemlerle uygulanmaya devam edeceğinin kanıtıdır. “Sınav esaslarının yönetmelikle belirleneceği”ne ilişkin muğlak ifade ise yapılacak yeni haksızlıkların habercisidir.

Değerli milletvekilleri, tasarıyla, hukuk devletine ilişkin evrensel normlar hiçe sayılırken mevcut darbe Anayasası'nda yer alan asgari hukuk ilkelerinin dahi çok gerisine düşülmektedir.

Tasarı, siyasi iktidarın kendisine yakın görmediği ticari kurumlara da gözdağı içeren düzenlemeler getirmektedir.

Bildiğiniz gibi, bir süredir “kayyum uygulaması” adı altında keyfi bir el koyma mekanizması devreye sokulmuştur. Elbette kayyum uygulamalarında yürütülen keyfi tutumlar hepimizin aşikâridir. Bu tasarıyla kayyumların keyfi tutumlarına, şirketleri zarara uğratan karar ve uygulamalarına karşı koruma zırhı getirilmektedir. Halkın oylarıyla seçilmiş milletvekillerinin dokunulmazlıklarının Anayasa'ya açıkça aykırı olarak kaldırılmasından sonra kolluk güçlerine getirilen koruma zırhı, şimdi de iktidarın muhalefet üzerinde bir baskı aracına dönüşmüş olan kayyumlara getirilmektedir. Bu şekilde getirilen koruma zırhı, kayyumların iktidarın talimatlarına bağlı kalmasını garantiye almak maksadıyla düşünülmüştür. Dolayısıyla, âdeta her alanda, kendisinden olmayan herkesi, her kurumu tasfiye etmek yolunda alalecele kanunlar çıkarmaya çalışan bir Hükümetle karşı karşıyayız.

Değerli milletvekilleri, bağımsız hâkimler olmadan hak ve özgürlüklerin doğru ve hukuka uygun bir şekilde hayata geçirilmesi mümkün değildir. Yargı bağımsızlığı hâkimlerin kişisel bir ayrıcalığı olmayıp, onların kişi hak ve özgürlüklerinin koruyucusu olma görevlerini yerine getirmeleri için bir gerekliliktir. Gerek Avrupa'da gerekse daha geniş uluslararası alanda yargı bağımsızlığına dair çok

sayıda belge ve birikim vardır. Yargı bağımsızlığına ilişkin standartları belirlemek için sıfırdan yeni bir çalışmaya başlamak gereksizdir. Örneğin, Venedik Komisyonunun yargı sisteminin bağımsızlığı, hâkimlerin bağımsızlığı konusunda hazırladığı raporlara bakmak bile bizi aydınlatmaya yetecektir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bakınız, Venedik Komisyonu Raporu’nun sonuç bölümünde yer alan maddelerinden sadece 1’inci ve 2’nci maddelerini okumak istiyorum. 1’inci madde şöyle diyor: “Yargı bağımsızlığına ilişkin temel ilkeler anayasalarda veya eş değer belgelerde düzenlenmelidir. Bu ilkeler arasında yargının diğer devlet güçlerinden bağımsız olduğu, hâkimlerin yalnızca hukuka tabi olduğu, hâkimlerin yalnızca farklı görevleri nedeniyle birbirlerinden ayrıldıkları ve bunların yanı sıra tabii hâkim ilkesi ile hâkimlerin yerlerinin değiştirilememesi ilkeleri de yer almalıdır.”

Şimdi sormak istiyorum: Bu tasarının ve bundan önceki 2011 ve 2014 düzenlemelerinin Venedik Komisyonu’nun kabul ettiği ilkelerle bağdaşır bir yanı var mıdır? Elbette yoktur. Komisyon Raporu’nun 2’nci maddesi de aynen şu şekildedir: “Hâkimlerin mesleğe kabulleri ve kariyerlerine ilişkin tüm kararlar hukuk çerçevesinde, liyakati gözeterek ve objektif kriterlere dayalı olarak alınmalıdır.”

Değerli milletvekilleri, şimdi, Türkiye’de hâkimlik sınavlarını dikkate alarak sormak istiyorum: Evrensel zeminde önemli bir otorite olarak kabul edilen Venedik Komisyonu’nun kabul ettiği mesleğe kabul şartlarıyla Türkiye’deki şartların bağdaştığını iddia edebilir miyiz?

Değerli milletvekilleri, buradan hareketle rahatlıkla ifade edebiliriz ki genel adalet sisteminin fiili işleyişi bakımından hukuk devleti olma gereğinin temel aslı şartı olan yargı bağımsızlığını yerine getirmeyen bir ülkenin anayasasında sembolik olarak hukuk devleti olarak tanımlanması o ülkenin gerçek bir hukuk devleti sayılması için asla yeterli değildir. 21’inci yüzyıl Türkiye’si gerek hukukun üstünlüğü ilkesiyle gerek özgürlükçü demokrasisiyle ve gerekse özgürlükçü laiklik ilkesiyle ve evrensel hukuk ilkelerinin bir savunucusu olarak bölgesinde örnek, model bir ülke olmak durumundadır. Ancak bu ilkelerin yaşamsal ve sürekli kılındığı bir Türkiye istikrarlı bir iç barışı sağlayabilecek ve bölge barışına ciddi katkılar sunabilecektir. Bu bağlamda, gerek birer yurttaş olarak gerekse halkın Parlamentodaki temsilcileri olarak hukukun üstünlüğüne ve yargı bağımsızlığına inanan ve bunu uygulayan bir hukuk mekanizmasını bir an önce devreye sokmak zorundayız diyorum, tekrar Genel Kurulu saygıyla, sevgiyle selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Gruplar adına son söz, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına İzmir Milletvekili Zekeriya Temizel’e aittir.

Buyurun Sayın Temizel. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, salonun heyecanı insana da geçiyor tabii, böyle bir konuşma yaparken. O nedenle, sürçülisan eylesek kusura bakılmasın.

Değerli milletvekilleri, 400 sıra sayılı Kanun’un geneli üzerinde dün yapılan konuşmalarda bazı arkadaşlarımız bu düzenlemenin hukuk tarihine geçeceğini söylediler. Doğru, gerçekten, bu görüştüğümüz yasa tasarısı hukuk tarihine geçecek. Ama nasıl geçecek onu zaman gösterecek. Çünkü net bir şekilde burada Anayasa’ya aykırı maddeler içerdiği söylenen bu yasayı ısrarla görüşmeyi sürdürüyoruz.

Değerli arkadaşlar, tasarının görüşmeleri sırasında ayrılık yaşamadığımız tek konu, Türkiye Cumhuriyeti'nin kuvvetler ayrılığı sistemini benimseyen bir hukuk devleti olduğu konusudur. Biz, kuvvetler ayrılığı ilkesini benimsemiş bir hukuk devletiyiz. Kuvvetler ayrılığı, güçlerin kendi aralarında bir üstünlük savaşı değildir, yani birisinin öbürünün üstünde olduğu anlamına asla gelmez. Kuvvetler ayrılığı, görevlerin kullanılmasında medeni bir iş bölümünü ve iş birliğini ifade eder. Kuvvetler ayrılığı böyle işlemezse zaten demokrasi diye bir olay ortaya çıkmaz. Bu iş birliği içerisinde güçler birbirinin alanlarına müdahale etmezler. Yani idare yasama organının yerine geçip kanun yapamaz, yasama da yasalarla idareye bıraktığı işleri idare beceremedi diye köktenci bir yaklaşımla yasa ile çözmeye kalkmaz. Üstünlük ancak anayasa ve kanunlardır ve hiçbir organ kaynağını anayasadan almayan bir devlet yetkisi kullanamaz. Böylece devlet yönetiminde bir denge sistemi kurulur. Fren ve denge sistemi kurulması, iktidarın tekelleşmesini, suistimal ya da keyfliklerin önlenmesini, böylece vatandaşların temel hak ve özgürlüklerinin güvence altına alınmasını sağlar. Sistem budur, işletilmesi gereken de işte bu sistemdir. Bu sistem işlemedi, kuvvetlerden birisi bazı güçler tarafından ele geçirildi diye bu sistemi bozamazsınız, sorun çözeceğiz diye hukuk devletini katledemezsiniz; sistemi, yine sistemin içerisine yerleşmiş bulunan kurumlarla çözmek zorundasınız.

Değerli arkadaşlar, sistem bozulursa kurulan sistem de bir süre sonra bozulmak zorunda kalır ve bu kısır döngü kuvvetler ayrılığı ilkesine dayanan hukuk devletinin sonu olur. Kuvvetler ayrılığı ilkesinin işleyebilmesi, kuvvetlerin tarafsızlıklarının sağlanabilmesiyle mümkündür.

Peki, bu bağımsızlık, bu tarafsızlık nasıl sağlanır? Hepinizin bildiği gibi, kurumların bağımsızlığının sağlanmasında çağdaş dünyanın demokratik ülkelerinin benimsediği bazı ilkeler vardır. Bu, kurul üyelerinin atanma biçimlerinden, bu, kurul üyelerinin geri alınamamasından, bu, kurul üyelerinin bir defa daha görevlendirilmemesinden, mali özerkliklerinden, kısacası bu tür yerleşmiş olan ilkelere sağlanan bir bağımsızlıktır. Bu şekilde sağlanmış olan bir bağımsızlık da kurumlar yeniden atanma beklentisine girmedikleri sürece, atanma ve görevden alınamama güvencesiyle çalıştıklarında, kararları nedeniyle ikide bir sorgulanmadıkları zaman bağımsızlıklarını korurlar ve sürdürürler. İstenildiği zaman görevden alınan, kararları beğenilmediği zaman azledilen görevlilerin bağımsız olmalarından da asla bahsedilemez. Görev süresiyle ilgili sağlanan güvenceler, bağımsızlığı ve tarafsızlığı güçlendiren hususlardır. İşte, bu nedenle Anayasa'nın 139'uncu maddesi "Hâkimler ve savcılar azledilemez." der.

Değerli milletvekilleri, şu anda yapmaya çalıştığınız yasa, sıraladığımız işte bu ilkelere tamamen aykırıdır. Neden derseniz, Anayasa'ya göre Yargıtay ve Danıştayın azledilmesi mümkün olmayan üyelerini, biz, bu kanunla toplu olarak görevden alıyoruz, toplu olarak görevden alıyoruz. Yani azledemediğimiz, azletmememiz gereken kurul mensuplarını toplu azle tabi tutuyoruz, toplu azil yapıyoruz.

HAKAN ÇAVUŞĞLU (Bursa) - Hâkimlikten azletmiyoruz.

ZEKERİYA TEMİZEL (Devamla) - Hâkimlikten değil, şu andaki görevlerinden azlediyorsunuz.

HAKAN ÇAVUŞĞLU (Bursa) - Anayasa'daki teminat hâkimlikten...

ZEKERİYA TEMİZEL (Devamla) - Görevlerinden azletmek demek hâkimden olması veya olmaması, onların daha sonra dönüp de değişik hâkimliklerde kalması olanaklarını falan değerlendirmez; siz onu oraya atadığınız zaman "65 yaşına kadar bu görevi sürdüreceksiniz." diyorsanız, onu oradan alıyorsanız bunun adı azildir.

HAKAN ÇAVUŞĞLU (Bursa) - Anayasa’da böyle bir hüküm yok ama.

ZEKERİYA TEMİZEL (Devamla) - Ama asıl söylemeye çalıştığım olay bu değil.

Peki, Yargıtay ve Danıştay üyeleri görevden alınamaz mı? Alınır. Yargıtay üyelerini nasıl görevden alıyorsunuz? Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu aracılığıyla alıyorsunuz. Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunun hâkimleri, daha doğrusu Yargıtay üyelerini görevden alma işleminin adı nedir, nedir bu işlem değerli arkadaşlar? Bu işlem idari işlemdir, idari işlem. Yani hâkimler... Siz yasayı yapmışsınız, üyelerin niteliklerini belirlemişsiniz, sürelerini belirlemişsiniz, sonra demişsiniz ki: “Haydi sayın kurul, buraya atama yap.” Bu atama idari işlemdir, görevden alma da idari işlemdir. Şimdi siz Meclis olarak, idari işlem olan bir konuyu yasa yaparak yerine getirmeye çalışıyorsunuz. Ne yapıyorsunuz? İdarenin yerine geçiyorsunuz. Hani “kuvvetler ayrılığı” gereği insanlar birbirlerinin yerlerine geçmezlerdi? İşte bu nedenle bu yaptığınız işlem Anayasa’ya aykırıdır çünkü Meclis olarak idari işlem yapıyorsunuz.

Değerli arkadaşlar, çok önemli bir konu daha var: Arkadaşlarımız değerlendirmeler sırasında hiç değerlendirmediler. Yaptığınız işlem Anayasa’nın 36’ncı maddesine de aykırıdır. Şimdiye kadar hiç 36’ncı maddeyi değerlendirmediniz. HSYK, faaliyetine devam eden bir kurumda yasayla üyelik değiştiriyor, yasayla üyelik değiştiriyor. Peki, üyelikten alınan bu insanlar kaybetmiş oldukları veya kaybettiklerini düşündükleri haklarına karşı ne yapacaklar? Ne yapacaklar? Gidip de Anayasa Mahkemesine başvurabilirler mi? Vuramazlar. Bireysel başvuru hakkı burada işlemiyor. Peki, bu durum karşısında kanunun yürürlüğe girdiği tarihte görev yapan başkan ve başkan yardımcısı gibi üyelerin dışında görevi sona eren insanların görevle ilgili olarak kendilerine verilen güvenceyi nasıl sağlayacaksınız?

Anayasa’mızın 2’nci maddesi bizim bir hukuk devleti olduğumuzu tanımlamalarıyla beraber söylüyor. Hukuk devletinde yasaların ilke olarak soyut, nesnel olması gerektiğini hepimiz biliyorsunuz. Bir statüye atanmış olan kişilerin bu hukuki statüde hiçbir değişiklik olmaksızın hukuk güvenliklerini ihlal edecek biçimde yasama tasarrufunda bulunulması Anayasa’ya aykırıdır değerli arkadaşlar. Bunu ben demiyorum, bunu bir Anayasa Mahkemesi kararına dayanarak söylüyorum. Bu Meclis geçmişte çıkardığı bağımsız olarak kurulmuş olan BDDK’nın başkan dışındaki üyelerini kanunla görevden aldı, kanunla görevden aldı. Anayasa Mahkemesi işte bu kanun hükmünü iptal etti. Bu kanun hükmü Anayasa’nın 2006/49 sayılı Kararı’yla verildi, bu kararla verildi. Bu koşullar altında net olarak görüyorsunuz ki insanlara daha önceden verilmiş olan güvencelerinin yargı güvencesinden mahrum bir şekilde ellerinden alınması Anayasa’ya aykırıdır, Anayasa’nın 36’ncı maddesine aykırıdır. Peki, bu koşullar altında bu kanunu niye çıkartıyorsunuz? Anayasa Mahkemesi bunu iptal edecek. Daha önce Sayın Bakan dedi ki: “Bu görevden alınan insanların bütün mali hakları ve ödenekleri devam edecek.” Etmiyor Sayın Bakan, etmiyor. Sizin gönderdiğiniz tasarıda bu var. Görevden alınsalar bile, başka görevlere atansalar bile Yargıtay üyesi olarak bütün tazminat ve haklarını almaya devam edecekler ama Komisyon bu kaldırıldı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ZEKERİYA TEMİZEL (Devamla) - Buradan ortaya çıkan tazminatların ödenmesi buradaki milletvekillerinin boynuna borçtur. Milyarlarca lira tazminat ödemek zorunda kalabilirsiniz. Dolayısıyla, bu ülke ödeyecek tabii ki, bu millet ödeyecek ama bunun sorumluluğunu bizler omzumuzda taşıyacağız.

Bunu yapamazsınız, Anayasa’ya aykırı bu düzenlemeyi kesin olarak sürdüremezsiniz. O nedenle de kanun üzerinde yeniden çok ciddi bir çalışma yapmak gerekir.

Sürenin kısıtlı olması nedeniyle diğer argümanları sıralayamadım ama bütün bunlara karşın hukukun bir gün, er geç herkese lazım olacağı gerçeğini tekrar ederek hepinize saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Temizel.

Sayın Gök, sisteme girmişsiniz.

Bir dakika süreyle sistemi açıyorum, söz veriyorum.

Buyurun.

VI.- AÇIKLAMALAR (Devam)

25.- *Ankara Milletvekili Levent Gök'ün, Diyarbakır Lice'de güvenlik güçlerine bir saldırı yapıldığına ve Atatürk Havalimanı'nda art arda patlamaların olduğuna dair haberler aldıklarına ve Hükûmetten bu konuda bilgi vermesi gerektiğine ilişkin açıklaması*

LEVENT GÖK (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, akşam saatlerinde Diyarbakır Lice'de güvenlik güçlerimize bir saldırı yapıldığını ve bu saldırıda bazı ajansların 1, diğerlerinin 2 şehit haberi verdiğini ve yaralılarımızın olduğunu öğrendik. Umarım bu konuda Hükûmet aydınlatıcı bir bilgi verir. Bu anlatılanlar çerçevesinde, yazılanlar çerçevesinde öncelikle şehitlerimize Allah'tan rahmet dilediğimi ve ulusumuza başsağlığı dilediğimi ifade ediyorum.

Yine, akşam saatlerinde Atatürk Havalimanı'nda art arda patlamaların olduğuna dair haberler bir anda yoğunluk kazandı ve burada sıkıntılı bir durum olduğu anlaşılıyor, tam ayrıntılarını bilmemekle beraber. Eğer bu konuda da Sayın Bakan bizlere bir bilgi verebilirse çok seviniriz.

Teşekkür ederiz.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Biz de şehitlerimize Allah'tan rahmet diliyoruz, milletimizin başı sağ olsun.

IX.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)

1.- *Danıştay Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/726) ve Adalet Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 400) (Devam)*

BAŞKAN - Şimdi, birinci bölüm üzerinde şahıslar adına ilk söz, Bursa Milletvekili Hakan Çavuşoğlu'na ait.

Buyurun Sayın Çavuşoğlu. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 400 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın birinci bölümü üzerinde şahsım adına söz aldım. Bu vesileyle Genel Kurulu saygıyla selamlarım.

Sayın milletvekilleri, bilindiği üzere yargı sistemimizde ilk derece mahkemelerince verilen kararların temyiz mercisi Yargıtay ve Danıştaydır. Yargıtay ve Danıştay temyiz mercisi olarak

önüne gelen ilk derece mahkemesi kararlarını kanuna ve hukuka uygunluk denetiminin yanı sıra, delil değerlendirmesine de tabi tutarak incelemektedir. Özellikle delil değerlendirmesi Yargıtay ve Danıştayın içtihat mahkemeleri olma özelliğine halel getirmekte, bu mahkemelerin iş yükünü olabildiğine artırmakta ve davaların süresini uzatmaktadır. Hâlbuki dünyanın birçok ülkesinde ilk derece mahkemesi kararlarının yüksek mahkemeye gitmeden önce istinaf mahkemelerinde incelemesine imkân sağlayan sistem kurgulanmış, böylelikle hem davaların kısa sürede neticelenmesi hem de yüksek yargı mercilerinin bir içtihat mahkemesi olarak gerçek fonksiyonlarını yerine getirmesi sağlanmıştır. Nitekim ülkemizde de istinaf mahkemeleri kurulmuş, bu sistemin altyapısı hâkim, savcı ve personel sayısı tamamlanarak atamaları gerçekleştirilmiştir. Nihayet 20 Temmuz 2016 tarihi itibarıyla bizde de istinaf sisteminin uygulanmasına başlanacaktır. İstinaf sisteminin uygulanmaya başlanmasıyla birlikte adli yargı ilk derece mahkemelerince verilen kararların yüzde 90'ının, idari yargı ilk derece mahkemelerince verilen kararların ise yüzde 80'inin istinaf mahkemelerinde kesinleşeceği öngörülmektedir. İşte bu tasarıyla istinaf sisteminin devreye girmesi sonucunda ortaya çıkacak yeni duruma ilişkin düzenlemeler gerçekleştirilmektedir.

Sayın milletvekilleri, istinaf mahkemelerinin devreye girmesiyle yüksek mahkemelerdeki iş yükünün azalacağı nazara alınarak Yargıtayın 46 olan daire sayısı 24'e, 516 olan üye sayısı ise 200'e düşürülmektedir. Yine, Danıştayın 17 olan daire sayısı 10'a, 195 olan üye sayısı da 90'a düşürülmüş olacaktır. Yargıtay ve Danıştayın önünde bulunan davaların incelenmesi devam edeceğinden üye sayısındaki bu azaltma üç yıl içerisinde kademeli olarak gerçekleştirilecektir.

Sayın milletvekilleri, tasarının yürürlüğe girmesiyle birlikte yüksek mahkeme üyelikleri sona erecek ve boşalan üyelikler için HSYK tarafından yeniden atama yapılacaktır. Ayrıca, yüksek mahkeme üyelerinin görev süresi on iki yılla sınırlandırılmakta olup bu on iki yılın sonunda aynı üyenin 2'nci defa ataması da yapılamayacaktır. Yüksek mahkeme üyeliklerinin on iki yılla sınırlandırılıp belirli aralıklarla değişmesi, içtihatların yeni bir bakış açısıyla değerlendirilmesine, sürekli gelişmesine ve toplumun ihtiyaçlarına daha fazla cevap vermesine, üyelerin de kendilerini yenilemelerine ve geliştirmelerine imkân sağlamış olacaktır.

Yine, görev süresi biten yüksek mahkeme üyeleri, ilk derece mahkemeleri veya istinaf mahkemelerinde görevlendirilecek olup bilgi ve tecrübelerini istinaf ve ilk derece yargı mercilerine aktarabileceklerdir.

Sayın milletvekilleri, tasarıyla Danıştayın temyiz merci olarak görev alanı, hukuka ve kanunu uygunluk denetimiyle sınırlandırılmakta olup mahkemelerin, mahkemenin daha doğrusu, zaman zaman yürütme organının yerine geçerek yerindelik denetimi yapamayacağı sarih bir şekilde düzenlenmektedir. Böylece, öteden beri yargının sorunlu alanını teşkil eden, kuvvetler ayrılığı ilkesini zedeleyen yerindelik denetimi konusuna da neşter vurulmuş olmaktadır.

Sayın milletvekilleri, tasarıya ilişkin eleştirilerin odağını Anayasa'ya aykırılık iddiası oluşturmaktadır. Bu eleştiriler haklı değildir. Zira Anayasa'nın mahkemelerin bağımsızlığını düzenleyen 138'inci, "Hâkimlik ve savcılık teminatı" başlıklı 139'uncu maddesi ile "Yargıtay" ve "Danıştay" başlıklı 154 ve 155'inci maddeleri incelendiğinde yüksek mahkeme üyeleri için diğer hâkimlere tanınan teminatlara ilave teminat tanınmadığı gibi, üyelerin görev sürelerinin on iki yılla sınırlandırılmasını, 2'nci defa atanamayacakları hususunu ve aynı sınıf ve derecede bir başka mercide görevlendirilmelerini yasaklayan hükümler içermediği görülecektir.

Yine, gerek kürsü hâkimleri gerekse yüksek mahkeme üyesi hâkimler arasında bir astlık üstlük ilişkisi de bulunmadığı gibi, yüksek mahkeme üyelerine statüer bir ayrıcalık da tanınmış değildir. Hâl böyle olunca Anayasa'ya aykırılık iddiaları anayasal gerekçelerden yoksundur.

Bu nedenlerle, müzakere ettiğimiz tasarının ülkemize, milletimize hayırlı olmasını diliyorum, Genel Kurulu tekrardan saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Gök.

LEVENT GÖK (Ankara) – Bu az önce arz ettiğim konu sanırım sıkıntılı bir tabloyu ortaya koyuyor. Sayın Bakan, bilemiyorum...

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Bilge vereceğim, bilgi gelsin.

BAŞKAN – Tamam, Sayın Bakan bilgi sordu, bilgi geldiğinde Sayın Bakana söz vereceğim Sayın Gök.

LEVENT GÖK (Ankara) – Bu konuda epey bir yaralı olduğu ve ambulansların gönderildiğine dair bilgiler geldi, o konudaki şüphelerimizi, tereddütlerimizi giderin lütfen.

BAŞKAN – Bilgi talep etti, aldığı takdirde Genel Kurulla paylaşacaktır Sayın Bakan.

Şahıslar adına ikinci ve son söz, İstanbul Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir'e aittir.

Buyurun Sayın Kerestecioğlu Demir. (HDP sıralarından alkışlar)

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; patlamalar, ölüm haberleri ve şiddetin bu denli olağanlaşması gerçekten hepimiz için üzüntü verici. Her türlü şiddetin son bulması temennisiyle sözlerime başlamak istiyorum.

Bugüne kadar toplumları ilerleten ve yasal özgürlükleri genişleten, gelişkin, insan haklarına saygılı yasal düzenlemeleri getiren muhalefet ve muhalif hareketler olmuştur. O nedenle, muhalefet gerçekten iyi bir şeydir değerli milletvekilleri.

Bakın, geçtiğimiz hafta, askere, Emniyet görevlilerine, koruculara hep beraber, üstelik de Anayasa'ya aykırı bir biçimde, geriye yürür bir biçimde yasal dokunulmazlıklar getirdiniz. Diğer yandan da milletvekillerinin dokunulmazlığını yine hep birlikte kaldırdınız. Bu nedir biliyor musunuz? Madımak katliamı sonrasında insanlar içeride cayır cayır yanarken “Çok şükür, otel dışındaki halkımız bir zarar görmemiştir.” diyen Çillerler zamanına geri dönmektir. Bu ortamda toplumu geliştirici, özgürleştirici bir yasa yapılması asla mümkün değildir. O nedenle, istediğiniz kadar siz bunlara “reform” deyin, ortada reform falan yoktur.

Yasa yapma tekniği ve hazırlık süreci açısından baktığımız zaman da yine korkunç bir tahakküm ve demokratik olmayan bir işleyiş görüyoruz. Şu anda, örneğin Eğitim Komisyonunda 105 maddelik bir yasa görüşülüyor. Şimdi, gerçekten sormak istiyorum: Aceleniz nedir? Neye acele ediyorsunuz? Bizlerin, milletvekilleri olarak bu denli torbalar içerisinde getirilmiş yasal değişiklikleri anlamaya, vâkıf olmaya bu Mecliste olan vekiller olarak imkânımız dahi bulunmazken, gerçekten son anda nelerin geleceğini öğrenirken, ki buna da demokrasi tabii ki denemezken halkımızın anlaması, muhalefet etmesi, bu yasalara karşı çıkması, eleştirmesi nasıl mümkün olacaktır?

Toplumsal hiçbir kesimine danışmadan aceleyle getirdiğiniz tüm bu yasalar hiçbir vatandaşa da,

yargı mensubuna da güven vermeyecektir ve bir kez daha yargının yürütmenin tekeline alındığı ve bağımsız olmadığı tescillenecektir. İşte, bu durum tıpkı geçen gün, maalesef, hunharca 4 eczacının katledilmesi gibi, silahlı ve saldırgan, kendi adaletini yaratan bir toplum doğurur. Bunu hiçbirimize yapmaya hakkınız yok.

Bugün Sivas katliamı davasını izledik. 1993'ten beri adalet arayan insanlar vardı, yirmi üç yıldır adalet arıyorlardı. Siz yargı reformundan bahsediyorsunuz, adaletle erişimi sağlayın, daha gerilere gitmeye gerek yok. Bugün o davada ne oldu, biliyor musunuz? Yirmi üç yıl sonra adalet arayan insanlar... Mahkeme hâkimi okumaya başladı adresleri, yapılan tebligatları ve ortaya çıktı ki sanıkları mağdurların ve mağdur avukatlarının evlerinde arıyorlar. Örneğin, adreslerin bir tanesi Sayın CHP Milletvekili Şenal Sarıhan'ın adresi ve Şenal Hanım itiraz etti: "Nasıl olur Sayın Hâkim? Bu, benim adresim. Sanığın benim evimde ne işi var?" dedi. Yirmi üç yıl sonra, yanmış insanların yakınları adalet ararken böyle bir -komedi diyemeyeceğim- acı, trajik olayı yaşıyoruz.

Yani, Hrant Dink'in yakınları adaletle ulaştı mı? Madımak'ta yananların yakınları adaletle ulaştı mı? Roboski'de katledilen insanlar adaletle ulaştı mı? Hiç kimse bu ülkede adaletle ulaşamazken ve bu, aslında, işte, reform yaparak gerçekten bunu yapmak sizlerin elindeyken sadece yargıçları teminatsız, güvencesiz oradan oraya oynatıyorsunuz ve cezasızlığa son vermek, hakikatlerle yüzleşmek yerine, maalesef, bu Danıştay, Yargıtay oyunlarını bize oynatmaya çalışıyorsunuz. Öncelikli olan ihtiyacımız, halkımızın da ihtiyacı, hepimizin de ihtiyacı adaletle erişimdir ve sağlıklı bir barış sürecidir.

Saygılar sunarım. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın milletvekilleri, Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 72'nci maddesi uyarınca görüşmelerin devamı yolunda bir önergesi var, önergeyi okutup oylayacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İç Tüzük'ün 72'nci maddesi uyarınca görüşülmekte olan Danıştay Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın birinci bölümü üzerindeki görüşmelerin devam ettirilmesini arz ve talep ederiz.

Ahmet Akın

Akın Üstündağ

Namık Havutça

Balıkesir

Muğla

Balıkesir

Atıla Sertel

Musa Çam

Kazım Arslan

İzmir

İzmir

Denizli

Ömer Fethi Gürer

Niğde

III.- YOKLAMA

(CHP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

LEVENT GÖK (Ankara) - Yoklama talebimiz var efendim.

BAŞKAN – Oylamadan önce yoklama talebi vardır ve önce talebi karşılayacağım.

Sayın Gök, Sayın Atıcı, Sayın Gürer, Sayın Pekşen, Sayın Dudu, Sayın Gökdağ, Sayın Özkoç, Sayın Sertel, Sayın Erkek, Sayın Tümer, Sayın Aydın, Sayın Doğan, Sayın Özdiş, Sayın Arslan, Sayın Tüm, Sayın Çamak, Sayın Tuncer, Sayın Tanal, Sayın Emre, Sayın Emir.

Yoklama için üç dakika süre veriyorum ve süreyi başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı vardır.

IX.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN**GELEN DİĞER İŞLER (Devam)***A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)*

1.- Danıştay Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/726) ve Adalet Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 400) (Devam)

BAŞKAN - Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun vermiş olduğu görüşmelere devam önergesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Şimdi, sayın milletvekilleri, soru-cevap işlemi yapacağız.

Yalnız, yoklamaya girdiğimiz için daha önce istem sırasına giren sayın milletvekillerinin tekrardan istemde bulunmaları gerekiyor.

Ben şu milletvekili isimlerini bir bilginize sunayım sırasıyla: Sayın Tanal, Sayın Aydın, Sayın Tüm, Sayın Sertel, Sayın Gürer, Sayın Doğan, Sayın Özdiş, Sayın Dudu, Sayın Arslan, Sayın Erdoğan, Sayın Kuyucuoğlu, Sayın Erdem, Sayın Özkan, Sayın Doğan, Sayın Kerestecioğlu, Sayın Toğrul, Sayın Konca, Sayın Pekşen.

On beş dakikalık süremiz var soru-cevap için. Bunun yedi buçuk dakikasını soru işlemi için kullanacağız, geri kalan yarı sürede de cevaplandırmak üzere Sayın Bakana söz vereceğiz.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – İç Tüzük 60’a göre bir söz talebim olacak Başkanım.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Baluken, 60’a göre bir dakika süreyle...

VI.- AÇIKLAMALAR (Devam)

26.- Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken’in, Atatürk Havalimanı’nda art arda patlamaların meydana geldiği haberlerine ve Hükümetin bu konuda acilen Genel Kurulu ve kamuoyunu bilgilendirmesini talep ettiğine ilişkin açıklaması

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Şu anda basına düşen haberlere göre, İstanbul Atatürk Havalimanı’nda art arda patlamaların meydana geldiği ve sonrasında da birçok yerden silah seslerinin geldiğine dair haberleri üzüntüyle okumuş durumdayız. Her şeyden önce şunu ifade edeyim: Her birimizin çalışma programı içerisinde bir günde defalarca kullandığı bir havaalanına yönelik yapılan bu saldırıyı şiddetle kınıyoruz. Onlarca yaralının olduğuna dair bilgiler dolaşiyor basında, medya kuruluşlarında. Bu konuyla ilgili Hükümetin acilen Genel Kurulu bilgilendirmesini istiyoruz. Bu saldırılar yapılırken, Atatürk Havalimanı gibi on binlerce insanın giriş çıkışı yaptığı bir yerde bombalar patlarken bu ülkenin Hükümeti, İçişleri Bakanı, istihbarat teşkilatı, emniyeti ne yapıyor onu da doğrusu merak ediyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Hükümetin acilen Genel Kurula ve kamuoyuna bilgilendirme yapmasını talep ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Baluken.

Sağlıklı bilgi aldığı anda Sayın Bakan Genel Kurulu bilgilendirecektir.

IX.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN

GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)

1.- Danıştay Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/726) ve Adalet Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 400) (Devam)

BAŞKAN – Sayın Tanal, buyurun.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, siz dünkü konuşmanızda “Bu Yargıtay ve Danıştay üyelerinin süresi bittiği hâlde özlük hakları aynen devam edecek.” şeklinde açıklamalarda bulundunuz, tutanaklarda bu sabit. Ancak mevcut olan tasarının 1’inci maddesinin altıncı fıkrasını aynen okuyorum: “Görevi sona eren üyelerin Danıştayla ilişkileri kesilir. Ancak atamaları gerçekleşinceye kadar özlük hakları Danıştay tarafından karşılanmaya devam eder.” Yani atama bittikten sonra ataması yapılmayanların özlük hakları sona eriyor, özlük haklarından yararlanamıyor yani bu açık ve net. Sizin söylemlerinize buradaki tasarı bir çelişki. Bu bir azil anlamına gelmiyor mu?

Soru iki: Yeniden seçilmeyenler daha alt görevlere hangi hukuk anlayışı ve sistemi içerisinde atanacaklar?

Bir başka soru: Böyle bir düzenleme Anayasa’nın 139’uncu maddesinde tarif olunan hâkimlik ve savcılık teminatına aykırı değil midir?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Aydın...

ERKAN AYDIN (Bursa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Öncelikle Atatürk Havalimanı’nın Dış Hatlar Terminali’nde meydana gelen bu bombalı patlamada umarım can kaybı fazla olmaz ve gerekli bilgiler gelir gelmez de Genel Kurul bilgilendirilir.

Sayın Bakan, adı sanı duyulmayan yüzlerce davada toplumsal ve siyasal aidiyetleri nedeniyle yıllardan bu yana cezaevinde onlarca kişi yatıyor. Siz Yargıtayın 2014 yılı öncesinde siyasi kararlar aldığı yönünde endişeler taşıyorsunuz, bunu paralel yapıyla ilişkilendiriyorsunuz. Madem öyle, bu çerçevede mahkûmiyetle sonuçlanan ve Yargıtay eski 9. Ceza Dairesinin son yirmi, yirmi beş yılda onadığı tüm dava dosyalarını yeniden ele almayı düşünüyor musunuz? Örneğin, Mecliste grubu bulunan siyasi partilerin hukukçu temsilcilerinden bir komisyon kurulmasına destek verir misiniz?

BAŞKAN – Sayın Tüm...

MEHMET TÜM (Balıkesir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Ben de İstanbul Atatürk Havalimanı’nda yaşanan terör olayını şiddetle, nefretle kınıyorum.

Alevilerle ilgili nefret içeren söylemlere Millî Eğitim Bakanlığı da yaz seminerlerinde öğretmenlere Nurettin Topçu adlı nefret dilli bir yazarın kitabını önererek katıldı. Yıllardır AİHM kararlarına, Alevilerin haklı taleplerine kulak tıkayan Millî Eğitim Bakanlığı, ayrımcı, ön yargıya dayanan bu söylemlere izin vermekten geri kalmamaktadır.

Hükûmete soruyorum: Alevilere karşı bu nefret içeren söylemlerden ne zaman vazgeçmeyi düşünüyorsunuz? Nefret söylemi evrensel bir suçtur. Alevilere karşı evrensel suç işlemeye devam edecek misiniz? Anayasa’ımızda eşit yurttaşlık vardır. Siz iktidar olarak Alevileri eşit yurttaş olarak görüyor musunuz? Görüyorsanız bunu Nurettin Topçu’nun Alevilikle ilgili “çürümüş zihniyet” sözüyle açıklayabilir misiniz?

BAŞKAN – Sayın Sertel...

ATILA SERTEL (İzmir) – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Ben de terörü kınıyorum.

Sayın Bakan son dönemde herhangi bir cezaevini ziyaret etti mi, merak ettim. Yerinde olsam sıklıkla cezaevlerini ziyaret ederim çünkü insanların hangi koşullarda yaşadığını görmek ve Bakanlığa bağlı personelin hangi sıkıntılar içerisinde olduğunu da bilmek Bakan olarak göreviniz diye düşünüyorum.

Koşular hıncahınc dolu, insanlar çok kötü koşullarda eziyet çekerek cezaya yatırılıyorlar. Daha önce de önermiştim, gelin, denetimli serbestliği iki yıla çıkarın. Şimdilerde karşılıksız çekten de pek çok insan cezaevine girecek aldığınız yeni kararlar. Gelin bu denetimli serbestliği bir kez daha gözden geçirin ve insanlarımızı topluma kazandırın diyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Gürer.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Teşekkürler Başkan.

Ben de terörü şiddetle öncelikle kınıyorum.

5402 sayılı Denetimli Serbestlik Hizmetleri Kanunu gereğince Adalet Komisyonunun bulunduğu yerlerde hükümlülere yardımcı olmak üzere koruma kurulları oluşturulmuştu. Koruma kurullarının görevleri, ceza infaz kurumlarından salıverilen hükümlülerin topluma uyumlarında yardımcı olmak ve yeniden suç işlemelerini önlemek için çalışmalarda bulunmaktı. Uygulamanın pratikte başarı oranı nedir? Bu bağlamda, salıverilen hükümlülerden son beş yılda tekrar suç işleyen kişi sayısı kaçtır? Hükümlülerden cezaevlerinde meslek edinme ve meslek eğitimi alanların sayısı kaçtır? Fiziki olarak hapishanelerimizin kaçının koşulları bu eğitimlerin verilmesine olanaklıdır? Hükümlülerin de birtakım kamusal hizmetlerde istihdam edilerek topluma kazandırılmaları, üretime katılmaları yönünde bir çalışma yapılmakta mıdır?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Doğan...

SELİNA DOĞAN (İstanbul) – Sayın Bakan, İstanbul Milletvekili olarak ben de öncelikle Atatürk Havalimanı'ndaki patlamayla ilgili detaylı bilgi talep ediyorum, çok kaygılıyım.

Onun dışında, Türkiye'de cezaevlerinde hâlen hükümlü olarak bulunan kimselerden Müslüman olmayanların ibadet hakkı ve din görevlileriyle görüşmeleri konusunda vekil olarak tarafıma iletilen, bazı problemler olduğu, bu konuda yeknesak bir uygulama olmadığı, cezaevi müdürlerinin zaman zaman bireysel takdirlerine göre keyfi hareket ettiklerine dair. Bu konudaki yasal mevzuat nasıldır? Genel Kurulu bu konuda bilgilendirmenizi talep ediyorum.

Teşekkürler.

BAŞKAN – Sayın Özdiş...

İBRAHİM ÖZDİŞ (Adana) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Ben de öncelikle, terör nereden gelirse gelsin her türlü terörü kınıyorum.

Sorum Savunma Bakanımız Fikri Işık'a. Hem üniversite okuyup hem de görevine devam ederken gazi olan bir astsubay gazilikten emekli olduktan sonra okulunu bitirdiğinde yasal olarak intibak yapılamıyor. Bu mağduriyetin giderilmesi için Bakanlığınızın ilgili kurumlar nezdinde herhangi bir çalışması var mı veya olacak mı?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Dudu...

MEVLÜT DUDU (Hatay) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Ben de biraz önce İstanbul Atatürk Havalimanı'nda gerçekleştirilen terör saldırısını kınıyorum. Bu İçişleri Bakanının görev süresi boyunca, Türkiye, tarihinde görmediği şiddette, ağırlıkta terör saldırılarıyla karşı karşıya kalmıştır. Bu nedenle özellikle İçişleri Bakanının ve tüm ilgililerin, yetkililerin bir an önce istifa etmeleri gerekmektedir. Hepsini istifaya davet ediyorum.

Sayın Bakan, Hatay'da Türkiye'nin birçok yerinde olduğu gibi elektrik dağıtım işi özelleştirilmiştir. Benim bildiğim kadarıyla daha iyi hizmettir özelleştirmenin amaçlarından bir tanesi ancak ne yazık ki Hatay'ın hemen hemen tüm ilçelerinde günlük 8-10 saat, hatta daha fazla süren elektrik kesintileri olmaktadır. Bununla ilgili Hükümetiniz bir önlem almayı veya sözleşmeleri feshetmeyi düşünüyor mu?

BAŞKAN – Son olarak Sayın Arslan...

KAZIM ARSLAN (Denizli) - Adalet Bakanlığına soruyorum. Sayın Bakan, her yargı paketinde yargı reformu yapılacak diye birçok değişiklik yapıyorsunuz. Yapılan değişiklikler yargıda hiçbir yenilik getiremiyor, verimliliği de artıramıyor. Adliyeler iş yoğunluğu nedeniyle batma noktasına gelmiştir. Şimdi ise hiçbir dayanağınız olmadığı, geçerli sebebiniz olmadığı hâlde Yargıtay ve Danıştaydaki daire ve üye sayısının düşürülmesini düşünüyorsunuz ve bu kabul edildiğinde yargıdaki bu yoğunluk nasıl giderilecektir? Yargı iyice batacak, içinden çıkılmaz bir hâl alacaktır. Böyle tutarsız bir yapı içinde adaleti nasıl tecelli ettireceksiniz, vatandaşa ne diyeceksiniz?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Şimdi, soruları cevaplandırmak üzere Adalet Bakanı Sayın Bekir Bozdağ'a söz veriyorum.

Buyurun.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) - Sayın Başkanım, saygıdeğer milletvekilleri; öncelikle Atatürk Havalimanı Dış Hatları girişte meydana gelen terör saldırısı hakkında Genel Kurulu bilgilendirmek istiyorum. Tabii, öncelikle bu menfur terör saldırısını gerçekleştirenleri, gerçekleştirme talimatı verenleri, hepiniz gibi, nefretle lanetlediğimi bir kez daha ifade etmek isterim.

İçişleri Bakanlığından aldığım bilgilere göre... Tabii, bu bilgiler daha sıcak bilgiler, gelişmeler takip ediliyor. Benim vereceğim bilgiler ilk etapta ulaşan bilgilerdir. Bu bilgilerde zaman içerisinde farklılaşmalar olabilecektir. Bana verilen bilgeye göre Atatürk Havalimanı Dış Hatlar girişte bir terörist önce Keleşle etrafı tarayıp sonra kendisini patlatmıştır ve ilk belirlemelere göre yaklaşık 10 civarında şehidimiz var, 20 civarında da yaralı olduğu söylenmektedir. Ancak bunların hepsi –demin de ifade ettim, bir kez daha söylüyorum- tabii ilk bilgiler. Daha olay sıcak olduğu için, olay yerinde bunlar teyit edilebilir veya aksi de çıkabilir. Onun için bu kayıtlı bu bilgileri paylaştığımı bir kez daha ifade etmek isterim çünkü teyitli bilgiler değil.

Ayrıca havaalanı metro girişinde de bir patlama olduğuna dair haberler var.

Diyarbakır Lice'de 1 polisimiz şehit; 1 polis ve 7 de yaralı var. Lice'de arama noktalarına saldırı yapıldı ve orada da 1 şehit, 3 yaralı var.

Van-Başkale yolunda da araç patlaması var ve bu patlama sonucunda da 2 asker, 2 vatandaşımız yaralı durumdadır. Bu terör saldırılarında şehadet mertebesine eren şehitlerimize bir kez daha Allah'tan rahmet diliyorum, yaralılarımıza acil şifalar diliyorum.

Tabii, Türkiye terörle uzun bir zamandır mücadele etmektedir, bu mücadele bu terör saldırılarıyla sonlandırılabilir bir mücadele değildir. Bu saldırılar sona erene kadar, terör bitene kadar kararlı ve etkili bir şekilde Türkiye Cumhuriyeti devletinin terörle mücadelesi devam edecektir. Ülkemizde bugüne kadar hiçbir terör örgütü terör eylemleriyle bir netice elde edememiştir, bundan sonra da herhangi bir netice elde edemeyecektir.

Saldırıyı gerçekleştiren teröristin üyesi olduğu terör örgütüne dair şu anda birtakım veriler var ama henüz onlar netleşmediği için Genel Kurulla paylaşamıyorum ancak netleştikten sonra bunlar zaten paylaşılacaktır. Ama bunun bir terör saldırısı olduğu kesindir ve tahmini olarak şu andaki ilk bulgulara, verilere göre hangi terör örgütü tarafından gerçekleştirildiği de bilinmektedir ancak bunun tabii, teyide muhtaç yönü var, onlar teyit edildikten sonra kamuoyuyla da paylaşılacaktır.

Tabii, Türkiye bir yandan terörle mücadelesini yaparken öte yandan da devletin hizmetlerini sürdürmesi için de üzerine düşenleri yapacak, yasama organı çalışacak, terör, devleti ve devletin işleyişini durduramayacaktır. Onlarla mücadele yapanlar mücadelesini yapacak, milletimize ve devletimize başka alanlarda hizmetini edenler de o vazifelerini devam ettirecektir, tıpkı bugün Genel Kurulumuzun çalıştığı ve milletimize hizmet ettiği gibi.

Ben tekrar şehitlerimize Allah'tan rahmet, yaralılarımıza acil şifalar diliyorum. Rabb'im bir daha böylesi acıları milletimize yaşatmasın temennisinde bulunuyorum.

Şimdi sorulara izniniz olursa cevap vermek istiyorum.

Sayın Tanal özlük haklarıyla ilgili kanunda geçen bir ifadeyi okudu. Tabii, o ifade Yargıtaydaki veya Danıştaydaki on iki yıllık görev süresi dolan bir kişinin ilk derece mahkemelerine veya istinaf mahkemelerine ataması yapılabileceği kadar geçen o süredeki özlük haklarının kim tarafından ödeneceğini düzenliyor. Orada bir boşluk olmaması için son görev yaptığı yerin bu özlük haklarını ödemesi hüküm altına alınmaktadır. Geçici maddedeyseniz, şu anda görev yapanlardan görevi sona erenlerle ilgili özlük haklarına ilişkin düzenleme var. Orada iki ayrı düzenleme var. Birisi Danıştayla ilgili düzenleme biri Yargıtayla ilgili. Danıştayla ilgili düzenlemede, Danıştayda, bir, Sayın Cumhurbaşkanı tarafından seçilen dörtte 1'lik üye var, bir de HSYK tarafından seçilen üyeler var. HSYK tarafından seçilen üyeler hâkim ve savcı oldukları için hâkim ve savcılık teminatı gereği hâkim ve savcı olarak atanacaklardır. Bunların hepsi birinci sınıf hâkimdir. Bizim mevzuatımıza göre, özlük hakları bakımından birinci sınıf hakimler altı yıl görev yaptıkları zaman Yargıtay üyeleriyle aynı özlük haklara sahiptir. Bunların hepsi de altı yıldan fazla birinci sınıf olarak hâkimlik yaptıkları için ona dair ayrı bir düzenleme yapma gereği duyulmadı çünkü özlük haklarında herhangi bir gerileme söz konusu değil ve Yargıtay üyelerinin sahip olduğu hakları aynen almaya devam edeceklerdir. Cumhurbaşkanı tarafından seçilenlere gelince. Tabii, onlar, bir süreyle kısıtlı olmadığı için üyelik, geldikleri zaman hâkimlik, savcılık teminatını da doğal olarak kazandılar Danıştay üyesi olarak. Şimdi bunlara iki alternatif sunuluyor. Bir: Eğer isterlerse ilk derece mahkemelerinde veya istinafta hâkim olarak HSYK tarafından görevlendirilebilecekler. Bu durumda görevlendirilenler, demin dediğim gibi, aynı özlük hakları almaya devam edecektir ama hâkim olmak istemedikleri takdirde bunlar Başbakanlığı bildirilecek. Bu durumda olanlar kanunun geçici maddesinde açıkça ifade edildiği gibi bütün özlük haklarını hâkimmiş gibi, üyemiş gibi almaya devam edeceklerdir. Özlük hakları konusunda herhangi bir kayıp söz konusu değildir. Belki açıkça yazıp bunlar gösterilmediği için öyle bir algı çıkıyor ama uygulamayla beraber değerlendirdiğimizde orada bir kayıp ve geriye gidiş yoktur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayınız Sayın Bakan, buyurun.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Tabii, pek çok soru var Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Tamam, yazılı olarak...

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Belki hepsini cevaplamak çok zaman alacak ama...

BAŞKAN – Zaman alacaklara yazılı cevap verin Sayın Bakanım.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Ben sadece bir tanesini söyleyeyim yani Sayın Tanal'ın hiç olmazsa sorusunu tamamlayayım.

Şimdi “Yargıtay ve Danıştay üyeliğine yeniden seçilmeyenler bir alt göreve atanmaktadır; bu doğru mu?” dedi. Tabii, bir alt göreve atama yok. Dün de ifade ettim müzakereler sırasında, hâkimler arasında bir hiyerarşik yapı yok, altlık-üstlük ilişkisi yok. Bir günlük hâkimle yirmi yıllık hâkim aynı durumdadır, birbirine eşittir. Tabii, bilgi olarak, tecrübe olarak bir eşitlik elbette söz konusu değil ama Anayasa ve yasalarımız önünde eşittir. Altlık-üstlük ilişkisi olmadığı için bir alt görev olarak değerlendirilmesi söz konusu değildir. Teminatın esası üyelik teminatı değil hâkimlik, savcılık teminatıdır. Bu teminatın gereğine uygun olarak atama yapılacaktır.

Başkanım, diğer sorulara da yazılı olarak cevap verelim.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Bakan.

XI.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Ahmet Aydın'ın, Başkanlık Divanı olarak terörü şiddetle ve nefretle kınadıklarına, şehitlere Allah'tan rahmet, yaralılara acil şifalar dilediklerine ilişkin açıklaması

BAŞKAN – Tabii, biz de Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlık Divanı olarak bir kez daha terörü şiddetle ve nefretle kınıyoruz, lanetliyoruz. Tüm şehitlerimize Allah'tan rahmet, yakınlarına başsağlığı diliyoruz; milletimizin başı sağ olsun. Acı tablolar.

Diliyoruz ve umuyoruz, millet olarak topyekûn birlikte hareket etmek kaydıyla, inşallah, terörün kökünü kazıyana kadar da kararlı bir şekilde mücadeleye devam edilecektir.

Ben bir kez daha şehitlerimize Allah'tan rahmet diliyorum, yaralılara da acil şifalar diliyorum.

Sayın Akçay, söz vereceğim. Sayın Gök de sisteme girmiş.

Buyurun Sayın Akçay.

VI.- AÇIKLAMALAR (Devam)

27.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Türkiye'nin topyekûn saldırı altında olduğuna ve bu topyekûn saldırıya karşı yine millet olarak, ülke olarak, Türkiye Cumhuriyeti olarak topyekûn bir mücadele verilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Biz de Milliyetçi Hareket Partisi Grubu olarak biraz önce İstanbul Atatürk Havalimanı'nda meydana gelen terör saldırısında 10 vatandaşımızın hayatını kaybettiğini, 20 civarında insanımızın da yaralı olduğunu öğrenmenin üzüntüsü içerisindeyiz.

Yalnız, sabahtan beri, işte, Sayın Bakanın da ifade ettiği gibi, Diyarbakır Lice’de 2 polisimiz şehit, Van Başkale’de yaralılarımız var ve maalesef, her gün, neredeyse her saat kapsamlı bir terör saldırısı altındayız. Türkiye bütünüyle, topyekûn saldırı altındadır ve hedeftedir. Bu topyekûn saldırıya karşı yine millet olarak, ülke olarak, Türkiye Cumhuriyeti olarak topyekûn bir mücadele vermemiz gerekir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayınız Sayın Akçay.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Bu topyekûn mücadelenin kararlı, tutarlı, kapsamlı, gevşemeyen bir politika hâlinde uygulanması gerekir. Mevcut Hükûmetin de öncelikle bu hadiselerle birinci derecede odaklanıp kendi siyasi çıkarına yönelik çalışmaları bir tarafa bırakmasını ve milletin gündeminde olmayan başkanlık vesairesydi “Biz bu yola baş koyduk.” söylemlerini terk etmelerini bekliyorum. Baş konulacak; Başbakanın, Cumhurbaşkanının, Bakanlar Kurulunun ve hepimizin baş koymamız gereken bir tek şey varsa Türkiye Cumhuriyeti’nin varlığı, milletin birliği, vatanın bütünlüğüdür. Öncelikle bu konuda terör hedeflerini, içten ve dıştan kaynaklanan bu hedefleri bertaraf etmek için millet olarak iktidarıyla muhalefetiyle topyekûn bir mücadele içerisinde olmayı diliyor, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Gök...

28.- *Ankara Milletvekili Levent Gök’ün, Atatürk Havalimanı’na yapılan saldırının Türkiye demokrasisine ve Türkiye’nin bütünlüğüne, birliğine yapılmış bir saldırı olduğuna ve Cumhuriyet Halk Partisi olarak bu saldırıyı yapanları lanetlediklerine ve hayatını kaybedenlere Allah’tan rahmet dilediklerine ilişkin açıklaması*

LEVENT GÖK (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, gerçekten üzücü haberler gelmeye devam ediyor. Sayın Bakanın verdiği bilginin dışında da bize gayriresmî kanallardan değişik bilgiler geliyor ama elbette Hükûmetin söylediklerine şu anda itibar etmek durumundayız.

Gerçekten vahim bir tabloyla karşı karşıyayız. Türkiye’nin kalbine yapılan bir saldırı. Türkiye demokrasisine ve tüm Türkiye’de yaşayan bütün yurttaşlarımıza ve Türkiye’nin bütünlüğüne, birliğine yapılmış bir saldırıdır. Bu saldırıyı her kim yaparsa yapsın lanetliyoruz Cumhuriyet Halk Partisi olarak. Ölen yurttaşlarımıza ya da yabancı uyruklu kişiler varsa, bilemiyoruz şu anda ama hepsine Allah’tan rahmet diliyoruz.

Tabii, bu olay sıradan bir olay değil. Türkiye’nin en iyi korunan bir havalimanında böylesine bir saldırının gerçekleşmesi ve terörün şehirlerin kalbine inmesi gerçekten düşündürücü.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım Sayın Gök.

LEVENT GÖK (Ankara) – Bu düşündürücü tablonun çok ciddi dersler çıkarılması gereken sonuçları var. Nasıl oluyor da terör, bu denli iyi korunan bir havalimanına kadar girebiliyor ve şu anda ifade edilen 10 ölünün olduğu bir saldırıda bu kadar mağduriyete neden olabiliyor? Bu konu sanırım iktidarın da bugün düşünmesi gereken bir değerlendirmedir.

Bu teröre son verilmesi, terörün bir an önce ülke gündeminden çıkarılması açısından Cumhuriyet Halk Partisi olarak Türkiye’nin moral değerleri üzerinde üzerimize düşen her türlü katkıyı yapacağımızı tekrar ifade ediyor ve terörü bir kez daha lanetliyoruz.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Baluken, buyurun.

29.- Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken'in, Atatürk Havalimanı'na yapılan saldırının açık bir terör saldırısı olduğuna ve kınanması gerektiğine, hayatını kaybedenlere Allah'tan rahmet, yaralılara acil şifalar dilediğine ilişkin açıklaması

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Tabii, Sayın Bakanın verdiği bilgilerden sonra üzüntümüzün katlanarak arttığını ifade etmemiz gerekiyor. Basına düşen haberlerde daha çok yaralıların olduğu bilgisi vardı ancak bizim de İstanbul'da ulaştığımız arkadaşlarımızdan aldığımız bilgiler ve Sayın Bakanın Genel Kurula yapmış olduğu bilgilendirme neticesinde 10 yurttaşımızın yaşamını yitirdiğini büyük bir üzüntüyle öğrenmiş durumdayız.

Açık bir terör saldırısıdır. Nereden gelirse gelsin, kim tarafından yapılırsa yapılsın kınanması gereken çok vahim bir hadisedir. Bu kadar iyi korunan, Türkiye'nin sözüm ona en fazla güvenli olması gereken, on binlerce insanın saat başı sirküle olduğu bir havaalanında böylesi bir olayın yaşanmış olması...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın, buyurun.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – ...Türkiye'de 78 milyonun can güvenliğinin nasıl tehlikede olduğunu da açık bir şekilde ortaya koymuştur. Vahim olan şudur: Yine, dış istihbaratlardan, dış devletlerden bazı terör saldırılarının geleceğine dair bilgiler de bugün yazılıp çizilmişti ancak buna rağmen, ülkenin kalbi sayılan bir havaalanında bu tarz hadiseler yaşanıyorsa burada gerçekten çok vahim bir durumla karşı karşıyayız demektir.

Cenazeler yerdeyken çok ağır siyasi değerlendirmeler yapmak ahlaki olmaz, o nedenle o eleştiri haklarımızı da saklı tutarak yaşamını yitiren bütün yurttaşlara Allah'tan rahmet, yaralılara acil şifalar, bütün halklarımıza da geçmiş olsun dilekelerimizi iletmek istiyorum.

BAŞKAN – Teşekkürler.

Sayın Muş, buyurun.

30.- İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un, AK PARTİ Grubu olarak Atatürk Havalimanı'na yapılan terör saldırısını kınadıklarına ve hayatını kaybedenlere Cenab-ı Hak'tan rahmet, yaralılara acil şifalar dilediğine ilişkin açıklaması

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, ben de Atatürk Havalimanı'nda meydana gelen bu menfur terör saldırısını AK PARTİ Grubu olarak kınadığımızı ifade etmek istiyorum. Hayatını kaybeden vatandaşlarımıza Cenab-ı Hak'tan rahmet, yaralılarımıza acil şifalar diliyorum. Milletimizin başı sağ olsun.

Bu, hiç şüphesiz, Türkiye'nin istikrarını hedef alan bir terör saldırısıdır. Türkiye'yi zayıflatmaya, zayıf göstermeye, zayıf düşürmeye çalışan bir terör hadisesidir ama unutulmamalıdır ki Türkiye büyük bir devlettir, hiçbir zaman teröre, teröriste teslim olmaz, olmamıştır, olmayacaktır. Bu saldırılar terörle mücadeledeki azim ve kararlılığımızı düşürmeyecek, tam tersine daha da artıracaktır. Devletimiz hem teröristlerle hem de onlara yardım, yataklık yapanlarla en etkin mücadeleyi sürdürecektir; şimdiye kadar sürdürmüştür, bundan sonra da sürdürecektir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım Sayın Muş.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Tekrar, milletimizin başı sağ olsun diyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

IX.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN**GELEN DİĞER İŞLER (Devam)***A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)*

1.- Danıştay Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/726) ve Adalet Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 400) (Devam)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, madde üzerindeki önerge görüşmelerine geçiyoruz.

1’inci madde üzerinde dört adet önerge vardır.

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan, bizim önergemiz var, işleme niye konulmuyor acaba?

BAŞKAN – Şimdi, Sayın Levent Gök, bir önergenizle ilgili bir açıklama yapacağım, daha sonra kapalı oturum önergesiyle ilgili işlem yapacağız.

Şimdi, Öztürk Yılmaz ve arkadaşlarının vermiş olduğu bir önerge var. 1’inci madde üzerinde verilmiş olan önergelerin görüşülmesinden önce 2’nci madde üzerindeki verilmiş önergelerin görüşmesine yönelik. Bunu işleme alamayacağıma ilişkin bir açıklama yapayım.

LEVENT GÖK (Ankara) – O, sonraki bir konu efendim.

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, kanun tasarı ve tekliflerinin tümü ve maddeleri üzerindeki görüşmeler, konuşmalar, soru-cevap işlemi, değişiklik önergesi işlemleri tüm işlemlerin yanında oylamadan teşekkül etmektedir. Temel kanunlarda ise madde yerine bölümler üzerinde konuşma yapılmaktadır. 83’üncü maddede madde üzerinde konuşmadan söz edildiğinden, temel kanun yönteminde uygulama imkânı bulunmamaktadır. Dolayısıyla Sayın Yılmaz ve arkadaşlarının verdiği önergeyi işleme alamıyorum.

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan...

BAŞKAN - Ayrıca 83’üncü maddede madde üzerindeki konuşma ve görüşmelerden, madde üzerindeki konuşmalardan, önergelerden bahsetmiyor ve bu tamamen temel kanun değil de diğer kanun tasarı ve tekliflerde uygulanan bir hüküm olarak İç Tüzük’te yer alıyor, ona iyice baktığınızda göreceksiniz. Dolayısıyla Öztürk Yılmaz ve arkadaşlarının vermiş olduğu önergeyi işleme alamıyorum.

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan, siz şimdi hangi maddenin önergelerine başlayacaksınız?

BAŞKAN – Şimdi, sizin kapalı oturumla ilgili 1’inci madde önergeleriniz, kapalı oturum önergeniz var, onu işleme alacağım şimdi.

LEVENT GÖK (Ankara) – Şimdi, Sayın Başkan, yani, bakın, benim iki ayrı önergem var...

BAŞKAN – Evet.

LEVENT GÖK (Ankara) – Bir tanesi ayrı ama, şimdi İç Tüzük’ün 83’üncü maddesine göre verdiğimiz konuda, siz zaten dediniz ki “Bölüm üzerindeki görüşmeler bitmiş, maddeler üzerindeki görüşmelere geçiyoruz.” Yani şu anda...

BAŞKAN – Madde üzerindeki önergeleri görüşeceğiz, bölümler olarak görüşeceğiz.

Şimdi, 83’üncü maddede, Genel Kurulda bir maddenin diğerinden önce konuşulmasından, madde üzerindeki konuşmalardan bahsediliyor, önergelerden değil.

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan, anladım, peki, hangi maddenin önergelerine başlayacaksınız siz?

BAŞKAN – 1’inci maddenin.

LEVENT GÖK (Ankara) – Evet.

BAŞKAN – Ama 1’inci madde üzerindeki konuşmalara ilişkin olarak yer değiştirebiliyorsunuz, o da Genel Kurulun işari oyuyla mümkün olabiliyor.

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan, yani...

BAŞKAN – Şu anda, bunu...

LEVENT GÖK (Ankara) – Şimdi, bakın, bu, tabii, usul tartışması açmayı gerektiren bir durum, tutumunuz...

BAŞKAN – Bence de yok, burada usul çok açık, İç Tüzük çok açık Sayın Gök.

LEVENT GÖK (Ankara) – Ama siz maddelere geçilmesini söylüyorsunuz...

BAŞKAN – Evet.

LEVENT GÖK (Ankara) – ...ondan sonra madde üzerine vermiş olduğumuz bu önergeyi işleme koymayacağınızı söylüyorsunuz.

BAŞKAN – Peki, madde üzerinde konuşmalar olabiliyor mu bunda? Olamıyor.

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan, maddeler üzerinde önergeler...

BAŞKAN – Sadece önerge görüşmeleri, önergeler verilebiliyor, dolayısıyla İç Tüzük’ün 83’üncü maddesinin lafzı da çok açık. Yani burada, “Genel Kurulda bir maddenin diğerinden önce konuşulmasına.” diyor. Maddenin konuşulmasına ilişkin.

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan, o madde de olabilir, önergeler de olabilir. Şimdi, siz çok dar bir yoruma tabi tutuyorsunuz.

BAŞKAN – Hayır, hayır.

Geçmişte bu konular çok konuşulmuş, usul tartışması da var bu konuyla ilgili, usul tartışmasında da karar verilmiş bunun temel kanunlarda uygulanmayacağı yolunda.

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan, kapalı oturumla ilgili görüşümüzü yapın ama bu konu görüşmeye muhtaç bir konu. Sizden rica ediyorum. Bakın, dün akşam bir noktaya vardık belli bir konuda.

BAŞKAN – Evet Sayın Gök.

LEVENT GÖK (Ankara) – Yani ben haksız yere zamanı da almak istemem ama çok da haklı olduğum bir talep karşısında geri adım atmak da istemem.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Oylayın, geçin...

LEVENT GÖK (Ankara) – Bir şey yaparsınız -ne derler- yeni bir usul tartışması açabilirsiniz, yani yine birbirimizi ikna edelim.

BAŞKAN – İkna edelim.

LEVENT GÖK (Ankara) – Yani bir ara verirsiniz, onu da yapabiliriz. Yani bunu bir görüşelim, siz bize örnekleri sunun, biz size örnekleri sunalım, bir noktaya varalım. Şimdi, siz, dar bir şekilde yorumlayarak böyle bir tablo içerisinde yürütemezsiniz bu işi.

Yani sizi arkadaşlar dün de yanılttılar, bugün de yanıltıyorlar. Arkadaşlar, dikkatli olalım, burası hata yapılacak bir alan değil.

BAŞKAN – Bakın, Sayın Gök, 23 Şubat 2015 tarihli 62’nci Birleşimde, aynı konu usul tartışmasına konu olmuş, aynı maddeyle ilgili ve burada da aynı şekilde, dediğim şekilde tutum açıklanmış, bir sıkıntı yok. Yani, burada 83’üncü maddenin temel kanunlarda uygulanmayacağına dair usul tartışmaları da yapılmış, bu konuda yerleşik içtihatlar da var. Dolayısıyla, istirham ediyorum. İsterseniz usul tartışmasını da size göndereyim ben.

LEVENT GÖK (Ankara) - Arkadaşlarımızın da görüşünü alalım ama bu benim sorunun değil ki, herkesin sorunu. Yani, şimdi, böyle bir tablo...

BAŞKAN - Tamam. İç Tüzük’ü uygulamaya çalışıyorum, yoksa sizin talebinizi karşılamamak gibi benim bir...

LEVENT GÖK (Ankara) - İyi de biz de uygulamaya çalışıyoruz ya, biz de okuduğumuzu uygulamaya çalışıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN - Evet, ben de İç Tüzük’ü okuyorum: “Genel Kurulda bir maddenin diğerinden önce konuşulmasına...” Yani madde üzerinde konuşma zaten olmuyor temel kanunda.

LEVENT GÖK (Ankara) - Peki, hangi madde üzerinde biz önerge konuşuyoruz Sayın Başkan?

BAŞKAN - Nasıl?

LEVENT GÖK (Ankara) - Yani, neyin üzerinde biz...

BAŞKAN - Önergeleri konuşmuyoruz... Tamam, temel kanun olduğu için burada maddeyi konuşmuyoruz, sadece önergeler görüşülecek.

LEVENT GÖK (Ankara) - Yani, biz madde üzerine verdiğimiz yani konuştuğumuz...

BAŞKAN - Ama temel kanun olmayan diğer tasarı, tekliflerde maddeler üzerinde tek tek görüşmeler yapılmıyor mu gruplar adına, şahıslar adına? Onu kastediyor.

LEVENT GÖK (Ankara) - Sayın Başkan, bizim verdiğimiz önergeler neye ilişkin yani? Yani, biz, arkadaşlarımız oraya çıktığı zaman örneğin 1’inci maddedeyseneyin üzerine konuşuyorlar?

BAŞKAN - Ya, şimdi, Sayın Gök, zorlamaya gerek yok. Bu konuyla ilgili usul tartışması açılmış, usul tartışmasının sonucunu size söylüyorum. Aynı konuyla ilgili açmaya gerek yok. Kapalı oturum önergesini işleme alalım, diğerlerini de orada görüşelim.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) - Sayın Başkan...

LEVENT GÖK (Ankara) - Sayın Başkan, bu konuda birbirimizi lütfen ikna edelim. Ben ikna olmuş değilim. Bakın, çok açık, ben de okuyorum. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN - Yani, Sayın Gök, lütfen... Usul tartışmasının sonucunu da gösterelim size.

LEVENT GÖK (Ankara) - Sayın Başkan, arkadaşlarımızı da dinleyelim. Ben yine görüşümde ısrarlıyım. Bir noktaya varalım lütfen.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) - Sayın Başkan...

BAŞKAN - Şimdi, Sayın Gök, burada çok açık bir düzenleme var, İç Tüzük metni açık. Kaldı ki hani “Yorum farkı.” deseniz de, bakın, bu konu daha önce çoğu kez tartışılmış, yerleşik içtihatlar da var, usul tartışması da var bu konuyla ilgili. Dolayısıyla burada bunu bu kadar uzatmaya gerek yok.

LEVENT GÖK (Ankara) - Bir inceleyelim efendim, beraber bakalım tabloya yani benim bildiğim öyle değil.

BAŞKAN - Size ben usul tartışmasını göndereyim.

LEVENT GÖK (Ankara) - Yani, dün de ifade ettiniz, bana gösterdiniz kararları...

BAŞKAN - Sayın Gök, lütfen, istirham ediyorum.

Şimdi, sizin...

LEVENT GÖK (Ankara) - Ama olur mu öyle bir şey?

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) - Sayın Başkan...

BAŞKAN - Buyurun.

ERKAN AKÇAY (Manisa) - Şimdi, Sayın Başkan, Cumhuriyet Halk Partisinin, Sayın Levent Gök'ün bahsettiği önergeler bize gelmedi. Onları...

BAŞKAN - Son anda verildiği içindir herhâlde, bilmiyorum.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) - Sayın Başkan...

BAŞKAN - Evet, buyurun.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) - Yani, aynı konuyla ilgili. Cumhuriyet Halk Partisinin son 2 defadır vermiş olduğu önergelerin bir örneği bize gelmedi. Yani, bir tutum belirleyeceğiz grubumuzla birlikte ama neyi görüşeceğimizi bilmediğimiz için, hangi önergeyi oylayacağımızı bilmediğimiz için bu konuda herhangi bir tutum geliştiremiyoruz. “Son dakika geldi.” diye bir gerekçe olamaz. Yani oraya gelen her önergenin fotokopisinin bize ulaşması, bizim de değerlendirmemiz lazım.

BAŞKAN – Şimdi, son anda geldiği için...

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, son anda geldiyse beş dakika ara verirsiniz...

LEVENT GÖK (Ankara) – On dakika önce verdim.

BAŞKAN – Yok, yeni geldi.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – ...çoğaltılır, ondan sonra biz gerekli tartışmaları yürütürüz, ona göre oturum devam eder. Yani, burada muhalefetin ya da grupların bilgi edinme hakkıyla ilgili durumu göz önünde bulundurmak zorundasınız.

BAŞKAN – Ama bu bilgiyi biz kaçırmadık sizden. Grup son anda verince ben ne yapayım? Son anda verdi.

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan, ben on dakika önce gönderdim.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Son anda verdiyse ara vermeniz lazım.

BAŞKAN – Olur mu? O zaman son anda getirip verelim, her maddede ara verelim. Gruplar da birbirine...

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Hayır, ben nasıl oylayacağım, nasıl tutum belirleyeceğim?

BAŞKAN – Sayın Baluken, bu önergeler okutulup Genel Kurulun bilgisine sunulmuyor mu?

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Evet.

BAŞKAN – Sunulacak sizin bilginize.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Ama önceden bana gelmesi gerekiyor.

BAŞKAN – Bakın, okutulup...

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Şu anda çok acil durumlar var, ben onunla ilgili bir haberi takip ediyor olabilirim. Yazılı olarak bana getirmesi lazım.

BAŞKAN – Bu önergeler okutuluyor, bir.

İkincisi: Önergeler üzerinde ya konuşmalar yapılıyor ya gerekçe okunuyor. Zaten sizin bilginiz olmadan bu önergeleri bizim bir şekilde oylamamız mümkün değil.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, Kanunlardaki arkadaşlara sorun. Gelen her önergeyi gruplara dağıtmak gibi bir yükümlülüğünüz var, yani benim ortaya attığım iddiası değil.

BAŞKAN – Benim okutmak gibi bir yükümlülüğüm var ama gruplar da...

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Hem iktidar partisine hem de muhalefet partilerine gelen önergelerin bir nüshasını fotokopiyle birlikte bize ulaştırırsınlar.

BAŞKAN – O zaman bir zahmet biraz vaktinden evvel getirirseniz biz dağıtırız.

LEVENT GÖK (Ankara) – Ben tam vaktinde gönderdim.

BAŞKAN – Tam vaktinde...

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, bu önergelerle ilgili beş dakika ara vermenizi ve bize önergelerin bir suretini göndermenizi talep ediyorum. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

METİN KÜLÜNK (İstanbul) – Ne arası ya? Aramış!

RECEP ŞEKER (Karaman) – Ne arası ya?

BAŞKAN – Şimdi, Sayın Baluken, zorlamayalım, önerge zaten okunacak.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Fotokopileri istiyoruz.

BAŞKAN – Ben Öztürk Yılmaz ve arkadaşlarının önergesinin de işleme alınmayacağını, alınamayacağını daha önceki usul tartışmalarına, teamüllere ve İç Tüzük'ün 83'üncü maddesine dayanarak ifade ettim. Şimdi, yine gelen bir kapalı oturum önergesi var, bunu okuyacağız. Okuyacağız, size...

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan, o ayrı bir önerge.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Nüshasını, fotokopisini istiyoruz.

BAŞKAN – Fotokopisini de arkadaşlar iletin.

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan, yanlış bir bilgilendirmede bulunmayalım. Ben önergemini Sayın Bekir Bozdağ'ın konuşmasını tamamlamasına üç dakika kala gönderdim. Ondan sonra grupların...

BAŞKAN – Bana yeni ulaştı Sayın Gök, bilemiyorum yani arkadaşlara...

LEVENT GÖK (Ankara) – Efendim, sizin orada arkadaki arkadaşların idaresi konusunda bir sıkıntı varsa onu ben de bilemem.

Şimdi, ben tam on dakika önce gönderdim önergemini.

BAŞKAN – Bakın, on dakikadır zaten konuşuyorsunuz Sayın Gök. On dakikadır konuşuyoruz, karşılıklı konuşuyoruz. Böyle olmaz ki, böyle bir yöntem, böyle bir usul yok.

LEVENT GÖK (Ankara) – Hayır ama siz diyorsunuz ki: “Son anda geldi.” Ben de onu ifade ediyorum.

BAŞKAN – Ama, soru cevaplanırken cevap bitene kadar gelmişse bu yine son anda değil mi? Zaten cevaptan hemen sonra bu işleme girdik.

LEVENT GÖK (Ankara) – Hayır, Başkanım, on dakika önce gönderdim. İnsaf, insaf!

BAŞKAN – Peki, teşekkür ediyorum.

LEVENT GÖK (Ankara) – Şimdi, bu konu bir vuzuha kavuşsun Sayın Başkan.

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, şimdi tasarının 1'inci maddesi üzerinde verilen önergelerin kapalı oturumda görüşülmesine dair İç Tüzük'ün 70'inci maddesine göre verilmiş bir önerge vardır.

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan, bu konu bir vuzuha kavuşmadı.

BAŞKAN - Kapalı oturum istemine dair önergeyi okutuyorum:

VII.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI (Devam)

D) ÖNERGELER (Devam)

2.- Ankara Milletvekili Levent Gök'ün, İç Tüzük'ün 70'inci maddesine göre 400 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın 1'inci maddesi üzerindeki önergelerin görüşmelerinin kapalı oturumda yapılmasına ilişkin ilişkin önergesi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Danıştay Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın 1'inci maddesi üzerinde verilmiş olan önergelerin görüşmelerinin İç Tüzük'ün 70'inci maddesi uyarınca kapalı oturumda yapılmasını arz ve teklif ederim.

Levent Gök

Ankara

CHP Grubu Başkan Vekili

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, kapalı oturumda Genel Kurul salonunda bulunabilecek sayın üyeler dışındaki dinleyicilerin ve görevlilerin dışarıya çıkmaları gerekmektedir. Sayın idare amirlerinden salonun boşaltılmasını temin etmelerini rica ediyorum.

Yeminli stenografların ve diğer yeminli görevlilerin salonda kalmalarını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Şimdi birleşime beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 23.16

YEDİNCİ OTURUM
(Yedinci Oturum kapalıdır)

XII.- KAPALI OTURUMLAR
YEDİNCİ OTURUM
(Kapalıdır)

SEKİZİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 23.53

BAŞKAN: Başkan Vekili Ahmet AYDIN

KÂTİP ÜYELER: Mücahit DURMUŞOĞLU (Osmaniye), Elif Doğan TÜRKMEN (Adana)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 108’inci Birleşiminin Sekizinci Oturumunu açıyorum.

IX.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN

GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)

1.- Danıştay Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/726) ve Adalet Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 400) (Devam)

BAŞKAN – 400 sıra sayılı Kanun Tasarısı’nın görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon ve Hükûmet yerinde.

Tasarının 1’inci maddesi üzerinde dört adet önerge vardır, okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 400 sıra sayılı Kanun Tasarısı’nın çerçeve 1’inci maddesiyle 2575 sayılı Danıştay Kanunu’nun 9’uncu maddesine eklenmesi öngörülen (4)’üncü ve(5)’inci fıkralarda yer alan “Genel Kurulu” ibarelerinin “ilgili dairesi” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Mehmet Muş	Markar Eseyan	İlyas Şeker
İstanbul	İstanbul	Kocaeli
Mehmet Erdoğan	Abdulkadir Yüksel	Ahmet Uzer
Gaziantep	Gaziantep	Gaziantep
	Mücahit Durmuşoğlu	
	Osmaniye	

BAŞKAN – Şimdi okutacağım üç önerge aynı mahiyette bulunduğundan önergeleri birlikte işleme alacağım, talepleri hâlinde önerge sahiplerine ayrı ayrı söz vereceğim veya gerekçelerini okutacağım.

Şimdi aynı mahiyetteki önergeleri okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 400 sıra sayılı Danıştay Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı’nın 1’inci maddesinin tasarı metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

İsmail Faruk Aksu	Mustafa Kalaycı	Ahmet Kenan Tanrıkulu
İstanbul	Konya	İzmir
Mehmet Parsak	Kamil Aydın	Mehmet Günal
Afyonkarahisar	Erzurum	Antalya
	Kadir Koçdemir	
	Bursa	

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki diğer önerenin imza sahiplerini okutuyorum:

Aynı mahiyetteki diğer önerenin imza sahipleri:

Çağlar Demirel	Dirayet Taşdemir	Filiz Kerestecioğlu Demir
Diyarbakır	Ağrı	İstanbul
Erol Dora	Meral Daniş Beştaş	Mithat Sancar
Mardin	Adana	Mardin

Aynı mahiyetteki diğer önerenin imza sahipleri:

Ömer Süha Aldan	Cemal Okan Yüksel	Necati Yılmaz
Muğla	Eskişehir	Ankara
Zeynel Emre	Namık Havutça	Mehmet Gökdağ
İstanbul	Balıkesir	Gaziantep
Erdoğan Toprak	Mahmut Tanal	
İstanbul	İstanbul	

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önerelere Komisyon katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ HAKKI KÖYLÜ (Kastamonu) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükûmet katılıyor mu?

ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Katılamıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önerge üzerinde ilk söz İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal’a aittir. (CHP sıralarından alkışlar)

Buyurun Sayın Tanal, süreniz beş dakikadır.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Terörü lanetliyorum. Terör insanlık suçudur. Tabii, bu terör nedeniyle hakkın rahmetine kavuşan gerek sivil vatandaşlarımıza gerek kamu görevlilerine ve yabancılara, hepsine Allah’tan rahmet diliyorum, yaralılara acil şifalar diliyorum, ulusumuza sabırlar diliyorum.

Değerli arkadaşlar, 400 sıra sayılı bu Danıştay ve Yargıtay Kanunu’ndaki değişikliklerle ilgili 1’inci maddeye baktığımız zaman –tabii, ben Sayın Bakana soruyu sordum ama Değerli Bakan burada yok, Adalet Bakanı; tabii, bu iş şu anki Sayın Bakanın alanı değil ama Komisyon üyeleri veya başkanları bu konuda eğer yardımcı olurlarsa, doyurucu cevap verirlerse iyi olur- 1’inci maddede “Görevi sona eren üyelerin Danıştayla ilişkileri kesilir ancak atamaları gerçekleşinceye kadar özlük hakları Danıştay tarafından karşılanmaya devam olunur.” diyor. Şimdi, burada, bir: Bu üyeler şu anda lojmanda kalıyorlar. Madem özlük hakları devam edecek, görevden ayırdığınız, komple görevi sona eren gerek Danıştay gerek Yargıtay üyelerinin bu özlük hakkı değil midir? Özlük hakkının kapsamındadır. Bu lojmanlardan yararlanamayacak.

İki: Bu mevcut olan Yargıtay ve Danıştay üyelerinin hepsinin görevi sona erdiği zaman yeniden seçilemeyecek olanlara “Evet, özlük hakları devam eder.” diyorsunuz ama bir sene sonra zam geldi maaşlarına, bu görevi sona eren Danıştay ve Yargıtay üyeleri bu maaş zammından yine yararlanamayacak. Yani, o açıdan, bu uygulama gerçekten nedir özlük hakları açısından? Özlük haklarını vermiyor, tam karşılamıyor. Aslında, bu, yüksek yargıyı paketleme yasa tasarısıdır, buna hani biz diyoruz Danıştay veya Yargıtay yasa tasarısı ama yüksek yargıyı paketleme yasa tasarısıdır. Burada, bu tasarıyla birlikte nedir şimdi... Zamanlama açısından 3 tane gerekçe ben size söyleyeceğim. Bir tanesi, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumuyla ilgili süresi dolmadığı hâlde kanunla onların görevi sona erdirilmişti gene Mecliste. Anayasa Mahkemesine gitti, iptal etti. Niçin? Süre dolmadan siz görevden alamazsınız. İkinci örnek: Yine, aynı şekilde bir düzenleme vardı, bu da neydi? 15 Şubat 2014 tarihinde 6524 sayılı Kanunla Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunda görev yapan Genel Sekreter, genel sekreter yardımcılarının buradaki görevleri süresi sona ermediğinden dolayı kanunla değişiklik yapıldığı için Anayasa Mahkemesi yine iptal etmişti. Üçüncüsü nerede? Üçüncüsü de âdeta sanki Türkiye’ye mesaj verir bir vaziyette Macaristan’da yüksek yargıç süresi dolmadığı hâlde Türkiye’de aynen benzer şekilde kanuni değişiklik yapılarak onun da görevi sona erdirildi, sona erdirilince Macaristan yerel mahkemelerinde tabii ki açılan davalar reddedildi ancak Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine gidiyor, 20261/12 no.lu Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi Genel Kurul Kararı’yla burada Macaristan tazminata mahkûm oluyor. Yani, bu 3 tane kararı süre yönünden söyleyeyim.

Üçüncü bir konu: Şimdi, yapılan kanunun ne amacı var, hizmetin gereklerine uygun mu veya hizmetin hangi gerekleriyle buna ihtiyaç var? Veya Danıştay ve Yargıtay üyelerinin görevinin sona ermesinin amacı ne, hangi kamu yararı var? Yani kamu yararı gerektirecek ki böyle bir düzenleme olsun. Burada kamu yararı filan yok değerli arkadaşlar. Burada siyasi gaye var, siyasi amaç var. Çünkü siyasi amaç olduğu için bu düzenleme yapılıyor. Burada bir kamu yararı olacak ki bir kanuni düzenleme yapılsın. İdari işlemin şekil, sebep, konu, amaçlarına baktığımız zaman, amaç yönünde mevcut olan bu düzenleme gerçekten Anayasa hükümlerine aykırı, buradaki tamamen bir temizlik operasyonu ve tamamen kuvvetler ayrılığına aykırı, biat edecek olan bir yargı dizayn edilmeye çalışılıyor. Yani aslında yargının bu düzenlenmesi siyasete, siyasi iktidara yol açma amacıyla yapılıyor ki bu kabul edilebilir bir durum değil.

Ben ilerideki maddelerde tekrar yine söz alacağım.

Teşekkürler ediyorum. Saygı ve hürmetlerimi sunuyorum. Destek vermenizi istirham ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Aynı mahiyetteki diğer önerge üzerinde Mardin Milletvekili Mithat Sancar konuşacaktır.

Buyurun Sayın Sancar. (HDP sıralarından alkışlar)

MİTHAT SANCAR (Mardin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İstanbul’da bugün yapılan vahşice terör saldırısını kınıyoruz. Hayatını kaybedenlere Allah’tan rahmet, yaralılara acil şifalar diliyoruz.

Danıştay Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı’nın 1’inci maddesine ilişkin önerge üzerine söz aldım. Biraz önce konuşan hatip Sayın Tanal, burada aktarmak istediğimiz gerekçelerin bir kısmını gayet güzel, derli toplu aktardı. Görev süresi dolmadan hâkimlerin

görevine son verilmesi hâkimlik teminatına aykırı bir düzenlemedir. Bunu dile getiren bütün itirazlara rağmen maalesef, Komisyondan da aynı şekilde geçti. Şimdi, bu konuda pek çok düzenleme var ama en başta Anayasa'nın hâkimlik teminatıyla ilgili 139'uncu maddesi, bu düzenlemenin yapılmamasını gerektiriyor. Tersinden söyleyeyim, bu düzenleme en başta 139'uncu maddeye aykırıdır. Bunun dışında, taraf olduğumuz pek çok uluslararası belgeye de aykırıdır. Hâkimlerin Statüsü Hakkında Avrupa Şartı'nı okursanız ve onunla ilgili geliştirilen içtihatları göz önünde bulundurursanız, burada yapılan düzenlemenin bu şarta da aykırı olduğunu görürsünüz. Yine Birleşmiş Milletler Yargı Bağımsızlığı Temel Prensipleri'ne de açıkça aykırılık oluşturuyor bu düzenleme. Aynı şekilde, Venedik Komisyonunun da yargı bağımsızlığına ilişkin düzenlemelerine açık aykırılık teşkil ediyor söz konusu düzenleme.

Anayasa'ya bu kadar açık aykırı olduğunu sizlerin de bildiğini tahmin ettiğim böyle bir düzenleme niye getirilir? Saydığım uluslararası metinlere aykırılığı açık olan böyle bir düzenlemeden amaç ne olabilir? Amaç belli, amaç yargıyı yeniden şekillendirmek ve bu şekillendirmeyi yaparken de kendine biat edecek bir yüksek yargı oluşturmak. Hükûmetin buradaki asıl amacı, yargıyı bütünüyle biat edecek bir organ hâline getirmektir. Yargı bağımsızlığıyla oynamak başka kurumlardaki benzer güvencelerle oynamaktan çok daha vahimdir. Şüphesiz her alanda anayasal ya da evrensel temel ilkelere aykırı düzenlemeler vahim sonuçlar doğurur ama yargıyla oynadığınızda ortaya çıkabilecek sonuçlar çok daha ağır olabilir. Çünkü yargı bağımsızlığı ve hâkim teminatı en başta toplumların barış içinde yaşaması için düşünülmüş, geliştirilmiş ilkelere. İnsanlığın uzun tecrübelerden süzerek çıkardığı ilkelerdir. Eğer yargıyı bağımsızlıktan uzaklaştırırsanız, sadece siyasal alanda günlük ilişkilerde de barışı sağlama imkânını dinamiklersiniz. Paralel yargılar oluşur ama kastettiğinizin de ötesinde paralel yargılar oluşur, informal yargı organları türer; çeteler, mafya örgütleri türer. Bütün bunlara bir yargı işlevi yüklemek için büyük bir boşluk ortaya çıkar. Bu boşluğun yarattığı sarsıntıları, sıkıntıları Türkiye'de de yaşadık, başka ülkelerde de çok vahim örnekleri var.

Dediğim gibi, burada amaç, Danıştay ve Yargıtay'ı iktidara biat edecek hâle getirmektir. Aslında, 82 Anayasası'nı yapanlar kurumları sürekli işgal edecekleri varsayımıyla hareket etmişlerdi ve buna göre düzenlemişlerdi. Ama, iktidarın da çok zehirli bir tarafı vardır, elinizde sizin işinizi kolaylaştıracak bir kurum varsa çoğunluğu elde ettiğinizde onu değiştirmiyorsunuz, siz kullanmak istiyorsunuz eğer gerçekten demokrasiye inancınız yoksa. Bu, YÖK'te böyleydi; bu, HSYK'da böyleydi; bu, başka kurumlarda da aynısıdır. Yani, eğer siz kullanabilecekseniz, bunu kullanmak için elinizden geleni yapıyorsunuz. Türkiye'deki devlet yönetme geleneği maalesef böyledir ve bunu da AKP çok daha üst düzeylere taşıyarak sürdürmektedir çünkü on dört yıldır iktidarda ve on dört yıldır Mecliste çoğunluğu elinde bulunduruyor.

Şuradan tekrar uyarayım: Amacınız ne olursa olsun, burada asıl büyük zararı Türkiye'nin toplumsal barışına, demokrasi ve hukuk devleti umuduna vuruyorsunuz. Danıştay ve Yargıtay'ı bu şekilde tasfiyelerle yeniden biçimlendirme çabası, ileride çok daha ağır sonuçları olacak bir düzenlemedir. Bu konuda herkesi daha duyarlı olmaya davet ediyorum.

Teşekkürlerimi sunuyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Aynı mahiyetteki diğer önerge üzerinde Bursa Milletvekili Kadir Koçdemir konuşacaktır.

Sayın Koçdemir, buyurun. (MHP sıralarından alkışlar)

KADİR KOÇDEMİR (Bursa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Danıştay Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı’nda verilen Milliyetçi Hareket Partisi önergesi üzerinde söz almış bulunuyorum. Sözlerimin başında hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Yine, bugün yaşadığımız elim terör olayını lanetliyor, hayatını kaybedenlere Cenab-ı Allah’tan rahmet, yaralılara acil şifalar ve Türk milletine başsağlığı diliyorum.

Bu değişikliğin benzerlerini yakın yıllarda yaşadık. Şöyle bir bakarsak: 2010 yılında dönemin Yargıtay Başkanı Hükûmetten 6 yeni daire ilave edilmesini ister. Hükûmetten aldığı cevap: “Yeni daire ilave edilmesine gerek yok, hatta sizdeki 250 üyeyi 150’ye indirmek gerekir.” şeklindedir. Ama ne olduysa 6110 sayılı Kanun’la 2011 yılında Yargıtaydaki üye sayısı 250’den 387’ye çıkarılır, daha sonra 2014 yılında da 516’ya çıkarılır. Benzer şekilde Danıştay da bu süreçlerden nasibini alır ve 2011 yılında 95 olan üye sayısı ilk önce 156’ya, 2014 yılında da 195’e çıkarılır. Şimdiyse, bu üyelerin yani Yargıtaydaki 516 üyenin önce 300’e, üç yıl içinde de 200’e; Danıştaydaki 195 üyenin de önce 116’ya üç yıl içinde de 90’a indirilmesi hedeflenmektedir. Gerekçeye baktığımızda, istinaf mahkemelerinin kurulması söylenmektedir ama acele ve telaşa baktığımızda, Türkiye’de herkesin ve yüksek sesli olmayan yerlerde Adalet ve Kalkınma Partisi temsilcilerinin de söylediği gerekçe paralel devlet yapılanmasının yüksek yargıdan uzaklaştırılmasıdır.

Toplumu, devleti vücuda benzeten teoriler vardır. “Teşbihte hata aranmaz.” denmiştir. Doğrudur. Bu açıdan baktığımızda, yasama, yürütme erklerini vücudun şeker dengesiyle ifade etmek mümkündür. Biliyorsunuz, vücutta pankreas, pankreasa bağlı bez ve karaciğer tarafından vücudun enerji ihtiyacı ayarlanmaktadır. Eğer vücutta şeker azsa karaciğer neyi buluyorsa ondan şeker yapmakta, eğer şeker fazlaysa pankreas tarafından insülin salgılanarak şeker düşürülmektedir. Bunu topluma uyguladığımızda da birlikte yaşamanın bu zamana kadarki birikimi, tecrübesi, buna benzer mekanizmayı yürütme, yasama ve yargı erklerinin birbirini dengelemesi yoluyla bulmuştur. Toplumun şekerin karşılığı olan enerjisi, bir arada yaşatanı güvendir. İşte, toplumda güveni tesis etmenin yolu da yargının bağımsızlığını tesis etmektir. Ciddi devletlerde burada bir istikrar vardır. Mesela, Amerika’daki yüksek mahkeme yaklaşık bir buçuk asırdır 9 üye olan yapısını değiştirmemiştir. Bu yıl şubat ayında 1 üye vefat etti, Senato “Biz onaylamayız.” dediği için Obama bunu sineye çekmek zorunda kaldı, henüz oraya üye de atayamadı. Ama, Türkiye’de fiilî durumun yaratıldığı, Cumhurbaşkanının “Anayasa buzdolabında.” dediği, Başbakanın “Anayasa ne söylerse söylesin...” diye söze başladığı ve iktidar partisi milletvekillerinin “Yasama da yargı da yürütme de bizde. Oğlan bizim, kız bizim. Biz bunları yapmıyorsak bu topluma lütfediyoruz.” diye kibirlendiği bir ortamda bunu yapıyoruz.

Ben şunu söylüyorum: Anayasa’ya aykırıdır. Eğer “Anayasa’ya aykırı değil.” diyorsanız, gelin, bunun yürütme maddesini 1/1/2017 yapalım. Beş gün içinde atanmayı bir ay içinde yapalım. Bu arada da Anayasa’ya aykırılık denetiminden geçsin. Eğer bunda samimiysek bunu yapalım ve daha sonra, meşruiyeti tartışılan yüksek yargıyla Türkiye yoluna devam etmek zorunda kalmasin, gelen başka iktidarlar da rövanşist bir şekilde yine hızlı düzenlemeler yapmak zorunda kalmasin.

Hayatta şöyle bir hakikat vardır...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

KADİR KOÇDEMİR (Devamla) – İstikametiniz kadar hızınız da önemlidir. Yanlış istikamete doğru hızla gidiyorsanız hedefinize varabilirsiniz ama hızınız yanlış ise istikametiniz doğruysa bile varamazsınız.

Bu açıdan tekrar değerlendirilmesini istirham ediyor, sabrınız için teşekkür ediyor, saygılar sunuyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Şimdi aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Aynı mahiyetteki önergeler kabul edilmemiştir.

Şimdi maddeye en aykırı önergeyi okutup işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 400 sıra sayılı Kanun Tasarısı’nın çerçeve 1’inci maddesiyle 2575 sayılı Danıştay Kanunu’nun 9’uncu maddesine eklenmesi öngörülen (4)’üncü ve (5)’inci fıkralarda yer alan “Genel Kurulu” ibarelerinin “ilgili dairesi” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Mehmet Muş (İstanbul) ve arkadaşları

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ HAKKI KÖYLÜ (Kastamonu) – Takdire bırakıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükûmet?

ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Katılıyoruz Başkanım.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Gerekçe...

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

6087 sayılı Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Kanunu’na göre hâkim ve savcılar atama ve nakletme, kurulun 1. Dairesinin görevi olması nazara alınarak bu kanunla uyumlu olması için önergeyle, görev süresi biten Danıştay üyelerinin idari yargıda bir göreve Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Genel Kurulu yerine ilgili daire tarafından atanmaları öngörülmektedir.

BAŞKAN – Gerekçesini okuttuğum önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda 1’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 1’inci madde kabul edilmiştir.

2’nci madde üzerinde ikisi aynı mahiyette olmak üzere üç adet önerge vardır, ilk okutacağım iki önerge aynı mahiyettedir.

Okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 400 sıra sayılı Danıştay Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı’nın 2’nci maddesinde yer alan “altı” ibaresinin “beş” olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

İsmail Faruk Aksu

Mustafa Kalaycı

Ahmet Kenan Tanrıkulu

İstanbul

Konya

İzmir

Mehmet Parsak

Kamil Aydın

Mehmet Günal

Afyonkarahisar

Erzurum

Antalya

Aynı mahiyetteki diğer önerenin imza sahipleri:

Ömer Süha Aldan	Cemal Okan Yüksel	Necati Yılmaz
Muğla	Eskişehir	Ankara
Zeynel Emre	Namık Havutça	Mehmet Gökdağ
İstanbul	Balıkesir	Gaziantep
Erdoğan Toprak	Mahmut Tanal	
İstanbul	İstanbul	

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 400 sıra sayılı Danıştay Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın 2'nci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

-MADDE “2575 sayılı Kanunun 10. Maddesinin 2. Fıkrasında yer alan “dört” ibaresi “sekiz” şeklinde değiştirilmiştir.”

Çağlar Demirel	Dirayet Taşdemir	Meral Danış Beştaş
Diyarbakır	Ağrı	Adana
Filiz Kerestecioğlu Demir	Erol Dora	
İstanbul	Mardin	

BAŞKAN – Okunan son önergeye Komisyon katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ HAKKI KÖYLÜ (Kastamonu) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükûmet katılıyor mu?

ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANİ VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen, İstanbul Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir.

Buyurun Sayın Kerestecioğlu Demir. (HDP sıralarından alkışlar)

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, ölü sayısının da giderek arttığı bir anda, aslında, bu kadar teknik bir şey konuşmak gerçekten zor ve üzüntü verici ama devam ettiğiniz için mecburen konuşacağım.

Geçen hafta Strazburg’da Avrupa Konseyi Parlamentosundaydık ve Avrupa Konseyinde Türkiye Raporu bildiğiniz gibi kabul edildi. Konsey, Türkiye’yi başta yaşam hakkı olmak üzere basın ve ifade özgürlüğünü korumaya sert bir ifadeyle çağırdı. Tutuklamalar, akademisyenlere, gazetecilere baskılar, dokunulmazlıkların kaldırılması, hukuksuz sokağa çıkma yasakları, güneydoğudaki güvenlik operasyonlarıyla ilgili olarak hukukun egemenliğinin ve insan haklarının erozyona uğradığı, kadınlar ve LGBTİ’ler üzerindeki baskılar, çocuk istismarları, bunların hepsi net bir biçimde, üstelik sağ ve muhafazakâr milletvekilleri tarafından dahi dile getirilerek ifade edildi. Bütün bu sayılan ihlallerin Türkiye’deki demokratik kurumların işlemesine ve Türkiye’nin Avrupa Konseyi nezdindeki zorunluluklara uyma yönündeki taahhütlerine tehdit oluşturduğunun da altı çizildi. “Türkiye güvenlik ile özgürlük arasındaki dengeyi iyi kurmalıdır.” denilerek Ankara’dan, terörle mücadeleyle ilgili yasal mevzuatını AİHM içtihatları ışığında Avrupa normlarına uygun hâle getirmesi talep edildi. Raporda şiddetin tırmanmasını önlemek amacıyla tüm taraflardan siyasi yolla çözüm aramaları istendi ve barış

görüşmelerinin 2015'te bitirilmesinden duyulan üzüntü ifade edilerek özellikle şu günkü gündemimiz olan yargıya ilişkin olarak da Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın Anayasa Mahkemesi kararına saygı duymayacağına ilişkin ifadeleri örnek gösterilerek Türk Ceza Kanunu'nun Cumhurbaşkanına hakareti düzenleyen 299'uncu maddesinin ve yine TCK'nın 301'inci maddesinin kaldırılması talep edildi. Yargının yürütmenin kontrolüne girdiği mesajı verildi. Aslında, bütün bu geri gidişlerin bir şekilde başlangıcı olarak da 4 bakan ve Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın oğlu hakkındaki 17-25 Aralık 2013 tarihli yolsuzluk iddiaları gösterildi. 110 bin "web" sitesinin ve Twitter'ın yasaklanması, toplumun haber alma hakkının baskılanması, mülkiyet hakkına aykırı biçimde medyalara el konulması da raporda yer alan konular arasında bulunuyor.

Yani, sayın milletvekilleri, yeni bir yasa, tasarı konuşuyoruz, gündeme getiriyoruz ama aslında, Avrupa Konseyindeki Türkiye Raporu'ndan görüldüğü gibi, hukuk devleti değiliz, bir demokrasi değiliz ve böyle gidersek gelecek nisan ayında Avrupa Konseyi tarafından denetime, izlemeye tabi tutulacağız. Yani, Avrupa Konseyi bize eskilerin yanına bir de yeni yükümlülükler getiriyor. Aslında eskileri yapabiliydik gerçekten, bugün o farklı ülkelerle geliştiremediğimiz ilişkileri belki Türkiye'de de barışı, demokrasiyi sağlayarak Avrupa Birliği doğrultusunda ilerleyerek kaydetmiş olacaktır.

Yine, Strazburg'daki bir gazetecinin sözleriyle bitirmek istiyorum: "Bu, ara niteliğindeki bir rapor yani izleme raporu değil. Bu ara niteliğindeki rapor eğer 2004 yılında Türkiye'nin önüne konan 12 ev ödevinin 3'ünü, 4'ünü dahi yapmış olduğunu tespit edebilmiş olsaydı gelecek yılki Monitoring İzleme Raporu'nun Türkiye'yi 'Özel İzlenmeye Gerek Duyulmayan Devlet' kategorisine yollaması rüya olmazdı, tabii, Türkiye de 2004'te arkasına aldığı rüzgârı devam ettirebilseydi." Şöyle devam ediyor: "Oysa Sayın Cumhurbaşkanının o sevdiği ifade tarzıyla söyleyelim: Nereden nereye."

Yani bunu hak etmediğimizi ve gerçekten aslında farklı gelişmeleri yaşayabileceğimizi, yargıda da başka alanlarda da gerçek reformları yerleştirip demokrasiye ulaşabileceğimizi, barışa ulaşabileceğimizi, buna yeteneğimiz, gücümüz olduğunu ve inancımız da olması gerektiğini bir kez daha ifade etmek isterim.

Saygılarımla. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum...

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Karar yeter sayısı...

BAŞKAN – Karar yeter sayısı arayacağım.

Kabul edenler... Kabul etmeyenler...

Elektronik oylamayla belirleyeceğiz.

İki dakika süre veriyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – Karar yeter sayısı vardır, önerge reddedilmiştir.

Şimdi, aynı mahiyetteki önergeleri okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

400 sıra sayılı Danıştay Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın 2'nci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

"MADDE 2- 2575 sayılı Kanunun 10 uncu maddesinin ikinci fıkrasında yer alan 'dört' ibaresi 'beş' şeklinde değiştirilmiştir."

Mahmut Tanal (İstanbul) ve arkadaşları

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Mustafa Kalaycı (Konya) ve arkadaşları

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergelere Komisyon katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ HAKKI KÖYLÜ (Kastamonu) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükûmet katılıyor mu?

ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önerge üzerinde söz isteyen, Ankara Milletvekili Murat Emir.

Sayın Emir, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

MURAT EMİR (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Yine toplumsal bir terör olayıyla karşılaştık, yüreğimiz yandı, sarsıldık. Tabii, bu olay karşısında herkesin, hangi siyasi partiden hangi düşünceden olduğuna bakmaksızın büyük bir acı yaşadığını elbette biliyoruz, kimsenin acı yarıştıracak durumu yok. Ancak bugün geline nokta sizlerin maceracı ve mezhepçi dış politikanızın belirleyici olduğunu kabul etmek zorundasınız. Bunu niye önemsiyoruz? Çünkü bu yasada da aynı aklı, aynı yaklaşımı ve aynı siyaset yapma biçimini görüyoruz.

Değerli arkadaşlar, bakın, böylesine önemli bir yasa yapıyoruz, Yargıtay ve Danıştayı neredeyse feshediyorsunuz ama bunu bir temel kanun olarak getiriyorsunuz. Niye? Beşer dakika konuşulsun diye. Onar dakika konuşulsa ne olur? Bakın, Türkiye yargısını başından sonuna tekrar dizayn etmeye çalışıyorsunuz. Biraz önce ifade etmeye çalıştım; sorun kafanızın içinde, yasalarda değil. Bize göre saraydan emir alan da, başka bir yerden emir alan da veya paralel yapıdan emir alan hâkim de kabul edilemez. Ancak, bakın, dün de sorduk, Sayın Bakan bizim sorularımızı pas geçti, on dakika anlattı, “Biz iyi biliyorduk Hoca Efendi’yi, meğer kötüyümüş, gördük, kararımızı, davranışımızı değiştirdik.” dedi. Hayır, yetmez Sayın Bakan, böyle kurtulamazsınız çünkü siz orada aslında bir itirafta da bulunuyorsunuz. Yani iyi bildiğiniz, paralel bildiğiniz, birlikte iş yapacağınızı, ortaklaşacağınızı bildiğiniz insanları yüksek yargıya özene bezene, Anayasa değişiklikleriyle yerleştirdiniz. Bu bir itiraf. Şimdi ne yapıyorsunuz? “Ya, o zaman yanlış adamları yerleştirmişiz.” “E, ne yapalım?” “Hadi onları feshedelim, ondan sonra biz gene kendi kafamıza göre birilerini yerleştiririz.” Bakın, bu anlayıştan vazgeçin, yargıyla uğraşmaktan vazgeçin, yargıyı arka bahçeniz yapma gayretinden vazgeçin, bu akıldan vazgeçin, bu dış politikanızdan vazgeçin. Geçmeye çalışıyorsunuz, görüyoruz. Ve bu ülkede size yüzde 49,5 vatandaşımız niye oy verdiyse yani barışı, huzuru, demokrasiyi temin etmek için bu gücünüzü kullanın.

Bakın, şu sürede hangi birinden bahsedeyim bilemiyorum. Anayasa’ya aykırılık... Her yönüyle Anayasa’ya aykırı bir düzenleme yapıyorsunuz, adınız gibi biliyorsunuz. “Hukuk devleti” ilkesini ihlal ettiniz, “hâkim teminatı”nı ihlal ettiniz, Danıştay ve Yargıtay’ı feshediyorsunuz. “Niye yapıyorsunuz?” diyoruz, diyorsunuz ki: “154, 155’te Danıştayın, Yargıtayın hâkimlerinin hâkim teminatı dışında bir özlük hakları yok. Dolayısıyla, öderiz maaşını, istediğimiz mahkemeye yollarız.” Bu, aslında, Anayasa’nın ruhuna aykırı, evrensel hukuk değerlerine aykırı.

Arkadaşlar, Yargıtay’ı ve Danıştay’ı Danıştay, Yargıtay yapan nedir Allah aşkınıza? Yüksek yargıçları olmadan o mahkemeleri yüksek mahkeme yapan nedir? Onları anayasal kurum yapan nedir? Anayasa’yı açık seçik ihlal ediyorsunuz. Adınız gibi biliyorsunuz, bildiğiniz için de beş gün içerisinde atama yapacaksınız. Bakın, biz burada alelacele bu kanunu görüşüyoruz; bir yerlerde de birileri hangi

hâkimi atayacağını, hangisini atamayacağını tasarlıyor. Bu içinize sinebilir mi, düşünebiliyor musunuz? Hatta medyaya yansıdı, MİT'ten dosyalar gidiyor HSYK'ya. Ya, böyle bir hukuk düzeni kime hukuk dağıtacak Allah aşkınıza? Bunu yapmayın, bu yargıyla böylesine oynamayın. Bakın, yarın bir başka Hükûmet gelir, 276'yı bulur, aynı yoldan sizin atadığınız bütün yargıçıları değiştirir. Sizi bu yola iten nedir? Korkuyorsunuz. Arkada o kadar haksızlık, hukuksuzluk, yolsuzluk bıraktınız ki kendinize dönük bir yüksek yargı yapamadan rahat uyuyamayacağınızı siz de biliyorsunuz ama öyle yağma yok. Haberinizi olsun, bu yolu açtıktan sonra, bundan sonra sizi kimse kurtaramaz. Kim hükûmet olursa gelir, o özene bezene atadığınız yüksek yargıçıları yine sizin böyle yaptığınız gibi bir gece darbesiyle bir günde değiştiriverir.

Değerli arkadaşlar, bakınız, bu “sivil darbe” anlayışı, bu “biz yaparız” anlayışı, bu “kendinden olmayan hiç kimseye demokrasi içerisinde yaşam hakkı tanımama” anlayışı sizi çok tehlikeli bir noktaya getiriyor. Gelin, bundan vazgeçin. Doğru dürüst bir Anayasa değişikliği yapalım. Herkes elini çeksin yargıdan. Liyakate göre atamalar yapılsın, o yolları açalım ve sizin de, bizim de, hepimizin de yargılanacağı adil mahkemeler ve adil yüksek yargı organlarını hep beraber kuralım. Bunu bir fırsat olarak değerlendirin. Bunu bu kötü gidişe ve sizin bu kaba, despotik anlayışınıza bir dur demek için kullanmanızı umuyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki ikinci önerge üzerinde Konya Milletvekili Mustafa Kalaycı konuşacaktır.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Bir saniye Sayın Kalaycı.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın hatibin “kaba, despotik anlayışınız”, “sivil darbe”, iktidar hukuk arasında kurduğu değerlendirmelerin hepsini reddediyoruz ve hiçbirine katılmıyoruz.

Kayıtlara geçmesi için söyledim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Aynı mahiyetteki diğer önerge üzerinde Konya Milletvekili Sayın Kalaycı konuşacaktır.

Buyurun efendim. (MHP sıralarından alkışlar)

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygılarımla selamlıyorum.

Tasarının resmî gerekçesinde istinaf mahkemelerinin faaliyete geçmesi gösterilse de bu düzenlemeyle yüksek yargıda paralel yapıyla ilişkili olduğu iddia edilen isimlerin varlığına son verilmesinin hedeflendiği açıktır.

Başta Sayın Meclis Başkan Vekilimiz olmak üzere Adalet Bakanı, Adalet Komisyonu Başkanı ve içinde birçok arkadaşımız 2010 yılında da Meclisteydi. Bir soru soracağım: 2010 Anayasa referandumuyla birlikte yargıda yapılan değişikliklerden dolayı Adalet ve Kalkınma Partisi olarak memnun musunuz?

Paralel yapılanmanın baş sorumlusu AKP hükûmetleridir. Bu yapıyla on iki yıl boyunca beraber yürüten, yağın yağmurda beraber ıslanan siz değil miydiniz? Paralel yapıyı Türkiye'nin ve Türk milletinin başına musallat eden sizsiniz. Başta çözüm süreci olmak üzere ihanet projelerini birlikte yürüten sizsiniz. Dolayısıyla, paralel yapının suç ortağı da sizsiniz.

“Paralel yapılanmayla ilgili olarak bizi kimse uyarmadı.” diyemezsiniz. Bu konuda daha önce yaptığı tespitlerle, uyarılarla haklı çıkan kişi Milliyetçi Hareket Partisi Genel Başkanı Devlet Bahçeli olmuştur. “Okyanus ötesi” kavramını literatüre sokan MHP lideri Devlet Bahçeli’nin o dönem yaptığı açıklamaların her kelimesi, her cümlesi tarihe geçecek içerik taşımakta olup bugünlerde haklı çıkmasının nişanesi olmuştur. Milliyetçi Hareket Partisi lideri Sayın Devlet Bahçeli’nin özellikle 31 Mart 2011 tarihinde Fethullah Gülen ve cemaatıyla ilgili yaptığı uyarı ve tespitlere AKP yetkilileri çok şiddetli tepki göstermişti. O dönemin Başbakanı, şimdiki Sayın Cumhurbaşkanı bakın ne demişti: “MHP’nin bir defa Fethullah Hoca Efendi’ye saldırısı gerçekten bana göre ihanet derecesindedir. Bu hiç ahlaki değil, çok çok çirkin bir şey. Yani Hoca Efendi işi gücü bırakmış da Bahçeli’yle mi uğraşıyor? Bir defa, onun bulunduğu makam böyle bir şeye müsaade etmez. Bu çok çirkin, çok ayıp bir şey. Ben bunu ihanet derecesinde kınıyorum.” Bu sözler bir ibret vesikası olarak arşivlerde kayıtlıdır. Milliyetçi Hareket Partisi Genel Başkanı Devlet Bahçeli’nin açıklamalarından rahatsız olmak için Türk milletinin geleceğini düşünmemek yeterli sebeptir. AKP de o dönem aynen bunu yapmıştır. MHP Lideri Devlet Bahçeli her zaman olduğu gibi “Önce ülkem.” derken Sayın Cumhurbaşkanı şimdi yaptığı gibi o günlerde de “Önce ben.” demiştir.

Şu an Hükûmet üyesi olan başka isimlerin de şiddetli tepkilerine şahit olduk. “Türkiye’de vatanseverlik olarak görülmesi gerekirken ‘Efendim, bu faaliyetler kapatılsın ya da bir süre bile olsa durdurulsun.’ demeyi gerçekten anlamak, herhangi bir mantıklı açıklamasını yapmak mümkün değildir. Son derece talihsiz, keşke öyle açıklama yapılmıyaydı.” diyen Başbakan Yardımcısı Numan Kurtulmuş’tur. “Bu, aynen 28 Şubat gibi, 12 Eylül öncesi gibi büyük bir senaryodur. Cemaat dövülerek ve cemaat üzerinden başka bir algı oluşturularak 12 Haziran 2011 tarihinde yapılacak seçimlerde iktidarın rengini ve Türkiye’nin değişim yönünü bir şekilde etkilemeye çalışmaktadır.” diyen Çalışma Bakanı Süleyman Soylu’dur. “İnsan merkezli bir hizmeti esas alan insana ve insanlara ‘Siz görevlerinizi ve hizmetlerinizi durdurun.’ denir mi? Bir siyasi parti genel başkanının bu kadar hassas ve bu kadar aleni bir konuyu görememesi, böyle bir ferasetsizlik örneğini ortaya koyması doğrusu çok üzüntü verici bir durumdur.” diyen Tarım Bakanı Faruk Çelik’tir. “Bu ayıp bir şey. Hayatı millete, hatta insanlığa hizmetle geçmiş bir büyük zat için böyle bir şeyler düşünmek, böyle bir şeyle suçlamada bulunmak son derece çirkin. Onun için yapılan bu haksız saldırıyı şiddetle kınıyorum. Türk siyaset tarihine kara bir leke olarak geçmiştir.” diyen Sağlık Bakanı Recep Akdağ’dır. AKP’nin başka yetkilileri de benzer açıklamalarda bulunmuştur. Adalet Bakanı da boş durmamıştır. Cemaatin bir etkinliğinde “Bu ateşi yakan, bu yolu açan, bu fikri veren ve destek olan muhterem Fethullah Gülen Hoca Efendi’ye Antalya’dan gönül dolusu sevgiler, saygılar gönderiyorum.” diyen Sayın Bekir Bozdağ’dır. Geçmişte bu sözleri sarf edenlerin biraz utanma duyguları varsa toplum içine çıkamamaları gerekmektedir.

Bütün bu olan bitenlerden sonra, Sayın Cumhurbaşkanı dâhil tüm AKP zihniyetinin, öncelikle Milliyetçi Hareket Partisi Genel Başkanı Devlet Bahçeli’den ve Türk milletinden özür dilemesi gerekmektedir. MHP Lideri Devlet Bahçeli’yi anlamayan, anlamak istemeyenler bugüne kadar yaşattıklarıyla sanırım anlamışlardır.

Teşekkür ediyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önergeler kabul edilmemiştir.

2’nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 2’nci madde kabul edilmiştir.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Baluken.

Bir dakika süreyle söz veriyorum.

VI.- AÇIKLAMALAR (Devam)

31.- Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken'in, Atatürk Havalimanı'nda gerçekleştirilen terör saldırısında hayatını kaybedenlerin sayısının giderek arttığına ve bu kadar vahim bir tabloda teknik bir tartışma yürütmenin siyaset kurumunun ve Meclis itibarı açısından değerlendirilmesi gereken bir husus olduğuna ilişkin açıklaması

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Atatürk Havalimanı'ndaki patlamayla ilgili demin grubumuz bilgi istemişti ve Sayın Adalet Bakanı bir canlı bomba saldırısının olduğunu ve 10 yurttaşımızın yaşamını yitirdiğini ifade etmişti. Ancak, şu anda Genel Kurul çalışmalarında olduğumuz için daha çok basın üzerinden ve telefon aracılığıyla ulaşabildiğimiz arkadaşlardan bilgi alıyoruz.

Son edindiğimiz bilgilere göre, yaşamını yitiren yurttaşların sayısı 28 olarak ifade ediliyor, yine, 60'ın üzerinde yaralı var. Sanırım, bazı resmî açıklamalarda birden fazla canlı bombanın olduğuna dair bazı bilgiler paylaşmışlar. Yani, bütün bu belirsizliklerle ilgili tabii ki Genel Kurulda sayın Kabine üyelerinden bir yeni bilgilendirme isteme durumu ortaya çıkıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayın Sayın Baluken.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Ashına bakarsanız, tabii, böyle bir vahim terör saldırısı sonrasında Meclisin kapanmamış olması, çalışmalarına devam ediyor olması doğru olan tutumdur. Ancak, bu kadar vahim bir tablo önümüze gelince de yani ortada bu kadar cenaze, bu kadar yaralılar varken de burada çok teknik bir tartışma yürütmek de yani hem siyaset kurumunun itibarı hem Meclis itibarı açısından değerlendirilmesi gereken bir husustur.

Tekrar, bu vesileyle, ben yaşamını yitiren yurttaşlarımıza Allah'tan rahmet, yaralılara acil şifalar, bütün halkımıza da geçmiş olsun dileklerimi iletmek istiyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Gök, buyurun.

Size de bir dakika süreyle söz veriyorum.

32.- Ankara Milletvekili Levent Gök'ün, Atatürk Havalimanı'nda gerçekleştirilen terör saldırısında hayatını kaybedenlerin sayısının giderek arttığına ve Hükûmetin gelinen aşama konusunda yeni bir bilgilendirme yapmasına ihtiyaç olduğuna ilişkin açıklaması

LEVENT GÖK (Ankara) – Bugün Türkiye açısından yine uzun bir gün ve gece olacak, o anlaşılıyor. Yani, İstanbul'da gerçekleştirilen terör saldırısında hayatını kaybeden yurttaşların sayısının giderek arttığına üzüntüyle ne yazık ki tanık oluyoruz. Böyle bir tablo Türkiye'nin hak ettiği bir tablo değil. Böyle bir tablo Türkiye'nin bütün dünyayla olan iletişimine, saygınlığına son derece gölge düşürecek bir tablo. Bu tabloyu önlemek elbette Hükûmetin görevi. Gerçekten, bugün, şu anda derin üzüntü içerisindeyiz. Elbette teröre karşı hep beraber, moral değerler açısından beraber olacağız, birlik olacağız ama böyle iyi korunan bir havalimanında ölü sayısının saatler içerisinde giderek artması ve hâlen daha kesin sonucun verilememesi de ayrı bir olgu olarak ortada duruyor. Bu tabloyu aşmamız gerekiyor Sayın Başkan.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen.

LEVENT GÖK (Ankara) – Bu tablo şu anda, yarın ne olacağı konusunda, hepimizi endişeye sevk eden bir rakamın ortaya çıkması konusunda gerçekten çok ciddi tereddütlerimiz var. Böyle bir tablonun aşılabilmesi açısından da elbette hep bizlere düşen duyarlılık içerisinde davranacağız ama Hükümetin bu konuda, son geline aşama konusunda yeni bir bilgilendirme yapma ihtiyacı bir kez daha ortaya çıkıyor. Eğer Sayın Bakana ulaşan başkaca bilgiler varsa, onu da Meclisimizle paylaşırsa onu da dinleme olanağına erişiriz.

Tekrar, ölen herkese Allah’tan rahmet diliyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Bostancı, buyurun.

33.- Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı’nın, Atatürk Havalimanı’nda gerçekleştirilen terör saldırısını şiddetle kınadığına ve Meclisin çalışmalarını devam ettirmesinin aynı zamanda teröre karşı kendi hayat rutinlerini sürdürmeleri istikametinde vatandaşlara bir mesaj olacağına ilişkin açıklaması

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

İstanbul’daki terör saldırısını şiddetle kınıyorum, telin ediyorum. Alçakça bir saldırı. Türkiye Cumhuriyeti devleti ve milleti bu tür terör saldırılarının üstesinden gelebilecek kararlılığa ve iradeye sahiptir. Hayatını kaybedenlere Allah’tan rahmet diliyorum, yaralılara şifa diliyorum.

Terör karşısında toplumun yapması gereken kendi hayatını, rutini neyse onu sürdürmesidir. Terörün kastı zaten, insanların hayatlarının akışını, rutinini bozmak, korku ve endişe yaratmak, olağanın dışında bir hayat çizgisini insanlara dayatmaktır, bunu kabul edemeyiz.

Teröre karşı devlet, Hükümet, emniyet güçleri, hukuk, herkes; sağlık görevlileri, bunlar görevlerini yapıyorlar. Vatandaşa düşen, insanlarımıza düşen de teröre karşı direnişin bir yöntemi olarak mutlak surette...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Lütfen tamamlayın siz de.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – ...kendi hayatlarını, rutini neyse öylece sürdürmektir. Meclisin de yapması gereken çalışmalarını sürdürmektir. Tabii ki acımız büyüktür, teröre karşı buradaki ortak dayanışmayı ve duyarlılığı da görüyoruz ve bundan da memnunuz. Çalışmaları devam ettirmek, Meclisin kendi gündemine sahip çıkarak çalışmalarını devam ettirmesi aynı zamanda vatandaşlarımızın teröre karşı kendi hayat rutinlerini sürdürmeleri istikametinde de onlara bir mesaj olacaktır.

Saygılarımla, teşekkürler.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

IX.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN

GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)

1.- Danıştay Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/726) ve Adalet Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 400) (Devam)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, 3’üncü madde üzerinde üç adet önerge vardır. Aynı mahiyetteki bu önergeleri okutacağım ve birlikte işleme alacağım. Talepleri hâlinde önerge sahiplerine söz vereceğim veya gerekçelerini okutacağım.

Şimdi, aynı mahiyetteki önergeleri okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 400 sıra sayılı Danıştay Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın 3'üncü maddesinin tasarı metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

İsmail Faruk Aksu

Mustafa Kalaycı

Ahmet Kenan Tanrıku

İstanbul

Konya

İzmir

Mehmet Parsak

Kamil Aydın

Mehmet Günel

Afyonkarahisar

Erzurum

Antalya

Kadir Koçdemir

Bursa

Aynı mahiyetteki diğer önerenin imza sahipleri:

Çağlar Demirel

Dirayet Taşdemir

Berdan Öztürk

Diyarbakır

Ağrı

Ağrı

Erol Dora

Meral Danış Beştaş

Mardin

Adana

Aynı mahiyetteki diğer önerenin imza sahipleri:

Ömer Süha Aldan

Cemal Okan Yüksel

Necati Yılmaz

Muğla

Eskişehir

Ankara

Zeynel Emre

Namık Havutça

Mehmet Gökdağ

İstanbul

Balıkesir

Gaziantep

Erdoğan Toprak

Mahmut Tanal

İstanbul

İstanbul

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ HAKKI KÖYLÜ (Kastamonu) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükûmet katılıyor mu?

ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ilk söz İstanbul Milletvekili Zeynel Emre'ye aittir.

Buyurun Sayın Emre. (CHP sıralarından alkışlar)

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlarım.

Bugün burada konuştuğumuz, yüksek yargıyı tamamen tasfiye eden yasa tasarısının bir görünen gerekçesi var. Görünen gerekçesi, istinaf mahkemelerinin açılacak olması nedeniyle yüksek yargıya mensup üyelerin boş yere koltuk işgal etmemesi. Bir de görünmeyen, açıklanamayan, dile getirilemeyen, izah edilemeyen gerekçe var, o da şu: Geçmişte, yakın zaman içerisinde, bugüne kadar yapmış olduğunuz değişikliklerle birlikte yargının hedeflemediğiniz noktada, şu an çatıştığımız grupların eline geçtiği düşüncesi ve bununla birlikte yargıyı tamamen ele geçirme.

Bu yasa tasarısı AKP iktidarı döneminde yargıya ilişkin dördüncü önemli değişiklik olarak değerlendirilebilir. Bunun ilk ayağı 12 Eylül 2010 referandumunda Anayasa'nın 26 maddesinde değişiklik öngören referandum ve sonucu. Orada da asıl amaç yargıyı ele geçirmektir. Hatta orada 26 maddeden ibaret ama ne sizin ne Türkiye'nin gündeminde esas itibarıyla, işte diğer maddelerden biri vergi borcu olanların yurt dışı çıkış yasaklarının kaldırılmasına yönelik madde. Bunlar pragmatik bir şekilde, yasanın referandumdan geçmesi düşüncesiyle peşine ilave edilen değişikliklerdi. 12 Eylül referandumuna giderken burada ilk adımları atıldığı zaman AKP Grubunun grup toplantısında darbe mağduru insanların acıları sömürülerek gözyaşları içerisinde başlayan bir süreçti, sonunda ise balkon konuşmasında okyanus ötesine şükranlar sunularak tamamlandı. Daha sonra iki değişiklik daha yapıldı Yargıtay ve Danıştay üyeliklerinin sayısını artırmaya yönelik. O zamanki görünen gerekçe de iş yükünün fazlalığı idi. Şimdi iş yükünün azlığı nedeniyle tüm üyelikler düşürülüyor, o zaman da tam tersiydi.

Değerli milletvekilleri, dünyada acaba böyle bir örnek var mıdır diye baktığımızda yani yüksek yargıyı tamamen ortadan kaldıran bir kanunla hepsinin işine son veren bir düzenlemeye bizden başka imza atan ülke var mı dediğimizde, çok yakın zaman içerisinde yok. En son 1942 Nazi Almanyası'nda, Hitler döneminde olmuş, çıkarılan bir yasayla birlikte tüm yüksek yargıların görevlerine son verilmiş.

Değerli milletvekilleri, Washington merkezli Dünya Adalet Projesi'nin yargıya ilişkin bir araştırmasında Türkiye 102 ülke arasında 80'inci sırada, 2014 yılında 59'uncu sıradayken şimdi 80'inci sıradayız; inanın, orada bizim üzerimizde yer alan ülkeleri sıralasam tüm Meclis bu durumdan utanç duyar. Yine, Avrupa Birliği 2015 İlerleme Raporu'nun yargı bağımsızlığı başlığı altında yapılan tespitine göre Türkiye'de hâkim ve savcılara güçlü bir siyasi baskı uygulanmakta.

Bugün burada görüşülen yasa tasarısının hukukun genel prensiplerine, Anayasa'ya, hâkimlik teminatına aykırılık teşkil ettiğini hepimiz biliyoruz. Ben, bu konu o kadar açık ki sizin bunu görmemenize imkân olmadığını düşünüyorum. O nedenle, işin özüne ilişkin daha fazla noktaya temas etmeden son olarak tüm Türkiye'ye şunu ifade etmek istiyorum: Önümüzdeki aylar belli ki sadece iklimsel açıdan sıcak geçmeyecek, siyasi atmosfer de sıcak olacak. Böylesine önemli bir yasa tasarısını bu denli büyük bir süratle yasalaştırma çabası manidardır. Belli ki Yüksek Seçim Kurulunun tamamen yandaş hâle getirilme çabası ve bununla birlikte siyasi partilerin kararlarını hukuka uygunluk açısından denetleyen Yargıtayın ilgili dairesinin de bir an evvel yandaş hâle getirilmesiyle birlikte diktatörlüğe giden yolların taşları da bir bir dizilmeye devam edecektir.

Değerli arkadaşlar, bu yasayla birlikte Yargıtay ve Danıştayın işte 517 olan Yargıtayın üye sayısı 300'e düşecek, Yargıtayın da yine sayısı çok önemli bir oranda azalacak. Geriye atanacak üyelerin tespiti nasıl olacak, kim bunu tespit edecek; kimin gerçekten objektif karar verdiğini, kimin bir yerlerden talimatla karar verdiğini kim tespit edecek? İstihbarat örgütlerinin verdiği raporlar doğrultusunda olacak. Yani işin özü, bu yasanın çıkmasıyla birlikte hoşla gidilmeyen, beğenilmeyen kararları veren hâkimler tamamen tasfiye olacak.

Hepinize saygılar sunarım. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki diğer önerge üzerinde söz isteyen Ağrı Milletvekili Berdan Öztürk.

Buyurun Sayın Öztürk. (HDP sıralarından alkışlar)

BERDAN ÖZTÜRK (Ağrı) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 400 sıra sayılı Danıştay Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın 3'üncü maddesi üzerine grubum adına söz almiş bulunmaktayım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle, sonda söyleyeceğim sözü en başta belirteyim: Yapılması amaçlanan Anayasa değişikliğinin Anayasa'ya aykırılık teşkil ediyor olması sebebiyle söz konusu madde tasaridan tamamıyla çıkartılmalıdır. Aslında sadece 3'üncü madde değil, tasarının tamamı yargıyı araçsallaştırma ve "iktidarın sopası" olarak kullanmak için hazırlanmış bir tasarı olarak önümüzde durmaktadır.

Önceki değişikliklerin tamamına baktığımızda amaçlanmak istenen Danıştayda hakim güç olma çabasıdır. AKP Hükûmeti kendisine yüklenen misyon gereği vesayet rejiminin dayanaklarından olan yüksek yargı kurumlarında daha çağdaş, çoğulcu ve hukukun üstünlüğü ilkesine bağlı olması gerekçeleriyle yüksek yargı organının üye ve daire sayısını artırmışken şimdi aynı gerekçelerle bu sefer de azaltma çabaları vardır. AKP Hükûmetinin, en çok eleştirdiği tek parti dönemini bu kadar taklit etmesi, mevcut dönemin uygulamalarına bu kadar öykünüyor olması aynı zamanda en büyük talihsizliğidir. Cumhuriyetin ilk yıllarında kurucu gücün sopası olarak işlev gören istiklal mahkemelerinin sözde modern versiyonlarını oluşturma çabalarınız da sizleri kurtarmaya yetmeyecektir. İstiklal mahkemeleri nasıl ki bütün muhalifleri etkisizleştiren, tasfiye eden ve bütün bir toplumu kanun zoruyla yukarıdan aşağıya biçimlendirmeye çalışan devletin zor aygıtları olarak bugün iktidarınız sayesinde yeniden güncellenmektedir.

Türkiye Cumhuriyeti devleti, kuruluşundan beri yargı sistemini oturtamamış, herkese adalet anlayışını bir türlü benimseyememiş, devletin bekası söz konusu olunca demokratik parlamenter sistem darbeler yoluyla feshedilerek kendine göre bir yargı sistemi oluşturma sıradan bir durum olarak topluma yedirilmiştir. Bütün partilerin iktidara geldiklerinde yaptıkları ilk iş yargı sistemiyle oynamak olmuştur. Objektif kriterlerin ortadan kaldırılıp subjektif kriterleri esas alan ve aslında sivil darbe olarak da nitelenebilecek olan bu girişimler neredeyse bu ülkenin kaderi hâline gelmiştir.

Söz konusu Kürtler olunca, söz konusu demokratlar, devrimciler, muhalifler olunca özel mahkemeler devreye sokulmuş ve türlü türlü isimler verilerek yapılan kötülükler perdelenmiştir. Adı ister istiklal mahkemeleri olsun ister Devlet Güvenlik Mahkemesi olsun isterse özel yetkili mahkemeler olsun, hepsinin ortak yanı ve amacı devletin bekası adına adaleti törpülemek ve muhalifleri tasfiye etme amacı gütmüştür. İktidarların yargı eliyle kendilerine sağlamaya çalıştığı bu devasa avantaj alanının yeniden ve yeniden bu denli deforme edilmesi boşuna değildir: Kendilerini korumaya almak... Ama unutulana bir şey var: Toplumda en büyük güveni eninde sonunda adil bir mahkemenin bulunabileceği inancı sağlar. İktidarınız boyunca siz bu inancı dinamitlediniz. İktidarınız boyunca vesayetle mücadele altında oynadığınız mağdur rolüyle yargıyı yamalı bir bohçaya çevirme uğraşlarınız bugün de türlü adlarla kendini tekrar etmeye devam etmektedir. Kendinize yeni "Üç Aliler" mahkemesi ya da divanı oluşturma çabalarınız, yaşadığınız korkularla yakından ilgilidir. Yaptıklarınız, işlediğiniz suçlar, kirli ittifaklarınız o kadar çok ki, daha dün yargıda kendi yaptığınız değişikliklere bile güvenemez bir hâle dönuştürdünüz. O kadar çok batağın içine batmışlığınızı yargıyı kendinize bağlayarak kurtulmaya çalışıyorsunuz. Yargıyı iktidarınızın bir sopası hâline getirerek bütün bir toplumu zapturapt altına almaya çalışıyorsunuz. Karşınızda size siyaseten muhalefet edecek muhaliflerinizi yargı sopası eliyle tasfiye etmek, yandaşlarınıza peşkeş çekeceğiniz ekonomik kaynakları sorunsuz, kılıksız bir şekilde servis etmek için yaptığınız bu hazırlık sizin de başınızı yiyecektir bilesiniz. Kant'ın dediği gibi "Adalet dünyadan kalkarsa, insan hayatına değer verecek bir şey kalmaz."

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki diğer önerge üzerinde söz isteyen Bursa Milletvekili Kadir Koçdemir.

Buyurun Sayın Koçdemir. (MHP sıralarından alkışlar)

KADİR KOÇDEMİR (Bursa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Demin, Adalet ve Kalkınma Partisi grup başkan vekilimizin terör olayıyla ilgili “Rutinimize devam edelim, çalışmaya devam edelim.” teklifi, burada yapılanlara baktığımızda bir ironi olsa gerek çünkü burada yapılan, İç Tüzük’ün emrettiği hususlarda tahammül etme dışında kimse kimseyi dinlemiyor, çok ağır değerlendirmeler bile dinlenmeden, sadece oylama yapılırken kapılar açılıp içeri arkadaşlarımız geliyor, parmaklarını, kollarını kaldırıyor ve gidiyor.

Demin bir biyolojik, toplumu benzetmeden bahsetmiştim. Başka bir şey aklıma geldi. Size bir hastalıktan söz etmek istiyorum. Biliyorsunuz, vücutta hücreler dokuları, dokular da organları oluştururlar. Bu hastalık bir hücre hastalığı. Bu hastalıkta hücre kendisini dokuya, hâliyle, ait olduğu organa bağlı hissetmez; o tanımlandığı konumu reddeder, bunun dışında çalışmaya başlar. Yine, bu hastalıkta bu hücre fonksiyonunu kendisi tarif eder ve vücutta kendisine ayrılan enerjiyle yetinmez, “Her şey benimdir.” der. Bu gelen enerjiyi almak için yeri geldiğinde yeni kanallar açar, baypas eder ve olması gerektiğinden daha fazla büyür ve vücutta alması gerektiğinden daha fazla enerji ve gücü alır.

Yine bu hücre, “anjyogenik faktör” dediğimiz bir açılımla yeni damarlar yapıp vücutta olduğu yeri, olduğu organı beğenmeyip başka yerlere de atıp kendisini orada da yaşatmaya devam eder. Bu hastalığın adını zannediyorum biliyorsunuz, Anadolu’da çoğu zaman telaffuz edildiğinde dahi bulaşır diye “kötü hastalık” denir; evet, kanserden bahsediyorum.

Toplumu, birlikte yaşamayı, devlet düzenini bir vücuda benzettiğimizde, bugün karşı karşıya olduğumuz yasa teklifi bir metastaz hadisesidir. Çünkü bu ülkede bir hücre kendi yetkisini, konumunu, yemin ettiği çerçeveyi beğenmeyip kendi tanımını kendi yapıp fiilî duruma göre yetkiler kullanmak istemektedir ve toplumun başka organ ve birimlere bırakılan hiçbir yerini bırakmayıp bütün her tarafı kendi kontrolü ve şekillendirmesine tabi tutmak istemektedir. Bunu anlatmak için “otoriter” kelimesi zayıf kalır; bu, totaliter bir anlayıştır. Toplumdaki bütün hayat unsurlarının, toplumdaki bütün gelişme unsurlarının kendisine tabi olması ve kendi kontrolünde olması.

Bu hastalığı tekrar hatırlayalım: Metastazdan sonra bu hastalık vücudun bütün fonksiyonlarını bozacak derecede diğer organlarının enerjisini, yetkisini alır ve en nihayetinde bütün bünyeyi bitirir, öldürür.

Arkadaşlar, hakikaten yapılmak istenen amacı gerçekleştirmek için daha başka yollar vardır ve demin dediğim gibi bu kadar hızlı, bu kadar yangından mal kaçırırımı gibi bunu yapmak zorunda değiliz. Daha temmuz ayının sonunda istinaf mahkemeleri yürürlüğe girecek ve şu anda yüksek mahkemelerde dünya kadar dosya birikmiş vaziyette. Sizlere de milletvekili olarak bazı davaların en azından çabuklaştırılması, sorulması için talepler geliyordur. Böyle bir ortamda beş gün içinde siz nasıl bir değerlendirme yapacaksınız? Bu da metastazın bir göstergesidir. Demek ki buradan bu beş günün çıkacağından emin vaziyette buraya bu metni gönderenler çünkü burayı sadece bir tasdik yeri, buranın dışında yazılan mektupların zarfını kapatma ve mühürleme yeri olarak görüyor.

Bu açıdan, tekrar düşünmesini istirham ediyor, hepinize saygılar sunuyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

III.- YOKLAMA

(CHP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

LEVENT GÖK (Ankara) – Yoklama talebimiz var efendim.

BAŞKAN – Evet, aynı mahiyetteki önermeleri oylamadan önce bir yoklama talebi var. Öncelikle bu talebi karşılayacağım.

Sayın Gök, Sayın Pekşen, Sayın Aldan, Sayın Sertel, Sayın Özcan, Sayın Yıldız, Sayın Uslupehlivan, Sayın Çamak, Sayın Erkek, Sayın Arslan, Sayın Tüm, Sayın Tüzün, Sayın Sarıhan, Sayın Demir, Sayın Güner, Sayın Özkoç, Sayın Tümer, Sayın Emir, Sayın Koç, Sayın Özkan.

Yoklama için üç dakika süre veriyorum ve başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı vardır.

**IX.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN
GELEN DİĞER İŞLER (Devam)**

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)

1.- Danıştay Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/726) ve Adalet Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 400) (Devam)

BAŞKAN - Aynı mahiyetteki önermeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önergeler kabul edilmemiştir.

3'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 3'üncü madde kabul edilmiştir.

XI.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI (Devam)

2.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Ahmet Aydın'ın, Meclisin, normal işleyişinin dışına çıkmayarak ve tüm kurumlara örnek olarak çalışmalarına devam edeceğine ilişkin açıklaması

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, az önceki talepler ve açıklamalar ışığında biz de bir açıklama yapma gereği hissettik.

Başkanlık Divanı olarak, bu akşam sıralarında meydana gelen İstanbul Atatürk Havalimanı'ndaki menfur terör saldırılarını bir kez daha şiddetle, nefretle kınıyoruz. Yaşanan bu menfur bombalı saldırılarda hayatını kaybedenlere Allah'tan rahmet diliyoruz, yaralılarımıza acil şifalar diliyoruz.

Bu tür terör eylemlerini yapanların başlıca amaçları, milletimizin moral ve motivasyonunu bozmak, devlet kurumlarının sağlıklı işleyişini etkilemek, toplumda kaos ve kargaşa oluşturmaktır. Yüce Meclisimiz, işleyişinde normalin dışına çıkmayarak terörün bu amacını reddettiğini gösterecek ve bu tüm kurumlara örnek olarak çalışmalarına devam edecektir. Gayretiniz, emeğiniz için tüm milletvekillerine teşekkür ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

**IX.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN
GELEN DİĞER İŞLER (Devam)**

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)

1.- Danıştay Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/726) ve Adalet Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 400) (Devam)

BAŞKAN – 4'üncü madde üzerinde üç adet önerge vardır, aynı mahiyetteki bu önermeleri okutacağım ve birlikte işleme alacağım.

Şimdi aynı mahiyetteki önermeleri okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 400 sıra sayılı Danıştay Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın 4'üncü maddesinin tasarı metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

İsmail Faruk Aksu

Mustafa Kalaycı

Ahmet Kenan Tanrıku

İstanbul

Konya

İzmir

Mehmet Parsak

Kamil Aydın

Mehmet Günel

Afyonkarahisar

Erzurum

Antalya

Aynı mahiyetteki diğer önerenin imza sahipleri:

Çağlar Demirel

Filiz Kerestecioğlu Demir

Dirayet Taşdemir

Diyarbakır

İstanbul

Ağrı

Meral Daniş Beştaş

Mehmet Emin Adıyaman

Erol Dora

Adana

İğdır

Mardin

Aynı mahiyetteki diğer önerenin imza sahipleri:

Ömer Süha Aldan

Cemal Okan Yüksel

Necati Yılmaz

Muğla

Eskişehir

Ankara

Zeynel Emre

Namık Havutça

Mehmet Gökdağ

İstanbul

Balıkesir

Gaziantep

Erdoğan Toprak

Mahmut Tanal

Murat Emir

İstanbul

İstanbul

Ankara

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önerelere katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükümet?

ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önereler üzerinde ilk söz Ankara Milletvekili Murat Emir'e aittir.

Buyurun Sayın Emir. (CHP sıralarından alkışlar)

MURAT EMİR (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Tabii, böylesine acı bir olay yaşadığımız bugünde Danıştay, Yargıtay ayrıntılarıyla konuşmak çok olanaklı değil çünkü hepimizin yüreği yanıyor, buna şüphe yok.

Yalnız, değerli arkadaşlar, sizlerin bir öz eleştiri yapma zamanınız geldi. Sadece terörden sonra “Millî birlik olalım. Bakın Avrupalılar, Fransızlar ne güzel millî birlik oluyorlar, biz de sizden aynısını bekliyoruz.” demekle olmaz. Öz eleştiri yapmanız gerekiyor, öz eleştiri son derece önemli. Bu ülke böylesine kan gölü hâline sizin iktidarınız döneminde getirildi ve sizin iktidarınızın katkılarıyla bu hâle geldi. Dışarıdan Türkiye'ye terör ithal ettiniz. Defalarca bu kürsüden uyarılmış olmanıza rağmen, işiniz olmadığı hâlde Orta Doğu'yla, Suriye'yle, Irak'la ve oraya silahlar gönderecek kadar, oranın her türlü işine karışacak kadar dış politika ürettiniz, maceracı davrandınız, her türlü cihadist, Selefî grupla iş birliği yaptınız ve terör de geldi sizi buluyor ve bulmaya devam ediyor. Bu öz eleştiri yapmadığınız sürece bugün “Üzgünüz.” söylemlerinizin hiç mi ama hiç karşılığı yoktur.

HALİS DALKILIÇ (İstanbul) – Çok ayıp, çok! Bu çok ayıp!

MURAT EMİR (Devamla) – Doğrusunu söylüyoruz, burada gelip öz eleştiri yapacaksınız.

HALİS DALKILIÇ (İstanbul) – Terörün üzerinden siyaset üretmeyin. Ayıp!

MURAT EMİR (Devamla) – Niye biliyor musunuz? Öz eleştiri şu açıdan çok değerli... Çünkü aynı zamanda yargı konusunda da öz eleştiri yapmıyorsunuz.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – O zaman sen öz eleştiri yap, çok kıymetliyse öz eleştiri yap. Başkasından istenmez öz eleştiri, kendin yaparsın.

MURAT EMİR (Devamla) – Yaptığınız tek şey: “Biz paraleli yerleştirdik, meğer bize karşı tavır aldılar, şimdi bize tavır almayacak hâkimleri yerleştireceğiz.” diyorsunuz. Aynı kafayla aynı yola devam ediyorsunuz. Bu yol yol değildir. Dış politikada dış ülkelerden özür dileyeceksiniz, diz çökeceksiniz, Türkiye’de de “Yanılmışız.” diyeceksiniz; olmaz öyle şey. Buraya geleceksiniz, öz eleştirinizi vereceksiniz. Öbür türlü, göz yaşlarının hiçbir karşılığı olmadığını bilmelisiniz.

Değerli arkadaşlar, kanunun gerekçesine bakıyoruz, istinaf mahkemeleri kuruluyormuş, o yüzden ihtiyaç azalıyormuş. Bir defa, bu külliye yanlı, külliye yalan çünkü hiçbir dosya istinaf mahkemelerine gitmiyor, istinaf mahkemeleri boş şu anda, kuruldu ama boş. Yani, Danıştayın, Yargıtayın iş yükü aynen devam ediyor. O hâlde aceleniz ne? Bazen Komisyon da itiraf ettiniz, burada ettiniz, “Biz beğenmediğimiz birilerini temizleyeceğiz.” dediniz. Biz de diyoruz ki: Biz onları beğenmiyoruz ama sizi de beğenmiyoruz, artık elinizi bu yargıdan çekin.

HALİS DALKILIÇ (İstanbul) – Sizi de millet beğenmiyor, ne yapacağız şimdi?

MURAT EMİR (Devamla) - Herkese ve her şeye hâkim olmaya çalışıyorsunuz, her şeyi kontrol etmeye gayret ediyorsunuz. Kuvvetler ayrılığını bitirdiniz.

Bakın, sizin millî irade kavramınız son derece sığ. Buraya gelen -şimdi belki birazdan yine gelecek grup başkan vekiliniz- hepinizin söylediği aynı şey; hiç yaratıcı değilsiniz, itiraf etmeniz lazım. “Yüzde 49,5 aldık, halk bize rey verdi.” Evet, halk size rey verdi ama halk size bu ülkeyi demokratikleştirin, barış getirin diye verdi. Yoksa, siz bu ülkeyi kutuplaştırdın diye vermedi ki, sivil darbe yapın diye vermedi ki, Meclisteki Meclis çoğunluğunuzla anayasal kurumları ortadan kaldırdın diye vermedi ki, Anayasa’yı açık seçik ihlal edin diye vermedi ki.

Bakın, Anayasa’yı ihlal edeceksiniz, siz de biliyorsunuz ve Anayasa Mahkemesi iptal edene kadar da atamaları yapacaksınız. Aslında, yapılması gereken... Bu düzenleme yok hükmündedir, açık seçik hukuka aykırıdır. Yaptığınız beş gün düzenlemesiyle de olası iptal kararını etkisizleştirmeye dönük yani bir yargı kararını, Anayasa Mahkemesi kararını etkisizleştirmeye dönük bir işlem yapıyorsunuz. Bu nedenle de alınması gereken karar, burada bu kanun bu şekilde çıkarsa yok hükmünde olması gerektiğidir ve Anayasa Mahkemesinden de böylesine teknik ve doğru bir yargı beklediğimizi ifade etmeliyim.

Değerli arkadaşlar, hâkimlerin hâkimlik teminatını ortadan kaldırdınız. “On iki yıl görev yapar.” diyorsunuz. Hâkimlik teminatını sadece parasıyla algılıyorsunuz. Siz her şeyi parayla ölçüyorsunuz, bunu biliyoruz ama değerli arkadaşlar, bilin ki hâkimlik teminatı sadece hâkimin aldığı ücretle ölçülemez. Hâkimlik teminatını ortadan kaldırıyorsunuz, tabii hâkim ilkesini ihlal ediyorsunuz, hukuku ayaklar altına alıyorsunuz.

Sözlü sınav getirdiniz. Hepimiz biliyoruz, Türkiye’de sözlü sınav demek torpil demektir, iltimas demektir. Kişiyi alıyorsunuz, Adalet Akademisinde yetiştiriyorsunuz, yazılı sınava sokuyorsunuz, tatmin olmuyorsunuz, bir de sözlü sınava alıyorsunuz, üstelik de öyle bir oranda alıyorsunuz ki beğenmediğiniz kişinin yargıç, savcı olma olanağı asla yok. Bu korku niye, bu çaba niye, bu telaş niye değerli arkadaşlar?

Bakın, siz bu yolları açtığınız sürece size rahat uyku yok, bir an evvel bu yanlış yoldan dönün ve bu hukuku yaralayan, Türk demokrasisini yaralayacak olan ve sizin bile alınıza kara bir leke olarak kalacak olan bu düzenlemeden vazgeçin diyorum.

Saygılar sunuyorum.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Muş.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Hatip, bizim iktidarımız döneminde ülkenin kan gölüne döndüğünü...

MURAT EMİR (Ankara) – Dönmedi mi? Dönmediyse “Dönmedi.” desinler, bence de çıksınlar.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – ...terörü ülkeye ithal ettiğimiz, terör örgütleriyle iş birliği yaptığımız gibi asılsız iddialarda bulunmuştur. Bu açık bir satışmadır, söz istiyorum bundan dolayı.

BAŞKAN – Buyurun, satışmadan dolayı size iki dakika söz veriyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Lütfen yeni bir satışmaya meydan vermeyelim.

V.- SATIŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

14.- İstanbul Milletvekili Mehmet Muş’un, Ankara Milletvekili Murat Emir’in 400 sıra sayılı Kanun Tasarısı’nın 4’üncü maddesiyle ilgili önerge üzerinde yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine satışması nedeniyle konuşması

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün bir yargı paketini konuşuyoruz. Çok önce değil, bu Meclis çatısı altında bir araştırma komisyonu kuruldu: Darbeleri Araştırma Komisyonu. O Darbeleri Araştırma Komisyonu ne belirledi biliyor musunuz? Bakın, 1994, 1995 yılları döneminin Adalet Bakanı Mehmet Moğultay, hâkim ve savcı alımları için yapılan bir sınavda kazananların çoğunluğu imam-hatipli olduğu gerekçesiyle sınavı iptal ettirmiş, Darbeleri Araştırma Komisyonu bunu tespit ediyor. İşte, buradan eleştiri yapıyorken birilerinin şöyle geçmiş bir serencamına bakmak lazım. “Bu tasarı yok hükmündedir.” diyor, “Bu tasarı yok hükmünde sayılmalıdır.” diyor.

Arkadaşlar, dün de ifade ettim, 367 gibi bir garabet, ne kanunda ne Anayasa’da ne Meclis hukukunda yazan bir şey, bu, ülkede hukuk diye dayatıldı, bunu unutmayalım.

MURAT EMİR (Ankara) – Suimisal emsal olmaz Sayın Grup Başkan Vekili.

MEHMET MUŞ (Devamla) – Bakın, 1962’den günümüze kadar 47 siyasi parti kapatılmış, bu mudur arkadaşlar özlenen yargı sistemi?

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – DTP’yi kim kapattı?

MEHMET MUŞ (Devamla) – Bakın, yıl 1974, Bülent Ecevit rüzgârının estiği yıllar. CHP’nin içinde ve dışında tartışmalar var, aşırı solun CHP’yi ablukaya aldığı yıllar. Onları yönetmekte zaman zaman acze düşen Ecevit, bir gün ağzındaki baklayı çıkarıveriyor ve söylediği eksiksiz şu: “Bizim yargımız devrimcilerin elindedir, korkmayın.”

Arkadaşlar, yargı kimsenin elinde olmayacak, devrimcilerin elinde de olmayacak, başkalarının elinde de olmayacak.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – AKP’nin elinde olacak!

MEHMET MUŞ (Devamla) – Yargı bağımsız olacak.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Bunu siz mi söylüyorsunuz!

MEHMET MUŞ (Devamla) - Bir de bakın, az önce grup başkan vekili terörle alakalı bir açıklama yaptı, dedi ki: “İstanbul’da yapılan saldırıyla alakalı durumumuzu ortaya koyuyoruz.” Bir milletvekilinizin attığı “tweet” şudur: “Atatürk Havalimanı’ndaki terör saldırısını ve iş birlikçileri AKP’yi kınıyorum.”

MURAT EMİR (Ankara) – Evet.

MEHMET MUŞ (Devamla) – Arkadaşlar, kusura bakmayın da bu hadsizliği yapamaz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Bu hadsizliği, kusura bakmasın, diyemez.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MURAT EMİR (Ankara) – Vekillerinin “tweet”lerine bak ondan sonra konuş. Vekillerinin “tweet”ini oku. (AK PARTİ ve CHP sıralarından karşılıklı laf atmalar)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen...

MEHMET MUŞ (Devamla) – Eğer bunu açarsanız çok farklı yönler gidebilir. Hadsizliktir bu. Böyle şey olur mu ya? (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Muş, buyurun yerinize. Teşekkür ediyoruz.

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Gök.

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan... (AK PARTİ ve CHP sıralarından karşılıklı laf atmalar)

BAŞKAN – Sayın Özkan, Grup Başkan Vekiliniz söz aldı.

Buyurun Sayın Gök.

LEVENT GÖK (Ankara) – Biraz sakinleştirirseniz toplantıyı...

BAŞKAN – Kendi grubunuzu susturursanız...

LEVENT GÖK (Ankara) – Oradan da geliyor.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen...

Buyurun Sayın Gök.

VI.- AÇIKLAMALAR (Devam)

34.- Ankara Milletvekili Levent Gök’ün, Cumhuriyet Halk Partisinin teröre karşı olan durumunun çok net olduğuna ve hiçbir milletvekilinin teröre prim verdirecek anlayışlar içerisinde olmaması gerektiğine ilişkin açıklaması

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan, muhalefetin en önemli icraatı denetimdir. Muhalefet, gerektiği zaman sert söylemlerde bulunacaktır, iktidar da bundan derslerini alacaktır. Bu nedenle, az önce AKP Grup Başkan Vekilinin ... (AK PARTİ ve CHP sıralarından karşılıklı laf atmalar)

BAŞKAN – Bir saniye Sayın Gök.

Sayın milletvekilleri, bunun karşılıklı sataşmaların ne size ne grubunuza ne bu millete ne de bu Meclise faydası yok.

Grup Başkan Vekiliniz konuşuyor Sayın Özkan, istirham ediyorum.

Buyurun Sayın Gök.

LEVENT GÖK (Ankara) – Arkadaşlar, lütfen...

...Grubumuzu itham eden sözleri karşısında bir değerlendirme yapma ihtiyacı ortaya çıkmıştır.

Cumhuriyet Halk Partisinin teröre karşı olan durumu çok nettir. Ben, bir satışa nedeniyle söz almak istemiyorum şu anda ama bugün, çok soğukkanlı olmamız gereken bir gün.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Doğru.

LEVENT GÖK (Ankara) - Terörün yaratacağı moral değerler konusunda AKP Grubundan da kimi milletvekillerinin, Genel Başkanımızın dün yaptığı konuşmadan sonra “Bu patlamanın olması acaba tesadüf mü?” diyen “tweet”leri karşısında sayın AKP grup başkan vekilinin de gerekli hassasiyeti göstermesini isterim. Ben o “tweet”i hiç ciddiye almadım, almak dahi istemem. Gün o gün değildir. Gün, sayısını daha şu anda bilemediğimiz hayatını kaybeden yurttaşlarımız karşısında, Emniyet güçlerimiz karşısında toplumumuzu toparlama dönemidir değerli arkadaşlar. Bazen sorumluluk hissedeceğiz, bazen birbirimizi böyle sıcak anlarda, yakıcı anlarda hiç olmazsa bir araya getirecek söylemlerde bulunacağız ama Cumhuriyet Halk Partisi iktidarda değil, Emniyeti bizden değil, valisi bizden değil; AKP’den bir milletvekilinin attığı “tweet”te sanki bu işi Kılıçdaroğlu yapmış gibi bir “tweet” atıyor. Bu ne kadar yanıltır değerli arkadaşlarım. Bunlardan özenle kaçınalım değerli arkadaşlar, bunlar iyi bir yol değil. Bunlar bizi doğru yola götürmez Sayın Başkan. Benim şu anda yüreğim yanıyor. O ölen insanlar karşısında bir muhalefet partisi milletvekili olarak elbette isyan ediyoruz, elbette yönetenlerin sorumlu olduğu noktalar var ama bir yandan da terörün yaratmak istediği moral değerleri çökertme konusunda da bir dik duruş sergiliyoruz. Terörü lanetliyoruz. İstanbul’daki terörü kim yapmışsa, kim gerçekleştirmişse, hangi örgüt gerçekleştirmişse, adını daha şu anda bilmiyoruz ama hadi PKK diyelim, hadi İŞİD diyelim, hadi DHKP-C diyelim, kim eline silah almış, bombayı patlatmış, insanları öldürmüşse hepsini lanetliyoruz. Bu lanetlediğimiz ortamda da teröre prim verdirecek anlayışlar içerisinde de hiçbir iktidar partisi milletvekili olmamalıdır Sayın Başkan. Bu duyarlılığı bugün sergilemek durumundayız ve ben bu tartışmanın bu şekilde cereyan etmesi gerektiğini düşünüyorum.

Cumhuriyet Halk Partisi olarak bugün olağanüstü bir dikkat ve sorumlulukla İstanbul’daki hadiseyi takip ettiğimizi, bununla ilgili değerlendirmelerimizi daha ayrıntılı bilgiler geldikten sonra da yapacağımızı ifade ediyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum.

Sayın Bostancı...

35.- Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı’nın, terör hadiselerinin doğrudan millete yönelik eylemler olduğuna ve bir terör olayı yaşandığında milletin beklediği ortak tavrı göstermenin herkesin boyunun borcu olduğuna ilişkin açıklaması

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) - Sayın Başkan, İstanbul’da yaşanan olay ve daha önceki terör hadiseleri, şu gruba bu gruba değil, doğrudan bütün milletimize yönelik eylemlerdir. Müesses yapıya, sisteme, düzene, meşruiyete yönelik suikastlardır. Partisi ne olursa olsun herkesin teröre karşı ortak bir tavır sergilemesi, milletimizle dayanışma içinde bulunması hem ahlaki bir ödevdir hem de teröre karşı meşruiyeti temsil etme çerçevesinde bir görevdir.

İstanbul’da yaşanan bugünkü terör hadisesinin ardından Parlamentoda da böyle bir ortak tavrın olduğunu görüyoruz. Bu, mutlak suretle milletimizin beklediği ve özlediği bir tavidir. Bundan sonra da terör yaşandığında bu ortak tavır, milletimizin beklediği tavrı göstermek herkesin boynunun borcudur. Şu veya bu mecrada her kim, partisi ne olursa olsun bu ortak tavra halel getirecek, buradan siyasi bir çıkar devşirme niyetini ima edecek herhangi bir beyan, değerlendirme yapar ise bu, milletimize karşı herhâlde açıkça bir bühtan, ortak dayanışmaya yönelik bir gölgeleme girişimi, esasen beklenen, ümit edilen o siyasal çıkarı da hiçbir şekilde o kişiye, onun tahayyülüne sağlamayacak bir tavidir. Bu çerçevede AK PARTİ’nin bu meseleye bakışını arz etmek için söz aldım.

Teşekkür ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN - Sayın Akçay...

36.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay’ın, İstanbul Milletvekili Mehmet Muş’un sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan, biraz evvel kürsüde konuşan Sayın Mehmet Muş, 1995 yılında Adalet Bakanı olan Moğultay’a atfen sarf ettiği sözü “Yani imam-hatiplileri mi işe alacağım?” şeklinde aktardı.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Akçay, o başka bir şey.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Zannedirim bir yanlış anlama var. O sözün doğrusu, o zamanın Adalet Bakanı Mehmet Moğultay’ın sözleri “Ben CHP’lileri işe almayacağım da MHP’lileri mi alacağım?” şeklindedir. Bunu tutanaklara girmesi bakımından ifade ediyorum. Neden bunu söyleme ihtiyacı duyduk? Çünkü bu, siyasi literatüre girmiş bir deyme dönüştü. Artık malum bir siyasi söz olduğu için ben o bakımdan onu ifade etme gereği duydum.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Akçay, bu sınavın iptal edilmesi, bu aynı değil, farklı bir konu bu.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Akçay.

Sayın Baluken...

37.- Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken’in, dünyanın en iyi korunan havaalanlarından birinde yapılan bu saldırıyla ilgili sorumluluğu taşıyan Hükûmet ya da bir parti grubuyla asla ortak bir tavır içinde olamayacaklarına ve Hükûmetin bu konuda Genel Kurulu ve kamuoyunu doğru bir şekilde bilgilendirmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, tabii, İstanbul’da yaşanan vahşet tablosu ve bu vahim olayla ilgili düşüncelerimizi Halkların Demokratik Partisi olarak başından beri ifade ettik. Cenazeler yerdeyken, yaralılar henüz hastanede gerekli tıbbi müdahalelere kavuşmamışken siyasi eleştiri hakkımızın saklı olduğunu ve bununla ilgili değerlendirmelerimizi de dediğim bu hassasiyetler ortadan kalktıktan sonra ortaya koyacağımızı ifade ettik.

Şimdi, bizim yapmış olduğumuz bu kınama ve ortaya koymuş olduğumuz bu siyasi tavrın, AKP grup başkan vekili tarafından AKP’yle ortak bir tavır şeklinde değerlendirilmesini asla doğru bulmuyoruz, böyle bir yaklaşım söz konusu bile olamaz. Biz, Hükûmetin, İçişleri Bakanlığının,

Emniyetin, istihbaratın... Dünyanın sözde en iyi korunan havaalanlarından birisinde yapılan bu saldırıyla ilgili sorumluluğunu taşıyan bir Hükümetle ya da bir parti grubuyla asla bir ortak tavır içerisinde olmayız, bunun olması bile düşünülemez zaten. Ancak bu saat itibarıyla bile, bakın, hâlâ sağlıklı bilgilere sahip değiliz. Demin ben güncellenen bilgiler ışığında Hükûmetten Parlamente'ye bir an önce bir bilgilendirme yapılmasını talep ettim ama aradan yarım saati aşkın bir süre geçti biz hâlâ Genel Kurul olarak bu konuda bilgilendirilmiş değiliz. Sayın Bakanın Genel Kurula yaptığı son açıklamadaki 10 yurttaşın yaşamını yitirdiği bilgisi, anladığımız kadarıyla eskimiş bir bilgidir. Bir canlı bombanın patlamasıyla ilgili verdiği bilgi, şu anda geçerliliğini yitirmiş bir bilgidir. Dolayısıyla, şu anda yapılması gereken en önemli husus, Hükûmetin bu konuda Genel Kurulu ve kamuoyunu doğru bir şekilde bilgilendirmesidir.

Diğer taraftan Sayın Başkan...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Toparlıyorum hemen.

BAŞKAN – Toparlayalım.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Yani ben, patlamadan sonra Meclisin işleyişine devam etmesinin doğru olduğunu ancak ortaya çıkan vahşet tablosundan sonra da hiçbir şey olmamış gibi burada teknik tartışmalar yürütmenin de etik olmadığını ifade ettim; hâlâ aynı düşüncedeyim. Siz, İç Tüzük'te Meclis işleyişiyle ilgili orada herhâlde bir vurgu yaptınız ama İç Tüzük'te aslında mevcut işleyiş, rutin işleyiş bellidir. Salı, çarşamba, perşembe günleri 15.00 ile 19.00 arasında Genel Kurulun toplanacağı söylenir. Buraya şu anda, bu saat itibarıyla getirilen grup önerisi AKP Grubunun iradesiyle kabul edilen bir öneridir. Böyle cenazelerin orta yerde olduğu...

BAŞKAN – Genel Kurulun iradesiyle...

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, cenazelerin orta yerde olduğu, yaralıların bu şekilde vahim bir yardım ihtiyacı içerisinde olduğu bir dönemde grup iradesinin de farklı şekilde şekillenmesi gerektiği kanaatindeyim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

XI.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI (Devam)

3.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Ahmet Aydın'ın, teröre karşı herkesin birlik olunması ve terörün amacına hizmet edecek her türlü davranıştan kaçınmak gerektiğine ilişkin açıklaması

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, bir defa, teröre karşı hepimizin birlik olma günüdür, gün bugündür. Bu bakımdan, terörün amacına hizmet eden söz ve davranışlardan hepimizin kaçınması lazım. Azami hassasiyeti bu millet bizden bekliyor. Terörün amacı ne bir grup ne bir kişi ne bir zümre, bütün bir millettir. Kaos ve kargaşa çıkarmak istiyor, moral ve motivasyonumuzu bozmak istiyor. Teröre karşı çok daha güçlü bir şekilde bir birliktelik sağlamak zorundayız, milletin bizden beklediği bu. Dolayısıyla, biz bu azami hassasiyetle birlikte gündemimizi de icra etmek durumundayız. Terörün amacına hizmet edecek her türlü davranıştan da kaçınmak zorundayız.

Tekrar, hassasiyetiniz için çok çok teşekkür ediyorum.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Başkan, bana bir dakika söz verir misiniz.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Forum mu yapıyoruz burada, ne yapıyoruz Allah aşkına!

BAŞKAN – Buyurun Sayın Bostancı.

VI.- AÇIKLAMALAR (Devam)

38.- *Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın, Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Başkan, Sayın Baluken benim konuşmamdan sonra söz alıp “HDP ile AK PARTİ arasında sanki ortak bir mutabakat varmış gibi konuşan AK PARTİ grup başkan vekili...” şeklinde başlayan bir tiratta bulundu. Benim bahsettiğim husus, teröre karşı ortak bir tutumdur. Bunu da milletin beklediğini ifade ettim ben. Siyasi eleştiri elbette yapılabilir. Ben, ucuz, polemikçi, “Buradan acaba ben nasıl siyasal çıkar sağlarım?” şeklindeki kurnazca aklı eleştirdim ve bunun üzerine bir alınganlık gösterdi Sayın Baluken. Niye gösterdi anlamadım. Esasen, teröre ilişkin, bunun arka planına dair tartışmalar tabii ki yapılabilir. Ha, bugün günü değildir bunun. Benim yaptığım -o ucuz, polemikçi- eleştiri üzerine alınmasını milletimizin takdirine arz ediyorum.

Saygılarımla.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın milletvekilleri, bakın, acımız, üzüntümüz büyük ama moralimizi yüksek seviyede tutmamız lazım, bugün birlik olmayacağız da ne zaman birlik olacak bu Meclis, ne zaman bir arada hareket edeceğiz? (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Bu teröre karşı, ne olursunuz, bu polemiklere çok fazla girmeyelim.

NURETTİN DEMİR (Muğla) – İstihbarat nerede, İçişleri Bakanı nerede?

BAŞKAN – Bu teröre karşı hepimiz aynı mücadeleyi, ortak mücadeleyi, ortak kararlılığı vermek zorundayız. Dolayısıyla, burada bütün iktidarıyla muhalefetiyle tüm milletvekillerine teşekkür ediyorum bu azami hassasiyeti gösterdikleri için. Bugün Meclis hem çalışmalarını sürdürerek, moralini, motivasyonunu bu milletin moralini güçlü tutmak şartıyla hem de teröre karşı ortak duruşunu sergileyerek aslında devletin tüm kurumlarına da örneklik teşkil ediyor, bundan dolayı da ben tüm milletvekillerini tebrik ediyorum, teşekkür ediyorum.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, o zaman yerimden bir açıklama...

BAŞKAN – Yalnız bunu sürdürmeyelim, size de bir dakika süre vereyim, lütfen bu polemikleri sürdürmeyelim.

Buyurun.

39.- *Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken'in, Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, ben Sayın Bostancı'nın ucuz, polemikçi değerlendirmelerinden alınganlık göstererek yorum yapmış falan değilim. Yani öyle bir değerlendirmesini de doğrusu çok büyük bir talihsizlik olarak değerlendiriyorum çünkü başından beri konuyla ilgili siyasi değerlendirmelere yaralı ve cenazelerin durumuyla ilgili hassasiyetimizden dolayı girmedikçe de özellikle ifade ettim.

Benim söylediğim husus şudur: Daha sonra şiddetli bir şekilde değerlendireceğimiz iktidar partisinin sorumluluğuyla ilgili bir durum ortadayken burada yapmış olduğu ortak tavırla ilgili tespiti HDP Grubunun katılmadığını söyledim. Diğer muhalefet partileri için herhangi bir şey söyleyecek durumda değilim. Ancak biz terör olayını kınıyoruz, yaşanan bu vahşet tablosunu kınıyoruz. Bu yaptığımız kınama, AKP Grubuyla ya da Hükûmetle ortak tavır gibi algılanmamalıdır. Bununla ilgili değerlendirmelerimizi saklı tuttuğumuzu...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teröre karşı ortak tavır olarak bence algılandı bu. Bunun için çok alınganlık da göstermeye gerek yok.

IX.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN**GELEN DİĞER İŞLER (Devam)***A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)*

1.- Danıştay Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/726) ve Adalet Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 400) (Devam)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, 4’üncü madde üzerindeki önergelere devam ediyoruz.

Aynı mahiyetteki diğer önerge üzerinde söz isteyen Iğdır Milletvekili Mehmet Emin Adıyaman.

Buyurun Sayın Adıyaman. (HDP sıralarından alkışlar)

MEHMET EMİN ADIYAMAN (Iğdır) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, Danıştay Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı hakkında söz almış bulunmaktayım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, bu kanunun Anayasa’ya aykırı olduğuna ilişkin, özellikle kanunun aleyhine söz alan ve kanunun hukuk devleti ve demokratik hukuk düzenini altüst eden bir kanun olduğuna, Anayasa’ya, tabii hâkimlik ilkesine aykırı olduğuna ilişkin tüm görüşlere katılıyorum. Bu konuda hukukçu arkadaşlarımız yeteri kadar değerlendirmeler yaptılar ama esasen üzerinde durulması gereken şey, bu kanunun asıl amacı, bu kanunla istenilen, hedeflenen şey yani kanunun getirilmesinde aslında iktidar partisinin hep bahsettiği üst akıl, bu kanundaki üst aklın ne olduğunu aslında tartışmak gerekiyor.

Değerli arkadaşlar, biliyorsunuz, bir devletin hukuk devleti olabilmesinin temel koşulu hiç şüphesiz güçler ayrılığı ilkesi ama bu güçler ayrılığı ilkesi içerisinde, hiç şüphesiz, yasama ve yargının bir şekilde, özellikle bugün yaşadığımız koşullarda olduğu gibi çoğunluğun var olduğu ve çoğunluğu elinde bulunduran iktidar partisinin yürütme ile yargıyı, yürütme ile yasamayı bir elde toplaması mümkün. Ama her zaman yargının bağımsız olma şartı çok önemlidir. İşte tam da bu noktada, AKP iktidara geldiği günden bu tarafa devletin temel kurumlarında ciddi bir değişiklik sürecini yaşattı. Bu üst akıl ya da gizli akıl bürokraside, sermayede, basında, üniversitelerde idari tasarruflarla bir şekilde hayata geçirdi. Ama, hiç şüphesiz bunu hayata geçirirken her seferinde bu asıl amacını ve gizli akıl bir şekilde başka şeylerle örtmeye, gizlemeye çalıştı. Yani, devlet kurumlarında, bürokraside her seferinde ötekileştirilen, düşman ilan edilen bir grup yaratıldı.

Aslında, yargıda da bu süreç şüphesiz yaşandı. Ama, bu süreci yaşatırken aslında şu anda varılmak istenen şey belki sivil darbe diye izah ettiğimiz 7 Hazirandan bugüne kadar peyderpey hayata geçirilen... Bu “7 Haziran seçimlerinden sonra halk kaosu seçti.” diyen mevcut şu andaki iktidar 1 Kasımdan sonra maalesef ülkede kaostan da öte felaketi yaşatır durumda. İşte, tam da bu zihniyetin son darbesi belki yargıda üst yargıyı ele geçirme hedefine yöneliktir. Ama, şunu özetçe söyleyeyim: Bu yasa Anayasa Mahkemesinden dönmek durumundadır, dönecektir, örnekleri vardır geçmişte; HSYK’ya ilişkin, HSYK’nın mevcut yasasının değiştirilmesine ilişkin Anayasa Mahkemesinin aldığı karar geriye doğru yürümüştür. Yine, daha beş gün önce Macaristan Hükûmetine karşı tıpkı Türkiye’de şu anda mevcut önümüze gelen yasanın bir benzeri olan yüksek mahkeme başkanını görevden alan, 71 yaşı aşağı çekerek ve mahkemenin ismini de değiştirerek yüksek mahkeme başkanını görevden alması sorununa ilişkin Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi verdiği kararın geriye yürüyebileceğine vurgu yapmıştır. Türkiye’de de bunun örnekleri vardır. Dolayısıyla, AKP’nin asıl burada bu yasayla

amaçladığı şey son olarak üst yargıyı da ele geçirip ve kendisini denetleyen, kendi tasarrufları önünde engel teşkil eden yargıyı da hizaya getirmek tıpkı diğer kamu kurumlarında olduğu gibi, hatta talimata gerek olmadan bizatihi AKP adına düşünebilecek bir yargı sistemini bu ülkede hayata geçirmektir. Bu zihniyet özünde selefî hukuku inşa etmektir. Başka bunun bir izah tarzı yoktur diyorum.

Saygıyla selamlıyorum hepinizi. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN –Teşekkür ediyorum.

Aynı mahiyetteki diğer önerge üzerinde Afyonkarahisar Milletvekili Mehmet Parsak...

Buyurun Sayın Parsak. (MHP sıralarından alkışlar)

MEHMET PARSAK (Afyonkarahisar) – Aziz Türk milleti, saygıdeğer milletvekilleri; sözlerimin başında hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bu 4’üncü maddeyle ilgili grubumuz tarafından verilen değişiklik önergesi hakkında söz aldım ama bununla ilgili teknik açıklamalarımızı daha sonraki maddelerde gene paylaşacağız. Son birkaç saattir yaşamış olduğumuz olaydan dolayı hem Genel Kurula hem de ayrı ayrı tüm milletvekillerimize hâkim olan psikolojik durumun sebepleriyle ilgili düşüncelerimi sizlerle paylaşmak istiyorum.

Hakikaten şu anda bilebildiğimiz kadarıyla ve sayısının asla artmasını istemediğimiz çerçevede 28 vatandaşımız vefat etti. Hepsine Allah’tan rahmet diliyorum. 60 civarında vatandaşımız da yaralı ve önümüzdeki saatlerde, hatta önümüzdeki günlerde bu yaralılarda da ölü sayısının artması aylardır karşılaştığımız durumlar itibarıyla bir rutine döndü. Temennimiz, niyazımız odur ki bu vatandaşlarımızdan hiçbirini kaybetmeyelim ama bu vesileyle de bazı duygularımızı ve düşüncelerimizi de paylaşmak durumdayız.

Saygıdeğer milletvekilleri, bin yıldır egemenliğimiz altında bulunan Anadolu coğrafyasında yaşıyoruz ve bu coğrafya üzerinde hâkim olan Türk devletini, Türkiye Cumhuriyeti devletini yönetmek gerçekten güçtür çünkü bu coğrafya hâkim olduğu jeostratejik konum itibarıyla bu tarz eylemleri kaçınılmaz kılmaya ne yazık ki devam etmektedir. Aynı coğrafyayı buradan bir 5 bin kilometre kuzeye taşıdığımızda ülkemizde yaşadığımız sıkıntıların, sorunların belki hiçbirini yaşamayacağımız bir gerçektir. Dolayısıyla ülkemizi yönetirken bu temel gerçeğin farkında olarak yönetmek gerekir. Bu da bir millî politikayı kaçınılmaz kılar hem iç siyasette hem de dış siyasette. Son günlerde yaşadığımız gelişmeleri bile sırf nazara aldığımızda ne yazık ki politikalarımızın pek de böyle olmadığını görüyoruz. İşte bir olay meydana geldi. Sayın Adalet Bakanı Hükûmeti temsilen burada olması itibarıyla ve kendisinden Hükûmetle alakalı bu çerçevede bir bilgilendirme talep edildiği için Genel Kurulda, bir şerh de düşerek, “Şimdi elde edebildiğimiz veriler itibarıyla...” demek suretiyle 1 canlı bomba üzerinden ve 10 vatandaşımızın öldüğünü söyleyebilmişti. Ama bir iki saatlik süre içerisinde İstanbul Valisinden 3 canlı bomba ve en az 28 vefat haberi olduğunu öğrendik. Patlamanın olduğu bölge MİT’in ilgili birimine 500 metre mesafede. Burada bir güvenlik zafiyeti olduğu o yönüyle aşikâr. Amerikan Devleti’nin patlamadan önce vatandaşlarını İstanbul’a gitmemek noktasında uyarılmış olduğunu da gene tespit edebilmiştik, şu bir saattir olan gelişmeleri de tespit edemiyoruz çünkü Genel Kurul da dâhil şu anda İnternet erişimimiz dahi sınırlandı. Sosyal medyaya ulaşamamak, oradan bilgi alamamak bir tarafa şu anda en temel bilgi alma kaynağımız olan İnternet’e de şu Genel Kurulda ne yazık ki erişemiyoruz. Yaşadığımız gelişmeyi değerlendirdiğimizde, Amerika’nın da bu noktada vatandaşlarına ikazını nazara aldığımız vakit özellikle iki gündür Rusya’yla yaşanan gelişmelerden

kaynaklı olarak bu işin arkasında da bir Amerikan parmağı olduğunu sezinlemek çok da güç değil. Ama bunları sağlıklı bir şekilde değerlendiremiyoruz çünkü bu noktada ciddi politik yanlışlarımız var. Evet, Sayın Meclis Başkan Vekili Meclis adına “Bugün birlikte olmayacağız, ne zaman?” dedi. Doğrudur. Bugün birlikte olacağız, acıları paylaşırken birlikte olacağız ama sorumlulukları paylaşmak durumunda değiliz. On dört yıldır ülkeyi yönetmekte olan bir hükûmetler silsilesi var, AKP iktidarı tarafından yönetiliyor. Ve biz sıklıkla “Bu acıları paylaşıyoruz, birlik, beraberlik içinde olacağız.” diyoruz ama bir gün sonra da bunu unutuyoruz. Bunun bir sarsılma anı, bir kendimize gelme anı, bir “Yeter artık!” deme anı gelmeyecek mi? Evet, biz biriz, beraberiz, bundan da Milliyetçi Hareket Partisi olarak Türk milletinin menfaatleri noktasında, Türk devletinin bekası noktasında asla taviz vermeyeceğiz ama sorumlulukların da farkında olacağız. Dolayısıyla, bu sorumluluklar üzerinde sizleri hem vicdan noktasında hem akıl noktasında bir muhasebeye davet ediyor, hepinizi bir kere daha saygılarımla selamlıyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Yalnız, Sayın Parsak, iletişimin kesilmesi, İnternet’in kesilmesi kapalı oturuma geçildiği anda oldu, ondan sonra tekrar geldi.

MEHMET PARSAK (Afyonkarahisar) – Bazıları hâlâ ulaşamıyor.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Şu anda yine çekmiyor Başkan!

BAŞKAN – Sıkıntılı olabilir. Yani, kapalı oturuma geçildiği için oldu.

Bilgiyi vereyim diye ifade ettim.

Teşekkür ediyorum.

Aynı mahiyetteki önermeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler...

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Karar yeter sayısı...

BAŞKAN – Kabul etmeyenler... Önergeler kabul edilmemiştir.

4’üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler...

ERKAN AKÇAY (Manisa) – “Karar yeter sayısı” diyoruz Sayın Başkan.

MEHMET PARSAK (Afyonkarahisar) – Karar yeter sayısı!

BAŞKAN – Karar yeter sayısı arıyorum.

Kabul edenler 4’üncü maddeyi... Kabul etmeyenler... Karar yeter sayısı vardır, 4’üncü madde kabul edilmiştir.

Şimdi 5’inci madde üzerinde üç adet önerge vardır. Aynı mahiyetteki bu önermeleri okutacağım ve birlikte işleme alacağım.

Şimdi aynı mahiyetteki önermeleri okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 400 sıra sayılı Danıştay Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı’nın 5’inci maddesinin tasarısı metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

İsmail Faruk Aksu

Mustafa Kalaycı

Ahmet Kenan Tanrıkulu

İstanbul

Konya

İzmir

Mehmet Parsak	Erkan Akçay	Kamil Aydın
Afyonkarahisar	Manisa	Erzurum
Mehmet Günal	Ahmet Selim Yurdakul	
Antalya	Antalya	

Aynı mahiyetteki diğer önerenin imza sahiplerini okuyorum:

Çağlar Demirel	Filiz Kerestecioğlu Demir	Diyaret Taşdemir
Diyarbakır	İstanbul	Ağrı
Besime Konca	Erol Dora	Meral Danış Beştaş
Siirt	Mardin	Adana

Aynı mahiyetteki diğer önerenin imza sahiplerini okuyorum:

Ömer Suha Aldan	Cemal Okan Yüksel	Necati Yılmaz
Muğla	Eskişehir	Ankara
Namık Havutça	Mehmet Gökdağ	Haluk Pekşen
Balıkesir	Gaziantep	Trabzon
Zeynel Emre	Erdoğan Toprak	Mahmut Tanal
İstanbul	İstanbul	İstanbul

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önerelere katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Hükûmet?

ADALET BAKANİ BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki ilk önerge üzerinde Trabzon Milletvekili Haluk Pekşen konuşacaktır.

Buyurun Sayın Pekşen. (CHP sıralarından alkışlar)

HALUK PEKŞEN (Trabzon) – Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; evet, bu gece ülkemiz çok alçakça bir terör saldırısıyla daha karşı karşıya. Elbette, Türkiye gibi çok güçlü bir ülkenin teröre, eli kanlı teröre boyun eğeceği, ondan korkacağı, yılacağı asla söz konusu olamaz. Türkiye’nin, bu Gazi Meclisin yenmediği hiç kimse kalmadı, terörü de yenecektir, bundan yana hiç tereddüdümüz yok. Bu dik duruşunu Türkiye sergilemeye devam edecektir, terörün hakkında gelecektir.

Ancak sayın milletvekilleri, sosyologların tipik bir örneğiyle birazcık hepimizin vicdanına seslenmek istiyorum. Sabahleyin işinize giderken bir göl kenarından geçtiğinizde gölde boğulmakta olan bir çocuğu gördüğünüzde üzerinizdeki kılık kıyafete bakmazsınız. Camiye yetişecekseniz, cenazeye gidecekseniz, düğüne gidecekseniz, hatta hayati tehlikeniz olan bir ameliyata bile yetişecekseniz bunların tamamını unutursunuz. O çocuğu kurtarmak için her türlü fedakârlığı yaparsınız, hiçbir tereddüdünüz yoktur. Zaten doğal olan, olması gereken, insani olan da bu değil midir? Ne fark var? Aynı durumda. Şu anda ülkemizde gencecik fidan gibi insanlar alçakça saldırılarla öldürülüyorlar. Ankara’da, Meclisimizin şurada 500 metre yakınında, Türkiye’nin herhangi bir yerinde masum insanlar eli kanlı katiller tarafından katlediliyorlar ve biz hiçbir şey yapmıyoruz. Hangisi doğru? Göldeki çocuğu kurtarmak için yaptığınız mücadeleyle burada kayıtsız kalmamızın hangisi mantıklı? Bu Gazi

Meclis niçin bunlara kayıtsız kalıyor? Bence bunu hep beraber düşünmeliyiz. Bu Parlamentonun terörün çözümünü Hükûmete teslim etmemesi gerekiyor. Bu konuda başarılı olamadıklarını gördük ama başarılı olacak bir Türkiye Cumhuriyeti devleti, Gazi Meclisi var ve bu Gazi Meclis bu terörün hakkından gelmelidir.

Saygıdeğer milletvekilleri, Türkiye’de yargıya ilişkin bir düzenleme yapılıyor. Buraya çok sayıda hatip çıktı ve herkes aynı şeyleri söyledi; bu yasal düzenlemenin Anayasa’ya aykırı olduğunu, temel insan haklarına aykırı olduğunu, insan hakları evrensel sözleşmelerine, Bangalor Etiği İlkeleri’ne, Venedik Sözleşmesi’ne, vesaire vesaire. Bütün bunları acaba Adalet Bakanlığı, Hükûmet bilmiyor mu? Pekâlâ biliyor. En ince detayına kadar herkes her şeyi biliyor. Burada yapmak istediğiniz, yargı içerisindeki kümelenmiş olan bir yapıyı yargının dışına itmekse, ki bunu söylüyorsunuz, evet, bu yapılması gereken bir şeydir ama onları bölge adliye mahkemelerine vesaireye göndermek değildir. Yargıç suç işlemişse onunla ilgili gereği yapılır. Yapmadınız, hâlâ yapmıyorsunuz.

Kozmik Oda’ya giren yargıç statüsüyle, o cübbeyi sırtına geçirmiş olan, o cübbeyi eline geçirmiş olan hâlâ Yargıtay üyesi olarak devam ediyor. Onunla ilgili herhangi bir hukuksal süreç, bir soruşturma süreci hâlâ ortaya çıkmış değil. 9. Ceza Dairesi yargıçlarıyla ilgili hiçbir işlem yapmadınız. Ben soruyorum: Kozmik Oda, Kozmik Oda bilgileri ne ilgilendiriyordu o cemaat üyelerini, niye ilgilendiriyordu onları? Hiç mi bizi ilgilendirmiyor? Hiç mi bu ülkenin bekasını ilgilendirmiyor? O hâlde yargıyı ele geçirdiğinizde ortaya çıkacak olan sonucu söyleyeyim ben size: Bu ülke, adil yargılanmaya ilişkin yaftalanmış bir ülke olur. Yargıçları yaftaladınız. Gönderilenler kim olursa olsun, ne olursa olsun toplumda lekelenmiştir, onlar cemaatçidir. Kalanlar, ne olursa olsun, onlar da lekelenmiştir, onlar da iktidarcıdır. Doğal olarak, Yargıtayı bu yasal düzenleme kapsamı içerisinde Danıştayla birlikte artık belli bir kategoriye sokunuz. Gidenler cemaatçi, kalanlar iktidarın emir kullarıdır. Böyle mi? Ama böyle değil, böyle olmamasını istiyoruz. Ama, toplumsal algı, tıpkı Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin söylediği gibi, bu yönde oluşmuşsa artık insan hakları ihlali tartışması söz konusu değildir. Açık bir insan hakları ihlalinin konuşuyoruz ve bir orta oyunu oynar gibi görmezlikten gelerek konuşuyoruz.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Şimdi, son gelişmeler ışığında Adalet Bakanımız Sayın Bekir Bozdağ söz istiyorlar.

Buyurun Sayın Bozdağ.

VI.- AÇIKLAMALAR (Devam)

40.- Adalet Bakanı Bekir Bozdağ’ın, İstanbul Atatürk Havalimanı’nda gerçekleştirilen terör saldırısının milletin birliğine, barışına, huzur ve güvenliğine yönelik olduğuna ve buna karşı herkesin aynı duyarlılıkta tavır koymasının memnuniyet verici olduğuna ve olayla ilgili kendilerine son ulaşan bilgilere ilişkin açıklaması

ADALET BAKANİ BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Sayın Başkanım, saygıdeğer milletvekilleri; bir kez daha İstanbul Atatürk Havalimanı’nda meydana gelen menfur terör saldırısını şiddetle lanetliyoruz, kınıyoruz. Hayatını kaybedenlere Allah’tan rahmet, yaralılara acil şifalar diliyoruz.

Herkes ifade etti, bir kez de ben ifade etmek isterim ki bu saldırı milletimizin birliğine, kardeşliğine, barışına, dirliğine, esenliğine yönelik, ülkemizin huzur ve güvenliğine yönelik bir terör saldırısıdır. Buna karşı herkesin aynı duyarlılıkta tavır koymasının milletimiz, ülkemiz, Parlamentomuz adına da memnuniyet verici olduğunu ifade etmek isterim. Şu anda bütün güvenlik birimleri, devletimizin bütün yetkilileri konuyu yakından takip etmekte, değerlendirmektedirler.

Tabii, bilgiler henüz taze, bütün verilere bu kısa süre içerisinde kesin şekilde ulaşma imkânı yok. Çünkü pek çok yaralı var, hayatını kaybedenler var; bunların kimlik tespiti, delillerin toplanması, diğer hususlar takdir edersiniz ki belli bir zaman alacaktır. Şu ana kadar bize ulaşan yeni durum, tabii bu da teyide muhtaç ama ham bilgi diyelim, şöyle bir gerçekleşme aktarıldı: 3 teröristin olduğu ifade ediliyor. Teröristlerden 2'si dış hatlar gidiş noktasına geliyor ve oradan yolcuların geçtiği yere doğru ateş ediyor biri. Ateş etme esnasında orada bulunan herkes tabii tedbiren yere yatıyor. O kargaşa sırasında teröristlerden biri içeri giriyor ve oradan koşup alt kat geliş bölümüne doğru hareket ediyor. Orada bir çatışma çıkıyor. Polisin yaptığı atış sonucu yaralanan teröristin elindeki silah düşüyor. Tabii, herkes silah sesi nedeniyle etrafa dağılıyor, o sırada terörist kendini patlatıyor yani ölmeden önce kendisini patlattığı anlaşılıyor. Tabii, bu arada yukarıda ilk başta ateş eden terörist daha önce kendini patlatıyor, o aşağı kaçarken o da orada patlatıyor. 3'üncü bir teröristin de dışarıda beklediği tahmin ediliyor. İnsanlar dışarı can havliyle kaçarken -onların ölümü belki hesaplandı- artık o sırada dışarıda patlama oluyor. Şu ana kadar elde edilen bilgilere göre, bana en son ulaşan rakama göre 31 civarında ölü var. Bunların kimlikleri henüz tespit edilmiş değil. Türk vatandaşı, yabancı uyruklu insanlar olabilir. Bunlar tespit edilince açıklanacaktır. Şu ana kadar Adli Tıp Kurumuna gelmiş ceset sayısı 24. Diğerleri hastanelerde, 7'si, onlar henüz gelmiş değil. Adli Tıp Kurumunda da diğer incelemeler devam ediyor. Yaralı sayısı da 147 olarak bana intikal etti. Tabii, bütün incelemeler devam ediyor. Bu incelemeler sonucunda daha kesin bilgilere dayalı açıklama yapma imkânı olacaktır. Terör eylemini gerçekleştiren terör örgütüne ilişkin de şu anda birtakım bulgular, emareler var ancak onunla ilgili de tabii bütün bunlar katiyet kazandıktan sonra bir değerlendirme yapılacaktır. Meclisimizin saygıdeğer milletvekillerine bu menfur terör saldırısı hakkında şu ana kadar bize intikal edilen bilgileri bu şekilde aktarmış olayım.

Tabii, inşallah, dediğim gibi bundan sonraki süreçte böyle hadiselerin olmaması için devletimizin bütün güvenlik birimlerinin, istihbarat birimlerinin üzerine düşen vazifeleri büyük bir titizlikle yerine getireceğinden kimsenin şüphesi olmamalıdır. Türkiye, terörle etkin ve kararlı bir biçimde mücadele ederken tabii, terör örgütleri, teröristler, onları kullananlar da eylemler yapmak için arayış içerisinde ama bugüne kadar terör örgütlerine büyük darbeler vurulmuştur. Buna rağmen tabii, terör eylemleri olabilmektedir. Bu eylemlerin tamamını sona erdirene kadar, terör bitene kadar, ülkemizin ve insanımızın huzur ve güvenliği tesis edilene kadar bu mücadele kararlı bir şekilde devam edecektir.

Ben tekrar milletimizin başı sağ olsun diyorum, ölenlerin yakınlarına ve aziz milletimize başsağlığı, yaralılara acil şifalar diliyorum.

Saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Bakan.

Biz de bir kez daha ölenlere Allah'tan rahmet diliyoruz, milletimizin başı sağ olsun diyoruz.

IX.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN

GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)

1.- Danıştay Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/726) ve Adalet Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 400) (Devam)

BAŞKAN – Evet, 5'nci madde üzerindeki önergelere devam ediyoruz.

Aynı mahiyetteki diğer önerge üzerinde söz isteyen Siirt Milletvekili Besime Konca.

Buyurun Sayın Konca. (HDP sıralarından alkışlar)

BESİME KONCA (Siirt) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; konuşmama başlamadan önce İstanbul'daki saldırıya dair Cumhurbaşkanının yaptığı açıklamadaki bir cümleye dikkat çekmek istiyorum. Sayın Cumhurbaşkanı yaşanan saldırıya ilişkin açıklama yaparken şöyle bir cümle kuruyor: “Bu, dünyanın herhangi bir yerinde olabilirdi.” tarzında bir değerlendirme yapıyor. Bundan açığa çıkan sonuç, “Buna alışacağız. Bu her yerde oluyor, bizde de yaşandı.” gibi bir yaklaşımla bu tür saldırılarla yaşamaya alıştıran bir yaklaşım olduğunu düşünüyorum. Çok daha duyarlı, çok daha sorumluluğunu gören ve bunun hesabını veren bir yaklaşım olması gerekirken meşrulaştıran bir cümle olduğunu belirtmek istiyorum.

MEHMET UĞUR DİLİPAK (Kahramanmaraş) – Keskelalaka!

İLKNUR İNCEÖZ (Aksaray) – Nasıl okumuşsun ama nasıl okumuşsun o cümleyi!

BESİME KONCA (Devamla) – Şimdi, yıllardır AKP yasa değişiklikleri yaparken, özellikle adalete dair, hukuka dair düzenlemeler yaparken bunların hiçbirinin aslında demokratikleştirmek, hak, hukuk, adaleti sağlamak olmadığı çok açıktır. Ben bunları tek tek bazı örnekler vererek somutlaştıracam.

Bütün bu düzenlemelerin, aslında, iktidar olarak işlediği suçları, günahları ve yaşadıkları, yaptıkları haksızlıkları, hukuksuzlukları örtbas etmek için olduğunu tekrar tekrar biliyoruz.

Şimdi ben somut örnek vereceğim. Özellikle, yasa çıkarıyoruz, buna “adalette reform” diyoruz fakat Mardin’de gözaltına alınan genç kadına cinsel işkence ve fiziki işkence yaparak “Size 1990’larda tecavüz edildiği gibi tecavüz edeceğiz.” diyen bir adalet anlayışınız söz konusudur.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Yalan söyleme, yalan söyleme! Yalan söyleme, iftira etme! Yalan söylüyorsun, iftira atıyorsun!

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Sayın Bakan, ayıp ya!

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Ayıp değil mi Sayın Bakan? Ne yalan söylüyor ya! Çık cevap ver!

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Sayın Bakan, cevap verirsiniz yerinizden.

BESİME KONCA (Devamla) – Yine, Ceylânpınar’da cezaevinde olan, insan haklarına ve basına mektup gönderen MD adındaki kadının gözaltına alındıktan sonra Ceylânpınar’da, emniyete götürülmeden önce emniyet görevlilerinin, korucuların gözü önünde yine her türlü cinsel istismar ve işkence yaptıklarını...

İLKNUR İNCEÖZ (Aksaray) – Terör örgütünün yaptığı cinsel istismarı mı anlatıyorsun acaba? Oradaki vatandaşa yapılanları anlatıyorsun herhâlde!

BESİME KONCA (Devamla) – Yine, “Hacı Lokman Birlik’e yapılanı aslında buna da yapmak gerekir.” diyen bir anlayışla hukukun oluşturulamayacağı, yine Guantanamo cezaevlerini aratmayacak...

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – Kandil’i anlatsana sen! Kandil’deki tacizleri anlatsana! 13-14 yaşındaki çocuklara yapılan tacizi anlatsana sen! Allah Allah, Türk askerini suçluyorsun!

BESİME KONCA (Devamla) – ...yine Şakran Aliğa Cezaevinde her türlü çıplak arama, her türlü işkence, soyarak, tek tek cezaevinin avlusuna dizen bir anlayışla hukuk oluşturamayacağınız açık açık ortadadır.

MEHMET UĞUR DİLİPAK (Kahramanmaraş) – Kandil’i bir kınasana, bir kına!

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – Kandil’i anlat, Kandil’i!

BESİME KONCA (Devamla) – Yine, cezaevlerinde çocuklara tecavüz, taciz, işkencelerin olduğunu biliyoruz.

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – Tecavüz ettiğiniz çocukları anlatsana!

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Sayın Başkan, duyuyor musunuz acaba?

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Kulağınızı tıkıyorsunuz herhâlde Sayın Başkan!

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, müdahale etmeyelim.

BESİME KONCA (Devamla) – Yine, birçok kere Adalet Bakanıyla görüşüldüğü hâlde, iki kolu olmadığı hâlde Engin Aktaş; Adli Tıp, raporunda “Cezaevinde kalmaz.” dediği hâlde dört yıldır cezaevinde tutulup, birçok cezaevine sürgün edilip, tek kişilik hücrede tutulduğu Adalet Bakanına çok kere sorulduğu hâlde çözüm getirilemeyen bir adalet anlayışınız var.

Yine, İlhan Çomak -en uzun tutukluluk süresi beş yıldır- yirmi bir yıldır yargılanan İlhan Çomak var, yirmi bir yıl, tutukludur daha ve mahkeme karar vermemiştir yirmi bir yıldır. Adalet anlayışınız budur. Bakanlık bunu cevaplayabilir, bunu da bilebilir. İlhan Çomak -uzun tutukluluk beş yıldır- yirmi bir yıldır cezaevinde. Bunlar sizin cevaplamamız gereken sorulardır. Adalet anlayışınızı böyle geliştiriyorsunuz.

Yine, sizden olmayan hiçbirinin, bu iktidardan olmayan hiçbirinin söz söyleme, eleştiri yapma, değerlendirme hakkının olmadığı tarzındaki zihniyetiniz her yerde somut ifadesini buluyor.

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – Bak, ne güzel konuşuyorsun işte!

BESİME KONCA (Devamla) – DBP Eruh Belediye Eş Başkanı bir Twitter paylaşımından dolayı bir yıldır ev hapsededir.

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Teröre destek vermeyeceksiniz! Terörü desteklemeyecekler!

MEHMET UĞUR DİLİPAK (Kahramanmaraş) – Türkiye partisi olun!

BESİME KONCA (Devamla) – İkinci Eş Başkan Eda Kilis’in yaptığı bir basın açıklamasından dolayı dava açılmıştır, “örgüte propaganda” adı altında dava açılmıştır ve tehlikeli görüldüğü için bugün görevinden alınmıştır.

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – Şırnak’ta belediyenin deposunda roketatar bulundu. Ne diyorsun sen ya, ne diyorsun! Roketatar var depoda, Şırnak Belediyesinin deposunda; sen ne diyorsun!

BESİME KONCA (Devamla) – Geriye kalanlara ya kayyum atıyorsunuz...

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Teröre destek vermeyecekler!

MEHMET UĞUR DİLİPAK (Kahramanmaraş) – Belediyecilik yapsın bunlar!

BESİME KONCA (Devamla) – ...atamadıklarınıza başka türlü bu tasfiyeciliği, bu katliamları, bu teşhirleri, bu işkenceleri dayatıyorsunuz.

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Teröre destek vermeyecekler, siz de onlara destek vermeyeceksiniz.

BESİME KONCA (Devamla) – Hangi anlayışı geliştirirseniz geliştirin, söylediğim gibi, yirmi bir yıl, yirmi bir yıl İlhan Çomak’ı yargılamak, bir değerlendirme yapmak sizin haddiniz değil. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – Sen Kandil’den talimatını al, hadi!

BESİME KONCA (Devamla) – Başka gerekçeler aramak sizin haddiniz değil; sizin adaletsizliğinizdir, sizin vicdansızlığınızdır, sizin hukuksuzluğunuzdur. (HDP sıralarından alkışlar)

İLK NUR İNCEÖZ (Aksaray) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın İnceöz...

İLK NUR İNCEÖZ (Aksaray) – Sayın Başkan, az evvelki hatip konuşması içerisinde Hükümetimize ve terörle mücadelede oradaki askerlerin mücadelesine gölge düşürücü, ilzam edici ithamlarda bulunmuştur. Bu konuda cevap verme zorunluluğu... 69’a göre sataşmadan söz talep ediyorum.

BAŞKAN – İki dakika süre veriyorum, lütfen yeni bir sataşmaya meydan vermeyelim.

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

V.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

15.- Aksaray Milletvekili İlknur İnceöz’ün, Siirt Milletvekili Besime Konca’nın 400 sıra sayılı Kanun Tasarısı’nın 5’inci maddesiyle ilgili önerge üzerinde yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine sataşması nedeniyle konuşması

İLK NUR İNCEÖZ (Aksaray) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; öncelikle “Yazıklar olsun!” diyorum. Milletın kürsüsüne çıkacaksınız; milletın diliyle konuşmanız gerekirken, milletın sözcülüğünü yapmanız gerekirken ve terör örgütüne burada lanet okumanız gerekirken, kınamanız gerekirken, ne yazık ki bu dilden, bu hâlden, bu lisandan çok uzak bir şekilde terör örgütünün yaptıklarını da görmezden geleceksiniz, terör örgütünün bu kürsüde sözcülüğünü yapacaksınız. Esas milletın kürsüsünden millet adına değil, terör örgütünün sözcülüğünü yapmak haddiniz değildir diyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Ne alakası var ya! Somut olaylar söylüyor.

İLK NUR İNCEÖZ (Devamla) – Burada terör örgütüne söz söyleyemeyenlerin, tüm terörle mücadelede terör örgütlerine karşı her şekilde lanet okuyan, kınayan Sayın Cumhurbaşkanımıza laf etmesi, açıklamalarına başka anlamlar yüklemesi hiç de haddi değildir diyorum.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Cumhurbaşkanı demiş onu.

İLK NUR İNCEÖZ (Devamla) – Buradan da ikinci bir şekilde, bu konudaki haddi bilmek gerekir milletın adamına söz söylerken.

Bunun dışında, özellikle, bu zihniyeti, hakikaten sakıncalı bu zihniyeti, ülkemizin ve milletimizin geleceği konusu böyle bir akşamda bu kürsüde dile getirilirken, bu Parlamentoda bu kadar birlik ve beraberlikten bahsettiğimiz bu günde ülkemiz adına da endişe verici açıklamalar olarak değerlendiriyorum, sizi milletimize, milletimizin vicdanına havale ediyorum. Terörle mücadeledeki kararlılığımız da orada canını, gövdesini, vatandaşımızın, bölge insanımızın hayatına siper eden askerimize, bu hadsiz açıklamaları da olsa olsa terör örgütünün faaliyetlerini açıklamaktan, terör örgütünün o bölgedeki kadınlarımıza, kızlarımıza Kandil’de yaptığı uygulamalarla beraber olsa olsa...

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – Tecavüz Başkan, tecavüz.

İLK NUR İNCEÖZ (Devamla) - ...sadece terör örgütünün açıklamaları olarak herhâlde burada göstermek istemiştir diyor, tekrar, bu açıklamaları topyekûn reddettiğimizi kamuoyunun ve milletimizin takdirlerine bırakıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Baluken.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Sayın milletvekilimiz cezaevlerinde yaşanan yanlış uygulamalarla ilgili, adalet mekanizmasıyla ilgili ortada duran somut birtakım hadiselerle ilgili Genel Kurulda bir konuşma yaptı.

MEHMET UĞUR DİLİPAK (Kahramanmaraş) – Onlara değinmedi ki.

BESİME KONCA (Siirt) – Nasıl değinmedim?

İLKNUR İNCEÖZ (Aksaray) – Diğerlerine değinmedi mi?

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Bunun üzerinden yola çıkarak, terör örgütü sözcülüğü yaptığı iddiasını ortaya atmaktan başlayarak konuşmanın tamamını bir sataşmayla sayın grup başkan vekili sürdürmüştür.

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – Kandil’e sataştı.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Kime sataştı?

MEHMET UĞUR DİLİPAK (Kahramanmaraş) – Kandil’e sataştı.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Yapılması gereken şey...

MEHMET UĞUR DİLİPAK (Kahramanmaraş) – Kandil’e sataştı kardeşim.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, bir saniye...

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Yahu “Terör örgütü sözcülüğü yapıyor.” diyor, Türkçe de anlamıyorsunuz!

MEHMET UĞUR DİLİPAK (Kahramanmaraş) – Kandil’e sataştı, sana mı sataştı?

BAŞKAN – Bir saniye sayın milletvekilleri...

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Terör örgütü sözcülüğü yapanlara söylüyor.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Dinliyorum ben sizi.

MEHMET UĞUR DİLİPAK (Kahramanmaraş) – Sen Kandil misin?

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) – Buna karar verecek siz değilsiniz, bir dinleyin ilk önce.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Terör örgütünün sözcülüğünü yapmakla grubumuzu suçladı. Yani, ben mi anlatamıyorum, arkadaşlar mı anlamıyor.

MEHMET UĞUR DİLİPAK (Kahramanmaraş) – Çık, Kandil’i kına o zaman.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Bununla ilgili sataşmadan söz alacağız ancak deminden beri ifade etmiş olduğumuz hassasiyetlere denk düşmeyen bir konuşma olduğunu ifade etmek istiyorum.

MEHMET UĞUR DİLİPAK (Kahramanmaraş) – Yüreğiniz varsa Kandil’i kınayın.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Yani, grubumuza da sataşmadan söz hakkını talep ediyorum.

BAŞKAN – Besime Hanım’a iki dakika süre veriyorum.

Buyurun.

Lütfen, bu saatte bu acının üzerine hepimizin dilimize çok özenli bir şekilde dikkat etmesi lazım.

16.- Siirt Milletvekili Besime Konca'nın, Aksaray Milletvekili İlknur İnceöz'ün sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

BESİME KONCA (Siirt) – İlhan Çomak'ta yirmi bir yıldan bahsettim, bu bir.

İkincisi, “M.D.” denilen kadın tutukludur ve sizin o görevli olan idarenin aracılığıyla İnsan Hakları Kurumuna faksla durumunu bildirmişti. Farklı bir durum olsaydı sizin o yirmi dört saat takip ettiğiniz, her türlü yasağı uyguladığınız cezaevinden o mektup çıkmazdı.

Üçüncüsü, Şakran Cezaevinde yaşananlar... Otuz gün insanlar açlık grevinde kalarak bu insanlık dışı durumları ailelerine, kamuoyuna anlatmak için otuz gün açlık grevinde kaldılar ve bu benim söyleyeceğim bir şey değil, somut durumlardır. Eğer zorunuza gidiyorsa, eğer bunların çok kötü şeyler olduğunu düşünüyorsanız lütfen adaleti sağlayın, lütfen vicdana gelin, lütfen demokrasiyi o zaman geliştirin. Bunlar somut şeylerdir.

Siz Pozantı'yı unuttunuz mu? Pozantı'da yaşandı, dışarıda, okullarda yaşıyorsa cezaevlerinde çok daha farklı şeylerin, o tecrit olan koşullarda çok daha fazla şeylerin yaşandığını bilmeniz gerekir. Denetiminizdeki kurumlarda tecavüzler, tacizler, her türlü şey yaşıyorsa cezaevlerinde de çok fazlasıyla yaşandığını, tarihsel örneklerinin geçmişte de somut olduğunu ve isim söyleyerek, isim vererek belirttim. Bunu da bilmeniz gerekiyor, anlamanız gerekiyor.

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – Doğru söylemiyorsun.

BESİME KONCA (Devamlı) - Eğer Cumhurbaşkanına dair sözlerim sizi rahatsız ettiyse, Cumhurbaşkanının cümlesidir, diyorum ki: Bu, normalleştiren bir durumdur, kaygı vericidir.

MEHMET UĞUR DİLİPAK (Kahramanmaraş) – Kelalaka ve keskelalaka vardır, biliyor musun sen!

BESİME KONCA (Devamlı) - Bunu söyledim, başka bir durum da söylememişim. (HDP sıralarından alkışlar)

İLKNUR İNCEÖZ (Aksaray) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Cumhurbaşkanı terörle ortak mücadele edilmesi gerektiğini anlatan bir konuşma yaptı, ben de baktım buradan. Bunu bu şekilde algılamak, bu şekilde söylemek doğru değil.

Bakın, şu an, şu zaman hepimizin teröre karşı ortak hareket etmesi gereken bir zaman, sadece Türkiye'de değil, dünyada terörün son bulması adına bütün dünyanın ortak hareket etmesini gerektiren bir açıklama, hepimizin katıldığı bir açıklama.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Olur mu ya! Sorumluluğunuz yok mu?

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Bütün dünyada bakanlar istifa ediyor.

IX.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN

GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)

1.- Danıştay Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/726) ve Adalet Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 400) (Devam)

BAŞKAN - Aynı mahiyetteki diğer önerge üzerinde Manisa Milletvekili Sayın Erkan Akçay konuşacaktır.

Buyurun Sayın Akçay. (MHP sıralarından alkışlar)

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 5’inci madde üzerindeki önergemiz üzerine söz aldım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Tabii, şu saate kadar maalesef dakika dakika terör saldırılarının bilançosunu öğrenmekle ve merak etmekle meşgulüz ve şu saate kadar Sayın Bakanın verdiği rakamları dikkate aldığımızda, Diyarbakır-Lice’de, Van-Başkale’deki saldırılarla birlikte bütün şehitlerimize Allah’tan rahmet, yaralılarımıza da acil şifalar diliyor ve bu terör saldırılarını da en şiddetli şekilde lanetliyorum. Elbette, Türkiye, Türk milleti, Türkiye Cumhuriyeti bu terör belasıyla mutlaka ve mutlaka mücadele edecek ve eninde sonunda bu terörü sonlandıracaktır. Temennimiz, dileğimiz ve talebimiz odur ki, bu saldırıların artık bir an evvel sona erdirilmesi, teröristlerin bertaraf edilmesi ve artık canımızın yanmamasıdır.

Bazen “Acaba bu saldırılar sonunda verdiğimiz kayıplar neticesinde kamuoyu ve millet alışmaya mı başladı?” diye soranlar ve söyleyenler oluyor. Asla. Ben milletimizin sessiz bir sabırla beklediği kanaatindeyim. Tevekkülün dışında ve ötesindedir bu. Çünkü bu hadiseler kanıksanacak gibi değil. Ve bugün burada bu terör hadiselerine ilişkin yapılan konuşmaları da ben sağlıklı buluyorum. Yani genelde iktidar ve muhalefet sözcüleri tarafından bu konuda değerlendirmeler, tepkiler makul ve mantıklı bir düzeyde dile getirildi. Fakat özellikle bu sosyal medyaya hemen atılan -işte, “tweet” deniliyor- “tweet”lerin veya verilen mesajların da aynı ölçüde sağlıklı olmadığı kanaatindeyim değerli arkadaşlar. Bu konuda özellikle siyasilerin ve milletvekillerinin bilhassa dikkatli olması gerekiyor.

Şimdi, örnek vermek istiyorum, çünkü bu, zihniyeti de yansıtıyor aynı zamanda. Bir iktidar milletvekili arkadaşımız şöyle bir “tweet” atıyor, yani bu olay meydana geldiği dakikalarda. Ee, birazcık sabret kardeşim, bir öğrenelim. Biz işte Milliyetçi Hareket Partisi Grubu olarak merak ediyoruz. Kendi kaynaklarımızdan bilgi edinmeye çalıştığımız gibi elbette devletin ve Sayın Bakanın vereceği bilgileri esas almamız gerekir öncelikle hiç heyecana ve vehme kapılmadan.

Şimdi, bu arkadaşımız aynen şöyle demiş: “Atatürk Havalimanı” mızda iki adet patlama meydana gelmiş. Diplomatik olarak aldığımız her galibiyetten sonra bir olay. Yılmayacağız.” diyor. Sanki futbol maçı analizi yapıyor. Kınıyorum böyle bir mesajı.

Şimdi, bu sözler fevkalade şuursuz, partizanca...

ZEKİ AYGÜN (Kocaeli) – Bir de şu CHP’nin attıklarını kınasanıza!

ERKAN AKÇAY (Devamla) – Kardeşim, ben bu mesajı kınıyorum, onu da sen kına.

ZEKİ AYGÜN (Kocaeli) – Yazık ya!

ERKAN AKÇAY (Devamla) – Sana yazık ya!

Şunun verdiği şeye bak, dinlemeye tahammül edemiyorsun işte, işine gelmiyor.

Şimdi, bu sözler fevkalade şuursuz, partizanca...

ZEKİ AYGÜN (Kocaeli) – Hayır, hayır, ben kınamanıza katılıyorum da...

ERKAN AKÇAY (Devamla) – Lütfen, istirham ediyorum.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Ayıp ya!

ERKAN AKÇAY (Devamla) – ...her olayı, Türkiye Cumhuriyeti’ne, devlete, millete ve ülkeye saldırı olduğu perspektifinden değil de fanatik partizan gözüyle, kendi partisine, kendi partisinin iktidarına yönelmiş bir saldırı olarak değerlendiriyor ve son derece mantıksız bir yaklaşım. Aynı mantıksız yaklaşımla, tam zıddından birisi de şöyle atsa ne kadar saçma olur, mantıksızlığın sonu yok ya! “AKP’nin diplomatik hezimetini gözlerden saklamak için bu saldırı yapıldı.” derse, bu mantıklı, doğru, makul olur mu? Olmaz, ikisi de aynı ölçüde saçmadır.

Geçtiğimiz günlerde bir sayın bakan da Marmaray Projesi nedeniyle terör olayları oluyor mealinde birtakım açıklamalar yapıyor.

Şimdi, bunlar yanlış ve sakat görüşlerdir, bunların mutlaka düzeltilmesi gerekir. Elbette, bu ülkemize, milletimize yapılan bu topyekûn saldırıya karşı yine topyekûn...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ERKAN AKÇAY (Devamla) – ...iktidarıyla muhalefetiyle, her kesimiyle birlikte mücadele edeceğiz, fakat unutmayalım ki devleti yönetenlerin sorumluluğu çok daha fazladır, çünkü bu konularda emir ve talimatları verecek, politikaları uygulayacak, istihbaratı yapacak, güvenliği sağlayacak devlettir ve devleti de yöneten Hükûmettir. Bizim muhalefet olarak üzerimize düşen, öncelikle bu konuda Hükûmeti teşvik etmek, desteklemek, cesaretlendirmektir. Bu politikaların da -çok özür diliyorum Sayın Başkan, sözlerimi de uzattığının farkındayım ancak- kararlı, tutarlı bir şekilde topyekûn devam etmesi dileğiyle hepinizi saygıyla selamlıyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyoruz.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) - Var mı şunda yanlış bir şey ya?

III.- YOKLAMA

(CHP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

LEVENT GÖK (Ankara) – Yoklama talebimiz var.

BAŞKAN - Aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunmadan önce bir yoklama talebi var, önce bu talebi karşılayacağım.

NURETTİN YAŞAR (Malatya) - Kalk! Kalk!

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) - Sana mı soracağız kalkacağımızı!

NURETTİN YAŞAR (Malatya) - Otur!

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) - Konuşma lan! Terbiyesiz adama bak!

BAŞKAN - Sayın Gök, Sayın Emir, Sayın Tanal, Sayın Arslan, Sayın Özcan, Sayın Doğan, Sayın Yıldız, Sayın Durmaz, Sayın Demirtaş, Sayın Gökdağ...

(Malatya Milletvekili Nurettin Yaşar ile Sakarya Milletvekili Engin Özkoç arasında karşılıklı laf atmalar, gürültüler)

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, istirham ediyorum, lütfen...

...Sayın Uslupehlivan, Sayın Erkek, Sayın Emre, Sayın İrgil, Sayın Sarıhan, Sayın Demir, Sayın Tüm, Sayın Tanal, Sayın Özkan, Sayın Aldan.

Evet, yoklamayı başlatıyorum sayın milletvekilleri, yoklama için iki dakika süre veriyorum ve yoklamayı başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklamaya başlandı)

(Malatya Milletvekili Nurettin Yaşar ile Sakarya Milletvekili Engin Özkoç arasında karşılıklı laf atmalar)

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, yoklama işlemi başlattım. (AK PARTİ ve CHP sıraları arasında karşılıklı laf atmalar, gürültüler) Sayın milletvekilleri, lütfen...

(Yoklamaya devam edildi)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı vardır.

IX.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN**GELEN DİĞER İŞLER (Devam)***A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)*

1.- Danıştay Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/726) ve Adalet Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 400) (Devam)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önermeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önergeler kabul edilmemiştir.

5’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 5’inci madde kabul edilmiştir.

6’ncı madde üzerinde üç adet önerge vardır, önermeleri okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 400 sıra sayılı Danıştay Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı’nın 6’ncı maddesinde yer alan “bir hukuk kuralının” ibaresinin “hukuk kurallarının” olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

İsmail Faruk Aksu

Mustafa Kalaycı

Ahmet Kenan Tanrıku

İstanbul

Konya

İzmir

Mehmet Parsak

Mehmet Günel

Deniz Depboylu

Afyonkarahisar

Antalya

Aydın

Kamil Aydın

Erzurum

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

400 sıra sayılı Danıştay Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı’nın 6’ncı maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Ömer Süha Aldan

Cemal Okan Yüksel

Necati Yılmaz

Muğla

Eskişehir

Ankara

Zeynel Emre

Haluk Pekşen

Namık Havutça

İstanbul

Trabzon

Balıkesir

Erdoğan Toprak

Mahmut Tanal

Mehmet Gökdağ

İstanbul

İstanbul

Gaziantep

“Madde 6- 2575 sayılı Kanunun 23 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine aşağıdaki cümle eklenmiştir.

‘Danıştayın temyiz mercii olarak görevi, bir hukuk kuralının uygulanmaması veya yanlış uygulanması şeklinde ortaya çıkan hukuka aykırılıkların denetimini yapmaktır.’”

BAŞKAN – Şimdi maddeye en aykırı önergeyi okutup işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 400 sıra sayılı Danıştay Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı’nın 6’ncı maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

“MADDE - 6

2575 sayılı Kanunun 23. Maddesinin 1. Fıkrasının “a” bendine aşağıdaki cümle eklenmiştir.

‘Danıştay temyiz merci olarak görevi, bir hukuk kuralının uygulanmaması veya yanlış uygulanması şeklinde ortaya çıkan hukuka aykırılıkların denetimini yapmakla ve gerekli olduğu hâllerde önüne gelen dosyanın esasına girmekle sınırlıdır.’”

Çağlar Demirel

Filiz Kerestecioğlu Demir

Dirayet Taşdemir

Diyarbakır

İstanbul

Ağrı

Meral Danış Beştaş

Erol Dora

Ayhan Bilgen

Adana

Mardin

Kars

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ MURAT GÖKTÜRK (Nevşehir) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Hükûmet katılıyor mu?

ADALET BAKANİ BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Kars Milletvekili Ayhan Bilgen.

Buyurun Sayın Bilgen. (HDP sıralarından alkışlar)

AYHAN BİLGİN (Kars) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; elbette bir terör eylemini, en azından psikolojik propaganda hâkimiyetine girmemek açısından, gündemi oraya endekslemek doğru değil ama 30 civarında insanın hayatını kaybettiği bir olay karşısında hiçbir şey olmamış gibi yargıyla ilgili bir tartışmayı yürütmeyi de doğrusu ben içime sindiremiyorum. Bu çatı bunu tartışmayacak da, bu çatı bununla ilgili özel bir tartışma yapmayacak da neresi yapacak? Yarın bu konuyla ilgili bir araştırma önergesi geldiğinde İstanbul’daki saldırının araştırılmasıyla ilgili komisyon kurulmasını destekleyecek misiniz, var mısınız araştırmaya? Kim tarafından yapılmışsa araştıralım, hangi örgüt tarafından yapılmışsa araştıralım, var mısınız?

Değerli arkadaşlar, bir şehirde, bir ülkede güvenliği sağlamanın birinci şartı, terör tanımını net yapmaktır, sulandırmamaktır. Şimdi, düşünün ki İstanbul’daki bu patlamayı yapanlar da terörist, bir gazeteyle dayanışma için bir saat yayın yönetmenliği nöbetine giden de terörist değil mi? (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – Ne dayanışması ne gazetesi ya, PKK’nın yayın organı.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, istirham ediyorum, müdahale etmeyiniz.

AYHAN BİLGİN (Devamla) - Üniversite açan da terörist, yurt açan da terörist, burada patlamayı yapan da terörist, değil mi?

CİHAN PEKTAŞ (Gümüşhane) – Sen de, sen de.

AYHAN BİLGİN (Devamla) - Siz böyle mi inanıyorsunuz buna? Eğer terörün tanımı konusunda netleşmeye cesaretiniz, yüreğiniz varsa bu kanunları değiştirirsiniz. Avrupa Birliği istediği için değil, kendi halkınıza saygı duyduğunuz için değiştirirsiniz. Dünyanın hiçbir yerinde kör şiddetle başka faaliyetleri aynı çuvala koyup ele almazlar ama bununla ilgili bir şüpheniz, bir tereddüdünüz yoksa ben size çok kestirme bir yol söyleyeyim. Bakın, mülteci kamplarıyla ilgili giriş yasağı olan dünyada başka hiçbir ülke yok. Birleşmiş Milletler temsilcileri mülteci kamplarına giremiyorlar...

ÖZNUR ÇALIK (Malatya) – Kim demiş giremiyor ya? Biz beraber gittik.

AYHAN BİLGİN (Devamla) - İnsan hakları örgütleri giremiyorlar, siz milletvekili olarak oraya giremiyorsunuz, bunun farkında mısınız?

ÖZNUR ÇALIK (Malatya) – Yalan söylüyorsun! Biz beraber gittik, Birleşmiş Milletler Genel Sekreter yardımcılarıyla beraber gittik.

AYHAN BİLGİN (Devamla) - Giremiyorsunuz ama sizin giremediğiniz kamplarla ilgili... (AK PARTİ sıralarından gürültüler) Sizin giremediğiniz kamplarda ben gözlerimle gördüm.

İLKNUR İNCEÖZ (Aksaray) – Niye bağırarak konuşuyorsun? Sakin ol, sakin!

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri...

AYHAN BİLGİN (Devamla) - Osmaniye'deki kampta kamuflaj imal ediliyor. Kamuflajı niye imal ediyorsunuz kampta, neden?

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Ne bağırıyorsun? Derdin ne? Niye bağırıyorsun gecenin bu vaktinde?

AYHAN BİLGİN (Devamla) - Neden bir mülteci kampında...

İLKNUR İNCEÖZ (Aksaray) – Niye bağırarak konuşuyorsun, neden?

AYHAN BİLGİN (Devamla) - Arkadaşlarınız sussun ki ben düzgün konuşayım. Siz konuşmazsanız, siz sessiz olursanız ben sakın konuşurum.

HALİS DALKILIÇ (İstanbul) – Bağırma, provoke ediyorsun! Bağırıyorsun, provoke ediyorsun! Sakin konuş.

AYHAN BİLGİN (Devamla) - Ama benim sözümü kesmeyeceksiniz, sakince dinleyeceksiniz.

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Sana yakışmıyor, yakışmıyor!

AYHAN BİLGİN (Devamla) - Sakince dinleyin o zaman, soruma cevap verin, benden sonra biriniz çıkın, cevap verin.

ÖZNUR ÇALIK (Malatya) – Yalan söylüyorsunuz! Birleşmiş Milletler Örgütü kamplara girdi.

AYHAN BİLGİN (Devamla) - Biz geçen hafta Mülteci Komisyonu'yla Osmaniye'deki kampa gittik. Küçük atölyeler vardı, bu atölyelerde insanlar el emeğiyle bir şeyler üretiyorlar. (AK PARTİ sıralarından gürültüler) Dinleyin o zaman, sözümü kesmeyin! Dinleyin o zaman, bağırmanı istemiyorsanız dinleyin!

Gittik bu kampa. Değerli arkadaşlar, bu kampta atölyeler kurulmuş, küçük atölyeler, el emeğiyle insanlar bir şeyler üretecekler ve satacaklar. Ne dikiliyor biliyor musunuz dikiş atölyesinde Sayın Bakan? Kamuflaj dikiliyor. Bir mülteci kampında, sivillerin, kadınların, çocukların kaldığı bir mülteci kampında kamuflaj niye üretilir? Spor olsun diye mi, zevk olsun diye mi, moda mı, estetik mi? Var mı bunun cevabı? (AK PARTİ sıralarından "Saçmalıyorsun." sesi) Gayet sakın konuşuyorum, ne saçmalaması? Sosyal medyada fotoğraflarını paylaştım. Ben çıktım, diğer üyeler de geldiler gördüler. Benim saçmalayıp saçmaladığımı bırakın da çıkın biriniz izah edin, deyin ki: "Mülteci kampında kamuflajı..."

METİN KÜLÜNK (İstanbul) – Senden mi izin alacaklar?

AYHAN BİLGİN (Devamla) - Tabii, siz üretebilirsiniz, gayet tabii.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, istirham ediyorum.

AYHAN BİLGİN (Devamla) - Siz üretebilirsiniz tabii.

METİN KÜLÜNK (İstanbul) – Senden mi izin alacaklar?

AYHAN BİLGİN (Devamla) - Benden izin almayacaksınız değerli arkadaşlar.

BAŞKAN – Lütfen... Lütfen sessizlik.

AYHAN BİLGİN (Devamla) – O zaman, sadece kınama yaparak siyasetin sorumluluktan kurtulacağını sanmayın çünkü girdiğiniz ilişkilerin sonucunu yaşıyoruz sadece.

NİHAT ÖZTÜRK (Muğla) – Sen kendi ilişkine bak!

AYHAN BİLGİN (Devamla) - Bugünkü İstanbul'daki patlama bugüne kadarki ilişkilerin sonucudur.

NİHAT ÖZTÜRK (Muğla) – Sen kendine bak! Sen kendi ilişkine bak, kendi ilişkine!

AYHAN BİLGİN (Devamla) - Eğer siz Suruç'la ilgili araştırmayı ciddi yapsaydınız belki Ankara'da patlama olmazdı. Ankara'daki patlama üzerinden bir ciddi soruşturma yapsaydınız belki bugün İstanbul'daki patlama olmazdı. Ama bu ülke bugün bir hedef ülke hâline gelmişse, terörün bu kadar hedefi hâline gelmişse bunda idarenin hiçbir sorumluluğu yok mu, ihmal yok mu, kusur yok mu?

HÜSEYİN BÜRGE (İstanbul) – Ayhan, PKK neresinde bu işin?

AYHAN BİLGİN (Devamla) - Siz kırk günlük özel güvenliklerle mi havaalanının güvenliğini sağlayacaksınız, bu mu? Yani, ortada ciddi bir zafiyet olduğunu kabul etmiyorsunuz, ihmal kabul etmiyorsunuz, o zaman bunun sorumluluğunu, hesabını kimden soracağız?

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – Tabii, ülkemizde vatan hainleri olunca böyle oluyor!

ZEKİ AYGÜN (Kocaeli) – Bak, “PKK neresinde bu işin?” diyor, soruyor arkadaşım.

AYHAN BİLGİN (Devamla) - Vallahi araştırırız, burada bir komisyon kurarız. Bakın, çok açık söylüyorum komisyon kuralım kim bunun neresindeyse ortaya çıksın. Siz var mısınız buna? Burada bana laf atacağınıza bu kamuflajla ilgili çıkın da bir cevap verin. Kampta kamuflaj üretiliyor diyorum, siz bana laf atıyorsunuz.

Herkesi saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar, AK PARTİ sıralarından gürültüler)

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Karar yeter sayısı istiyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir, karar yeter sayısı vardır.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

400 sıra sayılı Danıştay Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın 6'ncı maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Haluk Pekşen (Trabzon) ve arkadaşları

“Madde 6- 2575 sayılı Kanunun 23 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine aşağıdaki cümle eklenmiştir.

‘Danıştayın temyiz mercii olarak görevi, bir hukuk kuralının uygulanmaması veya yanlış uygulanması şeklinde ortaya çıkan hukuka aykırılıkların denetimini yapmaktır.’”

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ MURAT GÖKTÜRK (Nevşehir) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Hükûmet?

ADALET BAKANİ BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Trabzon Milletvekili Haluk Pekşen.

Buyurun Sayın Pekşen. (CHP sıralarından alkışlar)

HALUK PEKŞEN (Trabzon) – Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; şu hâle bakın ki kendi hukukunu koruyamayan bir yargı Türkiye’de yurttaşın hukukunu koruyacak. Anayasa’ya aykırı bir düzenlemenin muhatabı olan yargı kendi hukukunu korumak için hiçbir şey yapmadı, yapamadı da, yapmıyor da. Kendi hukukunu koruyamayan bir yargının yurttaşın hukukunu nasıl koruyacağını ben doğrusu merak ediyorum.

Sayın milletvekilleri, Sayın Yargıtay Başkanının 5 Temmuz 2015 tarihindeki bir açıklamasını sizinle paylaşmak istiyorum. Diyor ki Yargıtay Başkanı: “İradesini teslim edenlerin yargı içinde blok hâlinde hareket ettiği malumdur. Belli mahfillerden alınan kararları yargıya dayatanlar adaleti sağlayamazlar.” Çok doğru. Peki, siz ne iş yapıyorsunuz, siz kimsiniz? Madem böyle bir durum var, siz Yargıtay Başkanısınız niye bununla ilgili gereğini yapmadınız? Blok oy kullananlar varsa, o zaman hani o sabahdan beri bahsettiğiniz yargıcın bağımsızlığı, tarafsızlığı ilkelerini siz bilmiyor musunuz, niye bunlarla ilgili gereğini yapmadınız? Şimdi hangi gerekçeyle orada oturuyorsunuz? Peki, bir başka şey soralım: Madem bu mahfillerden emir alınmıyor siz emir almıyor musunuz? Siz kendi durumunuzu nasıl izah edeceksiniz?

Devam edelim, bir de meşhur Yargıtay Savcısı var. Biliyorsunuz Balyoz davasını Ceza Genel Kuruluna taşıttıramadığımız Sayın Savcı var. O da şöyle diyor, diyor ki: “Efendim, kimseye rahatsızlık vermeden -kendisinden sonra gelen savcıya- görevinizi yapacağınıza inanıyorum.” Savcıların görevi zaten bu, iktidarla ilgili kimseye rahatsızlık vermemektir. 8,5 milyon insanı on yılda sorguladılar. O on yılda sorgulanan 8,5 milyon insanın yalnızca 10,57’si hakkında mahkûmiyet kararı verildi.

Arkadaşlar, siyasi iktidarınızın gücü müthiş olabilir ama bir basit örnek, Kore, ortadan ikiye böldük, güney ve kuzey. İki Kore arasındaki fark inanılmaz, bir tarafta dünyanın uygar bir ülkesi, en gelişmiş ekonomilerinden birisi, dünyanın en saygın ülkelerinden birisi. Öbür tarafta, dünyanın büyük endişe duyduğu, kimsenin selam vermek bile istemediği, kaygıyla, panikle söz ettiği bir ülke. İkisi arasındaki temel fark, adalet; birisi hukuk devleti, öbürü bir siyasi parti devleti. Şimdi, Türkiye’ye geldiğimizde ortaya konulan fotoğrafa bir bakın, ne Yargıtay ne Danıştay bunların her ikisinde de görev yapan yargıçların hiçbirisi toplumun bundan sonraki adalet beklentilerine cevap veremez çünkü hiçbir yargıç hiç kimsenin olmadığı kadar geleceğini planlama hakkına artık sahip değildir. Herkes, her yurttaş bir ülkede kendisinin nasıl bir yasayla yaşayacağını bilme hakkına sahiptir, doğal olarak geleceğini planlama hakkına sahiptir. Hepimiz geleceğimizi planlayabiliriz çünkü bizi yöneten yasalara, o yasaları düzenleyen anayasal düzene inanırız ve yaşamımızı ona göre planlarız. Ama, siz, geleceğinizi nasıl isterseniz isteyin, planlayın, bugünkü gibi, siyasi parti devleti sizin geleceğinize müdahale eder, sizin geleceğinizi karartabilir. Böylesi bir devlet hukuk devleti olmaz. Böylesi bir devlete dünyanın hiçbir yerinden yatırım gelmez, itibar gelmez, böylesi bir devlet saygınlığını koruyamaz. Bugün gelinen nokta burasıdır. Eğer bunu cemaat kaygısıyla yapıyorsanız yapmayın. Ama cemaatin Türkiye’de hukuk

sisteminin içerisinde, bürokrasiden, polisten, kolluktan ayıklanması gerekiyor mu? Evet, ayıklanmalı. On altı yıldır bunun mücadelesini veren bir hukukçuyum. Daha hiçbiriniz ortada yokken “telekulak” diye uydurdukları polisi ele geçirme senaryosunda ben yine o cemaatle mücadele eden hukukçulardan birisiydim. Balyoz davasıyla da mücadele ettim, Ergenekon’la da mücadele ettim, bütün cemaat davalarının hepsiyle mücadele ediyordum. Yalnızdık, birkaç kişiydik. Bugün siz onlarla mücadele edemiyorsunuz. Niçin? Çünkü siz de farkındasınız ki sizin gördüğünüz yalnızca “iceberg”in suyun üstündeki yüzüdür. Onlarla mücadele böyle olmaz, yargıyı parti devletine çevirerek olmaz.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, bizim ülkeyi bir siyasi parti devletine dönüştürdüğümüzden, yargıyı siyasallaştırdığımızdan bahsetti; parti grubumuza sataşması vardır. 69’uncu madde gereği sataşmaya cevap vermek için söz istiyorum.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Az bile söyledi.

BAŞKAN – Buyurun, iki dakika süre veriyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Lütfen yeni bir sataşmaya meydan vermeyelim.

V.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

17.- İstanbul Milletvekili Mehmet Muş’un, Trabzon Milletvekili Haluk Pekşen’in 400 sıra sayılı Kanun Tasarısı’nın 6’ncı maddesiyle ilgili önerge üzerinde yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine sataşması nedeniyle konuşması

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepimizin ortak arzusu yargının mutlak anlamda bağımsızlığını temin etmektir. Yargı herkesin ihtiyaç duyacağı, herkesin sığınacağı limandır ve AK PARTİ olarak yargı bağımsızlığı noktasında yargıya bakışımız da hep bu olmuştur. Siyasallaştırma gibi bir düşüncemiz asla ve kata olmamıştır.

Fakat yargının nerelerden geldiğini şöyle birkaç örnekle hatırlamamız lazım. Çok değil... Değerli arkadaşlar, bakın, çok doğru, yargıç talimatla iş yapmaz. Şu fotoğrafa bakın, bu fotoğraf 28 Şubat sürecinden. O dönem burada oturan kim biliyor musunuz, bakın, şu? Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı Vural Savaş. Ne için gitti buraya biliyor musunuz? Talimat almak için gitti, “Nasıl karar vereyim, ne yapayım, hangi davaları açayım?” diye talimat almak üzere gitti o salona. Bakın, yargının durumu buydu. (CHP sıralarından gürültüler)

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Oraya gitmesin, çay toplamaya gitsin!

MEHMET MUŞ (Devamla) – Peki, ne diyor biliyor musunuz? Bakın, yargı ne durumdaydı? Vural Savaş aynen şu ifadeyi kullanıyor, diyor ki: “Yüzde 99 oy alsanız yine kapatırım.” Heyhat, sen layüsel misin? Nasıl bir yargıçsın? Nasıl bir yargı sistemi bu? “Yüzde 99 oy alsanız yine kapatırım.”

Değerli milletvekilleri, yargı nasıl kullanılmış biliyor musunuz? İnsanların siyasi hayatlarını bitirmek, onları siyasetin dışına itmek için bir sopa olarak kullanılmış. Ne diyor biliyor musun? Bakın, Hürriyet, “Tayyip’i bitirdi.” Yargı, Tayyip’i bitirmek için bir sopa olarak kullanılmış.

MUHAMMED ERKEK (Çanakkale) – Siz insanların hayatını bitirdiniz, hayatını, Ergenekon’la, Balyoz’la!

MEHMET MUŞ (Devamla) – Şimdi, bu yargı sistemi var, bir taraftan, bugün yargının siyasallaştığından bahsetmek hiç doğru bir şey değildir, bu kabul edilemez ve AK PARTİ tarafından kabul edeceğimiz bir şey değildir.

Saygılar sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MUHAMMED ERKEK (Çanakkale) – Kumpas kurdunuz insanlara, kumpas!

IX.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN**GELEN DİĞER İŞLER (Devam)***A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)*

1.- Danıştay Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/726) ve Adalet Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 400) (Devam)

BAŞKAN – Haluk Pekşen ve arkadaşlarının önergesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

HALUK PEKŞEN (Trabzon) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Pekşen.

HALUK PEKŞEN (Trabzon) – Başkanım, 28 Şubat sürecine ilişkin değerlendirmesi hem partimizle hem de benim değerlendirmelerimle örtüşen bir değerlendirme değildir.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Ne alakası var? CHP'yle ne alakası var?

İLKNUR İNCEÖZ (Aksaray) – Hiçbir alakası yok.

HALUK PEKŞEN (Trabzon) – 28 Şubatta ne CHP iktidarda ne de benim yaptığım açıklamalarla bir bağlantısı var.

İLKNUR İNCEÖZ (Aksaray) – Hiçbir şekilde sataşma yok. Niye üzerine alınıyorsunuz?

MEHMET MUŞ (İstanbul) – CHP'yi kastetmedim. Bu brifingi CHP mi verdi?

HALUK PEKŞEN (Trabzon) – Onun için, iki dakika sataşma sebebiyle söz istiyorum.

BAŞKAN – Şimdi ne parti ismi kullandı ne parti ilzam etti ne de sizi...

HALUK PEKŞEN (Trabzon) – Bana cevap vermesi nedeniyle söz istedim Başkanım.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Burada ben yargıyı değerlendirdim.

BAŞKAN – Hayır, hayır, Sayın Pekşen, lütfen... Burada bir sataşma yok. Zaten, meramınız da tutanaklara geçti. Olsaydı verecektim, gerçekten verecektim ama yoktu yani. Şahsınızı ve partinizi ilzam etmedi.

İLKNUR İNCEÖZ (Aksaray) – Siz “Yargı siyasallaşıyor, Türkiye siyasallaşıyor.” dediniz, buna cevap verdi.

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun.

LEVENT GÖK (Ankara) – Haluk Bey yerinden bir açıklama yapсын.

BAŞKAN – Tamam, yerinden ben bir dakika süre vereyim.

Buyurun Sayın Pekşen.

VI.- AÇIKLAMALAR (Devam)

41.- Trabzon Milletvekili Haluk Pekşen'in, İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

HALUK PEKŞEN (Trabzon) – Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; 28 Şubat, 1971 Mart, 12 Eylül, 27 Nisan her neyse... Bir hukuk adamının bütün bu hukuksuzlukları görmezden gelmesi asla mümkün olamaz. Ben ömrüm boyunca hukuk adına hiçbir yerden, hiçbir şeyden ödün vermedim. Hayatımın her döneminde Cumhuriyet Halk Partili olarak, Cumhuriyet Halk Partisinin onurlu bir bireyi olarak hukuk dışında da hiçbir şeye tevessül etmedim, boyun eğmedim, ödün de vermedim.

Çok teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

IX.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN**GELEN DİĞER İŞLER (Devam)***A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)*

1.- Danıştay Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/726) ve Adalet Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 400) (Devam)

BAŞKAN - Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 400 sıra sayılı Danıştay Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın 6'ncı maddesinde yer alan "bir hukuk kuralının" ibaresinin "hukuk kurallarının" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Deniz Depboylu (Aydın) ve arkadaşları

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ MURAT GÖKTÜRK (Nevşehir) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Hükûmet?

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Aydın Milletvekili Deniz Depboylu.

Buyurun Sayın Depboylu. (MHP sıralarından alkışlar)

DENİZ DEPBOYLU (Aydın) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün burada 400 sıra sayılı Danıştay Kanunu'yla ilgili olarak 6'ncı maddede verdiğimiz önerge üzerine söz almış bulunmaktayım. Öncelikle sizleri saygıyla selamlıyorum ancak şunu da dile getirmeliyim ki şu anda yaşadığımız acı, bugün yaşadığımız üzücü olay şu anda konuşacağımız teknik konuyu ve bu konuyla ilgili söyleyeceğimiz her sözü kifayetsiz bırakıyor. Öyle bir gece yaşadık ki bu gece bize acı verdi ama bizden daha fazla ateşin düştüğü evlere, ocaklara zarar verdi. Bugün acısı aziz Türk milletinin çok büyük, bizlerin de tabii ki büyük -böyle olduğuna inanıyorum- ama bazı şeyleri de dikkate almamız gerekiyor, bazı şeyleri belki şu anda sorgulamak çok da uygun gelmiyor, bazı şeyleri bir kenara bırakıyoruz. Ancak şunu da unutmamalıyız ki -hiçbirimiz unutmamalıyız, sizler de unutmamalısınız- şu ana kadar yapılan hatalar, sürdürülen süreçler, her türlü konuda ihmaller, kusurlar hafızamızda saklı tutulmakta ve yeri, günü geldiği zaman bunlar tekrar masaya yatırılmakta olacak, bunu da bilginize sunmak istiyorum.

Terör, bir ülkeye, bir millete zarar vermenin yanı sıra, sadece fiziksel zarar değil, can kaybı değil, korku kültürü yaratma, ülkenin psikolojisini bozma, toplumu kilitleyip psikolojik olarak çökertme üzerine yapılan bir eylem. Ancak bu eylem sonucunda bizim verdiğimiz tepkiler milletimizin bundan sonraki süreçte yaşayacağı psikoloji için de çok önemli. Bugün herkes mesaj atıyor, hepimiz mesaj attık. Vali mesaj yolluyor veya çıkıyor konuşuyor, diyor ki: "Terörü kınıyoruz, lanetliyoruz." Vali çıkıyor bunu söylüyor, milletvekili mesaj atıyor "Kınıyoruz.", bakanlar çıkıyor "Lanetliyoruz, kınıyoruz." Peki, millet ne yapıyor biliyor musunuz? Artık bıktı, artık kınayanları kınıyor çünkü kınamak artık hiçbir işe yaramıyor. Eğer bu terör bitecekse bizim vatanımızın ve milletimizin güvenliği sağlanacaksa bu sadece kınayarak değil bir şeyler yaparak, yaptığı işi düzgün yaparak ve milletin huzurunu, güven ortamını tekrar sağlayarak mümkün. Şu ana kadar, belki şunu, bunu şu anda masaya yatırmıyoruz ama ihmal ve kusuru olanlar kimlerse Hükûmet bunları ortaya çıkarıp veya bunların bir şekilde kabullenmesi gereken yerleri, noktaları varsa kabullenip gereğini yapmak zorunda. Ve yine bundan sonra alınacak olan tedbirlerde neler yapılması gerekiyorsa bunları da en iyi şekilde, ihmalsiz, kusursuz yapmak durumunda.

Ne yazık ki Milliyetçi Hareket Partisinin bugüne kadar burada söylediği, sarf ettiği sözler, size gösterdiği, gelecekte yaşayacağımıza dair size ışık tuttuğu noktalar hep yaşandı. Liderimiz Sayın Devlet Bahçeli'nin öngördüğü her şey çıktı. Keşke çıkmasaydı. Keşke bizler yanılıydık da sizler bugüne kadar yürüttüğünüz politikayla terörün de önüne geçseydiniz, adaleti de en iyi şekilde sağlasaydınız, dış politikada da iç politikada da iyi olsaydık, her şey mükemmel olsaydı ama ne yazık ki böyle olmadı. Bugün de geldiğimiz nokta bunu göstermekte. Ama bundan sonrası çok önemli. Bundan sonra, sadece her şeyi tekelinize alarak başaramayacağınızı görmemiz gerekiyor. Yargıyı tekelinize alarak başaramazsınız. Yürütme, yasama her şey sizin tekelinizdeyken bu iş iyiye gitmiyor. Bu noktada, bizlerden gelen önerileri de dikkate alarak, bundan sonraki süreçte önceden düştüğünüz hataları tekrar etmeyerek, hani bazı süreçleri buzluğa kaldırmıştınız ya, onların da fişini çekerek, teröristle masaya oturmanın hiçbir anlamının olmadığını, bunun daha çok zarar verdiğini kabullenerek bundan sonraki terörle mücadelenizde daha istikrarlı gitmenizi diliyoruz, iç politikada da dış politikada da. Ve bu konuda Milliyetçi Hareket Partisi olarak, teröre karşı verdiğiniz her mücadelede aldığınız doğru kararlara her zaman destekçi olduğumuzu hatırlatıyor, sizleri saygıyla selamlıyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Şimdi, önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

6'ncı maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Birleşime kırk dakika ara veriyorum.

Hayırlı sahurlar.

Kapanma Saati: 02.38

DOKUZUNCU OTURUM

Açılma Saati: 03.32

BAŞKAN: Başkan Vekili Ahmet AYDIN

KÂTİP ÜYELER: Mücahit DURMUŞOĞLU (Osmaniye), Elif Doğan TÜRKMEN (Adana)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 108’inci Birleşiminin Dokuzuncu Oturumunu açıyorum.

400 sıra sayılı Kanun Tasarısı’nın görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon ve Hükûmet yerinde.

7’nci maddede kalmıştık.

7’nci madde üzerinde üç adet önerge vardır, aynı mahiyetteki bu önergeleri okutacağım ve birlikte işleme alacağım.

Şimdi aynı mahiyetteki önergeleri okutuyorum.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 400 sıra sayılı Danıştay Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı’nın 7’nci maddesinin tasarı metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

İsmail Faruk Aksu

Mustafa Kalaycı

Ahmet Kenan Tanrıkulu

İstanbul

Konya

İzmir

Mehmet Parsak

Mehmet Necmettin Ahrazoğlu

Kamil Aydın

Afyonkarahisar

Hatay

Erzurum

Mehmet Günal

Antalya

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahiplerini okuyorum:

Çağlar Demirel

Filiz Kerestecioğlu Demir

Diyaret Taşdemir

Diyarbakır

İstanbul

Ağrı

Berdan Öztürk

Erol Dora

Meral Danış Beştaş

Ağrı

Mardin

Adana

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahiplerini okuyorum:

Ömer Süha Aldan

Cemal Okan Yüksel

Necati Yılmaz

Muğla

Eskişehir

Ankara

Namık Havutça

Mehmet Gökdağ

Zeynel Emre

Balıkesir

Gaziantep

İstanbul

Erdoğan Toprak

Mahmut Tanal

Ünal Demirtaş

İstanbul

İstanbul

Zonguldak

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ HİLMİ BİLGİN (Sivas) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Hükümet?

ADALET BAKANİ BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki ilk önerge üzerinde söz isteyen Zonguldak Milletvekili Ünal Demirtaş.

Buyurun Sayın Demirtaş. (CHP sıralarından alkışlar)

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

İstanbul’da terör saldırısında yaşamını yitiren vatandaşlarımıza Allah’tan rahmet diliyorum, yakınlarına başsağlığı diliyorum, yaralılara da acil şifalar diliyorum. Tüm milletimizin başı sağ olsun.

“Geçmişte yargıya güven yüzde 70 idi şimdi yüzde 30’lara düştü.” Kim bunu söyleyen? Yargıtay Başkanı İsmail Cirit. “Yargıya güven yüzde 70’lerden yüzde 30’lara düştü. Bu manzarayı bizler ortaya çıkardık. Yargının sopa gibi kullanıldığı, belli amaçlara alet edildiği doksan üç yıllık cumhuriyette bir başka dönem yok.” Bunu söyleyen kim? HSYK Başkan Vekili Mehmet Yılmaz. “Adil yargılamayı sağlayan bir yargı sistemi şart. Her ilde adalet sarayımız var ama adalete güven yok. Önemli olan vicdani reflekslerin harekete geçtiği bir adaleti tesis etmek.” Bunu söyleyen kim? Anayasa Mahkemesi eski Başkanı Haşim Kılıç. “Yargının güvencesi çoğunluk iktidarınca örselendi. Bu alışkanlık sürerse korkarım hiçbirimiz sığınacak liman bulamayacağız. Elli yıldan bu yana yargıya bu denli el atıldığı bir dönemi yaşamadık. Çok yazık ve çok acı. Bugünler eski bir yargıç olarak benim için yas ve utanç günleridir. Ülkem, ülkemdeki hukuk fakülteleri, hukukçular, özellikle de TBMM’deki hukukçular ve öğrencilerim adına bu denli utandığımı hiçbir zaman anımsamıyorum. Yasama organı dilerim hastalığa çare bulur, tabuta son çiviye çakmaz.” Peki bunu söyleyen kim? Eski Yargıtay Başkanı Sami Selçuk.

Değerli Bakan, adliye koridorlarında da konuşulanlar bundan farklı değil. Yargıçlar, savcılar, avukatlar kendini güvende hissetmiyorlar, korkuyorlar, vatandaşlar ise kendilerini hiç güvende hissetmiyorlar ve korkuyorlar.

Bakın “Yüzde 49 oy aldık.” diye övünüyorsunuz, iki lafınızın birisi bu. Size oy verenlerin yüzde 20’si dahi sizin yargınıza güvenmiyor ancak yüzde 30’u güveniyor. Yargıcın, savcının korktuğu, vatandaşın güvenmediği bir yargıdan adalet çıkmaz.

Sayın Adalet Bakanı, bakın yargının bile kendini güvende hissetmediği, yargıcın, savcının, avukatın, vatandaşın korktuğu, güvenilmeyen bir yargının olduğu bir ülkede Adalet Bakanlığı yapıyorsunuz. Eğer yargının bu noktada olduğu güzel ülkemiz demokrasinin işlediği bir hukuk devleti olsaydı siz bir dakika bile o koltukta oturamazdınız, istifa etmek zorunda kalırdınız.

Değerli AKP milletvekilleri, yargıya olan güvenin yerlerde sürüldüğü başka bir ülke yok. Partinizin adında “adalet” var ama Türkiye’de adalet yok. Yargıyı siz bu hâle getirdiniz. Böyle bir Türkiye sizin eseriniz. Bu eserle de ne kadar övünürseniz o kadar azdır diyorum.

Şimdi değerli milletvekilleri, diyorsunuz ki “Yargıda çok önemli yapısal değişim ve dönüşümler yapıyoruz.” Bu yasayla neyi hedefliyorsunuz? İşte, orası bir soru işareti. Acaba bu değişikliklerle yargıya olan güven yüzde 90’lara mı çıkacak, yoksa yargıya olan güven sıfırlanacak mı? Ben bu yasalarla Türkiye’de adalete ve yargıya olan güvenin tamamen sıfırlanacağını düşünüyorum.

Değerli milletvekilleri, çünkü bu yasayla amacınız adalete ve yargıya olan güveni sağlamak değil, amacınız, kendinize tamamen bağlı, sözünüzden çıkmayan, bir dediğinizi iki etmeyen, tamamen emrinizde olan, çay toplamaya giderken yanınızda çanta taşır gibi taşıyacağınız bir yargı.

Değerli milletvekilleri, “Yargıda paralel yapı var, paralel yapıyı tasfiye ediyoruz.” diyorsunuz. Paralel yapıyı anladık, onları tasfiye ediyorsunuz. Peki, paralel yapıyı yargıda tasfiye ediyorsunuz da yerine kimi getiriyorsunuz? Yerine, hukuka bağlı, bağımsız ve tarafsız yargıçları mı getireceksiniz? Elbette ki hayır. Tam tersine, saraya bağlı, saraydan ve sizden yana saf tutacak bir yargıyı getirmek istiyorsunuz. Bakın, bu yargıya da ben bir isim koydum: Çember yapı. Paralel yapıyı gönderiyorsunuz, yerine çember yapıyı getiriyorsunuz. Ha Yargıtay imamına bağlı bir paralel yapı, ha onun yerine getireceğiniz saraya bağlı çember yapı. Al birini, vur ötekine.

ORHAN DELİĞÖZ (Erzurum) – Ne alakası var ya! Biri Cumhurbaşkanı, biri terör örgütü. Ne alakası var!

ÜNAL DEMİRTAŞ (Devamla) – Tamamen siyasallaşmış, tamamen saraya bağlı bir yargıdan adalet çıkmaz. Paralel yapıdan da çıkmaz, çember yapıdan da çıkmaz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÜNAL DEMİRTAŞ (Devamla) – Adalet istiyorsanız, her şeyden önce siyaseti yargıdan çıkarmanız gerekir, bağımsız ve tarafsız bir yargı oluşturmanız gerekir. Yargının tarafsız ve bağımsız olmadığı, saraya bağlı olduğu bir ülkede adalet olmaz, demokrasi ise hiç olmaz.

Hepinize en içten sevgi ve saygılarımı sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki diğer önerge üzerinde söz isteyen Ağrı Milletvekili Berdan Öztürk.

Buyurun Sayın Öztürk. (HDP sıralarından alkışlar)

BERDAN ÖZTÜRK (Ağrı) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Danıştay Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı’nın 7’nci maddesinde verdiğimiz önerge üzerine grubum adına söz almış bulunmaktayım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değişiklik önergemizde belirtildiği üzere, izlenen yöntemin hukuksuzluğuyla birlikte zamansal olarak da dava daire sayısının azaltılması yoluna gidilmesini uygun bulmuyoruz. Uygun bulmuyoruz çünkü yapılan değişiklikler yargı bağımsızlığını sağlamaya ve adil yargılamaya dönük değişiklikler değildir. Hükûmetin ihtiyacına binaen ortaya çıkan ve yargıyı tamamen kendi denetimine almaya çalışan bir zihniyetin ürünüdür.

İstinaf mahkemelerinin uygulama ve işleyişi tecrübe edilmeden işbu değişikliğe gidilmesi usul ekonomisi açısından da uygun değildir çünkü Türkiye’de zaten yeterince uzun ve oldukça ağır işleyen yargı sürecini daha da uzatacak, adil yargılamaya ilişkin sorunları daha çok arttıracaktır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi’nin 6’ncı Protokolü’nde davaların makul sürede bitirilmesi gerektiği belirtilmiştir. Makul sürede bitirilmesi için öngörülen bu çözümün yeni çözümsüzlüklere kapı aralayacağı aşikârdır. Bu kürsüden iddia ediyoruz ki, istinaf mahkemeleriyle davaların daha da uzayacağı ve adaletin her zamanki gibi geç geleceğini belirtiyoruz. Amacın hasıl olması için soruna neşter vurulurken ihtiyacımız olan asli nedenlerin tartışılması ve ona göre çözümlerin üretilmesi gerekmektedir.

İktidara göre, söz konusu mahkemeler, ilk derece mahkemeleri ile Yargıtay arasında filtre görevi görecek ve yargının ağır aksak işleyen yönüne derman olacakmış gibi sunulan bu mahkemelerin bizatihi sorunun kaynağı hâline geleceğini şimdiden öngörebiliyoruz. Çünkü Türkiye’deki hukuk sisteminin yapısal sorunları mevcuttur. Bu yapısal sorunlara çözüm bulunmadıkça da bu tür sıkıntılarla karşılaşmaya devam edeceğiz. Adalet her zaman gecikecek ve geciken adaletin de adalet olmayacağını hepimizin takdirine sunuyorum.

Türkiye’de hukuk sistemimizin sadece temel üç tane problemini sizlerle paylaşmak istiyorum. Bunlardan en önemlisi yargının bağımsızlığıdır. Bir ülkede yargı bağımsız değilse o ülkenin demokratik bir ülke, hukukun üstünlüğüne inanan bir ülke olduğunu iddia edemeyiz.

Temel sorunlardan biri de adil yargılamadır ve yargılamanın kalitesidir. Bir de buna dibe vuran hukuk eğitimini ekleyebiliriz. Biz bu sorunlara çözüm bulmadıkça Danıştay, Yargıtay dairelerindeki üye sayılarının azaltılması, çoğaltılmasıyla adil bir yargı sistemini getirmemiz mümkün olmayacaktır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; uzun süren tutukluluk süreleri, iyi hâl indirimlerinin subjektif kriterlere dayanması ve özellikle kolluk güçlerinin ve devlet görevlilerinin cezasızlık zırhıyla korunduğu bir ülkede hiç kimse kendini güvende hissetmeyecektir.

İslami literatürü kendine rehber edindiğini iddia eden bir partiye, aynı literatürün içinden şunu söylemek istiyorum: “Bir saat veya bir gün adaletle hükmetmek, bir sene veya altmış sene nafile ibadetten hayırlıdır.” El Acluni’nin Keşfü’l Hafa eserinden alınmıştır bu ve ayrıca gene bu konuşmaya dair Ebu Davut’tan da bir alıntı yapmak istiyorum. “En faziletli cihat, zalim bir idarecinin yanında ona adaleti söylemektir.” Evet, adalet, herkes için adalet. Fikri, siyasi düşüncesi, ideolojisi ne olursa olsun yarın öbür gün bir suç işlendiği zaman herkesin bağımsız yargı önünde hesap verebileceği bir adalet sistemi, bir yargı sistemi... Bu getirilen düzenlemeyle bu sisteme bırakın ulaşmayı, bırakın bu sistemi taahhüt etmeyi; otoriter bir yapının, otoriter bir anlayışın egemenliği altına girecek bir yargı sistemiyle karşı karşıya kalırız ve hepimizin -sizlerin de tabii ki- yarın öbür gün adil yargılanma ihtiyacı doğabilir. Bu yüzden bu yasa tasarının Anayasa’ya aykırı olduğunu bir kez daha belirtiyor, bu hatadan bir an önce dönülmesini temenni ediyoruz.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki son önerge üzerinde söz isteyen Hatay Milletvekili Mehmet Necmettin Ahrazoğlu.

Buyurun Sayın Ahrazoğlu. (MHP sıralarından alkışlar)

MEHMET NECMETTİN AHRAZOĞLU (Hatay) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 400 sıra sayılı Danıştay Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı’nın 7’nci maddesi hakkındaki Milliyetçi Hareket Partisi Grubu önergesi üzerinde söz almış bulunuyorum. Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, bugün, İstanbul’da Atatürk Havalimanı’nda yaşanan olaylarda ve Diyarbakır’da yaşanan olaylarda hayatını kaybeden vatandaşlarımıza Allah’tan rahmet diliyorum, yarahlara acil şifalar diliyorum.

Değerli milletvekilleri, “Terör Türkiye’nin kaderi olmamalıdır. Terör insanlık suçu.” diye her görüş mensubu insan teröre lanet etmektedir. Bu bana çok doğru gelmiyor, burada ben bunu samimi olarak da söylüyorum, samimi bulmuyorum. Çünkü teröre göz yumanlar teröristler kadar suçlu değil

midir? Teröriste imkân tanıyanlar teröristler kadar suçlu değil midir? Teröristi maşa olarak kullananlara ne diyeceğiz? Terörden beslenenlere, teröre önyak olanlara ne diyeceğiz? 2002’yi milat sayarak, ondan önceki dönemi karalayarak bugünlere, on dört yılda geldiğimiz neticeye, geldiğimiz duruma ne diyeceğiz? AKP sıfırdan aldığı terörü bugün on dört yılda neredeyse zirveye çıkarmıştır ancak her şehit töreninde ahlal vahlar çekilmektedir. Acaba şehit merasimlerine katıldığımızda onların ailelerinin yüzlerine rahatlıkla bakabiliyor muyuz? Onların çektiği ıstırapları hissedebiliyor muyuz? Ondan sonra da gelip terörü burada lanetlemeye kalkıyoruz.

Değerli milletvekilleri, Milliyetçi Hareket Partisi olarak yıllardır size söylenen, on dört yıldır izah edilen terörle müzakere değil, terörle mücadele edildi. Teröristlere göz yummayın. Taş atan çocukları bugün taş atıyor diyerek affeder, göz yumarsanız, “Yarın dağa çıktığında silah sıkar.” denildiğinde bunları kabul edecektiniz, bu öngörülerini kabul edecektiniz. Bugün geline durumda muhakkak ki sizin suçunuz, vebaliniz vardır, bunu kabul etmek mecburiyetindesiniz.

BOP’a Eş Başkanlık yaparken, milleti 36 etnisiteye bölerken, Alevi-Sünni ayrımı yaparken, “Bunlara çözüm üretimim.” derken, çözüm sürecinde Kürt vatandaşlarımızı sanki ayrı bir unsur gibi değerlendiren “Kürtlerin problemini çözeceğiz.” derken Kürt’ü teröristle eş duruma getirdiğinizi hiç anlamadınız mı? Siz yanlış yaptınız, hâlâ daha yanlışla devam ediyorsunuz. Akıl adamlardan, satılmış kalemlerden ders alacağınıza, Milliyetçi Hareket Partisinin Genel Başkanının size söylediği sözleri dinleseydiniz, tavsiyelerine uysaydınız bugün bu durumlara gelmeyecektik. (AK PARTİ sıralarından gülüşmeler) Oslo, çadır kentleri, Kobani geçişleri, İmralı, Kandil görüşmeleri ne amaçlarla yapıldı? Bombalar döşenirken, silahlar yığılırken üç maymunu oynamak neydi?

İşte bugün, her gün, her gün, şu mübarek ramazan ayında şehitler geldiğinde burada taziye mesajları yayınlıyoruz. Ancak sözümün başında da ifade ettiğim gibi, ben burada samimiyet arıyorum, biz teröre mahkûm olmamalıyız, Türk milleti olarak terörün üstesinden gelmeliyiz. Ortak fikir üretmeliyiz. Ancak, terörle müzakere ederek değil, terörün maddi, manevi ve finans kaynaklarını kurutarak bunu yapmalıyız diyor, hepimize saygılar sunuyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

III.- YOKLAMA

(CHP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

LEVENT GÖK (Ankara) – Yoklama talebimiz var efendim.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önerileri oylamadan önce yoklama talebi var. Şimdi bu talebi karşılayacağım.

Sayın Gök, Sayın Aldan, Sayın Havutça, Sayın Erkek, Sayın Atıcı, Sayın Aydın, Sayın Karadeniz, Sayın Pekşen, Sayın Akın, Sayın Uslupehlivan, Sayın Yiğit, Sayın Arık, Sayın Özcan, Sayın Tüzün, Sayın Adıgüzel, Sayın Emre, Sayın Demirtaş, Sayın Gökdağ, Sayın Arslan, Sayın Yıldız.

Yoklama için üç dakika süre veriyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Toplantı yetersayısı vardır.

IX.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN**GELEN DİĞER İŞLER (Devam)***A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)*

1.- Danıştay Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/726) ve Adalet Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 400) (Devam)

BAŞKAN - Aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önergeler kabul edilmemiştir.

7'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler...7'nci madde kabul edilmiştir.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN - 8'inci madde üzerinde üç adet önerge vardır.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN - Aynı mahiyetteki bu önergeleri okutacağım ve birlikte işleme alacağım.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Sayın Başkan...

BAŞKAN - Şimdi, aynı mahiyetteki önergeleri okutuyorum.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan, istirham ederim ya!

BAŞKAN – Bir saniye, bir saniye...

Özür diliyorum, göremedim.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Bir dakikalık yerimden söz istiyorum.

BAŞKAN – Tamam, söz vereyim.

Sayın Akçay, sistemi açalım; yoklama talebi olunca herhâlde kayboldu, kusura bakmayın.

Buyurun.

VI.- AÇIKLAMALAR (Devam)

42.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Genel Kurulun sabah saatlerine kadar çalışma anlayışına ve böyle bir yasama çalışması olamayacağına ilişkin açıklaması

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan, şu anda sabah saatin dördü. Bu nasıl bir çalışma anlayışdır ki ve nasıl bir dayatmadır ki hangi saate kadar çalışacağız? Bu gayriinsani ve dayatmacı bir durumdur.

METİN AKGÜN (Tekirdağ) – 48 saat, 50 saat, 100 saat!

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sizin ne görüşüldüğünden haberiniz bile yok.

MEHMET PARSAK (Afyonkarahisar) – Dışarıya çıkıp oylamadan oylamaya buraya geliyorsunuz.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Oylamadan oylamaya salona giriyorsunuz.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen...

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Burada sizin haklarınız da dile getiriliyor. Kendi hakkının farkında olmayan, durumunun farkında olmayan ve buna tepki duymaya çalışılan garip bir durum.

Bunu öğrenmek istiyoruz Sayın Başkan. Saat 14.00’te Genel Kurul tekrar toplanacak ve bu tasarının çarşamba, perşembe ve cuma günleri de görüşülmesinin devam etmesinin kararı alındı, şu an itibarıyla 7-8 maddesi de geçti. Toplam 36 madde. Normal çalışma şartlarında muhalefet olarak İç Tüzük’ten kaynaklanan...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – ...bütün haklarımızı kullansak bile, öyle tahmin ediyorum ki bu tasarının en geç cuma günü, cuma akşamı tamamlanır. Yani, bu anlayış ne adına yapılıyor? Bunu kabul etmek mümkün değil. Meclisi yöneten Meclis Başkan Vekili olarak böyle bir çalışma anlayışına fırsat vermemeniz gerekir. O bakımdan, bu konuyu da gruplar olarak ve Meclis Başkanlığı olarak da değerlendirmemizde fayda var. Yani, böyle bir yasama çalışması olamaz. Geçmişte de oldu fakat buna gerek yok. Ne adına oluyor? Yani, bir şeylere baş koyduk derken kula kulluk mu yapılıyor?

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Akçay.

Sayın Akçay, tabii, biz Meclis Başkanlık Divanı olarak daha önceden Genel Kurulun onayına sunulan gündemi uygulamakla mükellefiz. Salı günü, ne zaman biteceği daha önceki Genel Kurulun onayından geçmiş olan mevcut grup önerisinde bellidir. Dolayısıyla, bizim yapacağımız bir şey yok. Biz bu gündemi uygulamakla yükümlüyüz.

Teşekkür ediyorum hassasiyetiniz için de.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Ama, bendeki hassasiyet sizde yok Sayın Başkan, Hükûmette yok, iktidar grubunda yok.

IX.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN

GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)

1.- *Danıştay Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/726) ve Adalet Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 400) (Devam)*

BAŞKAN – 8’inci madde üzerindeki aynı mahiyetteki üç önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 400 sıra sayılı Danıştay Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı’nın 8’inci maddesinin tasarı metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

İsmail Faruk Aksu

Mustafa Kalaycı

Ahmet Kenan Tanrıkulu

İstanbul

Konya

İzmir

Mehmet Parsak

Kamil Aydın

Mehmet Günel

Afyonkarahisar

Erzurum

Antalya

Arzu Erdem

Ruhi Ersoy

İstanbul

Osmaniye

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahiplerini okuyorum:

Çağlar Demirel

Filiz Kerestecioğlu Demir

Dirayet Taşdemir

Diyarbakır

İstanbul

Ağrı

Meral Danış Beştaş

Erol Dora

Burcu Çelik Özkan

Adana

Mardin

Muş

Aynı mahiyetteki diğer önerenin imza sahipleri:

Ömer Süha Aldan

Cemal Okan Yüksel

Necati Yılmaz

Muğla

Eskişehir

Ankara

Zeynel Emre

Namık Havutça

Şenal Sarıhan

İstanbul

Balıkesir

Ankara

Mehmet Gökdağ

Erdoğan Toprak

Mahmut Tanal

Gaziantep

İstanbul

İstanbul

BAŞKAN – Komisyon önergelere katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ HİLMİ BİLGİN (Sivas) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Hükûmet katılıyor mu?

ADALET BAKANİ BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki ilk önerge üzerinde söz isteyen, Ankara Milletvekili Şenal Sarıhan.

Buyurun Sayın Sarıhan. (CHP sıralarından alkışlar)

ŞENAL SARIHAN (Ankara) – Değerli Başkan, değerli kâtip üyesi arkadaşlarım, değerli yazman arkadaşlar ve sevgili milletvekili arkadaşlarım; bugün aslında bu yasa üzerinde uzunca konuştuk. Söylenilenleri yineleyerek hareket etmek yerine size dün ve bugünden birkaç fotoğraf sunmak istiyorum. Benim basılı bir fotoğrafım yok, tanımlamaya çalışacağım.

Dün, yani birkaç saat önce herhâlde -dün çok yakında kaldı- Sivas katliamı diye andığımız davanın duruşmasındaydık. 2 Temmuz 1993 tarihinde gerçekleşmiş olan bir katliamın duruşmasındaydık, yirmi üç yıl sonra. Bu duruşma salonunda, kaybettiğimiz 35 insanın ailesi tam tamına hazır. Yirmi üç yıldır oradalar, yirmi üç yıldır geliyorlar, yirmi üç yıldır acılarının karşılık bulmasını hukuktan bekliyorlar. Sonra, bu akşam, daha doğrusu dün akşam, arkadaşım Necati Yılmaz'la birlikte bir parktaki panele katıldık. O panelde, yaşadıklarımızı anlattık 2 avukat olarak. Yanımızda biri daha vardı, bir avukat, eşini 10 Ekimde yitirmiş olan bir avukat, 10 Ekim katliamında yitirmiş olan bir avukat. Sonra, bugün burada, tam o panelden döndüğümüz anda diğer kötü haberi, acı haberi aldık. Yeniden, şu ana kadar sayıları herhâlde 35'e ulaşmış olan insanlar yaşamlarını yitirdiler. Sonra buradan baş sağlığı diledi birçok arkadaşımız, konuşanlar; “Acımız büyük.” dediler, “Bu acıyla baş edeceğiz.” dedik, dediniz. Arkadaşlar, bu acıyla acıların gerçek sahipleri zor baş ediyorlar. Onların acıları aradan yıllar geçse de gitmiyor çünkü ateş düştüğü yeri yakıyor. Ateşin düştüğü yeri o köz hâline getirmek, en azından ona çare bulmak esas olarak bizim görevimiz. Tabii, bizden de önce ya da bizimle birlikte yargının görevi. Hangi yargının görevi? Bağımsız davranabilecek bir yargının görevi; kendisini herhangi bir yanda hissetmeyecek, sadece gerçeğin, doğrunun, hukukun ve bütün bunların bir üst adı olan insan haklarının yanında hissedecek bir yargının görevi.

Şimdi biz ya da siz ya da hepimiz bir paralel yargı tehlikesinden kurtulmak için -ki vardı böyle bir tehlike de elbette- yasalarda değişiklikler yapıyoruz ama yasalarda değişiklikler yaparken, bizim en önemli kaynağımız olan hukuka sarılmak, hukuktan yola çıkmak yerine kendimize başka çareler üretmeye, kendi ideolojimize, kendi anlayışımıza uygun bir yasal alan, bir yargı alanı yaratmaya çalışıyoruz.

Bu Komisyona konuk olarak girdim, Komisyon üyesi değilim. Oradaki arkadaşlarımızın neler söyledikleri hâlen kulaklarımda, buradaki Sayın Bakanın da, Komisyon üyelerinin de mutlaka kulaklarında. Dedik ki: Bugün yargı yoğun iş yükü altındadır. Yeni mahkemelerin kurulmuş olması, bu yargıçların sayısını sadece bu gerekçeyle azaltmanız hâlinde önce Anayasa'ya aykırı bir işlem yapacaksınız, sonra hayata aykırı bir işlem yapacaksınız. Bunu yapmayınız, bu yasa değişikliğine gereksinim yoktur. Onun yerine, varsa hukuka aykırı davranan yargıçlar, bunlarla ilgili disiplin yollarını işletiniz. Onların meslekleriyle aralarındaki sorunu disiplin yoluyla çözüünüz; varsa problemleri, cezalandırınız.

Sevgili arkadaşlar, size anımsatıyorum, yirmi üç yıldır süren davada yakalanamayan sanıkların, biliyor musunuz, bugün, benim büromda arandıkları bilgisini mahkeme tutanaklarından okudum. Hangi yargıçlar, ne yapıyorlar, nasıl gerçeği bulmak için çalışıyorlar? Şenal Sarıhan'ın kapatılmış hukuk bürosunda yirmi üç yıl önce Almanya'ya, Arabistan'a Avusturya'ya gitmiş olan sanıkları arayarak mı?

Sevgili arkadaşlar, biz adalet istiyorsak burada adalet kurarken adil olmak zorundayız.

Teşekkür ederim. (CHP ve HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki diğer önerge üzerinde söz isteyen, Muş Milletvekili Burcu Çelik Özkan.

Buyurun Sayın Çelik Özkan. (HDP sıralarından alkışlar)

BURCU ÇELİK ÖZKAN (Muş) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Danıştay Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın 8'inci maddesi üzerine grubum adına söz almış bulunmaktayım.

Elbette madde üzerinde konuşmalarım olacak, değerlendirmelerim olacak ama bizler, Halkların Demokratik Partisi olarak Sayın Adalet Bakanımız Bekir Bozdağ'a ulaşmakta çok zorluk çektiğimizden -kendisi telefonlarımıza çıkmaktan hoşnut olmasa gerek- görüşme taleplerimizi gerekçesiz, Parlamento çatısı altındaki çalışmalara asla uygun olmayan şekilde cevapsız bırakmasından kaynaklı olarak kendisine birkaç sorumuz olacak. Daha sonra madde üzerinde değerlendirmelere geçeceğiz.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Şu anda da ulaşamıyorsunuz, şu anda da kapalı, ulaşılamıyor Sayın Bakana.

BURCU ÇELİK ÖZKAN (Devamla) – Sayın Bakan, aslında size hitap ediyorum şu aşamada.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Aradığınız kişi şu anda meşgul.

BURCU ÇELİK ÖZKAN (Devamla) – Cezaevlerinde sistematik olarak artan...

Sayın Bakan, lütfen, çok rica ediyorum...

İLKNUR İNCEÖZ (Aksaray) – Konuşuyor yani, böyle bir üslup var mı ya?

BURCU ÇELİK ÖZKAN (Devamla) – Sistematik olarak artan insan hakları ihlallerinden bugüne kadar haberdar mısınız, bir.

İkincisi, biz, Cezaevi Komisyonu olarak yaptığımız ziyaretlerde hem idare hem de oradaki bütün çalışanlar bir gizli genelgeden bahsediyor. Gizli genelge cezaevi müdürlerine, idarelerine ulaştıktan sonra Türkiye'deki tüm cezaevlerinde hak ihlalleri sistematik olarak artmaya devam etti ve -bugün burada asla yetiştiremem beş dakika içerisinde- yaşanan ağır insan hakları ihlalleri yaşanmaya başladı. Sayın Bakanın bugün burada Parlamento çatısı altındaki değerli arkadaşlarıma ve kamuoyuna bu gizli genelgenin ne olduğunu, muhteviyatının ne olduğunu, neyi amaçladığını mutlaka ve mutlaka açıklaması gerektiğini düşünüyorum ve bu anlamda beklenti içerisinde olduğumu tekrardan belirtmek isterim.

HARUN KARACA (İstanbul) – Bir genelge olduğunu biliyorsanız siz açıklayın o zaman.

BURCU ÇELİK ÖZKAN (Devamla) - Şimdi, yasaya dönelim.

Biz, burada AB uyum süreci çerçevesinde birçok tasarı üzerinde konuşmalar yaptık. Gerçekten, tasarı üzerindeki alt komisyon çalışmalarına artık değinmek istemiyoruz çünkü neden? Her tasarı alt komisyon çalışmalarında aynı süreçten geçti. Ne oldu? Sağlıklı bir alt komisyon çalışması asla yürütülmedi. Normal şartlar altında hukuk devletin -eğer bizler bir hukuk devleti içerisinde yaşıyorsak- yasa yapma sürecinden asla bu tasarılar geçmedi. Bağımsız heyetlerden, STK'lerden görüşler alınmadı. Bir gece, iki gece içerisinde hızlıca hazırlanmış maddeler Genel Kurula geldi. Eminim ki iktidar partisindeki değerli arkadaşlarımızın bile içeriğine, muhteviyatına ne yazık ki vâkıf olmadıkları tasarılar buradan apar topar geçmeye devam ediyor.

Tasarının 8'inci maddesi bize neyi söylüyor arkadaşlar? Devlete hâkim olan siyasi anlayışın devletin denetleyici gücü olan yargıda etkili olma çabasını anlatıyor aslında. Hukuku tarafsız, bağımsız ve etkin kılmak yerine iktidarın sopası hâline getirme çabasıdır 8'inci madde. “Şayet hukuka aykırı şekilde emir ve talimatlara karar veren bir hâkim varsa disiplin kuralları işletilmeli ve meslekten uzaklaştırılmalıdır.” diyor.

Şimdi, bütün arkadaşlarımız Danıştayda bölümlerin azaltılmasına, hâkim sayılarının azaltılmasına değindi. Fakat, yine, Sayın Bakan bu tasarıya ilişkin basında şöyle bir açıklama yaptı: “Ayıklama operasyonu” dedi bu tasarı için. Peki, neyi, nereden ayıklıyoruz arkadaşlar? Eğer AKP bir zamanlar dost olduğu, kol kola gezdiği paralel yapıdan -siz adını böyle koydunuz- cemaatten bir şekilde mağdur olmuşsa, ben bir hukukçu olarak hem de hayatın doğal akışına göre bunu değerlendirip tartışabiliriz fakat o cemaatten, o operasyonlardan, o paralel yapıdan sadece sizler değil arkadaşlar, bugün, hâlâ dosyaları derdest olan, hâlâ onlarca yılla yargılanan insanlarımız var ve o zamanlarda oluşturulan soruşturma dosyalarından kaynaklı, hâlen cezaevlerinde tutsak olan insanlarımız var.

Aslında çok değinmek istedim ama zamanım yetmedi.

KCK, sadece bunlardan bir tanesidir. KCK için Sayın Başbakan ve Sayın Cumhurbaşkanı o dönemde “Bir kumpas.” dedi “Asla yakışmıyor.” dedi fakat KCK davası hâlen derdesttir ve hâlen bütün çalışma arkadaşlarımız, bütün yöneticilerimiz için aynen o dosyalarla bağlantılı olarak hâlen yıllarca ceza istendiğini hatırlatmak isterim ve herkesi adalete çağırmaktan asla vazgeçmeyeceğiz.

Herkese başarılar.

Tekrardan iyi geceler. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki son önerge üzerinde söz isteyen İstanbul Milletvekili Arzu Erdem.

Buyurun Sayın Erdem.

ARZU ERDEM (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, Danıştay Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın 8'inci maddesi üzerine Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, görüşmekte olduğumuz yasa, Yargıtay ve Danıştaydaki dosyaların ve iş yükünün artması sebebiyle yoğun çalışan hâkimlerin hata yapmasının önüne geçilmesini, dolayısıyla toplumda adalete olan güvenin zafiyete uğramaması gerekçelerini içermektedir. Ancak Milliyetçi

Hareket Partisi olarak bizler, söz konusu tasarının adaletin hızlı, güvenilir ve adil bir şekilde uygulanması hususunda katkı sağlayacak yapıda olmadığı kanaatindeyiz. Yapılan düzenlemeler Anayasa'nın yargıyı ve yüksek yargıyı düzenleyen hükümlerine aykırıdır ve objektiflikten oldukça uzaktır. Tasarının gerekçesinde bölge adliye ve idare mahkemelerinin 20 Temmuz 2016 tarihinde faaliyete geçmesiyle Yargıtay ve Danıştayın iş yükünün azalacağı belirtilmiştir. Bunun sonucunda Yargıtay ve Danıştayın daire ve üye sayılarında yeniden düzenlemeye gidileceği ifade edilmektedir. Yargıtay ve Danıştayın teşkilat yapısında birtakım düzenlemeler yapılarak daire ve üye sayısının azaltılacağı vurgulanmaktadır. İş yükünün azaldığı gerekçesiyle her ne kadar daire sayıları ve üye sayısı azaltılsa da Yargıtay ve Danıştay üye sayılarının neye göre belirlendiği hususunda herhangi bir netlik bulunmamaktadır. Böylesine önemli bir konuda netlik bulunmaması oldukça manidardır ve açıklanmaya muhtaçtır.

Değerli milletvekilleri, 2014 yılında Yargıtay ve Danıştayın iş yükünün fazlalığı gerekçesiyle yapılan düzenlemelerle daire ve personel sayısı artırılmıştır. Ancak aradan iki yıl gibi kısa bir süre geçmesine rağmen bu kez iş yükünde azalma gerekçesiyle daireler kapatılmakta ve üye sayıları düşürülmektedir. Millî birlik ve bütünlüğümüz ile millî devletimiz 78 milyon vatandaşımızı adalet paydasında kucaklamakla yükümlüdür. Adalet ise temel hak ve özgürlüklerin güvencesi ve devletin temelidir. Bu sebeplerle yargının insanların tereddütsüz güvenebileceği yapıda olması gerekmektedir. Tasarının kanunlaşmasıyla, Yargıtay ve Danıştaydaki tüm üyelerin görevlerine son verilecek ve yerlerine beş gün içerisinde yeni üyeler atanacaktır. Yargıtay ve Danıştay üyelerinin üyeliklerine son verilmesi ve tasarıda belirtilen sürede yerlerine yeni üyelerin atanması yargıya yapılacak açık bir müdahalenin göstergesidir.

AKP iktidarları döneminde sıklıkla yargı organlarına kanuni düzenlemeler yapılmıştır ve bu şekilde bir müdahale gerçekleşmiştir. Bu müdahalelerin özellikle son zamanlarda sık sık yapılması yargının siyasallaşmasına neden olmaktadır. Bu tür müdahaleler yargıya olan güvenin zarar görmesine yol açmaktadır.

Yine, kanunun yürürlüğe girmesiyle, hâkim ve savcı adaylarına meslek öncesi eğitim sonunda yapılan yazılı sınava ilave sözlü sınav yapılacağı öngörülmektedir. Yapılması hedeflenen bu mülakatların, birçok alanda olduğu gibi yargı alanında da keyfî uygulamaların önünü açacağı yine görülmektedir.

Değerli milletvekilleri, bu düzenlemeler Anayasa'nın yüksek yargıyı düzenleyen maddelerine aykırıdır. Yargıtay ve Danıştaydaki bu düzenlemeye iş yükü açısından bakıldığında, bekleyen dosyalara ek olarak gelecek dosyaların da dâhil edilmesiyle düşürülen kişi sayısı yetersiz olabilecektir; bu da neye dayanarak yapıldığı, hangi esaslar ve durumlar göz önünde bulundurulduğu bilinmeyen bu sayısal hesaplamalarda tekrar bir düzenleme yapılabileceğini göstermektedir.

Görüldüğü gibi, bu kanun tasarısının amacı, siyasî iradenin yargı üzerinde bir hâkimiyet alanı oluşturma çabasıdır. Bu endişeler hem aziz milletimiz tarafından taşınmaktadır, hem de biz, Milliyetçi Hareket Partisi tarafından taşınmaktadır.

Bu ve buna benzer düzenlemeler, kendi görüşünden olmayan herkesi görevinden alma, kendi görüşünden olan herkesi görevlendirme eğiliminin yolunu açacaktır ki sözlü mülakat da bunun en önemli göstergesidir. Böylelikle, mülkün temeli olan adalete bir darbe daha vurulacaktır.

Bu konuyla ilgili düzenlemelerin dikkatle gözden geçirilmesi gerektiğini tekrar vurgulayarak saygılarımı sunuyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

8'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

9'uncu madde üzerinde üç önerge vardır.

Aynı mahiyetteki bu önergeleri okutacağım ve birlikte işleme alacağım.

Şimdi önergeleri okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 400 sıra sayılı Danıştay Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın 9'uncu maddesinin tasarı metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

İsmail Faruk Aksu

Mustafa Kalaycı

Ahmet Kenan Tanrıku

İstanbul

Konya

İzmir

Mehmet Parsak

Erkan Akçay

Kamil Aydın

Afyonkarahisar

Manisa

Erzurum

Mehmet Günal

Antalya

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Çağlar Demirel

Filiz Kerestecioğlu Demir

Dirayet Taşdemir

Diyarbakır

İstanbul

Ağrı

Meral Danış Beştaş

Ayhan Bilgen

Erol Dora

Adana

Kars

Mardin

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahiplerini okuyorum:

Ömer Süha Aldan

Cemal Okan Yüksel

Necati Yılmaz

Muğla

Eskişehir

Ankara

Zeynel Emre

Namık Havutça

Mehmet Gökdağ

İstanbul

Balıkesir

Gaziantep

Erdoğan Toprak

Mahmut Tanal

İstanbul

İstanbul

BAŞKAN - Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ HİLMİ BİLGİN (Sivas) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Hükûmet katılıyor mu?

ADALET BAKANİ BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki ilk önerge üzerinde söz isteyen, Ankara Milletvekili Necati Yılmaz.

Buyurun Sayın Yılmaz. (CHP sıralarından alkışlar)

NECATİ YILMAZ (Ankara) - Sayın Başkan, Sayın Divan, sayın milletvekilleri; öncelikle ben de bugün yaşadığımız büyük acı üzerine konuşmak istiyorum.

Terör alçak yüzünü, kahpe yüzünü, sinsi yüzünü İstanbul’da bir kez daha ortaya koymuştur, göstermiştir. Biz Türkiye olarak bu acıları hak etmediğimizi düşünüyorum ve bu acıları bize yaşatanları da Türkiye’nin hak etmediğini düşünüyorum. Bu vesileyle, bu acıyı paylaştığımızı, ortak paylaşımımız olduğunu söylüyorum. Ülkemiz için başsağlığı ve sabır diliyorum.

Sevgili arkadaşlar, bugün burada hukuki anlamda bir garabetin, siyasi anlamda bir akıl almazlığın, yönetim anlamında bir fütursuzluğun üzerinde somutlaştığı bir yasayı konuşuyoruz. Gerçekten de burada ortaya koyduğunuz çalışma biçimi ve disiplini de aslına bakarsanız, bu yasayla amaçlamak istediğiniz şeyleri net bir şekilde ortaya koyuyor. “Yüzde 50 oyu aldık, o hâlde her şeye biz karar verimiz.” anlayışı on üç yıllık yönetim anlayışınızın tamamına hâkim olduğu gibi bugün burada sürdürdüğümüz çalışmaya da hâkim durumdadır. Gerçekten de çoğunluğun gücüne yaslanarak, çoğunluk üzerinden haklılığı ve doğruluğu elde ettiğinizi düşünerek bir çalışma sürecini gerçekleştiriyorsunuz. Bu çalışma anlayışınız sadece buraya değil ülkenin yönetimine, komisyonların yönetimine, sizin var olduğunuz her alana hâkim durumdadır. Komisyonumuz da bundan farklı geçmemiştir. Aslına bakarsanız böyle bir çalışma anlayışından Türkiye bir fayda görmemiştir. On dört yıl sonra üzerinde en fazla konuştuğunuz, en ciddi iddiaları ortaya koyduğunuz yargı alanında düştüğünüz durum ortadadır. Anayasa değişikliğinden başlayarak yapmış olduğunuz çalışmaların her birinin çok büyük yanlışlıklar olduğunu ve büyük maliyetlerle, bedellerle topluma döndüğünü hep beraber gördük, yaşadık. Şimdi, bunu bir kez daha tekrar etmek niyetindesiniz ama yine yanlış yoldasınız, yine Bağdat’a varmadan dönmek durumundasınız.

Sevgili arkadaşlar, sözlerimin başında şunu söylemek isterim: Devlet, devlet akılla yönetilir, ortak akılla yönetilir; devlet, gelgit akılla yönetilmez. İsrail örneğinde, Rusya örneğinde olduğu gibi sürekli yapıp bozarak bu ülkeyi yönetemezsiniz. Bu ülkenin halkına, devletine, ülkesine bu denli büyük maliyetler ödetemezsiniz. Buna hakkınız olmadığı kanaatindeyim.

Sevgili arkadaşlar, daha sonra üzerinde konuşmaya devam edeceğiz. Yaptığınız değişiklik açık bir Anayasa ihlalidir, Anayasa değişikliğiyle dahi yapamayacağınız, demokratik devleti, hukuk devletini yok eden, örseleyen bir düzenlemedir. Bu konuda Anayasa değişiklik teklifi dahi veremezsiniz. Bunu yasayla aşmanız mümkün değil. Yaptığınız bu düzenleme, açıkça Anayasa’yı dolanmaktır ve açıkça yok hükmünde bir düzenlemedir. Bunun altını çizmem gerekiyor.

Sevgili arkadaşlar, AKP Hükûmeti 2002’de neyi eleştirdiyse, en büyük maliyetleri, onları bize yeni baştan yaşıttırıyor. Sizler, eleştirdiğiniz şeylere dönuştünüz. Şimdi, her defasında, grup başkan vekilinizin çıkıp “Geçmişte de böyleydi.” demesiyle bu durumdan kurtulamazsınız. Siz, eleştirdiğiniz şey oldunuz. Siz, yanlışların tarifi oldunuz. Siz, Türkiye’nin yaşadığı sıkıntıların derinleştiği yerde duruyorsunuz.

Komisyon toplantılarında Sayın Komisyon Başkanı da söyledi, “Türkiye, yargı içerisinde, yakın değilse de çok büyük bir tehlikeyle karşı karşıya.” dedi. Bu tabloyu siz yarattınız ve şimdi attığınız adımlarla daha büyük sorunları yaratmaya talipsiniz. Ancak, şu kadarını söyleyeyim: Bu ülkeyi on dört yıl yönetmek kimseye nasip olmadı. Sizler bu süreyi kullandınız ama doğru kullanamadınız. Gönül ister ki bu sürenin sonrasında olumlu şekilde anılasınız ama hiç öyle bir görüntünüz yok. Ortaya çıkan tablo, sizleri bu dönemden kendinizi ayıklayarak, uzak tutarak anlatacağınız bir yere doğru taşıyor. Dolayısıyla, sizleri yeni baştan, şu andan başlayarak ortak akla, müzakereye, beraber

konusmaya, sorunları beraber sahiplenmeye davet ediyorum. Siz, böylelikle geçmişe ilişkin ciddi bir eleştiri yapabilirsiniz, değilse bundan sonra yapılacak eleştirilerin tek muhatabı on dört yıl sonra AKP Hükûmeti olacaktır. Sizi buradan bir kez daha uyarıyorum, sonuçta şunu söylüyorum: Bağdat'a varmadan geri dönün.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki diğer önerge üzerinde söz isteyen Kars Milletvekili Ayhan Bilgen.

Buyurun Sayın Bilgen. (HDP sıralarından alkışlar)

AYHAN BİLGİN (Kars) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; öncelikle dün gerçekleşen, akşam gerçekleşen saldırıyla ilgili yapılan açıklamaya dikkatinizi çekmek istiyorum. Güvenlik zafiyeti olmadığı yönünde bir açıklama yapıyor.

Şimdi, üç tane net soru var: Güvenlik zafiyeti olsaydı ne olurdu? Bir eylemde kaç kişi ölürse güvenlik zafiyeti sayacağız? Ve bu durum güvenlik zafiyeti değilse başka hangi kavramlarla, hangi kelimelerle bu kadar kaybı izah edeceğiz? Tabii, bu açıklama Başbakan'a ait ama daha ilginç başka bir açıklamayı da İngilizce anonsunda Türk Hava Yolları yapıyor ve “terör” ifadesini kullanmıyor değerli milletvekilleri, “hadise” diyor Türk Hava Yolları. Şimdi, buna terör demeyecekse o zaman terör ne? Biraz sonra bu maddeyle ilgili aslında terörden neyi kastettiğinizi, neye terör dediğinizi açacağım. Ama Türk Hava Yollarının “terör” demek yerine “hadise” kelimesini kullanması son derece anlaşılır çünkü bu çatı altında bazı milletvekillerinin de Twitter’da yazdıkları mesajda bir türlü dilleri, parmakları “İŞİD” demeye varmıyor, varamıyor.

Değerli milletvekilleri, aslında, şu anda yaptığımız iş, burada görüşülen kanun tam da galiba terörle mücadele kapsamında bir iş. Şimdi, çok net başka sorular soracağım. Eğer bir terör örgütü Yargıtayı, Danıştayı ele geçirmişse yani bu iki kurumun bütün üyelerini görevden almayı gerektirecek ölçüde iki üst yargı organında bir terör örgütü örgütlenmişse herhâlde elinizde ciddi bir istihbarat, bilgi olması lazım. Kaç üye bu terör örgütünün acaba kontrolünde, emrinde? Şimdiye kadar ne tür terör faaliyetleri yaptılar? Bu üyeleri kim atadı, bilerek mi atadı? Atadığı zaman da bu üyeler terörist miydi yoksa orada üye olduktan sonra mı terör örgütüne katıldılar? Şimdi, bu soruları cevaplamadan böyle bir düzenlemeyi buradan geçirmenin hiçbir izahı olamaz. Ama eğer bu terör kapsamında bir iş değilse yani Yargıtay ve Danıştay terör örgütü tarafından ele geçirilmediği hâlde başka bir şey yapıyorsa bunun benzer başka örnekleri var, kötü örnekler. Daha önce de söyledim, ben hep Demokrat Parti döneminden örnekler veriyorum çünkü sonu acı ve kötü bitti, Türkiye siyasi hayatına kara bir leke gibi düştü. 1954’te, 1956’da ve 1958’de yargıda ciddi bir inisiyatif ele almak için özellikle CHP’ye yakın, o dönem CHP’ye yakın yargıçları, üst düzey yargı mensuplarını görevden almak için Demokrat Parti çeşitli girişimler geliştiriyor, başarılı olamıyor ama sonunda, 1961’de tersi oluyor. Yani iki yanlıştan bir doğru olmuyor değerli milletvekilleri.

Eğer bir ülkede Genelkurmay Başkanı, kuvvet komutanları, Millî Güvenlik Kurulu sekreteri terör örgütü üyesi olmaktan yıllarca tutuklu yargılanmışlarsa, en üst düzey yargı organlarının üyeleri fiilen terör örgütü üyesi olarak kabul ediliyor ve bu iki kurumun bütün üyeleri azledilerek yeniden inşa etme yoluna gidiliyorsa siz bu devletin adını nasıl tarif edersiniz? Yani yargısı terörün kontrolünde, güvenlik birimleri en üst mercide terörün kontrolünde, hatta hatta belki de şimdi bu yasaya itiraz edenler de muhtemelen terörün kontrolünde. Şimdi, neredeyse sizin dışınızda herkes, bütün birimler, bütün kurumlar, bütün merciler terörün kontrolüne girmiş. Şimdi bu tablodan bu mantıkla çıkmanın, bu mantıkla kurtulmanın asla imkânı yok.

Değerli milletvekilleri, çok açık, çok net biçimde Türkiye'nin bir yargı reformuna ihtiyacı var. Yargıya güveni sağlayacak, vicdanı, adaleti hâkim kılacak ciddi bir yargı reformuna ihtiyaç var. Ama, yargı reformu yapmak yerine, en başta da HSYK'nın yapısını değiştirecek bir yargı reformu yapmak yerine sadece kurumlarda kontrolü sağlamayı tercih ediyoruz.

Bir güzel duvar yazısı var, bunu ifade ederek bitireyim:

“Madde 1 – Patron haklıdır.

Madde 2 – Patronun haksız olduğu durumlarda 1'inci madde geçerlidir.”

Yargıtay ve Danıştayın üyelerini azaltırken de patron haklıydı, şimdi üyelerin sayısını değiştirirken de yine madde 1 geçerli, patron haklı. Ama, ortada bir tutarsızlık var, bir yaman çelişki var.

Herkesi saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki 3'üncü ve son önerge üzerinde söz isteyen Muğla Milletvekili Mehmet Erdoğan.

Buyurun Sayın Erdoğan. (MHP sıralarından alkışlar)

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 9'uncu maddede vermiş olduğumuz önerge hakkında Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Tabii ki bugün hep dikkatler İstanbul'a çevrildi ama sadece İstanbul'da değil Van'da, Lice'de ve Atatürk Havalimanı'nda devletimize, milletimize karşı çok vahim saldırılarla karşı karşıyayız. Tabii “Bunlar niye oluyor?” dediğimizde, aslında cevap çok basit: “Bilmiyoruz.” diyor sorduğumuz her soruya. Sayın Bakana, biliyorsunuz, ben bu kanunun tümü üzerindeki görüşmeler sırasında bir soru sordum: Bu kanunu buraya getirmenizin sebebi nedir? “Paralel yapıyla mücadele.” E, pekâlâ, bu kanunu getirdiniz ve beş gün içerisinde bu kanuna göre yüksek yargıyı yukarıdan aşağıya yeniden dizayn edeceksiniz. Niye bu sayıları böyle belirlediniz? Kaç tane burada paralelci terörist hâkim var? Bunların sayısını sorduk, Sayın Bakan dedi ki: “Bilmiyoruz.” Bu hâkimlerin, savcılarının kaç tanesini siz aldınız: “Onu da bilmiyoruz.” E, bilmediğiniz işe göre, bilmediğiniz olayların sonucuna göre nasıl işlem yapacaksınız ve bilmediğiniz bir işe göre yaptığınız icraat nasıl doğru olacak? Yani buna siz nasıl inanıyorsunuz Sayın Bakan, öncelikle bunu bir izah edin.

Şimdi, bir başka konu arkadaşlar; işte, İstanbul'daki eylemi kim yaptı? “Araştıracığız, öğreneceğiz, bilmiyoruz.” E, bu silahlar buraya kadar nasıl geldi? “Bilmiyoruz.” Arkadaşlar, hepsini bal gibi biliyorsunuz. Bu IŞİD'in Türkiye üzerinden o Avrupa'dan gelen militanlarının başlangıçta Suriye'ye giderken sesinizi çıkartmadığınızı hepiniz bal gibi biliyorsunuz. Şimdi, Amerikan istihbaratı bugün bakın Twitter'dan bir şey paylaşmış “Ramazanda eylem yapmak üzere Türkiye'ye 35 IŞİD militanı geldi.” diyor. E, bunu Amerika biliyorsa Türkiye'dekini siz nasıl bilmiyorsunuz? Yani orada bir şey var. Ya bilmiyorsanız burada bir ihmal var ya bilmiyorsanız o zaman sizin kurumlarınız çalışmıyor, sizin MİT'iniz çalışmıyor, Emniyetiniz çalışmıyor, istihbaratınız çalışmıyor.

ABDULHAMİT GÜL (Gaziantep) – Emniyetiniz diyorsun, emniyetimiz hepimizin emniyeti. Sizin, bizim emniyet olur mu ya! Emniyetiniz dediğiniz zaman Türkiye Cumhuriyeti'nin Emniyeti.

MEHMET ERDOĞAN (Devamla) – Efendim, buraya görevlileri atarken sırf bizden olsun diye liyakati bir kenara bırakırsanız, ehliyeti bir kenara bırakırsanız, olması gerekenleri bir kenara bırakırsanız daha buna benzer çok olayı hep birlikte yaşarız.

Bakın, Türkiye’de artık insanlar sokağa çıktığında sabah... İşte bu ülkede bir vali bile dedi ki: “Ben sabah evden çıkarken abdest alıp çıkıyorum, çocuğumla çocuğumla helalleşip çıkıyorum çünkü akşama ne olacağını ben de bilmiyorum.” Ülkenin geldiği durumu tarif etmek bakımından, şu anda görevde bulunan bir valinizin söylediği bu laf bile başlı başına bir olaydır, yeterlidir arkadaşlar.

Şimdi, siz bu paralel yapının hâkimleri buraya girerken bu işin neresindeydiniz, bir de Allah rızası için bunu söyleyiverin bu millete.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Tam göbeğinde, tam içinde.

MEHMET ERDOĞAN (Devamla) – Neresindeydiniz bu işin? Yani o gün sadece paralelci olduğu için o hâkimleri oraya aldınız. Başka hiçbir özellikleri yoktu o insanların mesleğe alınırken ve o zaman da iktidarda siz vardınız. Şimdi, yaptığınız yanlış düzeltmek için başka bir yanlış yapıyorsunuz. Bir yanlış, artı, bir yanlış, artı, bir yanlış, eşittir, bir doğru yapmaz arkadaşlar. Bundan sonra yapacağınız bir başka yanlış da, bir yanlış, artı, bir yanlış, artı bir yanlış, gene bir doğru etmez. Bunun için, bu işi, bu yanlış kanunu bir kenara bırakacaksınız, oturacağız hep birlikte, bu devletin bekası için gerekli olan doğru yargıyı hep birlikte inşa edeceğiz. Yanlışta ısrarın size bir faydası olmaz, Türk milletine bir faydası olmaz, devletimize faydası olmaz. Bu kadar yanlışta ısrar ederseniz, bu yanlışları yapanları yani bu görevlerde ihmalî olanları sorgulayıp onları doğru hâkimlerin önüne koymadığımız müddetçe bugün yaşadığımız olayların tekrarını hep birlikte çok yaşarız, hepimizin canı yanar. Bugün yüzlerce eve ateş düştü.

Buna benzer olaylarla karşılaşmamak için aklınızı başınıza alın, bu işi buradan geriye çekin, masayı doğru kurun ve doğru bir iş yapalım.

Bu duygularla yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Muş.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – İŞİD militanlarının, gelenlerin Türkiye’den girmesine göz yumduğumuzu, bunların Türkiye üzerinden başka yerlere geçmesine müsaade ettiğimizi hatip ifade etti. Bu açık bir sataşmadır grubumuza. Bundan dolayı söz istiyorum.

LEVENT GÖK (Ankara) – Bunu herkes söylüyor. Bunu Amerika söylüyor, Avrupa Birliği söylüyor, herkes söylüyor bunu.

BAŞKAN – Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

İki dakika süre veriyorum.

Lütfen sabahın bu saatlerinde polemikleri artırmayalım.

V.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

18.- İstanbul Milletvekili Mehmet Muş’un, Muğla Milletvekili Mehmet Erdoğan’ın 400 sıra sayılı Kanun Tasarısı’nın 9’uncu maddesiyle ilgili önerge üzerinde yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine sataşması nedeniyle konuşması

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; terör örgütleri arasında fark olmaz. PKK nasıl eli kanlı bebek katili bir terör örgütüyse İŞİD de aynı derecede, aynı şekilde bir terör örgütüdür, DHKP-C de aynı şekilde bir terör örgütüdür. Terör örgütleri arasında bir fark olmaz, olamaz. Bir kere bir şey iddia ettiğiniz zaman bunu ispatlamakla mükellefsiniz. “Efendim, her şeye göz yumdunuz da geldi geçtiler...” Neye dayanarak bunu söylüyorsunuz?

MUHARREM ERKEK (Çanakkale) – Bütün dünya biliyor, bütün dünya.

MEHMET MUŞ (Devamla) - Hangi deliliniz var?

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Delilden bol bir şey yok ya, delilden bol bir şey yok.

MEHMET MUŞ (Devamla) - Hangi belgeye dayandırıyorsunuz bunu? Yok bir şey elinizde, konuşuyorsunuz.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Daha üç saat önce bomba patlamış ya.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Yanımızda valizlerle belge mi taşıyacağız Genel Kurulda?

MEHMET MUŞ (Devamla) - Şimdi, bakın, ne oldu değerli milletvekilleri? 2013 yılında, IŞİD, Bakanlar Kurulu kararıyla terör örgütü listesine alındı. 40 bin kişinin Türkiye'ye girişi yasağı var, 40 bin kişi.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Ne zaman, ne zaman?

MEHMET MUŞ (Devamla) - 4 bin kişi sınır dışı edilmiş. Paris saldırısını düzenleyen terörist sınır dışı ediliyor, Belçika'ya gönderiliyor, Belçika bunu serbest bırakıyor. Biliyorsunuz, Avrupa'da büyük bir sansasyon oluşmuştu. Türkiye Cumhuriyeti devleti birimleri, istihbaratı bu noktada en üst düzeyde mücadele etmektedir...

AYHAN BİLGİN (Kars) – Türkiye vatandaşı kaç kişi var yargılanmış IŞİD'den? Kaç Türkiye vatandaşı yargılandı şimdiye kadar IŞİD'den?

MEHMET MUŞ (Devamla) – ...ve bizim için hiçbir terör örgütünün arasında fark olmadığı gibi hiçbir teröristin arasında da fark yoktur, olamaz ve bu terör belası Türkiye'nin uzun yıllardan beri mücadele ettiği bir beladır. Son dönemlerde terörle mücadeledeki kararlılığımız, bakın, artarak devam edecektir. Şenyayla'da ne kadar terör unsuru varsa, Lice'nin, Kulp'un kırsalında uyuşturucu hammaddesi ekip buradan kaynak sağlamaya çalışan terör örgütünün ve buradaki yapılanmalarının tamamı tahrip ediliyor, yok ediliyor, ortadan kaldırılıyor ve hareket alanı bitirecek ve Türkiye'nin gündeminden terör örgütü ve örgütleri çıkarılacaktır.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Ya, 35 cenaze var yerde; ayıp, ayıp!

BAŞKAN – Buyurun Sayın Akçay.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Hatip, Sayın Erdoğan'ın görüşlerini de saptırmak suretiyle sataşmada bulunmuştur.

BAŞKAN – Peki, buyurun Sayın Erdoğan.

İki dakika size de süre veriyorum.

Lütfen yeni bir sataşmaya mahal vermeyelim.

Buyurun.

19.- Muğla Milletvekili Mehmet Erdoğan'ın, İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, yüce heyetinizi tekrar saygıyla selamlıyorum. Bugün Twitter'da Ömerli'de bu militanların görüntülerini paylaştılar. Gene, “Suriye'deki muhalifleri eğitiyoruz.” diye Amerika'yla birlikte yaptığımız eğit-donat projesi içerisinde ne kadar IŞİD militanının eğitildiğini bilen yok. [AK PARTİ sıralarından alkışlar(!)]

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Nerede eğitiliyor?

MEHMET ERDOĞAN (Devamla) – Ayrıca, bir dakika arkadaşlar, bir dakika sakın olun.

29 Ekimde, şimdi terör örgütü dediğiniz PYD’ye peşmergeyi siz geçirdiniz.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Urfa’dan, Türkiye sınırlarından alıp bıraktılar.

HASAN BASRÎ KURT (Samsun) – PYD ile peşmerge aynı mı?

MEHMET ERDOĞAN (Devamla) – PYD’ye destek vermek için geçirdiniz arkadaşlar.

HASAN BASRÎ KURT (Samsun) – Aynı şey mi onlar?

MEHMET ERDOĞAN (Devamla) – Yani, niye aynı değil? Ne için geldi oraya?

HASAN BASRÎ KURT (Samsun) – Onu söyle, aynı mı?

MEHMET ERDOĞAN (Devamla) – Efendim, bugün o terörle mücadele kapsamında uyuşturucu tarlasını yaktığınız PKK’lılar dün orada yok muydu? Dün onları niye yakmadınız?

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Şenyayla ne zamandır var orada?

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Ya, siz PKK’yla bile iş birliği yaptınız ya!

MEHMET ERDOĞAN (Devamla) – Bugün mü keşfettiniz onları? Çözüm ortaklığı yaparken onlar orada yok muydu?

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Geç bunları ya!

MEHMET ERDOĞAN (Devamla) – Bunları geçin arkadaşlar. Yine, dün PKK’lılar oralarda cirit atıp o el yapımı bombaları oralara yerleştirirken operasyon yapmayan siz değil misiniz? Şimdi, çıkmışsınız “İster PKK olsun, ister PYD olsun, ister DHKP-C olsun; hepsi terör örgütüdür.” Elbette ki bunun hepsi terör örgütüdür ama bu konuda dün yaptığınızla bugün yaptığınız birbirinin devamı olacak. Dün başka şey, bugün başka şey yapamazsınız. Sizin kendi milletvekiliniz televizyonda çıktı, ne dedi? “Ben YPG militanının cenazesine gittiğimde YPG terör örgütü değildi.” dedi, ona da mı yalan diyeceksiniz artık? Bırakın bu işleri.

Hadi, hepinizi saygıyla selamlıyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

IX.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN

GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)

1.- Danıştay Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/726) ve Adalet Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 400) (Devam)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önermeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önergeler kabul edilmemiştir.

9’uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 9’uncu madde kabul edilmiştir.

Birleşime beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 04.36

ONUNCU OTURUM

Açılma Saati: 04.40

BAŞKAN: Başkan Vekili Ahmet AYDIN

KÂTİP ÜYELER: Mücahit DURMUŞOĞLU (Osmaniye), Elif Doğan TÜRKMEN (Adana)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 108’inci Birleşiminin Onuncu Oturumunu açıyorum.

400 sıra sayılı Kanun Tasarısı’nın görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon burada.

Hükûmet burada.

Şimdi 10’uncu madde üzerinde üç adet önerge vardır, önergeleri okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 400 sıra sayılı Danıştay Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı’nın 10’uncu maddesinde yer alan “İtiraz üzerine verilen kararlar kesin olup, bu kararlar aleyhine başka bir yargı merciine başvurulamaz” cümlesinin tasarı metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

İsmail Faruk Aksu

Mustafa Kalaycı

Ahmet Kenan Tanrıku

İstanbul

Konya

İzmir

Mehmet Parsak

Kamil Aydın

Mehmet Günel

Afyonkarahisar

Erzurum

Antalya

Erkan Akçay

Arzu Erdem

Manisa

İstanbul

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

400 sıra sayılı Danıştay Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı’nın 10’uncu maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Ömer Süha Aldan

Cemal Okan Yüksel

Necati Yılmaz

Muğla

Eskişehir

Ankara

Zeynel Emre

Namık Havutça

Mehmet Gökdağ

İstanbul

Balıkesir

Gaziantep

Erdoğan Toprak

Mahmut Tanal

Engin Özkoç

İstanbul

İstanbul

Sakarya

“MADDE 10- 2575 sayılı Kanunun 52/A maddesinin Anayasa Mahkemesince iptal edilen ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

‘2. Başkanlık Kurulunun kararlarına karşı ilgililerce Başkanlar Kuruluna yedi gün içinde itiraz edilebilir. Başkanlar Kurulu, Başkanlık Kurulu kararlarını aynen onaylayabileceği gibi değiştirerek de onaylayabilir. İtiraz üzerine verilen kararlara karşı yargı yolu açıktır.”

BAŞKAN – Şimdi maddeye en aykırı önergeyi okutup işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 400 sıra sayılı Danıştay Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın 10'uncu maddesinin tasarıdan çıkartılmasını arz ve teklif ederiz.

Çağlar Demirel

Filiz Kerestecioğlu Demir

Dirayet Taşdemir

Diyarbakır

İstanbul

Ağrı

Meral Daniş Beştaş

Erol Dora

Bedia Özgökçe Ertan

Adana

Mardin

Van

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ HİLMİ BİLGİN (Sivas) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Hükûmet?

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Van Milletvekili Bedia Özgökçe Ertan.

Buyurun Sayın Özgökçe Ertan. (HDP sıralarından alkışlar)

BEDİA ÖZGÖKÇE ERTAN (Van) – Teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İstanbul Atatürk Havalimanı'ndaki saldırı doğrudan sivilleri hedef alan, insanlığa karşı işlenmiş bir suçtur. Evet, içimiz acıyor gerçekten, aylardır bu ülkede bombalar patlıyor ve Hükûmet sadece ne yazık ki kınıyor ve lanetliyor, başka bir şey yapamıyor. Oysa Hükûmet, öncelikle sorumluluk alarak bu konunun üzerinde durduğunu, gerçekten terörle mücadele ettiğini kamuoyuna göstermelidir aynı zamanda, kamuoyu ciddi anlamda bu adımları görmek istiyor.

Olayın aydınlanması için derhâl adım atmalı. Örneğin, Adalet Bakanı hâlâ neden oturuyor burada ben gerçekten anlamış değilim. Yani şu ana kadar yerinden kalkıp bir zahmet olay yerine kadar gitmeliydi. Örneğin, deliller değerlendiriliyor mu? (AK PARTİ sıralarından “Başbakan olay yerinde.” sesleri)

BEDİA ÖZGÖKÇE ERTAN (Devamla) – Evet, Başbakan olay yerinde olabilir, Hükûmet de orada olabilir ama...

İLKNUR İNCEÖZ (Aksaray) – Takip et, takip et.

SALİH CORA (Trabzon) – Bakanlar orada, vali orada.

İLKNUR İNCEÖZ (Aksaray) – Kendi kendini az evvel söylediğinle yalanladın.

BEDİA ÖZGÖKÇE ERTAN (Devamla) – Adalet Bakanı üzerine düşen görevleri yerine yine getirmeyecek, yine bu olay da aydınlanmayacak, yine deliller toplanmayacak, yine gizlilik kararları verilecek ve yargı nasıl bir aşamaya gelecek hepimiz yine izleyeceğiz, ne yazık ki sadece izleyeceğiz. Bu saate kadar başından beri Anayasa'ya nasıl aykırı olduğunu anlattığımız, defalarca eleştirdiğimiz, herkesin de malumu olan ısrarla, saray talimatı diye bu saate kadar ısrarla geçirmeye çalıştığınız bir yasayı anlamaya çalışıyoruz gerçekten de.

İLKNUR İNCEÖZ (Aksaray) – Söyleyecek sözünüzün olmadığı yerde saray talimatı var, köşeye sıkıştığınız yerde hemen kullanırsınız.

BEDİA ÖZGÖKÇE ERTAN (Devamla) – Evet, söyleyecek çok sözümüz var, söyleyecek sözlerimiz var, zaten söylüyoruz.

İLKNUR İNCEÖZ (Aksaray) – Yazık, yazık, yazık, çok yazık!

BEDİA ÖZGÖKÇE ERTAN (Devamla) – Siz gerektiğinde bütün mevzuatı bir kenara bırakmayı bilenlersiniz yani bunu açıklamayın bize. Gerektiğinde bütün mevzuatı bir kenara bırakanlar elbette burada İç Tüzük’ü de bir kenara bırakıp bu olayın bir an önce aydınlatılması için harekete geçerdi, sorumluluk alırdı. Ha, hiçbir şey yapamıyorsa başka ülkelerdeki onurlu insanlar gibi, onurlu temsilciler gibi istifa ederdi. Yani bu ülkede Hükümetin istifa etmesi için daha kaç bomba patlaması gerekiyor? Daha kaç canın yanması gerekiyor? Daha kaç insanın ölmesi gerekiyor?

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Önergen neydi, önergen?

AHMET SAMİ CEYLAN (Çorum) – Karıştırdın, karıştırdın, İç Tüzük’le ne alakası var ya.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen müdahale etmeyelim, lütfen.

BEDİA ÖZGÖKÇE ERTAN (Devamla) - Mevzuattan bahsediyorum, İç Tüzük de bir mevzuat olduğu için... Siz, şimdi yine İç Tüzük’ü bahane ederek “İç Tüzük’e uygun davranıyoruz.” savunması yapacaksınız, onun için söyledim, İç Tüzük de bir mevzuattır Sayın Milletvekili, hatırlatmak istedim.

Şimdi, bu konudaki 10’uncu maddeye dair görüşlerimi paylaşmak gerekirse, başından da belirtmiştim zaten, geneli üzerindeki tartışmalarda... Yedi günlük bir itiraz süresi öngörülüyor Danıştay Başkanlık Kurulu kararlarına karşı. Ancak, bu, Anayasa’nın 125’inci maddesine açıkça aykırıdır çünkü idarenin her türlü eylem ve işlemlerine karşı yargı yolu açıktır. Bu konuyla ilgili bir düzenleme daha şubat ayında Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilmişti. Yine madde, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi’nin 13’üncü maddesine de aykırıdır ve Türkiye hakkında AİHM, tam 4 kere bu yargı yolu denetimi eksikliği sebebiyle Türkiye aleyhine karar verdi. Şimdi, Anayasa Mahkemesinin açıkça vermiş olduğu bir karar karşısında yine benzer bir düzenlemeyi tasarı olarak önümüze getiriyorsanız bunun altında başka şeyler aramak gerekiyor. Çünkü, Anayasa Mahkemesi kararları bir, kesindir; iki, bağlayıcıdır. İşte, aramızda hukukçu milletvekilleri var elbette, kesin olması, başka bir merciye başvurulamaması ve bir konudaki uyuşmazlık konusunda en üst merci tarafından karar verilmesi anlamına geliyor. Bağlayıcılığı ise bu konuda bütün yasama, yürütme, yargı organlarının, idarenin, gerçek ve tüzel kişilerin bununla bağlı olması anlamına geliyor. Şimdi siz böyle bir tasarı getirerek bir anlamda Anayasa Mahkemesini de işlevsiz kılmayı hedefliyorsunuz anlaşılan, bunun dışında biz başka bir ihtimal düşünmüyoruz. Bütün derdiniz burada saraydan gelen talimatı uygulayıp...

ZEHRA TAŞKESENLİOĞLU (Erzurum) – Kandil’den aldığınız talimatı...

BEDİA ÖZGÖKÇE ERTAN (Devamla) -...bu tasarıyı bir an önce çıkarmak, başka açıklaması yok.

HASAN BASRİ KURT (Samsun) – Komisyondan geldi bunlar ya, saraydan gelmedi.

BEDİA ÖZGÖKÇE ERTAN (Devamla) - Bu tasarı Anayasa Mahkemesinin önüne gittiğinde sadece iptal kararı değil, yokluk hükmü mutlak suretle tartışılmalı, yoksa AKP Hükümeti yarın öbür gün bu sefer de Anayasa Mahkemesini lağveden başka bir düzenlemeyle karşımıza çıkacak ve hukuku, âdeta yerle yeksan edecek. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

400 sıra sayılı Danıştay Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın 10'uncu maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Engin Özkoç (Sakarya) ve arkadaşları

“MADDE 10- 2575 sayılı Kanunun 52/A maddesinin Anayasa Mahkemesince iptal edilen ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

2. Başkanlık Kurulunun kararlarına karşı ilgililerce Başkanlar Kuruluna yedi gün içinde itiraz edilebilir. Başkanlar Kurulu, Başkanlık Kurulu kararlarını aynen onaylayabileceği gibi değiştirerek de onaylayabilir. İtiraz üzerine verilen kararlara karşı yargı yolu açıktır.”

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ HİLMİ BİLGİN (Sivas) - Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Hükûmet?

ADALET BAKANİ BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen, Sakarya Milletvekili Engin Özkoç.

Buyurun Sayın Özkoç. (CHP sıralarından alkışlar)

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla, sevgiyle selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, dün akşamüstü şehit düşen ve bugün kaç kişi olduklarını bilmediğimiz bütün şehitlerimize rahmet diliyoruz. Ancak, Cumhuriyet Halk Partisinin Güvenlik ve İstihbarat Komisyonunun Grup Sözcüsü olarak Türkiye Büyük Millet Meclisinde şunu ifade etmek istiyorum: Bu bir istihbarat açığıdır. Bu, emniyetin suistimalidir.

Değerli arkadaşlar, güvenlik ve istihbaratla ilgili az önce grup başkan vekiliniz bir şey söyledi. Aslında ben, Türkiye Büyük Millet Meclisindeki milletvekillerine bu saatte, saat sabahın dördünde birçok şeyi anlatsam da konu tam olarak anlaşılmayacak. Asıl seslenmem gereken Türkiye Cumhuriyeti'nde yaşayan tüm vatandaşlarımız. Türkiye Cumhuriyeti'nde yaşayan vatandaşlarımız şu anda kendileriyle ilgili birilerinin ölüp ölmediğini bilmiyorlar ama burada milletvekillerimiz istediği gibi gülümseyerek, sabahın saat dördünde ne olduğu belli olmayan bir yasayı tartışmakla meşguller.

Değerli arkadaşlar, az önce grup başkan vekiliniz “40 bin IŞİD militanı -DEAŞ da demedi- Türkiye'ye girmiştir.” dedi. Bu, aslında CIA'nin raporudur.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Özkoç, giriş yasağı var.

AHMET SAMİ CEYLAN (Çorum) – “Giriş yasağı var.” dedi.

İLKNUR İNCEÖZ (Aksaray) – Çarpıtma, çarpıtma!

ENGİN ÖZKOÇ (Devamla) – CIA'nin raporudur. CIA, Türkiye'ye 40 bin IŞİD militanının da girdiğini onaylıyor. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

Değerli arkadaşlar, ben konuşayım, sonra gelirsiniz.

70 ilde IŞİD militanlarının örgütlendiğini bizim emniyet birimlerimiz söylüyor.

MEHMET UĞUR DİLİPAK (Kahramanmaraş) - Yalan söylüyorsunuz, yalan!

ENGİN ÖZKOÇ (Devamla) – Bizim emniyet birimlerimiz söylüyor, eğer yalan söylüyorsa bizim emniyet birimlerimiz söylüyor.

Bu kadar IŞİD militanının Türkiye’de örgütlü olması ve elini kolunu sallayarak Kalaşnikoflarla en çok korunan havaalanına girmesinin tek bir nedeni var; İstihbarat Teşkilatına her türlü yetkiyi verdiniz, İstihbarat Teşkilatının başındakini tamamen Başbakana ve Cumhurbaşkanıya bağladınız, onun yargılanmasının önündeki her türlü engelleri kaldırdınız, İstihbarat Teşkilatını denetlenemez bir noktaya getirdiniz.

Bugün, Güvenlik ve İstihbarat Komisyonu bir denetleme komisyonu değildir. Sizin 2014 yılında Beşir Atalay’ın ifade ettiği gibi “Güvenlik ve İstihbarat Komisyonu bir denetleme komisyonu olacaktır.” sözü askıda kalmıştır. Şu anda Güvenlik ve İstihbarat Komisyonuna gelen herkes, başta Sayın Numan Kurtulmuş olmak üzere “Gerçekten Güvenlik ve İstihbarat Komisyonunda bilgi veremeyiz.” diyorlar. Bir tek nedeni var, gizli yönetmelikle devlet sırrını genişlettiniz ve devlet sırrının niteliğini genişlettiğiniz için istihbaratla ilgili halka bilgi vermesi gereken, halkın vekillerine bilgi vermesi gereken İstihbarat Teşkilatının görevlileri, “Biz bu madde dururken size bilgi veremeyiz.” diyorlar. Tam da böyle bir noktada İstihbarat Teşkilatı Türkiye’ye giren IŞİD militanlarını, Türkiye’ye giren PKK militanlarını... Bombaları patlatan militanların hiçbir tanesinde görevlerini yerine getirmiyorlar. Görevlerini yerine getirmedikleri için bugün 36 vatandaşımız öldü. Biz Güvenlik ve İstihbarat Komisyonunun üyeleri, Tuncay Özkan, Engin Özkoç, Hilmi Yarayıcı, Barış Yarkadaş, söylüyoruz ve millete sesleniyoruz: Türk milleti adına Güvenlik ve İstihbarat Komisyonunu denetlemesi gereken komisyon güdük bir komisyondur. Görevi yaptırılmamaktadır. Bunun için Danıştaya müracaat ettik. Buradan sesleniyorum: “Biz yüzde 50 oy aldık.” diyerek her türlü hakkı kendisinde gören iktidar, ölümleri gösterdiğimizde “Yüzde 50 oy aldık.” diyor, bombaları gösterdiğimizde “Yüzde 50 oy aldık.” diyor, insanların katledilişini gösterdiğimizde “Yüzde 50 oy aldık.” diyor.

Değerli Türkiye Cumhuriyeti’nin vatandaşları, bütün bu 750 şehidimize ve ölen insanlarımıza karşı bu iktidar için gereğini yapın ve bu iktidarı düşürmenin düğmesine basın. Ancak o zaman şehit cenazeleri gelmez. Onlar, PKK’yla ve IŞİD’le kol koladırlar.

Saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, ben konuşmamda Türkiye’ye 40 bin kişinin giriş yasağı olduğunu söyledim, bunlar farklı terör örgütü üyesi olabilirler, 4 bin kişi de Türkiye’den iade edildi, bunlar da IŞİD’e üye olabilir, farklı terör örgütü üyesi olabilir. 40 bin kişi de farklı sebeplerden dolayı iade edildi, bunu düzeltiyim.

Bir ikincisi: AK PARTİ’nin duruşu bellidir, terör örgütlerine karşı kararlı mücadelesi ortadadır ve AK PARTİ terörle mücadelede -az önce de ifade ettiğim gibi- terör örgütü ayırt etmeksizin PKK’sı da, IŞİD’i de, DHKP-C’si de veya diğer terör örgütlerine karşı hiçbir ayırım gözetmeksizin hepsine karşı kararlı mücadelemiz devam edecektir, geçmişte de devam etmiştir.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyorum.

İLKUNUR İNCEÖZ (Aksaray) – Kendi ülkesini terör örgütüyle yan yana göstermek isteyen başka bir anlayış olamaz Parlamentoda.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkanım, bir şey ifade edebilir miyim?

BAŞKAN – Sayın Özkoç.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkan, buradan ifade ediyorum ki, sayın grup başkan vekilinin söyledikleri doğru değildir.

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Seninki mi doğru peki?

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın grup başkan vekillerinin söyledikleri içerisinde “Biz terörle mücadele ediyoruz.” ifadeleri tamamen halkı yanıltıcı bir ifadedir.

AHMET GÜNDOĞDU (Ankara) – Böyle bir usul yok!

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Bugün terör varsa, eğer bugün bombalar patlıyorsa, “barış süreci” denilen süreç içerisinde göz yumulan nedenlerden dolayı çocuklarımız ölüyordur. Bir tek sorumlusu vardır; AKP’dir.

BAŞKAN – Takdir kamuoyunundur.

Buyurun Sayın Bakan, söz istediniz galiba.

VI.- AÇIKLAMALAR (Devam)

43.- Adalet Bakanı Bekir Bozdağ’ın, Türkiye Cumhuriyeti devletinin dünyada DEAŞ’ı terör örgütü ilan eden ilk ülkeler arasında yer aldığına, DEAŞ’la en etkili mücadele eden devlet olduğuna ve DEAŞ terör örgütüne Türkiye Cumhuriyeti devletinin onayıyla herhangi bir şekilde terörist aktarımı yapılmadığına ilişkin açıklaması

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; devam eden tartışmalar nedeniyle kısa bir açıklama yapma ihtiyacı duydum.

DEAŞ bir terör örgütüdür.

İLKNUR İNCEÖZ (Aksaray) – Tartışmasız hem de.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Türkiye Cumhuriyeti devleti, daha Türkiye’de çok az kişinin ismini duyduğu bir dönemde, dünyada ilk defa DEAŞ’ı terör örgütü ilan eden ülkeler arasında yer almıştır. O günden bugüne kadar da DEAŞ terör örgütüyle etkili ve kararlı bir biçimde mücadele edilmektedir. Şu ana kadar, DEAŞ terör örgütüne mensup olduğu iddiası ve eylem yaptığı iddiasıyla gözaltına alınan 2.617 kişi olmuştur, tutuklama kararı verilen 1.117 kişi olmuştur, tutuklama yerine adli kontrol kararı verilen de 557 kişidir ve mahkûm olmuş da 500 civarında yaklaşık DEAŞ terör örgütünden terörist vardır. Türkiye Cumhuriyeti devleti, DEAŞ terör örgütüyle sadece soruşturma, kovuşturma, adli yünden değil, güvenlik boyutlarıyla da mücadele etmektedir. Çok yakın zamanda, hem Genelkurmay Başkanımız hem de İçişleri Bakanımız bu konuda açıklamalar yapmıştır. Bugüne kadar etkisiz hâle getirilen DEAŞ mensuplarına ilişkin rakamlar vermişlerdir. En son açıklanan bir rakamda 1.300 civarında DEAŞ’lı teröristin etkisiz hâle getirildiği ifade edilmiştir.

Tabii, onun dışında, Suriye’nin içine doğru da DEAŞ terör örgütüne karşı fırtına obüsleriyle atışlar yapılmaktadır ve orada da pek çok terör örgütü üyesi etkisiz hâle getirilmiştir. Öte yandan Irak’ta da hakeza aynı şey söz konusudur. “Bugün terör örgütü DEAŞ’la en etkili mücadele eden ülke hangisidir?” dersiniz, çok tereddütsüz söylüyorum, Türkiye Cumhuriyeti devletidir. DEAŞ terör örgütü, uluslararası proje bir terör örgütüdür. 2013’e gelinceye kadar böyle bir örgütün ismini Türkiye’de, dünyada da pek kimse duymadı. Ama bir baktınız, birden bire, yerden fırlar gibi bir örgüt çıktı ortaya, terör örgütü. Dünyanın şu anda 145 ayrı ülkesinden dili farklı, kültürü farklı, eğitimi farklı, rengi farklı bu kadar insan ölmeye, öldürülmeye ikna edilerek Suriye’ye veya Irak’a gönderilmeye çalışılıyor. Şimdi, iki

yıllık, üç yıllık mazisi olan bir terör örgütü dünyanın 145 ülkesinin dilini bilen, oralandaki insanları bulan, ikna eden, ölmeye öldürmeye getiren bir organizasyonu, Allah için, yapabilir mi? Yani bunu yapabilme kabiliyeti var mı? Çok net, bu bir proje örgüt, uluslararası proje.

İki tane temel hedefi var. Bir tanesi, İslamofobi'yanın çoğalmasını sağlamak, insanların İslam'dan ve Müslümanlardan nefret etmesini, hatta Müslümanların da soğumasını sağlayıp uzaklaştırmak. Bir diğeri ise, bölgede siyasal birtakım projeleri hayata geçirmek için organize edilmiş bir yapı. Bu hedefler gerçekleştiği zaman "İŞİD" denen, "DEAŞ" denen terör örgütü kaybolup gidecektir çünkü hesapla birileri tarafından kurulduğu çok açık.

Türkiye'ye karşı da bu örgüt üzerinden büyük iftiralar yapılıyor. Bir yandan paralel devlet yapılanması, Suriye'deki Türkmenlere meşru muhalefete yapılan uluslararası toplumun da kabul ettiği destekleri DEAŞ terör örgütüne yapıyormuş gibi gösterme gayretleri; öte yandan, PKK terör örgütü ve ona muzahir çevrelerin, uluslararası bütün planlarda, bütün örgütlerde, bütün yerlerde "Türkiye, DEAŞ terör örgütüne yardım yapıyor." haberleri, açıklamaları, izahları, öte yandan da başka başka çevrelerce, Türkiye DEAŞ terör örgütüyle bu kadar mücadele ederken böylesi bir kampanya da yürütüyor. Yani, şimdi, DEAŞ terör örgütü Türkiye'nin dört bir yanında bu ülkenin içinde eylem yaparken bu ülkenin Hükûmeti DEAŞ terör örgütüne destek verebilir mi Allah aşkına? Bunun birisinin düşünebilmesi -Türkiye Cumhuriyeti'nin Hükûmeti bugün AK PARTİ, yarın başkası olabilir- herhangi bir cumhuriyet Hükûmetine itham edilmesi kabul edilebilir bir şey değildir.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Bakanım.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Bitiriyorum, son şeyi söylüyorum.

Öte yandan, Türkiye'ye girme yasağı konulanlar var, on binlerle ifade ediliyor. Biz uluslararası topluma hep şunu söyledik: "Sizin ülkelerinizden Türkiye üzerinden DEAŞ terör örgütüne katılmak üzere gelenler varsa bize isimlerini verin, biz gereğini yapalım." İsimler verildi, gerekleri yapıldı; Türkiye'nin içerisine girmeleri engellendi. Türkiye'nin içerisine, herhangi bir şekilde meşru yollardan geliyor çünkü vize alıyor veya vize serbestisi var, seyahat hürriyeti kapsamında geliyor. Bunlarla ilgili sizin elinizde herhangi bir istihbarat yok, herhangi bir veri yok. Veri elimizde olduğu zaman Türkiye'de yakaladıklarımızın hepsini ilgili ülkelere gönderdik. Türkiye'nin üzerinden, Türkiye Cumhuriyeti devletinin onayıyla herhangi bir şekilde DEAŞ terör örgütüne terörist aktarımı yapılmamıştır. Bunu iddia edenler Türkiye'ye, Türkiye'nin Hükûmetine, AK PARTİ'ye büyük bir iftira etmektedirler. Bunu da buradan açıkça ifade etmek isterim.

Öte yandan, tabii, terör eylemlerini önlemek için istihbaratın, herkesin üzerine düşeni yaptığını söylemek lazım.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – "Öfkeli genç" diyen kimdi acaba?

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Amerika'da İkiz Kuleler oldu, Amerika'nın istihbaratı yok muydu? Niye önleyemediler? İşte, Brüksel'de oldu, Paris'te oldu, başka başka yerlerde de terör eylemleri oluyor.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – İstifa ettiler.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Terör eylemlerine karşı Hükûmet, güvenlik güçleri aldığı tedbirlerden ne kadarını engellediğini her zaman kamuoyuyla paylaşmıyor çünkü bunun psikolojik etkileri var. "Şu kadar eylemi önledik, şunu yaptık, bunu yaptık." diye her gün açıklama

yapıldığında kamuoyu tedirgin olur ama bilmemiz lazım ki güvenlik güçlerimiz, istihbarat örgütlerimiz bu konuda gerçekten başarılı bir çalışma yürütmektedir. Kamuoyunun bilgisine ulaşmadan pek çok felaket, pek çok eylem ve bu eylemi gerçekleştirecek teröristler yakalanmakta ve bunlar önlenmektedir. Zaman zaman da önlenemeyen, tespit edilemeyen oluyor. Diyelim ki bir bilgi geliyor, bir yerde eylem olacak ama nokta, adres, dakika; onu sizin o kadar alanın içerisinde nerede olduğunu hemen tespit edip bulabilme imkânınız bazen oluyor, bazen olmuyor. Burada bu konuda güvenlik güçlerinin iyi niyetli, samimi çalışmadığını söylemek gerçekten yanlışlık olur, bir haksızlık olur. Bunu ifade etmek istedim.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Gök...

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Vereceğim, vereceğim.

Buyurun Sayın Gök.

44.- Ankara Milletvekili Levent Gök'ün, Adalet Bakanı Bekir Bozdağ'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan, Sayın Bakanın IŞİD'le ilgili açıklamalarını dikkatlice dinlemeye çalıştık. Sayın Bakan IŞİD'le ilgili olayın özellikle dışarıdaki konumuna dikkat çekmeye çalıştı.

Sayın Bakan, dışarıdan çok bir de Türkiye'nin içine bakın, çok da uzaklara gitmeyin.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – İçindekini de söyledim, dinlemediniz siz.

LEVENT GÖK (Ankara) – Ankara'nın pek çok semtinde taksi dolmuş IŞİD'e katılanların olduğundan haberdar değil misiniz? Yani Ankara'nın ben size semt isimlerini de veririm, ilçe isimlerini de veririm.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Sayın Gök, kaç kişinin gözaltına alındığını söyledim.

LEVENT GÖK (Ankara) – Bu tablo içerisinde hâlen IŞİD'e katılanların yoğunluğunun Türk vatandaşları olduğundan haberdar değil misiniz?

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Hayır, öyle değil. Öyle değil.

LEVENT GÖK (Ankara) – Yani bu konuda ben Mecliste bizzat yaptığım bir basın toplantısında bir ferdin ailesinden 25 kişinin IŞİD'e katıldığını ifade ettim, Emniyetten bir tek kişi gelip bana “Ya, bu nasıl oluyor?” demedi. Siz dışarıdaki tabloyu önlemeye çalışın ama Türkiye'den IŞİD'e katılanlara da bir ayrıca bakın, esas vahim tehlike de burada bence.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – 2.617 kişi, 2.617 kişi gözaltına alındı.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – 40 bin kişinin geldiğinden bahsediliyor ya.

LEVENT GÖK (Ankara) – Bu boyutu görmezden gelerek sadece “Dışarıdan gelenleri önlemeye çalışıyoruz, onlara tedbir alıyoruz.” dersiniz yanlış yaparsınız. Çünkü Türkiye'de IŞİD'e katılan büyük bir potansiyel de var, maalesef var.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Onların da üzerine gidiliyor, onların da üzerine gidiliyor. Demin açıkladım.

NURETTİN DEMİR (Muğla) – Adını verdik, adresini verdik, gitmediniz, yakalamadınız.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Tam 2.617 kişi gözaltına alınmıştır.

LEVENT GÖK (Ankara) – Ben size isterseniz telefon numarası da veririm, isimleri de veririm. Bu konuda da bilgi sahibiyim

BAŞKAN – Sayın Gök, teşekkür ediyorum.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – 1.117 kişi tutuklanmış, bunların hepsi Türk vatandaşı. 500 civarında mahkûm var.

BAŞKAN – Sayın Bakan, lütfen!

LEVENT GÖK (Ankara) - Ama bu konuyu göz ardı etmeyin lütfen.

BAŞKAN – Sayın Gök, teşekkür ediyorum.

Sayın Baluken, buyurun.

45.- Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken'in, terör saldırısı nedeniyle hayatını kaybeden ve yaralanan çok sayıda insan varken Meclisin sabaha kadar teknik konuları konuşmakla etik bir tutum ortaya koymadığına ilişkin açıklaması

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, bu acı terör saldırısını ilk duyduğumuz andan itibaren Meclisin belli bir süre çalıştıktan sonra ahlaki olarak, etik olarak kapanması gerektiğini ve olayla ilgili milletvekillerinin ulaşması gereken yerlere ulaşması gerektiğini ifade ettik. Ancak, maalesef AKP Grubu burada saatlerce kalmayı bir maharet sayarak, âdeta, işte muhalefeti çalışmaktan kaçan bir pozisyonda göstermeye çalışarak bu acı hadise üzerine şöyle bir tablo ortaya çıkarmıştır: Sabaha kadar çalışan bir Meclis pratiği var, ancak morgları ve hastaneleri cenaze ve yaralı dolu olan bir ülke gerçekliği var. Ya, bu, başlı başına bu Parlamente'ye yapılabilecek en büyük itibarsızlaştırma uygulamasının ta kendisidir. Bu Meclis halkın sorunlarının çözüm umudu olmaktan ancak böyle çıkarılır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Tamamlıyorum Sayın Başkan.

Yani, burada sekiz saat, on saat daha çalışmakta bir beis yok ama 35 cenaze yerdeyken, 100'e yakın yaralıdan bahsediliyorken, bu Meclis sabaha kadar teknik konuları konuşmakla etik bir tutum ortaya koymamıştır diye düşünüyoruz.

Halkların Demokratik Partisi olarak bu irademizi defalarca, defalarca burada iletmek istiyorum. Yanlış yapılmıştır, yanlışta da ısrar ediliyor.

Ayrıca, Sayın Bakanın vermiş olduğu bilgilerle ilgili de yani böyle cenazeler yerdeyken o eleştiri konularını saklı tuttuğumuzu söylemiştik. Söyleyecek pek çok husus var, dediğim gibi, tablo bir netleşsin, onları hep beraber konuşacağız.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Akçay, buyurun.

46.- *Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Hükümetin gündemi ile Türkiye'nin gündeminin farklı olduğuna ilişkin açıklaması*

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Tabii, Sayın Bakanın verdiği bilgiler karşısında şunu söylemek ve hatırlatmakta fayda görüyorum: Tabii, terörün olduğu ülkelerde o terör hadiseleri Türkiye'yle mukayese edildiğinde daha münferit hadiseler şeklinde kalıyor ve Türkiye'deki kadar yaygın değil.

İkinci bir farkı: O ülkelerdeki hükümetler ve ilgili bakanları sorumluluk duyuyor, hesap veriyor ve istifa da ediyor ama maalesef bizim Hükümetimiz ne sorumluluk duyuyor ne hesap veriyor ne de bir istifa edeni görüyoruz. “Bilmiyorum”, “görmedim”, “çok safmışım”, “kandırdılar” böyle bir Hükümet olmaz. Hükümet sorumluluk duyacak. Namütenahi yetki peşinde, hep yetkiler verilsin. Şu an bile Türkiye Büyük Millet Meclisinin...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Tamamlıyorum Sayın Başkan.

Hükümetin gündemiyle, Bakanlar Kurulunun, Başbakanın gündemi ile Türkiye'nin gündemi farklıdır. Yani şu anda görüştüğümüz bu yargı paketi gündemi ile Türkiye'nin gündemi tamamen farklıdır. Bu da Hükümetin hangi alanlara savrulduğunu ve asıl odaklanması gereken konulardan da uzak durduğunu gösteriyor. Sayın Bakanlar ve Başbakanın her gün yaptığı konuşmalarda zamanlarını ayırıp verdikleri önemde dahi bunu hissetmek mümkündür. “Başkanlık sistemi için ben başımı koydum.” diyen Başbakanın “Terörü önlemek için başımı koydum.” dediğini duymadık. Bu bile verilen önemi göstermeye yeter. Bu hususa dikkat çekmeyi faydalı buldum.

Ayrıca, Sayın Başkan, artık yeter yani. Şu saatten sonra da biraz da istirahat edip daha sonra çalışmalarımıza devam edelim.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederim.

MEHMET UĞUR DİLİPAK (Kahramanmaraş) – Ya sen konuşmasan bitecek.

ZEKİ AYGÜN (Kocaeli) – Devam, devam.

SEBAHATTİN KARAKELLE (Erzincan) – Bitene kadar devam.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Böyle mırıltı ve zırlıtı yapanlar da bunun bir gerekçesini bir açıklamalı. Kanundan haberi bile yok bu zırlıtı yapanların. İnsanda utanma diye bir şey olur Sayın Başkan.

BAŞKAN – Tamam, teşekkür ediyorum.

Sayın Muş, buyurun.

Size de bir dakika süre veriyorum.

47.- *İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un, ülkenin birliğini ve bölünmez bütünlüğünü her şeyin üstünde tutan bir AK PARTİ Hükümetinin görevinin başında olduğuna ve devletin tüm birimlerinin terörle mücadele noktasında üzerlerine düşeni en iyi derecede yaptıklarına ilişkin açıklaması*

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, bugün İstanbul'da Atatürk Havalimanı'na yapılan saldırıyı, terör saldırısını bir kez daha lanetlediğimizi ifade etmek istiyorum. Hayatını kaybeden, şehit olan vatandaşlarımıza Cenab-ı Hak'tan rahmet, yakınlarına sabırlar diliyorum. Milletimizin başı sağ olsun.

Olayın olduğu ilk andan itibaren Hükümetimiz açıklama yapmıştır ve Sayın Başbakanımız, Başbakan Yardımcımız, İçişleri Bakanımız, Ulaştırma Bakanımız oraya intikal etmişlerdir, olay yerine gitmişlerdir ve devletimizin tüm birimleri bu konuyla alakalı, bu terör faaliyetiyle ilgili yapılması gereken her şeyi yapmaktadırlar ve bu terör faaliyetlerinin mutlaka Türkiye'nin bu kararlı tutumunda hiçbir zayıflama oluşturmayacağı aşikârdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Türkiye’de, Orta Doğu’da şu an yaşanan gelişmelere baktığımız zaman, dünyanın farklı bölgelerinde ortaya çıkan hadiselerle baktığımız zaman, 78 milyonun can ve mal güvenliğini sağlamak için gecesini gündüzüne katan bir AK PARTİ Hükümeti iş başındadır. Ülkenin birliğini beraberliğini, ülkenin bölünmez bütünlüğünü her şeyin üstünde tutan bir AK PARTİ Hükümeti görevinin başındadır. Tüm bakanlarımız, devletin tüm birimleri terörle mücadele noktasında üzerlerine düşeni en iyi derecede yapmaktadırlar. Meclisimizin de ayrı bir gündemi vardır.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Muş.

IX.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)

1.- *Danıştay Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/726) ve Adalet Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 400) (Devam)*

BAŞKAN – Evet, Engin Özkoç ve arkadaşlarının önergesini oylarınıza sunuyorum.

Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 400 sıra sayılı Danıştay Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın 10'uncu maddesinde yer alan "İtiraz üzerine verilen bu kararlar kesin olup bu kararlar aleyhine başka bir yargı merciine başvurulamaz." cümlesinin tasarı metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Arzu Erdem (İstanbul) ve arkadaşları

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ MURAT GÖKTÜRK (Nevşehir) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Hükümet?

ADALET BAKANİ BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Katılmıyoruz Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen İstanbul Milletvekili Arzu Erdem.

Buyurun Sayın Erdem. (MHP sıralarından alkışlar)

ARZU ERDEM (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, Danıştay Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın 10'uncu maddesi üzerine Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum.

Öncelikle, İstanbul Atatürk Havalimanı'nda, Diyarbakır'da, Van'da hain terör saldırısında hayatını kaybeden askerlerimize, polisimize ve sivil vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet, geride kalanlara sabır diliyorum. Kederli ailelerimizin ve büyük Türk milletimizin başı sağ olsun.

Ayetikerimede Yüce Rabb'imiz şöyle buyurmuştur: "Yılgınlık göstermeyin, hüzünlenmeyin. Eğer iman etmiş kimseler iseniz üstün gelecek olan sizlersiniz." Hadisişerifte ise Peygamber Efendimiz şöyle buyuruyor: "Müminlerin birbirlerine olan bağlılığı, birbirlerine kenetlenerek inşa edilmiş binanın duvarları gibidir." Kahraman ecdadımız bütün dünyaya "Çanakkale geçilmez." diye haykırmıştır. Kahraman ecdadımız millî bilinçle, imanla, cesaretle, fedakârlıkla zaferler kazanmıştır. Bu vesileyle tüm şehitlerimizi rahmet ve minnetle anıyorum.

Bize bugün bu acıyı yaşatanlar, birliğimizi ve dirliğimizi hedef alanlar bilmelidir ki bizler asırlardır varlıkta, yoklukta, sevinçte ve kederde birlikte ağlayıp birlikte gülmüşüzdür. Acı, şiddet ve korku bizleri yıldıramaz, aksine milletimizi daha fazla kenetleyecektir. Ama, biliniz ki milletimizin hafızasında AKP iktidarının bugüne kadar yaptığı yanlışlar da yer alacaktır, bunlar da unutulmayacaktır. Bu manada, AKP iktidarının bugüne kadar yaptığı yanlışlardan ders alması gerektiğinin ve bundan sonra ise burada her bir milletvekilimize ülkemizin içinden geçtiği bu zorlu süreçte özellikle görev ve sorumluluklarımızın farkında olmamız gerektiğinin vurgulanması gerekir. İşte, bugün "ben" demeden "biz" demeliyiz; işte, bugün, Milliyetçi Hareket Partisi lideri Sayın Devlet Bahçeli'nin dediği gibi "Önce vatanım, sonra milletim, sonra partim ve en son ben." demeliyiz.

Değerli milletvekilleri, Danıştay Kanunu'nda yapılacak değişiklikle Yargıtay daire sayısı 46'dan 24'e düşürülecektir. Üye sayısı ise kanun yürürlüğe girdikten sonra 516'dan 300'e, en son olarak 200'e düşürülecektir. Danıştay ve Yargıtaya yeniden seçilecek üyelerin görev süreleri ise on iki yılla sınırlanacaktır. Böylece, yargının iş yükünün hafifletilmesi öngörülmektedir.

Yine, tasarıya göre, kanunun yürürlüğe girdiği tarihte Danıştay üyelerinin üyelikleri sona erecektir ancak bu tarih itibarıyla Danıştay Başkanı, başsavcı, başkan vekili ve daire başkanı olarak görev yapanların Danıştay üyelikleri devam edecektir. Buradan anlaşılacağı üzere, iktidar partisi yine yeni bir Danıştay listesi ve yeni bir Yargıtay listesi çıkaracaktır. Yargı bu düzenlemeyle siyasallaşmaktadır.

Milliyetçi Hareket Partisi olarak bizler Danıştay Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın adaletin hızlı, güvenilir ve adil bir şekilde tesis edilmesine katkı sağlayacak bir yapıda olması gerektiğini belirtmek isteriz. Ancak, bu düzenlemeyle bu ihlal edilmektedir.

Yapılan düzenleme Anayasa'nın yargıyı ve yüksek yargıyı düzenleyen hükümlerine aykırıdır. Adalet, temel hak ve özgürlüklerin güvencesidir ve devletin temelidir. Aziz milletimiz adalete güvenle bakmak istiyor, lakin bu tür siyasi düzenlemeler mevcut sistem içerisinde güveni maalesef sarsmaktadır. Hatta bugüne kadar birçok konuda güveni sarsılmış olan milletimiz, adalete olan güvenini de tamamen kaybedecektir.

Yargı, siyasi iktidarın veya belirli kişilerin güdümüyle hareket etmemelidir. Yargının aidiyeti olmamalıdır. Yargı daima ve her şartta hakkı savunmalıdır. Şimdi soruyorum size: Bu tasarıyla bu unsurlar sağlanabilir mi? Bu düzenlemenin özeti şudur: Yargının doğru, hızlı ve adil işlemesi yerine yargıya müdahale imkânını nasıl sağlarız? İşte bu düzenlemeyle tam hedeflenen bu, yargıya müdahale. Bu zihniyet değişmediği sürece adaletten bahsetmek de mümkün olmayacaktır.

Çok teşekkür ederim, saygılarımı sunarım. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

III.- YOKLAMA

(CHP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

LEVENT GÖK (Ankara) – Yoklama talebimiz var.

BAŞKAN – 10’uncu maddeyi oylarınıza sunmadan önce yoklama talebi var, bu işlemi gerçekleştireceğiz.

Sayın Gök, Sayın Havutça, Sayın Adıgüzel, Sayın Gürer, Sayın Erkek, Sayın Atıcı, Sayın Tanal, Sayın Yıldız, Sayın Özkoç, Sayın Akkaya, Sayın Uslupehlivan, Sayın Emir, Sayın Topal, Sayın Demirtaş, Sayın Gökdağ, Sayın Demir, Sayın Aldan, Sayın Emre, Sayın Yılmaz, Sayın Tümer.

Yoklama için iki dakika süre veriyorum ve yoklama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı vardır.

**IX.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN
GELEN DİĞER İŞLER (Devam)**

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)

1.- Danıştay Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/726) ve Adalet Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 400) (Devam)

BAŞKAN – 10’uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

11’inci madde üzerinde üç önerge vardır, okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 400 sıra sayılı Danıştay Kanunu İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı’nın 11’inci maddesinde yer alan “31/12/2018” ibaresinin “31/12/2019” olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

İsmail Faruk Aksu

Mustafa Kalaycı

Ahmet Kenan Tanrıku

İstanbul

Konya

İzmir

Mehmet Parsak

Kamil Aydın

Mehmet Günel

Afyonkarahisar

Erzurum

Antalya

Emin Haluk Ayhan

Denizli

BAŞKAN – Şimdi okutacağım iki önerge aynı mahiyette bulunduğundan önergeleri birlikte işleme alacağım.

Aynı mahiyetteki önergeleri okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 400 sıra sayılı Danıştay Kanunu İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı’nın 11’inci maddesinin tasarıdan çıkartılmasını arz ve teklif ederiz.

Çağlar Demirel

Filiz Kerestecioğlu Demir

Dirayet Taşdemir

Diyarbakır

İstanbul

Ağrı

Meral Danış Beştaş

Erol Dora

Mahmut Toğrul

Adana

Mardin

Gaziantep

Aynı mahiyetteki diğer önerenin imza sahipleri:

Ömer Süha Aldan

Cemal Okan Yüksel

Necati Yılmaz

Muğla

Eskişehir

Ankara

Zeynel Emre

Namık Havutça

Mehmet Gökdağ

İstanbul

Balıkesir

Gaziantep

Erdoğan Toprak

Mahmut Tanal

İstanbul

İstanbul

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ HİLMİ BİLGİN (Sivas) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Hükûmet katılıyor mu?

ADALET BAKANİ BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Katılmıyoruz.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki ilk önerge üzerinde söz isteyen, Balıkesir Milletvekili Namık Havutça.

Buyurun Sayın Havutça. (CHP sıralarından alkışlar)

NAMİK HAVUTÇA (Balıkesir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; tabii, bu çalışma düzeninin bu şekilde sürmesiyle ilgili sanırım milletvekillerinin de bir vekile ihtiyacı var. Gerçekten, şu andaki çalışma düzeni Sayın Başkan, Anayasa’ya aykırı, insan haklarına aykırı; bir angaryayla karşı karşıyayız.

Şimdi, milletin haklarını savunması gereken milletvekilleri ne yazık ki kendi haklarını koruyamıyor.

MEHMET UĞUR DİLİPAK (Kahramanmaraş) – O zaman konuşmayın, konuşmak zorunda değilsiniz.

NAMİK HAVUTÇA (Devamla) – Şimdi, biz de Atatürk Havalimanı’nda yaşanan terör hadisesi karşısında yaşamını yitiren yurttaşlarımıza Allah’tan rahmet diliyoruz. Ama Sayın Bakan, Hükûmetiniz sayesinde Türkiye canlı bombaların cirit attığı ve her gün Meclise 500 metre mesafede bombaların patladığı bir ülke hâline geldi. Bunları siz görmüyor musunuz?

MEHMET UĞUR DİLİPAK (Kahramanmaraş) – Her gün deyip de yalan söylemeyin.

NAMİK HAVUTÇA (Devamla) – Bakın, Kızılay’da bomba patlıyor, Meclise 500 metre mesafede bomba patlıyor, siz hâlâ Emniyet İstihbaratın düzgün çalıştığını söylüyorsunuz. Bu milletin zekâsıyla alay mı ediyorsunuz siz? Böyle bir şey olabilir mi?

Bakın, adalette 4 tane reform yaptınız. Her reform yaptığınızda adalet dibe çökmeye başladı. Yahu bir yanlışlık mı var acaba? Hani, ters yola giren şoför gibi “Hepsi üstüme geliyor...”

Sayın Bakan, bakın, Komisyonunda dediniz ki... 4 yargı reformu paketi getirdiniz. Bakın, 2011’de Yargıtaya 6 daire, 137 kadro; Danıştaya 2 daire, 61 kadro getirdiniz. Yetmedi, 2014’te bir kez daha, 6572 sayılı Kanun’la Yargıtaya 8 daire, 129 ek kadro; Danıştaya 2 daire, 39 kadro getirdiniz. Yargıya güven yüzde 40’lardan yüzde 30’lara düştü, şimdi bu paketle beraber herhâlde dibe vuracak.

Sayın Adalet Bakanı, adaleti aramız gerekiyor ve adaleti aramanın da koşulları, dünyada evrensel normları vardır. Hukuk devletlerinde, yargı devletlerinde birinci esas yargının bağımsızlığını korumaktır.

Bakın, utanç verici bir durum, Anayasa'ya çok açık aykırı bir şekilde, Danıştayın mevcut başkanları, başsavcılar, daire başkanları, başkan vekilleri pozisyonlarını ve durumlarını koruyarak bu yasaya maalesef gereken direnci gösterememişlerdir. Diğer arkadaşlarını kendi koltukları uğruna -Anayasa'nın eşitlik ilkesine açık aykırı bir şekilde- görmezden gelmişlerdir. Kendi arkadaşlarının, yargının namusunu ve bağımsızlığını koruyamayan mevcut Danıştayın başkanlarının, başsavcı vekillerinin bu milletin adalet duygusunu, hakkını, hukukunu koruyacağını nasıl söyleyebiliriz? Açıkça Anayasa'ya aykırı bu durum karşısında gerçekten Anayasa'ya aykırılığı açık açık, göre göre Meclis de buna alet ediliyor.

Sayın Bakan, bakın, mevcut yapıda Yargıtayın ve Danıştayın daire sayısını yarı yarıya düşürüyorsunuz. Şu an itibarıyla, bütün Yargıtayda 1 milyon 260 bin dosya var.

Bakın değerli milletvekilleri, şu anda, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinde adil yargılamanın ihlali nedeniyle Rusya'dan sonra en fazla tazminat ödeyen ülkeyiz biz. Bu ülkeye yazık değil mi ya? Kimin parası bu? Şu anda Yargıtayda ortalama bir yargılama süresi dört yıl. Şimdi, siz mevcut Yargıtay üyelerini, daire sayısını 24'e düşürüyorsunuz, Danıştayda da düşürüyorsunuz. Bu yargılamalar -iddia ediyorum buradan, tarihe not düşüyorum- en az beş yıl sürecektir, belki de altı yıl ve bütün bu dosyaların mağdurları tekrar Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin kapısına gidecek çünkü Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin bir içtihadı var, diyor ki: "Bir yargılama beş yılı geçiyorsa orada adil yargılama ihlali vardır."

Arkadaşlar, bu Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin bir içtihadı.

Sayın Bakan, bu içtihat karşısında, mevcut yapıyla, sizin getirdiğiniz yasal düzenlemeyle bu yükü kaldıramaz bu hâkimler. O bakımdan, açıkça Anayasa'ya aykırı olan ve vahim hatalar doğuracak olan bu tasarının geri çekilmesini ve itirazlarımız noktasında düzeltilmesini talep ediyoruz.

Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Bakanın bir söz talebi var.

Buyurun Sayın Bakan.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Sayın Başkanım, değerli milletvekili arkadaşlarım; Yargıtaydaki ve Danıştaydaki iş yükünün çokluğu doğrudur. Şu anda bu yasanın yürürlüğe girmesi hâlinde daire sayıları hemen 24'e inmeyecektir, üç yıllık bir geçiş süreci var. Üç yıl süreyle 46 daire olarak çalışacaktır bu dosyaları eritmek için.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sayın Başkan, anlaşılamıyor.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, sessizlik lütfen.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – İkincisi, istinaf faaliyete girdiği için, yaklaşık bir yıllık süre içerisinde neredeyse çok az sayıda, yok denecek kadar az dosya Yargıtay ve Danıştaya gelecektir. Bu, kısa sürede bu dosyaları eritmek için yeter bir zamandır. Onun için biz böyle bir geçiş süreci öngördük.

Bir de şunu söyleyeceğim: Ceza dairelerinde bir dosyanın bitiş süreci üç yüz altı gündür, dört yıl filan değildir, üç yüz altı gün. Ceza Genel Kurulunda dört yüz doksan üç gündür.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Bakan, biz de avukatlıktan geliyoruz, öyle değil.

NAMIK HAVUTCA (Balıkesir) – Sayın Bakan, ben size on beş yıl süren davaları getireceğim, on beş yıl.

ADALET BAKANİ BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Var tabii, seksen dört yıllık dava var, seksen dört yıllık dava var.

BAŞKAN - Aynı mahiyetteki diğer önerge üzerinde söz isteyen, Gaziantep Milletvekili Mahmut Toğrul.

Buyurun Sayın Toğrul. (HDP sıralarından alkışlar)

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri ve Genel Kurulun bu saate kadar çalışan emekçileri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli Başkan, maalesef İstanbul Atatürk Havalimanı'nda patlayan bombalar gündemimize bomba gibi düştü. Kimi rakamlara göre, Associated Press'e göre 50'nin üzerinde insanımız yaşamını yitirmiş ama şu andaki resmî rakamlara göre 32 yurttaşımız yaşamını yitirmiştir, 170 civarında da yaralı var. Ben yaşamını yitiren yurttaşlarımıza Allah'tan rahmet, yakınlarına başsağlığı diliyorum, halkımıza geçmiş olsun dileğinde bulunuyorum.

Değerli Başkan, buraya nasıl geldik? Ben size Gaziantep'te mahkemeye yansımış bir örnekle bu durumu anlatmak isterim: Gaziantep Ağır Ceza Mahkemesine yansıyan bir davaya göre, 2012-2014 yılları arasında tam iki yıl süreyle tüm görüntüleri adım adım takip edilmiş, teknik ve fiziki takibe tutulmuş İŞİD militanları Gaziantep Burç ormanlık alanında -bugün basına yansıyan bir bilgidir- iki yıl boyunca takip ediliyor, orada silahlı eğitim alıyorlar, orada teknik eğitim alıyorlar ve askerî eğitim alıyorlar, hatta kamuflej giyerek "paintball"la savaş oyunu oynuyorlar. Ve bu, iki yıl boyunca polis tarafından adım adım izleniyor. Bunların içerisinde kimler var biliyor musunuz değerli arkadaşlar? Ankara Gar patlamasının planlayıcısı Yunus Durmaz da var ve bunlar iki yıl takip edilmesine rağmen, maalesef, hiçbir şekilde bir işlem yapılmıyor; şu anda bir dava dosyasında, tüm fotoğraflarla bugün basında ayrıntılı bir şekilde yer aldı.

Değerli arkadaşlar, buraya çıkan hatipler "İŞİD'i biz terör örgütü gibi görüyoruz." diyorlar, ama İŞİD'in Gaziantep'teki varlığı, Azez-Cerablus ya da Kilis-Karkamış hattını bugüne kadar nasıl kullandığını defaatle Hükûmete, yetkililere duyurmaya çalıştık, Gaziantep'te yüzlerce hücre evinin olduğunu ifade etmeye çalıştık, ancak buna yeterli önlemleri alamayanlar, bombacılar kendilerini patlattıktan sonra, hatta sabık, devrik Başbakan "Listeleri var elimizde, ama kendilerini patlatmadıkları için tutuklayamıyoruz." bile diyebilmişti ve bunlar kendilerini patlattıktan sonra haklarında dava açılabilir, Yunus Durmaz'la ilgili dava da bu şekilde.

Değerli arkadaşlar, bu İŞİD militanları Gaziantep'te 2012'den 2014'e kadar cirit atıyor, adım adım izlenmesine rağmen bir işlem yapılmıyor, Suruç'ta önce kendilerini patlatıyorlar, Ankara Gar Meydanı'nda kendilerini patlatıyorlar. Aslında Ankara Gar Meydanı'ndaki istihbarat ellerinde var. Olaya gözlemcilik yapan militan, İŞİD çetesi, hedeflerinin HDP Genel Merkezi olduğunu, ama son anda barış mitingini seçtiklerini söylüyor. Bu bilgiler istihbarat hâlinde ellerinde olmasına rağmen önlem alamayanlar, bugün sanki hiç sorumlulukları yokmuş gibi rahat rahat "Efendim, biz İŞİD'le mücadele ediyoruz." diyebiliyorlar.

Değerli arkadaşlar, maalesef, şu anda konuştuğumuz yasayla ilgili, yasa değişikliğiyle ilgili çıkan AKP'nin hatipleri de şunu söylemeye çalışıyorlar: “28 Şubatta şöyle oldu.”, “Efendim, 367 garabetinde böyle oldu.” Yani, açık açık ifade ediyorlar: “Tencere dibin kara, benimki senden kara.’ anlayışıyla dün de böyle oldu, bugün de biz böyle yapıyoruz.”

Evet, dikkatinizi çekiyorum değerli arkadaşlar, Yargıtayda, Danıştayda paralel örgütlenmesini kendi lehlerine çevirmek için yüksek yargıdaki sayıyı 250’den, önce 387’ye, ardından 516’ya çıkardılar; Danıştayda 95’ten 156’ya, sonra 195’e çıkardılar. Sonra birden paralelin terörist olduğu akıllarına geldi, yıllarca bize eziyet eden paralel onlara dokununca terörist oldu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MAHMUT TOĞRUL (Devamla) - Bize dokunduğu zaman hiç terörist olmayan paralel birden “terörist” ilan edilince şimdi de paralele dönmek için aynı işlemi devam ettirip bu sefer sayıyı azaltmaya çalışıyorlar. İnce ayar işlemleri ve bunları... Devleti ele geçirmek hiç kimseye fayda getirmez. Hukuk herkese lazım. Bugün birine lazımsa yarın size de lazım olur. (HDP sıralarından alkışlar)

MEHMET UĞUR DİLİPAK (Kahramanmaraş) - Hadi, yürü, yürü! Bitti süren.

MAHMUT TOĞRUL (Devamla) - Ne zaman gideceğimi sana sormam! Öyle el kol hareketi yapma! Terbiyesizleşme!

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, lütfen...

Aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Aynı mahiyetteki iki önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 400 sıra sayılı Danıştay Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın 11'inci maddesinde yer alan “31/12/2018” ibaresinin “31/12/2019” olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Emin Haluk Ayhan (Denizli) ve arkadaşları

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ HİLMİ BİLGİN (Sivas) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Hükümet?

ADALET BAKANİ BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Denizli Milletvekili Emin Haluk Ayhan.

Buyurun Sayın Ayhan. (MHP sıralarından alkışlar)

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; hayırlı, mübarek bir zaman diliminde, aynı zamanda hassasiyetlerin çok arttığı, çok elim bir olayı yaşadığımız ve hassasiyetlerin hakikaten yoğunlaştığı bir zaman dilimindeyiz. Bunu dikkate almak lazım. Söz ve davranışlarda hassasiyet gerektiğini de burada ifade etmek istiyorum. Vekiller yorgun. Hep birlikte memleketin terör meselesinin, belasının defedilmesi için uğraşmamız, gayret göstermemiz lazım. Bu konuda, Milliyetçi Hareket Partisi olarak, Hükûmete de sonuna kadar arkasında olduğumuzu, her türlü desteği sağlayacağımızı beyan ettik. Fakat, tabii ki burada takılmanın, laf atmanın, görüş bildirmenin şekli, zamanı, onun da bir hassasiyeti olduğu dönem oluyor. Dolayısıyla, burada buna çok dikkat etmemiz lazım.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; gerçekten, şimdi görüşmekte olduğumuz tasarıda değişiklik yapılmasına ilişkin, bu tasarrının 11'inci maddesi üzerinde Milliyetçi Hareket Partisinin grup önergesi üzerine söz aldım. Bu vesileyle, yüce heyeti saygıyla selamlıyorum.

Gereğzemizde iş yükünün azaltılmasını öngörüyoruz. Bu olsa bile mevcut ve yeni gelecek işlerin... İdari Dava Daireleri Kurulunun görev süresinin, tasarıda belirlenenden bir sene daha ileriye atılmasını, bir kolaylık sağlama açısından, düşünüyoruz ama kabul edilir, edilmez; bizim Hükûmete önerimiz, iktidar grubuna tavsiyemiz budur.

Tasarının 11'inci maddesi, gerekçesinde belirtildiği gibi, mevcut dosyaların makul sürelerde karara bağlanabilmesi amacıyla üç yıl süreyle İdari Dava Daireleri Kurulunun sürekli görev yapan bir kurul hâline getirilmesi ve bu kapsamda kurulda görevli üyelerin dairelerinde heyete katılmaması sağlanmış idi. Daha sonra, bu süre iki yıl uzatılmış olmasına rağmen kurulun iş yükünün yeteri kadar azalmaması nedeniyle İdari Dava Daireleri Kurulunun sürekli görev yapmasına ilişkin sürenin iki yıl daha uzatıldığı ifade edilmektedir. Bununla birlikte, Danıştay üye sayısının azaltılmasına bağlı olarak İdari Dava Daireleri Kurulunun üye sayısı ile toplantı ve görüşme yeter sayıları da azaltılmaktadır. Burada bir çelişki yok mudur diye düşünüyoruz. Hem gerekçede iş yüküne yetişemediği sebebiyle kurulun görev süresinin uzatımına gidiyorsunuz hem de üye sayısını neredeyse 1/3 oranında azaltıyorsunuz. Yani mevcut 20 üye iş yükünün altından kalkamıyor, görev süresini iki yıl daha uzatıyorsunuz, bir de kalkıp üye sayısını 14'e indiriyorsunuz. Bu, hangi akla, mantığa sığar, izahı mümkün değil. Mutlaka Hükûmetin bir izahı vardır. Peki, nasıl izah edeceksiniz, onu merak ediyoruz. Gerçekten tasarrının geneli ve 11'inci maddesi Anayasa'ya aykırılığın yanı sıra, subjektif değerlendirmeye açık hükümler içermekte, gerekçeleri ise inandırıcı ve hukuki bulunmamaktadır. Ancak, sizin istediğiniz sürenin yetmeyeceğini biz düşünüyoruz, bu nedenle süresinin uzatılmasında fayda olacağı kanaatindeyiz.

Şimdi, esasen bu tasarrının AKP'nin yüksek yargıyı tasfiye ve yeniden şekillendirme girişimi olduğunu düşünüyoruz. Pek çok husus bile bile Anayasa'ya aykırı olarak düzenlenmiştir. AKP, 2010 referandumunda adalet sistemimizdeki eksiklikleri gidermek değil, HSYK ve Anayasa Mahkemesi ve yüksek yargının yapısında yaptığı değişikliklerle sisteme tuzaklar yerleştirmiş, okyanus ötesiyle kol kola yandaş yargı yaratmaya çalışmıştır. Okyanus ötesinden nereye geçmiştir? Bir paralel yaratmıştır. Ancak bugün bin pişman olmuştur. AKP 12 Eylül 2010 referandumuna "evet" oyu verenleri kandırmış, kendisi de bugün gerçekten pişman olmuştur. Bu kanun tasarısı 12 Eylül 2010 referandum sonuçlarının bugün Meclis çoğunluğu eliyle değiştirilmesinden başka bir şey değildir.

Sayın Başkan, biz önergemize destek istiyoruz.

Hepinize saygılar sunuyorum, teşekkür ederim. (MHP sıralarından alkışlar)

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan, Türkiye Büyük Millet Meclisi yan gelip yatma yeri değil. Lütfen, uyuyanları uyandıralım.

BAŞKAN – Evet, kapatıyoruz artık, bir şey kalmadı.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler...

MEHMET PARSAK (Afyonkarahisar) – Kabul edildi.

BAŞKAN – Tamam, kabul etmeyenleri de soruyorum.

Önerge kabul edilmiştir, doğrudur.

11'inci maddeyi kabul edilen önerge doğrultusunda oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 11'inci madde kabul edilmiştir.

Beş dakika ara veriyorum birleşime.

Kapanma Saati: 05.41

ON BİRİNCİ OTURUM**Açılma Saati: 05.43****BAŞKAN: Başkan Vekili Ahmet AYDIN****KÂTİP ÜYELER: Mücahit DURMUŞOĞLU (Osmaniye), Elif Doğan TÜRKMEN (Adana)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 108’inci Birleşiminin On Birinci Oturumunu açıyorum.

400 sıra sayılı Kanun Tasarısı’nın görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

2’nci sırada yer alan, 343 sıra sayılı Kanun Tasarısı’nın görüşmelerine başlayacağız.

2.- Dünya Posta Birliği Kuruluş Yasasına Sekizinci Ek Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 343)

BAŞKAN – Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

Bundan sonra da komisyonların bulunamayacağı anlaşıldığından, alınan karar gereğince, kanun tasarısı ve teklifleri ile komisyonlardan gelen diğer işleri sırasıyla görüşmek için, 29 Haziran 2016 Çarşamba günü saat 14.00’te toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Yasama faaliyetlerine verdiğiniz destekten dolayı tüm milletvekillerine teşekkür ediyorum, hayırlı sabahlar diliyorum.

Kapanma Saati: 05.44

XIII.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1.- İzmir Milletvekili Tacettin Bayır 'ın, 2003-2016 yılları arasında Bakanlık tarafından düzenlenen kurs, seminer ve eğitimlere ait harcamalara ilişkin sorusu ve Gençlik ve Spor Bakanı Akif Çağatay Kılıç'ın cevabı (7/4965)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Kamu kurum ve kuruluşları oldukça yüklü bir bütçeyle, işe yeni alınan personele, üst düzey bürokratlara ve bunlar tarafından seçilen personellere, lüks otellerde ve tatil merkezlerinde, dışarıdan hizmet alım suretiyle kurs ve seminer eğitimleri düzenlenmektedirler. Bu hizmetler belirli bir danışmanlık şirketi ya da bakanlıklara yakın ilişki içerisinde olan vakıf ve dernek tarafından yapılmaktadır. Oysaki kurumların bu etkinlikleri kendisinin veya diğer kamu kurumlarına ait eğitim ve sosyal tesislerde koordine ederek gerçekleştirme olanakları vardır. Tercihin siyasilerin yakın ilişki içerisinde olduğu oteller veya yerleşkeler içinde yapılmasıyla kurumların bütçesi kötüye kullanılmakta kamu zararı oluşturmaktadır.

Aşağıdaki sorularımın Gençlik ve Spor Bakanı Sayın Akif Çağatay Kılıç tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını saygılarımla arz ederim.

Tacettin BAYIR**İzmir Milletvekili**

1. 2003-Mart 2016 yılları arasında bakanlığınızca yapılan kurs ve eğitim seminerleri için bakanlığınız bütçesinden ne kadar harcama yapılmıştır?
2. Yine aynı tarihler arasında gerçekleştirilen bu etkinliklerin kaç hangi şirketler, vakıflar ve dernekler üzerinden yapılmıştır? Bunlara ödenen bedeller ne kadardır?
3. Bakanlığınızın nerelerde eğitim ve sosyal tesisleri vardır? Söz konusu etkinliklerin fiziki olarak bu mekanlarda gerçekleştirme imkanı yok mudur?
4. Bakanlığınızca gerçekleştirilen bu tür etkinlikler sonrası yapılan denetimlerde, hizmet sunucularına haksız menfaat sağlanmış mıdır? Harcama hususlarında tesbit edilmiş bir usulsüzlük var mıdır? Var ise, rakamsal büyüklüğü nedir?
5. Menfaat sağlamak ve usulsüzlük nedeniyle hakkında soruşturma açılan kuruluş ve kişiler var mıdır? Var ise bunlar hakkındaki süreç ne durumdadır?

T.C.
GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI

Sayı : 25388436/ ~~256~~
Konu : Yazılı Soru Önergesi

~~28.06~~ /2016

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İzmir Milletvekili Sayın Tacettin BAYIR tarafımıza tevcih ettiği 7/4965 esas numaralı yazılı soru önergesine verilen cevaplar ekte takdim edilmiştir.

Bilgilerinize arz ederim.

Akif Çağatay KILIÇ
Gençlik ve Spor Bakanı

EKİ:
Cevabî yazı

**İZMİR MİLLETVEKİLİ SAYIN TACETTİN BAYIR TARAFINDAN VERİLEN
7/4965 ESAS NUMARALI SORU ÖNERGESİNİN CEVABI**

2011-2016 yılları arasında yapılan kurs ve eğitim seminerleri için Bakanlığımız tarafından toplamda 649.559 TL harcama yapılmıştır. Söz konusu eğitimler, çeşitli eğitim ve danışmanlık firmaları üzerinden gerçekleştirilmiştir.

Bakanlığımızın, merkez binasında bulunan yemekhane haricinde, herhangi bir sosyal tesisi bulunmamaktadır.

Yapılan denetimler sonucunda hiçbir haksız menfaat teminine rastlanmamış ve usulsüz harcama tespit edilmemiş olup bu nedenlerle hakkında soruşturma açılan herhangi bir kuruluş veya kişi de bulunmamaktadır.

2.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, bağlı kurum ve kuruluş binalarının depreme karşı dayanıklılık durumuna ilişkin sorusu ve Gençlik ve Spor Bakanı Akif Çağatay Kılıç'ın cevabı (7/5195)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Gençlik ve Spor Bakanı Sayın Akif Çağatay KILIÇ tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Dr. M. Sezgin TANRIKULU
İstanbul Milletvekili

1-Bakanlığınıza bağlı kurum ve kuruluşların Türkiye genelinde depreme karşı hassas olduğu tespit edilen ve güçlendirme çalışması yapılan bina sayısı nedir? Bunlardan kaç kamu binasıdır?

2-Türkiye genelinde Bakanlığın kamu hizmetinin aksatılmaması için, afet karşısında hazır planı bulunmakta mıdır?

3-Türkiye genelinde Bakanlığınızın afet yönetim planı varsa, hangi felaket senaryoları karşısında, hangi süreler içerisinde tam faaliyete geçebilir?

4-Türkiye genelinde Bakanlığınızın kamu hizmetinin aksamaması için acil tedbir planları nelerdir?

5-Türkiye genelinde Bakanlığınıza bağlı kurum ve kuruluşların binalarının depreme karşı dayanıklılık testi yapılmış mıdır? Dayanıklılık testi yapılan bina sayısı nedir? Kurum ve kuruluşlar ile il merkezi ve ilçelere göre dağılımı nedir?

6-Türkiye genelinde 2015 yılında Bakanlığınız tarafında depreme karşı önlem almak için ayrılan kaynak miktarı nedir? Ne kadarı harcanmıştır? 2016 yılında ne kadar kaynak ayrılmıştır?

7-Türkiye genelinde deprem güçlendirmesi yapılmayan ve bakanlığınıza bağlı olan binalarda meydana gelecek olayların sorumlusu kim olacaktır?

8-Bakanlığınıza bağlı kurum ve kuruluşların Türkiye genelinde Sivil Savunma konusunda yapılan çalışmalar nelerdir?

T.C.
GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI

Sayı : 25388436/257
Konu : Yazılı Soru Önergesi

28.06/2016

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İstanbul Milletvekili Sayın M. Sezgin Tanrikulu'nun tarafımıza tevcih ettiği 7/5195 esas numaralı yazılı soru önergesine verilen cevaplar ekte takdim edilmiştir. Bilgilerinize arz ederim.

Akif Çağatay KILIÇ
Gençlik ve Spor Bakanı

EKİ :
Cevabî yazı

**İSTANBUL MİLLETVEKİLİ SAYIN M.SEZGİN TANRIKULU TARAFINDAN
VERİLEN 7/5195 ESAS NUMARALI SORU ÖNERGESİNİN CEVABI**

Hükümetlerimiz döneminde, son 14 yılda yurt ve spor tesis yatırımlarında büyük bir atılım gerçekleştirilmiştir. Türkiye genelinde yıllar önce yapılmış olan eski ve kullanım ömrünü tamamlamış olan yurtlarımızın ve spor tesislerimizin teknik ekip tarafından yapılan değerlendirmeler neticesinde, deprem güçlendirme ve bakım onarımları yapılmaktadır. Yıkımına karar verilen, ömrünü tamamlamış olan tesislerimiz ise yıkılarak modern, günümüz şartlarına ve engellilerin ulaşımına uygun tesisler olarak yeniden yapılandırılmaktadır.

Başbakanlık Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı tarafından hazırlanan "Türkiye Afet Müdahale Planı"nda Bakanlığımıza; Tahliye, Yerleştirme ve Planlama Hizmet Grubu, Barınma Hizmet Grubu, Psikososyal Destek Hizmet Grubu, Ayni Bağış Depo Yönetimi ve Dağıtım Hizmet Grubu, Destek Çözüm Ortağı görevi verilmiştir. Bakanlığımız ve bağlı kuruluşları, söz konusu hizmet gruplarının, ulusal ve yerel düzeyde ana çözüm ortaklarının istekleri doğrultusunda çalışmalara katılmaktadır.

7126 sayılı Sivil Savunma Kanunu ve 6/3150 sayılı Sivil Savunma İle İlgili Şahsi Mükellefiyet, Tahliye ve Seyrekleştirme, Planlama ve Diğer Hizmetler Tüzüğü'ne göre Bakanlığımız tarafından Sivil Savunma Planları hazırlanmaktadır.

3.- Van Milletvekili Lezgin Botan'ın, Van'da yapılan spor yatırımlarına ilişkin sorusu ve Gençlik ve Spor Bakanı Akif Çağatay Kılıç'ın cevabı (7/5325)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Gençlik ve Spor Bakanı Sayın Akif Çağatay KILIÇ** tarafından Anayasanın 98. ve İçtüzüğü'nün 96. ile 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Lezgin BOTAN
HDP Van Milletvekili

Van ilimiz 1.096.000 nüfusu ile Türkiye'nin 19'uncu büyükşehridir. Türkiye İstatistik Kurumu'nun 2015 yılı nüfus verilerine göre 5- 19 yaş arası nüfus sayısı 400 binden fazladır. Buna rağmen daha önce Türkiye Olimpiyat Hazırlık Merkezleri (TOHM) projesine dahil edilmeyen Van şehrimiz basına yansıyan ve bakanlığın resmi sitesinden de yayınlanan açıklamalarınıza göre "Olimpik Sporcu Fabrikaları" programında bahsi geçen şehirler arasında yer almamaktadır. İlgili açıklamada, "32 ilde yapımı planlanan sporcu fabrikaları için bakanlık bütçesinden 234 Milyon TL kaynak aktarıldığı, ilk aşamada Rize, Kırıkkale ve Bartın'daki Sporcu Fabrikası inşaatları tamamlanarak sporcuların hizmetine sunulduğu, İstanbul, Ankara, Antalya, Samsun, Batman, Bingöl, Bursa, Denizli, Elazığ, Gaziantep, Isparta, Karaman, Kocaeli, Malatya, Nevşehir, Şanlıurfa, Tekirdağ, Yozgat, Zonguldak illerindeki Sporcu Fabrikalarının yapımı devam edildiği, Adıyaman, Ardahan, Artvin, Bolu, Karabük, Konya, Osmaniye illerindeki sporcu fabrikalarının projesi hazırlanarak ihalesi yapıldığı ve Diyarbakır Merkez Sporcu Fabrikası, İstanbul Avrupa Yakası Sporcu Fabrikası ve Kilis Merkez Sporcu Fabrikaları ise ihale aşamasına getirildiği" belirtilmiştir.

Bu bağlamda;

- 1- 2011 yılında yaşanan depremlerle ciddi zarar gören ve birçok bina hali hazırda hasarlıyken Van, bakanlığınızca neden yeni tesisleşme ve projeler içerisinde öncelikli olarak değerlendirilmemektedir?

- 2- Olimpiyat Hazırlık Merkezi ve Olimpik Sporcu Fabrikası projelerinde belirlenen şehirler hangi kıstaslara göre seçilmektedir. Van'ı dezavantajlı kılan ve bu projelerin dışında bırakılmasına neden olan özellikleri nelerdir?
- 3- 2011 yılından sonra yıllar bazında Van ilimizde gerçekleştirdiğiniz spor yatırımları tesis, altyapı, organizasyon sayısı ile bunların ekonomik değeri nedir? 2011 yılından günümüze kadar Van ilimizde başkanlığınıza bağlı spor federasyonlarına kayıtlı sporcu sayısı nedir?
- 4- 2011 yılından beri her yıl için illerin branşlar bazında sporcu sayıları, sporcuların ulusal ve uluslararası müsabakalarda almış oldukları derece ve madalya sayıları, illerin sporcu başına düşen açık ve kapalı spor tesisi olanakları nedir? Van ilimiz sportif olanaklar açısından kaçınıcı sırada yer almaktadır?
- 5- Açıklanan nüfus verilerine göre 18 yaş altı nüfusun 400 binden fazla olduğu Van ilimizde gençlerin sportif faaliyetlere katılımını sağlayacak kaç adet proje mevcuttur? Bu projeler için ayrılmış olan yatırım tutarı ne kadardır? 2011 yılından bu yana kaç adet proje hayata geçirilmiştir? Ne kadarlık bir harcama yapılmıştır?
- 6- Van, 35 federasyona bağlı faal kulübe, birçok branşta aldıkları ödülleri kendini kanıtlamış sporculara ve Türkiye ortalamasının üzerinde bir genç nüfusa sahiptir. Bu özellikleri göz önüne alındığında Van'da Olimpiyat Hazırlık Merkezi ve Olimpik Sporcu Fabrikası kurmayı düşünüyor musunuz?
- 7- Bakanlığınızın ileriye dönük stratejik planlamaları içerisinde Van ile ilgili hangi yatırım planları mevcuttur?

T.C.
GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI

Sayı : 25388436/ **255**
Konu : Yazılı Soru Önergesi

28.06/2016

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Van Milletvekili Sayın Lezgin Botan'ın tarafımıza tevcih ettiği **7/4622, 7/5325** esas numaralı yazılı soru önergelerine verilen cevaplar ekte takdim edilmiştir.

Bilgilerinize arz ederim.

Akif Çağatay KILIÇ
Gençlik ve Spor Bakanı

EKİ:
Cevabî yazı

**VAN MİLLETVEKİLİ SAYIN LEZGİN BOTAN GÜRER TARAFINDAN
VERİLEN 7/4622 VE 7/5325 ESAS NUMARALI
SORU ÖNERGELERİNİN CEVABI**

Türkiye genelinde stadyum yenileme çalışmaları Bakanlığımız tarafından sürdürülmektedir. Van Stadyumu da bu projeler arasında yer almakta olup arsa, projelendirme ve bütçe yeterliliğine yönelik yatırım planlaması çalışmaları devam etmektedir.

Bakanlığımız ve Toplu Konut İdaresi Başkanlığı ile Belediyeler arasında yapılan protokoller kapsamında, 2011 yılı sonrasında **29 adet yeni stadyum projesi** uygulamaya konulmuş ve bunlardan 5'i tamamlanmış olup 16'sı yapım ve 8'i ise proje aşamasındadır.

2011 yılından sonra Van ilimize, toplam **49.000.000 TL** proje maliyetli; spor salonları, futbol sahaları ve yüzme havuzları gibi muhtelif tesislerden oluşan 14 adet spor yatırımı yapılmıştır.

Ülkemizde ulusal ve uluslararası spor organizasyonları, bağımsız spor federasyonlarınca düzenlenmektedir. Ayrıca, Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürlüklerince de il veya bölgesel düzeyde; kulüplerin, üniversitelerin, okulların ve diğer kurum ve kuruluşların katılımıyla çeşitli organizasyonlar, etkinlikler ve yarışmalar tertip edilmektedir. Bu çerçevede Van ilimizde de çok sayıda sportif faaliyet gerçekleştirilmiş olup 2011-2015 dönemine ait bu faaliyetlerde sporcularımız; 107 adet birincilik, 99 adet ikincilik ve 136 adet üçüncülük derecesi almışlardır.

2011-2015 döneminde **lisanslı sporcu sayıları** ülke genelinde; 2011 yılında 3.024.468, 2012 yılında 3.468.508, 2013 yılında 4.794.017, 2014 yılında 5.541.665 ve 2015 yılında 5.995.664'tür. Yıllara göre, Van ilindeki lisanslı sporcu sayısı ise; 2011 yılında 16.698, 2012 yılında 18.590, 2013 yılında 24.782, 2014 yılında 29.142 ve 2015 yılında 31.187'dir.

Türkiye genelinde, 33 ilimizde 37 **Sporcu Eğitim Merkezi** bulunmakta olup bu Merkezlere sporcu öğrenci almak için yapılan seçme sınavlarına Van ilimizden katılım olmamıştır. Van ilimizde 2014 yılında faaliyetlerine başlayan **Engelliler İl Spor Merkezinde**; 2014 yılında 54, 2015 yılında 53 engelli vatandaşımız çeşitli branşlarda etkinliklere katılım sağlamıştır. Van'da 2011-2015 döneminde; atletizm, badminton, bılardo, bisiklet, bocce, boks, jimnastik, güreş, halter, hentbol, judo, kano, karate, kickboks, kürek, masa tenisi, satranç, taekwondo, tekerlekli kayak, tenis, voleybol, vücut geliştirme yelken ve yüzme branşlarında toplam 24.420 katılımcının iştiraki ile faaliyetler düzenlenmiştir.

2011-2015 döneminde; Olimpiyat Oyunları, EYOF Gençlik Olimpiyatları, Dünya, Avrupa ve Balkan Şampiyonaları, Üniversite Oyunları, Akdeniz Oyunları ve diğer uluslararası turnuvalarda sporcularımız; 2011 yılında 2868, 2012 yılında 2620, 2013 yılında 3205, 2014 yılında 3752 ve 2015 yılında ise 5178 madalya kazanmıştır.

Ülke genelinde Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürlüklerine bağlı; çok sayıda açık ve kapalı spor tesisi, saha, kort, yüzme havuzu ve benzeri tesis bulunmakta olup sporcular, antrenörler, kulüpler, okullar ve diğer kurum ve kuruluşlar ile vatandaşlarımız bu tesislerden faydalanmaktadır. Van'da da söz konusu spor tesisleri halkımızın hizmetine sunulmakta ve spor yapma imkanından faydalanmaları sağlanmaktadır.

Türkiye Olimpik Hazırlık Merkezleri (TOHM) projesi halen 20 il ve 17 olimpik branşta faal olarak devam etmektedir. İller, ilgili branşlarda; tesis, sporcu potansiyeli ve başarı durumu gibi kriterler dikkate alınarak TOHM projesi kapsamında değerlendirmeye alınmaktadır. Van'da 100 yatak kapasiteli **Kamp Eğitim Merkezinin** yapımı 2016 yılı yatırım programına alınmış olup tesis tamamlandığında, TOHM projesinde yer alan federasyon başkanlıklarının talepleri doğrultusunda, TOHM veya benzeri yapılanmalar değerlendirilme alınacaktır.

4.- Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal'ın, Afyonkarahisar ve ilçelerindeki yükseköğrenim yurdu ihtiyacına ilişkin sorusu ve Gençlik ve Spor Bakanı Akif Çağatay Kılıç'ın cevabı (7/5642)

**TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA
ANKARA**

Aşağıda belirtilen sorularımın Gençlik ve Spor Bakanı Akif Çağatay KILIÇ tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını Anayasa'nın 98 ve TBMM İç Tüzüğü'nün 96. Maddeleri gereğince talep ederim. 04.05.2016

Av. Burcu KÖKSAL
Afyonkarahisar Milletvekili

Afyonkarahisar ilimize bağlı Sandıklı ilçemizde Üniversite yerleşkesi bulunmasına rağmen ne yerleşke içerisinde ne de Sandıklı ilçe merkezinde KYK'ya bağlı Yükseköğrenim öğrenci Yurdu bulunmadığı öğrenilmiştir.

Sandıklı ilçemizde üniversite yerleşkesi olmasına rağmen KYK'ya ait bir öğrenci yurdu bulunmaması, öğrenim görmek üzere özellikle ilçemize dışarıdan gelen öğrencilerin mağdur olmasına neden olmaktadır. İlçemizdeki barınma koşullarına yönelik arz, talepleri ne yazık ki karşılayamamaktadır. Türkiye Cumhuriyeti Anayasal Hükümlerle güvence altına alınmış Sosyal bir devlettir ve sosyal devlet ilke ve prensiplerinin gereğini yerine getirmek Anayasa'nın ihlal edilmesini önlemek bağlamında da önem teşkil etmektedir.

Bu bağlamda;

- 1) Afyonkarahisar ilimize bağlı tüm ilçeler isimleri ile ayrı ayrı belirtilmek üzere; üniversite yerleşkesi bulunan hangi ilçelerimizde KYK'ya bağlı yükseköğrenim öğrenci yurdu bulunmaktadır?
- 2) **Afyonkarahisar ilimize bağlı tüm ilçeler isimleri ile ayrı ayrı belirtilmek üzere; üniversite yerleşkesi bulunan hangi ilçelerimizde KYK'ya bağlı yükseköğrenim öğrenci yurdu bulunmamaktadır?**
- 3) Afyonkarahisar ilimize bağlı her ilçe ve öğrenci yurtlarının kız-erkek öğrenci kapasitesi ayrı ayrı belirtilmek üzere öğrenci kapasitesi ne kadardır?
- 4) **Afyonkarahisar ilimize bağlı Sandıklı ilçemizde üniversite yerleşkesi bulunmasına rağmen KYK'ya bağlı yükseköğrenim öğrenci yurtlarının bulunmamasının gerekçesi nedir?**
- 5) Afyonkarahisar ilimize bağlı Sandıklı ilçemize, KYK'ya bağlı Yükseköğrenim öğrenci yurdu yapılacak mıdır? Yapılacak ise ne zaman yapılacaktır? Sandıklı ilçemize KYK'ya bağlı öğrenci yurdu yapılacak ise kız ve erkek öğrenci kapasiteleri ayrı ayrı belirtilmek üzere ne kadar olacaktır?
- 6) **Sandıklı ilçemize, şimdiye kadar KYK'ya bağlı yükseköğrenim öğrenci yurdu yapılmaması Anayasa'da yer alan Sosyal Devlet ilkesinin, Anayasa'nın, İnsan Haklarına dair düzenlenmiş ilgili tüm yasa ve yönetmeliklerin ihlal edildiği anlamına gelmemekte midir?**
- 7) Sandıklı ilçemize yükseköğrenim görmek üzere giden öğrencilerimizin yaşam koşullarının belirlenmesi ve barınma olanaklarının standartlara uygun biçimde sağlanıp sağlanmadığına dair Bakanlığınız bünyesinde herhangi bir çalışma yapılmış mıdır? Herhangi bir çalışma yapılmamış ise, öğrencilerin barınmaları için uygun olanakları sağlamak ve uygun koşullar yaratmak Bakanlığınızın görevi değil midir ve bu görev neden hala yerine getirilmemiştir?

T.C.

GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI

Sayı : 25388436/ **258**
Konu : Yazılı Soru Önergesi

28. /06 /2016

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal'ın tarafımıza tevcih ettiği 7/5642 esas numaralı yazılı soru önergesine verilen cevaplar ekte takdim edilmiştir.

Bilgilerinize arz ederim.

Akif Çağatay KILIÇ
Gençlik ve Spor Bakanı

EKİ :

Cevabî yazı

**AFYONKARAHİSAR MİLLETVEKİLİ BURCU KÖKSAL TARAFINDAN
VERİLEN 7/5642 ESAS NUMARALI SORU ÖNERGESİNİN CEVABI**

Afyonkarahisar ilimizde; *Merkez'de* 6981 yatak kapasiteli 7 yurt, *Bayat* ilçesinde 176, *Dinar* ilçesinde 248, *Sandıklı* ilçesinde 312, *Şuhut* ilçesinde 349 yatak kapasiteli birer yurt ve *Emirdağ* ilçesinde de 876 yatak kapasiteli iki yurt olmak üzere, toplamda **8.942** yatak kapasiteli **13** yurdumuz bulunmaktadır. Bu yurtlarımızda barınan öğrencilerin **5.371**'i kız, **3.571**'i ise erkektir.

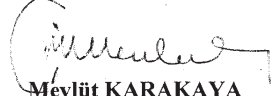
Afyonkarahisar ilinde, yatırım ve kiralama yoluyla temin edilecek ve toplam 3900 yatak kapasitesi olan 4 adet yeni yurt projesi bulunmaktadır. Bu çerçevede; *Bolvadin* ilçesindeki 500 kişilik yurt projesi inşaatı ihale aşamasındadır. *Sultandağı* ilçesinde ise 300 kişilik yurt projesinin inşaatı devam etmekte olup yurdun 2016 yılı içerisinde hizmete açılması planlanmaktadır. Afyonkarahisar *Merkez* 500 kişilik yurt projesi çalışmaları devam etmektedir. Ayrıca Afyonkarahisar *Merkez'de*, 2600 kişilik ön protokolle yurt kiralama projesi bulunmaktadır.

Afyonkarahisar ili *Sandıklı* İlçemizde faaliyet gösteren 192 yatak kapasiteli yurt, yapılan incelemeler sonucunda güvenli barınma şartlarını taşımadığı için kapatılmıştır. Ardından, aynı ilçemizde 312 yatak kapasiteli yurt açılarak öğrencilerimizin hizmete sunulmuştur. Afyonkarahisar *Merkez'de*, son yıllarda yapılan çalışmalar neticesinde, **6.322 nitelikli kapasite** artışı sağlanmıştır.

5.- Adana Milletvekili Mevlüt Karakaya'nın, bazı stadyumların isimlerinin değiştirilmesine ilişkin sorusu ve Gençlik ve Spor Bakanı Akif Çağatay Kılıç'ın cevabı (7/5721)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Başbakan Sayın Ahmet Davutoğlu** tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Mevlüt KARAKAYA

Adana Milletvekili

Ülkemizde değişik tarihlerde yapılmış olan ve halen hizmet vermeye devam eden pek çok futbol sahası isimlerini; milli, tarihi karakterlerden ve milli olaylardan esinlenerek almıştır. Ancak son yıllarda bu isimlerin, genelde bulunduğu şehrin adıyla birlikte 'Arena' eki konularak kullanıldığını görmekteyiz. Bu değişikliğin, kuşkusuz en çok Türkiye Cumhuriyeti'nin Kurucusu Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün adı silinerek yapılması dikkat çekmektedir. İkinci Cumhurbaşkanımız merhum İsmet İnönü'nün adı da sahalardan silinmektedir.

Bazı isim değişikliklerinin ise resmen gerçekleştirilmeden önce sosyal medya, yazılı ve görsel basın kullanılarak önceden algı oluşturulmak suretiyle kamuoyu hazırlanarak yapılmak istendiği görülmektedir. Buna örnek olarak: Mustafa Kemal Atatürk'ün 4 Eylül 1919 tarihlerinde gerçekleştirdiği Milli Kongreden esinlenen 4 Eylül Sivas Stadi yerine 'Sivas Arena'; Milli Mücadele'nin ilk adımı kabul edilen Atatürk'ün Samsun'a çıkış tarihinden adını alan 'Samsun 19 Mayıs Stadi' yerine 'Samsun Arena'; işgalcilerden kurtuluş gününü temsil eden Adana 5 Ocak Stadi'nin yerine şehir dışında yapılan ve inşaatı devam eden yapıya 'Koza Arena' isimlerinin verildiği gösterilebilir. Bunlar resmiyette henüz gerçekleştirilmeyen ama fiili hayatta kullanılan, konuşturulan değişikliklerdir.

Milyonlarca vatandaşımızın ilgi alanına giren spor faaliyetleri nedeniyle hemen her gün medyanın ve halkın önemli bir kısmının sürekli gündeminde olan yeşil sahalarda yapılan, yapılmakta olan ve yapılmak istenen isim değişikliklerinde iyi niyet göremiyoruz. Milletimizin Kurtuluş Savaşı'nın önderliğini yapan, Türkiye Cumhuriyeti'nin kurucu kahramanlarının adlarının silinmesinde, 'Kurtuluş Günü' gibi bir milletin onur günlerinden esinlenerek verilmiş isimlerin kaldırılmasında hayırlı bir niyetin izini görmek mümkün değildir.

Bununla birlikte; seçim bölgem olan Adana'ya özel bir beklentiyi paylaşmak istiyorum. Adanalı vatandaşlarımız, şehir merkezinde bulunan mevcut stadi yerine merkez ilçe Sarıçam sınırları içinde yapılan yeni sahaya '5 Ocak Atatürk Stadi' ismini önermektedirler. Çünkü Gazi Mustafa Kemal Atatürk, milli mücadeleyle dair ilhamı ilk olarak Adana'dan aldığını bizzat ifade etmiştir. Dolayısıyla hem Atatürk hem de 5 Ocak isminin birlikte kullanılması çok anlamlı olacaktır.

Bu bilgiler çerçevesinde;

- 1) Son 13 yılda isimleri değiştirilen futbol sahaları hangileridir, bunların eski ve yeni isimleri nedir?
- 2) Milli kahramanların adlarının ve milli günlerimizi simgeleyen isimlerin kaldırılmasında hangi kamu yararı gözetilmektedir?
- 3) Futbol sahalarının isminin Fransızca kökenli 'Arena' adıyla anılmasında ve tescil edilmesinde hangi Milli Menfaat' gözetilmektedir?
- 4) Ülkemizin bazı yerleşim birimlerinde kullanılagelen Türkçe isimlerin yerine etnik isimler konulmasını sağlayan Hükümetinizin, milyonlarca vatandaşımızı cezbeden sportif bir alanda bu değişikliklere yönelmesindeki niyeti nedir?
- 5) Adana'da yapılmakta olan yeni stada '5 Ocak Atatürk Stadi' isminin verilmesini isteyen Adanalı vatandaşlarımızın talebini yerine getirmeyi düşünüyor musunuz?

T.C.
GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI

Sayı : 25388436/ **259**
Konu : Yazılı Soru Önergesi

28. 06 /2016

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Adana Milletvekili Sayın Mevlüt Karakaya'nın Sayın Başbakanımız'a tevcih ettiği
7/5721 esas numaralı yazılı soru önergesine verilen cevaplar ekte takdim edilmiştir.

Bilgilerinize arz ederim.

Akif Çağatay KILIÇ
Gençlik ve Spor Bakanı

EKİ :
Cevabî yazı

**ADANA MİLLETVEKİLİ SAYIN MEVLÜT KARAKAYA TARAFINDAN
VERİLEN 7/5721 ESAS NUMARALI SORU ÖNERGESİNİN CEVABI**

Gerek Hükümet ve gerekse Bakanlık olarak, Cumhuriyetimizin banisi ve bütün milletimizin ortak değeri olan Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün siyasi polemik konusu haline getirilmesini ve bunun üzerinden siyasi rant devşirme yoluna tevessül edilmesini esefle karşılamaktayız.

1994-2002 tarihleri arasında sadece tek bir stat inşa edebilmiş bir Türkiye'den, bugün ülkemizin sportif geleceğine çok önemli katkılar sağlayacak 29 adet dev stadyum projesini hayata geçirebilmiş bir Gençlik ve Spor Bakanlığına sahip Türkiye'yi inşa eden Hükümetlerimizin başarılarının, karalamalarla gölgelenmesi mümkün değildir.

Bugün itibarıyla *yeni yapılan statlara ad verme ve yenilenen statlardan milli kahramanların veya milli günlerimizi simgeleyen isimlerin kaldırılması konusunda* yapılmış herhangi bir çalışma bulunmamaktadır. Bu konuda “*Spor Genel Müdürlüğü Tesislere Ad Verme Yönetmeliği*” hükümleri kapsamında yapılan değerlendirmeler devam etmektedir.

Son yıllarda bazı spor kulüplerimiz, önceki yıllarda kiraladıkları veya intifa hakkını devraldıkları stadyumlara, diğer bazı ülke örneklerinde de görüldüğü üzere, mevcut stadyum isimlerine Sponsorluk Yönetmeliği kapsamında sponsorluk hizmeti aldıkları şirketlerin isimlerini ilave etmek suretiyle bütçelerine gelir sağlama yoluna gitmektedirler. Bu şekilde devredilen tesislerin adlarının reklam karşılığı veya sponsorluk kapsamında değiştirilmesi veya bu isimlerin mevcut tesis adlarına ilave edilmesine yönelik “*Spor Genel Müdürlüğü Tesislere Ad Verme Yönetmeliği*” 30 Haziran 2011 tarihinde yürürlüğe girmiş olup bu düzenleme ile kulüplerin gelir kalemlerinin artırılması amaçlanmıştır.

6.- Sivas Milletvekili Ali Akyıldız'ın, bir futbol maçı sonrasında yaşanan olaya ilişkin sorusu ve Gençlik ve Spor Bakanı Akif Çağatay Kılıç'ın cevabı (7/6042)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzüğü'nün 96. Maddeleri gereğince Gençlik ve Spor Bakanı Sayın Akif Çağatay Kılıç tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Ali AKYILDIZ

CHP Sivas Milletvekili

19.05.2016 tarihinde Sivas Dört Eylül Stadyumunda, Medicana Sivasspor - Fenerbahçe A.Ş. futbol takımları arasında oynanan, Spor Toto Süper Lig Hasan Doğan Sezonu müsabakası 2-2 sonuçlanmış ve Medicana Sivasspor küme düşmüştür. Küme düşen takımların son müsabakasının bitiş düdüğü'nün ardından Türkiye liglerinde maalesef sık sık görmeye alıştığımız saha olaylarının Dört Eylül Stadyumu'nda da olmasını bekleyenlere, Sivasspor taraftarları örnek bir duruş ve davranış sergileyerek küme düşen futbol takımının yönetimine ve futbolcularına sahip çıkarak, yönetimi ve futbolcularını bağrına basmıştır. Taraftarlar küme düşen takımlarını 20 dakika sahada tutarak ve tribünlere çağırarak alkışlamışlardır. Ulusal basında "Bu Türkiye'de bir iltir, küme düşen takım alkışlarla uğurlandı" şeklinde haberler yapılırken, Sivasspor ve Sivas Kamuoyu takdir edilmeyi beklerken Türkiye Futbol Federasyonu Sivasspor'u 'saha olayları' gerekçesiyle Futbol Disiplin Talimatının 52. maddesi uyarınca Profesyonel Futbol Disiplin Kurulu'na sevk etmiş ve ceza vermiştir.

Bu hususlarla ilgili olarak;

- 1) Türkiye Futbol Federasyonu, Türkiye'de ilk kez gerçekleşen gurur duyulacak bu tablonun mimarı Sivasspor'u Profesyonel Futbol Disiplin Kurulu'na sevk etmiş ve ceza vermiştir. Ülkemizde pasoligi en iyi şekilde uygulayan Statlardan birisi olan Dört Eylül Stadında cezaya gerekçe olarak gösterilen meşale yakma fiilini gerçekleştiren taraftarların tespiti yapılarak bunların cezalandırılması yerine neden Sivasspor kulübüne ceza verilmiştir?
- 2) Sivasspor taraftarlarının sadece Ülkemizde değil Uluslararası alanda da gururla örnek gösterilip; ödüllendirilmesi, tebrik ve takdir edilmesi gereken bu davranışı, Türkiye Futbol Federasyonu tarafından neden dikkate alınmayarak ödül yerine ceza uygulaması tercih edilmiştir?
- 3) Türkiye Futbol Federasyonu; Sivasspor taraftarının bu örnek davranışından hareketle, Türkiye Milli Olimpiyat Komitesi'nin her yıl düzenlediği Fair Play ödülüne aday gösterilmesi için herhangi bir girişimde bulunacak mıdır?

T.C.

GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI

Sayı : 25388436/ **260****23** /06 /2016

Konu : Yazılı Soru Önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Sivas Milletvekili Sayın Ali Akyıldız'ın tarafımıza tevcih ettiği **7/6042** esas numaralı yazılı soru önergesine verilen cevaplar ekte takdim edilmiştir.

Bilgilerinize arz ederim.

Akif Çağatay KILIÇ
Gençlik ve Spor Bakanı

EKİ :

Cevabî yazı

**SİVAS MİLLETVEKİLİ SAYINALİ AKYILDIZ TARAFINDAN VERİLEN
7/6042 ESAS NUMARALI SORU ÖNERGESİNİN CEVABI**

Özel hukuk hükümlerine tabi, tüzel kişiliğe sahip özerk yapıda bir kuruluş olan **Türkiye Futbol Federasyonu'nun** soru önergesinde yer alan konularla ilgili yaptığı açıklamalar aşağıdadır.

“Futbol Disiplin Talimatının ‘Saha Olayları’ başlıklı 52. Maddesi uyarınca Disiplin Kurulu; futbolcuları nedeni ile olaylardan sorumlu kulüplere olayın ağırlığına göre disiplin talimatında belirtilen cezaları verebilmektedir. Yine Futbol Disiplin Talimatı’nın ‘Sorumluluk’ başlıklı 6. Maddesinde kulüplerin; futbolcularının, görevlilerinin, başkanlarının, onursal başkanlarının, yöneticilerinin, çalışanlarının, üyelerinin, özel güvenlik görevlilerinin ve taraftarlarının ihlallerinden dolayı objektif olarak sorumlu olduğu belirtilmiştir.

PFDK tarafından Medicana Sivasspor Kulübüne, meydana gelen saha olayları nedeniyle disiplin para cezası verilmiştir.

Türkiye Fair Play Ödülleri, her yıl Türkiye Milli Olimpiyat Komitesi tarafından verilen ve her türlü araştırma, çalışma ve organizasyonu Türkiye Milli Olimpiyat Komitesi Fair Play Komisyonu tarafından yürütülen bir organizasyondur. Ödüllere aday gösterebilmek için belli koşulların sağlanması gerekmekte olup, bu kapsamda değerlendirmeler yapılmaktadır.”

DÖNEM: 26

YASAMA YILI: 1

108'İNCİ BİRLEŞİM
28 HAZİRAN 2016 SALI
SAAT: 15.00

DANIŞMA KURULU ÖNERİSİ

Genel Kurulun toplantı günlerinden Salı gününün denetim konularına (Anayasanın süreye bağladığı konular hariç), Çarşamba ve Perşembe günlerinin de kanun tasarı ve teklifleri ile komisyonlardan gelen diğer işlerin görüşülmesine ayrılması, Salı ve Çarşamba günlerinde birleşimin başında bir saat süre ile sözlü soruların görüşülmesi, “Sunuşlar” ve işaret oyu ile yapılacak seçimlerin her gün yapılması önerilmiştir.

(Genel Kurulun 15.12.2015 tarihli 14’üncü Birleşiminde kabul edilmiştir.)

GRUP ÖNERİLERİ

1.- Genel Kurulun, 26’ncı Dönem 1’inci Yasama Yılı sonuna kadar Salı günleri 15.00 - 24.00, Çarşamba ve Perşembe günleri 14.00 – 24.00 saatleri arasında çalışmalarını sürdürmesi önerilmiştir.

(Genel Kurulun 22.3.2016 tarihli 59’uncu Birleşiminde kabul edilmiştir.)

2.- 307 Sıra Sayılı Kanun Teklifinin İhtüzüğün 91’inci maddesine göre Temel Kanun olarak görüşülmesi ve birinci bölümünün 1 ila 8’inci maddelerden, ikinci bölümünün Geçici Madde 1 dâhil olmak üzere 9 ila 17’nci maddelerden oluşması önerilmiştir.

(Genel Kurulun 25.4.2016 tarihli 80’inci Birleşiminde kabul edilmiştir.)

3.- Genel Kurulun;

28 Haziran 2016 Salı günü Birleşiminde Sözlü Sorular ve diğer denetim konularının görüşülmeyle Gündemin “Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmında yer alan işlerin görüşülmesi,

29 Haziran 2016 Çarşamba günü Birleşiminde Sözlü Soruların görüşülmemesi,

Önerilmiştir.

(Genel Kurulun 1.6.2016 tarihli 96’ncı Birleşiminde kabul edilmiştir.)

4.- Türkiye Büyük Millet Meclisinin, TBMM İhtüzüğü’nün 5’inci maddesine göre 1 Temmuz 2016 tarihinde tatile girmeyerek çalışmalarına devam etmesi,

Genel Kurulun;

12, 19 ve 26 Temmuz 2016 Salı günü birleşimlerinde Sözlü Sorularla diğer denetim konularının görüşülmeyle Gündemin “Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmında yer alan işlerin görüşülmesi,

13, 20 ve 27 Temmuz 2016 Çarşamba günü birleşimlerinde Sözlü Soruların görüşülmemesi,

Haftalık çalışma günlerinin dışında 1 Temmuz 2016 Cuma günü saat 14.00’te toplanarak bu Birleşiminde Gündemin “Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmında yer alan işlerin görüşülmesi,

28 Haziran 2016 Salı günü Birleşiminde 35 Sıra Sayılı Kanun Tasarısına kadar olan işlerin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar,

29 Haziran 2016 Çarşamba günü Birleşiminde 187 Sıra Sayılı Kanun Tasarısına kadar olan işlerin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar,

30 Haziran 2016 Perşembe günü Birleşiminde 306 Sıra Sayılı Kanun Tasarısına kadar olan işlerin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar,

1 Temmuz 2016 Cuma günü Birleşiminde 75 Sıra Sayılı Kanun Tasarısına kadar olan işlerin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar,

12 Temmuz 2016 Salı günü Birleşiminde 55 Sıra Sayılı Kanun Tasarısına kadar olan işlerin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar,

Yukarıda belirtilen birleşimlerde gece 24.00’te günlük programların tamamlanamaması hâlinde günlük programların tamamlanmasına kadar,

Çalışmalarına devam etmesi,
Önerilmiştir.

(Genel Kurulun 21.6.2016 tarihli 104’üncü Birleşiminde kabul edilmiştir.)

5.- 400 Sıra Sayılı Kanun Tasarısının İçtüzüğü’nün 91’inci maddesine göre Temel Kanun olarak görüşülmesi ve birinci bölümünün 1 ila 14’üncü maddelerden, ikinci bölümünün 15 ila 36’ncı maddelerden oluşması önerilmiştir.

(Genel Kurulun 22.6.2016 tarihli 105’inci Birleşiminde kabul edilmiştir.)

KOMİSYON TOPLANTILARI

*** Plan ve Bütçe Komisyonu**

28.6.2016 Salı - Saat 15.15

*** Meclis Araştırması Komisyonu**

(Çocuk İstismarının Önlenmesi)

30.6.2016 Perşembe – Saat: 10.30

*** Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler**

Komisyonu

28.6.2016 Salı - Saat 15.30

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ GÜNDEMİ

108'İNCİ BİRLEŞİM

28 HAZİRAN 2016 SALI

SAAT: 15.00

1 - BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

1.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi'nin (2/202) İçtüzük'ün 37'nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önerge

2 - ÖZEL GÜNDEMDE YER ALACAK İŞLER

3 - SEÇİM

4 - OYLAMASI YAPILACAK İŞLER

5 - MECLİS SORUŞTURMASI RAPORLARI

6 - GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER

7 - SÖZLÜ SORULAR

8 – KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

- 1.- **(S. Sayısı: 400)** Danıştay Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/726) ve Adalet Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.06.2016) (*) (**)
- 2.- **(S. Sayısı: 343)** Dünya Posta Birliği Kuruluş Yasasına Sekizinci Ek Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/643) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 01.06.2016) (X)
- 3.- **(S. Sayısı: 398)** Türkiye Cumhuriyeti ile Moldova Cumhuriyeti Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/717) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.06.2016) (X)
- 4.- **(S. Sayısı: 183)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ürdün Haşimi Krallığı Hükümeti Arasında Kalkınma İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/527) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.03.2016) (X)
- 5.- **(S. Sayısı: 263)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Brunei Sultanlığı Hükümeti Arasında Ekonomik, Ticaret ve Teknik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/573) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)
- 6.- **(S. Sayısı: 328)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ekvator Ginesi Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticari, Ekonomik ve Teknik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/663) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.05.2016) (X)
- 7.- **(S. Sayısı: 338)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sierra Leone Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticari ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/670) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.05.2016) (X)
- 8.- **(S. Sayısı: 339)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kenya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/680) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.05.2016) (X)
- 9.- **(S. Sayısı: 88)** Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesinin Kültür Yollarına İlişkin Genişletilmiş Kısmi Anlaşmayı Tesis Eden Kararına Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/373) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 29.01.2016) (X)
- 10.- **(S. Sayısı: 33)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Singapur Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür, Bilim, Eğitim, Basın-Yayın ve Spor Alanlarında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/334) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) (X)
- 11.- **(S. Sayısı: 289)** Kamu Denetçiliği Kurumu 2015, 2014 ve 2013 Yıllık Raporları Hakkında Dilekçe Komisyonu ile İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporları (5/5, 5/4, 5/3) (Dağıtma tarihi: 24.05.2016)
- 12.- **(S. Sayısı: 35)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Surinam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Dostluk ve İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/337) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) (X)

(*) *Görüşmeleri yarım kalan kanun tasarı ve tekliflerini gösterir.*

(**) *İçtüzüğün 91'inci maddesine göre Temel Kanun olarak görüşülmesi kabul edilmiştir.*

(X) *Açık oylamaya tâbi işleri gösterir.*

13.- **(S. Sayısı: 187)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Nijerya Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Göç Konularına Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı (1/620) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 23.03.2016) **(X)**

14.- **(S. Sayısı: 270)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cezayir Demokratik Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasındaki Ekonomik, Bilimsel ve Teknik İşbirliği Anlaşmasına Ek Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansının (TİKA) Statüsüne Dair Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/598) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) **(X)**

15.- **(S. Sayısı: 306)** Türkiye Cumhuriyeti ile Slovak Cumhuriyeti Arasında Karayoluyla Uluslararası Yolcu ve Eşya Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/649) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 23.04.2016) **(X)**

16.- **(S. Sayısı: 74)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/374) ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu ile Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) **(X)**

17.- **(S. Sayısı: 75)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına Yönelik Anlaşmaya İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/298) ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu ile Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) **(X)**

18.- **(S. Sayısı: 69)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kosova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon ve Konsolosluk Mensuplarının Bakmakla Yükümlü Oldukları Kişilerin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmaları Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/351) Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.02.2016) **(X)**

19.- **(S. Sayısı: 55)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Uruguay Doğu Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/378) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.01.2016) **(X)**

20.- **(S. Sayısı: 48)** Türkiye Cumhuriyeti Milli Eğitim Bakanlığı ile Cibuti Cumhuriyeti Milli Eğitim ve Yükseköğretim Bakanlığı Arasında Teknik İşbirliği Anlaşmasında Değişiklik Yapılmasına Dair Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/360) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) **(X)**

21.- **(S. Sayısı: 54)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Kosta Rika Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/376) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 13.01.2016) **(X)**

22.- **(S. Sayısı: 307)** Siyasi Etik Kanunu Teklifi (2/1000) ve Avrupa Birliği Uyum Komisyonu ile Anayasa Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 23.04.2016) **(**)**

23.- **(S. Sayısı: 248)** Avrupa Konseyi Terörizmin Önlenmesi Sözleşmesine Ek Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/672) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 30.03.2016) **(X)**

8 – KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

24.-**(S. Sayısı: 87)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yemen Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gümrük Konularında İşbirliği ve Karşılıklı Yardım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/419) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) **(X)**

25.-**(S. Sayısı: 5)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ruanda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri Alanlarda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İş Birliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/308) ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 24.12.2015) **(X)**

26.- **(S. Sayısı: 10)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nijer Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/316) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 24.12.2015) **(X)**

27.- **(S. Sayısı: 24)** Türkiye Cumhuriyeti ile Afganistan İslam Cumhuriyeti Arasında Stratejik Ortaklık ve Dostluk Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/325) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.01.2016) **(X)**

28.- **(S. Sayısı: 26)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Endonezya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Deniz Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/332) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.01.2016) **(X)**

29.- **(S. Sayısı: 31)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ekvator Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Turizm Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/330) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) **(X)**

30.- **(S. Sayısı: 32)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ekvator Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültürel ve Eğitsel İşbirliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/333) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) **(X)**

31.- **(S. Sayısı: 34)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Suudi Arabistan Krallığı Hükümeti Arasında Gençlik ve Spor Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/335) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) **(X)**

32.- **(S. Sayısı: 36)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Hindistan Cumhuriyeti Hükümeti Gençlik Faaliyetleri ve Spor Alanlarında İşbirliği Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/338) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) **(X)**

33.- **(S. Sayısı: 37)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuveyt Devleti Hükümeti Arasında Kültür ve Sanat Alanında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/340) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) **(X)**

34.- **(S. Sayısı: 38)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gençlik ve Spor Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/341) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) **(X)**

35.- **(S. Sayısı: 39)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Benin Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür, Eğitim, Bilim, Basın-Yayın, Gençlik ve Spor Alanlarında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/342) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) **(X)**

36.- **(S. Sayısı: 40)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gana Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür, Eğitim, Bilim, Basın-Yayın, Gençlik ve Spor Alanlarında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/343) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) **(X)**

37.- **(S. Sayısı: 41)** Türkiye Cumhuriyeti Milli Eğitim Bakanlığı ile Cibuti Cumhuriyeti Milli Eğitim ve Yükseköğretim Bakanlığı Arasında Teknik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/346) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) **(X)**

38.- **(S. Sayısı: 42)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Karadağ Hükümeti Arasında Eğitim Alanında İşbirliği Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/347) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) **(X)**

39.- **(S. Sayısı: 43)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Eğitim Alanında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/348) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) **(X)**

40.- **(S. Sayısı: 44)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Eğitim Alanında İşbirliği Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/349) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) **(X)**

41.- **(S. Sayısı: 45)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Venezuela Bolivar Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji Alanında İşbirliği ile İlgili Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/355) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) **(X)**

42.- **(S. Sayısı: 46)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hidrokarbon Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/358) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 12.01.2016) **(X)**

43.- **(S. Sayısı: 47)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Elektrik Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/359) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 12.01.2016) **(X)**

44.- **(S. Sayısı: 49)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cibuti Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/365) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 12.01.2016) **(X)**

45.- **(S. Sayısı: 50)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kenya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji ve Hidrokarbon Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/369) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 12.01.2016) **(X)**

46.- **(S. Sayısı: 56)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve El Salvador Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/379) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.01.2016) **(X)**

47.- **(S. Sayısı: 57)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Belize Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/380) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.01.2016) **(X)**

48.- **(S. Sayısı: 58)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Peru Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/381) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.01.2016) **(X)**

8 – KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

49.- (S. Sayısı: 59) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Panama Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/382) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.01.2016) (X)

50.- (S. Sayısı: 62) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kore Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/345) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.01.2016) (X)

51.- (S. Sayısı: 70) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Almanya Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Temsilcilik veya Konsolosluk Mensuplarının Aile Fertlerinin Gelir Getirici İşlerde Çalışmaları Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/352) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.02.2016) (X)

52.- (S. Sayısı: 71) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tanzanya Birleşik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/362) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.02.2016) (X)

53.- (S. Sayısı: 72) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cibuti Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kapsamlı İşbirliğine Dair Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna İlişkin Kanun Tasarısı (1/364) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.02.2016) (X)

54.- (S. Sayısı: 73) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/366) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.02.2016) (X)

55.- (S. Sayısı: 76) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/371) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) (X)

56.- (S. Sayısı: 77) Kültürel İfadelerin Çeşitliliğinin Korunması ve Geliştirilmesi Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/372) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) (X)

57.- (S. Sayısı: 78) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşik Meksika Devletleri Hükümeti Arasında Örgütlü Suçlar ve Terörizmle Mücadelede İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/383) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) (X)

58.- (S. Sayısı: 79) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kolombiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/384) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) (X)

59.- (S. Sayısı: 80) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşik Meksika Devletleri Hükümeti Arasında Uyuşturucu ve Psikotrop Maddelerin Yasadışı Uluslararası Ticaretiyle Mücadele Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/385) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) (X)

60.- (S. Sayısı: 81) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Guyana Kooperatif Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/389) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) (X)

61.- **(S. Sayısı: 82)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Tanzanya Birleşik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/394) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) **(X)**

62.- **(S. Sayısı: 83)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Çin Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ulaştırma Altyapısı ve Denizcilik Alanında İşbirliği Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/407) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) **(X)**

63.- **(S. Sayısı: 84)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fas Krallığı Hükümeti Arasında Karayoluyla Uluslararası Yolcu ve Yük Taşınmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/410) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) **(X)**

64.- **(S. Sayısı: 89)** Denizcilik Çalışma Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/456) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) **(X)**

65.- **(S. Sayısı: 90)** Uluslararası Sivil Havacılığa İlişkin Yasadışı Eylemlerin Önlenmesi Hakkında Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/457) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) **(X)**

66.- **(S. Sayısı: 91)** Uçakların Kanundışı Yollarla Ele Geçirilmesinin Önlenmesi Hakkında Sözleşmeye Ek Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/458) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) **(X)**

67.- **(S. Sayısı: 92)** Akdeniz ve Karadeniz İçin Sanal Bölgesel Deniz Trafik Merkezi Kurulmasına Dair Operasyonel Düzenlemenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/463) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) **(X)**

68.- **(S. Sayısı: 93)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Saint Vincent ve Grenadinler Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/375) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) **(X)**

69.- **(S. Sayısı: 94)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Dominik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/377) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) **(X)**

70.- **(S. Sayısı: 96)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fas Krallığı Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/464) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) **(X)**

71.- **(S. Sayısı: 98)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ruanda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kapsamlı İşbirliğine Dair Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/395) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.02.2016) **(X)**

72.- **(S. Sayısı: 99)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Yemen Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Teknik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/416) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.02.2016) **(X)**

73.- **(S. Sayısı: 100)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İtalya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Başta Terörizm ve Örgütlü Suçlar Olmak Üzere Ağır Suçlarla Mücadelede İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/436) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.02.2016) **(X)**

74.- **(S. Sayısı: 101)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fransız Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İç Güvenlik Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunmasına Dair Kanun Tasarısı (1/437) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.02.2016) **(X)**

75.- **(S. Sayısı: 102)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti Adına Jandarma Genel Komutanlığı ile Moğolistan Hükümeti Adına Moğolistan İç Kuvvetler Komutanlığı Arasında Eğitim ve Öğretim Alanında İşbirliğine İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/438) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.02.2016) **(X)**

76.- **(S. Sayısı: 103)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kongo Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/439) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.02.2016) **(X)**

77.- **(S. Sayısı: 104)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Moğolistan Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/440) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.02.2016) **(X)**

78.- **(S. Sayısı: 105)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Polis Eğitimi İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/441) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.02.2016) **(X)**

79.- **(S. Sayısı: 106)** Gemilerin İhtiyati Hazine İlişkin Milletlerarası Sözleşmeye Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/443) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.02.2016) **(X)**

80.- **(S. Sayısı: 108)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik Alanında Eğitim İşbirliğine İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/445) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.02.2016) **(X)**

81.- **(S. Sayısı: 109)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/446) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.02.2016) **(X)**

82.- **(S. Sayısı: 107)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Lübnan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Değiştirilmiş Şekliyle 1978 Tarihli Gemi Adamlarının Eğitim, Belgelendirilme ve Vardiya Standartları Uluslararası Sözleşmesi Kural 1/10 Uyarınca Belgelerin Karşılıklı Tanınması Hakkında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/444) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2016) **(X)**

83.- **(S. Sayısı: 110)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Maldivler Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/447) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2016) **(X)**

84.- **(S. Sayısı: 112)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kamerun Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/449) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2016) **(X)**

85.- **(S. Sayısı: 111)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gana Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Başta Terörizm ve Örgütlü Suçlar Olmak Üzere Ağır Suçlarla Mücadelede İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/448) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) **(X)**

86.- **(S. Sayısı: 113)** Türkiye Cumhuriyeti İçişleri Bakanlığı Jandarma Genel Komutanlığı ve Kazakistan Cumhuriyeti Milli Muhafız Birlikleri Genel Komutanlığı Personelinin Eğitim ve Öğretimi Alanında Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kazakistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/450) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) **(X)**

87.- **(S. Sayısı: 114)** Türkiye Cumhuriyet Hükümeti ile Macaristan Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/451) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) **(X)**

88.- **(S. Sayısı: 115)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Senegal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/452) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) **(X)**

89.- **(S. Sayısı: 116)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Yunanistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/454) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) **(X)**

90.- **(S. Sayısı: 120)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Polonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Deniz Ulaştırması Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/465) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) **(X)**

91.- **(S. Sayısı: 121)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kosova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Suçluların İadesi Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/479) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) **(X)**

92.- **(S. Sayısı: 122)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kosova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hükümlü Nakli Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/480) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) **(X)**

93.- **(S. Sayısı: 124)** Türkiye Cumhuriyeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Arasında Cezai Konularda Karşılıklı Adli Yardımlaşma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/483) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) **(X)**

94.- **(S. Sayısı: 125)** Türkiye Cumhuriyeti ile Sri Lanka Demokratik Sosyalist Cumhuriyeti Arasında Suçluların Geri Verilmesi Andlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/484) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) **(X)**

95.- **(S. Sayısı: 126)** Türkiye Cumhuriyeti Adalet Bakanlığı ile Portekiz Cumhuriyeti Adalet Bakanlığı Arasında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/485) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) **(X)**

96.- **(S. Sayısı: 127)** Türkiye Cumhuriyeti Adalet Bakanlığı ile Yunanistan Cumhuriyeti Adalet Bakanlığı Arasında İşbirliği Konusunda Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/486) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) **(X)**

97.- **(S. Sayısı: 128)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yunanistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Nüfus İşleri Alanında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/488) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) **(X)**

98.- **(S. Sayısı: 129)** Türkiye Cumhuriyeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Arasında Hukuki ve Ticari Konularda Karşılıklı Adli Yardımlaşma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/489) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) **(X)**

99.- **(S. Sayısı: 130)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Karadağ Hükümeti Arasında Konsolosluk Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/491) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) **(X)**

100.- **(S. Sayısı: 131)** Kıta Sahanelğinde Bulunan Sabit Platformların Güvenliğine Karşı Yasadışı Eylemlerin Önlenmesine Dair Protokole Ait 2005 Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/459) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) **(X)**

101.- **(S. Sayısı: 132)** Türkiye Cumhuriyeti ile Bosna Hersek Arasında İade Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/500) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) **(X)**

102.- **(S. Sayısı: 133)** Türkiye Cumhuriyeti ile Bosna Hersek Arasında Cezai Konularda Karşılıklı Adli Yardımlaşma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/501) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) **(X)**

103.- **(S. Sayısı: 135)** Türkiye Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığı ile Karadağ Dışişleri Bakanlığı Arasında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/512) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) **(X)**

104.- **(S. Sayısı: 138)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuveyt Devleti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/350) ile Milli Savunma ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) **(X)**

105.- **(S. Sayısı: 142)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı Hükümeti Arasında Askeri İş Birliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/509) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) **(X)**

106.- **(S. Sayısı: 143)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İspanya Krallığı Arasında Savunma Sanayi Konusunda Gizlilik Dereceli Bilginin Korunması Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/511) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) **(X)**

107.- **(S. Sayısı: 147)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti (KKTC) Hükümeti Arasında Türkiye-KKTC İkili Sualtı Taarruz (SAT)/Özel Harekât Timleri Müşterek Tatbikatlarının İcrasına İlişkin Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/528) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) **(X)**

108.- **(S. Sayısı: 134)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hükümlülerin Nakli Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/502) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) **(X)**

109.- **(S. Sayısı: 137)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Endonezya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı (1/331) ile Milli Savunma ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) **(X)**

110.- (S. Sayısı: 139) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tanzanya Birleşik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri Alanda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İş Birliği Mutabakat Muhturasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/357) ile Milli Savunma ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) (X)

111.- (S. Sayısı: 141) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Karadağ Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/493) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) (X)

112.- (S. Sayısı: 153) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Nüfus İşleri Alanında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/490) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) (X)

113.- (S. Sayısı: 156) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bangladeş Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Tarım Alanında Bilimsel ve Teknik İşbirliği Konulu Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/412) ve Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu ile Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) (X)

114.- (S. Sayısı: 158) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kamerun Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/477) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) (X)

115.- (S. Sayısı: 159) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Yemen Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/473) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) (X)

116.- (S. Sayısı: 160) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Kamboçya Krallığı Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/467) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) (X)

117.- (S. Sayısı: 172) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuveyt Devleti Hükümeti Arasında Hayvancılık ve Hayvan Sağlığı Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/423) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) (X)

118.- (S. Sayısı: 173) Türkiye Cumhuriyeti ile Fas Krallığı Arasında Deniz Balıkçılığı ve Kültür Balıkçılığı İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/442) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) (X)

119.- (S. Sayısı: 174) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yunanistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Tarım Alanında İşbirliği Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/497) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) (X)

120.- (S. Sayısı: 177) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kenya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sağlık Alanında İşbirliğine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı (1/392) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) (X)

121.- (S. Sayısı: 179) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bangladeş Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sağlık ve Tıp Bilimleri Alanlarında İşbirliğine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı (1/409) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) (X)

122.- (S. Sayısı: 181) Türkiye Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı ile Çin Halk Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı Arasında Sağlık Alanında İşbirliğine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/507) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) (X)

123.- (S. Sayısı: 140) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cibuti Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/368) ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 16.03.2016) (X)

124.- (S. Sayısı: 144) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Portekiz Cumhuriyeti Arasında Askerî Alanda İş Birliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/513) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.03.2016) (X)

125.- (S. Sayısı: 145) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Karadağ Hükümeti Arasında Askerî Alanda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İş Birliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/515) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.03.2016) (X)

126.- (S. Sayısı: 150) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Lübnan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Tarımsal İşbirliği Konulu Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/404) ve Tarım, Orman ve Köyîşleri Komisyonu ile Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 16.03.2016) (X)

127.- (S. Sayısı: 151) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bahreyn Krallığı Hükümeti Arasında Tarım Alanında İşbirliği Konusunda Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/400) ve Tarım, Orman ve Köyîşleri Komisyonu ile Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 16.03.2016) (X)

128.- (S. Sayısı: 154) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sürücü Belgelerinin Karşılıklı Kullanımı ve Değişimi Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/503) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.03.2016) (X)

129.- (S. Sayısı: 155) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Karadağ Hükümeti Arasında Yolcu ve Eşyanın Karayoluyla Uluslararası Taşınmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/495) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.03.2016) (X)

130.- (S. Sayısı: 166) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Vietnam Sosyalist Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/426) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.03.2016) (X)

131.- (S. Sayısı: 182) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü Arasında Hükümetlerarası Tahıl Grubu 31 inci Oturumu ve Hükümetlerarası Pirinç Grubu 42 nci Oturumu Ortak Toplantısına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/524) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.03.2016) (X)

132.- (S. Sayısı: 146) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Makedonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Makedonya Cumhuriyetinin Kazakistan Cumhuriyetindeki Temsilinin Türkiye Cumhuriyeti Astana Büyükelçiliği İmkânlarından Yararlanılarak Gerçekleştirilmesine İlişkin Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/519) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 17.03.2016) (X)

133.- (S. Sayısı: 157) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ukrayna Bakanlar Kurulu Arasında Türkiye Cumhuriyetinin Demiryolu Bağlantısı Olan Limanları ile Ukrayna Limanları Arasında Uluslararası Doğrudan Yük Demiryolu Feri Hizmetinde Yük Taşımacılığına İlişkin Kurallar ve Ekleri ile Yük Vagonlarının İşletiminin Organizasyonuna İlişkin Kuralların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/492) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 17.03.2016) (X)

134.- (S. Sayısı: 162) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Honduras Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/390) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 17.03.2016) (X)

135.- (S. Sayısı: 163) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşik Meksika Devletleri Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/388) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 17.03.2016) (X)

136.- (S. Sayısı: 164) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nikaragua Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/391) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 17.03.2016) (X)

137.- (S. Sayısı: 165) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Filistin Devleti Hükümeti Arasında Ekonomik İşbirliği Konseyi Kurulmasına Dair Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/425) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 17.03.2016) (X)

138.- (S. Sayısı: 169) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallık Hükümeti Arasında Savunma Sanayi Alanında İşbirliği Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı (1/510) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 17.03.2016) (X)

139.- (S. Sayısı: 171) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tanzanya Birleşik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Tarım Alanında Teknik, Bilimsel, Ekonomik ve Ticari İşbirliği Konulu Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/393) ve Tarım, Orman ve Köyşleri ile Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 17.03.2016) (X)

140.- (S. Sayısı: 178) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Lübnan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sağlık Alanında İşbirliğine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/402) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 17.03.2016) (X)

141.- (S. Sayısı: 161) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Kuveyt Devleti Hükümeti Arasında İkili Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/466) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.03.2016) (X)

142.- (S. Sayısı: 167) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bangladeş Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/428) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.03.2016) (X)

143.- (S. Sayısı: 175) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Endonezya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İşgücünün Geliştirilmesi Hakkında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/521) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.03.2016) (X)

144.- (S. Sayısı: 180) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında 24 Mart 2008 Tarihinde İmzalanan Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Arasında Sağlık Alanında İşbirliğine İlişkin Anlaşmanın Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/498) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.03.2016) (X)

145.- (S. Sayısı: 184) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fas Krallığı Hükümeti Arasında Sürücü Belgelerinin Karşılıklı Tanınmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/482) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.03.2016) (X)

146.- (S. Sayısı: 190) Türkiye Cumhuriyeti, Yunanistan Cumhuriyeti ve İtalya Cumhuriyeti Arasında Türkiye-Yunanistan-İtalya Gaz Nakil Koridorunun Geliştirilmesine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/615) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.03.2016) (X)

147.- (S. Sayısı: 192) Türkiye Cumhuriyeti Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı ile Hindistan Cumhuriyeti Petrol ve Doğal Gaz Bakanlığı Arasında Petrol ve Doğal Gaz Alanında İşbirliğine Dair Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/624) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 22.03.2016) (X)

148.- (S. Sayısı: 185) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kenya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/579) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 23.03.2016) (X)

149.- (S. Sayısı: 188) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yemen Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İzinsiz İkamet Eden Şahısların Geri Kabulüne Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/622) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 23.03.2016) (X)

150.- (S. Sayısı: 189) Türkiye Cumhuriyeti ile Nijer Cumhuriyeti Arasında Madenler Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/545) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 23.03.2016) (X)

151.- (S. Sayısı: 191) Türkiye Cumhuriyeti ile Nijer Cumhuriyeti Arasında Enerji ve Hidrokarbonlar Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/616) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 23.03.2016) (X)

152.- (S. Sayısı: 193) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Fransa Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/625) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 23.03.2016) (X)

153.- (S. Sayısı: 194) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Norveç Krallığı Hükümeti Arasında Enerji Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/626) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 23.03.2016) (X)

154.- (S. Sayısı: 195) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/627) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 23.03.2016) (X)

155.- (S. Sayısı: 196) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Romanya Hükümeti Arasında Kültür Varlığının Yasa Dışı İthalı ve İhracının, Transitinin ve Mülkiyet Transferinin Yasaklanması ve Önlenmesine İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/396) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

156.- (S. Sayısı: 197) 2009 Gemilerin Emniyetli ve Çevreye Duyarlı Geri Dönüşümü Hakkında Hong Kong Uluslararası Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/474) ile Çevre Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

157.- (S. Sayısı: 201) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gine Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/544) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

158.- (S. Sayısı: 203) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nijer Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî Alanda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İş Birliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/547) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

159.- (S. Sayısı: 204) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Mali Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Türkiye Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığı ile Mali Cumhuriyeti Dışişleri ve Uluslararası İşbirliği Bakanlığı Arasında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/548) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

160.- (S. Sayısı: 205) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Benin Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ekonomik, Ticari ve Teknik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/549) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

161.- (S. Sayısı: 208) Nükleer Enerjinin Barışçıl Amaçlarla Kullanımına Dair Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Çin Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/475) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

162.- (S. Sayısı: 209) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Senegal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/542) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

163.- (S. Sayısı: 210) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kongo Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayisi İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/551) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

164.- (S. Sayısı: 211) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nijerya Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî İş Birliği Hususunda İkili Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/554) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

165.- (S. Sayısı: 212) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fildişi Sahili Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî Alanda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İş Birliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/556) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

166.- (S. Sayısı: 216) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İslam Kalkınma Bankası Grubu Arasında Türkiye ve İKB Üye Ülkeleri Arasındaki Ticaret ve Yatırımların Teşviki İçin İşbirliğine Dair Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/535) ve Dışışleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

167.- (S. Sayısı: 217) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uluslararası Kurak Alanlar Tarımsal Araştırma Merkezi Arasında Yapılan İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/569) ve Dışışleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

168.- (S. Sayısı: 218) Türkiye Cumhuriyetine Şanhay İşbirliği Örgütünün Diyalog Ortağı Statüsü Tanınmasına İlişkin Muhtıranın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/588) ve Dışışleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

169.- (S. Sayısı: 219) Uzak Pazarlardan Turist Çekilmesi Hususunda Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/420) ve Dışışleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

170.- (S. Sayısı: 220) Dünya Turizm Örgütü Statüsünün 38 inci Maddesinin Değiştirilmesine İlişkin Kararın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/530) ve Dışışleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

171.- (S. Sayısı: 221) Eşyaların Karayolundan Uluslararası Nakliyatı İçin Mukavele Sözleşmesi Elektronik Taşıma Belgesi ile İlgili Ek Protokole Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/531) ve Dışışleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

172.- (S. Sayısı: 222) Eşyanın Sınırlardaki Kontrollerinin Uyumlaştırılmasına İlişkin Uluslararası Sözleşmenin Uluslararası Demiryolu Yük Taşımacılığına İlişkin Sınır Geçiş İşlemlerinin Kolaylaştırılması Başlıklı 9 Numaralı Ekinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/536) ve Dışışleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

173.- (S. Sayısı: 223) Trans-Asya Demiryolu Ağı Hükümetlerarası Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/537) ve Dışışleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

174.- (S. Sayısı: 225) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gambiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Alanında Sanayi ve Teknik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/538) ve Dışışleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

175.- (S. Sayısı: 226) Gemi Alacaklısı Haklarına ve Gemi İpoteklerine İlişkin Milletlerarası Sözleşmeye Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/476) ve Dışışleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

176.- (S. Sayısı: 227) 1996 Tehlikeli ve Zararlı Maddelerin Deniz Yoluyla Taşınmasından Kaynaklanan Zararın Tazmini ve Sorumluluğu Hakkında Uluslararası Sözleşmeye İlişkin 2010 Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/478) ile Çevre Komisyonu ve Dışışleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

177.- (S. Sayısı: 228) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/397) ve Dışışleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

178.- (S. Sayısı: 229) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/398) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

179.- (S. Sayısı: 230) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bahreyn Krallığı Hükümeti Arasında Turizm Alanında İşbirliği Konusunda Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/401) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

180.- (S. Sayısı: 231) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Turizm Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/421) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

181.- (S. Sayısı: 232) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bulgaristan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ortak Film Yapımına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/560) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

182.- (S. Sayısı: 233) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İran İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ortak Film Yapımına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/561) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

183.- (S. Sayısı: 234) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bulgaristan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Bilgi ve İletişim Teknolojileri ve E-Devlet Alanında İşbirliği İçin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/566) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

184.- (S. Sayısı: 235) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Kenya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Teknik ve Mali İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/581) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

185.- (S. Sayısı: 236) 3 Mart 2005 Tarihinde Pretoriada İmzalanan Türkiye Cumhuriyeti ile Güney Afrika Cumhuriyeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşmasını Değiştiren Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/363) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

186.- (S. Sayısı: 239) Güneyde Sürdürülebilir Kalkınma İçin Bilim ve Teknoloji Komisyonuna Üye Devlet Olarak Katılım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/526) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

187.- (S. Sayısı: 242) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cibuti Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Cibutide TİKA Program Koordinasyon Ofisi Kurulmasına ve Teknik İşbirliğine Dair Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı (1/578) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

188.- (S. Sayısı: 244) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kamerun Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Tarım Alanında Teknik, Bilimsel ve Ekonomik İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/552) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

8 – KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

189.- (S. Sayısı: 246) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ukrayna Bakanlar Kurulu Arasında Balıkçılık Alanında İşbirliği Konulu Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/559) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

190.- (S. Sayısı: 249) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Karadağ Hükümeti Arasında Bilimsel ve Teknolojik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/344) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

191.- (S. Sayısı: 250) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Benin Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Bilimsel ve Teknolojik İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/339) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

192.- (S. Sayısı: 251) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Çin Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Bilgi ve İletişim Teknolojileri Alanında İşbirliği İçin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/468) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

193.- (S. Sayısı: 252) Türkiye Cumhuriyeti Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ile Azerbaycan Cumhuriyeti İletişim ve Bilgi Teknolojileri Bakanlığı Arasında Bilim, Teknoloji, Sanayi ve Girişimcilik Alanında İşbirliğini Güçlendirmeye Yönelik Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/504) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

194.- (S. Sayısı: 259) Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesine Yönelik Kyoto Protokolüne İlişkin Taraflar Konferansında Alınan Kararın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/595) ile Çevre Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

195.- (S. Sayısı: 261) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ekvator Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Çevre Alanında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/328) ile Çevre Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

196.- (S. Sayısı: 262) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Şehircilik Alanında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/413) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

197.- (S. Sayısı: 264) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Macaristan Hükümeti Arasında Sosyal Güvenlik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/523) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

198.- (S. Sayısı: 265) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gürcistan Hükümeti Arasında Çevre ve Ormancılık Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/605) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

199.- (S. Sayısı: 271) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Hırvatistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Çevre, Doğa, Su ve Ormancılık Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/607) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

200.- (S. Sayısı: 275) Türkiye Cumhuriyeti Genelkurmay Başkanlığı ve Amerika Birleşik Devletleri Avrupa Özel Harekat Komutanlığı Arasında Birleşik Özel Harekat Kuvvetleri Tatbikatlarının İcrasına İlişkin Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/487) ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

201.- (S. Sayısı: 198) Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Reasürans Şirketi Anlaşma Hükümlerinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/533) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

202.- (S. Sayısı: 199) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Mali Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/557) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

203.- (S. Sayısı: 200) Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Standardizasyon, Uygunluk Değerlendirmesi, Akreditasyon ve Metroloji Bölgesel Enstitüsü Tüzüğü'nün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/558) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

204.- (S. Sayısı: 202) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gambiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/546) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

205.- (S. Sayısı: 206) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nijer Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ekonomik, Ticari ve Teknik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/550) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

206.- (S. Sayısı: 213) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Karadağ Hükümeti Arasında Geri Kabul Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/623) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

207.- (S. Sayısı: 214) Tıbbi Ürün Sahteciliği ve Halk Sağlığına Tehditler İçeren Benzeri Suçlar Hakkında Avrupa Konseyi Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/321) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

208.- (S. Sayısı: 215) Gelişen Sekiz Ülke Ekonomik İşbirliği Örgütü Şartının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/534) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

209.- (S. Sayısı: 237) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Vietnam Sosyalist Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşması ve Eki Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/429) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

210.- (S. Sayısı: 240) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gambiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/539) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

211.- (S. Sayısı: 241) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/572) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

212.- (S. Sayısı: 243) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kongo Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Tarım Alanında Ekonomik, Bilimsel ve Teknik İşbirliği Hakkında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/543) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

213.- (S. Sayısı: 245) Türkiye Cumhuriyeti Tarım ve Köyişleri Bakanlığı ile Senegal Cumhuriyeti Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı Arasında Tarım Alanında Teknik, Bilimsel ve Ekonomik İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/553) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

214.- (S. Sayısı: 247) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Estonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Tarımsal İşbirliği Konulu Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/563) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

215.- (S. Sayısı: 253) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yemen Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kalkınma İşbirliğine Yönelik Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/506) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

216.- (S. Sayısı: 254) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Guernsey Hükümeti Arasında Vergi Konularında Bilgi Değişimi Anlaşması ve Eki Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/564) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

217.- (S. Sayısı: 255) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Man Adası Hükümeti Arasında Vergi Konularında Bilgi Değişimi Anlaşması ve Söz Konusu Anlaşmaya İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/565) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

218.- (S. Sayısı: 256) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cebelitarık Hükümeti Arasında Vergi Konularında Bilgi Değişimi Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/567) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

219.- (S. Sayısı: 258) Doha Konferansında Kyoto Protokolünde Yapılan Değişikliklerin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/594) ile Çevre Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

220.- (S. Sayısı: 260) Türkiye Cumhuriyetinin Orta Amerika Entegrasyon Sistemine Bölge Dışı Gözlemci Olarak Katılımı Konusunda Türkiye Cumhuriyeti ile Orta Amerika Entegrasyon Sistemi Arasında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/640) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

221.- (S. Sayısı: 266) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nijer Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Su Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/614) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

222.- (S. Sayısı: 267) Çocuk Haklarına Dair Sözleşmenin Başvuru Usulüne İlişkin İhtiyari Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/322) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

223.- (S. Sayısı: 268) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Şehircilik Alanında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Dair Kanun Tasarısı (1/422) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

224.- (S. Sayısı: 269) Antarktika Andlaşması Çevre Koruma Protokolüne Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/592) ile Çevre Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

225.- (S. Sayısı: 272) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ukrayna Bakanlar Kurulu Arasında Ormancılık Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/618) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

226.- (S. Sayısı: 276) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti, Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti ve Gürcistan Hükümeti Arasında İcra Edilecek Kafkas Kartalı Küçük Birlik Komando Tatbikatı İçin Ev Sahibi Ülke Desteği Koşullarına İlişkin Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/508) ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

227.- (S. Sayısı: 207) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yolcu ve Eşyanın Karayoluyla Uluslararası Taşınmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/367) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.04.2016) (X)

228.- (S. Sayısı: 257) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Filistin Devleti Hükümeti Arasında Ormancılık Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/617) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.04.2016) (X)

229.- (S. Sayısı: 282) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sosyal Güvenlik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/520) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.04.2016) (X)

230.- (S. Sayısı: 283) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belçika Krallığı Hükümeti Arasında Sosyal Güvenlik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/522) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.04.2016) (X)

231.- (S. Sayısı: 284) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Namibya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/580) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.04.2016) (X)

232.- (S. Sayısı: 285) Türkiye Cumhuriyeti ile Faroe Adaları ile İlgili Olarak Danimarka Krallığı Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/585) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.04.2016) (X)

233.- (S. Sayısı: 286) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Myanmar Birliği Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/586) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.04.2016) (X)

234.- (S. Sayısı: 287) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Lübnan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ormancılık Alanında İşbirliği Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/604) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.04.2016) (X)

235.- (S. Sayısı: 288) Türkiye Cumhuriyeti Başbakanlık Dış Ticaret Müsteşarlığı ile Irak Cumhuriyeti Ticaret Bakanlığı Arasında Muhtemel Bir Serbest Ticaret Anlaşmasının Etkilerinin Değerlendirilmesine Dair Bir Ortak Komisyon Kurulmasına İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/609) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.04.2016) (X)

236.- (S. Sayısı: 290) Güneydoğu Avrupa Kanun Uygulama Merkezinin Ayrıcalık ve Bağışıklıklarına İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/587) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.04.2016) (X)

237.- (S. Sayısı: 291) Türkiye Cumhuriyeti ile Belarus Cumhuriyeti Arasında Hukuki, Ticari ve Cezai Konularda Adli Yardımlaşma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/599) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.04.2016) (X)

238.- (S. Sayısı: 292) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İsveç Krallığı Hükümeti Arasında Kanun Uygulama Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/677) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.04.2016) (X)

239.- (S. Sayısı: 299) Türkiye Cumhuriyeti Genelkurmay Başkanlığı ile Mali Cumhuriyeti Savunma ve Mücahitler Bakanlığı Arasında Askeri Eğitim İş Birliği Anlaşmasına Dair 1 Numaralı Değişiklik Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/555) ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 26.04.2016) (X)

240.- (S. Sayısı: 300) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cibuti Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri Alanda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/577) ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 26.04.2016) (X)

241.- (S. Sayısı: 302) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Benin Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/583) ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 29.04.2016) (X)

242.- (S. Sayısı: 304) Bazı Tehlikeli Kimyasalların ve Pestisitlerin Uluslararası Ticaretinde Ön Bildirimli Kabul Usulüne Dair Rotterdam Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/603) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 29.04.2016) (X)

243.- (S. Sayısı: 305) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kolombiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İşbirliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/639) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 29.04.2016) (X)

244.- (S. Sayısı: 152) 1974, Yolcuların ve Bagajlarının Deniz Yolu ile Taşınmasına İlişkin Atina Sözleşmesine Ait 2002 Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/470) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.05.2016) (X)

245.- (S. Sayısı: 293) Türkiye Cumhuriyeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Arasında Suçluların İadesine Dair Anlaşma ve Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına İlişkin Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı (1/683) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.05.2016) (X)

246.- (S. Sayısı: 301) Türkiye Cumhuriyeti Milli Savunma Bakanlığı ile Birleşik Arap Emirlikleri Silahlı Kuvvetleri Genel Karargahı Arasında Savunma Sanayi İş Birliği Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/582) ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 04.05.2016) (X)

247.- (S. Sayısı: 303) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Çad Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/584) ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 09.05.2016) (X)

248.- (S. Sayısı: 308) İsviçre Konfederasyonu ile Avusturya Cumhuriyeti Arasında Viyana’da Uluslararası Göç Siyasetleri Geliştirme Merkezi Kurulması ve İşleyişine Dair Anlaşmaya Katılmamızın Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı (1/621) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 09.05.2016) (X)

249.- (S. Sayısı: 309) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cibuti Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/641) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 09.05.2016) (X)

250.- (S. Sayısı: 310) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gambiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/642) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 09.05.2016) (X)

251.- (S. Sayısı: 311) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bosna-Hersek Bakanlar Kurulu Arasında Geri Kabul Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/648) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 09.05.2016) (X)

252.- (S. Sayısı: 314) Türkiye Cumhuriyeti Başbakanlık Dış Ticaret Müsteşarlığı ile Irak Cumhuriyeti Ticaret Bakanlığı Arasında Serbest Bölgeler Alanında İşbirliğine Yönelik Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/574) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.05.2016) (X)

253.- (S. Sayısı: 316) Türkiye Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı ile Belarus Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı Arasında Sağlık Alanında İşbirliğine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/591) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.05.2016) (X)

254.- (S. Sayısı: 317) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Saint Vincent ve Grenadinler Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/637) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.05.2016) (X)

255.- (S. Sayısı: 318) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Saint Lucia Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/638) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.05.2016) (X)

256.- (S. Sayısı: 319) Türkiye Cumhuriyeti Başbakanlık Dış Ticaret Müsteşarlığı ile Irak Cumhuriyeti Ticaret Bakanlığı Arasında Irak ve Türkiye’de Düzenlenen Fuarlara Yönelik Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/405) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.05.2016) (X)

257.- (S. Sayısı: 320) Mucavir Atlantik Deniz Bölgesi, Akdeniz ve Karadenizdeki Deniz Memelilerinin Korunmasına Dair Anlaşmaya Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/472) ile Çevre Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 26.05.2016) (X)

258.- (S. Sayısı: 322) Kalıcı Organik Kirleticilere İlişkin Stokholm Sözleşmesine İlave Edilen Anlaşmazlıkların Çözümü Hakkında EK-G’nin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/636) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.05.2016) (X)

259.- (S. Sayısı: 323) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Ekvador Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/658) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.05.2016) (X)

260.- (S. Sayısı: 325) Türkiye Cumhuriyeti ile Nijer Cumhuriyeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/661) ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 26.05.2016) (X)

261.- (S. Sayısı: 329) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kongo Demokratik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/668) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.05.2016) (X)

262.- (S. Sayısı: 330) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Fildişi Sahili Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/674) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.05.2016) (X)

263.- (S. Sayısı: 331) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uganda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/686) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.05.2016) (X)

264.- (S. Sayısı: 333) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Komorlar Birliği Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/665) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.05.2016) (X)

265.- (S. Sayısı: 334) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Madagaskar Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî Alanlarda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İş Birliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/669) ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 26.05.2016) (X)

266.- (S. Sayısı: 336) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Moritanya İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/676) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.05.2016) (X)

267.- (S. Sayısı: 340) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Benin Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/682) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.05.2016) (X)

268.- (S. Sayısı: 341) Sınai Mülkiyet Kanunu Tasarısı (1/699) ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.05.2016) (X)

269.- (S. Sayısı: 315) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fas Krallığı Hükümeti Arasında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/590) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.05.2016) (X)

270.- (S. Sayısı: 321) Enerji Şartı Antlaşmasının Ticaretle İlgili Hükümlerine Getirilen Değişikliklerin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/628) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.05.2016) (X)

271.- (S. Sayısı: 324) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bangladeş Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî Eğitim ve Öğretim İş Birliği Anlaşmasına Dair 1 Numaralı Değişiklik Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/659) ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 27.05.2016) (X)

272.- (S. Sayısı: 326) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gine-Bissau Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/660) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.05.2016) (X)

273.- (S. Sayısı: 327) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gabon Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/662) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.05.2016) (X)

274.- (S. Sayısı: 332) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ruanda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/664) ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 27.05.2016) (X)

275.- (S. Sayısı: 335) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Madagaskar Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/675) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.05.2016) (X)

276.- (S. Sayısı: 337) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Cibuti Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/678) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.05.2016) (X)

277.- (S. Sayısı: 224) Tehlikeli Malların Karayolu ile Uluslararası Taşımacılığına İlişkin Avrupa Anlaşmasının Tadil Edilen Eklerinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/532) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 01.06.2016) (X)

278.- (S. Sayısı: 344) Biyoloji ve Tıbbın Uygulanması Bakımından İnsan Hakları ve İnsan Haysiyetinin Korunması Sözleşmesine Ek İnsan Kopyalanmasının Yasaklanmasına İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/646) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 01.06.2016) (X)

279.- (S. Sayısı: 342) Türkiye Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı ve Dünya Sağlık Örgütü Avrupa Bölge Ofisi Arasında İki Yıllık İşbirliği Anlaşması 2010/2011'in Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/610) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 09.06.2016) (X)

280.- (S. Sayısı: 346) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Arasında Türkiye'deki Işık Tatbikatı Sırasında Ev Sahibi Ülke Tarafından Sağlanacak Destek Konusunda Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/671) ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 09.06.2016) (X)

281.- (S. Sayısı: 347) Avrupa-Kafkasya-Asya Ulaştırma Koridorunun Üzerinde Uluslararası Taşımacılığın Geliştirilmesi Çok Taraflı Temel Anlaşmasına Değişiklikler Hakkında Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/679) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 09.06.2016) (X)

282.- (S. Sayısı: 348) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Portekiz Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gizlilik Dereceli Bilginin Karşılıklı Korunması Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/681) ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 09.06.2016) (X)

283.- (S. Sayısı: 349) Türkiye Cumhuriyeti Bayındırlık ve İskan Bakanlığı ile Irak Cumhuriyeti İskan ve İnşaat Bakanlığı Arasındaki Yapı Malzemeleri Alanında Mutabakat Zaptı ile Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/408) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 09.06.2016) (X)

284.- (S. Sayısı: 351) Türkiye Cumhuriyeti Çevre ve Orman Bakanı ile Avusturya Cumhuriyeti Federal, Tarım, Ormancılık, Çevre ve Su Yönetimi Bakanı Arasında Çevre ve Ormancılık Alanında İşbirliği Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/608) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 09.06.2016) (X)

285.- (S. Sayısı: 352) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Yemen Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/629) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 09.06.2016) (X)

286.- (S. Sayısı: 353) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Çevre Alanında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/632) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 09.06.2016) (X)

287.- (S. Sayısı: 354) Türkiye Cumhuriyeti Çevre ve Orman Bakanlığı ile Irak Cumhuriyeti Çevre Bakanlığı Arasında Çevre Alanında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/634) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 09.06.2016) (X)

288.- (S. Sayısı: 386) Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/724) ile Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 15.06.2016) (X)

289.- (S. Sayısı: 355) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İran İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Türkiye-İran Hududunda Yeni Kara Hudut Kapılarının Açılmasına Dair Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/455) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

290.- (S. Sayısı: 356) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İran İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İmzalanan 14 Şubat 2011 Tarihli Kapıköy ve Razi Kara Hudut Kapılarının Ortak Kullanımına Dair Mutabakat Zaptında Değişiklik Yapan Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı (1/570) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

291.- (S. Sayısı: 357) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İran İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İmzalanan 22 Mart 2010 Tarihli Esendere ve Sero Kara Hudut Kapılarının Ortak Kullanımına Dair Anlaşmada Değişiklik Yapan Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı (1/571) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

292.- (S. Sayısı: 358) Türkiye Cumhuriyeti Çevre ve Orman Bakanlığı ile Irak Cumhuriyeti Ulaştırma Bakanlığı Arasında Meteoroloji ve Meteorolojik Araştırmalar Alanlarında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/606) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

293.- (S. Sayısı: 359) Türkiye Cumhuriyeti Gümrük ve Ticaret Bakanlığı ile Azerbaycan Cumhuriyeti Devlet Gümrük İdaresi Arasında Gümrük Alanında Ortak Komite Kurulmasına İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/684) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

294.- (S. Sayısı: 360) Türkiye Cumhuriyeti ile Kore Cumhuriyeti Arasında Serbest Ticaret Alanı Tesis Eden Çerçeve Anlaşma Kapsamında Hizmet Ticareti Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/690) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

295.- (S. Sayısı: 361) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Çin Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma ve Eki Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/691) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

296.- (S. Sayısı: 362) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Romanya Hükümeti Arasında Meteoroloji ve Hidroloji Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/696) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

297.- (S. Sayısı: 363) Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Üye Devletleri Arasında Yatırımların Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma ile Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Üye Devletleri Arasında Yatırımların Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın 9/7 nci Maddesinin Değiştirilmesine İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/706) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

298.- (S. Sayısı: 364) Türkiye Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı ile Irak Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı Arasında Sağlık Alanında İşbirliğine Dair Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/403) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

299.- (S. Sayısı: 365) Tütün Ürünlerinin Yasadışı Ticaretini Önlemeye Yönelik Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/575) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

300.- (S. Sayısı: 366) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Balıkçılık ve Su Ürünleri Alanında Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/589) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

301.- (S. Sayısı: 367) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nijer Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ormancılık Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/630) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

302.- (S. Sayısı: 368) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ormancılık ve Su Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/631) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

303.- (S. Sayısı: 369) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yunanistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ormancılık Alanında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/633) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

304.- (S. Sayısı: 370) Türkiye Cumhuriyeti Çevre ve Orman Bakanlığı ile Irak Cumhuriyeti Tarım Bakanlığı Arasında Orman ve Ormancılık Araştırmaları Alanlarında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/635) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

305.- (S. Sayısı: 371) Çiftçilik Amaçlarıyla Beslenen Hayvanların Korunmasına Dair Avrupa Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı (1/647) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

306.- (S. Sayısı: 372) Vergi Konularında Karşılıklı İdari Yardımlaşma Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/701) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

307.- (S. Sayısı: 373) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Romanya Hükümeti Arasında Ormancılık Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/703) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

308.- (S. Sayısı: 374) Hava araçlarında İşlenen Suçlar ve Diğer Bazı Eylemlere İlişkin Tokyo Sözleşmesini Tadil Eden Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/469) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

309.- (S. Sayısı: 375) Yasa Dışı, Kayıt Dışı ve Düzenlenmemiş Balıkçılığı Önleme, Caydırma ve Ortadan Kaldırmaya Yönelik Liman Devleti Tedbirlerine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/471) ile Çevre Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

310.- (S. Sayısı: 376) 2001, Gemilerdeki Zararlı Organik Tutunma Önleyici Sistemlerin Kontrolüne İlişkin Uluslararası Sözleşmeye Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/562) ile Çevre Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

311.- (S. Sayısı: 378) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Çin Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İpek Yolu Ekonomik Kuşağının, 21. Yüzyıl Denizdeki İpek Yolunun ve Orta Koridor Girişiminin Uyumlaştırılmasına İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/673) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

312.- (S. Sayısı: 379) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Gabon Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İkili Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/685) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

313.- (S. Sayısı: 381) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Evrensel Posta Birliği (UPU) Arasında Yirmi Altıncı Dünya Posta Kongresine Yönelik Düzenlemelere İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/714) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

314.- (S. Sayısı: 382) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bosna-Hersek Bakanlar Kurulu Arasında Yolcu ve Eşyanın Karayoluyla Uluslararası Taşınmasına İlişkin Anlaşma ve Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/705) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

315.- (S. Sayısı: 384) Balinacılığın Düzenlenmesine İlişkin Uluslararası Sözleşme ile Sözleşmeye Ait Protokole Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/593) ile Çevre Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

316.- (S. Sayısı: 385) Geçici İthalat Sözleşmesinde Yapılan Değişikliklere İlişkin Belgelerin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/712) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

317.- (S. Sayısı: 388) Bilirkişilik Kanunu Tasarısı (1/687) ve Adalet Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 23.06.2016)

318.- (S. Sayısı: 389) Yüksek Öğretimde Yeterliklerin Tanınmasına İlişkin Asya-Pasifik Bölgesel Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/399) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 23.06.2016) (X)

319.- (S. Sayısı: 392) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Çin Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında 2010-2013 Yıllarına İlişkin Kültürel Değişim Programının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/576) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 23.06.2016) (X)

320.- (S. Sayısı: 395) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında KKTC’de Bulunan Vakıf Kültür Varlıklarının Restorasyon İşlerinin Yürütülmesine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/644) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 23.06.2016) (X)

